M. S. en 4.º pergamino; bien tratado con 312 hojas

Tractatus de voluntate divina, ad quæst. XIX. XX. XXI. Sti

Thomæ. autore ~~Pablo~~ Alonso Jimenez.

Rotulata

Ximenez de Voluntate Divina.

a S. se â de volver — Del R. Viana, Cau.º del Sup.º Sevilla

1

TRACTATUS

DE

VOLUNTATE DIVINA

Ad q. L.

XIX. XX. XXI.

1.ª P.is Sancti Thome

A.v Fore.

R. P. A.o XIMENEZ

TRACTATUS

DE

VOLUNTATE DIVINA

XIX. XX. XXI.

R. P. Ao. Ximenez

Ad Lectorem.

Deo opti(mo) volente tract(at)us decade aggredimur, qui
quidem multis viris quod difficilis tam arduus quam dignus permittit
ut subtilissimorum quorumque ingenia in illo sudarent, nec his
[illegible] desudarint, tantumque difficultatis arduitatisque defuerit ex
eo sibi laudem haud exiguam comparavisse arbitrantur, quod in
tam arduum campum generosa audacia contenderint. Quid
inquies amice Lector, tam arduum et inaccessum campum
temerarios ne arbitramur, qui in illud iam diu cogitantes
hunc tandem tandem aggredi nobis intendimus? Absit. Non
[illegible] usque adeo nos decepit temeritas, ut quod optima ingenia
absolvisse [illegible], nos assequi posse crederemus:
Sed certe delectamur audientibus gloria non tenet [illegible] sit ut
ubi illi strenue [illegible] fecere, ibi ad subsequentes
se minus strenuos immo [illegible] filios [illegible]
aperirent [illegible] inde ingens [illegible]
[illegible] ignis [illegible] sanguinis [illegible] de
Rodes munitissimas arces ingrederent: sic nos
[illegible] ingelebat ut eos egregie [illegible] aemulari
ingenii exiguitate non [illegible] placuerit [illegible] tamen [illegible]
[illegible] forte assequi tandem possemus. [illegible] ad egregie

cudendo id simus, ad aliorum vestigiis insistere seruos alias praestiterit, nunc certe nobis magis praestat et quid iterum statuimus ut ubi priores steterunt ibi nos pedem figamus. itaque amice lector, nihil nouum expectandum dictum in hoc tractu, neque est fine comparatum ita sit (verba sunt prudentissimi ... ad egregium ... dum optime nati) ut vtilia aut male et peruersae cadunt ... sunt ... reprehendant, inde que fiat ut eadem ... prudentiae ... stultitiae nos acceperunt. et nos diuis curimus ita erga nostra comparatum esse ut docti male quae male casura sint gratiae quae inde ... stultitiae nos acceptura extreme ... facilitatis erit, id illo ... omittere. omittemus quae ... dabit fortasse deus quod aliquando ... cadentia ... lector ingenue, aliis quod ... gratiae abeunt. Vale. = quae 1a. ... et rationali voluntate diuinae. =

Pars 1a. de quidditate et ratione rationali Voluntatis Diuinae.

cum ad sola dei voluntas spectant tribus q[uaesti]o[nibus]
S. Thomas Cumea [illegible] q[uaestio]nibus ult. 19. 20. et 21.
et a 22. ea dixerit quae sunt ad intellectum et ad voluntatem [illegible]
tinent aut [illegible] [illegible] supponit de sola V[oluntate] volunt.
diuina in tribus q[uaestio]nibus dictis [illegible] [illegible] in q[uaestio]ne 19.
de voluntate diuina et de illius actibus quasi in omnibus
sy [illegible]. in 20. de amore diuo: [illegible] aut creat[ur]e
[illegible] voluntatis actibus [illegible] eo [illegible]
[illegible]: denique in q[uaestio]ne 22. disserit S. Thomas de iust[iti]a et
[illegible] Dei, quae si virtutes ad voluntatem spectantes
et Commentatores de oribus virtutibus agunt quae in diuina
voluntate requirit aut ab illa [illegible] ex illud dicerit
nos [illegible] in 3a [illegible] tractatus [illegible]
in quarum 1a [illegible] et rationali voluntatis diuinae a
gemus; in [illegible] illius actibus et de eius [illegible]
bus in [illegible] omnibus [illegible]. in 3a demum de virtutibus
quae in diuina voluntate requirit aut ab illa excludere oportet.
nunc de eo conveniat propria voluntas disp. 1. Voluntas
deo convenire, fide diuina et rationali certum est. [illegible] 1.

Vtrum Deo Conveniat propria Voluntas.

Dispp. 1.

Voluntatem Deo convenire fide divina et ratione naturali certum est.

Cap. 1.

S. Thomas in q. 2 de verit. art. 1. refert fuisse quosdam, qui scientiam et amorem Deo metaphorice tribuebant quicquid [illegible] videntur negasse voluntatem in Deo vere ac proprie reperiri; nisi forte ex aliquorum [illegible] [illegible] [illegible] amoris loquebantur; sicuti qui negant scientiam proprie Deo, [illegible] scientia significat [illegible] evidentem ex praemissis deductam. Rursus Albertus in libro de [illegible] [illegible] Caterin. in 1a dist. 45 q. 1a dicit multos antiquitus negasse Deo voluntatem, [illegible] Paulo inferius non in [illegible] modo [illegible] ut [illegible] non omnino proprie [illegible] [illegible] negarint [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] in Deo [illegible] [illegible] reperiunt. quae de re [illegible] in sequenti ex professo [illegible].

Certum [illegible] est, esse in Deo vere ac proprie voluntatem [illegible] velle et nolle sicut [illegible] voluntatibus [illegible] [illegible] illa [illegible] ex [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] futurus [illegible] tradit.

[illegible]

rū videtur multis in locis. S. scriptur. Basilius et [illegible]
hīs quæ adversaria ii ut necesse [illegible] sint illa refferre
[illegible] cui de eiusdem tractatus [illegible] relinquenda sint
viderint nil minus possi [illegible] in omni
aiq. [illegible] ment. dissolunt. [illegible]
[illegible] sit [illegible] S. Scot. [illegible] dist. 1a. q. 2.
eand. veritatem [illegible] antiqui [illegible] omnino hæretica
[illegible] aliciter. [illegible] ut S. Alens. et ipse eruditissimus
dixerit nullum esse, qui eam unquam negarit; et merito
quidem, quoniam adeo evidens [illegible], deus tenere esse per
[illegible] ut nullus omnino poterit esse adeo
[illegible] et [illegible] qui id non plane asequatur.
[illegible] rōis [illegible] veritatem [illegible]
[illegible] ostendimus ad dictos doctores et alios vide
[illegible] non [illegible] duntaxat ut vrebit ut maxime
[illegible] sit quod deus [illegible] perfectissimum quam [illegible]
excogitari nequit [illegible] valentes tamen esse
[illegible] perfectionibus quæ in voluntate creata re
periuntur. [illegible] evidens sit deus [illegible]
[illegible] dissolunt. careret: quis dubitet? nec dicere
[illegible] quæ in voluntate creata reperiunt, ita
[illegible] cursus [illegible] ut nequeat [illegible]
[illegible] omnibus omnino [illegible] ut [illegible]
tractatus [illegible] constabit; ut ostendemus

tale posse esse voluntas, quatenus ex sua generali voluntate,
ut possit esse impeccabilis, immutabilis in suis decretis,
et quoad effectus libera, qualis aliquando sit indefectibilis pro-
tus in suo esse et in affectu quo erga obiecta fertur,
quae omnia deinceps tractatus explicanda suscipimus.

Probatur 1°, quia si negetur voluntas a [illegible]
voluntas Deo carere qua in assertione statuimus, et
everterentur sane [illegible] omnia quae fides divina et sacra te-
stantur de Deo docentes [illegible] Deus [illegible]
ad intra quod voluntatis. Adeo non [illegible] sanctus
et volunt [illegible] Trinitas [illegible] aut nec
[illegible] in [illegible] Durandi negantis processiones ad intra
esse in Deo quod intellectus et voluntatis; quae [illegible] male
audit apud [illegible]. Rursus non habet in Deo [illegible]
ordinatio nec regulatio hominum et Angelorum: immo vero nec
habet subsistentia rerum, cuius ordinatio requirat voluntatem,
ut in nostro tractatu [illegible] monstrabimus.

3°. Creatio mundi fuisset ab aeterno,
[illegible] in tempore necessaria omnino fuerit non modo quod
Deus vel voluntate haberet, sed quod esset in suis decretis
quoad effectus liber, sicut [illegible] haud semper aut nunquam
mundum condere decerneret. 4° non fuisset incarnatio
quod [illegible] nec fuissent [illegible] omnia quae incar-

natl. sentia si ut Sacram.ta et vni verbo [illegible]
aliq ex his que fidi dicta docemur, ac quis n̄ ui
deat qm sint illa n̄ modo [illegible] viro catholico
p ab hoi etiā in alto hoīs ducto forae diuina
[illegible] cardinalissimo [illegible] regulari, de quibus [illegible]
[illegible] aut dicendi esse illas q perfectissima
similit. gauderint: de qua autem dicere esse supponimus
ex [illegible] diuina et ex nali hoi ut in tractatu [illegible] diui
late pbamus. et coint nec dubitare de qui hoc
q scientia et voluntas, quibus in illius expositione
frequentius occurrant. = diuina voluntas recte ex
intu diuo a S.to Thoma pbari. q. 2.

Diuinam Voluntas Recte ex intu Diuino a S. Thoma probari. q. 2.

[illegible] veritas insidenti q. statueram
S. Thomas probaris hac hoi assigni ē: voluntas n.
perfectio ipsius intellectum sequitur sicut n. res nalis
sunt esse in actu q sua forma ita intellectus intelligens
actu q sua forma intelligibili. quaelibet autem res

ad suum gratia naturalis hanc habet habitudinem, ut quod non habet
ipsum, intendat in ea, et quod habet ipsum, quiescat in eo; et
ita est de qualibet forma naturali, quod est bonum rei et hanc ha-
bitudinem ad bonum in rebus carentibus cognitione vocat
appetitus naturalis; unde et natura intellectualis ad bonum a-
prehensum per formam intelligibilem similem habitudinem habet ut sit
cum habet ipsum quiescat in illo cum vero non habet quaerat
ipsum et utrumque pertinet ad voluntatem. unde in quolibet habente
intellectum est voluntas sicut in quolibet habenti sensum est
appetitus animalis et sic oportet in Deo esse voluntatem, cum
sit in eo intellectus. hec S. Thomas [illegible].

Sed aut falsis verba [illegible] hec expositoribus
S. Thome et multis hinc adeo vide discussis [illegible]
admodum illa verba in eo [illegible] conuincunt quod [illegible]
facta ad hunc syllogismum reducit quod habet intellectum habet vo-
luntatem sed deus habet intellectum ut supra in q. 14 probatum est
ergo deus habet voluntatem. ceterum maior premissa huius syllogismi
et ceterum illius probatio [illegible] dicta [illegible], ut longissimum
esset cuncta referre, et longius sane [illegible], ubi
comparemus [illegible] certe quod alij vellint probat S. Thomas
ut nos inferius probabimus prius tamen in contrarium
fundamentum aliquod, quae non inepte possunt opponi; et in [illegible]
opponit, quod nulla implicatio [illegible] involuit si ponatur
substantia quae cum sit intellectiva nullo modo sit volitiva
ergo non recte valet ab intellectu ad voluntatem. Ergo haec

stat

-riat ex anti non si ex ma ad volunt. vaciret non posset dari substantia intelectiva que non sit cum volitibus convenit Ergo hoc genus quod talis substantia sit possibilis, at in anti admittit fit conne non recte arguit ab intentu ad absolutum.

Porro licet nulla implicatio, tamen non supponit substantia que cum sit intelectiva non sit volitiva, tum quia intelligibilis procedit a volitibus, ita ut possit intelligibilis decipi in suo genere finali quin ipso volitibus illo facto decipiat; tum intelectivum procedit a concupiscibili volitivi. Argumentum quod non in genere decipit intelligibilis non debet decipi volitibus tamen aliquo intelligi non debet in suo respondeat. Sicut decipi debet [illegible] quod decipit in tale ut illud tale et aliquid intellectivum non tale et intellectivum. Simus tunc decipiat actionibus et inde nisi decipi tamen talis quin supponat ut, rursus ut decipiat intellectibus non oportet decipiat volitibus quasi requirat intellectibus intelligi in ordine ad suum finem quia intellectus quin volitibus intelligens non etiam respondens aliquid esse principium volitionis possumus dicere illud esse principium intellectionis huius

q intellig quidit tio a volitivo et conie [illegible]
in Deo Just.ª intellect.ª et dari pot in indi
nulla horu[m] implicatio in vol[untate] sil et obstans[que]

Resp. Illustr.ª [illegible] docet in appendice ad
sessiones 13 n.º 28. q[uo]d se amittat posse viuens
intellectibus q[uo]d volitivus n[on] sit et huc [illegible] s[anc]ti Thome
vim sua[m] retinet quoniam, inquit, deus [est] perfecti
ssimus viuens intellectivus ut [est] certum ex eo
aut q[uo]d deus sit viuens perfectissime intellectivus
[illegible] evidens deberet esse volitibus et deducit
S. Thomas adq[ue] adeo ratio illius vim sua[m] retinet
independenter a Deo, q[uo]d negat viuens intellectibus
q[uo]d volitivus n[on] sit [illegible] hoc nullo modo satis
facit difficultati propositae. 1.º quia q[uo]d ex hac
relatione constat evidenter S. Thome [illegible]
medio assignandi dari volunt[atem] in Deo q[uo]d [omn]i
intellectivo sit eo ipso volitivus et deus sit
intellectivus ut in q. 14 probaverat ut hinc in
ferat esse in Deo volunt[atem] et magis [illegible]
[illegible] discursus probat ipse uti nos inferius
eandem probavimus. [illegible] q[uo]d S. Thomas asserit
in [illegible] rei [illegible] q[uo]d [omn]i sensitivus habeat
appetitivus animalis ad q[uo]d adeo [est] doct.ª S. Thom[a]e

qm

ambos subst. cognoscitiva seu compet[enti]s sibi proportionatis.=

Respondeo 2°. ex quo P. Mont. non cogit Viuens intellectivum et affectivum debere esse volitibum quia integrum deus volitivus esse, quia sit Viuens intellectivus affectivus si assumit medium illud Viuens intellectivus affectivus significative seu materialiter hoc est pro ipsa subst. Viuentis quae est intellectiva, ita ut quae inde sit intellectivus affectivus ac si dicat Viuens intellectivum quod alioqui est inde affectivum et deo summum intellectivo conueniens quod sit volitivum eo quod intellectivo affectivo nequeat deficere affectio volitiva et hoc pacto accepto medio illo argutatio verissima quidem est debere esse volitivum illud viuens quod sit intellectivum affectivum. at vero si capiatur hoc pacto procedit non sumendo inepte quoniam eodem modo posset dici immensum affectivum esse volitivum et sic de aliis ipsis quae ad volitivum ex amicum perfectum se habent non subst. immensa aut aeterna quae alioqui affectivum est in se debet necessario esse volitivum cum nequeat affectivum esse si ei voluntatis affectio perfectiua deficiat. Unde quod eandem vim argutum retinet vel retrahamus illud intellectivum et medium sit Viuens affectivum non hoc medium infert volitivum imo et intellectivum ipsum et ceteros affectus simpliciter simplices.=

Ad si medium illud dicerem intellectivum perfectissime sumat generalis hoc est ipso conceptu intellectivi quod in re talis sit perfectissimum ita ut quod inde sit residuum intellectivum perfectissime in re talis eo ipso volitivo sit quod non est ad mentem S. Thomae quoniam Angelicus doctor loquitur longe altius ut paulo antea diximus [illegible] quid [illegible] in qua versamur.

[illegible] hoc [illegible] quod intellectivum [illegible] ac conceptus [illegible] volitivo [illegible] intellectivum perfectissime et in re talis infinitum [illegible] volitivo quod non recte valet [illegible] conceptu intellectivi in re talis perfectissimi ac conceptus volitivi [illegible] intellectus perfectissimus. [illegible] conceptus intellectus [illegible] cognoscere perfectissime [illegible] cognoscibile sit, sed in hoc conceptu non involvit aliquid volitivi; [illegible] si cognoscamus [illegible] cognoscentem perfectissime quod cognoscibile [illegible] de illa negemus quod possit ulterius [illegible] odio [illegible] quod [illegible] perfectissime cognoscit [illegible] quod [illegible] perfectissimus [illegible] si [illegible] amans [illegible] perfectissimus [illegible] diximus sane perfectissimus [illegible] negemus [illegible] amorem producere possit tali [illegible]

Ad [illegible] S. Thomae [illegible] non infert angelum [illegible] intellectivum [illegible] nec [illegible] intellectivum [illegible] si conceptus sumi [illegible] medio ad probandum volitivum [illegible] sumit [illegible] medio

subs

subst. q. in intellectivus convenia et in homine mag sa-
pientis arguit q. q. e simpliciter intellectivus e simpliciter
volitivus q. i. Deus e simplr intellectivus q. deus
e simplr volitivus qui sillogismus optimus e et maior
pba illius sic pt. utrumque sit intellectivus ne
cessario e superior volitivus q. q. e simplr intellec
tibus et simplr volitivus quae consequentia optima e ut ex
dicta constat itaque n assumit pro medio ro formalis intel
lectivi ergo indagandus volitibus sed assumit pro
medio ro formalis substie includentis intellectivus
n dicitur formali substie huiusmodi e includere voli
tibus q. q. sit an volitibus et intellectibus Reciproce
in q. si pscindant. ut ig exemplo nra doct. in pce
denti cap. tacta alcius expendo. cap. 3.

Nra doct.a in pcedenti cap. tacta alcius expendo cap. 3.

Ut mens S. Thome et quae in illius expositione
in pcedenti cap. diximus, clarius exponantur necessarium est, eadem
quanto alcius expendamus ad hoc autem scire oportet dupliciter
posse argui ex perfectione intellectivi ad perfectionem volitivi. Primo quidem
a to intellectivo. Sl in abstracto et pro ra sua ...
Res finalis abstractis acceptis: 2o modo a concreto intellectivo
directe id est pro ra substantiali intellectiva: quam dupliciter
accipitur, simpliciter q. arguendo magis diversus ... ex subiecti[illegible]

plane videlicet asserimus [illegible] fieri posse quod nequeat argui
immediate ex uno extremo ad aliud id est ex immediata connexione, quoniam ipsi
extremus, qui antecedit [illegible] [illegible] se et formaliter sumptus
[illegible], quia in [illegible] deducitur; possit tamen argui
ab illo ipso [illegible] sumpto [illegible] ideo posse ex
illo argui per mediatam connexionem seu indirectam.

[illegible] in universum tractu ex [illegible]
ad [illegible]; in [illegible] arguere immediate ab in
mensitate [illegible] se attenta ad [illegible] productivam [illegible]
[illegible] intelligere [illegible] mensitatis abs
tracte et [illegible] se, quin intelligatur aliquid productum, imo
[illegible] intelligere abstracte immensitatem seu [illegible]
mensitatis [illegible] productivi [illegible]
ut [illegible], ut [illegible] mensitate ut abstracto ad
ut [illegible] [illegible] realiter et [illegible]
nec substantiale spirituale, quoniam ex immensitate et
[illegible] arguitur ad [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] spiritualis, [illegible] in
[illegible] et [illegible] substantiae simpliciter in
[illegible] nec esse in sua [illegible] et substantiae simpliciter in
[illegible] ex eo autem quod [illegible] sit in suo esse sim
[illegible] deducitur eam esse [illegible]
[illegible] sumpta [illegible]
ut [illegible] ex immensitate [illegible] sumpta [illegible]
[illegible] inde [illegible] [illegible] quid [illegible]
spirituali [illegible] immensa, et [illegible].

[illegible] hunc [illegible] dicimus quod si intelliti
[illegible] [illegible] esse [illegible] id est [illegible] ea, quae

ut in suo esse [illegible] constituat rationis requisita si
acsufficiunt non valet ab illo intellectivo ad volitivum; valet
tamen si intelligibus recipiatur directe, id est ut concernens aliquid
neque [illegible] utrumque asertum falsum [illegible] potest et in [illegible]
[illegible] non valeat ab intellectivo [illegible] se accepto intellectivo
ad volitivum, [illegible] si ab intellectivo [illegible] se sumpto
valeret intellectivo ad volitivum, non posset mente concipi substantia,
quae esset intellectiva et non volitiva; quia in ipso
intellectivo involveret implicatio [illegible] intellectivo
sine substantia, quae sit intellectiva et non volitiva
[illegible] intellectivum involvat [illegible]
[illegible] in [illegible] intellectivum [illegible]
dictio [illegible] ex intellectivo [illegible] se et abstracte sumpto
non valet intellectivo ad volitivum, ut intendimus. [illegible]
[illegible] factum [illegible]; et ex ipsis [illegible] indi
[illegible] requirat, ac [illegible] inde
[illegible] praemissa [illegible] mox suadebimus.
[illegible] praemissa syllogismi [illegible]
si ab intellectivo [illegible] se accepto valeret intellectivo ad volitivum
[illegible] intellectivum et [illegible] cum volitivo ut [illegible]
[illegible] valeret ab uno [illegible] ad aliud [illegible]
cum [illegible] si intelligibus [illegible] aliqui
sine volitivo, [illegible] implicatio [illegible]
[illegible] si intellectivum sit sine
volitivo, [illegible] plane, [illegible] non [illegible] ex se cum

cum volitivo, quia cum alioqui supponat intivum directi [?] ... [illegible]

[illegible] ... cum volitivo involuit tamen contradictio

in eo quod intivum sit sine volitivo: involuit inquam im-

plicatio terminorum, non solum in ipsa natura, cui intivum dire

ctive dicat, sed [?] et immediate in ipso conceptu intellectivi;

cum impossibile, quod ex se ordinetur natura cum volitivo et [?] sit quod non

comutat.

Secundo: Si posset intelligi substantia quae sit intiva

et non volitiva, cum in ipso conceptu intivi involvat contra-

dictio, et quod non involuit contradictio ex eo quod intivum ordi-

natur ... [illegible] ... respectivum ad actus voluntatis tamquam

ad terminos quos ut proprius respiciat cum omnibus certum sit

intivum ut tale non respiciens tamquam terminos immediate ... [illegible]

ipso actus voluntatis. Rursus non involuit

contradictio ex eo, quod intivum pendeat ex se ad oppositum

a volitivo, quia certum sit non pendere quia ex nullo capite

involuit contradictio ... in conceptu intivi, si admittas

substantia intiva non volitiva, quod si dicas, involui contradictio

ex eo quod intivum ordinatur ex se ad volitivum ... [illegible]

natura ex se ad dirigendam voluntatem proponendo huic bonum

et malum contra ... aperte quod ... gratis omnia supponi

nil ergo intivi sufficient explicat quia ... quod ex

se sit directivum volitivi; et urget quod accidere

post quod voluntas non sequatur directionem ... [illegible]

... suspendat quia conceptus intellectivi ... in

eo quod sit ex se directivum volitivi, et contra ... sit

fingamus dari subst. intellectivam et non volitivam non involvit implicationem terminorum quia in ipso conceptu intellectivae sit nec aliqui in ipsa subst. in ordinario debeat, uti mox dicemus. =

Quia, ut supra diximus, nimirum valere ab intellectu recte sumpto sive licet convenienti alicui neque ad volitivum ... valere ab intellectu recte sumpto ad volitivum, quod sit impossibile, substantiam aliquam esse intellectivam quin sit volitiva. Et impossibilitas haec non convenit immediate et directe ex ipso intellectu: at quia cuiuslibet substantiae ... impossibile est, ideo valet ab intellectu recte sumpto ad volitivum. ... intellectivus ... convenire substantiae nisi ut talis substantia ... ad aliquem finem, et ad nullum deserviret ... si substantia ... ad aliquid deserviret, ... ut non sit volitiva, ... talis substantia ... sequeretur ... aut ... sibi convenientes et disconveniret et ... sibi convenire sibi convenientes, convenientes ... at ... requiret ... sibi convenientes, et disconvenientes effugere etc., nisi esset volitiva, ... hoc ipso substantia sit intellectiva debet necessario esse volitiva.

Ex his facile ... quomodo cuiquidam sit ... et quid ... non ... ut ex illo immediate inferat volitivum, ... non valet ab intellectu ad voluntatem, ... quatenus Angelicus ... assumserit

intivus directe non dicto et appet.ᵉ illud quolibet habens intivus habe volunt, probat autem hanc propositionem ex eo quod quibus non habeat appetitus ad suum perfectum, hoc est ad id quod sibi conveniens est, sive quod intrinsece finali consummatione perficit non, sive quod perficit illam per suum modum sive repraesentationem: quod inde est, ac si diceret, per hoc esse cuius non intellectualis fieri appetitus in id, quod cognoscit sibi conveniens sive sit positivum, sive sit carentia rei positivae quae tali non est conveniens opponat. = solutio cuiusdam obiectionis rationi in praecedenti capite factae roborat. Cap. 4.

Solut.ᵉ cuiusdam obiect.ⁱˢ ro in p̄cedenti cap.ᵉ facta roborat Cap. 4

Ut doctrina capitis praecedentis clarius percipiatur, dissolvendae sunt aliquae obiectiones quae in illam possunt opponi. Et in primis opponet aliquis, idem esse quod intivus nequeat dici nisi non, nisi haec alioquin sit potens consequi sibi conveniens et sibi disconveniens effugere, ac si diceret intivus ordinat ex sua ratione formali ad volitivum: ad quod negamus, intivum ordinari ex sua ratione formali ad volitivum hoc est ad dirigendum actum volitivum, quia aut in ipsa doctrina praedicta involvimus, aut dari non vera potest substantia intellectiva non volitiva. — maior probatur quod si intivus non ordinet ex sua ratione formali ad dirigendum actum volitivum, quod esse

tre obiect communis est subst.^{o} quo intiua quia
votiua sit. aut v^{de} ea subst.^{o} hic quod nario esse de
beat esse votiua cum id non habeat ex deo, quod intiua
sit seu ros, sayhus intui cum deusthus iste non requirat
ex se rstius tanquam aliq. aquo insperdo depen
deat nec tanquam aliq. ad quod actuali ordinet?
Bonaguida obiicit. sique simul potit
explicamus ffu sius doctus inspiciendi cum Scotus
quod ult intersit in eo, quod aliquis despitus ipsa spiri
dat potius ab alio et quod na tale despitus includens
requirat nario aliq. aquo illis potius pendit et
torkedneo hic diuersa admoy esse ex subiiciendis pla
ne obstendemus ... Shirgere posse, quod aliquis
despitus oio pendat ab alio, et quod nil omnimo reperiri ne
queat in rebus creatis sine isto aquo prius pendit, pro
ante in despitu productiue speciey intentionaliy, despitus n.
istius v^{e} pendit a despitu obti sensibilis, cum deus sit pro
ductiuus speciey intentionaliy quum sit obiectus sensibilis adhuc
... imposibilis est subst.^{o}, aliud ve ens non sensibile, quod
producat inaliter speciei intentionaly. quod ... in t^{ii} neque tale
ens producere speciei intentionaly ad sensatus sed ipso ...
cum sit insensibile nec pluribus producere pot speciei inten
tionaly ad sensatus ecce ... aliq. abipso ... quoniam
inter nulla dat proportio siue finis inalis ... non quod
aliquis despitus ... ex se est abstractissimus ...

[con]cindat prius ab illo fieri pot[est] q[uod] det[ur] in aliquo
ente in quo n[on] sit a ille aliquis respectus a quo [con]cindit.
[illegible] alia ex ista [illegible] diversas [illegible] singula
[illegible]

Ad 2m [illegible] intrinsecum [illegible] abstracte
abstracte id est ex se [illegible] ex sua ro[ne] formali p[rae]cise requirit
[con]cindat o[mn]io avolitivo, addit[ur] tamen impossibile e[st], dari
aliquam substantiam quae ex se sit intrinseca n[on] sit volitiva
ex in universum e[st], q[uod] fieri pot[est] q[uod] sit intrinsecum
ex se et ex sua ro[ne] formali [con]cindat avolitivo subst[anti]a
[illegible] intrinsecum conveniat licet aliunde, q[uod] n[ecessa]rio debeat
esse volitiva hoc ipso, q[uod] intrinseca sit quo quidem certum
certum e[st], esse impossibile, q[uod] aliqua substantia esset intrinseca q[uae]
s[imu]l esset volitiva: ad [illegible] res ita se[habe]t ut quaelibet substantia,
cui intrinsecum conveniat licet aliunde [illegible] ex ipso [illegible]
intrinseci q[uod] includere debeat volitivum hoc ipso q[uod] intrinsecum in
cludat [illegible] impossibilis e[st] substantia, quae ex se sit intrinseca n[on]
s[imu]l sit volitiva.

[illegible] in sequenti discursu, q[uae]
libet substantia cui intrinsecum conveniat licet aliunde [illegible] ex
ipso intrinseco [illegible] considerato q[uod] debeat esse volitiva
hoc autem [illegible] q[uo]d quaelibet substantialis hoc p[rae]cise q[uod]
substantialis n[atur]a sit, habet [illegible] ad bonum sibi conve
niens ut conveniens [illegible] habet [illegible] ad bonum conve
niens ipsi sub ro[ne] amati hoc ipso, q[uod] sub ha[c] ro[ne]

bonum aliquod sit illi conveniens: sed hoc ipso quod natura sit
intellectualis, est ipsi conveniens aliquod bonum sub ratione amati
per hoc ipso quod intellectiva sit habet propensionem ad tale
bonum sub ratione amati. et consequenter habet facultatem
ad amandum bonum quod est illi conveniens sub ratione amati,
convenit illud bonum sit et praecipue creatori Deus qui non potest
non proponi ut conveniens naturae intellectuali sub ratione a-
mati et idem est de bono honesto, etc.

Si dicat fortasse aliquis, in casu
ipso daretur natura intellectiva, quae non esset politica non propo-
neret illi aliquod bonum ut conveniens ipsi sub ratione amabi-
lis ab ipsa, nam cum amare non posset, nullum bonum esset
illi conveniens sub ratione amabilis id est non illi esset con-
veniens amare bonum, aut odio habere disconveniens tan-
quam malum. Respondeo haec solutio plane ostendit errorem in-
stricatis quae datur in eo, quod natura sit intellectiva, et
non sit politica: nam in hoc casu proponeret illi
Deus ut conveniens sub ratione amabilis ab ipsa, et pro-
poneret ut non conveniens: hoc autem implicatio terminorum est
quae ex terminis manifesta sunt per hoc praecise quod natura sit in-
tellectualis Deus est illi convenientissimus sub ratione
amati; ut ex ipsis terminis se se prodit, nec non Deus
ideo est conveniens naturae intellectuali sub ratione amabilis, quia
ipsa alias amare potest; potius non ideo creatura a-

amari pot et amat deus quia ipse ex se illi conveniens

subiecto amabili, nec amaret ut talis, si creatura

potens esset amare, nisi ipse ex se proponit

ut dignissimus et convenientissimus amari ea creatura

cognoverit deus ut convenientissimum amari ab ipsa saltem

sub hac conditione si amari posset. Ex alio vero

quo non esset deus conveniens amari a tali creatura si

nimirum ea esset incapax amare quia proponeret deus

sub implicatione terminorum. et idem de aliis bonis, in quibus argu

ta similiter fieri pot.

Ex his colligitur illius doctrina quae adversus

proponentes et ad alios in theologia occurrentes tanquam ratio

a priori deservire debet, nimirum quod ut aliqui conceptus

obiectivi quorum neuter pendet ex sua ratione formali ab alio

possint inveniri rigorose separati attendenda in

proportio quae in eorum separatione datur, quam proportionem nulla

[illegible] eorum sive intrinsece rei applicant [illegible] si nullus

sit huiusmodi finis sive nulla proportio fieri certe

negat quod tales conceptus reciproce separarentur cum ipsi, qui

ab alio ex [illegible] dependeat. nullus quia finis in eo

nulla quia proportio quod intrinsece requirat sine volitivo

et [illegible] repugnat impossibile, illud sine isto in aliqua ratione

requiri. = Sed tota haec doctrina in conceptibus subst

possibile creaturis qui quidem conceptus ordo proveniunt [illegible] in

[illegible] ut e certy in bona Dicta, cy istra impossibile di-
substa que nihil aliud contradictive dicat quam esse substz
completa, nisi quis eg ex nunc reddat mihi [illegible]
absolutis divinis ut id quod in deo e, ingenue fatear.
fateor quidem videri mihi impossibilis [illegible] substz que
consistit intuitiva non sub sit volita quoniam ex ipsis terminis
ipso quoque aff hinc huius modi substa incorrimabil
possibil, quonia videt incorrimaty quod [illegible] substa co
mos rat osta et in sola hac cos absq pote ad
aliud sistet :: solut. alius obiectionis doct. nra
Rursus confirmat. cp. 5.

Solut. alius obiectiones Doct. nra Rursus confirmat. cp. 5.

Primo obiicit aliqis contra huius dicta in Sane
mens, posse e dicy determinare negare Creat. intuali
diversy ad actus volunt. cy tmn ad ois intus co
iursy ulls operat, quoquid casu ea Creat. erit ipse
intiue it sbm ri moti votiua eg in hoc ri implicant
tri coa hoc pt q. si implicarint tri in Casu
dicto is sane ri esset posse, cy aut possibis supponat
fit plane ri implicari incotroj. Porro aut id esse
possibile nullus negare pot quoniz ex ipsis tris fere

euidenter constat.

Ratio est necessaria quod ita huic ut ipse diximus non implicarent terminos immediate in ipsis extremis quae attingunt positive coniungi nimirum in eo quod deus offerat concursum creaturae intellectuali ad omnes actus indifferentes, et quod neget et ad omnes omnino actus voluntatis ergo quamvis ex diversitate oblationis diversus ad actus intellectus et negationis eiusdem diversus ad actus voluntatis ergo talis disiunctio necessaria est. Consequentia haec evidens est ex antecedente, quod quidem mihi aperte constat quia si disiunctio aliquorum extremorum non involuit in se ipsa terminos contradicentes quod attingerint accidit nec eos involveit immediate quatenus est disiunctio talium extremorum et aliunde dicatur esse necessaria, inde ergo si ex eo quod talis disiunctio necessaria sit involvit aliqua contradictio certe non erit immediate ex ipsis extremis quae disiungi dicuntur, sed ex illud aliud in ordine ad quod talis disiunctio dicitur et est ipse necessaria.

Ex qua constat dicto haec in ipso casu quae proponimus numero V. si fingamus deum necessario debere conferre creaturae intellectuali concursum ad actus intellectus, et non conferre ad actus aliquos voluntatis involvunt quidem contradictionem consequentiae non circa oblationem diversus ad actus intellectus et negationem eiusdem concursus ad actus voluntatis et in eo casu

Dominio p dictas oblationes et neces cuius diversus sit

nasis: nec involvunt p dicta, et hoc, q sit

posse ea creat intelligere et sub impossibili eam

amare; si involvunt p dicta p dicta et ipsum *

[illegible] intrinseco, et Deus [illegible] intellecti ad

[illegible] intus, et [illegible] * Deus quoniam implicatio

terminorum in Deo est q [illegible] nario alij ad extra

[illegible] studio, nulla involvi p dictis intrinsece indiunt.

terminorum extremorum impossibile est hanc creaturam amare et po

tiae hanc ipsum intelligere. [illegible] si in

[illegible] extremis implicatio terminorum involveret

[illegible] et evidens: [illegible]

nulla implicatio in predictis extremis intrinsece involvat erit

certe [illegible] creat. quae sit intrinseca et nullo modo

[illegible] = Porro autem esse absolute impossibile, q

illa creatura amaret [illegible] impossibile est [illegible]

[illegible] amoris, [illegible] Deus [illegible]

[illegible] hoc [illegible] q impossibile sit Deus [illegible] ad

actus voluntatis [illegible] absolute impossibile illam a

mare; [illegible] Deus ex necessitate [illegible]

[illegible] [illegible] p dicta creatura ad actus

[illegible] impossibile absolute et simpliciter, q Deus [illegible]

illa [illegible] et impossibile est q [illegible] illa amet

Rursus si p dicta creatura impossibile sit q amet

urte ipsa i absque impotens amare quod sibi neque
possit simpliciter potens ac simpliciter ipsi impossibile sit
absque esset non obtiva et cum alioqui sit intiva
sit plane, possibile esse, [illegible] sit intivum et non obtivum
et intendimus. nec dicere [illegible] ea creatura esset
Remota notitia quod si se met admittat esse [illegible]
possibile, quod creatura sit simpliciter intiva et simpliciter
non obtiva frustra tribuit tali creaturae quod sit [illegible]
modo potens ac simpliciter impossibile.

Sed argumentum probat quidem id quod in nostro
ipsi docuimus nimirum [illegible] intivi [illegible]
ad aptu obtivi. adque hinc provenit quod possit [illegible]
[illegible] verum modalis hoc possibile est hanc creaturam
intelligere; impossibile est hanc eandem creaturam amare
imo verum sit, quod absque implicatione [illegible] verum sint quod hec
absque hec creatura est potens intelligere; haec eadem
est impotens amare si nimirum hec ratio quod abstrahat
ab impotentia intrinseca et extrinseca non [illegible]
quod alius extrinsecus simpliciter [illegible] ut ea creatura amet
reddat impossibile, ipsa reddi simpliciter impotens amare
non quidem ex defectu [illegible] ipsius requirat [illegible]
defectu extrinseci sicut quo ea potentia intrinseca neque
[illegible] doctores absque [illegible] i inter
[illegible] positis aliis non requirat. =

Ex his v[er]o n[on] lt colligere, posse esse creaturam, quae ex ex se intiva sit, sit et ex se n[on] votiva ita ut deficiat illi virtus [illegible] ad actus volun tatis: in hoc n. involvitur implicatio terminorum [illegible] supra in [illegible] exposuimus, [illegible] ita subst[antia] habeat et n[on] habeat terminos [illegible] ac sibi convenientes, habeat quidem, quoniam hoc proprium est cuius [illegible] substantialis hoc [illegible] quod [illegible] substantialis sit, n[on] v[er]o habeat, quia hoc [illegible] ab intrinseco sit n[on] votiva n[on] habet conditiones [illegible] ac sibi convenientes at supra ostensum est [illegible] ut iam diximus requirit finis aliquis [illegible] proportionalis [illegible] aliquis conveniat n[on] substantiali sine alio [illegible] a quo ille [illegible] nullus [illegible] finis [illegible] nulla proportio de[illegible] [illegible] quod [illegible] sit intiva et n[on] votiva ea est impossibilis.

[illegible] haec doctrina [illegible] argumentum factum in [illegible] si [illegible] argumentum [illegible], [illegible] posse esse creaturam, quae [illegible] sit intiva speculative, [illegible] sit practice intiva et vice versa. [illegible] si Deus decernat [illegible] ex creatura ad actus speculativos et n[on] ad practicos [illegible] creatura erit simpliciter potens intelligere speculative et simpliciter impotens intelligere practice, [illegible] quod Deus [illegible] ita decernat [illegible] creatura esse intiva speculative et n[on] intiva practice, aut vice versa.

et coint nulla involuit implicatio inter in his extremis intiua speculativa et intiua practica, quod inde esse possit erit subiectum intiuum dumtaxat speculativa quin sit intiua practica aut vice versa. quod nullus admisit nisi forte ex nunc dico placet ab aliis admittat adeo idem argutum est de creatura quae sit intiua talis et talis obiecti quin sit aliorum intiua et sic mille alia monstra huius modi quamvis libentius fari poss. = obiectiones aliae doctrinae nostrae eandem doctrinam dissolvunt. cap. 6.

Obiectiones aliae doctrinae nostrae eandem doctrinam Dissolvunt. Cap. 6.

Nec aliquid ad praesens institutum ut cumque describens praemisisse videtur similem dissolvendi aliquid aliae obiectiones nihilo solui difficiles; et prima obiectio est huius modi, possibilis est cognitio quae sit incapax ex se movere sive dirigere potentiam volitivam, quia intuitivum non ordinat ex natura ad volitivum, et coint possibile est dare eius intuitivum, quod volitivum non sit. haec ratio videtur legitima in primo quo ad 2 partes ex illius primo; nisi singulorum sit eius ipse dictum maior, quia intuitivum ordinet ex se ad volitivum, neque inde hoc ipso quod intuitivum non ordinet ex se ad volitivum debet admitti posse eius intuitivum non volitivum: primo videlicet probatur illius eiusdem cognitionis ex antecedentibus constat

ex se intus ordinat ex natura sua ad dirig.m actus non
licet solus cog.o quae ex se incapax sit dirigere et mo
veri ad actum volunt.is quamquam si aliqua cog.o sit
huiusmodi debuit plane intus non ordinari ex se
et ex natura sua ad actum.

Quod vero solus sit cog.o ex se incapax
movere ac dirigere non ad actum intus quod creat. tamquam ar
gumentationis assumptum pro, quo deus potest concurrere non
concurrere ad aliquem actum volunt.is talis vel talis creat.
et potest insuper hoc suum se cog. revelare ipsi creat.
cui concursum suum ad actum volunt.is denegat in hoc autem
casu ea creat.a eliceret iudicium quo iudicet deum non
concursurum cum illa ad aliquem actum volunt.is quod iudicium
istud habet ex se et ex sua propria natura quod negat mo
vere ad aliquem actum volunt.is quod solus est cog.o quae
ex se sit incapax movere ac dirigere ad actum volunt.is
ergo datur intus non ordinat ex se ad actum. Minor pro
batur actus ille iudicii de quo loquimur supponit ex natura sua
decretum dei non concurrendo ad actum volunt.is creat. quod
dictum cum tale iudicium sit verum. 3.m ut quod est proxi
dictum supernat. quod ut.

Refert P. Suarez fuisse aliquos, qui
ne admitterent dari posse aliquem actum intus qui ex
se sit incapax movere ad actum aliquem voluntatis

se

negabat posse Deus revelare alicui creaturae, de cuius quo
statu habet non concurrere ex illo ad aliquem actum vo
luntatis et ponens in huius solutionis refutationem ipse qua
si aliquis agat definivit mox ad suam solutionem plane a mo
tibus uni mirum obstendat actum illum posse, amittus ex ipso
est movere ad actum voluntatis, et quamvis illi non absque
principio quod negat reipsa movere: Sane dictum necesse
non est refutare, neque quod sit de actuillo, sed utcumque certum in
non. Valli dispositione ordinata eliciti ut optime notat dominus
[illegible] qui movere negant ad actum voluntatis dependere
opus non est magno illo molimine domini henrica.

Nostri vero multos esse actus intus, qui ex se
habeant non posse movere ad actum aliquem voluntatis
scilicet actus mere speculativi qui nihil omnio bonitatis aut
malitiae in objecto proponunt, negant movere ad actum
voluntatis: ad quem multi actus intus eliciunt, qui nullam
omnio bonitatem aut malitiam in objecto voluntati proponunt
ergo multi sunt qui negant movere ad actum voluntatis
maior premissa constat dupliciter quoniam actus intus cale
nus movere possunt ad actum voluntatis quatenus proponant
in objecto aliquam bonitatem aut malitiam, ergo contra actus
omnes qui nihil bonitatis aut malitiae proponunt negant
voluntatem movere. minor vero probatur primo quod multi
actus intus sunt mere speculativi qui solum sistunt
in cognitione veritatis abstrahentis a bono et a
malo

animalis ut actus qui iudicat totum esse maius sua parte
vis tres esse sex et alia huiusmodi quod actus recti sunt
ex se quod negant ad actus voluntatis movere et
conn. si simul et inferre. intellectus non ordinari ex natura sua
ad volitiones; et hinc ulterius deducatur, possibilis esse creatura
que cum sit intellectiva non tamen sit volitiva, certe omnes in
ijs omnibus, que Herice refert, et fert.

Quod admittendo esse multos actus intellectus
qui ex se dicant non posse movere ad aliquos actus vo-
luntatis sive bene sive male deducere non est, possibilis esse creatura
que simul sit electiva eorum actuum intellectus, qui nullo ordine
bonitatis aut malitie in obiecto respiciunt (nisi forte aliquis
eo ingenio aut genio sit qui huiusmodi creaturam admittat)
Ita deducere non est possibilis esse creatura que cum sit intellectiva
non tamen sit volitiva et ratio est quia supposito quod assumimus,
quod ulterius huiusmodi creaturam eo ipso quod sit natura substantialis
debet sortiri appetitum sibi proportionatum ad possibilia sibi
convenientia: hic autem appetitus in naturis intellectualibus est
voluntas ut S. Thomas docet, et nos supra ex-
posuimus, ergo inde sequitur impossibilis est creatura intellectualis
que non sit volitiva, quod si aliquis admittat creaturam
que simul sit intellectiva speculativa, quatenus solum
posit elicere actus intellectus mere speculativos qui
nihil ordine bonitatis aut malitie in obiecto respiciunt.

coquid[e] creat[ur]a nario esse n[on] volitiva, quoniam
nullus actus elicere p[otes]t quo ad actum voluntatis
moveri possit.

Obiici[e]s 2.o Sensationes externae ut
visio auditio et aliae huius m[od]i s[un]t V.a ac propriae
cog[nitio]nes sue p[ro]p[rij] obi[ect]i, et t[ame]n nulli earum [cor]respondet suus
sp[eci]alis appetitus q[ui]a necesse n[on] e[st], q[uo]d in tali creat[ur]a
[cor]respondeat tanquam appetitus p[ro]portionatus. q[uo]d indicat
p[rae]dictis sensationibus sufficere appetitum a[n]i[m]alem rei
2.o e[st] q[uia] p[ot]est esse creatura, quae h[ab]eat hos sensus exter-
nos aut illorum aliquem quin h[ab]eat sensum eorum [com]mu-
nem, imaginatiuam, qua appetitus movet[ur]: haec aut[em]
creat[ur]a nullo m[od]o erit appetitiua; quoniam appetitus
a[n]i[m]alis n[on] movet[ur] imm[ediat]e p[er] hos sensus externos, [et]
sensus isti [con]venientia aut dis[con]venientia obi[ect]i n[on] [com]-
prehendant p[er] [con]t[ra] ... huius diuersus p[er] q[uo]d sensus
externi nullatenus r[ati]o[n]e ab interno [com]mu[n]i dependent
ut [est] certum in ph[ilosoph]ia, potius n[on] sensus [com]mu[ni]s internus
ab externis in op[er]ando ... q[ui]a dari p[ot]est creat[ur]a quae
eos h[ab]eat sensus externos, interno t[ame]n [com]mu[n]i careat.

Mitto [con]trarium doct[ore]s qui tale ... opinabant[ur], cui[us] sensui externo [cor]respondet specialis appe-
titus ipsi ... [con]veniens: et mitto etiam q[uod] alij
argutio facto [cor]respondeant, nec p[er] philosophicas repre-
sentationes [con]fundamur. nos q[ui] [con]trarium putamus
[cor]respondere

Item quidem sensibus his externis appetitus sensitivus, nec
ad mittimus, quod si esse creatum, quae ex sensibus his exter-
nis paucitate sensu communi careat quoniam appetitus exci-
movetur sensus communis ratio huius doctrinae ea ipsa est, quam supra a-
ussi tenemus, quod ultra quinque sensus hos externos a communi
sensus pendeant adhuc tamen nullatenus apertio sive
finis naturalis in eo quod creatura sit vissima, quin sensus
alium habeat propositum qui in sensu communi sociat quod quidem
licet negat esse probari si gratis unquam negat: at
quicunque ingenio ex veritas ex ipsis dictis deside-
rat et fatemur ingenue nobis ex ipsis dictis esse
cacissime insinuare plaudere. = nunc Voluntas divina sit
in Deo secundum modum potentiae disp. 2. potissima difficultas puncto
expeditur cap. 1.

Nunc Voluntas diuā sit in Deo secundum modum Potenciae.

Disp. 2.

Potissimae difficultatis puntus expenditur. Cap. 1.

fa.

Fateor sane esset diff.tas huius disp.is nisi doctores in
genia sua singulis [illegible] diff.tis reddidissent qui quidem varios
sed [illegible] quo ad loq. modum distraxit [illegible] unius [illegible]
ab aliis aliis [illegible]: ut [illegible] nos diff. gravitate [illegible]
sime discutiamus prius diff. [illegible] more nro ex [illegible]
e: [illegible] loquimur de [illegible] ab aeterno
ipso dialect. valet, [illegible] in n. repugnantia
quominus deus sit [illegible] re ipsa e: de hac [illegible]
[illegible] n. loquimur, quoniam certum omnibus e voluntatem divi-
esse hac [illegible] cum [illegible] sit, nullam oro dari repug-
nantiam in eo quod deus [illegible] amet ulti re ipsa amat. et
cum [illegible] sit haec n. repugnantia [illegible] voluntas dei
[illegible] modum [illegible]. et [illegible] quod bene valet dialect.
deus aeternum vult [illegible] potest velle [illegible] adeo [illegible] vo-
luntas [illegible] modum [illegible] in [illegible]
signat [illegible] ultimo dixi [illegible]
illa n. loquimur [illegible]
quem [illegible] illa sit [illegible]
[illegible] in singulis [illegible]

[illegible] n. [illegible] an voluntas divina sit
in deo [illegible] modum [illegible] physica et realis [illegible] physica
realis signat virtutem [illegible] facult. [illegible] ab
eo, [illegible] facultas: supponimus [illegible] divina
divina et illius attributis in universum, nullam dari dist.

ae

actualis ante intuitum int[er] voluntatem divinam et Deum ipsum. ig[itu]r
nulla huius modi dist[incti]o int[er] Deum et voluntatem eius intercedat
neque haec esse po[te]st physica realis, quia est po[tenti]a physica realis
significat facultatem realiter distinctam ab eo, cuius est po[tenti]a. Imo
2o. nec in sententia Scoto tribui solita, quae admittit distinctionem
formalem ... ante intuitum int[er] perfectiones divinas, ...
... est po[tenti]a realis ... Dei, ... alioquin admittat dist[incti]o
formalis, quae ante dist[incti]o ante intuitum int[er] Deum et eius voluntatem, ...
haec voluntas divina neque simpliciter po[tenti]a physica realis ... Dei,
... ad hoc ... requirit dist[incti]o physica et realis, quam
formalis ... et ... alii Scoto tribuere, impostura quidem ...
... nec ... an voluntas divina sit ...
... more nostro ... Dei, quatenus po[tenti]a significat facul-
tatem distinctam ab eo, cuius est facultas? ... voluntas divina
... ab eo dist[incti]a ... est po[tenti]a volitiva Dei
... dicto, quatenus est more nostro ... facultas
... ad volendum distincta ... intuitum ab ipso: imo ... in hoc ...
... voluntas divina est po[tenti]a ... ipsius divinitatis,
... aliis dictis ... divinitate ... dist[incti]o ...
... in ... erit ... hoc ...
... nimirum voluntatem divinam ... quidem divinitate ...
... includentis ab incluso: ... voluntas divina dis-
tinguatur a divinitate hoc saltem dist[incti]o ... dicto, ...
... ad divinitatem separata ... po[tenti]a illius more nostro ...
quatenus, inquam, po[tenti]a nihil aliud sit quam facultas ...

dicta a Deo Caius dr facultas: qua de re ut existo nulla
est difficultas, quod si aliqua sit apud aliquos, de illa certe
non laboramus.

Loquimur ergo de potentia, quae talis sit separata
actus 2i; et Rogamus an et quatenus Voluntas divina
sit in Deo per modum potentiae separatae actus volendi? qua in re
adhuc certus in 2o, Voluntas divina non est Realiter potentia [illegible]
separata actus volendi: et Ratio est quia potentia Realis est, quae
Realiter producit aut Recipit actum suum; atque inde ut aliqua
sit Realiter potentia volitiva separata actus volendi,
necessarium est quod talem actum Realiter producat aut Realiter Recipiat
ergo Voluntas divina non producat Realiter, nec Realiter reci-
piat actum volendi, non est Realiter potentia [illegible] separata
actus volendi: atque hinc colligitur, quod potentia sit potentia [illegible]
more nostro concipiendi, si hac ratione producat aut Recipiat
aliquem actum suum.

Ista ergo difficultas in eo est, quod discutiamus, an
Voluntas divina talis sit ex parte ipsius in Deo, ut sit
more nostro concipiendi per modum potentiae [illegible], ut aliarum aliquas
[illegible], et quidem multo Rogamus, an ex parte sua attenta
sit in Deo per modum potentiae dictae? quoniam supponimus voluntatem
divinam posse considerari in Deo [illegible], qua quis se fingere
vellit, aut qua cuique ex propriis extrinsecus considerare
placeat: quis dubitet? quod inde ergo solum inquirere de
qua ratione apprehendenda et consideranda sit voluntas divina, quo
ad conceptum potentiae separatae actus volendi si illa ex fundatis

ex q̄ cum sufficienter vindicare voluimus: et cum non dua[illegible] ... sit at o[illegible] inter [illegible]

Secundo notare oportet, nos saepius considerare voluntatem divinam essentialiter comparatam actus essentialis; non vero comparatam actus notionalis: hac enim de re late agimus in tract. de trinitate ubi exponimus, quae sit amor essentialis ad actum spirationis spectet et hoc eo loco dicamus, voluntatem divinam spectare in obliquo duntaxat ad actum spirationis non asserere in praesenti instituto id ipsum sustinere cogimur, non dicere est, voluntatem divinam consistere in actu et[illegible] spirationis activi, et sic dicta huiusmodi pro hac vel illa sententia opinari; ad quod adeo saepius supra ad [illegible] accedamus = Voluntatem divinam esse in Deo per modum potentiae Varii varie opinati sunt. cap. 2.

Voluntatem divinam esse in Deo per modum potentiae. Varii varie opinati sunt.

Cap. 2.

Omnibus vero similiter loco in scholio [illegible] Suarez [illegible] dicta proposita numeravit; nos certe ad [illegible] duntaxat tantum ad singula capita eius [illegible] mus, ad duas quidem [illegible] extremas, et ad [illegible] quae [illegible] tenemus [illegible] expositione. [illegible] sententia est, quae absolute et simpliciter docet voluntatem divinam esse in Deo per modum [illegible] comparati actualis volitionis

quam sa diua sit formaliter per distinctam specialitatem quae i ac-
tualis volitio, illaque spant ad hanc tamquam propriam ad actus
tr... n eodem modo oes Recentiores et praesertim nostri temporis magistri
loquuntur; 1 parte idem de re sentiant.

Pro hac sa afferunt ferre omnes antiqui,
et plerique huius nostri saeculi Doctores quoniam voluntatem diuinam
et sic nomine proprio appellant, 1 parte negant, ullo iure
referri, quamuis ille loquatur in tota ad de..., quae in
fortiori dicentibus quam ad ..., aliqui inquam tunc ...
descripsit ... ex ipse pro sa. Relator Gonz. in 13
p. disp. 50 sect. 2 nº 13. et ex nostris P. Albal.,
cadem 1ª p. disp. 49. P. Tannerus disp. 2 q. 22 dubi. 5.
P. ... p. 14 tract. 1º disp. 1ª et q. 19. tract. disp. 1ª
P. Alarc. in sua theolog. nali 1º p. tract. 8.
q. 1º art. 5 P. Suar. in opusculo de volunt. Dei
disp. 1ª fine. P. Hurtado 1ª p. tract. 3. disp. 1ª q. 1
ubi illa proprie appellat Realem et denique multi toti
magistri nostri temporis qui quos erat sa cois.

... sa pro 1º aut. 1 ... ex tert. 13
nº 9 nostri qui hoc posit Resistere voluntati, si de
... saluari tract. ad Ephesios 1º nº 5. ... ipso
sity voluntatis suae. 1ª ... 3.º nº 17. si voluntas
Dei velit ... plane dispuit actualis volitio
a volunt. at hoc ipso, ... voluntas et actualis
volitio dispuant ita ipsa ... huius, ut nos ipsi

inferius ostendimus. Ergo 1.° S. Patres voluntas dua in deo quam nos ponimus, ut pateat actualis volicionis.

Hac faciunt loca S. Script.ae in quibus inter divinas signa quam nos ponimus, et multis aliis [illegible] dicitur, quae quidem loca multa a nobis [illegible] ut in nostro tract. de vita diu. [illegible] primus et aliis [illegible] videri possunt. faciunt insuper testimonia Patrum dicta ad probandas voluntates divinas esse in deo quam nos ponimus, nam si inter hac ipsa ratione abstrahat [illegible] tari neque voluntates divinas eadem ratione abstractionis fore [illegible] negat.

Pr. 2.° aut. S. Patres quorum selectissima duntaxat testimonia referemus in 1.is [illegible] 3.° ad Graecos Columna mihi 3.° et quae dicta sunt, inquit, quaeque [illegible] ea in voluntati ad ipsas velle, fieri autem neque ut velle quidem a volunt. differat, a volunt.e autem non differat, ut si nulla ratione fieri potest ut id sit velle et voluntas et volitio etc.a [illegible] alia verba. S. Gregori [illegible] S. Ambro.us quoniam non ita ad [illegible] [illegible] spectari videntur [illegible] et [illegible] qui plane docent in Christo d.° esse duas voluntates et duas operationes [illegible] ipso [illegible] voluntas divina a volit.e [illegible] [illegible] [illegible] huius. dicitur autem et Patres qui id asserunt [illegible] [illegible] in tract. de incarn.e verbi d.° contra Monothelitas, qui duas volun tates et duas operationes [illegible] in Christo d.° negabant

et intensissimi aliqua testimonia referimus.

Pr. 3. Jnitiatur autem S. Thomae qui 1a p. q. 42. ar. 4 ad 3. ita habet intelligere et velle non sunt tales actus qui designent processionem alicuius rei a deo distinctae. Essentialiter siquidem specialiter; unde respectu horum actuum non potest salvari relatio personae in deo, nisi tantum intelligendi et significati tantum, ut diversimode significatur in deo intellectus et intelligere, cum tamen intelligere dei sit eius essentia non habens principium. ubi expresse docet Angelicus magister quod intellectus non sit realiter principium, nec voluntas principium volitionis, sed tantum more [illegible] intelligendi. Atque hoc idem docuerat in q. 2a de potentia ar. 1o ad 1m his verbis: Essentia divina non habet aliquod principium neque re neque ratione tamen operatio divina habet aliquod principium quod ratione ... clarius? loquitur autem S. Thomas de operatione quae est intelligere aut velle. imo [illegible] dicit sanctus Thomas operationes non significant intelligere et velle ... voluntate ... quod intelligere operatur, quam virtute operativa intelligamus.

Pr. 4. ... duo ... aliquam operationem ad intra; ... principium alicuius operationis immanentis: constituatur tale, cum hoc quod sit principium alicuius operationis immanentis cuius ... principium ... et realiter operationis immanentis

intelligendi et vollendi debet esse prius harum operationum more nostro concipiendi.
Et consequenter voluntas, quae pro est prius operationis volendi, erit
prior operatione huius operationis.

Confirmatur quia Deus posse amare est perfectio simpliciter
simplex et abstrahit ab actu amandi quae in perfectione conve-
nit Deo, et consequenter convenit prior ad actualem amorem. Consequens
quod Deo convenit prius perfectio simpliciter simplex: atque hoc
perfectio quod Deo conveniat posse amare, abstrahendo ab
actuali amore convenit quidem illi prior ratione, siquidem
non solum potentiae illam significat posse amare ut posse
abstrahens ab actuali amore quod est etc. Confirmatur iterum
quia diversa veritas est, Deus posse amare aut hoc actu
aliquid amet quae est veritas illa prior Deo conveniat. con-
venit quidem prior ad actualem amorem, quem posse amare
significat. Confirmatur 3o quia si in Deo daretur distinctio realis
perfectionum quas habere debet, actus volitionis produceretur realiter
a natura divina quae hoc est ipsa virtualiter prior respectu a-
moris; et consequenter Deus a nobis ratione concipiatur, concipi debet
instar potentiae productricis. Confirmatur denique quia ubi est actus
actus in aliqua linea, quicunque actus potuit non esse
ibi est actus primus eiusdem lineae: sed in Deo est actus
2us volendi, qui potuit non esse in Deo ut tendit ad creaturas
quae in Deo est actus 1us separatus praedicti actus 2i.

Dices Relatio in eo quidem conveniunt
perfectiones divinae quae more potentiae productricis abstrahant; dico

rant tn quo ad aliq. nq pp. obstabat quae multi se
opposuti si n eq ipse tenet admittit ut sit aliq medium
int naturam divinam et actualem amorem id dout ipsam naturam divinam
esse ipso facto separat volitionis actualis. quae sa
Recte per ipsum, quam nos iam proposuimus Resp. Refutaturi
sumus. et quidem si sa in praesenti esse relata subsistentia
sit n. alia subsistentia i quam ut eq tradit ex ponit obest
[illegible] actubat.

Ali. 6. ut [illegible] Fan. et Ferra volun
tatem divinam tanquam aliquid medium int deitatem et actualem amorem
abstrahunt: 1o quia hoc signant testimonia ex S. Thoma
producta sicalia [illegible] 2o quia in Angelo ex
[illegible] voluntas [illegible] realiter distinctum [illegible] et
ab actuali volitione [illegible] divina [illegible] amus
[illegible] voluntatem divinam esse more nostro intelligendi
medium int naturam divinam et actualem amorem. 3o quia voluntas
[illegible] ab amore actuali distincta [illegible] atributis
deitatis [illegible] additus [illegible] deitatis
[illegible] atributi divini sit esse [illegible] additus tot
ne et [illegible] probatio quia voluntas divina supponit
intus [illegible] negat suponere aliq. voluntas
quidem [illegible] deitatis et [illegible] medium int
naturam et actualem amorem = voluntatem divinam n. esse in deo [illegible]
[illegible] aliorum sa fort. c. 3.

Utrum divina voluntas esse in Deo mor. pot. [illegible] potest.

Cap. 3.

Certior adhuc [illegible] quam [illegible] esse in deo [illegible] quin [illegible] sit alia [illegible] ita docent [illegible] in 1. dist. 36 ar. 1. Gab. ibidem dist. 35. q. 1 ar. 3. durio 3. P. [illegible] in metaph. disp. 30 sect 15. et [illegible] alius ut [illegible] libro 3. de atributis c. 6. et libro 1o de trinit. c. 6 P. Salas 1a 2ae to 1o tract. 3 disp. 1 sect. 7. n. 35 et libro 2. tract. 14 disp. 2. sect. 6 n. 32. P. Henriq. 1a p. tract. 2. disp. 12 [illegible] P. mont. de volunt. disp. 1a [illegible] sect. 1. P. fasolus 1a p. q. 19 art. 1. in [illegible] P. [illegible] 3 disp. 1. c. 5. et denique Albert. 1a p. q. 19. disp. 1. alij multi referunt [illegible] in [illegible] loqui [illegible] potius [illegible] alia merito referunt. denique [illegible] multi [illegible] magistri [illegible] temporis [illegible] tribuunt. Sic quidem [illegible] in deo [illegible] voluntas diu [illegible] esse [illegible] in deo, differunt [illegible] voluntas divina in deo se [illegible], [illegible]

intelligitur diximus loquuturi sumus: monuerim tamen aliquos ex Relatis
ut [illegible] auctoritate destruxerat negare, quod voluntas divina sit
in deo quam magis proprie, quam ut vocant, actus directi signi [illegible]
perfectissima formalitate, quae in natura divina, aut in potentiis; sub
hac formalitate illa quae in volitione includi existit in alia, quae
in natura, et hac formalitate hanc non magis propria dicunt alius, alii vero
docent intellectum et volitum esse duas formalitates distinctas perfectissima
distas; ex forti quarum quaestio est ex sua ratione subst[illegible] divinas
ordo ad subsistentes quam [illegible]; [illegible] deo quod dictas formalitates
iungi inter se quam identitate reali, atque inde nullum esse propria [illegible]
actus alius alius.

Contrarius [illegible] sane negat voluntatem divinam esse in deo
quam magis propriam multis probari solet; primo quidem auctoritate S. scripturae
quae quotiens de voluntate divina loquitur, ijs terminis utitur quibus solo
[illegible] volitis signant; numquam autem his terminis [illegible] quae
[illegible] aut radicalis [illegible] signent [illegible]
hanc ex multa loca P. [illegible] ubi [illegible] cap. 6. his
ultimum accedunt illa alia [illegible] sacer textus deus definiens
perfectionem solum describit id est quam proprietatem illi soli conveniens
[illegible] terminis abstractis divinis deus caritas est [illegible] saepe alias [illegible]
[illegible]: at si voluntas divina esset in deo quam magis proprie, id
sane sacra scriptura aliquando nobis signasset, [illegible] potissimum
sit, quae nobis [illegible] exponit illas [illegible] dictas [illegible]
[illegible] exemplaria

Multi [illegible] in eandem [illegible] conveniunt qui videri
possunt ap. P. [illegible]. [illegible] Augustinus [illegible] ad
hanc [illegible] in libro 15 de trinitate cap. 5. fine
sic fere. [illegible] trinitas sapientiae [illegible] et notitia [illegible]

et dilectio sui. et c. 17 sic ait deus est caritas, ut sit in illa trinitate singulari summaque natura non sit aliud substantia, aliud caritas, sed substantia ipsa sit caritas et caritas ipsa sit substantia. Determinatio non est S. Bernardi serm. 80 in cantica quod solum doctus tradit signat sed monet eos quibus contigerit diligentes sermonis vestri ipsius observare loqui de iis magnitudinibus, inquit, et dominationibus divinis, deus est magnitudo, bonitas, iustitia, sapientia, etc. deus est magnus bonus iustus sapiens etc. quae quidem verba a doctoribus dicuntur quoniam inde nihil aliud loquuntur quod non sit ipsissimus actus.

B. S. Thomas in eadem sententia esse, constat ex multis locis, quos possemus referre, tres solum ad rem intentam. in 1° n. in 2° 3 metaphysicae cap. 7 ubi sic ait deus est ipse actus intellectus non eius est ipsius intelligere, aliud quidem operatio ab ipso ut esse ad actum: deus est ipsius autem agere quod eius potentia est actus etc. Durandus in 1° d. 7° hinc etc. dicens post alia quae loco antis supponit sic decidit. intellectus et voluntas in deo non sunt ut potentia, sed solum ut actio necessaria et vero per eos intellectus divinus, inquit, non solum sit similis in actu, sed ipse actus purus sit etc. etc. et cap. 43 sic ait. intellectus est ipsum esse eius intellectus. B° tamen et alia omnia mus in anima c. 14 cum 4 corpore, inquit, intellectus et intelligere in deo sunt idem. quae autem nos vocamus esse, quod intelligere dei sint idem ... nimirum. ut actus ... ponit ... maneat ... de S. Thomas, etc. quod voluntas divina non sit in deo instar potentiae ... actus amoris.

Eadem sententia multis ... probari solet.

positiony si quas nos inferius adducemus et contra sine ra pr
q° actus Volitionis talis debet convenire Deo, ut n̄ conveniat
modus infirmationis, et quan nq divus infrarit. Sicuti actus pro
Sunt.is Creata, nam infirmat, hoc n. dicit modus imperfects
quod convenire debet nq divus, quod inclusiony in illa quatenus ut
actus ipse Volitionis includat essentialiter in illa perfectio, que dicat
esse Voluntas, quecumque ea sit, aut debet convenire solo cum
identitas, ita ut quo que int. cy na divina constitutis dicit
Et Voluntas divina nullo modo ipsam rationem volitionis actualis.
Sed e contra est, quod intelligi nequeat quod aliquid sit prior separat
Eius deputy que essentialiter includit; aut eo quo identificat
Ex litt.a — ad quaestionis resolutio aliqua notant. c 4.

Ad quaestionis resolutio aliqua notanda

Cap. 4.

Existo sane has in duobus praedictis capitulis
Relatas minus re quam in modo loqui dissidere, adjunde
habet difficile esse, eas in concordia ex verit.e locare, quod
quidem efficiemus si aliqua prius notaberimus, ut tandem
sic nos statuamus. Et in Iis not. dico prop. positi bum
adaliq, simetaphysico rigore attendat esse positibus
factus quaris restituit simpliciter potius ad aliquam actum
ey, qui ex sua ra̅ formali n̄ afert. hoc dico expo expnit
prop positiva ex id, quod metaphysica videntur. Sed
nario debet ut sit pro positiva dicta rationale loqu
id est ibilla, ad formam requirit. dicta. Verit, ey pro
loq.

loqa talis ē ut sit insuperabilis ex mente abstracta 2º. atque
dri poa et ptō. explicari frequentius solet p n. repugnantis
nec ē p n repugnantiā quomodo res sit acta quatis actu ī
et poa positiva qua supra definivimus, distinguit apoa
logt. quonia illa dicit pot adeq. et vultimate
in sua rōe frali, abstracte quidē hu posiive abstracta 2º.
atque dri positiva poa.

Insuper considerari possumus ad poa supra explica-
tam exīt alia quidē quae frali p se ipsā reducat ad suū
actum 2ū et illu hit, quin opus sit, illi aliud superaddere
principiū p quae ad suū actum 2ū frali reducatur. ut melius
lucius exponemus in ipsa de ingua visamur. [illegible]
ipsa poa positiva quae n reducat ad suū actum 2ū frali p
se ipsā [illegible] p aliā positibus illi superadditū: quia rōe ternit
poae creatae, quae quidē n reducunt ad suū actum 2ū
frali p se ipsas sed p alias potentias illi superadditas ut poa
visiva reducit ad actum 2ū intellig. p aliud aliqd ē express
existent actualis obiecti præsentiā p actum visionis superaddit
[illegible] lumen gratiæ sat ut [illegible] [illegible]
p sit [illegible]

Duas has positivas supra explicatas diversas esse
ex ipsa earū expositione evidenter, me iudice, constat; nā
evidens ē ad poa quae n afert ex sua rōe frali actum 2ū
reducat aditū fralem p se ipsā absque aliqd alio positivo
superaddito [sive hoc possibile sit sive prorsus impossibile (qd ad expli-
candum duplicis poae dictae nihil refert)] et certius longe

potentia non reduceat ad suum actum per formalitatem quam se ipsam, et ad hoc
necessum sit illi aliquid aliud positivum superaddi: cum quod hae duae
potentiae diversae eodem modo sint ut illas actis nominibus disquamus
visum est, nunc potentiam metaphysicam priorem illam explicatam appellare, illam
vero, quae ad suum actum per formalitatem quam se ipsam se reducit, quoniam
haec nil superadditum afferat ad constitutiva, quae ad suam rationem formalem
potentiae metaphysicae consideratae habere debet: aliam vero potentiam, quae ultra
constitutiva necessario requisita ad rationem potentiae, debet habere aliquid aliud
superadditum, per quod ad suum actum per formalitatem reducatur, appellabimus nomine
potentiae physicae, quoniam in rebus physicis res ita habet.

Ex his deducitur, potentiam physicam passivam explicatam duplicem
esse, aliam quidem virtualem et realem, et aliam solum rationis seu modi nostri
concipiendi. Nam ut potentia positiva sit physica, ut a potentia me-
taphysica dignoscitur, quatenus reducitur ad suum actum per, non quam se ipsam
sed per aliquid positivum et superadditum, si hoc positivum sive [illegible] realiter
superadditur, talis potentia, cui superaddi debet, erit utique potentia physica
realis seu erit realiter physica potentia physica: quod si
id superadditum per quod potentia ad suum actum deducitur, sit
aliquid mente sola consideratum ei superadditum, talis potentia erit
certe potentia physica rationis seu quam intus et realiter erit potentia
metaphysica: siquidem realiter deducitur ad suum actum per for-
malitatem quam se ipsam et non per aliquid ei realiter superadditum, adeo
hinc ulterius fit quod tale erit fundatum, ut aliquam potentiam
dicat potentiam physicam rationis quale fuerit ut concipiatur reduci ad
suum actum per modum quam aliquid ei superadditum, ad quod adeo fieri potest
quod fundatum sit causae extrinsecae aut intrinsecae facius expone-
re. =

Colligitur deinde quod diximus iam logica, quae dicitur et metaphysica inter se: et quidem differunt in eo quod logica nequit considerari sine actu 2o; quoniam nil aliud est quam intrinseca repugnantia ut actus 2us sit qui ut dictum est logica physica potest considerari non modo sine actu 2o sed quoque est logica, sed etiam sine illo positivo, quod ei succedere debet [illegible] actum 2um reducat, logica vero metaphysica medio [illegible] potest non considerari sine actu 2o at nequit considerari sine illo positivo quod ad actum 2um se reducit siquidem ad illum reducit formaliter est ipsum quod si aliquis [illegible] velles non recte nobis dici quod logica metaphysica reducat ad actum secundum.

non actus [illegible], quod logica se si formaliter exercet, et ut logica metaphysica quae se ipsam se exerceat, non reducit [illegible] ad actum 2um: come vides dictum, quod logica metaphysica reducat ad exercitium [illegible] si imaginari aliquis aliquid velit, nihil curamus, non hic ipsum nos aliis terminis signare intendimus et sic utroque modo loquamur, id quod intendimus, ipse signari advertamus.

Notandum adhuc est dictum esse, quod si aliqua potentia positiva quae est aptitudo ad aliquem actum 2um [illegible] duos aut plures actus 2os tales [illegible] sic ut ex sua natura formali aspirat alterum, quae hic negat perfecte connexione in suo constitutivo essentiali nisi ut tali actu 2o cognoscat positivum [illegible] cognos

sine quo in sua ratione formali videri nequit erit visio potentiae metaphysica aut potentia physica. Respectu alius actus 2.i sine quo in sua adequata ratione formali videri potest. Et optime notavit hoc; quod ea potentia prima sit, quae in sua ratione formali involvit actum cuius illa visio quae talem actum non involvit, sit potentia metaphysica, aut physica; sit, quod si viderit aliquo potentia positiva, quae in sua ratione formali involvat aliquem actum 2.us non visio involvat aliquem, ad quae est 1.a potentia; ea utique sit potentia logica comparatione actus 2.i quem in sua formali ratione involvit, et sit potentia metaphysica aut physica comparatione alius actus 2.i physica quidem si per aliquid ei superadditum reducatur ad actum 2.m, quem in suo conceptu non involvit; metaphysica vero si ad talem actum 2.um formaliter se ipsa reducat = voluntas divina non esse in deo per modum potentiae physicae. cap. 5.

Voluntas divina non esse in Deo per modum potentiae physicae. Cap. 5.

Voluntatem divinam non esse in deo per modum potentiae physicae, modo nostro loquendo, docent verissime Doctores in cap. 3. relati; imo et multi ex iis, quos in 1.o cap.e retulimus. hanc tamen assertionem efficaciter probavimus refutando sententiam, quae docet voluntatem divinam ita comparari ad actualem volitionem ut illa sit modo nostro concipiendi principium istius: et quidem sententiam hanc, quam refutare intendimus duplex explicari solet; 1.o ita ut doceat, voluntatem divinam

diuinae esse prius modo volitionis actualis, quatenus est prius in ratione aliquo
qualitatis, quae est qualis voluntas, et quod medium inter eam diuinam et actualem
amorem: 2º modo ita ut asserat, eam diuinam esse prius quam ... et adaequate
volitionis actualis; et utrobique modo ea sententia est, scilicet est mihi
omnino falsa ut in hoc et sequentibus capitibus ostendemus.

At ceterum non est cur in refutanda hac opinione priori
modo explicata detineamur quia licet magis videre utroque modo
explicamus, sed certe suo obiecto pondere ruit, praesertim
cum vix fundato aliquo sisteret: Vellet enim iis ipsis,
quae mox subiiciemus, rursus quia licet admitteret, eam diuinam
esse prius volitionis nullum sane fundatum ut voluntas medio
[illegible], eam sententiam quae in rebus creatis admittit voluntatem
[illegible] medium inter eam et actualem amorem, id sane
admittit [illegible] imperfectum et limitatum eam creatam; quae est li-
mitatae [illegible] instrumentis ad operandum. At non diuina non modo
non est limitata, sed est ita perfecta ut perfectior excogitari nequeat
[illegible] aliqua perfectionis quae [illegible] sint instar
instrumenti, et duntaxat instrumentis creatis conueniant;
id enim maxime esset ... infinitae perfectioni deitatis:

... Nec dicere est ... obesse perfectioni ne-
... quod instrumenta seu facultates quae utique distinguantur ab illa
[illegible], non ... quod ... facultates non duntaxat
distinguantur ... nominis; eam si non habeat instrumenta
re ipsa distincta est re ipsa imperfecta ... decipiat
habere instrumenta facultatis dicta, decipit imperfecta. At urget

nec ro. sq. qm mo refutamus, na diua esset re ipsa
insufficiens: qui qs se n esset insufficiens in suffic.is
genere, qd Sc. dist.e ante in hoc resumit, esset sane
insufficiens in suffic.is genere qd Sc. intermentorij in
dignitate resumit et in sa, qm mo refutamus
admittit na diua indigere instrumentis. Insito instru
mta hec n dispensant realit a na qa abstrahit ea
insufficio que ex indigentia instrumentorum oberit. his
accedit, qd na diua adstruat longe perfectior, si adstruat sine illa facult. intermedia ut mihi e euidens
qd etc.

Est hec qa plerique eorum, qa nos mo attendimus,
dicunt, itaque ita esse, qd nulla realitas in deo considerari posit que sit voluntas media int na diua et
actualem amorem: at na ipsa diua esse prox. [illegible]
et adequatum volitionis actualis quorsu illa producit
more nro conceptus actualem amorem. primum sa hec refelit,
qm neque na diua esse pxa preparat. amoris actualis
nisi nunc ex se sua producat, simpole e qd na
diua in se considerata intelligat producere amorem
qo quo amare dr qa impole e, qd na diua sit mo
re nro conceptus pxa elicita [illegible] amoris, quo dr
amare. mor. prt. qs na diua e id realit cum
amore qo quo realit amat, qa neque producere talem amorem
cum impole sit qd alius se ipsum producat.

Qui arguatio fuit Veri, adiutant aliqui si dicat, illo probari, quod natura divina non producat realiter ante intuitum amorem, at non probari quod natura divina non producat amorem more nostro dicendi. ad hoc autem producit genus, inquiunt, illi sufficit distinctio rationis inter producens et productum, et ea distinctio datur inter naturam divinam et actualem amorem quo quis formaliter amat. Verum haec solutio aut implicantiam involvit aut non retinet sensum quem disputamus. Probo, nam quando dico naturam divinam producere more nostro dicendi actualem amorem, sensus est, quod ex vi sua natura divina non debet quod amor vere producatur, sed solum debet quod nos videremus illam producere amorem et hoc sensu est, quod natura divina debet concipi a nobis quasi propria physica, non vero quod ipsa ex vi sua [illegible] sit propria physica amoris. Sed natura divina ex vi sua [illegible] et ut vere se habet in re non est propria separata amoris divini quod [illegible] sit natura divina ex vi sua producere amorem, dicitur tamen quod producat more nostro dicendi quoniam hac sola ratione amor dicitur quid ab illa. Certe implicant termini quoniam impossibile est quod aliquid seipsum vere producat.

Ex dictis reiiciuntur duo dicendi modi, qui in hac materia excogitati sunt; primus eorum, qui dicunt, naturam divinam constitui ex multis [illegible] radicalibus quorum [illegible] praebeat suum [illegible] formaliter in eadem linea, v.g. naturam divinam constitui [illegible] cui debeatur actualis intellectio, et constitui ex volitivo, cui volitio actualis debeatur, et sic de aliis.

duplicibus ad diversas lineas spectantibus ita ut duplex radicalis nimirum intellectivus volitivus et utrique sint parcialia constitutiva deitatis duplex vero formalis qui sit actus secundus intellectio ult et volitio non sint de duplici constitutivo actuali naturae divinae. 2us modus dicendi, natura divina per unicam indivisibilem perfectionem quae seipsa sit formaliter intellectiva volitiva etc. et huic convenire actualem intellectum, actualem volitionem et alias perfectiones huiusmodi quin sint de constitutione formali deitatis saltem explicite; sic ipsi docent qui omnino arbitrantur intellectum volitionem et alias perfectiones huiusmodi includi formaliter in natura divina. hic, inquam, duplex modus dicendi ex dictis refutatus manet = Voluntatem divinam non esse virtualem potentiam physicam. cap. 6

Virtualem potentiam physicam, non esse voluntatem divinam. Cap. 6

Ex iis qui voluntatem divinam per modum potentiae physicae in deo abstruunt varii opinantur. explicat primo adiubat ... naturam divinam producere virtualiter amorem quo deus amare quatenus si daretur dictus actualis ante intuitum sint natura divina et amorem per illa iste produceret: cum haec res ita habeat, fit, quod intuitus consideraret naturam divinam ut distinctam ab amore actuali, consideraret naturam illam ut producentem amorem, atque adeo consideraret illam ut potentiam physicam separatam amoris. quare inde natura divina ex se sua, quod sit virtualis potentia separata amoris, quatenus ex se sua habet, quod ipse produceret

amorz hoc ipso qd poneret dicto ad actualz pductz de
gratita; hut deinde eadz na ab intu, qd sit fualit
pa, quoniz abintu videat nario ut talis hre
pcisse qd videre ut ad amore dicta, qua dict. ponist
hia que nos Sausq pduximus

Dixi P. Abulat oiy opt. Qs trz ex
ponere nz si simul admitat nz diuz talz [illegible]
ut hoc ipso qd minte videremus eam dis qui [illegible]
ab amore debeamus nario dicere qd amorz
qmbis nobis aliud pdicatz qm distz deals
pt qmbz existo qd sit ex se virtualis pa spara amoris
diui. Vide ij ois qui pdictz pdicionalz admitz n mo n
displunt Sz P. Abulat [illegible] in eo vellint nolunt venire
debent ut mox obstendemus qua pt dict. hec P. Abu
bat ex eo slm refelit difficili qd pot qd fulsy oio sit
nz diuz pductiuz amorz pa se ipso amare dz
si ponat dict. deals int illz et pdictz amorz qm
hs nullz aliud pdicatz ei superaddat adilla que de
facto hut [illegible] n ipoa virtualis ex se sparat
amoris diui. Coa hec vitat ex anti inaiius pbatz
intendimus.

Dr [illegible] qd lt minte fingamus poni de
nuo distz deals int nz diuz et amorz quo amat; adhuc
negari debeat qd ea posit pducere talz amorz, sinimirz
tinet eo pcisse pta que illi defacto veniunt, illa

excepta identitate. ad hoc autem probandum animadvertere oportet aliud esse disquirere, qualia essent ex natura Dei deitas et actualis amor divus in hipothesi qua [illegible] dist.º realis inter utrumque versaretur, et aliud hunc expendere, qualia manerent deitas et amor divus si per se auferat identitas quae de facto datur inter utrumque, et quidem hoc esse [illegible] diversum ab alia [illegible] ex ipsa ex [illegible] actualis stabilit. Si admittimus in 1.º quod in hipothesi qua natura diuina distingueret realiter ab amore illa esse de productiua huius, si ex hipotesis [illegible] loquamur et abstrahendo ab eo, quod ea natura diuina esset haec ipsa, quae de facto datur, aut alia diversa ut modo suppono ex tract. de natura diuina et atributis illius in uniuersum ubi probamus quod in hipotesi dicta tribuendum est naturae quod sit productiua amoris si abstrahamus ipsa, quae secundum singulariter Deo conuenire debent,

At si sermo sit de natura diuina hac singulari quae de facto datur, dicendum sane est, quod non maneret productiua amoris diuini, si per se auferat identitas illius cum amore nullum enim nobis [illegible] positum addat, quod intendimus probare ut diure sit quod ablata per se identitate deitatis cum amore diuo maneat deitas cum iis quae requirunt et sufficiunt ut alia producat amorem; necesse est dicere, quod de facto habeat re[illegible], quae per se dictum requirunt et sufficiunt ad productionem amoris nam si de facto non illa habeat evidens

i. qd n. manebit pductrix amoris nisi denuo addat
illi virtus pductrix amoris, sine qua pductiva, nec n.
dirig inducere, i. tribuere virtutem pductivam, si hanc ipsa
deitas alioqui n. habeat; ex quibus sit qd nulla res
constituat pductum alius praecise ex identitate cum ista
seu n. praecise hic nesc identit. cum alio esse pductibus
istius. Ex dictis hic tradita evidenter constat in
animali qd in hoie cum rationali identificat, n. vero si fingamus
detrahi praecise identitatem animalis cum rationali manere
qd at cum intelligendi potentia quae in hoie animali illi vero
conveniunt ablata identitate dicta detracta certe
n. pducet actus intus, quoniam ex suis n. habet, qd sit pductibus
illorum; et vero ipsa pducat, pducit quoniam idem realis
cum rationali, vide hac identit. ablata n. manebit ut pductivum actus
actus intus: sic in nostra sententia de facto existenti
n. conveniat, qd ex se sit pductum amoris, certe pductum n. erit,
si fingamus detrahi praecise identitatem realem, qua idem est cum amore
divino; cum detrahere praecise identitatem sit, addere virtutem pductivam
hanc virtutem attingeret hoc ipso, qd n. daret
identitas realis illius cum amore. at hinc deducere est,
in ea hipotesi dari deitatem diversam ab existenti, diversam
inquam, n. modo quoad realem ab amore, sed etiam quoad
virtutem pductivam amoris cum de facto virtus haec n. conve-
niat existenti = Non infudati esse fracta
ulterius probarat esse 7.

Ro in pcenti q. facta ulterius roboratur Cap. 7.

Forte erit aliquis viris ingenij, ut dicat, in Deo ambobus inspiciendum [illegible] facta suffisse probandum, quod natura divina, non talis sit, quae ex se ipsa habeat ea omnia, quae sufficiunt, ut actu amorem producere hoc posse, quod identitas illius cum amore nascitur, si certe Deo hoc probatur non egeat [illegible] tamen [illegible]; quod hoc posse quod natura divina sit ex se productiva amoris, quo de facto amare Deum, non ipset idem realiter cum tali amore; cum certum sit, naturam divinam esse idem realiter cum amore quo de facto amat, non est ex se productiva talis amoris. Antea [illegible], quod eadem repugnancia est in eo, quod aliquid sit productivum sui ipsius, quae est in eo, quod se ipsum actu producat; imo vero si absque [illegible] implicatione daretur quod aliquid esset potius producere id, quod est realiter ipsum, ita ut virtus productiva et realis identitas cum illo ipso tamen [illegible] virtus productiva sibi repugnarent; possent quidem sibi repugnare actualis productio et realis identitas producentis cum producto; aut natura divina non est ex se productiva amoris, quo amare Deum; aut distinguitur realiter ab hoc amore; cum autem certum sit, non distingui realiter ab amore; certum debet esse, quod non sit productiva amoris.

Si dices, si amor divinus ponatur distinctus realiter a natura divina, neque esse a se [illegible] necessario erit a natura divina

q͂d autẽ erit id ipse amor, qui defacto ẽ; per q͂ amor
diuinus defacto existens n͂ diuit ex rõne amoris et diui,
q͂d sit a se: Eg. hoc ꝑcise q͂d ponat distᵒ realis int illũ et
nã diuinã, nec, q͂d reducat aña diuinã aut ablata idtitᵉ
auferat illã. Rursus nã diuina defacto existens
realis ex se ẽ ut sit ꝯmunicatᵃ cuius cunq. ꝑsonæ q͂ intelligat
esse, et n͂ a se; ut nos ipsi late demonstravimus in nrõ trac-
tatu de ꝑsona diuina ꝯparamus; Eg nã diuina defacto
existens ẽ ex se ꝯmunicatᵃ cuius amoris, quo defacto
amat. Sec ita pr[illegible] q͂ ẽ is amor quo defacto amat
intelligens seipsum esse, ut euidens ẽ, et intelligens n͂ a se
ut ipse [illegible]; Eg cũ nã diuina sit ex se ꝯmunicatᵃ cuius
cunq. ꝑsonæ q͂ intelligat esse et n͂ a se; ẽ quidẽ ꝯmunicatᵃ
amoris quo amat.

Hæc obiectᵒ. slm postulat explice-
mus qua rõne res habeat in nra sa; et quid ut obiectᵒ
facta vim maxĩ habent in sa asserenti, amorẽ diuinũ
disquidistᵉ ꝑcisiuẽ aña diuina siue aliquid et dicat, illũ
n͂ esse ꝯstituũ deitatis, et in se diuĩ saluus ex ꝑono: et
inita sẽ qua negamus distẽ ꝑcisiuẽ int deitatẽ et
amorẽ diuũ, facile res explanatur, damus n͂ unicẽ indiuisẽ
amorẽ diuũ, facile res explanatur, damus n. unicẽ indiuisẽ
ꝑfectẽ, quæ seipsa formalit habeat q͂d sit a se, eterna, im-
mensa, intelligens, volens et potens et alia huiusmoi: q͂
Eg cũ ꝑfectio requirit ut amor, requirit qualitatẽ ad amabilia
ꝑ modũ affectus; q͂ requirit ut sapientia, requirit qualitatẽ ad

ad cognoscitiva ut productio et subsistent. eorum; et quod recipit ut
persona, recipit ut virtus productiva productibilium quum ad hos
respectus necesse sit, recipere illa ipsa effectus relatus ad
necessarium esse (qua ratione recipit quod recipit ut a se) hinc consequens fit
quod illa perfectissima effectio quae est actualis amor obiecti, sit
formalissime a se; licet non recipiat, ut est a se, quod recipit ut est
actualis amor; adeo quod a ratio recipit a se [illegible]; quoniam
recipit id, quod est formalissime a se.

Quod si dicamus (ut dici posse, praesenti in
titulo omittimus) effectus illa, quae est actualis amor
divinus, recipi virtute [illegible] divina; dicendum necessario est
illa esse de [illegible] deitatis in esse deitatis ut in se[illegible]
[illegible] obstinemus; et [illegible] est, quod illa effectio
sit formalissime a se, quamvis careat principio productivo sui esse;
ac tandem fit, numquam accidere posse, quod natura divina de facto
existens intelligat ut ex se productiva eius amoris, quo [illegible]
amari dicitur.

Tandem facile est infra [illegible] ad obiectum antece
dens, ut [illegible] quod licet amor divinus non recipiat [illegible]
ut a se, quod recipit ut actualis amor obiecti, quoniam ut
recipiat ut amor non est necesse recipiat relative ad necessario esse;
licet non recipit, ut non a se, quod recipit ut actualis amor, ut est
evidens: ergo sicut natura divina [illegible] sit ex se productiva cuiuscumque
[illegible] quae recipit habere esse non a se, ita ut recipiant habere [illegible]
[illegible] recipiat quod non habeat tale esse a se; neque recipi, ut ex
productiva eius amoris, quo de facto amat, ut amplius ex
sequentibus constabit. Quod si aliquis recipiat amorem divinum

esse et non a se procedendo formaliter ex obiecto, certe non decipit illum amorem, qui datur in Deo, sed aliud, quod absque fundamento fingit aut fingendo fundamento ex rebus creatis ut sanius in sequentibus disputationibus statuit ut haeresis nobis cum aliis dicendis [illegible] = Voluntatem divinam esse in Deo prius metaphysice comparatione obiecti creati. quaestio 2.

Voluntatem divinam esse in Deo prioritate metaphysica comparatione obiecti creati

Qq. 2.

Ex dictis in praecedentibus satis quid iam est, nunc superest discutere dispositionem statuere; ad id autem scire oportet, voluntatem divinam attendi posse in ordine ad Deum, aut in ordine ad aliqua obiecta creata seu creabilia, nec non eodem modo sanciendum necessario est de illa comparatione Dei et obiecti extra Deum non lis comparatione obiectorum ad extra possit admitti, voluntas quidem nostra prius posterius negari in ordine ad Deum aut [illegible] in ordine ad deitatem: quod inde sequitur in praesenti disputatione loquimur de voluntate divina comparatione obiecti creati, deinde in sequenti disputatione comparatione [illegible] divinae locutum.

De voluntate quidem divina asserendum est, eam esse prioritate metaphysica ad velle, et ad nolle circa obiecta, quae non sint ipsa Deus, quaecumque illa sint huius sane sententiae PP. Ment. et a Larcon [illegible] immo [illegible] dixisse videmur, quoniam nos nomine prioritatis metaphysicae designamus idipsum, quod P. Ment.a nomine prioritatis significat; quod quidem nomine non solum prioris, sed [illegible] significasse eundem dicitur, [illegible] prioritatibus quod abstracto vel abstractivo.

exercitio amandi [illegible] ut exprobationibus quae utitur falle [illegible]

[illegible]. Item [illegible] appellat p[ro]p[ri]e [illegible] id ipsum

quod nos metaph[ysi]ce appellamus, et ille [illegible] metaph[ysi]ce n[on] [illegible]:

exprobationibus autem quae utitur et ex eo quod insuper [illegible] inter

[illegible] [illegible], interpretor ego, quod id ipsum significat quod nos

in n[ost]ra assertione docemus.

[illegible] [illegible] Aliquos d[octo]res in 2° q[uaestio]ne

[illegible] [illegible] qui p[ro]p[ri]e media aut virtualiter [illegible]

[illegible]. [illegible] d[octo]r in q[uaestio]ne 3° [illegible] n[on] negant hanc [illegible]

[illegible] d[octo]res, sed quam nos [illegible] [illegible] et ex n[ost]ra [illegible]

[illegible] et p[ro]bat[ione] [illegible]: [illegible] o[mn]is in concordia [illegible]

[illegible] vocamus eos quidem qui p[ro]p[ri]e admittunt quatenus

[illegible] metaph[ysi]ca loquuntur, qui v[ero] p[ro]p[ri]e negant quatenus p[ro]p[ri]e

[illegible] et more n[ost]ro [illegible] negant. [illegible] falle [illegible]

ponunt o[mn]ia loca S. Scripturae, S. [illegible] et S. Tomae

[illegible] in superioribus [illegible] [illegible] p[ro]p[ri]e negare videntur

[illegible] illa negare. [illegible] [illegible] quae a nobis [illegible]

ut exprobationibus subiiciendis [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] testimonia [illegible] quam nos [illegible]

appellamus. =

[illegible] [illegible] [illegible] id ipsum metaph[ysi]ce ad [illegible]

actus [illegible] quod [illegible] positiva ad tales actus, quam illud dicat ex

sua n[atu]ra [illegible], exerceat tamen [illegible] de ipsum: [illegible] voluntas divina

[illegible] positiva, qua Deus [illegible] [illegible] potens ad actus

[illegible] volendi, [illegible] tales actus ex sua [illegible] [illegible] erga

[illegible] creata, illos tamen exerceat [illegible] de [illegible], ergo voluntas

divina [illegible] metaph[ysi]ce ad actus [illegible] volitionis, quo Deus

amare dr. cor. legitima ex vi sue; et mag. promissa volat. ex eis quae. probaturi existimus, non sit ergo in sit illa perfectio, qua deus constituit simpliciter actus volens, quod, et tunc actus eius volendi fuerit ... ipso, quoniam sunt eius ex alia ... sa. deitatem, voluntas divina et actuale ... dei non dicerit ... de dist. ... positiva ... esse inius singularis ... Plurimus ... huius modi perfectio non dicat ... et ... creata, ... potuerit esse sine ipsis actibus ... quomodo ... dr. ... voluntati divinae ... conditiones ... in esse talis constituit.

Oportet quidem ... ... explicationes proponamus. ... quae continet, ... ; et ... voluntas divina ... ex sua ... actus ... sui exercitium volendi ... ... certum, quod deus ita voluit ab eterno ea, quae de ipso ... et ... est, ut potuerit non velle; quia ... perfectio positiva quae dr. actu velle ... perfectio non ... ex sua ... actus ... sui exercitium volendi ea ... erga quae actu ... exercet. ... ... actus ... sui exercitium volendi mundum ... illius ... ... intrinsece in deo, ... alterius ... aut ... actus ... vol. mundum ... ... deo; aut ... perfectio positiva, ... illud exercet

potuerit non esse in Deo: ad quod nostrum potest dici catholice. Confirmatur

porro autem altera de duobus supra dictis necessario statuta in

primo, quod nulla complacentia positiva potest esse sine ijs, quae sunt

de ratione formali illius, ut est evidens. Si si velle actu tollere mundum

sit de ratione formali eius complacentia divinae, quae in Deo intrinseca est,

sit plane, quod talis actus voluntatis non potuerit non esse in Deo, sed

quod potuerit non esse in illo ea complacentia, de cuius ratione formali praedictus

actus voluntatis sit.

Quartus quod illa complacentia, quae Deus constituit simpliciter

et positivae volens velle mundum, aut aliquod aliud creatum,

sit illa ipsissima, quae actu exercet actum voluntatis, ex

eo constat, quod nulla detur distinctio praecisiva inter illos, sed sit

unica simplicissima, quae modo ut aptitudo simpliciter; modo vero

ut aptitudo complacentia se ipsa exercita videretur. Confirmatur et constat

quibus exilito certitudine Theologi: quod volitio liberadivina

non addit aliquid intrinsecum Deo super volitionem necessariam, ut infra

ostendemus. Confirmatur illa ipsa complacentia, quae est formaliter volitio

necessaria, se exercet complacentia se ipsa circa obiecta creata; et eo modo

talis est ea complacentia, ut sit aptitudo positiva ad actum

voluntatis, quae complacentia se ipsa exerceat, quamvis illum ex sua ratione

formali dicat = Sed in praecedenti capite statuta expli

catius declarat. Caput 9.

Sed in praecedenti Capite statuta ex plicatius declarat. Caput 9.

Quoniam ... in praecedenti cap.° statuta ab illa illa dependent quae nos docemus, utilitas actualis non adaequate ... aliquam, ad illas perfectiones quas Deus constituit ... simpliciter velle, adeoque adeo docemus, utilitas actualis et virtualis utilitas non dispari distinctione ... Quoniam ... in praecedenti cap.° statuta ab ... dicta dependet, ut illa diserte ... explicari debet ... opinandi ... utilitas ne dicas quae viris doctis haec tangere ... ne ... unius speciosa quam ad alias nostrae auditores cogere videamus.

Imprimis dicimus ita nos ... rationis ... ut nos ... medicamus, nec nullus ... extrema ... aliis gradiunt, et nos fugere intendimus, itaque ... rationis asserimus, ... cognoscitur directe et in recto cognosci; quoniam ... recipiunt directe et in recto ... perfectiones ... sive duo ... talis dicta, ut ... darentur ut in ... existunt, essent quidem duae entitates ... dicta; et hoc distinctionis ... abstrahimus ... et ... imo ... et in Deo ... perfectiones relativas ... ... distinctione ... ut in nostro tract. de Trinit.° ... monstramus.

Asserimus deinde distinctionem rationis aliquando ... directe et in recto cognitis ... in eo ... indivisibilis perfectio ... omnino ... modo

in ord.e ad tale s. tale extremum, non v.o in ord.e ad alia diversa respiciat. quod dist.io unius quod statuimus in potentia creata ut principio obti et inspirativa potentia; n. v. in potentia praedicta n.i alia formalitas quae connotet [illegible] ea [illegible] et ex principio obti, ab illa formalitate, quae im.te attingit, [illegible] illa ipsa [illegible] et inspirativa potentia [illegible] illa ipsissima formalitas quae [illegible] principio obti i formalissime inspirativa [illegible] ipsa potentia et ut talis respici debet, [illegible] intelligi negat, quod una formalitas sit, quae [illegible] obti, et alia distincta quae potentia inspirat, [illegible] negetur. nec [illegible] ad multas formalitates in re, ut saepe in nris operibus demonstravimus. [illegible] certe int.r theologos sit [illegible] divinas [illegible] inter se sola dist.e [illegible], opinamur nos [illegible] dist. n. esse [illegible], si [illegible] propria metaphysicae, et [illegible] fundatam [illegible] formalitates [illegible] consideremus; adeo opinamur [illegible] dist. rationis esse, quae sumitur ex diversa [illegible] eiusdem [illegible] indivisibilis perfectionis in ord.e ad diversa extrema sive connotata; [illegible] sit [illegible] minus [illegible] ex aliis extrinsecis [illegible] aut mere fictitiae [illegible] alia videtur. itaque opinamur unam et eandem inseparabilem perfectionem [illegible] formaliter se ipsa, quod sit substantia, a se, [illegible] aeterna immensa, intellectualis, volitiva, et omnipotens, et sic de reliquis praedicatis toti trinitati communibus, omnia n. haec ista in unam et eandem indivisibilem perfectionem cadunt, quae perfectio [illegible] sua [illegible] formaliter ea omnia praestat, aut exercet; [illegible] ex [illegible] fundatum aliquod [illegible] et considerare sit [illegible] perfectionis ex quarum connotatione dico ea omnia conveniant-

Multi vero sunt qui me in hanc opinandi modum ad-
ducant quos [illegible] admodum in tract. de n[atur]a divina [illegible]
[illegible] instituto [illegible] non sufficiat quod na[tur]a divina debet
[illegible] omnem perfectionem quae excogitari possit, sed [illegible] modo dicto
abstrahat [illegible] abstrahit omnem perfectionem quae excogitari potest
[illegible] et [illegible] perfectiores [illegible] ut singularis
[illegible] quae [illegible] vera [illegible] [illegible] ipsa
[illegible] quam [illegible] perfectionem
[illegible] multi [illegible] sic [illegible] arguere [illegible]
[illegible] modo quo cogitis melius [illegible] quaeris [illegible]

[illegible] 4a.

Ex hac [illegible] opin. [illegible] tale [illegible],
[illegible] generalitas, quia dicens [illegible] singularitatem
[illegible] excludat [illegible] ipsa [illegible] amandi
[illegible] [illegible] metaphysica [illegible]
[illegible] hoc idem explanandum [illegible]
[illegible] admittat distinctionem [illegible] divinas [illegible]
[illegible] admittunt; [illegible] in re [illegible]
[illegible] admitti debere, ut [illegible] diversas [illegible]
[illegible] quae spectant ad diversas lineas, [illegible]
[illegible], ut in una [illegible] linea possint multae [illegible]
[illegible] Itaque dices [illegible] hanc opin.
[illegible] in linea [illegible] esse unica [illegible] quae
sit [illegible]; et in linea [illegible] unica perfectio

indivisibiliter, quae sit purissimus actus et distincta qualibet ab alia
... ipse dicta et sic de aliis perfectionibus quae ad divinas
... spectant quod sit an eis sint distincta ... in quo admodum
divisiva ... post ...

Quia autem in utraque linea nequeant disqui-
... multae sunt de qualibet
... ... quaelibet ... quae in
utraque linea consideret debet talis adstrui et conside-
rari, quae de ipsa ... asserit, ... in ea
linea consideraret, ut exigunt ... ...
adstrui quae ei tribuat. Dico quod sit simpliciter ... intelligere
... sit in linea ... aut sit simpliciter amare, ... in linea
voluntatis sit talis in se ... ut ... ipsam
exerceat actum ... ad ... ... haec ...
sic ea ... non adstruat qualem diximus adstrui debere, non
adstruit ... omnibus ... potest.

Ad argumenta Patrum adversae in 2. dicto
facta Pater. Cap. 10.

Ex dictis in expositione et probatione nostrae ... facile
admodum est ea argumenta dissolvere quae, ut in 2° cap. ...
... attribuunt voluntati ... esse ... ...
amoris actualis: et quidem ad 1^m et 2^m ex auctoritate ... Scripturae
ac Sanctorum Patrum deductum. Respondeo ... Scripturae et

ros
ss. PP. de Volunt.e diua iis his uti, qui aliquid tale per
insistunt; quare Voluntas diua p.o e Scuaris voce Metaphysica
et nos diximus, cum genus nulla ratio effectus involuit neque
ad illud obstruendum aliquid implicatis misceri debet, ut ex modo quo
illo explicamus satis demonstrat; imo V. tale restat
tam esse effectus genus istud per ut istam in diuis reperiri
possit.

Ad 3.m argumentum ex autorit.e S. Thome petitum
fatemur ingenue, S. Thomam in iis locis signare, quod Vo
luntas diua solent dici dici, quasi esset ipsa unica
separata Volitionis actualis: et quod haec etiam quasi operatio
sit vulgo dici solent. at id n. genuit summo fundato
ex ipso Deo, sed ex imperfecto modo nro cognoscendi qui
ex Creaturis desumitur, quod si Voluntas diua recte dicitur
et cum fundatum quod ex parte Dei tribuitur neque tamen illa dici
tamquam per [illegible] et debet dici tamquam metaphysica
quam Suarez in ma. dicta exposuimus id quod in locis ex eodem
S. Thoma in q. 3.o relatis n. obscure signat et in eisdem
locis hic dicitur ex aliis [illegible] si beatitudo ipsa in [illegible]
[illegible], quam de illa quae a nobis metaphysica dicitur si alioqui
possimus dicere quod S. Tomas Voluntatem in Deo tamquam mere
[illegible] admittat.

Contra tale est ad 4.um argumentum dicendum quod quod dicit 4.o
quod si vellimus admittere ut multi admittunt in De
roi

roe viuentis qd sit Princ. alicuius oper.s intra ipsum diui. Cont. debent deus esse tam perfectissime viuens per oper. ag 2a et 3a persona producend. cum productiones hae u.o sint ad intra, adeo actio opus non est, qd ut deus sit perfectissime viuens aliquam aliquam operationem immanentem adstruamus. Imo si vita dei per productionem volitionis ex pon.da sit, certe deus erit viuens more no. duntaxat decipiendi cum sim hae roe producat eius volitionis; aut si hanc v. produit sit postulare dare v.me product. inter extrema, quae nulla actuali dist ante intellectus dis iunct aut nec diuin. et actualem volitionem ante intellectus dis [illegible] Caeterum hic opus non est quoniam falso dr. viuens esse tam [illegible] per hoc qd sit princ. operationum immanentium ut ex dictis constat.

Ad 2m confirmat. Re[sp.] eg. neg. seq. [illegible] quari: Nam [illegible], qd voluntas diuina sit pot.; et cum non probet qd sit pot. se exercens per aliqd ei superadditum; mat. qd sit pot. metaphysice qualem nos expressimus quoniam ad actum [illegible] per se ipsam realiter per se reducit. Ad 3m confirmat. patet ex supra dictis art. 6. ubi probauimus falsum esse quod si fingeremus detracta [illegible] idemtitatem nec diuinae et actualis volitionis haec produceret ab illa s. tm. n. in ea hipotesi fieret qd darent duae perfectiones realiter distinctae quarum una esset nat. diuina; maneret q. cum [illegible] quae de facto hic solo excepto qd actu amaret,

aut

aut amari posset alia vo. affectio esset amor obti quin esset
ase, nec esset ab alio vde. n. sequit. qd actualis volitio sit
productibilis ana diua =

Ad 43 confirmat. illius ciuisd. argum. Rd. qd.
si proprie, et omnino stricte loquamur, volitio actualis n. habet
alius; & sm. dr. actus qui eam affectio, que ad aliq. dist.
comparat. tanqm ad actum 1m. Actualis volitio n. est affectio
distincta ab amore nio. suy. ana diua, n. comparat ad hanc tanqm
actus qui ad actum 1m; et e contra actualis volitio est tm. actuale
exercitium eius virtutis, que ex se apta est, tendere formalit.
per se ipsam in obtum. vtm. ut ad verum, sic amor diuini, n. dicitur
volitio actualis esse actus 2us, quatus est actualis tendentia vir
tutis volitiuae in obtum. abstrahendo ab eo, qd sit affectio dist.
distinctae, quae sine ab alia affectio, que est virtus volitiua, sic
voluntas diuina est actus 1us. quatus est virtus, que ex se pot
esse sine suo actuali exercitio, abstrahendo ab eo, qd icat
exercitium sine formalit. per se ipsa, aut per aliqm aliq. affectio
more ... eius adiliter nec n. alia rat. reperiri pot
in dio, scilicet actus 1us. aut actus 2us. ad intra.

Tandem superest soluamus argumta, que fieri
intendit, voluntas diuina esse in dio per modum potentiae intelligi
et actualis amoris, et ad 1m quidem de autoritate S. Scripturae
satis liquet ex hucusq. dictis qm inepte per hoc sa. sunt
exercitus afferat. Ad 2m Rdeo. disputr. in 1io. falsum esse,
voluntas in Angelo aut in hoie esse aliqd ab illius na ante
intus actu distinctum. Ad 3m inde similiter, Ad in Angelo

ita libri et aduersi existimant; adhuc tamen id in Deo admittendum non est; admittendum ergo, quod voluntas sine aliquo medio inter ea et actualem amorem: et ratio est quoniam in Angelo admittitur facultas media propter limitationem creatam; cum ergo Deus requirat hanc limitationem excogitari nisi cum huius modi potentia seu facultate media [illegible] chymerice [illegible].

Ad 3um Respondeo voluntatem diuinam ut est prout nos exposuimus et metaphysice appellamus, non esse attributum nec Dei, ut attributum significat aliquid ab ipsa deitate aliquo distinctum; esse autem attributum prout attributum significat ipsum quod explicat nos Deum, et non habet aliquo distinctum genere quod unumquodque illud sit, distinguatur; ut in sequenti disputatione latius dicturi sumus ubi probamus voluntatem diuinam ut est prout metaphysice esse de essentia Deitatis; imo vero probamus quod volitio non supponat intentionem, licet operatio volitiua operatam intentionem supponat; ubi eo loco latius exponendimus. = An et qualiter voluntas diuina sit de essentia Deitatis? disputatio 3. = potissimus diuersis punctis exponitur. cap. 1.

An et quatus Voluntas diuina sit de essentia Deitatis.

Disputatio 3.

Punctum potissimum diuersis exponitur

Cap. 1.

Dix.

Diximus in praecedenti disp.e voluntatem divinam esse in Deo
per modum potentiae immutabilis et per modum actualis volitionis suorum
obiectorum [illegible] actualis; [illegible] ille [illegible] instituto
considerare possumus. 1° quid sit ut est ipsa immutabilis sua
aptitudo ad actuale velle. 2° quomodo sit ut est actualis volitio
et rogamus an utroque pacto attincta [illegible] altera duntaxat
sit de constitutivis deitatis in esse talis. Rursus voluntas divina
potest attendi quatenus duntaxat ad reliqua constitutiva quae deitatem
in esse talis [illegible] cuiusque [illegible] constituunt, ut relata ad ipsum scilicet
a se, existere, [illegible], viventis intellectivae et [illegible] huiusmodi
quae quasi tanquam constitutiva deitatis constituunt; aut potest attendi relate
simul ad reliqua obiecta, quae deitatis constitutiva non sint, ut ad personas
deitatis relatas, et ad reliqua obiecta extra Deum.

2° [illegible] incertis [illegible]. Statuendum in 1° loco
voluntatem divinam attinctam ut est actualis volitio obiectorum extra Deum,
quae cum ea obiecta sint non esse constitutivum deitatis in esse talis.
Statuitur 1° ex iis, quae inferius de eadem voluntate, ut est actualis
volitio eorum obiectorum quae non constitutiva deitatis dicturi sumus. Statuitur
2° quia voluntas divina attincta ut est actualis volitio libera creaturarum
non est constitutivum deitatis, [illegible] non est constitutivum deitatis [illegible] illud
[illegible] contingenter [illegible], attingit eandem, qua libere et contingenter
in illo est; quoniam constitutivum deitatis debet esse ita necessarium quo [illegible] existat
[illegible] deitas est. [illegible] actualis volitio creaturarum, qua actualiter
volitio est, sit in Deo contingenter nequit habere rationem constitutivum deitatis:
id quod omnibus certum est.

Rursus attincta eadem voluntas ut est actualis volitio
necessaria creaturarum possibilium [illegible] volitio est, non est constitutivum deitatis

1° prob. inferius dicendis, ex id ipsum de volunt. diva ut e actualis volitio deitatis probaverimus. 2° q. lic voluntas diva esset activa deitatis ut e actualis volitio eiusdem non, adhuc tamen neque esset activa, ut e actualis volitio creaturarum. prob. q. quod creaturae sint ex se possibiles, itaque contingens et aliquid deus, quam quod illarum quaedam existat ut in nostro tract. de na. divina et in de scientia late probamus. Et aliud dicendum, quod actu amet creat. ut deitatis possibiles, et dicit intelligi quod activa deitatis sit huic quam ut e dio eiusdem, sic plane, quod voluntas diva ut e actualis volitio possibilis non sit activa deitatis in esse talis. mitto alias rones; ... hoc in re nulla est dissentio, quibus eliogue ... ... non esse agit ... ...

Stat dicendum insuper ex dictis, volunt. divina non esse activa deitatis ut e actualis volitio perfectionum divinarum, quae non sunt activae formaliter deitatis; atque adeo stat dicendum, volunt. divina non esse activa deitatis ut e actualis volitio relationum ac personalitatum, et si quae, sunt alia ptes, quae cum divina sint, non tamen deitatis ... ... constituant. Hoc asertum prob. 1° ipsis iisdem, quod ... de volunt. diva, ut e actualis volitio deitatis inferius probaturi sumus. prob. 2° n. quod sit de actuali volit. deitatis, certe volitio actualis aliarum perfectionum, ut volitio actualis e neque esse activa deitatis; n. si hac rone esset activa deitatis, haec non esset oio independens more nostro dicendi ab aliis perfectioni bus, quae non sint de conceptu frali et constitutivo illius. at nam divina deberet esse oio independens ab omni alio ex cogitabili quod sit adeo distinctum ab illa, ex ipsis ... plane constat et late nos in tract. de na. diva probamus. Ergo voluntas divina non e frale activa deitatis ut e actualis volitio perfectionum divinarum de qua loquimur. maior prob. q. eo ipso quod deitas ... actualis volitis personalitatum ... ... talis e ut si fingamus personalitates ... ..., ... deitas, non ..., ... divina

actu ibit, s[ed] q[uo]d actu existat. S[ecund]o [illegible] defendens absque [illegible], [illegible] hoc ipso q[uo]d [illegible] actualis [illegible] volitionis, [illegible].

Porro autem [illegible] ratio [illegible], [illegible] actualis [illegible], i[n] [illegible] ratio actualis [illegible] actualis [illegible] volitio [illegible] si actualis haec volitio sit ut [illegible] [illegible] actualis volitio [illegible] et [illegible] in sole sit [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] facti [illegible], aut nullius efficacia, [illegible] inferius [illegible].

[illegible] expositae positionis [illegible] dicendum est, difficultatem [illegible] in praesentia [illegible] agimus [illegible] quo [illegible] sive [illegible] sive [illegible], ut [illegible] [illegible] inde [illegible] nos charitatis [illegible] utramque [illegible] ponimus [illegible] manus esse, ita [illegible] auditores [illegible], ut ad diversas alias [illegible] [illegible], si [illegible] quamque ea [illegible] sunt.

Tandem notare oportet, nil nos [illegible] ultimo [illegible] disquirere; [illegible] an [illegible] sit ultima [illegible], et an sit aliqua [illegible], sive ultima sive non ultima: [illegible] [illegible] in esse [illegible] actualis [illegible]: q[uo]d autem [illegible] ultima sit in [illegible] latius [illegible]

[illegible]

talis non sumat aliquo modo tanquam exprimimus asserentes dictum constitutivum ultimum in esse tale quo dicitur esse, itaut si dictum divinitatis definiri debeat, hac ratione definiri, perfectio ... esse, quoniam ab his duobus ... diversa ... constitutiva ... dictum ... valet ut ... memorato ... constitutivo ... monstro. = Voluntatem divinam nullo modo esse constitutivum deitatis, multi opinantur. Cap. 2.

Voluntatem divinam nullo modo esse constitutivum Deitatis Multi opinantur. Cap. 2.

Multi quidem sunt, qui opinantur, voluntatem divinam nullo modo esse, constitutivum deitatis; adeo adeo non esse ... sumptam quo modo actum ... nec sumptam quo modo ... ad actualem volitionem. ita sentiunt in primis quos in praecedenti disputatione ... diximus ... voluntatem divinam esse in deo quo modo ... medium inter naturam divinam et volitionem actualem. idem ... sentiunt P. Suarez in Metaphysica disputatione 30. numero 16., si forte de ultimo constitutivo non loquitur, P. hurtado disputatione 12. cap. 2. P. ... 4 disputatione 2. ... toto P. Alarcon tract. 3. disputatione 1a. cap. 6. atque ali multi graves ... sunt ... id qui negant ... divinam quo constituit. ... certe nullus alios ... ita negat voluntatem divinam esse constitutivum deitatis formale, ut de illa etiam ut ... ad volitionem loquens.

Hanc ... probari solet 1o autoritate ... et S.S. PP.; ... me iudice ... ea testimonia in quo ... probari videntur deitatem constitui quo actualem cognitionem, ... in

in hunc sensum admittamus non tamen negare est voluntatem divinam esse
constitutivum deitatis saltem ut [illegible] ipsa ad actum amoris, nam licet
difficile sit, quae dicatur constitutivum ultimum deitatis hoc tamen certum est
neminem voluntatem [illegible] [illegible] atientem debere esse de constitutivo
[illegible] deitatis aut debere esse medium inter naturam divinam et
volitionem actualem [illegible] ex his [illegible] testimonijs
impugnari dicat naturam divinam constitui ultimo quod [illegible] sui non dicat,
voluntatem divinam esse medium inter naturam et actualem volitionem certe non negat
illam esse unum de constitutivis deitatis, licet alioquin negaret esse ultimum
unum constitutivum, quae de re nihil in praesenti curamus.

Praedictis [illegible] testimonijs omissis probari solet
alijs, imprimis voluntas divina appellatur naturalis proprietas deita-
tis: [illegible] in primis hoc [illegible] Sophronius patriarcha in
epistola sinodali quae legitur in 6. sinodo generali et ab eadem
in actione 13 [illegible]: [illegible] ipsas naturas [illegible] de Christo loquens)
[illegible] naturalis earum proprietates quae sunt duae voluntates divina et hu-
mana. [illegible] subsistit idem ipse unus manens
[illegible] et firmus et unigenitus inseparatus in utrisque naturis
[illegible], et quae [illegible] utriusque substantiae naturali operatione [illegible]
[illegible] unicuique qualitatem sive naturalem proprietatem. [illegible]
[illegible] repetit [illegible] papa in epistola decretali
quae in eadem sinodo 6 [illegible] actione 4 [illegible]: [illegible]
[illegible] dicimus [illegible] et [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] subsistit, [illegible] proprietates
naturales [illegible]. Quod autem [illegible] voluntatem [illegible]
[illegible] vindicat et eam voluntatem appellat [illegible]

Contrarium.

Probatur mo loco ipse Sanctus 6o art. 13. in serm.
a clamatiro, quae instituit ad 3. Anciae, cuius ... perit
modus ita fuit naturae in carne quae Christi est naturam in
eius dispens. aut divinis absque volunt. & absque ...
quae praenuntiavi ne forte carum permixtis proprietates et
naturas quarum est proprietas parte permaneret. Certe nil
clarius quam praesenti instituto dici potuit eodem modo loquuntur S.
Patres ... audiendus in Damasc. 3o de fide c. 3. qui lucu-
lenter ... naturae Christi ... ut duabus naturis ... in Christo
naturam duarum naturarum proprietates sic in duas volunt. naturas divi-
nam et humanam. Ex his PP. et ... distincte
... voluntas divina esse proprietas divinitatis. Tamen esse non
... quin ... mente ... sit voluntas non esse constitutivum deo
tatis.

Probatur 2o voluntas divina non esse constitutivum divinitatis ... est
... ad actualem volitionem; ... constitutivum ... unum aliud
supponit: sed volitio sive voluntas supponit intellectum sive actum
quo voluntas non est constitutivum naturae divinae. Minor probatur quia voluntas
neque operari nisi dependenter ab intellectu. ... voluntas supponit
... intellectum et ... neque illa esse constitutivum intrin...
... neque ... intellectus constitutivus sit; et ... intellectus sit constitutivus
... intellectualis, fit plane quod volitio sive voluntas
non sit constitutivum eiusdem naturae.

Probatur 3. quia voluntas distinguitur a natura divina; ... et
... neque ... liberae ... sit ... natura divina non consistat
... in volitione sive in voluntate. ... in se ... attributis
naturae divinae ... neque esse constitutivum ... in ... ... sit

nec atributum naturae requirere rationem illius; maior vero probatur primo quia voluntas continet numerum atributorum inter atributa naturae divinae, sed requirit esse atributum ut est operatio actualis, posterius ergo ostenditur quoniam atributum est aliquid formaliter et necessario conveniens Deo independenter omnino a creaturis et possibilibus, ergo voluntas divina est atributum deitatis, ut est potentia ipsa et volitio, et omnino non est rationis formale intrinsecum illius.

Sed contra istam intentionem quia intellectus sive intellectio est adaequate rationis naturae divinae, ergo volitio sive voluntas ergo non est rationis eiusdem naturae. Antecedens probatur quia intellectus sive intellectio necessario est aliquid completum et adaequatum, sicut non essent quo in se [illegible] ergo volitio sive voluntas non est rationis deitatis [illegible] ergo naturae divinae [illegible] multorum [illegible], quorum quaedam esse [illegible] in nostris creaturis dicuntur. Confirmatur primo quia et completum quid quid est in nostris creaturis [illegible] intellectus sive intellectio divina est ut talis sufficiens distinguere naturam divinam aequalis alia natura, quae excogitetur, ergo ea intellectio est ipsa adaequata naturae divinae. Probatur consequentia quoniam id est adaequata ipsa natura, quod illam distinguit ut ista, etc. Confirmatur 2. quia si volitio sive voluntas sit rationis naturae divinae, nescitur assignari ratio discriminis cur productio verbi divini sit generatio, non vero productio Spiritus Sancti, ergo etc.

His ipsis, quae hucusque retulimus, sit efficacius voluntas divina non esse rationis deitatis ut est actualis volitio, et hoc probatur quod voluntas non sit rationis eiusdem deitatis, non quod ipsa sive actus primus ad volitionem, [illegible] non esse rationis deitatis ut est actus 2.us sive actualis volitio, ergo [illegible] manent ex dictis, voluntatem divinam non esse [illegible]

ortivus deitatis ut est potentia proxima remota sit aptitudo quo non sit constitutivum deitatis, ut est actualis volitio. hoc ipso enim quod per decre-
tionem actuali tendenti in obiecta alia a natura divina iis argutis
quae nos in eiusdem rei probatione insequenti usi sumus, quatenus deo
est actualis volitio haec divina videtur non esse constitutivum illius et probari
iis argutis quae in sectione insequenti in eiusdem rei probatione adducimus = Vo-
luntatem divinam esse constitutivum deitatis ut est potentia ad volitionem, non vero ut est
actualis volitio, communis sententia fert. sectio 3.

Communis certe est assertio his diebus sententia doctorum, voluntatem
divinam esse formale constitutivum deitatis in esse talis, ut illa est potentia proxima
ad actualem volitionem eiusdem deitatis, ut est ingenium potentia proxima, sive
physica sive virtualis sive metaphorica per causam spiritus. non autem
esse constitutivum deitatis, ut est actualis amor eiusdem quo communis
dicitur distinguitur actualis volitio a voluntate divina ut est potentia proxima.
hanc sequuntur ex ipse docent quo ad 13 illius partes doctores, et omnes quos
referre solemus iis duntaxat exceptis quos in praecedenti sectione
retulimus quo ad 29 vero partes etiam doctores hi priores partes negantes
cum iis consentiunt; et quidem quod voluntas divina sit constitutivum
deitatis in esse talis ut illa est potentia proxima ad actualem vo-
litionem, quaecumque haec volitio actualis est, idem ergo iudi-

obtum tendat probant DD. huius sectionis quae nos in
eiusdem rei probatione in seq. ep. ex parte [illegible] proferemus.

Dico 1.o voluntas divina non sit formale constitutivum
deitatis; in actualis volitio eiusdem deitatis probari solet
multis a DDbus huius sectionis et in 1.o ex constitutionibus, quae in
probanti ex actualitatem ad probandum voluntatem divinam non esse constitutivum
deitatis; ut illa in potentia proxima ad actualem volitionem; non tantum praedicta
et utrumque exponatis, sic ut non significant in ... tale
constitutivum deitatis ut in potentia proxima ad volitionem, saltem suadent, quod
voluntas ut in actualis volitio, non sit deitatis constitutivum. Suppono
urgent tantum dictam modo et in sua proprietate detineri.

2.o Probatur quod natura divina ut talis in obiectum formale specificativum
amoris actualis divini, ergo neque illa constitui formaliter per amorem
actualem ipsius. Probatur consequentia 1.o quod obiectum specificativum supponitur ad
actum, quem specificat: sed natura divina in obiectum specificativum amoris divini
ergo supponitur ad hunc amorem; et cum nulla natura supponitur possit
ad id, quo formaliter constituitur saltem inadaequate, fit plane quod
natura divina negat per actualem amorem sui etiam inadaequate constitui. et
urget in actu amoris adaequate unicuique debere supponi obiectum
non solum in suo esse, sed etiam in esse cognito; cum nihil volitum quin
praecognitum: imo 2.o adhuc fortius urget, nam cognitio divina, quae
prius sua deitatis habet, supponitur ad amorem, quo eandem deitatem
amat, quod nihil volitum quin praecognitum. Ergo si cognitio dicatur esse constitutivum
deitatis; volitio tamen neque enim constitutivum quoniam impossibile est, unum
constitutivum ad aliud supponi.

Qr. 3. q amor divinus n. ? effectiue in suo esse si talis adstruat qui ex sua roe formali dicat esse actualem amorem deitatis, qm si talis adstruat qui sltm sit ex se amor habitualis, nullus fundatus e, ut dicat amorem actualem deitatis esse actiuum istius in esse deitatis. Hec qo videt certa, nec [illegible] aliqui dicturi sunt nec diuinum constitui in esse talis voluntate ut e actualis amor deitatis, et n mere illum ut e [illegible] actualem amorem, maxe q amor actualis nec diuinus, esset ex se effectiuus in suo esse, qm amor habitualis eiusdem nec, i que [illegible] siue n ita. et vice versa licet dicatur sane n e, nec diuina actualem amorem sui [illegible] habitualem intrinsece constituat, adeo adeo sltm ans assumptus probandus e.

Ut autem ans assumptus effr probetur, prius explicari debet et quidem sensus illius e. Voluntatem diuinam n adstrui effectiuam in suo esse si talis adstruat, que ex sua roe formali dicat esse actualem amorem exercitum n diuini, qm si talis adstruat, que sltm sit pba metaphca qualem nos in disp. precedenti operatione obtinuimus ad extra illum adstraximus; et quidem debet hac roe adstrui voluntas diuina. Ut alioqui dicat eq distingui distinctione ex aliis effectionibus diuinis, que ad diuersos lineos spectant ut in precedenti disp. latius exposuimus. Pro hoc dicto que e ans antea sumptus, q si videremus, deus posse se suspendere ab actuali amore sui, ita ut cum voluerit posit iterum actu se amare, n videramus, deficere deo aliquem effectum nec de nouo nouum effectum aduenire, q proprie effectiuam adeo ? dicatiuus esse et roem effectum voluntatis diuine

Voluntas.

non ea perfectior adstruit, si talis adstruat quae sit actualis amor exercitus naturae divinae, quam si simpliciter adstruat talis, quae sit potentia metaphysica dei ad se amandum, sive sit perfectio, quae per se ipsam actu se exerceat sicut in ratione ad obiecta creata illius ipsius perfectionis quos supra expressimus.

Confirmatur 3o. certius voluntas divina esset minus perfecta, si simpliciter adstrueret potentia metaphysica ad actum amandum naturae divinae, quatenus talis esset, quae indigeret noua aliqua perfectione ut ad actum amoris reduceretur; atqui in hac opinandi ratione non indiget ea perfectio noua alia formalitate superaddita ut ad actum amandi reducatur cum in hoc sola haec consistat quod ea formalitas quae est voluntas divina non est minus perfecta ut ab hac opinione adtrahit, quam si talis adstrueret quae ex sua ratione formali dicat, esse actualem amorem naturae divinae. Confirmatur iterum 4o. si fingemus deum se suspendere hic et nunc ab amore sui, quia iudicaret id hic et nunc expedire, nulla arguit imperfectio in voluntate divina si simpliciter in intu, ut quis errare posset quod voluntas divina non est perfectior, si adstruat ut actus qui separat naturae divinae quam si solum potentia metaphysica adstruat: imo potius quamvis est exercitium perfectionis quae ex ea indifferentia arguit, maior certe est perfectio voluntatis divinae si modo dicto adstruatur = voluntatem divinam esse activum deitatis ut illa est potentia metaphysica ad volitionem actualem. Ergo &c.

Sm 3o alia sa supperest, que docet voluntem divinam formale constitutivum deitatis in esse talis, ut illa est potentia proxima ad volitionem actualem tendentem circa reliqua obiecta a natura divina deitate distincta quæcumque illa obiecta sint, et ut est actualis volitio ipsiusmet naturæ divinæ. et hæc sententia mihi verissima est, quam ipsam in hoc et sequentibus capitulis stabilire intendo. et in primis voluntatem divinam esse constitutivum intrinsecum deitatis in esse talis, ut illa est potentia proxima metaphysice ad quamlibet volitionem actualem tendentem circa obiecta alia a constitutivis naturæ divinæ, mihi est sententia prorsus certa, et circa illa tanquam certum statuo, ex necessario admittendum esse, si dicatur voluntatem divinam non distingui distinctione formali abilla alia formalitate quæ dicatur esse natura divina seu deitas. ut hoc, nam si illa ipsissima formalitas quæ est voluntas proxima ad actum volitionis, sit eadem ipsa formalitas, quæ est natura, et idcirco mihi est quod natura divina ut talis sit potentia proxima ad actum volitionis, nec considerare est, quod natura divina sit potentia remota ad actum volitionis, nisi quatenus consideretur esse aliquod intrinsecum deo medium inter naturam divinam et actualem volitionem: hoc autem considerari nequit, si aliquando dicatur amorem actualem non distingui distinctione formali a natura divina etc.

Cum ergo dicendum necessario sit voluntatem divinam distingui distinctione

formalem

~~[illegible]~~ formalitate quae dicatur esse natura divina; ut dici possit
voluntas [illegible] intrinsecus deitatis [illegible] non est, [illegible] adhuc
admissa [illegible] distinctione [illegible], debeat necessario dici voluntas divina
esse [illegible] intrinsecus deitatis in in esse talis. [illegible] hoc [illegible]
[illegible] admittatur duplex formalitas alia quidem in linea [illegible], et alia in linea
voluntatis, tamen haec 2a non sit de absoluta quidditativa et formali ratione divina
admodum necessario est, quod formalitas illa, quae est natura divina sit prima [illegible]
[illegible] separata alias formalitatis, quae est natura [illegible] [illegible] formalis
illa quae est de linea voluntatis, esse de [illegible] quidditative et [illegible] formali
ratione divina, [illegible] necessario est, formalis illa, quae dicatur esse natura, esse
prius [illegible] metaphysice separata alias formalitatis. [illegible] [illegible] [illegible]
formalitas illa de linea voluntatis recipiat esse a se et non [illegible]
ab alia quae dicitur natura divina, [illegible] convenit [illegible] ea ratione, quae sufficiens
est et [illegible] ut natura divina dicatur amare [illegible] illa aliqua formalitate
de linea voluntatis [illegible] si formalitas, quae est natura divina, recipiat
qualis ex se [illegible] ut [illegible] se apta, cui alia formalitas eo [illegible]
[illegible] conveniat quae conveniet debet ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
recipit ut prior alius [illegible] metaphysice separata actualis amoris.

[illegible] aliqui [illegible] adversus [illegible] nullum [illegible]
dari [illegible]; [illegible] apta quae in natura divina [illegible] non est [illegible]
aliquid [illegible] quo [illegible] ad [illegible] illud [illegible] identicum hoc autem
ipso [illegible] formalitas conveniat [illegible] identitate alii, [illegible] prior aut
[illegible] separata alius. [illegible] solutio haec plane implicat [illegible]
[illegible] duae formalitates sive [illegible] sint [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] esse; adhuc tamen ita videntur [illegible], ac si essent
duae [illegible], et una ad aliquid separata [illegible] [illegible] ad habitus,
[illegible] [illegible] et habitus sint [illegible] [illegible] identitas
in [illegible], [illegible] sumus; [illegible] [illegible] loquamur [illegible] [illegible]

dist.ius et observata quadam iunt. int. illas affectiones degg.
ut vidistis loquitur in hoc parte q. sint multa affectiones
et multas uti mente considerat in sa. q. numerata
muz et considerent coniuncte rei cui nato considerant, iunct.
int. se q. coniung. sit genus istud coniunctionis q. coniungunt
tangendo actu et pro.

Conflat ro. gxe facto q. si illa affect.us quasi al-
tera eiusdem na. divina et alia voluntas darent in re ea ro.
qua ii obiective in intu. daret dist.o realis int. illas et
si res. essent sibi intime coniunctae: rogo q. quare int. se
coniungerentur? s.n. coniungerent int. se p. formaliter unionis, aut
p. solam coniunctionem et penetrationem localem: s.d. hoc et dici negatur,
ut e. evidentiss.m q. iungerent v.e unione, quatenus vlt essent
int. se v.e al. realit.e unitae sive p. unionem actu ab illis distinctam
sive intime p. se ipsas. Rursus ea unio seu unitio l. esset
continuat.is l. informat.is s.d. dici neg. continuationis, q. ex illis n.
fieret aliquid continuum ut e. evidentiss.m q. ea unitio esset informatio
nis, et cum hoc ipsum genus unionis consideret mente q.do
illa affect.us considerant ut int. se dist. et sibi intime coniuncte:

Urget adhuc eadem ro; q.a illa unitio sive considerent
in re, sive solum in mente, l. debet ea esse, quae sufficit
et requirit ut affectio sive formalitas, quae e. na. divina, denominet
volens p. alias formalitates seu effectus de linea volunt.is s.d. huius
modi unitio sufficiens et requisita ad denominatum volentis debet
esse informat.is q. talis natio ea e., quae int. p. dictos affect.us
considerit. mor. q. g. actu amat; ideo amat, q. formalit.
p. e. ipsius amat aut q.a e. hic amor; nec. n. inventa e.
in p. ratione alia q. qua aliquis dicitur amans, nisi quatenus

formali[illegible] igitur amat aut quatenus sit hinc in amore: quod
si [illegible] aliud esse de alegrie amans et aliud a[illegible]
[illegible], quam sit hanc id quod formaliter amat; certe nullus est fundatus
ut dicat, amorem creantur esse in amanti tanquam in subiecto informat[illegible]
nec ut aliquid aliud cuius sit tanquam in subiecto informat[illegible] in ea re,
[illegible] eius [illegible] formaliter tribuit, et dicere debet esse [illegible] formali illo
modo [illegible], et initio illa, quae intersit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] quae [illegible] concludentia [illegible] plurium
[illegible], quae [illegible] formalitates [illegible] divinas admittunt, docentes
[illegible] in alia includi, nimirum formalitatem, quae est volitio, includi
[illegible] alia [illegible] quae est natura [illegible], inquit, non datur inter has
formalitates [illegible] et [illegible] ad hanc [illegible] necessy erat quod formalitas
[illegible] volitio non includeret in alia quae est natura divina, [illegible] hac inclusi
[illegible] exclusa [illegible] formalitas, quae est volitio, ali formalitati [illegible]
[illegible] [illegible] ut argutus [illegible] factus [illegible]: at si
includatur volitio in natura [illegible] illa [illegible] [illegible] in
[illegible] ex dictis evidens est.

[illegible] alias in [illegible] operibus notavi [illegible] hoc
[illegible] formalitatum inclusionem admittunt [illegible] duntaxat modo
[illegible] formalitatum [illegible] dictis [illegible] negamus aut si
[illegible] dissident [illegible] in [illegible] et plane [illegible] docent
[illegible] alias [illegible] et ex instituto [illegible] de natura divina:
[illegible] modus [illegible] refellere, in praesentiarum omitto, [illegible] ut
qui solo modo [illegible] dissidet, uti iam dixi; [illegible] modus ille
[illegible] nomine dist[illegible] [illegible] et explicitus [illegible] quod
nos [illegible] dist[illegible] non [illegible] [illegible]. = [illegible]

ro in judentis eius facta roborat. y. s.

Quoniam ro in judentis eius facta esse demonstrat, volentes diu non esse possibilitate neque diu ut [illegible] liviis arbitrat. Videndum est quod alii dixerint, ut eam rem diludant, exponant [illegible] veritatis votiui ita ut intelligat a se, et [illegible] conveniens neque diu, quin hoc sit [illegible] illius, nec illud de [illegible] ditatiuo [illegible] infert, [illegible], utilitibus esse di[illegible] malis, quo neque diu [illegible] strugit, (aut si maris includit, et quid dicimus est quod includat ne [illegible] separatione tanquam [illegible] sua ad illud) ad eum modo quo dicta maris aut feminae, non est [illegible] dicatus [illegible] hominis, [illegible] dicta malis; et nobis est [illegible] [illegible] quod [illegible] maris aut [illegible] feminae esse dicta intra eandem [illegible] infimg.

Haec doct[illegible] [illegible] kemet. qui non [illegible] magno ingenio et doct[illegible] [illegible] magistros [illegible] sufficimus; ac certe doct[illegible] relata tam est ad me a bona metaphysica aliena, ut mirer haut parum quod tam egregio magistro probari [illegible] ad di[illegible] potuerit: ea [illegible] refellit [illegible] non si votivus sit [illegible] dicta a malis separatae Dei, posset quidem deus intelligi perfectissimus in esse talis, quem [illegible] neget, quod sit [illegible] votivus: ac mihi est inscrutabile [illegible] et in re metaphysica absurdum, [illegible] posset aliquis intelligi perfectissimus deus quem [illegible] neget quod sit [illegible] votivus. [illegible] votivus non [illegible]

dista malis contrahunt aut includunt [illegible] utriusque
trahe istius. Imo constat ipse in [illegible] dictis, qui
tamen malis amittaphis admittunt et ex ipsis ea constat
individuis malis ad fine, [illegible] negemus divinas aliquid
sic debere formina, sed ea debere magis possumus in-
telligere quod sit ipsa hoc. Sic possumus intelligere
de aliquibus [illegible] esse talis [illegible] ipse omnibus negemus
sic de [illegible] ut istius aut debere [illegible] si [illegible]
istud idem sint dista malis et idem de aliquibus [illegible]
Cognitis [illegible] demonstrat, quia quem est quia
[illegible] dista malis [illegible] quem constat [illegible] intelligere est quod
sit in aliquo [illegible] aliquo non sit dista malis.

[illegible] deinde ea dicta [illegible] constat singu-
laris [illegible] dista malis, [illegible] divina est ex [illegible]
[illegible] singularis [illegible] capax [illegible] dista
malis [illegible] et non [illegible] missa
[illegible] divina [illegible] demonstrat
[illegible] dista malis [illegible] malis in
distinctis numerica [illegible] singularitas et [illegible] ut ex [illegible],
et ex [illegible] distinctis malibus, quae [illegible] constat.
[illegible] singularitas sit [illegible] divisione
[illegible] quod talis non sit [illegible] dista malis
aut [illegible] est distincta numerica [illegible] singularitas posse
alterius [illegible] alias distinctas [illegible] quod sane [illegible] in [illegible],
ut in nullius [illegible] [illegible] et [illegible]

ut falsum esse, quod res singularis posit esse ex se ulterius
multiplicabilis et straibilis per alias distinctas inferiores.

Resistit 3º casus dicentium quod si vive substantiae tales
sint ut altera sit intellectiva sed non volitiva, alia vero dun
taxat intellectiva distinguuntur quidem specie; ut omnes theologi
et metaphysici admittunt, et ipse mihi est evidens; quia illud
potius est ex se sufficiens distinguere specie unam substantiam ab
alia, eorum principia operationum specie differentium sed in se specie
diffa per substantiam intellectivam sed non volitivam, quae intelligat et
vellit actu per se ipsam ad producendum actus intellectus et volun
tatis distinguitur specie ab alia substantia, quae, licet sit intellectiva
per se ipsa tamen non sit, quia quod intellectus et volitionis intelligant
et velint formaliter per se ipsa, sed per actus, quos re ipsa producunt,
nihil refert, quominus distinguantur eorum distinctis generationis sicut dis
guantur specie in esse primo, si intelligant et vellint per actus realiter
productos, quia sunt principia diversarum operationum et ita distinguuntur specie
ipsi per se ipsa intelligant et vellint, quia per se ipsa exercent
eas ipsas operationes, per quas distinguerent specie, si illas produce
rent. Et urget non si essent actus ipsis producti intellectus et
voluntatis distinguerent specie per eandem distinctionem distinguunt significant
ut in alio puncto facto ponunt.

Confirmatur ulterius quia tunc entia distinguunt specie ex aliquo
praedicato quod uni conveniat et non alii quod dari possit multa alia
entia specie distincta ex illo puncto diversimode participato: sed
dari possunt multa entia specie distincta ex solo puncto volitivi diver
simode participato per quod istud volitivum sufficiens ex se est distin
guere specie unum inter ab alio. Alterum patet quia si e duobus

substantiis quae intelligant in qualit. compositiua, altera
sit maior [illegible] et alia sit [illegible] disquirit [illegible]
[illegible] sit in [illegible] subst. sint [illegible]
[illegible] multa entia [illegible] distincta [illegible]
ponit diuersimode participent; et tamen [illegible]
quit [illegible] eo ipso quod altera sit votiua, aliud votiua
non sit.
[illegible] ad ma[iorem] dist. haec in votiua singul. infinito,
[illegible] i votiua diu. quae [illegible] dicitur, non dari dist.
spec. int. illas subst. int. quas dat. infinita dist. et
excessus perfectionis intensiuae, in aliquo [illegible] non
esse [illegible] duabus subst. altera sit infinita singul. in
esse votiuae, et altera nullo modo sit votiua, dat distantia
et excessus perfect. intensiuae singul. infinitus et [illegible]
[illegible] non dari dist. singul. specia. [illegible] ulterius
[illegible] votiuus diu. talis et tantus perfectionis, ut [illegible]
[illegible] multa votiua excedunt spec. si excedentia
consideremus multa votiua [illegible] specio [illegible] excedentia
sia [illegible] perfect. a votiuo diuo, et a quouis alio [illegible]
discrimini differat, quam aliqua votiua creata int. se differre
[illegible]. [illegible] a quibus [illegible] plus quam [illegible] et [illegible]
[illegible] subst. infinite votiua plus quam [illegible]
a subst. nullo modo votiua.
Tandem refellit ea dist. [illegible] bene valet argut.
hec. ista subst. est diuus [illegible] singul. votiua [illegible] haec
non valeret [illegible], si votiuus esset [illegible] malus et
non [illegible] qualitatiuo dicta his [illegible] votiuus in trinus dist.

in esse talis. Con̄ legitimo, et demari, quo vita n̄ dubito, nec ea ē mihi euidens, et intrat de nā diuā demonstramus, nec v.º sī, quo hoi ine esse qd aliquis contus coparat ad aliquam ng. tantum diffā malis istius. n̄ valet dialectice ab hac nā ad predictū cons.te, uti n̄ valet arguta ab hoc ē ho, ergo mag. et rd. est, qd. ipsos sui nā. pot. cipi sine illo ceptu, qui ē diffā malis respa illius, imo vº grº ex illa ē, pot esse sinctato cepta, ergo neque diale valent atalina ad cons.te predictū. certe videor mihi rē euidente in metaphā quare, ad inde ab in n.is alijs argutis suos sedendo duxi. qd si post adducta dicat volitiuo incluti essalit in nā diuā, adhuc n̄ solvo gera qº arguta facta ult. solvant eo. ijque, itendant zari oppositū metaphice ex diffā malis et sese, maneat g. istiuy oppositū necessitivy deitatis, et illud ē ppa ppa ad actuy volit.is qui ē ca. reliqua obta ana diua tendat. = voluntas diua esse ositivū deitatis ut illa ē actualis volitio istius. cp. 6.

Voluntas diua esse ositivū deitatis ut illa ē actualis volitio istius. Cp. 6.

Ostensū fuit nrā sē erat, voluntas diua atentes, ut ē actualis amor nrī diuus, esse ositivū intrinsecū et frāle istius; sicut qd deitas ositivus in esse talis n̄ mō sit hoi, qd sit substantia, oipotens, eterna, inmensa, et actualis cognitio sui. ad etiā sit hoi qd sit amor actualis ipsius. n̄ in vanū, ergo

aliquis, qui habere sq bdo eiud ??, tanq eius ate ind derit: ?
insuper ..., qui ... , nq diuq ... ?? ... aiij atri
butorum, sue ... ... , que indigendine eio ... perfectitate
Creaturarum ... nario ... et tn limitatis eol. si
...ter ... ?? nis ... ... militi ... aliquorum, ...
... ... , ... nulla
... ... aliqui... ... ...

Probant ... ?? ... diua debit ita cstitui
et ... ... , ... possit: ... nisi ... ... ,
et ex suo ... et ... ... , ... ipsa amet,
... ... , ...
... suo ... et ... ... ipsa amet, et
... ... cstitui intrince tanquam ... ... actuale
amoris sui; ... ... ex sua ... ... actuale amoris
sui, ... intrince ... ...
... ... diua, ... intelligat ..., que ... ... ipsa ...
met; quin ad hoc indigeat ... ... aliqua ... addita ad
... ... ex sua ... ... nario dicat, ... intelligat
... ... diua ... ... se ... amet ... ...

... ... et ex ... illo ... mari
... ... , ... ,
quo ... illa ... in ... ... ,
... dicunt ... ... , que ... sua
... metaphica ... debit ... ...
... ... et ... ... metaphica ad actualem amorem sui

n° 1° de satisfiat ostitui amore actuale ut sup° applicatum in ultimo fundato quo adversarii arguunt, non est, hinc non deducitur quod ut natura divina actu se amet, requirat aliquem complexum more et nostro dissipiendi ei superadditum, nam hoc ipso quod voluntas divina sit potentia mutabilis ad amorem suae se exercet formaliter et seipsa, ut nos in praecedenti [illegible] diximus; quidem [illegible] non sequitur aliqua [illegible] levissima imperfectio in deitate ex eo dicto, sicut nec sequitur ex eo, quod ut amet alia obiecta esse non debeat constitui per amorem actualem illorum. 7

Probant 2. quia si dicamus, amorem actualem deitatis distingui distinctione praecisiva ab aliis perfectionibus quae sunt de constitutione formali naturae divinae; dicendum necessario est, praedictum amorem esse de constitutivis deitatis, sed quod amor deitatis distinguatur distinctione praecisiva, sed non praecisive ab aliis perfectionibus dictis, quae omnes se habent ad constitutivum formale et quidditativum naturae divinae, ergo haec constituitur per actualem amorem sui. maior probatur quia si actualis amor deitatis distinguatur ab ista eo distinctionis genere, quod non sit [illegible], includentis ab incluso quatenus amor includat in conceptu perfectionis naturae haec tamen erit praecisiva distinctione amoris, ut nos ipsi probatum relinquimus, quia ergo natura divina negat [illegible] phia more et nostro concipiendi separatim amoris actualis, dicendum necessario est quod natura divina non distinguatur ab actuali amore distinctione praecisiva, concedendum necessario est quod actualis amor deitatis sit unus de constitutivis istius.

Respondeo hic inefficacem esse quod fuse dicimus adversarii quod lo admittant, amorem actualem, quod deitas

se se amat dignis dict[a] feminea cetalijs nec [illegible]

quae ad diversos amores spectant [illegible]

[illegible] nec [illegible] amoris actualis divinitatis digni-

tatis feminea ab ea fralitate, qua deus constituit potens

se amare; [illegible] quibus [illegible] et

[illegible], [illegible] esse de ratione frali nec dicis, [illegible]

[illegible] quae actualis amor, [illegible] ipsa [illegible] ad amoris

actualis; [illegible] ex sua distinctione dict[a] feminea actualis

amoris ab ea fralitate qua deus constituit potens se amare

[illegible] amoris dei actualis non esse de ratione frali nec dicis

[illegible] ipsam [illegible] inchoato [illegible]

Probant. 3. [illegible] si de ratione frali volunt[atis] divinae

sit, quod ex sua ratione frali dicat, esse actualis amoris nec dicis,

[illegible] istius, ut est actualis amor [illegible] de ratione fra-

[illegible] ex sua ratione frali sit actualis amor

[illegible] istius ut illa est actualis amor

[illegible] actualis amor nec dicis non sit fralitas [illegible]

ab ea [illegible] dicis; [illegible] fralitas [illegible]

includat [illegible] in deitate. [illegible] actualis

[illegible] abstracta [illegible] si voluntas

[illegible] sit, quae posit [illegible] ex ipsa [illegible] esse sine ac-

[illegible] amandi [illegible] dicis ut est [illegible]

Verum haec nullius momenti est; [illegible]

[illegible] satisfacient, si dicant [illegible]

[illegible] divinis [illegible] ab [illegible]

frali [illegible] non de [illegible] metaphysica, [illegible]

morali honesti, quoniam ipse hanc haurit amor divinus
ex deitate tamquam ex obiecto 5.to at ipsis metaphysica summa
fectio in sphaera amoris divini sequitur, si sumitur
ex natura divina tamquam ex obiecto actualiter amato, quod sumitur
ex natura divina ut ex obiecto, quod divina voluntas potest
ex se, amare, quatenus amabile est, quin ut illud actu
amet requirat aliquam aliquam perfectionem sibi additam,
quae possit reducere se ad actum amandi formaliter
per se ipsam ut iterum ac saepe iam diximus.

Obiiciunt denique quod 2do deus non constituit in esse
dei per actualem amorem creaturarum, nec vult eas creaturis
necessario esse aliter, et ne sit carens libertate erga illas. Sed nec
tamen est inconveniens erga deum ipsum, imo utrumque datur utrumque,
nam voluntas divina necessario concetur cum aliquis perfectionibus
deitatis et deus in suis nullam ad libertatem
habet erga suum amorem quod deus constituit in esse talis per
actualem amorem sui. Verum ratio haec inefficaciter infertur est
quod licet eae rationes interveniant ut negetur, negari quod debeat,
neque divinum constitui in esse deitatis per voluntatem ut est actu
alis amor creaturae, et eae rationes non interveniunt, ut id
ipsum de amore actuali dei negetur: at interveniunt aliae
rationes quas hucusque retulimus quae quidem licet nobis inefficaces
appareant, si tamen ad rationem discriminis cuiusdam manet
... ... alia ... esse = sed in sequenti ... sta
tuta efficaciter ratione suadet. quod

[illegible]

Secunda [illegible] in
[illegible] Stabiliant, [illegible]
[illegible] ea nra [illegible] nobis [illegible]
[illegible] posset aut [illegible]
[illegible] vocent [illegible]
[illegible] includit [illegible]
[illegible] in nro [illegible]
[illegible] amor [illegible]
[illegible] Deitatis [illegible]
[illegible] omittimus quoniam multa alia [illegible]

[illegible] auferat
[illegible] immediat [illegible]
[illegible] intrinsecus [illegible]
[illegible]
[illegible] immediat [illegible]
[illegible]
[illegible] amore [illegible]
[illegible] immediat [illegible]
[illegible] Deitatis [illegible] auferre [illegible]
[illegible] auferre [illegible] posset
[illegible] auferre [illegible] posset [illegible]

amare et auferre immediate ablationis ipsius sit una via ut intelligi non potest sicut Deus ipse non, qui seipsum nequit amare et retinere actualis amoris non Deus et auferre immediate ablatis ipsius non ut intendimus.

Secundum probatur consequentia de quarta, potentia dei ad se amandum est potentia secundum, quae vere consistit in non repugnantia quominus detur ipse actus amoris qui vere datur, atque adeo ablato hoc actu auferetur formalissime ipsa potentia: hoc autem ita probatur; nam si potentia dei ut se ipsum actu amet sit alia potentia quam logica, intelligere erit quod Deus sit vere ac simpliciter potens seipsum amare quin seipsum actu amet, atque adeo omnibus in esse vel suae potentiae, posset Deus ab actuali amore sui se suspendere: atqui Deus posse se suspendere ab actuali sui amore, est expresse absurdum ut ex ipsis terminis fatendum erat, et inferius late probabimus probabitur etc.

Probatur consequentia. haec Deus non se amat actu sed necessario se ipsum amare; est argumentatio legitima; quin intelligere sit Deus sit verum, et consequens falsum: sed si potentia dei, ut actu se amet, sit alia potentia quam logica, non erit ea argumentatio legitima sed vere potentia dei, ut actu se amet, est solum potentia logica, quae consistit in ipso actu amoris. Minor probatur: quia evidens est inter dialecticos, non valere ab actu et ad negationem potentiae, nisi haec sit solum potentia logica, quae in ipso actu secundo formaliter consistat; nam ad aliam impotentiam dicunt necessario potentiae, quae longe illa potentia sit alogica, nequit dialectice valere: quae probatio usque adeo vera est ut consequenter evidentissime sit in ipso

[illegible] meo [illegible] amamus quoniam [illegible]
[illegible] videtur [illegible] etc.

[illegible] [illegible] amore [illegible]
inf[illegible] [illegible] amore [illegible]
[illegible] voluntas divina [illegible] infinita [illegible]
[illegible] actualis amor
[illegible] quod possit actualis amore [illegible]
[illegible] ipsa infinito, quod in [illegible]
[illegible] possit [illegible] dicitur in ea indiffe
[illegible] amor [illegible] si haec ipsa indiffa [illegible]
[illegible] amet [illegible] cad in
inclinat. divina [illegible] et [illegible] actualis
[illegible] si voluntas divina sit [illegible]
[illegible] infinita, ut sit [illegible]
illa [illegible] infinita in linea voluntatis [illegible] talis [illegible] sit, [illegible]
in hac ipsa [illegible] linea ullo pacto infinita. [illegible]
[illegible] quoniam duo [illegible] intra eandem lineam
[illegible] talis [illegible] neuter dicat illa infinitas [illegible] altera
[illegible] ab altero dissimilia [illegible] ex ipsis
[illegible] actualis amor, adeo [illegible]
[illegible] inclinare [illegible] in [illegible] infinita
alterius [illegible]

Ut vis ing. idi, qua nos in praesenti ergo iam sumus, clerig
exigit, aliunde deiq. illa exprimere deinq. e, ad hoc autem sive exorta
Chr. d. Ergo convenire pot quod d. ab actuali amore sui se suspendat
aliunde non consta statuit, nunc voluntas diva talis sit, ut exig
e posit ab actuali deitatis amore se cindere; an vero talis, ut ex hac
ratione finali dicat, esse actualis amoris rei divi, ut in praesenti ostend.
nos. Ergo quod d. ab actuali amore sui se suspendat, [illegible]
venire pot ex altero ex tribus capitibus, aut ex tribus sub. 1°
quid convenire pot ex errore intus, quatenus vult d. errore iudicii
ex praedictis esse, quod hic et nunc a sui amore sese suspendat.
2° pot convenire ex eo quod natura diva non talis sit ut ex se tantum
perfect. bonitatis et pulcritudinis beat, quatenus opus e ut etiam apprehensione
cognita raperet naturam voluntas diva ad sui amorem. 3° denique
convenire pot ex eo, quod voluntas diva talis ex se sit, ut
deitas, et intus sint, quales re vera e, adhuc ipsa tanta libera
talis sit, ut absque possit, ab amore deitatis se suspendere.

Praeterea ex praedictis non quid aliud invenio, unde
venire possit, quod voluntas diva talis exigat, quae sit sine
actuali exercitio amoris actu deitatis, nec in praesenti elongare
negat dicit (nec quid arg. [illegible] quod voluntas diva posit aside
rari sine actuali exercitio amoris deitatis, eo quod posit illa
existere quin natura diva actu existat, sicut illi erga
obiecta creata videtur, considerat. n. quod voluntas diva
non se exerceat actu erga obiecta creata, quo vult talia obiecta
non dent. Ad hoc ipsum considerare e erga obiecta illa, quae
l. sint intrinseca Deo, non tamen de hac finali consideratione
deitatis; et de his saltem arg. ia fingere e, quod positus afferant

actum ne divina existite ; quo casu intelligo voluntas divi
absque exercitio ... eius affectus quos collatis ipsivimus nisi
ingm dictum motus negat ... divinus in voluntate divina substi
tuti. =

Ex his evidenter patet, quod existito in ... praeminentia
voluntas divina dicere ex sua ratione formali esse actualis
amorem ne divina. et aut in ... mea, illa affectio, quae est
na ... , est apud nos affectio omnino indivisibilis et
mente, quae se ipsa est formaliter voluntas singulariter infinita, intensa
singularis ... infinitus, et caetera omnia, quae ad rationem formalem divinae
intrinseca requirunt, et quorum quodlibet est in sua linea singulariter in
finitum : ergo illa affectio talis est ex sua ratione formali, ut sit actualis
... infinitiva suae et actualis dilectio adaequata sui; con... hoc ut
... [illegible], quod ea affectio sit ex sua ratione formali, quodque in ... divi
... esse, caret omnino ... in affectu, adeo adeo ... omnino est
... , quae paulo antea memoravimus, ... dicatur ...
... ut omnibus evidens sit, ... neque illa affectio
... et talis ex sua ratione formali, quae ... sit ... .

... illa affectio formalis se ipsa tantum est ...
... infinitis, ut ... posita rapiat ... infallibiliter
voluntas ... amoris : ... est talis intellectus, qui se ipso necessario
... , ... cognoscat ; ... intellectus divinus talis sit ex sua
ratione formali, ut necessario cognoscat ... ex se cognoscibile
est, et alioqui illa affectio sit ex se necessario cognoscibilis ut
... est ... a se. 3° item ipsa affectio est talis voluntas
ex sua ratione formali, quae necessario fertur amore in bonum singulariter
infinitum et infinite ... : ... voluntas ergo
illa affectio ... loquimur sit formaliter ... necessario sit infinite

Ceria qd ratio sit seipsu cognoscens comprehensive, et perfectissime amans, et qz alioqui se te cognoscat et amet per se ipsu, et n per aliq formalitm ei superadditu, fit plane, qd ex sua rōe formali habeat se se actu cognoscere actu q amare.

Hoc itaq posito ab opposito. nz hoc posse qd mente separemus, naturam divinam n se actu amare includit contradictionem. Probatur qd de rōe formali nrae divinae ē, qd se actu amet et qz alioqui ea perfectio, qua ē actualis amor nrae, n sit per perfectio tali nrae superaddita, sed ratio sit ea ipsa formalitas, qua ē voluntas, qua ut formalit per seipsu se exercet, fit apte qd de rōe formali voluntatis divinae sit, ille actualis amor nrae divinae, et hoc per voluntatem intrinsece constituat constituit, quia per actualem amorem sui. Cum forma argumentationis sit, qd si de rōe formali nrae divinae n sit, actu se amare, n includit contradictionem in conceptu formali deitatis intime hoc posse, qd actualem amorem detrahamus cum n eo posse detrahere aliqd constitutivum, nec aliqd in obliquo solitus ablatus. quaestio non probandum ē [illegible] et si in includat contradictionem in conceptu formali nrae divinae hoc posse qd illa mente retenta detrahat mente actualis amor, quo seipsu amet.

Hoc autem ans ita probatur; nz hoc posse qd retineat nam divinam in sua rōe formali et constitutione deitatis, amor autem quo se amat detrahat fit alterum e tribus, aut qd nā divina n sit talis actualis bonitatis ac pulchritudinis, ut comprehensive apposita voluntati rapiat hanc in amorem sui: aut qd n cognoscat comprehensive absq erroris mistione: aut 3° deniq qd voluntas talis sit ut n ferat ex se amorem in bonum [illegible] infinitum in oī genere entis in sito mō propositum, sed horum qdlibet includit apte contradictionem ut oībus notum ē et in seq exp clarius exponimus. Ergo hoc posse qd ablato amore actuali deitatis retineat mente ipsa

deitas involvitur implicatio, verum et contra de ratione formali non divina est
actione actualis amoris, sed in recto quidem et intrinsece tanquam constitutivum formale,
tantum solum extrinsece et in obliquo; et cum negat illud non 2º parte esse
in re ut supra ostendimus, asserit quidem tanquam constitutivum intrinsecum. — Doct.
[illegible] praecedentis explacing [illegible] ... cap. 9.

Tertia quid si inquit Altera nostra doct. [illegible] praecedentis mittit
quae scite, ultimo fieri, de monitione, depende[n]det sane, [illegible]
[illegible], quae alioqui diximus evidens omnino sit, voluntas divina talis
esse, quod ex [illegible] ratione formali dicat, esse actualis amoris deitatis, [illegible]
esse in actuali exercitio amandi deitatem: tertia [illegible] supra aliqualiter
probimus [illegible] instituto maxime operatur et 1um quidem erat, non
divina talis esse, quae comprehensione proposita voluntati etiam infinite, [illegible]
[illegible] infallibilitate metaphysica ad sui amorem hoc autem fale [illegible]
[illegible] si non divina non talis, qualis diximus constituat non abstrahit
[illegible] perfectionis quae excogitari potest cum [illegible] futura esset, maxime [illegible]
necessitatis et [illegible], si de illius [illegible] infinita infallibilitate metaphysica
in sui amorem [illegible]: quod hoc [illegible] [illegible] etc.

[illegible] autem nostra doct. mittit erat, intuitus divinus cognoscere
comprehendere deitatem [illegible] in [illegible], hoc autem [illegible] non [illegible]
[illegible] omnibus evidentissime est, atque ex his duobus [illegible] sequitur
[illegible], nimirum voluntas divina non esse [illegible] erga actualis amoris
deitatis, quae [illegible] et [illegible] libertatis non [illegible] in [illegible]
[illegible] divina, [illegible] ex se [illegible] amoris deitatis; implicant [illegible]
tri in eo, quod ex se libera sit, et alioqui non divina sit, qualis
diximus esse. [illegible] ut non divina sit, qualis excogitari [illegible]

necessarium est quod sit talis ac tante perfectionis et bonitatis ut infallibiliter metaphysice rapiat qualibet voluntate cui comprehensive proponatur natura divina. proponit comprehensive cognita sue voluntati: ergo hanc rapit infallibiliter metaphisice in sui amorem: confirmatur quia si voluntas divina maneat cum libertate indifferentie ad amandum scilicet non amandum naturam divinam, implicatur; et sit plane quod ea voluntas rapiatur ac non rapiatur a natura divina. Rapiatur quidem quia ut supponimus natura divina comprehensive cognita sue quia voluntati proposita rapit hanc infallibilitatem metaphisicam. non vero rapiatur, quoniam manet in sua libertate ut discussionis [illegible] confingimus ergo etc.

Confirmatur hec doctrina quia si voluntas divina sit libera ad amorem deitatis prout libertas signat indifferentiam, ut actu amet scilicet non amet deitatem (quod sit contra [illegible] libertatis [illegible] libera ponit [illegible] inferius) fiet quod deus ita se actu amet ut posit, sed potuerit non se actu amare. ergo fiet quod taliter deus tertiam personam Santissime trinitatis producat ut posit sed potuit non illam actu producere. fit hec consequentia quia non [illegible] deus producere tertiam personam, nisi ex amore actuali deitatis, ut late ad nos in nostro tractatu de trinitate ex doctrina certa docuimus. ergo si amor actualis deitatis ita sit deo liber ut potuerit deus non se actu amare; ita est deo libera productio tertie persone ut potuerit eam non actu producere: hoc autem [illegible] est, et confirmatur quod omnino certum voluntatem divinam non posse admitti liberam libertate indifferentie ad amorem actualem deitatis. mitto rationes alias pro hac ipsa veritate quoniam ut inferius constabit, omnibus omnino certissima est.

Primo dicet aliquis id, quod vir quidem doctus aliquando non ingrue dicebat, non mirum arguta [illegible] levius per facta simil[iter] probare, quod amor actualis nature divine aspirat extrinsece in obliquo a beata natura divina; non vero probare quod

afferat intrinsece sive tanquam constitutivum intrinsecum et formale deitatis;
nam ex eo aiebat ille, quod natura divina sit ex sua ratione formali
necessitata metaphysice ad amorem sui, illum deducit, quod ratio con-
piciat actualem amorem sui ratio debeat dici essentialis [illegible]
[illegible] fateor quidem quod ex ijs solis tribus exemplis
quae supra memoravimus, non deducit voluntatem divinam essere ex sua
ratione formali esse actualem amorem deitatis, sed illum deducit magis
actualem amorem [illegible] afferre ratio ista. at ex ijs tribus exemplis
et ex eorum actualis amor divinus non sit formalitas distincta
[illegible] ab alia formalitate, quae sit voluntas, evidenter me
iudice infert, voluntatem divinam ex sua ratione formali esse actualem a-
morem deitatis [illegible]

Probatur hoc, quod inferri diximus, ita demonstrat;
nam voluntas divina talis, quae ex sua ratione formali afferat actualem
amorem deitatis, afferat [illegible] in recto sive intrinsece aut
in obliquo et extrinsece [illegible] tale amorem extrinsece
et in obliquo [illegible] illum afferat intrinsece in sua formali constitutione
et consequenter voluntas divina est ex sua ratione formali amor actualis
deitatis. [illegible] nam ut voluntas divina intelligatur afferre
extra suam constitutionem formalem sive in obliquo amorem actualem deitatis,
debet intelligi esse formalitas distincta ab ea formalitate, quae est ac-
tualis amor deitatis ut est certum: atqui voluntas divina neque
intelligi formalitas distincta ab ea formalitate, quae est actualis
amor deitatis ut ex superioribus probatum est, ergo neque intelligi
afferens in obliquo actualem amorem deitatis et consequenter
ex sua ratione formali ipsum actualis amor. [illegible] vice versa
[illegible] quae est voluntas divina [illegible] ex sua

vol. frali afirm a m actualz dicit[i] 1[o] Sursus ex eadem vol. frali dicit, exercere fralit quod se ipsum actus am[ori], quod ad tales actus reducit ut in superioribus probatum est et ex sua vol. frali dicit, esse actualis amoris deitatis ut intendimus. = ad duo 1o arguta 1[ae] opinionis in 1o q[uaestio]ne facta R[esponsi]o cap. 10.

[illegible]

Haud difficile igitur ad Arguta earum opinionum venire, quae in capitibus 1o et 3o produximus; in hoc autem capite satis facimus argutis 1o et 2o ... in 1o cap[it]e relata ... quae ... negat voluntatem divinam esse ullo pacto ... intrinsecam deitatis; et ad 2m desumptum ex autoritate ... et Patrum ... voluntatem divinam esse proprietatem deitatis R[espon]d[eo], non ... posse accipi dupliciter: 1o dialectice, ... ut quae ... non sit ... rei, ... malit dicere; quia ... proprietas hominis ... de hominis ... malit. 2o modo sumitur magis late ... quod debitum est rei alicui ... ratione conveniens, quae ... ratione conveniat, dicimus ... et P[at]res ... dicunt, voluntatem divinam esse proprietatem ... non intendere, ... ea sit proprietas ... hoc non ... ad ... [illegible] ... intendere ... deo debitam ... ratione conveniens ... quid ... ; ... meniat deo ...

[illegible] arguit [illegible] merito [illegible] nulla [illegible] poterit [illegible] aliud [illegible] supponat intiva [illegible] poterit nil minus [illegible] omissa meritum [illegible] votiva [illegible] intiva supponit [illegible] votiva supponat intiva [illegible] intiva et votiva sint [illegible] in [illegible] locum [illegible] sit intiva [illegible] sit votiva, et [illegible] intiva et votiva [illegible]

Praetermissa in [illegible] late [illegible] intiva et votiva alter debeat supponi [illegible] votiva [illegible] intiva [illegible] ultimo [illegible] sit [illegible]

quae nequit movere voluntatem ad
aliquem actum sive perfectionis sive purum, ut in 1a disp. diximus
diximus, et quaeque operationes intellectus ordinant et se sive de-
serviunt ad eliciendos actus voluntatis, ut omnibus notum est. Itaque
operatio ultima substantiae purae spiritualis est operatio voluntatis
et ideo per nullam aliam operatur nec operari potest
ad extra, et motus localis quicquid sit de [illegible] factivus operatio
quam operatio voluntatis, ut diximus. imo et motus localis
ex genere suo afert in effectum et ideo nequit in Deo cadere
pertinet enim operationes immanentes, quae nullum ponunt in effectum
[illegible] sint operationes intellectus et voluntatis et ex his ultima
[illegible], operationes intellectus ordinari sive deservire operationibus vo-
luntatis.

Ex his ergo quae supra diximus et quae certe [illegible]
[illegible] et arbitramur, quod intellectus debeat volitivo tanquam
proprietas istius, sive aliquo modo dicatur ex his [illegible] alterius
liberi alicui tanquam radici sive fundato: quia nam quando duo actus
sunt ita se habent inter se ut alter sit proprietas alterius sive sit
debitus alicui tanquam fundato sive radici sive tanquam primo
conceptui, ille quidem debet esse proprietas cuius operationes deserviunt
ad operationes alterius; sed intellectus et volitivus ita se habent inter se
ut operationes intellectus deserviant ad operationes volitivi; ergo intellectus se
habet instar proprietatis respectu volitivi sive intellectus est
debitus volitivo tanquam fundato et tanquam primo conceptui.
maior [illegible] in productivo substantiae et in productivo actus
quicumque actus sunt ita se habent inter se, ut si alter sit
proprietas alterius, sive debitus alicui tanquam primo conceptui

ille sane sit principium aut [illegible] principalis [illegible]
[illegible] alii, que est [illegible] distinctus [illegible], [illegible] ex [illegible]
[illegible] que est [illegible] alius [illegible] et ideo est
[illegible] a[illegible] qui sint [illegible] et non oper[illegible] mo-
dicto se [illegible] assignare sit [illegible] aliqui in phia
mo[illegible] [illegible].
[illegible] est hoc [illegible] fraus intiui [illegible]
est, ut debeat illi [illegible] tanquam [illegible] aliquo alio
mo[illegible] ut debeat illi [illegible] directe ex ipsa re [illegible]
[illegible] : at re [illegible] talis quid est, ut debeat illi intiuo
[illegible] directe ex ipsa re [illegible] talis se [illegible]
[illegible] ut si alter sit proprietas alius [illegible]
tanquam [illegible] illa sane sit intiuo [illegible]
[illegible]; [illegible] ut proprietas intiui [illegible]
[illegible] non requirat ex sua re [illegible] ac
intiuo [illegible] intelligit ut proprietas [illegible], si [illegible]
[illegible] directe [illegible] debeat et alioquin non sit [illegible]
[illegible] aperte [illegible] a[illegible] ex suo
[illegible], non posse [illegible] suas proprias [illegible]
[illegible] requirent [illegible] que est [illegible] intiui [illegible]
per [illegible] ex sua re [illegible] requirat [illegible]
[illegible] intellectionis sue [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] requiriens ex [illegible]
[illegible], et [illegible] si intiuo non sit [illegible]
[illegible] male [illegible], sane [illegible] attributus [illegible]:
[illegible] obsecro [illegible] debeat intiuo [illegible]

in illud sit d. divib. ... et aliqui n. sit ... :=
ad duo alia posteriora argumta eiusd. 1.e ... in 2.o ...
facta R.

Ad Duo alia Poster. argumta eiusd. 1.e ... in 2.o ... facta R.

Cap. 11.

R. in ord. argum. illius ... negantis, volunt. div. esse ullo pacto ... deitatis, sumebat ex eo, qd voluntas sumpta ... ad ... volitiones sit atributum ... divin.: ad hoc autem argum. facile R. multiplicem esse usurpationem nois atributi; ... quibus ... Deo convenit, et n. ... div., sive ... conveniat ... et ... Deo, sive conveniat ... quis, ... sive divin. conveniat libere: et hac usurpat. ... solum dr atributum Dei, quibus ... Deo sit, ... quas ab ipso cognoscant: ... dr atributum Dei ... libere conveniat Deo ... in actu 1.o sit sermo, qd atributum ... certe ... nois atributi ... exlicat ... voluntas divina dr atributum deitatis, q. ... sit ... deitatis ... ipsa deitatis ... ultimum ... istius.

2.o modo sumit nos atributi ... stricte ... deitato ... Dei, qd ... sit ... infinitati ..., n. sit ..., nec dio ... conveniens, nec ulla ... deitatis: et ... hanc usurpationem

voluntat.

q̄ i[n]tensiū unū ē atributū diuinitatis inco[n]ceptū
... principiū Volunt. diuī. esse aliq̄ mediū int. dictā et alteram
[illegible] implicationis q[uo]d quidē Patr... [illegible]
[illegible] hoc sustinet, et in p[rae]senti dissimil[iter] notandum
adq[ue] adeo certissimā satisfacit. Volunt. diuī. n[on] esse hanc
... dicta atributū dī, imo v... [illegible] in
... rō sit atributū; itaq[ue] q[uo]d in[...]
... atributū, tale quidē ē, q[uo]d ... Deo ne-
cessario conueniens, et nullo modo [illegible] illius, aut quidem
ē, [illegible] n[on] ultimū seu aliq[uid] una diuin. dictū
saltē dist. includentis ad inclusū; quoniā hanc
... ē ... Deo necessario conueniens et n[on] explicans
... [illegible] ess. diuī; et hac rōe Voluntas
Dī ē atributū illius.

Ad 3ᵘᵐ et ultimū argumentū ... itaq[ue] quidē
... q[uo]d intensiuū ē unū constitutiuū ... diuī, nega
maj[orem], ... ultimū adeq[ua]tū q[uo]d sane euidentē demon-
strari pōt. ... dicere esse suā rōe
formali q[uo]d sit eterna et in[n]umera saltē ha-
bitualit[er] seu radicalit[er] ... fundalit[er] et q[uo]d sit
... producibilis ... velle amabilia.
... falsum ē, intensiuū esse adeq[ua]tū constitutiuū de-
itatis. q[uo]d si dicat, intensiuū esse constitutiuū adeq[ua]tū
ultimū, ... falsiū, et in tract. de

na divina, et attributis illius in omnibus

demonstramus nihilo [illegible] ac ipsius institutum refert

cum nos non dicamus volitionem esse ultimum constitutivum

deitatis sed primum constitutivum intrinsecum sicut [illegible]

adversa de volitivo remoto docere debet [illegible]

qualiter rationem [illegible] volitivum [illegible] opinemur hoc

tamen certum est, neminem dici tribuere quod de ratione natura

divina sit saltem aptitudo ut illi conveniat ipsum

volitivum, atque adeo volitivum remotum esse ipsum

sed primum constitutivum deitatis

Secundum ut in efficacia illius tertii argumenti

evidentius [illegible] obstet quod est, quod ex vi illius nec

probet quidem volitionem non esse ultimum constitutivum deitatis

atque adeo multum est ex vi illius tertii argumenti, dicere

esse volitivum esse ultimum constitutivum deitatis, atque inde secundo

nisi ante inquo assumit quod intellectivum sit constitutivum ulti-

mum adaequatum deitatis: ad probatum autem dicendum est, intellectivum

seu intellectum actualem (praecipue quod ult opinione,

quam nostra [illegible] idem dicendum est de intellectu, ac de voluntate

divina) esse quidem quid adaequatum in esse intellectivi et intel-

lectualis, at non esse quid adaequatum in esse constitutivi et ultimi:

imo vero si in esse constitutivi loquamur, certum est

intellectivum non esse adaequatum constitutivum deitatis, ut paulo an-

tea probabamus; sint autem in esse constitutivi ultimi sive

[illegible] falsum est intellectivum esse constitutivum ultimum et primum

Sed ad

ratione deitatis ut loco citato memoratis ...

Dices 2° gratis concessimus ... intuitum esse intuitum ultimum deitatis, ... adhuc illud esse intuitum simpliciter ... quo ... ultimum intuitum, ut modo ... dicitur ... argumenti inefficaciam demonstremus. Et autem hinc deducitur quod ultimum intuitum deitatis sit ... multis ... ... esse ... in omnibus. Respondeo 1° id non sequi, quia intuitus et volitionis non dicunt distinctionem ... ut ... distinctione et ... non ... multiplicis ... sed ... unica indivisibilis perfectio quae in ordine ad diversa connotata explicatur. Aut respondeo 2° quod si distinctionem ... ... inter perfectiones quae ... deitate et ... ..., ut aliquis illas ... , nullus ... in omnibus quod ultimum intuitum deitatis ex multis ... obtinet adaequate, sicut nullus in omnibus est, quod tota ipsa deitas ... ... ex multis perfectionibus constituatur.

Ad 3° ... illius 4° argumenti in quo ... versamur, ... quod ... in ... ... sit sufficiens ... ... sit ... ... quod ... non ... ... instituto ... adhuc ... in ... non ... ... sufficiens ... ... aequabilis creaturae, ... certum ... ... nullus ... ... in ... ... infinitae ... multa ... possit ... creatae ...

et

Et sane eodem argumento [illegible] aeternitas [illegible] ultimum
utriusque distinctis. nam si aeternitatem sufficienter distinguit Deum
ab omni creato quoniam nulla esse potest aeterna, eadem ratione
qua Deus est aeternus: tamen est inefficax oppositio illa.

Ad 3 oppositionem dicimus multa quidem nos
in nostro tract. de trinitate dixisse et discimus, quod inter processionem
Verbi divini et processionem Spiritus sancti versatur, quae indigentia
[illegible] ab hac differentia [illegible] tantum vertamur
quod [illegible] in instituto dicere est, processionem Verbi divini
discriminare a processione Spiritus sancti, quoniam illi communicatur
intellectus [illegible] natura divina ut talis est [illegible] ut est actualis
[illegible] Spiritui sancto [illegible] communicari intellectum [illegible], [illegible] communicatur
qualitas [illegible] utriusque naturae divinae, communicatur autem intellectus et directe
Spiritui sancto natura ut talis est et amor divinus [illegible]
ab eo, quod sit utriusque distinctis [illegible] Verbo divino communicatur
amor [illegible] quatenus est utriusque naturae divinae, atque hac ratione [illegible]
nos opinabamur, [illegible] longe in nostro
tract. [illegible] explicamus argumenta [illegible]
[illegible] in cap. 3o relata dissolvuntur. cap. 12.

Arguta [illegible] sententiae in cap. 3o Relata Dissolvunt. Cap. 12.

Combis

Omnibus argumenta quae sunt in cap. 3° relata antiq. maiora
longe sunt concludentibus, illa tamen argumenta quae probare intendunt consensum divinum esse actualis amor deitatis non esse
utriusque rationis, adhuc tamen haud difficile dissoluuntur: et ad 1um
quod Dominus Bernardus auctoritate Veruntamen Dicit, ea tristime nimio ad respondentes Professores 1° quid sunt dicta in cap. 20 ubi iam etiam
excessimus. 2° quia in illis locis sermo est de voluntate
divina separatim ab obiecto ad extra; voluntas autem divina
ut respectus actualis obiecti non divini, non est utriusque deitatis,
ut omnes fatemur; nihilominus tamen asserendum censemus
amorem actualem deitatis quo ipsa se se diligit esse utriusque
intrinsecum formale illius.

2um argumentum illius aut opinionis consequenter
efficax esse possit, quid etiam inefficax: sit nam inter
concludere obiectum formale specificativum actus habere diversum
adaequatum a se, satis non est, quod diversum in actu sui
sit concludentis ab inclusio qualitas obiecti in illud et
ipsum actum et aliquod aliud in se ferri indivisibili actu: hoc
constat melius. Nam eius actus amoris divini sit utriusque deitatis,
distinguitur ab hac quod dicitur includentis et inclusionis quoniam
natura divina dicit ex suo specificativo actum amoris quo
se diligit et alia multa obiecta in quae suo actu indivisibili
fertur et hoc ipsum aut sit quod dicitur obiectum, qui opinantur,
quod diversum specificativum est actum consequentiae sui.

Deinde quia in eorum argumento et in affirmationibus
de obiecto amoris actualis debite respondet ad ipsum amorem
proprio

prioritate aliqua durationis falsa quidem assumit et falle hoc sua
pte in ipso amore divo, nam amor divinus amat se ipsum: et
nihil supponi ad se, ut est evidens quia non requirit ad actum a-
moris quod obiectum illius aliqua prioritate supponat. nec requi-
rit ad ... inst ... actum amoris. ... quibus ... aliq
reflectat; nam licet aliqui DD[es] huius mei ... admittant, certe
meliores Theologi animadvertunt male quidem admitti ut nos
sub loco obtendimus. ... ... divo fundatum dari
post ex ... obiecti, quare ... ... sint
divo deitatis et amor illius, negetiant autem ... ...
... more ... ... ; quaedam necessum non sit quod ... sub
cessione aliqua videntur, ut decipiat deitatem tanquam obiectum
amoris: ... ... creata ... subcessione ... ... expli
cat, id sane probavit ex illius ... ... ex eo quod eo-
subcessio ex ... obiecti regulatur.

Ex his igitur plane colligitur non esse necessarium
... cognitio obiecti amati, sit prior aliqua prioritate subcessionis
quam amor talis obiecti; ... non necessarium est quod obiectum
ipsum aliqua prioritate subcessionis praeexistat ad suum
amorem ... ... obtendimus, sic ... , non requiri, quod
ipsa cognitio obiecti amati praeexistat prioritate aliqua sub-
cessionis ad amorem. Et hoc ipsum ... ... in
cognitione, qua ipse amor cognoscit, ... impossibile est, cognitionem
qua amor ... ... cognoscit, praeexistere ante talem amorem
sit evidens. ... ea cognitio non praeexistit ante amorem, quo

ipse

ipse amor amat, ly amet stabit pro se ipso: quod vero est
Dr nil esse aliud, quia sit ab aeternitate; in posito illo quod
n' significat prioritatem aliquam durationis, ut movendo nostro differt
constitutae; id significat dependentiam actus amoris a cognitione quia
res amata cognoscit, et sensus est requirendo naturae cognitionem obiecti,
ut dicit actus amoris.

Ad 2um quod dicitur unum aliquibus Dei non posse supponere
alia constitutiva, quae ea Deus in suo esse constituat; sermo est
de constitutivis metaphysicis, quod quod est constitutivus physicis posit unus
alia supponere evidentissimum est. Rursus in ea ipsa
sermo debet esse de prioritate durationis unius constitutivi ad aliud
ita ut nullus constitutivus metaphysicus Dei posit intelligi constitutus
prioritate aliqua durationis ante aliud, et in hoc sensu ad
mittimus illud: quod si sensus sit, unus constitutivus non posse
supponere aliud supponendo dependentiam, qualis est unus pen
deat ab alio, id est ab alijs, quin hoc ab illo dependeat
falsum omnino est, et oppositum constat ex supra dictis, quod quibus
differentia pendet a genere, quod constituit; ex quo genus ipsius
nulla ratione pendeat a differentia quam constituit, atque hinc
tamen colligitur, prioritate quae significet in uno constitutivo quandam
alius, esse solum prioritatem subsistendi etc.; qualis in
mixis ab uno constitutivo dicatur valeat ad aliud, et non econtra
quod genus prioritatis non repugnat. Diversitas inter constitutiva Dei ut
ex dictis constat.

Ad Tertium argumentum

illius eiusdem Petri ex amoribus dictis. Probavimus igitur voluntatem divinam non posse recipere actum intrinsece tantum si talis est; ut non dicat ex sua ratione formali esse actualem amorem; nam hoc ipso fieret alterius e talibus inconvenientibus superstatis; immo si fierent vario duo; nonnisi quod natura divina non sit talis ac tantae bonitatis quae comprehensive cognita et hac ratione voluntati proposita rapiat necessario illam in suum amorem, aut quod intellectus divinus possit non comprehendere Deum aut errare; si denique quod ipsa voluntas sit ex se libera ad amorem divinitatis quae omnia sic recondita ut omnes fatentur et superius breviter probatum est. Nunc voluntas divina habeat pro obiecto formali Deitatem ad amorem istius? Disp. 4. Pro parte negativa reducitur proponitur. q. 1.

Nunc voluntas divina habeat pro obiecto formali Deitatem ad amorem istius?

Disp. 4.

Pro parte negativa reducitur proponitur.

Q. 1.

Ut ratio formalis constitutiva voluntatis divinae perfecte ut pariter exponatur, inter alia discurrendum venit, quod sit obiectum adaequatum formale primum motivum illius, ut autem obiectum formale Deitatis, de quo difficultas esse potest, explicemus, tria expendenda sunt; 1° quidem an natura divina sit obiectum formale actus amoris quo Deus seipsum diligit? 2° an eadem natura sit obiectum formale actus

amoris!

moris quo Deus creat. ... diligit? ... demiss. aliq. creatura
sit esse ve possit obiectum formale alicuius actus amoris divini
quaestio est quam hanc et seq. diff. exponemus

Ut difficultas in hac disp. discutienda clarius
exponamus, ... ponendum est non inutilis esse quod probari videtur
natura divina non esse vel adaequate obiectum formale amoris quo se ipsam
diligit, ... eo actu ... et requiri necessario ut aliquid sit
obiectum formale alicuius actus, ut ... moveat ac detrahat ad illum
ut latius a nobis seq. exponemus, quae ... ita sit ...
... actus, ut actus ille non feratur in illud ex motione
et dilectione ipsius, nec obiectum formale talis actus, ... erit
obiectum formale mere ... creativum, casu quo vel ... sit
obiectum.

Ex hisce supra notatis ... ratio ... da-
... sub disputatione posita; ... prima, quod ... diuina
... natura divina ... non esse vel
adaequate obiectum formale amoris quo se ipsam diligit, sed neque
... obiectum. ... quod id, quod nullo modo distinguitur
ab actuali amore, neque esse adaequate obiectum nec ... formale
talis actualis amoris: sed natura divina nullo modo distinguitur
ab actuali amore, quo Deus se ipsum diligere ... neque esse
obiectum talis amoris, et longe minus erit obiectum formale. Maior
patet, quod natura divina non distinguatur ab amore suo ante opus
intellectus, ... omnibus ...

Urgetur ratio supra facta ... [illegible] ... illa
... quae est amor ... Deus, nec mente quidem distinguitur

p̃cisue ab ea que ĩ nã diuã q impolc ẽ intelligere

Quia una sit obtũ frãle alicu imo nec male sue

tratibus; cum hac qr intelligi neque aliq eẽ pprie

obtũ sui ipsius, nisi q obtũ pprie ẽ, ideo certe ẽ obtũ

ad alicui pprie obiicit. Mus autẽ intelligi negat aliq

sibi ipsi pprie obiici intelligi neqt, qd aliq sit pprie obtũ

sui ipsius adeo adeo necess. cõe ut aliq sit obtũ, qd alicui

rõi distinguat ab eo, cuius dr obtũ: ad qui pfect illa que ẽ

nã diuã, nec mente quidẽ dista pfect ẽ ab ea que

ẽ amor ipsius, ut nos sepe docuimus. Ergo nã diuã n ẽ

obtũ sui amoris vel re realit nec etiã more nro rcipi.

pbat qr ipse amor neqt ẽẽ pprie obtũ sui ipsius licet

reuera sit amor sui, qr ult nullatus a se ipso distinguit. Ergo ltũ.

Pr. 2ᵒ idẽ pbatiᵐ istantiis q̃ licet nã diuã posit eẽ

ut cung obtũ amoris quo se ipsã diligit adhuc neqt eẽ

obtũ frãle motibus talis amoris, et licet posit dici obtũ male

sue tratibus sui amoris, n tn ẽ obtũ frãle. ans pr qr nã

diuã neqt eẽ pprie obtũ frãli amoris pdicti nisi sit

rõ mouens ac trahens voluntatẽ diuã ad talẽ amorẽ: sz nã

diuã n ẽ vel rõ mouens ac trahens suã voluntatẽ ad amorẽ

ipsius, ergo n ẽ obtũ frãle amoris quo se ipsã diligit. mor

huius silogismi pr qr voluntas diuã ẽ se ipsa et

ex sua rõe frãli actualis amor bonitatis ut nos ipsi supᵃ

docuimus ergo n ẽ actualis amor nã diuã ex motione ac tr

trahẽ ipsius et ideo bonitas n ẽ obtũ frãle pprie sui

amoris. —

Pross.

Propter hoc non videtur qui arbitrentur naturam divinam non esse per se actualiter obiectum formale, imo nec materiale amoris, quo se ipsam diligit, sed solum esse obiectum materiale nostro modo concipiendi, et illam non esse per se actualiter obiectum sui amoris, ut inquiunt, ex eo quod realiter loquendo non habet unum, et aliud non habet vel ingenitum unum, quod determinat, et aliud ad quod determinat illud, sed per modum nostro concipiendi dicitur unum, et aliud, quoniam datur distinctio praecisiva rationis inter naturam divinam et actum amoris; datur quod illa sit obiectum amoris quod dicti adeoque licet ulterius confirmant sua dicta praecisiva adeoque amoris actualis natura divina.

Vero subtilia ista haec sunt. Et primo ex illis infertur admitti debere voluntatem in Deo quae sit praecisive ... inter naturam divinam et actualem amorem sui. Secundo quia ... quod determinat et aliud ab eo, quod determinat. Ergo cum natura divina determinet voluntatem debet esse aliud a voluntate, et cum non determinet ad aliud ab ... ut supra arguebamus; sed determinet ad ... amorem actualem, et haec ... dictis ... ... a voluntate. Ergo fit quod natura divina, voluntas et actualis amor divinitatis sint tria formaliter distincta praecisive ... dictis ... ... divinitatis. Rursus ... argumenta paulo antea facta dictis aliquam praecisivam ... ... certe non aliquid suadere possunt quam dictis in adeo ... includenti ab incluso ut ... sustinendum imo necessario ... dicta probant ut ... demonstrabimus.

Obiectum in communi et illius divisio in materiale et formale exponitur.

Cap. 2.

Cum de obto adeq.to ltu mali qm frali volunt.tis divi. Cu hanc et duas seqq. dispu.tes tractaturi sumus, operae p.tium duximus prius de obto in co.i facult.tis cognos-citivae et volitivae sit univ.sim tractare ut, falsus dd.es expenamus et ad sum.m.is perfect. loqui possimus. Cum obto ab objiciendo dicatur, et obiici sit 2.a aliud jaci, seu opponi id sane perfect.e i obt. facult.tis quod 2.a illa iacit seu illi obiicit cognosc.dum seu am.dum et duplr. pot res esse obta facult. l.o ognitus i ex pte sua, quatenus illa ex pte sua heat oia requisita ut respect. l. amat. sicut color sufficienter illuminatus nulloque impedimento occlusus i ex pte sua obtum visus, quod dat hit quae ex pte sua requirunt. ut a visus actu respect. et hac roe res attenta dr. obtum in actu l.o: 2.o mo res i obta poe. respect., quo illa respect. l. amat actu ut cum color actu trat visus aut bonum aliquid actu trat actus amoris, et hac roe res dr. in actu 2.o

Obtum prox. explat. dividr. in obtum male, et frale quae divisio potissm. in dueta i in scholas pro obta intus et volunt.tis ingg. slm. ut perfect.e requiri pot ut hac disput.e explat., caeterum n. cod. mo. ab antiquis dd.bus et nostr. exponit., antiqui n. noie. obti malis signare solebant aliud e duobus, aut utrumque, illud l.o quod n. atting. imm.te a actu, dicebat tn. atingi, quod illi adhirebat illud aliud quod proprie et imm.te i obtum actus. hac roe subst.a dr. obtum male actus visionis quod illa cum imm.te ipsa n. atingat a visus, subtat tn. accid. quae proprie ii obtum actus visionis. unde dr. aliquid obtum male actus quod i id re ipsa cum illo atio quod proprie et expsse i obtum. et hac roe quo cognoscit. sapiens dr. ipsa male cognosci seu obtum. male quod illa i reipsa.

illud

illud id, q. (?) formalit et expresse cognoscitur ut sap. in Voce obti formalis signaturi Antiqui illud q. Vm. et expresse attingebat q. actus q. cumque illud sit.

Antiqui Theol. S. BB. Scot. Dur. Greg. Ga. Gre. Maur. Martinus Capr. viguit. Albal. da. Conobio Grega, obtu male et frali inspe discurre solent in ocasio. Ocurrit 1.o q. Lc. et Vrij obty et id Lrij appellant q. hic dicunt obty frale appela. id q. rij obty noat q. md male dicit de explicant obty male et frale. q. obty qd, et obty quo, obty qd appellant id, qd int. trat cogs. sue solits siue intus siue volunt. q. illud atingat roe sui, siue roe alius adeo adeo illud qd mo appell. obty male appellant ipsi obty qd; obty quo illud appellent roe cuius aliud atingi apoa adeo adeo appellant obty quo obiectum formale. — Tertio insuper explicant per tos frale qua et q. ros. fals. et id. ais q. has rois q. q. obty quo et obty qd simi hiedant. — Hijs sane egregie P. Molina Balint. Albal. Rdo. egitus lusitanus Nacarius et Soria. ait obti fralis illud intelligunt qd int. q. actus atingit siue excedunt ipsius siue ex alius detrat., et hoc pacto obty frale accipientes illud diuidunt in obty motibz et in obty ... tratiz obty motibz appellant illud, in qd. fert. poa ... ipsius qd. vlt atali obto mouit ad detrat poa, ut in illud tendet, obty ... tratibz appellant illud, in qd. fert poa n roe sui id in ex detrat. talis obti ... aliis mouentis ac detrantis illg. quonia ergo obty istud n mouet ad detrat poa, et aliogn actus istius

strat. de obiectis dictatibus qui quidem modus explandi aptissimus undequaque est.

Quod si modus explandi praedictam divisionem ex dictis sit undequaque aptus probatur formale quo. Quaeres de obiecto ex eo, quod obiiciat actui per se cognoscibile amori, quod implicatur terminus est, quod res obiiciat immediate quod ipsa cognoscibile amori et quod non sit formaliter obiecta actibus his, neque adeo quod non sit obiectum formale talis actus. Probat quod accidit obiectum in actu 2o extrinsece a cognoscibile amire, ex eo sit quod actu cognoscat se amet quod erit formaliter obiectum conspicue, quod immediate attingat quod actus quidem fiat est. furtatus de notitia cognitio amati et cum obiectum formale sit id quod est formaliter obiectum erit utique obiectum formale. Res hoc scire quod quod actus immediate et formaliter attingat et quidem. Ac ita hic si terminis proprietas retinenda sit nullus [illegible] excitio est qui non animadvertat.

3. P.P. [illegible], [illegible], Rubius et alius quod obiectum male signant subiectum ipsius obiecti, quod obiectum vero formale signant ipsum per se obiectivum; et hoc obiectum formale dividunt in obiectum motivis et in obiectum stratibus; hanc quoque divisionem eo pacto explicant quo in praecedenti illam exposuimus: [illegible] hii accidentibus differunt quod admittunt esse obiectum male aliquid quod quod cognoscat immediate attingat, et licet eo obiectum voluntatis [illegible] non exponant, ex dictis facile exponi potest. tandem omittendum non est expositio Caietani quia ad verbum secutus est

sumit dicquit. n. obtu q roe que et q roe sub qua
q Roe que signat aliquis q qui cognoscit s.
amat; atamq ex se et sua [illegible] dictus; q Roe
v sub qua intelligit illud intelligibilitas s. amabilitas
obti que explicat q respectu ad actum qui in Re tale
fundat ut si obtu apparet ad [illegible], Roe sub qua e [illegible]
litas ad [illegible] ex hac doct. videt mihi colligi qd obtu
male sit res ipsa ex se abstracta ab cognosci
bilit. s. amabilit. dicta. hec sane que ap DD
invenimus: = quaror expenda sit his diebus divisio
in pnti obti dicta. c. 3.

Qua roe expponenda sit his diebus Divisio in pnti obti dicta.

Cp. 3.

Invaluit his diebus int. Grabs DD. Reliquos q magistros huius seculi ita divisio obti infrale et male ex plicari ut obtu frale sit illud, in qd fert pota [illegible] ipsu, ut si pota sit intus, obtu frale sit, cui [illegible] ipsu asentit, sin aut pota sit voluntas, obtu frale sit qd illa [illegible] ipsu amat: obtu v. male sit, cui intus asentit, vi quid [illegible] ipsu, e [illegible] aliud, erat qd voluntas amat n. [illegible] ipsu [illegible] aliud aliqua roe dictu, explica indicat intus [illegible] esse hoc ex ipsa rei evidentia motus, et sibi indicat esse [illegible], [illegible] hn obco qd indicat esse hoc

obiectum signatum hac voce Pruss..., est obiectum formale, quo-
niam admittit illi intus, ipsum ipsius obiectum vero signatum
hac voce Prus[illegible], est obiectum materiale quoniam intus
admittit illi non ratione sui, sed ratione alterius formae dictae. Sic
in voluntate finis est obiectum formale voluntatis, quoniam a-
matur propter se, medium vero cum tale finis est obiectum materiale;
quoniam amatur propter finem. Si amo Petrum quia est filius
Joannis, quem amo; Joannes est obiectum formale horum amorum;
Petrus vero obiectum materiale.

Maiores hanc explicite praedictam divisionem tradiderunt
Gravissimi Doctores nempe Patres Val., Suarez, Vazquez
Gre[illegible] Mont[illegible] Fasol., Turrianus, Conim[illegible]
Alarcon, Pisantius, Puteanus, Arrubal Curtius Sal-
manticenses alii nobiliores et Religiosi magistri hu-
ius temporis qui suis in operibus [illegible] hanc maiorum relatam
oblata occasione locant Religiosi Doctores nihil habent, quo
hanc ipsam explicandi rationem dimisisse videant, sed longe aliter eam
divisionem exponunt ut in [illegible] intelligi, nec S. Thomas eam
exposuit praefatae divisionis sequitur in 2.a 2.ae q. 1. ar. 1.
quibus ipsa communiter refertur, quod lex eloquens distinguat obiectum mate-
riale et formale, loquitur enim de separato habitus credendi, non separato
actus; et obiectum formale illud appellat, quod tribuit ipsius ha-
bitui; materiale vero illud, quod non tribuit ipsis, et recte quidem
quoniam in ordine ad tribuendum ipsius habitui materiale se
habet: hinc autem nihil omnino praeexplicata Relatae deducitur.

Verum.

Quaenam expositio ex dictis oritur quod deficiat a proprie-
tate sermonis, quam supplicibus modus alias explicandi
ingeniti quem Palatus aptius retinet. oritur deinde quod non recte
explicari posit, quale sit illud obiectum, quod ita explicatum ingeniti
[illegible] appellat male, illud est, quod simpliciter dicit obiectum
quod substat in [illegible] aliud, quod [illegible] obiectum est, aut quod realiter
idem est cum isto. Verum his non aliter satisfit, quam dicamus, quod
[illegible] ita ferat modus loquendi cui cogimur mores gerere ut
[illegible] hic quenique modus loquendi est; cum mos autem loquendi is
[illegible] debet, qui ad eos discat apud quos loqui mur; [illegible]
appellavimus obiectum formale illud quod voluntas post ipsum amat; obiectum
vero materiale illud quod voluntas propter aliud aliqua ratione dictum
amat. [illegible] reliqua obiecta quae infra attingemus ut talia appe-
llabimus obiecta materialia [illegible] ratione quod exposuimus, male
[illegible] debet.

Expeditis exigeret qua ratione explicanda sit causa divisio
[illegible] productivae, [illegible] dividi [illegible] solet in [illegible] formalis et
in materialis. [illegible] formalis [illegible] ille est, qui attentus rationi
suae sit tamquam [illegible] virtuti productivae, [illegible] vero materialis est illa
qui si ratione sui [illegible] attendatur, [illegible] tamquam [illegible] activae.
Exemplo [illegible] habetur in [illegible] ignis qui est agens productivus
[illegible] alius ignis [illegible], nam si ignis [illegible] et
ratione sui attendatur, [illegible] tamquam [illegible]
[illegible] tamquam virtuti productivae ad distinctum numerica [illegible] ignis
[illegible] attendatur et ad ignem [illegible] non [illegible] tamquam [illegible]
[illegible] activae, quoniam ignis non est productivus distincti numerice
[illegible] attinet, [illegible] productivus illius distincti numerice [illegible]

ppz cuius ē 7 te pductibus. = CCª obty frale et male aliqua notant. q. 4.

CC.ª obty frale et male aliqua notant. Q. 4.

Sup. SS aliqua ita digna ccª membra diuisˡⁱ in partibus explate, quæ opere pretiū ē in pſenciary ndemus in 1º SS tire oportet. obty frale aliud ēē intrinsecum actui et aliud extrinsecum: obty frale intrinsecum actui ē, qd imᵗᵉ ſls actus atting; ut obty frale actus intus, qui nō ē discursus; siue tale obty sit distinctum ab obto alio materiali, qd iste actus imᵗᵉ attingat siue sit id, qd actus imᵗᵉ et adeqᵗᵉ repræsentat et loqui in obto frali actus amoris qui ē in termino; obty.n. frale actus istius ē illi intrinsecum quatenus imᵗᵉ atting ab illo. obty frale extrinsecum ē qd nō atting imᵗᵉ ab actu, cuius ē obty frale, ut obty frale actus discursus ē obty frale extrinsecum illius actus; nam actus iste nō attingit imᵗᵉ illud obty, quo intus ad totū actum detrahitur; sed illum atting obty illud actus antis qui frequentius realiter distinguit ab actu icitis et meā quidē sententia sensu ē actus distinctus.

Rursus obty frale aliud ē adequatum, et inadequatum aliud; obty frale adeqᵐ ē illud, quo solo mouet ac detrahit pōa ad actus eliciendum; siue obty illud sit in se minus simplex siue ex multis partibus ctitutum: inadequatum vō illud ē, quo pōa mouet ac detrahit, extra nō eo solo, sed etiā aliquo alio, qd sit aliqua rōe distinctum; exemplū ē in pōtis obtinis, quarum quælibet ē obty frale inadequatum, utraque vō simul

sui ē obtu adeq̄; et sic q̄ in [illegible] nuidit n̄ [illegible] ita
cum multis motiuis [illegible] ut q̄bus sim n̄ sufficeret [illegible]
detrahe.

Circa hanc diuis. obti fralis ir adeq. et in [illegible]
notant aliqui posse dixerere, q̄d sit obtu frāle adeq. habitus
alicuius id q̄d ē obtu frāle adeq. actus eliciti ut talis ha[illegible]
Cuius rei aliq. exepla proponit, que nobis nihil probant et que
[illegible] discutere omittimus; quoniā ad nostri instituti
nihil p̄sus referre uideat, illud tamen certissime omnibus ē nimirum
esse obtū frāle respu ipsius pot. sue facultatis id, q̄d respu
actus eliciti ē obtū frāle adeq., n̄ pot. sue facultatis
ipsa pot elicere varios actus ex diuersis motiuis diuer-
simo[de] [illegible] ex illa ē pot. here plura obta fralia, quorum
q̄libet sit adeq. respu obti malis in q̄d actu tendat.
Qua de re multa in [illegible] dicturi sumus.

Scire etiā oportet, ut in omnes [illegible] sequentia
notitias auditores ducant, posse dari in mente multa
obta fralia, que ad idē obtū male subalternata debent;
quibus videlicet sint diuersi ad obtū frale proxē ad male et
a [illegible] obto frali [illegible] motiui [illegible] ad illud obtū primi
mali: explico, si quis credat Deum esse trinum, q[ui]a id
Paulus dicat; credat autem Paulum id affirmare, q[ui]a Paulus
aliqua [illegible] id insinuauit et denique credat ex aliis motiuis
Paulum id insinuasse, in [illegible] casu dicit q̄d sit obtū
frale respu alius malis [illegible], q̄d respu alius obti
fralis ē male, [illegible] [illegible] locum [illegible] in pot.
[illegible] [illegible] dicemus in libro 2o [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] dicemus.

2dum

[illegible] ponit aliquis, quod quis amat multa media subordinata propter aliquem finem ut qui propter sanitatem amat medicamentum et propter medicatum vult medium di-scere illud sane medium quod est proximum fini, neque sanitati non est finis neque obiectum formale respectu medii remotioris quam-vis inter se media haec subordinata serviunt ut supra diximus. Ergo si intellectus assentit alicui veritati propter aliam sub-alternatam adductas, ea veritas quae proxime ultimae verit[ati] non erit obiectum formale si omnes erunt absque et singulae obiecta materialia similiter quod erit obiectum formale illa veritas a qua 1o trahat intellectus ad reliquarum assensum. Explica dicitur quod Deus esse ratis, motus ipsa rei evidentia ex eo quod talis sit, indicat esse admirabilem, et ex eo quod admirabilis sit indicat esse visibilem haec enim ultima veritas est mere obiectum materiale. intendit ergo hoc assumpto facto probari quod veritas haec Deus est admirabilis non sit obiectum formale, sed similiter sit obiectum formale ve-ritas haec Deus est talis.

Occurrendum tamen admisso antecedente negando consequentiam; ratio discri-minis est, quia finis est cuius gratia cetera fiunt proinde ergo id solum erit finis cuius gratia cetera fiunt; cum autem medium proximum fini fiat propter ipsum finem, nequit esse finis respectu aliorum quae ad talem finem remotius deserviunt; at obiectum formale est illud, quod trahat potentiam; cum ergo hoc obiectum trahat intellectum ad aliquod aliud obiectum et ad illud ab obiecto alio trahitur, fit quod vere sit obiectum formale respectu minus obiecti id, quod respectu alius materiale est. Et ratio a priori totius huius doctrinae est, quod medium proximum fini non trahat ex suo amore ad medium aliud remotius sed ex amore finis trahat intellectus voluntatem ad omnia media secundum connexionem quo ex natura rei poni debet, obiectum autem intellectus

qui

1° Debeat hunc lo sit mediu int alia duo et [illegible]
[illegible] frali. =

Voluntas diva secundum se probato frali Deitatis ad amorem istius. Cap. 5.

Diximus nihilomet [illegible] in superioribus, Deitatem esse [illegible] indivisibilem et mente, quae [illegible] ase, completa, eterna, immensa [illegible] intelligens et amans se ipsam, et intiua [illegible] [illegible] et canis indivisibilem et mente [illegible] [illegible] in ra frali [illegible] se ipsum here [illegible] [illegible] quid ut [illegible] [illegible] definiamus. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] amoris, [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] amoris

quo se ipsa diligit, quod est ac realiter sit obiectum formale talis amoris; inquit [illegible] dicendum, quos necesse est dispositive referre: sed sint isti, quos deferre solemus.

Assertio statuta est quod id quod est ac realiter obiectum formale actualis amoris, quod est et obiective ad talem actualem amorem movet ac trahat: sed natura divina, ut est substantia et cetera quae diximus est et realiter movet ac trahit ad se ipsam, ut est actualis amor sui ipsius. Ergo natura divina modo dicto accepta est et realiter obiectum formale ad se ipsam, ut est amor actualis sui ipsius. minor probatur quia ea perfectio, de qua loquimur, est ac realiter est amor sui sub iis rationibus antea dictis: haec est amor sui et est ab aeterna, in mensa productione producibilis cognoscens se ipsam et alios cognoscitiva. Ergo ex se amabilis sub iis rationibus est, et ut talis actu cognoscit. Ergo ea perfectio trahat a sua propria amabilitate, ut sit actualis amor sui ipsius. haec [illegible] probatur, quia aliquid movere et trahere ad amorem sui nihil aliud est, quam amari actu quia ipsum ex se amabile est. Ergo natura divina movet ac trahat se ipsam ut est amor sui, quia amatur a se ipsa cum ex se amabilis est et locatur in obiectum formale respectu sui, sed esse obiectum formale sit movere ac trahere se ipsam ut est amor sui.

Declaratur et explicatur res proposita, quia natura divina quae est actualis est ex se summe amabilis, et ut talis [illegible] cognoscitur a se ipsa per se ipsam: Rursus ipsa se se amat [illegible] actualiter per se ipsam, quia amat realiter se ipsam, quia ipsa ex se est summe amabilis; atqui [illegible] amari quia ipsa ex se amabilis est, est amare illam [illegible] ipsam

[illegible] na diua amat in [illegible] ipsa: ergo [illegible] sit, et [illegible] sit [illegible] beatis obiectum formale separat [illegible] ut est amor sui ipsius; [illegible] illud est obiectum formale actualis amoris, in quo ipse fertur [illegible] ipsius amatur: [illegible] na diua [illegible] amor sui [illegible] ipsius, [illegible] est obiectum formale sui ut est amor ipsius: [illegible] ex se, [illegible] nisi abuti [illegible] simus.

[illegible] istorum, quod [illegible] na diua nullo modo esse obiectum amoris, quo se ipsa diligit; [illegible] esse obiectum formale: [illegible] na diua nullo modo esse obiectum amoris, quo se ipsa diligit sicut [illegible], quod se ipsa diligit, [illegible] esse obiectum [illegible] amoris, [illegible] sit [illegible] na diua [illegible] obiectum formale separat [illegible] sui. [illegible] hoc ipso quod na diua sit obiectum amoris, [illegible] necessario [illegible] hac extrema dare [illegible] medium sive obiectum aliquod supponat; quoniam eo ipso quod [illegible] sit obiectum amoris [illegible] sit esse obiectum amatum [illegible]; sicut [illegible] na diua [illegible] obiectum formale amoris, quo se ipsa diligit [illegible] ab ipsa [illegible] ipsa; [illegible] formale sui ut intendimus.

[illegible] dices na diua nullo modo est obiectum amoris quo ipsa se diligit, [illegible] ut sit obiectum, [illegible] quod diligat, [illegible] actiuo amore, quo diligit; [illegible] aliquid obiectum ab amore [illegible] dici quod obiiciatur amori ex [illegible] quod amor non obiiciatur, [illegible] obiectum amoris, ut

exigis nis plane dicat cum q na dua n' i obtz amoris quo ipsa se diligit, cuz ob hoc amore nullatenus distinguat. Verum inprimis solutio hec ni videtur qz ad uo- cis modum hoc ig aliogui Vz signatz negare negat; pr apte q si noie obti signemus id q se amat qui al alud atendemus, euidens e debere dici q na dua se sit obtz sui amoris, L q n se amet: Si hoc l3 neq absq grauisimo errore dici, q dicitur, nq dius se esse obtz amoris quo seipsa diligit si de re sermo sit. accedit q ea solutio loqui licere negat ut aduersis dimus, Requiri distz int id, q e obtz, et id cuius dr obtz, quoniā vera est distinctio sufficiens ut na dua se dicat obtz separatū sui, sicuti in hg obtinemus. = argūta qz roe duuitandi in q facto disoluunt. cp 6.

Argūta proe duuitandi in cp^e I.^o facta disoluunt. Cp. 6.

Vt argūta que proe duuitandi in q^e I.^o facta si, discuamus sciendq e aliud esse q ro signata q aliqd noie [illegible] conueniat, et aliud longe q^d eo modo conueniat quo signatur. et qz inde efficere pot q ro ipsa sit tale l tale noie signata [illegible] conueniat, et q n conueniat eo modo quo q noie signat pt hoc apte in noie sapientis aliisq huiusmodi abstractis, ro nāq noie sapientis signata

[illegible] convenit deo [illegible] deus [illegible] sit infinite sapiens [illegible] at non convenit

eo modo quo nos illum signat ut sapiens non conveniat deo

[illegible] [illegible] naturalis quae [illegible] nos [illegible] [illegible]

[illegible] more humano

[illegible] sumus [illegible] non [illegible]

[illegible]

[illegible] coit [illegible]

[illegible] utrumque [illegible] in [illegible]

[illegible] utrumque

[illegible]

amoris, quo [illegible] ipsa diligit, non conveniat [illegible]

[illegible] signat, quemque signat, quasi non [illegible] sit [illegible]

[illegible] moveat et aliter [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] non conveniat [illegible]

amoris, quatenus esse [illegible] sit amari [illegible]

[illegible] amare [illegible] amabilis

[illegible]

[illegible] amoris, [illegible]

[illegible] sapientis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] distinctio non

int non divina [illegible] amoris ut illa sit [illegible] realit[er]
[illegible] nec sufficit quod [illegible] explicat in ordine ad
ad illa munia, quae non divina [illegible] intus est et diversa
[illegible] ex [illegible] [illegible] extremorum
quae [illegible] intervenient nullus
fundatus est ut [illegible] non divina [illegible]
[illegible] sui amoris.

Explicatur [illegible]
singularis [illegible] aeterna [illegible] in mensura
[illegible] amor [illegible] ut est aeterna
nec aeterna, ut est in mensura, nec est in mensura, ut est
nec [illegible] ut est ipse amor [illegible] denique est [illegible] sui
[illegible] amor ipsius, ut est [illegible], ut caret omni principio
et ea sui esse est aeterna ut [illegible] duratio est immensa
ut tota existit indivisibiliter [illegible] spatio ex cogitabili
et sic de reliquis, et denique est amor sui, non quid ut cum
[illegible] respectibus ipse dictis, quia nunquam amari, ut est
[illegible] nisi quatenus amet, ut carens omni principio et ea sui
[illegible] et nunquam amari ut aeterna nisi quatenus amet, ut [illegible]
[illegible] duratio et sic de reliquis. [illegible] oportet
[illegible] quod talis amator non divina quatenus aeterna, ut
amor [illegible] quasi [illegible] ab eo, quod eadem non sit a [illegible]
[illegible] ipse [illegible] ex se abstrahit a [illegible]
[illegible] et sic de aliis respectibus, [illegible] dictis quae [illegible]
[illegible]

Ex his [illegible] quod intendimus, quod illa [illegible]
[illegible], quam cognoscat et amet ut [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et se cognoscit [illegible] et amat [illegible]
[illegible] et cōint sub hac rōe ē obtū frāle ad se ipsū
ut ē amor sui. Con[illegible] hic pt quo ad sua [illegible], [illegible]
[illegible] diui sui efect[illegible] illa [illegible] ē obtū frāle [illegible], [illegible]
quare cognoscat et amet [illegible] [illegible] sit ro, quare cog
noscat et amet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible]
obtū frāle sui ut ē cog et amor ipsius. certe [illegible]
[illegible] agere, si [illegible] [illegible] [illegible] teneamus.

Contrā gª illa dist°, que sumit ex ordine
ad diuina [illegible], sufficit ut [illegible] sit [illegible] causalis,
ideo ille efect° [illegible] [illegible] se cognoscit, et amat ut a se,
q° ipsa [illegible] a se et sub hac rōe amabilis. Ergo illa dist°
sufficit, ut [illegible] diuina sit obtū frāle cog[illegible] et amoris, quo
se ipsū amat. Contra itaq gª illa dist° sufficit, ut [illegible]
[illegible] [illegible] posit illa efect° cognosci ut a se et ut [illegible]
[illegible] quin cognoscat et amet sui [illegible], ē sufficiens, ut efect°
illa [illegible] se [illegible] amor sui. Con[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] late [illegible] in trat de Visione Dei; [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] dare [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] obtū frāle amoris, quo se
ipsa diligit.

[illegible] [illegible] Rogari solet .2°. illa deitas [illegible]
obtū frāle [illegible] amoris Diui; an [illegible] efect° [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] obtū frāle spectent; qua in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dist[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sermo nobis expressus futurus est et advertamus ex dictis non posse satisfieri votis nisi quatuor ex praemissis generibus et rationibus dictis actus quo Deus se amat; quae quidem gravissima difficultas est. = an voluntas divina habeat deitatem pro obiecto formali ad amorem creaturarum. disp. 5. = pro negativa sunt dicta opposita cum suis fundatis [illegible] sect. 1.

Quoniam quod est obiectum formale voluntatis divinae dicitur esse in sequenti disputatione notavimus, scilicet an voluntas divina habeat pro obiecto formali seu motivo deitatem ad amorem quo creaturas prosequitur, ita ut creaturae solum sint obiectum materiale sicut medium amatum propter finem, id est solum obiectum materiale actus electivi. et quidem dictis istis non tamen est [illegible], quoniam est futurum dicitur amor; qualiter ipse aliquis non recte valeat amari actus [illegible] [illegible], nec vice versa ab [illegible] [illegible] seu possibilitatis valeat ad [illegible] existentiam. in praesenti tamen omnibus [illegible] est [illegible] sit [illegible] seipsum [illegible] obiecto formali seu motivo divino amorem, quo vult creaturas.

P° cᵗᵃ

Ista ois roi pre faus inco mistit, q d
amat ppr aliud ē mediū ad id ppt qd amari dr; q
q autē mediū ē ad aliud qd tanqm finis amat, requi
rit saltē vage ad hoc, adq ē mediū ut ē cui dirig q
Cū nulla creatᵃ ex cogitari posit quē ullo pacto ferat
sit deo requisita sive dilata sive vage; nulla
sane ē quē posit eē mediū desideriis deo; et
cōnt nulla pot amari ppt deū. Pbat 2° hᵃ idea
q albt quis ardentissᵒ amore hoī aliū psequat negt
ex hoc amore detrahi ad amd dyio, q nil oio refer
ad hoc amatū Sᵒ eū creatᵃ nil oio referant ad deū
negt deus ex sui amore ad earū amorē detrahi.

Pbat 3. quonī amore ē velle bonū alicui et
cōnt deū ē ipsū amore ē velle sibi bonū Jg negt deus
detrahi ex hoc amore nisi ad id, cū quo tā bene se
hēat ut sine illo ñ ēque bene sit. Cōa hēc pr q impōle
ē, deū ex pdicto amore detrahi pōtius ad mys extre
mū qm ad oppositū, si ipmt adiungi atinet, ēque bene
cū quobis divisiue se hēt: adqui deus ēque bene se
hēt gmtē adiungi atinet sive creatᵘ ae cū illis Jg
neq detrahi ex amore sui pōtius ad creatᵃˢ pōnē quā
qm ad oppm. et certe in huiusce rei pbatē nil opᵉ
est ... gm qd experientᵃ ipsa docemur
qd ... nullatenus ducamur amore inius dei ad ...

ri qd nil utilitatis aut comodi talis rei affert potius am
extremus [illegible].

Arguit 3. qa si amor quo deus se ipsum
diligit eum n detraheret ad amorem creaturarum certe ratio
amor iuvit ex se ipso, detrahere deum ad amorem alicuius
creaturae: sed si amor ille quo se deus diligit iuvet
ex se detrahere deum ad aliquam creaturam, detraheret quidem
nario ipsum; adeo Deus n produceret hunc mundum
qd dici nequit: ergo amor ille quo deus se diligit n detrahit illum ad
aliquam creaturam. Collar. huius discursus in 2o arguitur: qd amor
diuinus, quo se deus amat, detrahit ipsum deum ad amorem aliquarum creaturarum,
n conuenit tali amori ex libertate diuina; sicut n. extremus in infinitum;
aut deus detraheret ad amorem creaturarum ab illo obiecto et motiuo,
a quo detraheret ad tribuendum suo amori, qd ponit detrahere ipsum
Deum; creaturae quae ex [illegible] nequit, quae amori diuino superadderet, ut
detraheret deum ad amorem creaturarum, si ille n iuuet ex se ipso, de-
trahere deum.

Cum ergo ex dicta negari n possunt [illegible]
[illegible]

nario ad creare mundum quod est hic titulus etc. Confirmatur quo
niam amor finis detrahat nario ad amorem medii saltem alicuius
usque, et quando medium est unicum detrahat finis detrahit ad illud
ergo si amor Dei detrahet ex se ipso Deum ad productionem mundi ne
cessitat quicumque Deus ut aliquem mundum producat, hoc non detrahit ad
hunc singularem qui productus est.

Secundo fundatur communis sententia, quod ex multis locis
Scripturae et Sanctorum Patrum quae passim occurrunt constat, Deum
voluisse mundum et ea quae in mundo sunt propter suam gloriam
et gloria quae a Deo per mundi creationem potest intendi non est
illa quam ipse ex se ipso intrinsece habet, sed est aliqua creata;
nam gloria quam Deus per creationem intendit est, quod creaturae in
tellectuales Deum rite cognoscant et illo in bonis fruantur
[illegible] uti par est collaudent et laudent. Ergo finis, quem Deus
in productione creaturarum intendit et propter quem illas vult, non est ipse
Deus, sed est aliqua creatura [illegible] haec non finis qui est aliqua
creatura, hic finis cui sit ipse Deus: 3 denique fundatur
quod licet communiter dicatur Deus velle creaturas propter se ipsum; nunquam
non sufficienter ex parte quae non Deus illas moveat suam
voluntatem ad creaturarum volitionem etc. = Deum hunc [illegible]
[illegible] obiecto finali ad volitionem creaturarum non bene aliqui exponunt. [illegible]

[illegible] in [illegible] nostri solemus,

et ad alios etc, qui [illegible], quod deus [illegible] de ipso [illegible]

frali motiuo ad amorem creaturae, siue sit obiectum frale [illegible], siue

indeterminate duntaxat, ut graues admodum viri existiment [illegible]

[illegible] adeo [illegible] [illegible] imo [illegible] non [illegible], deus esse

obiectum [illegible] frale [illegible] creaturae, [illegible]

[illegible] illud [illegible] Rubio [illegible] vniuersa [illegible]

[illegible] omnes [illegible] indies [illegible] Isaiae 43.

Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me [illegible]

[illegible] deus [illegible] ipsum [illegible] sui motiuo [illegible] adeo [illegible]

[illegible] ad volendum vniuersa, quae vult.

[illegible] in [illegible]

[illegible] et [illegible] nulla, quae

[illegible] amore sui [illegible]

[illegible]

[illegible] deus, quia [illegible] in [illegible] dicemus: [illegible]

[illegible] deus [illegible] amore

[illegible] creata, [illegible]

[illegible]

adeo [illegible] ad amorem, quo erga creaturas [illegible]

[illegible] creaturas [illegible]

[illegible] ita [illegible] sit at

[illegible] ita [illegible],

[illegible] in [illegible]

[illegible] quod non [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

-ebant, ut neque inde per formam et in tali aliqui ex eo quod omnis volitio divina debeat habere aliquod objectum formale; nihil autem creatum potest esse objectum formale illius, quoniam nihil creatum potest perficere et efficere volitionem divinam [illegible] objectum formale cuiusque volitionis divinae debeat esse Deus ipse. Imo quod sit inefficax ratione rei in sequenti disputatione ostendemus, uti demonstravimus non esse de ratione objecti formalis, quod influat super potentiam suam metaphysice actionis, cuius est objectum formale, si quod illud ei deficit quod sane fieri potest quamlibet alioquin actus sit a tali objecto per se [illegible].

Alii probant non tamen modo Deus non indiget gloria sua in productione operum quae produxit per hoc per objecto formali suae motivo se ipsum ad volitionem per in creaturis fertur. Contra hoc est gloria quam alicui per bonum volumus non amat propter ipsum [illegible] illud bonum cui intendit. Sed cum Deus intendat sibi gloriam ex creaturis provenientem amat quidem illud propter se ipsum sive determinat ad illud volendum ex amore quo seipsum prosequitur. Rursus Deus non indiget formale [illegible] quia nihil frequentius in sacra Scriptura et Sanctis Patribus docemur quam quod creatio mundi, incarnatio Verbi divini, praedestinatio ac reprobatio hominum et angelorum facta sint in Dei gloriam suae ad ostensionem perfectionum divinarum quae in praedictis operibus maxime [illegible] ostendunt; loca autem per Sacram Scripturam et Sanctos Patres [illegible] docent [illegible] referre quia frequentissima sint, et facile videri possint per [illegible] [illegible] ubi ea erudite egerit.

Certe et modus iste dicendi bene explicat qua ratione Deus sit objectum formale volitionis, quia ipsas creaturas [illegible]

et etiam sufficientius exprimat ultimum sanitatis quae in nostris
[illegible] diximus, ut sanctum explicat quod Deus sit obiectum formale par-
tiale [illegible] sit obiectum [illegible] motivum adaequatum et totale
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adaequatum integrum [illegible] motivum [illegible] qua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], carnem humanam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mor.
[illegible] intendunt [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] negant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Porro autem in 10 modo dicendi sanctum obstendi quod Deus
sit obiectum formale [illegible] ita ut aliquod creatum sit etiam obiectum formale
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita est obiectum [illegible]
amoris, ut sanctum sit finis cui talis amoris est sanctum obiectum
formale partiale: [illegible] [illegible] finis cui eius amoris, quo
intendit [illegible] [illegible] illi [illegible] [illegible] sanctum est obiectum formale
partiale [illegible] amoris [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] certa [illegible] amor [illegible] aliquid ut finis cui [illegible]
[illegible] aliud ut finis quo, nimirum respicit ut finis qui
illud quod [illegible], quod est finis cui [illegible] [illegible] ut cum
quo intendimus sanitatem [illegible] [illegible] ut finis cui
[illegible] [illegible] [illegible] sanitatem intendimus; ut autem ille
[illegible] [illegible] sanitatis ut finis cui, quoniam sanitas est [illegible],
Pro intendimus [illegible] amamus, et [illegible] intendens movetur
[illegible] amore [illegible], movetur et ex ipsa bonitate sanitatis,
ut est certum.

Quo sensu Deus sit finis cui eius amoris quo intendat suam gloriam amicis propter ipsum; sit mirandae altae quod Deus illo actu vult ostendere se ipsum et suas perfectiones creaturis, et intendit quod eo honore amore ac laude afficiat quo dignus est. Sic vult ut cognoscant creaturae homines quae creat illum agnoscant, et vult laudem honoremque sui sicut qui vult divitias aut dilectionem honorem aut sanitatem alia et huiusmodi. Probat quod Deus eatenus illo actu vult gloriam suam, quatenus haec est perfecte optima Deo. Sed Deus vult illam gloriam quia illa optime se habet adeo, adeo quod gloria bona est Deo ita si non intendat illam nec intendere posit independenter ab eo quo se ipsum respiciat quoniam igitur est cui illam intendit, et sine quo neque illa dari.

Propterea refutat ille ipse modus dicendi ipsius ipsis, quae jam ... negativa in praecedenti capite deduximus, et si aliqui sint, probat quidem Deus non posse intendere sibi gloriam, quae ex creaturis illi accrescit, non gloria ista neque intenditur a Deo ex amore quo Deus se ipsum prosequitur nisi quatenus Deus talis est ea gloria se habeat ut sine illa non ita bene sit: atqui videl negas, Deum talem esse, ut melius se habeat cum gloria accidentali creaturarum quam sine illa, sed quod melius illi sit, hanc gloriam ex creaturis quam non habere seu ... nec sibi esset omnino sufficiens, quod absit dicamus, nec libere ad gloriam ex creaturis proveniens sed nature fieret quod neque Deus, intendere hanc gloriam ex amore, quo se ipsum prosequitur - manet quod alio longe quam modo dicto, in cuius refutatione versamur locum id explicari debere.

Duplex alius modus ex[illegible] [illegible] refutatur.

C. 3.

Praeter duplicem modum ex[illegible] in praecedenti cap. refutatum, duplex alius excogitatur, quem refert, et satis approbat Ill.mus Albis, quem tamen nos improbamus, et utercumque in praesenti ut utrumque [illegible]. 3.us itaque modus [illegible] dicit, Deus liberè se ipsum [illegible] fine in quantum creaturis non quidem quatenus Deus respiciat se ut finem a se ipso [illegible]; [illegible] quatenus se respiciat ut finem [illegible] creaturis intellectualibus, [illegible] quas voluit, reliqua omnia producere; et omnia [illegible] quae se [illegible] ipsum produxit [illegible] exemplo [illegible] mano. [illegible] Pater intendat beneficium seu dignitatem alicui filio, dignitas [illegible] est finis illius intentionis; [illegible] non sit finis [illegible] Pater [illegible] sed digni[tas] intenta; [illegible] illa ipsa dignitas est finis earum [illegible] rerum quas Pater efficit ut filius dignitatem illam assequatur: hoc itaque pacto Deus intendit, ut creaturae tales ipsum [illegible], et [illegible] Deus ipse est finis huius voluntatis suae intentionis. imo [illegible] est finis earum [illegible] rerum, quas Deus efficit, ut creaturae intellectuales illum assequantur; et in hunc modum [illegible] illius [illegible] verba [illegible] explicare.

Explicat quidem modus iste [illegible]

deus sit finis et obiectum formale volitionis creaturarum, at non sufficienter
explicat qua ratione deus sit obiectum formale adequatum volitionis
qua vult creaturas producere, quod quidem in praesentiarum
intendimus: imo neque sufficienter explicat verba praedicti
viri supra relata, si illa verba taliter accipienda sint,
ut obiectum formale significent. Probatur 2a. voluntas seu volitio,
qua deus intendat quod creaturae intellectuales ipsum ut finem vel
ipsum cognoscant, habet medio ut fine cui ipsas creaturas intel-
lectuales et ut fine quo id medio quo deus creaturas conse-
quitur, sed, licet aliquam habeat deus ipsum ut fine cui
ut est omnino certum, sed non est adequatum obiectum formale illius volitionis.
Consequentia haec evidens est; nam finis cui non est adequatum obiectum
formale volitionis cuius dicitur finis cui, ut sanitas non est adequatum
obiectum formale volitionis qua illam intendimus amico.
Confirmatur ex eo facto quod qui intendit alteri aliquod
bonum non quidem quoniam utile est intendenti, sed alius tale bonum
possideat, sed quoniam bonum est illi qui praedictum bonum consecuturus
est, certe intendit tale bonum ex amore illius rei, cui
illud amat et intendit; ut pater intendens filio dignitatem,
intendit quidem illam ex amore filii, si aliquam ex propria
utilitate non intendat: imo vere intendit propter ipsum filium,
et non propter se ipsum dignitatem quam filio vult quoniam bona est
ipsi filio. Sed ex hunc modum dicendi praedicti relati potius
respondetur quod deus propter semet ipsum omnia sit operatus: neque
consequentia asserte ex omnibus antea dictis, nam ut deus,
non intendat propter suam utilitatem quod creaturae intellectuales ipsum cognoscant
sed quoniam ipse possessione adeptum est creaturis summum bonum

qd illis hire posi =

Si dicas qd is, cui alius bonum intendi- t supponitur esse ante predictam intentionem, et ille qui intendens movetur ex amore alterius bonum ad ostendendum huic bonum: at qd is, cui bonum intendit et supponit esse ante predictam intentionem, utique intendens non movetur ex illius amore: Ergo creaturae non supponantur hire ... in ... ante voluntatem illius, qua Deus vult, ad illis ipsas bonum, utique Deus non movetur ex earum amore ut velit illis ... tanquam finis, et bonum ... movetur ex ipso. ... qd ... qd qui non supponit esse is, cui alius aliquod bonum intendit, intendens non movetur ex amore alterius, ... movetur ex illius desiderio aut ex propria utilitate: ... non ... non ... ex ... et adhuc intendat aliquid qd agro ... serviat, certe desiderat ipsum ... ipsum agrum, aut desiderat utrumque ... vel ... desiderat agro ... ipsum ... vult utile illi ad aliquid ... Ergo si Deus intendat qd creaturae intualiter ipsas bonum, certe desiderat seu vult creaturas intualiter ... ipsos, aut ... bonum ... seu utile qd creaturae intualiter ... bonum: at ... ... Deo ... Ergo ... nempe qd creaturae sint ... ... essentiale ... imo ... Deus ... creaturas in ... et ... reliqua ... qd ... ...

... Deus ... vult ... creaturas ... voluntate aliquid ... et hac voluntate ... voluntate ... alia creaturas ... vult velle. Id enim ... quo vult ... ...

amando virtutem optimus finis quod deus velit nos amare virtutem; sive

quo amare virtutem sit contra voluntatem divinam, atque hinc fit ut deus

velit creaturas producere propter ipsum, id est quod ipse vult velle illas

producere sive quod contra voluntatem illius est, quod velle creaturas producere.

Contra hunc modum dicendi non inepte exponunt verba superius

relata: nam ea quae facimus quia sunt contra voluntatem divinam

et bone, dicimur propter tales ... efficere communiter contra praedictum

modum dicendi recte dici deum vicissim per semet ipsum operatum

esse. Placuit modus dicendi praedicte relatus illustrissimo Albizzi, quod certe

maxime miror; nam inventi omnes inutiles. 1o quidem nam omnibus existis

nullus in aliis inducit, verba illa superius supra relata

dicta esse ab Spiritu Sancto in huiusmodi arguitur in quo

praedictus modus dicendi assistit; ego vero id numquam in aliquem(?)

indicant. 2o quia de illa 1a vollitione quae imperans est,

rogo quid motivum sive obiectum formale habeat? num habeat pro

obiecto formali eam voluntatem quae imperat et quae proxime fert

ad creaturas, aut vero aliquid aliud ab hac vollitione distinctum.

Si dicatur quod 1a illa vollitio habet pro obiecto formali eam et haec

vice versa habeat pro obiecto formali illam ut modus dicendi relatus

docet, erunt sibi mutuo obiecta formalia; sin autem dicatur

quod 1a illa vollitio habet pro obiecto formali aliquid aliud a 2a vo

litione, quae imperat. Rogo, quid istud sit? quod sane

numquam sufficienter explicabitur; 3o denique quia iste modus

decernendi est ex se satis alienus ab omnibus(?), aut omnino

eodem modo decerneret: imo vero alienus est a bona philosophia

obiectum sufficiens movere ad suam voluntatem, sufficit ad eam contra=

... statuit, et ... 4.

Quoniam etiam satis in 2° argumento relata usque adeo
nobis videatur, ut independenter ab ingenti sua auctoritate
dere in illis vagamur: censemus enim ideo 3m Deus habuisse
scripturas obscuritati et mediocre adeo ad volitionem qua
voluit creaturas producere: quoniam explandum ... bonis
hoc est nobis, cur ceterique aliorum voluntates inefficaces
nobis apparerent: ut autem diserte rem exponamus ante
main vertere oportet, sermonem in praesenti potissimum esse de
volitione qua Deus decrevit producere creaturas intuales quoniam
productio reliquarum quae intuales non sunt praesupponit intualem, et
consequenter volitio non intualis nequit comparari cum ipse adeo
volitione qua Deus in se ipsum tendit et ideo quod volitio
intualis sit immediatior volitioni deitatis, quam volitio non
intualis.

Duobus possumus ita rem explicare, ut dicamus,
volitionem creaturarum intualium provenire ex amore, quo Deus se
ipsum amat: et alterā possumus taliter eam exponere ut di-
camus, volitionem creaturarum intualium provenire immediate ex
amore Deitatis. Nam si diximus, Deum ex amore sui ...
... quae illi ex creatis provenit, dicimus consequenter
... volitionem bonum creaturarum comparari mediate ad volitionem, qua
Deus se amat; rem volitionis creaturarum intualium comparari posse

ad vollit. glorie, vollitio vero hec glorie comparatur ad vollit. qua Deus se amat adeoque adeo vollitio creaturarum comparatur mediate ad vollit. deitatis.

Dicta forte tradita, facile suadet quod vollitio gloriae est proximior vollitioni deitatis quam vollitio creaturarum, quia vollitio haec comparatur mediate ad vollit. deitatis: [illegible] vollitio gloriae in quantum medium proximius Deo quam creaturae ipse: quod Deus vult creaturas propter gloriam ex ipsis provenientem, gloriam autem vult propter se ipsum, quod habet rationem vollitio gloriae ex proximior vollitioni deitatis quam vollitio mundi seu creaturarum. notandum tamen quod [illegible] dicimus Deus velle creaturas propter gloriam ex ipsis provenientem non intendimus quod vellit creaturas ex amore gloriae ita ut gloria sit vere obiectum finale seu finis inter medium volitionis creaturarum sed intendimus quod Deus velit creaturas propter gloriam ea quidem ratione qua medium [illegible] fini [illegible] proximius sa volitum propter medium proximius qua dicitur ... seq. [illegible]

Ad [illegible] si dicat Deus ex amore sui determinari proxime ad volitionem mundi seu creaturarum dico nihilominus posse vollitionem gloriae ex creaturis provenientis esse immediate ex amore quo Deus se amat adeoque adeo [illegible] quod creaturis in vollitione earum quod productae [illegible] vellverit Deus immediate propter se ipsum gloriam [illegible] ex illis provenientem. et ratio discriminis est, quod [illegible] si Deus ex amore sui determinatur ad amorem suae gloriae non supponitur volitio creaturarum, [illegible] creaturarum volitio debet comparari mediate ad volitionem qua Deus se amat ut paulo ante [illegible]. at si dicat Deus ex amore sui determinari proxime ad volitionem creaturarum, non [illegible] dico [illegible] necessario est vollitionem gloriae comparari mediate ad

[illegible]

velit quod Deus se amet quoniam in quovis casu volitio
[illegible] est im se a volit volitis ut ex dicendis [illegible] sub
sequentia [illegible] patebit.

His ita notatis dicendum est 1o. Deum hic
[illegible] obiecto finali et motivo adequato ad volitionem
creaturarum quatenus ex amore sui [illegible] est immedia-
te ad volitionem gloriae ex creaturis provenientis et mediate
[illegible] volit creaturarum secundum se. Haec assertio
[illegible] iuxta communissimam [illegible] assertionem quod Deus
intenderit suam gloriam in creaturarum proventum ut supra
vidimus [illegible] autem in hunc modum [illegible] in primis Deus
[illegible] ex se dignissimus qui a creaturis [illegible] cognoscatur
amet colat et toto corde laudet [illegible]
tali gloria [illegible] quamvis aliquin nullatenus
[illegible] gloria indigeat neque ex illa aliquid ipse utilitatis
aut commodi proveniat [illegible] quo tam bene se beat
ut sine illo non aeque bene sit. et rursus Deus se
ipsum ut talem perfectissimum agnoscit et amat [illegible] ex hac
dignitate tam bene cognita et amata movetur [illegible] ad volen-
dam eam gloriam ex creaturis provenientem [illegible] ipse dignus [illegible]
quamvis aliqui talis sit uti re vera est qui nulla prorsus [illegible]
[illegible] gloria indigeat aut ei utilitatem aliquam [illegible] emolumenti
afferat quo emolumento [illegible] si modo [illegible] non ita bene [illegible] esset
[illegible] quoniam sola dignitas [illegible] movet
[illegible] tali [illegible] id quod digna iudicat.

Multa ai dne ee in pfatta roe, que pbat^d regni
sunt, sed tn certiss^a, et in se euidentiss^a; Deus esse ex se
dignus n mo ea glor^a sibi que illi ex creat^is conuenit, sed
glor^a simplr infinita si ea daret. Rursus certu etz e
mendice ita Deu esse dignu glor^a pdicta, ut nullatus eius
indigeat, et lt ex illa bene se heat; n tn talit, ut
sine illa n ita bene in se sit; cum oia creata, quasi
nil re-v^a essent, ad Deu maxu pparant. q si glor^a creat^rs
ita pparaet ad Deu, ut sine illa Deus n ita bene
in se eet; Certe ex sui amore necessitaret, quaerere
sibi tale glor, adq adeo pducere mundu n esset libere
sed neo nario qd e hereticu: itaq lt glor^a sit in se
qd optimu pparat^e extremi oppi, et sit creat^is qd
optimu; Deu glorificare; deo tn tale e, quali diximus
esse.

3. qd ex sua dignit^e moueat sufficient Deus
ad volendu sibi gloru, tale ex se patet, nz dignitas illa
hoc pcise qd absq, et simplr v^a dignitus sit, atq re v^a e;
pot mouere ad id, ad qd e dignitas ut nullus sane mentis
negauit. ymmo aliqui pbona, cui dignitas pdicta conue
nit, n egeat re illa, ad qm het dignit, nz si extrema
diuersa, qd pdona sit digna tali l tali re, et qd hoc
indigeat: dignit^e n. n rct indigent^a l utilitas illius
rei cuius pdona dr digna, sed rct decitu talis rei.
et etz hoc dict^a ex humanis nz si pdonu aliqm cogno
scimus dignu tali l tali honore, et illu amamus; statim
pnitz sinimur ad exhibendu illu honoru ymmo honor exhibitu

talis aliogui sit comparatio proportione, cui exiunt ut ad nil
tali proportione quomodo sit utilitatis desiniat, nec n. inchuito
indigentiae, sed ex dignitate amata ad honores movemini.
Dicendum est a. deus non huic seipsum proposito finali et
motivo adeoque ad utilitatem creaturarum, quatenus ex amore sui fuerit
retractus ad utilitatem alicuius rei creatae, dicitur aglorum (?) acciali
de qua locuti sumus adeoque ideo dicendum est deus non fuisse determinatum
ad utilitatem creaturarum intentionaliter et non intentionaliter in te ex amore,
quo seipsum prosequitur. Hec assertio nulli contraria est,
imo ab omnibus est unanimi sensu recepta, nam ut omnes dicant, deus intendisse in te sua glorificare in productione mundi; Conciliis
docent, primum voluisse gloriam quam creas ipsas a quo
ea gloria prevenit, et voluisse creaturas propter gloriam: propter
gloriam, inquam, non cuius sunt creaturae rationes finis in medio, prout dicemus nos in sequenti dispositione. Assertionem hanc probant
mihi argumenta que in conclusione 2 tractata sunt ut latius in sequenti etiam
exprimemus. Rationem itaque assertionis est quod nil omnino sit in deo
ex quo possit ipse moveri ad aliquod aliud creatum nisi ad suam
gloriam quatenus illa velit esse dignissimum ea est. = eadem cois
sententia statuta solutionem argumentorum que adversus contrariat. q. 5.

Eadem Cois Sa Statuta

Argumenta quidem quae in q.e 1o adducta sunt contra
quae negat deum libere seipsum propter obiectum finale sive motivum ad
volitionem creaturarum, non adeo urgentia mihi ac aliis nostri tem-
poris Magistris videntur, immo facile explicatur eorum solu-
tio in [illegible] quae tradidimus [illegible] extrahunt: et
1m. [illegible] probat, esse impossibile quod deus ex amore sui determinet
intellectum ad volendum aliquam creaturam propter gloriam animalis ex creaturis
ei provenientem, et quidem determinatur ex suo amore ad praedictam
gloriam non quia utilis illi sit, sed quia ipse dignissimus ea est
ut explicuimus, et inde quod falsum est dicere non posse
aliquid amari propter aliud nisi utile sit [illegible] propter quod
amari dicitur, obiectum non quod res aliqua amat alicui personae
[illegible] quod talis persona digna ea sit est, neque res amari
quia utilis [illegible] eius amat, sed quia decuit [illegible]
talis [illegible].
[illegible] quod in explicatione illius 1. argumenti dicitur, quod
quod propter aliud amat est medium ad illud, [illegible] quod amari
dicitur, reddendum est id omne omnino falsum et in [illegible] quia licet id,
quod amat ex desiderio alicuius rei, amet ut medium ad [illegible]
talis rei, id tamen quod amat non ex desiderio rei propter quam amari
dicitur, sed ex [illegible] aut ex amore stricto talis rei,
non est [illegible] medium ad illam, quoniam nomine medii [illegible] significat
id quod deservit ad [illegible] finem intentum, itaque id, quod ex [illegible]
centia sive amore stricto rei amat est mere obiectum male,
ut ex quo amat Christum quia est filius Ioannis, quem potissimum
diligit, non amat Christum ut medium sed ut obiectum male, sicut
[illegible] cum quis vult exhibere alicui honorem, motus duntaxat
ex dignitate personae cui honorem exhibere vult non amat honorem
ut

ut mediu͂ sed ut obstans malo seu ut res dicitur digniᵗᵉ fruens;
aliᵃ sᵒ necessaᵒ nᵒ sine utalis quod aliud tamen quod nunc sit
utile aut ad aliqd requisitum.

Ex dictis

Ad 2^m confirmat. illius eiusdem arguti R. illa quidem [illegible]
qd obtu volit.^o qua Deus voluit, mundum producere, sit oio increatum
aut nulla ratione rei neque sic oppugnat: n. 1° si Deus ex liberalit.^e
seu beneficient.^a creaturas produxit, sicut utique ex obto finali ipsius
beneficere quoniam hoc i motibus beneficientis seu liberalitatis;
hoc autem beneficere sit aliquid creatum, sicut Deus [illegible] finali su
motiuo aliquo creato, deus creaturarum omnium productionem decreuit quod tame
est contra eos ipsos qui cum modo pugnamus. quod si dicat, productionem
creaturarum esse mallit ex liberalit.^e; quoniam absque motiuo quod d.^s
ad eam productionem habet quod est ipse Deus; certe non aliter potest esse mo
tiuum et obtum finale quam modo dicto ut probatum est.

Ad 3^m confirmat. R. quod si admittatur esse dignum
Deo quod nulla habita ratione ad gloriam ei ex creaturis prouenientem
mundum producat; produceret quidem ex motiuo creato ex ipsa volt.
bonitate qua in productione mundi consideret quatenus est benefa
cere creaturis; ut latius in seq. disp.^e expendemus quod si nos dicimus,
Deum mundum producere ex motiuo creato, dici necessario deberet
non esse dignum Deo quod nulla habita ratione ad suam gloriam mundum
produceat quoniam non erit dignum Deo producere creaturas [illegible] aliud
motiuum quam propter se ipsum; neque autem aliud est motiuum volit.^is
mundi quam ut ano bis dictum est quatenus vult Deus motus
ex sua dignit.^e velit gloriam, qua dignissimus est; et ut eo
glor.^a re ipsa det vult creaturas producere: quod sentiendum
ultimate sit ceterum haec in seq. disp.^e dicemus. — [illegible]
in [illegible] [illegible] relata non nulla ad viros doctos pertinent. [illegible]

[illegible] possumus et [illegible] huius[que] in [illegible] in
[illegible] arbitramur [illegible] non inutile futurum, [illegible] ad
alios doctores, qui [illegible] in [illegible] memoratos nobis
[illegible] proponemus, ut [illegible] illis quantum meruerint
[illegible] in [illegible] quod nobis [illegible],
[illegible] nimium [illegible], non [illegible] deus non [illegible] seipsum [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] mundus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seipsum [illegible] ut
[illegible] veritas aut fidelitas [illegible], aut alia huius modi [illegible]
[illegible] de re [illegible], aliquanto latius loquemur: nunc [illegible]
[illegible], [illegible] nobis, [illegible] [illegible] [illegible] deus
non [illegible] seipsum [illegible] [illegible] ad [illegible] qua [illegible]
mundum [illegible].

[illegible] potissimum fundatus est [illegible] sequi.
[illegible] sunt verba illa [illegible] universa propter semet
ipsum operatus est dominus ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] verba haec [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] debere [illegible] rigore [illegible]
[illegible] qua frasis illa propter semet ipsum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], et
[illegible] illos ea frasi, [illegible] [illegible] [illegible], qui [illegible]
[illegible] erat; [illegible] [illegible] frasis illa [illegible] [illegible]
[illegible], verba ipsa [illegible] sufficient, imo [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] exposita manebant. =

[illegible] [illegible] basim [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

hispanae . . . .
Sinor. Sic ea egregia alicuius indolis nobilisque ingenii
ex beneficiis . . . . laudamus dicere solemus ita esse
ad beneficiendum . . . . ut ex seipso et ex sua nobili indole
ad beneficiendum moveat. hispanae haec . . . . .
. . . . certe sane id mihi
. . . .
int hoes usurpari . . . . urbanissime
postulemus . . . . ut egregie . . . . . ad be
neficiendum . . . . signemus . . . . more
. . . . motivo ad bene
faciendum . . . . nos cogat, ut in verbis . . . .
. . . relatis . . . . rigorose . . . . accipiamus.
Ea . . . . signari solet hoc
illud . . . . egregie . . . . indolis ad
beneficiendum esse ut in ipso bene facere delectet.

[illegible]

sit viri docti adversus eam opinionem ros · in sequenti cap.
dilatus Hieronymus Fabius sed illa diiudicare possint oportetque
erit aliquid fundata in illius [illegible] veritate [illegible] attingamus
[illegible] veritate [illegible] fundata attingemus, [illegible] alter [illegible]
[illegible] disputationis [illegible] sect. disp. locuturi sumus. Et in
[illegible] ea [illegible] potest, [illegible] Dei movere sufficienter ex
[illegible] creata [illegible] ex se dicit [illegible]
[illegible] in sect. disp. [illegible] referemus, qui diserte

ad

admittunt posse [illegible] tali adeo [illegible]
[illegible] ad [illegible] ; [illegible]
ad [illegible] amor [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] eam [illegible]
[illegible] etiam [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] de [illegible] motus
sui amore [illegible] mundo, quoniam [illegible]
[illegible] omni loco [illegible]
[illegible] ea [illegible]
[illegible] ultima [illegible] intenta
[illegible] et expositio [illegible] tradita aliqua [illegible]

[illegible] verba [illegible] relata [illegible] explanare
earum, [illegible] quae illa nos exposuimus [illegible]
ex eo [illegible] sit [illegible] textus [illegible]
in [illegible] adduci [illegible] suadeat. [illegible] 2°
ex [illegible] Bern[ardo] qui verba illa ad nostram expositionem [illegible]
[illegible] in Sermone 3° in Pentecoste omnia [illegible]
[illegible] fecit Deus; omnia [illegible] sua; [illegible],
[illegible]; in eo quippe quod dicit omnia [illegible]
[illegible] in eo quod dicit omnia [illegible] alios magis
[illegible] servus. [illegible]
[illegible] ad Deum [illegible], et
[illegible] Galatas [illegible]
[illegible]
[illegible] explicans subdit
[illegible] ante [illegible] omnia fecit [illegible]
[illegible] ad [illegible]

ut illa nempe bonitas gratuita quid efficiens causa sit,
haec nempe utilitas finis. quid clarius?

Vidit S. Bernardus expositionis suae ex utraque
lectione vulgata et chaldaica conformitatem; nam cum istae ex
ponendo [illegible] haec duae lectiones [illegible] opponuntur [illegible]
queant inter se cohaerere et recte [illegible]
expositio [illegible] utriusque lectionis sacri textus [illegible] ponitur.
Ergo chaldaeus ita legit: omnia opera dei sunt [illegible] his qui obe
diunt ei. [illegible] mei ex Bernardo quod quando dicit: deus [illegible]
scripsit omnia operatus esse, signat ipsum fuisse originem et
causam efficientem operum ad extra; quando vero dicit deus omnia ope
ratus esse propter electos signat deum electorum utilitatem,
[illegible] bonum in productione rerum intendisse, recte exponitur eadem
lectio vulgata, nam haec signat deum fuisse originem et causam
[illegible] rerum omnium; lectio vero chaldaica signat deum electorum utilitatem
in suis operibus quaesisse: atque adeo ex utraque lectione hic
integer sensus cadit deus ex sua ipsius bonitate
re[illegible] tanquam ex causa efficienti operatus esse universa,
quin ad id aliqua ipsius utilitate sive immo necessitate
sive debito; sed sola suorum electorum utilitate et immo [illegible]
[illegible]; quod sane satis dignum deo est.

[illegible] quando S. [illegible] frequenter docent deum in productione
mundi reliquarumque rerum, quas mundus undequaque continet,
[illegible] suam intendisse ita possunt exponi ut velint deum
quidem intendisse suam gloriam, ipsorum non quia ipsi bona
et debita est, sed quia bona ipsis creaturis intellectualibus,
seu quatenus bonum creaturis [illegible] debitum gloriae exhibeant

ne

Nec autem expositio hoc viri [illegible]
[illegible]
[illegible] vult Deus [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] saluti [illegible]
eius in sequenti [illegible] vult [illegible]
in [illegible] sic hic [illegible]
omnium salus [illegible]
[illegible] vult [illegible]
[illegible] Deciperis ex nobis ut salui simus.
[illegible] vult [illegible] Deus [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] liberamus.
[illegible] egregio [illegible]
[illegible] Domini [illegible] Matthaei cap. 20. n. 15 [illegible]
parabola in qua Christus Dominus Pater familias induxit ad
quem unus ex operariis grauiter conquestus [illegible] quod iis, qui una
tantummodo hora laborarant aequalis cum aliis qui toto
die laboraverant mercedem reddidisset [illegible] Pater familias
suae nequitiae arguens [illegible] oculus
tuus nequam est quia ego bonus sum? [illegible] pater
familias operarios interrogat. Nunc ex ipsius bonitate
sua ipsi nequitia enutrirent [illegible] plane
significabat [illegible] esse euidens nil aliud in [illegible] quo
[illegible] quaerebant quam egregiam suam bonitatem obscurari [illegible]
operariorum nequitiae [illegible] esse materies [illegible] esset
[illegible] ipsius bonitas [illegible] operariis mercedem ultra
[illegible] debet [illegible] nisi [illegible]

suæ bonitatis fini convenit

Sic ergo ex ingenio et egregia huius Patrisfamilias indole aut bonitate in eo patet. Et quare id ipse dixerat Volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi aut non licet mihi quod volo facere. in contextu quod omnia gratis ac liberaliter mercedem novissimis ultra debitum vidi dixisset, illi quod liceret ex suis bonis absque aliorum iniuria quia sua sunt cuique benefacere. certe nullus, nisi fallor, dubitavit in comparatione illius familias se bonum obstendisse quod ex liberalitate ac beneficientia sine reliquorum iniuria operarijs novissimis mercedem statuisset; quis dici deberet quod ex sui ipsius amore seu ut aliquid sibi inde compararet effecerit; imo vero si ex mercede ultra debitum aliquid aliud quam miseris mercenariis benefacere intendisset non certe se se [illegible] bonum obstenderet: ad hunc ergo modum cum dicitur Deus propter se ipsum seu propter suam bonitatem aliquid efficere nil sane aliud intendit, quam quod ex beneficientia et liberalitate faciat in quo se se summe bonum maxime Deus obstendit. = expositio insequentibus tradita solutione cuiusdam obiectionis roborat. etc.

Viri docti quos supra expositione tradita [illegible]mus unam nobis eandem obiectionem opposuere quod quidem omnes proponamus et discutiamus ut illius expositionis, quam sub [illegible] stredimus [illegible] [illegible] appareat. opposuerunt ergo ille

[illegible] [illegible] impossibile explanare cur sic Deus se [illegible] ad permissionem peccati deterrit. quando nihil dicat Deus permisisse peccata [illegible] sua [illegible] id est quod magna gloria Deo accrescit [illegible] peccatis permissis [illegible] misericorditer remittit et alia ut iustus [illegible] severissime puniet. nihil sane [illegible] ad huiusmodi permissionem [illegible]: et [illegible] [illegible] exposita; [illegible] dici nequeat Deum permisisse peccata ex affectu [illegible] et [illegible] ipse tam egregie nobilis [illegible] indolis est ut ipsam permissionem peccati [illegible]: [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicat Deus [illegible] omnia [illegible] [illegible] ipsum [illegible] impium quoque ad diem mali, ubi intelligitur [illegible] se ipsum i. [illegible] Sane [illegible] non aliter verba illa explicari posse quam [illegible] [illegible] ut vult [illegible] sit, Deus [illegible] sua [illegible] [illegible] operatus esse [illegible] [illegible] impium quoque permisisse et illum ad diem [illegible] [illegible].

[illegible] huic obiectioni facile [illegible] est multipliciter. [illegible] Si dicamus ut aliqui dicunt [illegible] [illegible] verba illa impium quoque ad diem malum ita [illegible] esse ut [illegible] sit Deus [illegible] impium, ut [illegible] dies malos [illegible] [illegible] ad electos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliqui quam ex Bernardo et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exposuimus [illegible] non in [illegible] verbis dicat Deus [illegible] electos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impium quoque ad [illegible] [illegible] [illegible] adeo [illegible] [illegible] [illegible], quoniam electis [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] impios [illegible].

R. 2° in iis verbis *impiis quoque ad diem mali* ... intendit quod deus impiis addiderit quae impius est ut est certus quod deus negat esse auctor mali ... id est ad diem sufferentiae tolerancia qua deus nimia longanimitate impios ... ad diem mortis expectat, id quod exposuit caldaica versio: *et impius servabitur ad diem mali*, id est ad diem mortis in quo suarum iniquitatum divitias poenas luere ... incipiet ... de hac longanimitate qua deus supplicis sontibus differt, locum eius ad poenitentiam misericordiae ... verbis sit sermo, recte dicitur deus ipse semet ipsum impios patienter sustinere, eisque tempus ad poenitentiam conferre, quoniam tales pro sua lenitate ... ut in supplicii dilatione delectet, ut sic forte quod illi impii ad poenitentiam revocari possint. Vide ... verba haec ... quo ... audientia accipi posse docuimus.

... age, et demus, sermonem ea loci esse de commisione peccatorum quae homines ad impietatem trahuntur ita ut verba illa *impiis quoque ad diem mali* quod inde sint ac si diceret, deus ipse semet ipsum horum peccata committere: adhuc ... impios ... retinet, non sensus non est quod deus ex amore suae gloriae ad peccati commissionem ... impelle esse ... quo ... Creaturas se ... in tract. ... destin. ... 4 et 5. ... sensus est quod deus tam egregie indolis tantae lenitatis sit ut ... peccata, quae gravissime in ipsas offensae sit facile remittet

puerulis hoc ad optima [illegible] beat[illegible] gubernat[illegible] [illegible]
[illegible] spectat, et [illegible] eis qui peccant et [illegible] pecca[illegible]
damnant [illegible] [illegible] peccare n[illegible] [illegible]mittunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] errores [illegible]mittant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in se peccari [illegible]mittit ut eam [illegible] retineat. [illegible] [illegible]
melius [illegible] et certe in [illegible] [illegible] summa [illegible]
[illegible] [illegible] nimis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccata [illegible]mittat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in se peccari benignissime [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quis malitiam [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hoc certe n[illegible] valde mirandum at
[illegible] magis [illegible] qui [illegible] [illegible] amore et [illegible]
[illegible] desiderem gravius in se peccari [illegible]mittat. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobilissimus illius ingenij ac [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] [illegible] maior [illegible] [illegible]mittere.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parla illa quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hispane [illegible] [illegible] [illegible] tan bueno [illegible]
[illegible] [illegible]mite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — Alijs [illegible] fundatis eadem Sa[illegible] in [illegible]
in [illegible] [illegible]

Alijs Rey fundatis eadem Sa in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Lo.

Illa erit etiam quod reddi tenemur ex se in eo [illegible]
non inquit quam videt [illegible] aut [illegible] quod deus
[illegible] et [illegible] liberalitas seu benef. [illegible]
minime nulla [illegible] indebita [illegible]
agiremus [illegible] quod mundus et reliqua [illegible] liberalit. seu
[illegible] produxerit [illegible] fieri negat quod deus ex liberalit.
et benef. quae [illegible] mundum produxerit
et quod in illas affectu suae sed cum [illegible] ex sola sui amore
[illegible] quoniam ut in [illegible] latae obstendemus in
[illegible] in eo quod [illegible] respiciat affectu liberalit.
seu benef. aliud motivum quam benefacere [illegible] ita produxit
[illegible] mundum ex benef. ut casu quo ex sui amore illum
etiam produxerit, licet sane amor sui se habeat [illegible]
[illegible] ad alios affectus benef. adeo deus ita mundum ex
[illegible] produxerit ac si nullatenus ex sui amore
[illegible] produxisset.

[illegible] [illegible] discursus quod licet deo dignus sit
[illegible] ex liberalit. seu benef. quae [illegible] et fatetur talis
[illegible] ex motivo dat [illegible] in [illegible] quod
benefacere quam deus [illegible] moveat, imo [illegible]
bene. seu liberalitas [illegible] nisi illi [illegible] quod ex ipso
benefacere motus [illegible] ut in [illegible] ostendimus ex
alio etiam quod nihil [illegible] repugnant [illegible] quod volitio
divina habeat [illegible] obiectali adeo etiam [illegible] creatus quo
[illegible] ea volitio [illegible] et [illegible]
[illegible] ex creato obiecto desumat; [illegible] moralis
[illegible], quod nullius incommodi est ut late in [illegible]
[illegible]. [illegible] ex nullo [illegible] repugnat quod deus ex motivo liberalit.

et benef. mundi fruuntur.

Aliqui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] moralis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] questio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motivo et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
imperfecta moralis aut [illegible] [illegible] operari [illegible]
[illegible] operari imperfecte moralis quoniam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in spiritus [illegible] [illegible] [illegible]
quoniam hac [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] multi [illegible].

[illegible] ex dictis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] liberi [illegible] benef. [illegible]
[illegible] hac [illegible] benef. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] admirandum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bene
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dignissimus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quoniam ita [illegible] dicta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] sibi sufficiens
ut Chrysostomus [illegible] declarans argumentabatur cuius
verba iterum referre delectat: ait enim ubi supra Deus nullo
eget, neque ideo vult a nobis laudari, et glorificari, ut
[illegible] charitas sit in nobis [illegible], ex quo nihil
aliud cupit quam nostram salutem non ministerium non gloriam
non aliquid aliud. [illegible]

Si tale quod si videremus [illegible] qui [illegible]
[illegible] corporis [illegible] et [illegible] alias circumstantias [illegible]
mitantes [illegible] dominari [illegible]
possimus exprimere [illegible] nulla [illegible] hoc illius, aliorum
[illegible] ex sua dignitate [illegible] humilis [illegible]
[illegible] multa [illegible] atque Deus maximus est ex se
dignus [illegible] in [illegible], et huius comparatione
[illegible] aestimabilis [illegible] ex creaturis [illegible]
[illegible] humile [illegible]
Deus maximus et [illegible] creaturis ex [illegible] amore
[illegible] dignissimus est [illegible] sibi sufficiens
[illegible]

Ne autem [illegible] ut [illegible]
videamur [illegible] nemo nobis [illegible]
[illegible] Deus [illegible] se ipsum [illegible]
[illegible] creaturis ex [illegible] qui illas [illegible]
[illegible] amare [illegible] dignitatem [illegible]
[illegible] ex creaturis [illegible]
[illegible] gloria [illegible] amore [illegible] dignitatis [illegible] qui [illegible]
amore creaturis [illegible] facile sane [illegible] amor

[illegible] amor [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illi [illegible]
[illegible] amore [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] solo [illegible]
creato [illegible] inde [illegible]
[illegible] in [illegible] doct.a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] doct.a in [illegible] tradita [illegible]

Tota doct.a in prioribus tra dita clarius illustratur.
Cap. 11.

[illegible] ad aliam [illegible] digna [illegible]
in [illegible] tradita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] creatis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alia [illegible] [illegible] creata
[illegible] [illegible] habemus [illegible]
[illegible] in Deo [illegible] ad [illegible]
[illegible] Deo [illegible] ut Deus [illegible]
[illegible] creat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
creat [illegible] [illegible] latius dicemus.

2. Secundo confirmatur: aliud esse, si Deus velit nullam factam fuisse creaturam, et aliud dicere, si creaturae fuissent factae. Supponamus enim quod si creaturae supponerentur esse, dat in Deo ius speciale et actuale, ut ab iis exigat gloriam sibi debitam, et ipsae creaturae dant obligationem nobis exhibendi Deo gloriam debitam; at si nullae creaturae supponantur [illegible] in Deo, ius [illegible] et intimum ad gloriam non tendat [illegible] actuale, quo [illegible] hoc ipso, quod non sint creaturae, non dat supposito Deus suam gloriam exigere possit, nec ipsae creaturae habent aliquam obligationem exhibendi Deo gloriam, quia sint nihil, [illegible] satis evidens est.

Ex dictis plane videtur posse dici, quod Deus velit suam gloriam ex creaturis provenientem, quod creaturae supponuntur esse, ita ut volitio gloriae sit posterior volitione creaturarum, quin dicatur Deus velle suam gloriam ante ad volitionem creaturarum. Quia, ut supra, quod creaturae supponuntur, Deus habet ius speciale et actuale ad exigendam gloriam ab eis, et ipsae habent obligationem exhibendi Deo gloriam. Ergo ex voluntate qua Deus vult [illegible] iura sua illaesa, et quod creaturae suae obligationi satisfaciant, consequitur ad volendum gloriam ex eis provenientem. Consequens evidens, quia intelligimus Deum velle servare sua praedicta iura illaesa, et quod creaturae suae obligationi adimpleant, quin ex hac volitione sequatur ad exigendam gloriam ex creaturis [illegible] ex illa volitione quae non vera [illegible] defectu in Deo, sequitur Deus ad volitionem aliam qua vult gloriam ex creaturis eis provenientem.

At si creaturae non supponantur esse, illa volitio qua Deus vult suam gloriam actualem nequit, nec specialis volitio, qua Deus vult servare sua iura illaesa, et quod

[illegible] adimpleant obligationes suas exigendo a Deo gloriam [illegible]
[illegible] Deus [illegible]
[illegible] [illegible]
illi aliquid donat, [illegible] ante [illegible] [illegible] sint,
neque Deus hanc obligationem [illegible], ita [illegible] ea obligatio oriatur ex
alia qua vult [illegible] ea vult
[illegible] qua Deus vult gloriam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Deus [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]

Ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] illas exigunt [illegible], [illegible] Deus vult [illegible]
[illegible] hanc obligationem adimpleant, vult [illegible], [illegible] exigant
gloriam [illegible] ea obligatio [illegible] deinde Deus
[illegible] hanc suam gloriam [illegible] bona [illegible] suam [illegible]
[illegible] glorificent ut [illegible] nomine et [illegible]
[illegible] [illegible] privilegium. [illegible]
[illegible] ministerium [illegible] gloriam [illegible] aliud [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible], qui frequentissime [illegible] Deus [illegible]
[illegible] suam gloriam nulli [illegible] [illegible] dare [illegible] illud [illegible]
47. [illegible] gloriam meam alteri non dabo. [illegible]
[illegible] Deus [illegible] gloriae [illegible] fuerit ante
[illegible] [illegible] gloriam qui
[illegible] et [illegible] divitiribus [illegible].

[illegible] et [illegible] verbis, [illegible]
[illegible] generalis [illegible] dominus. [illegible]

rū ita here etti huius͡ proposuimus iab͡q ad adspectū plemus,
sit res in hunc modū. Illud q̄d frasis illa in alterius laudē usurpa-
tur ut ult illū ex facto laudemus, certe n̄ usurpat philosophe
ita ut significet operantem moueri ex amore sui, et referre
q̄ operatur ad se ipsum, s̄ potius usurpat vice versa, qua-
tenus ult signet operantem n̄ moueri ex amore sui, nec
in se ipsum factū referre. Si ex illis verbis ducimus
Deum sane ē deum n̄ ex amore sui, nec relate ad se ipsum
creaturas produxisse: [illegible] in alicuius laudē ea frasi utimur
i quibus quoniam ille [illegible] aliq in se ostendit
q̄d apud nos in existimatione [illegible] spali laude dignum
ad eos [illegible] amore sui [illegible] quaerat [illegible]
[illegible] illi utile [illegible] ex dignitate n̄ [illegible]
ad illos in existimatione ita ut sit [illegible] illos laude
spali dignos [illegible] qui rustice indolis
[illegible] in spali existimatione apud nos [illegible] illum
laude et amore dignum qui in aliquam utilitatem [illegible]
operat ut nullū [illegible] ad se ipsum referat: quis
hoc negat? [illegible] si verba illa [illegible] in laudē dei
ipsi max. dicta sint ut [illegible] dicta sunt, ut ult illius in-
finitā bonitatē nobilisq̄ indolē cognoscamus, et ex corde
assiduis laudibus extolamus certe [illegible] abest, q̄ dicta
verba philosophice usurpari debeant, ut si hac rō acciperent,
n̄ illa digne [illegible] deo dicto ex [illegible] n̄ nulla [illegible]
[illegible] quae [illegible] refragari videntur [illegible]

[illegible] intuitu et amore sui illa [illegible]

[illegible] amore [illegible]

[illegible] amore sui facit [illegible]

[illegible] positio illa [illegible]

ille maximi [illegible] cum gaudere [illegible] bonitatem deo commendabat, nec hominibus humilitatis et gratitudinis excitabat, ac digne affectu beneficiis [illegible] que committebat, efficeret.

[illegible] testimonium [illegible] in [illegible] gloriam suam aliis [illegible], ut est illud Isaias 43 numero 7. et qui [illegible] vocat nomen meum in gloriam meam creavi eum, formavi eum et feci eum [illegible] [illegible] gloriam suam creavit illos qui [illegible] nos in vocabant [illegible] deus quærit gloriam suam in [illegible], quæ operatur. Item ut omitamus quæ [illegible] manu [illegible] [illegible] gloriam [illegible] [illegible] nos ad [illegible] [illegible] sancti instituti [illegible] in mille aliis [illegible] locis significantibus quæ nos [illegible] et intendere [illegible] qui [illegible] gloriam Dei [illegible] illis [illegible] exteros [illegible], ut eis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible], ut [illegible] ex [illegible] dicta [illegible] et [illegible] [illegible].

[illegible] testimonia [illegible] sancti et Santo [illegible] in [illegible] aliis [illegible] ei sua gloria [illegible] nos [illegible] [illegible] efficacissima quæ [illegible] David [illegible] 78 [illegible] gloriam nominis tui Domine libera nos et propitius esto peccatis nostris [illegible] nos [illegible]. Moises [illegible] [illegible] 32 [illegible] [illegible] [illegible] ne, quæso, dicant gentes [illegible] eduxit eos, ut interficeret in montibus, et deleret de terra

a Deo ipso [illegible] bene [illegible] [illegible]
[illegible] quartus nos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
animal [illegible] verba [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] subtilitas [illegible]
sane [illegible] deus [illegible]
[illegible] Deo sua gloria [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
hec sane et alia multa [illegible] subtilitates [illegible]
[illegible]

[illegible] et Religiosos [illegible] Dei cultores [illegible]
[illegible] Deo [illegible]
[illegible] erga Deus [illegible] erga principes
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Authoris iudicium ac censura

ccª sa. in. 7. 4 [illegible]

Cap. 13.

quamq; ... illa ... bonitate mouet nisi illa ...
factum ab ipso amico ...

Notandum est hec ... [illegible] ...
quod duo obiecta mouant suam voluntatem ad aliquid ... [illegible]
... quidem qualiter ita sit ad mouendam voluntatem durante
... pendeat ... eiusmodi motione ab alio ...
... sufficiat, ut ... talis ... amore amici ...
... desiderio ... Romam iter moueat, ut ...
... ... sola dignitas mouere sufficiens esset.
... modo qualiter illa duo obiecta talia ... occurrerent
ut ... moueret ... voluntatem ... aliud ...
occurrerit, istud ... nullo modo moueret nisi alio ...,
ut ... desiderio dignitatis talis ad Romam iter mo...
... et ... Romae ... amicus, ... Romam ...
... ... , et ibi adesset amicus ... dignitatis
desiderio ... : in hoc casu talis ... mouet
amicus ut ad hanc motionem ... dignitas ...
... mouet, ut ab amico ... pendeat.

... ita notabis ... ...
... ... sub ... alio
... ... , talis ... moueat, ut aliud nequeat
sine illo mouere, ... obiecta ... ...
... ... bene, ...
... ... mouere ...
... nisi in re que ... medio ... mouente ...
aliqua ... bonitate ... ...
... ..., ut ... ... desiderio dignitatis

[illegible] clarius loquamur in presenti disp. de obiecto voli-
tionis [illegible] in aliis creat. tendat et
diximus. an aliis creat. [illegible] obiectum formale [illegible]
litionis diuinae in aliis creat. [illegible] an autem [illegible]
[illegible] non [illegible] disp. distinximus. Quoniam [illegible]
de [illegible] ratione voluntatis ad amorem alius [illegible]
mur [illegible] quae ferat in [illegible] mala [illegible] ergo amari
[illegible] aliis creat. [illegible]
in aliquid aliud tendat [illegible]
[illegible] quoniam est illud tota difficultas versatur. [illegible] primum
[illegible] sit est volitio qua deus in se ipsum ferat [illegible] nunc
[illegible] posit esse ex aliquo motiuo [illegible] creato [illegible]
[illegible] intrinsecis [illegible] instituenda sectione, quoniam
[illegible] dubitandi est illa [illegible] itaque sub [illegible]
[illegible] volitio diuina quae ad aliis creat. ex alio [illegible]
ex ipso tanquam ex obiecto formali [illegible] ferat. = in hac [illegible]

5

adeo [illegible] negans posse voluntatem diuinam habere obiecto
formali [illegible] aliis creat., [illegible] qui negat, posse habere [illegible]
formale [illegible] creat. et magister [illegible] se negative
[illegible] aliis [illegible] alia [illegible], quam ex ipso in [illegible]
conferemus abstrahere resolutorie non audet. et certe si
in hac [illegible]
conferemus: illos autem [illegible]
[illegible] formale [illegible] sint in hac q. 19. art. [illegible]
[illegible] ex S. thoma, [illegible]
[illegible] art. 1 ad 3m illa [illegible]
[illegible] creat. [illegible] deus vult, non [illegible] sunt ad diuinam [illegible]
finis [illegible] ordinatis ad finem. et ad 7m non sequitur [illegible]
[illegible] creat. mouatur, [illegible] bonitas non vult, [illegible]

[illegible] art. 1o ad 3m [illegible]

[illegible] nisi [illegible]

[illegible]

[illegible] cõsiderandi [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] actio [illegible]; [illegible] finis [illegible] [illegible] sicut [illegible] sua [illegible] creat[illegible] ita [illegible] [illegible] [illegible] ultimus finis, mar insuper [illegible] videtur [illegible] [illegible] ita et [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] medij [illegible] amat, amat [illegible] finis [illegible] medij [illegible]

Pro eadem sententia 3.° [illegible] si delitio divina [illegible] fali [illegible] aliquid creatum, specificaretur quidem sua [illegible] et [illegible] [illegible] aliquo creato: [illegible] [illegible] [illegible] divinus sumere [illegible] et [illegible] [illegible] aliquo creato; [illegible] hoc ipso [illegible] [illegible] aliqua creatura [illegible] [illegible] [illegible] simpliciter infinit[illegible]; [illegible] nullus actus divinus [illegible] [illegible] [illegible] aliquid creatum. [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] sumit [illegible] et [illegible] ex obiecto [illegible] [illegible] [illegible] obiectum [illegible] [illegible] [illegible] malo [illegible] illud [illegible] actus [illegible] obiectum [illegible], male [illegible], et urget [illegible] [illegible] sumeret [illegible] actus divinus quos [illegible] misericordie aut iustitie et [illegible] [illegible] specifice [illegible] meris, [illegible] actus creat[illegible] qui [illegible] [illegible] sint.

Pro eadem sententia 4. [illegible] fieri, negat, [illegible] unus et idem actus [illegible] divinus, sic [illegible] duplici intentione quarum [illegible] sit [illegible] si deus [illegible] creaturas [illegible] [illegible] [illegible] quia illas et velit [illegible] ipsis, ut [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] statuimus. [illegible] [illegible] et idem actus [illegible] divinus [illegible] ex duplici intent[illegible] quarum [illegible] sit [illegible]

[illegible] si fiat [illegible] ipsius, sed [illegible]
velle [illegible] intentio [illegible] si [illegible]
alteratio [illegible] non est ex duplici intentione [illegible] hic duplex
intentio [illegible] duplex [illegible] non duplex [illegible] explicat
[illegible] actus
[illegible] mutationes [illegible] duplex
[illegible] unica mutatio ad extra [illegible]
[illegible] non est duplex intentio [illegible]
[illegible] intentio [illegible] est [illegible]
[illegible] intentio
[illegible] ipso
[illegible] tangere in obiecto
[illegible] huius argumenti
[illegible] extendere [illegible]
[illegible]

[illegible]

Quaestio [illegible]

[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] subtilis [illegible] in [illegible]
[illegible] 1º [illegible]
[illegible]
[illegible] saepissime accidunt [illegible]

[illegible]

Explicat [illegible]

[illegible]

docti graves [illegible] diebus [illegible]

[illegible]

[illegible] Magistr [illegible]

[illegible] reclamus.

[illegible]

[illegible] dei [illegible]

[illegible]

[illegible]

tangam ex [illegible] hoc ut illud in [illegible]

[illegible]

[illegible]

4. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] quasi [illegible]

[illegible] fundata [illegible] auctorit[illegible]

[illegible]

[illegible] qui [illegible] fecerit? [illegible]

[illegible] facta [illegible] nec autor [illegible] accidentia [illegible] nec [illegible]

[illegible]

[illegible] magistro [illegible]
[illegible] [illegible] ex pluribus [illegible]
ribus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible]
ipsa vident.
[illegible]
[illegible] ipsa [illegible]
[illegible], ut nos ipsi in pro[illegible] de diuina [illegible]
[illegible] dicimus [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] aliquod [illegible]
[illegible]
cogitat [illegible] in [illegible]
[illegible] cogitat [illegible] dico [illegible]
[illegible] voluntas
[illegible]
moralis [illegible]
[illegible] dicat [illegible] sit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] interius dicimus.
[illegible]
[illegible] et [illegible] ipsa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] = [illegible] 4.

Articulus [illegible]

Caput [illegible] 4.

[illegible] accederemus. [illegible]

[illegible]

[illegible] reali [illegible] complacentiae [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] mere intentio [illegible] supponit [illegible] intentioni

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] complacencia [illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] dicto [illegible]

[illegible] dimittere et [illegible] hac intentione [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] posse dici [illegible] quae

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] amare [illegible]

[illegible]

[illegible] se [illegible] [illegible] a [illegible] dicimus [illegible] [illegible] amare
[illegible] [illegible] [illegible] amare illud [illegible] in eo manentis. et [illegible]
[illegible] [illegible] deus non amet [illegible] [illegible] et directe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cado [illegible] et existens [illegible] [illegible]
[illegible] a Deo [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
dare existentiam rei non [illegible] aliquid [illegible] aut quasi [illegible]
[illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] rei [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] aliquid morale [illegible]
[illegible] [illegible] nihil [illegible] [illegible] inter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicta amari, dicitur a
mari [illegible] ipsius, [illegible] negative duntaxat, quatenus
nihil aliud [illegible] in re [illegible] deus velit [illegible]
ipsius. = [illegible] modi amoris [illegible] in [illegible]
[illegible] inter se diversos [illegible], [illegible] in
[illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se amatur:
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] male et [illegible]
aut [illegible] dei [illegible] [illegible] finis cuius [illegible]
[illegible]. in 3° [illegible] modo [illegible] motivum
amoris [illegible] motivum [illegible]
[illegible] ex hoc modo [illegible] deus velit [illegible]
ut [illegible]; [illegible] sit amor repugnat [illegible]
non repugnat [illegible] huius modi motivo operari. tamen
[illegible] [illegible] actus amoris [illegible] illum
esse in [illegible] ut [illegible] amor [illegible] illud
producat et [illegible], illum amor [illegible] ut [illegible]
[illegible] indivisibiliter in actu illo, ut suo loco [illegible]
[illegible] = [illegible] huius [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

Super [illegible] imposita Smi
D. [illegible] [illegible] 5.

[illegible]

[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Co[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible]
[illegible] imaginē [illegible]
[illegible] finxerit [illegible] mundi [illegible]
[illegible] positiue [illegible]
[illegible]
[illegible] amore [illegible] in [illegible]
[illegible]
dicat [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] nomine [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] nouerit sua bonit[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sua bonit[illegible] no[illegible]
[illegible] directe [illegible] bonit[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sua bonit[illegible] a directe [illegible]
[illegible]
[illegible] nihil [illegible]
[illegible] ut [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] esse [illegible] fale dici et recipi [illegible]

[illegible] quoniam [illegible] valuit his [illegible]

[illegible] ac [illegible] aliqd [illegible]

[illegible] sua [illegible]

[illegible] appellari solitus [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] dici [illegible]

[illegible] illud esse [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] fiat [illegible] esse, [illegible]

[illegible] esse [illegible]

[illegible] fiat [illegible]

[illegible] intellectionis [illegible] et [illegible] esse

[illegible]

[illegible] quoniam [illegible]

[illegible] in illo [illegible]

[illegible] in imagine [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible] 6.

Ut … sit in suspicione solicitatio, [illegible]

[illegible]

… alia … ex … [illegible]

[illegible]

… repugnant … [illegible]

… intelligi … [illegible]

… [illegible]

… ut … nil … dixerint

… iudicaberint.

[illegible]

… negant

… illud

… dicunt, …

… dicunt … in illa … ipsa …

… dicunt … amari …

[illegible]

[illegible] primari [illegible] Deus [illegible]

[illegible] Et in [illegible]

[illegible] positivus si ex nullo talio motivo

[illegible]

[illegible] sane nullius momenti [illegible] in nobis

[illegible]

[illegible]

[illegible] illud [illegible]

[illegible] quasi [illegible] realis [illegible]

[illegible] at in Deo [illegible]

[illegible] Deus [illegible] cognoscit [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] angelus [illegible]

[illegible]

[illegible] respiciat illud [illegible]

existentis [illegible] existat [illegible]

[illegible] de illo [illegible]

[illegible] tale [illegible] nullo [illegible]

[illegible] metaphisico

loquamur [illegible] duobus modis [illegible]

[illegible] modalis [illegible]

[illegible] nullatenus [illegible]

[illegible] actus [illegible]

[illegible] adversus [illegible] Deus [illegible]

[illegible] agnoscit [illegible] absque [illegible]

[illegible]

2a Dub. [illegible] dus [illegible] ex aequo ami-

citiae [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] amicitiae [illegible] [illegible] amicus amat duntaxat

[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] amat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] illius amoris amicitiae et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] amoris quo deus illos [illegible] et certe [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex aequo amicitiae

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] admitant [illegible] [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] in talibus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] deus illos [illegible] [illegible] amat et [illegible] amaret nisi [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amore [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amat [illegible]

[illegible] amare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amat [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] =

Fundata [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] licia [illegible]

[illegible] vindicare

[illegible] germana [illegible]

[illegible] magistris [illegible]

[illegible]

[illegible] et in [illegible] exposit [illegible]

[illegible] minus [illegible]

[illegible] merito [illegible]

[illegible] exponit,

[illegible] negari [illegible]

[illegible] intra [illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] terminatus

[illegible] in [illegible] illustrat

[illegible] ex alia [illegible]

[illegible]

[illegible] satis [illegible] adductis [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] illustrari [illegible]

[illegible] expositio [illegible]

[illegible]

[illegible] ab [illegible]

q ill^a Dna ad negandum q voluntas q aliq
creati moveat. Sic n. illius verba sunt q voluntas
Dei sit eius illa n. moveat ab alio, s. a se tantum: contra
dicitur de motione quae cum identitate dicta repugnat, sumus
itaque juxta … vulgaris doctrinae, hic dicitur sa
pientissimus M. generalis: q autem ea motio distinguitur
quae res creata voluntatem divinam ita moveret, ut tribuat
… metaphysice actui potentiam repugnat identitati talis vo
luntatis illa Diva ea … motio negat creatis
a se tamen n. … motiva alia, quae nullo oio …
metaphysice aut … tribuat … dicendum, quoniam mo
tio haec n. pugnat cum identitate … diva
et … ex posit … dicitur …
tamen negare creatis motionem … mone
… expositioni n. … motiones creatis … ad …
alius motionis quae … metaphysice actui sive entites
… tribuat

Ad … arrius … quid dicit …
creat … media nullius ordinata
ad Deum tanquam ad ultimum finem: at quae … actus
sit … nec adversarij … nec talis …
… ex … creat … n. … me
dium, … deserviat ut … aut ut …
… ipsum … nec … media …
et … Deo sunt omnibus … in …
… ex … sua sunt creat … deserviant
ad … hinc … nullatenus …

[illegible] amari [illegible] ipsos modo [illegible] dicto [illegible]
[illegible] Deus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] non [illegible] amari [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible]

[illegible] ultimus finis
[illegible] sicut in illo [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] amari [illegible] Deo [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] finis [illegible] amant,
[illegible] amant [illegible] in nullo alio [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] amat [illegible] in illo ad [illegible]
ad [illegible] non [illegible] amari [illegible]
[illegible] est [illegible]

[illegible] animadvertendum [illegible]
aliquando [illegible] relatae ad aliud relatae [illegible] tenentis
[illegible] amantis, [illegible] aliud [illegible] relate ad aliud
[illegible] amate [illegible] amari
ad [illegible] relate ad aliud relatae [illegible] tenentis [illegible] amantis, [illegible]
[illegible] amat [illegible] amat aliquid
[illegible] sanitatem amat potionem amat
[illegible] ad sanitatem relatam [illegible] ipsius
amantis; [illegible] amat potionem [illegible] sanitatem [illegible]

ad hoc deo amat potius ut deserviente et utili ad Sanitatem:
et 3° amare bonum relate ad aliud relatione determinati ex
parte obiecti sui ubi amatur, i, quod dei amatur determinate
ipse se ordinet ad aliud omnino in illo, quod ille [illegible]
[illegible] et ordinet, ut si quis [illegible], quia deus [illegible]
hic cognoscimus amet, [illegible]
ut [illegible] relatio [illegible] in deum [illegible],
[illegible] creaturas ordinare [illegible] ad deum tanquam [illegible]
ultimum finem. Etiam diversi [illegible] amentur a Deo relate ad se
ipsum relatione determinati ex parte obiecti non [illegible] deducitur
amari a Deo relate ad se ipsum relatione determinati ex parte
ipsius divini amantis.

[illegible] mirandum sane
esse [illegible] Viri [illegible] illo [illegible] aliquid [illegible]
admittere [illegible] habeat [illegible]
bonitatem dei, [illegible] ad creaturas [illegible] nihil minus
[illegible] actus [illegible]
movens ad amorem creaturarum [illegible] moveat, ut
voluerit, non actu moveri. itaque [illegible], Nos obiectivam [illegible]
non [illegible] in eo, quod [illegible] non tribuat [illegible] meta-
physicae actui, [illegible] quae in [illegible] diebus [illegible]
[illegible] mala, tribuunt [illegible] metaphysicae [illegible]
[illegible] in nostra dialectica granatensi [illegible] 4, [illegible]
[illegible] late docuimus [illegible] obiectivam [illegible] in eo,
quod moveat voluntatem [illegible] possint
moveri voluntatem divinam ad actum amoris [illegible] illos
[illegible] actus divinus [illegible] in suo
[illegible] dependeat, [illegible] quid est obiectivam [illegible]

quam hui: tribuant ipse metaphisice, tribuunt tn̄ ipsi
immorales, quoniā obiectū illud est naturalis substantie
scientia autem est iust[illegible] ex eo quod in obtū habet vir-
tute omnia que ē tendat.

[illegible] tempit, ita quamvis [illegible]
[illegible], in [illegible] examinabimus et illis in
[illegible], et illud a[illegible] dissolvere [illegible] libri
[illegible] dubitavimus. tandem cum 5.m [illegible] tractus multa
[illegible] dubitabimus, [illegible] institutō
[illegible], velit [illegible] illo parte in
[illegible] inquirere nec
[illegible] in ultimo [illegible] sit quod inde
[illegible] illius [illegible], quo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] iste talis [illegible]
[illegible], cam. [illegible]
[illegible] satis sit [illegible] in
[illegible] quam [illegible] videntur [illegible].

[illegible]

[illegible] lectio [illegible] sol. camus
[illegible] ultimi, [illegible]
[illegible] opinio [illegible] rationem [illegible]

Deus posse habere [illegible] prio aliq creaturas

oia, [illegible] argutis sumpta ex auto

rita S. Scripturae [illegible] ex his locis, quae nos

supra produximus [illegible] in sinuare [illegible]

ad aliq creatura fuerit [illegible] medium [illegible] finale

ad [illegible] Deus voluerit, illud producere;

cuiusq [illegible] quas Deus effecit

[illegible] intellectus [illegible] ex consequentia

[illegible] ita accidisse fatemur; atq duo loca

illa S. Scripturae [illegible] quae nos in [illegible] nro

adducto docemus.

Dicimus [illegible] S. August. [illegible]

sit [illegible] Sapientissimus [illegible] ait, [illegible] quam

[illegible] ipsa [illegible]

[illegible] Deus [illegible]

[illegible] exercuerit [illegible] ex affectu [illegible]

[illegible] produxerit [illegible]

Deus corporalia [illegible] et visibilia [illegible] produxisse

et in [illegible] Deus [illegible]

[illegible] nullatenus explicare [illegible]

[illegible] Deus [illegible] aliquid [illegible]

[illegible] ex affectu amicitiae; [illegible]

[illegible] amicitia [illegible]

[illegible] Deus [illegible] alias

[illegible]

Ex [illegible] August. [illegible] Deus produxisse

[illegible] ex affectu [illegible] ex affectu [illegible]

[illegible] quoniam ipsa [illegible] ex [illegible] [illegible], [illegible] Deus [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] in se [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], quoniam [illegible] [illegible], [illegible] in se [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] ipso [illegible]; [illegible]
[illegible] [illegible] ex se in [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] ex illo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] Ex [illegible], [illegible] ex ipsa [illegible], [illegible]
[illegible] satis esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] in illo; aut sit in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Velit, quod Deus Velit, [illegible]
[illegible]; [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] et [illegible], ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] posine [illegible]
[illegible] qui [illegible] in illo [illegible]
[illegible] nec de [illegible]
[illegible]
[illegible] mora
[illegible] qua [illegible]
[illegible] al [illegible]
[illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible]
[illegible] amicitia [illegible], et qui [illegible]
[illegible] amicitia [illegible]
[illegible]
[illegible] amor [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliaq [illegible]
[illegible] nasam [illegible]
[illegible]
[illegible] nunc [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliqm [illegible], [illegible]

[illegible] institutio [illegible]

Num [illegible] licit [illegible] 2 [illegible] 3 [illegible] 7 [illegible] 2°

[illegible] significet. Cap. 1.

[illegible] alterius amoris, [illegible] quid [illegible] ipsius [illegible] ad [illegible] vulgariter sig[illegible] [illegible] quoniam ad [illegible] talis [illegible] movere [illegible] movere [illegible] mediante [illegible] moralis [illegible]

[illegible]

[illegible] amoris potionis [illegible] ad [illegible]
[illegible] sanitatis [illegible] directe [illegible]
[illegible] amoris [illegible]
[illegible] ad sanitatem [illegible]
[illegible]
[illegible] medii [illegible]
[illegible] sanitatem [illegible]
[illegible] amoris [illegible]
[illegible] amoris [illegible]
[illegible] applicantes [illegible]
[illegible] amari [illegible]
[illegible] sanitatem [illegible]
[illegible]
[illegible] amari [illegible] utilis ad sanitatem [illegible]
[illegible] modo [illegible]
[illegible] amari [illegible]
[illegible]
[illegible] subtilitas dulcis [illegible]
[illegible] amari et [illegible]
[illegible] amor subtilis dulcis, ut nulla [illegible]
[illegible] subtilis [illegible] sanitatis [illegible]
[illegible] amari [illegible]
[illegible] ultimo [illegible] amoris potioni, et [illegible]
[illegible] applicata [illegible] ad [illegible] amoris potionis
[illegible]

Circa [illegible] vero [illegible]
[illegible] hic aut illa
[illegible] amicus [illegible] sui amor
[illegible] utilis [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] illius [illegible] et [illegible] cuius [illegible]

[illegible] Maritus [illegible] dignitas [illegible]

[illegible] nos [illegible]

[illegible] quoniam

illius [illegible] ad [illegible] applicatio [illegible] in hoc

[illegible] qui amicus amore [illegible] minimam: ad

[illegible]

[illegible] qui potiorem amat [illegible] dicto

[illegible] illius amore [illegible]

[illegible] sanitas [illegible] amatur [illegible]

[illegible] movetur [illegible] illa [illegible]

[illegible] sanitas [illegible]

[illegible] illis [illegible]

[illegible] illa et [illegible] amat [illegible]

[illegible] illius [illegible]

[illegible] dictis [illegible], sanitas [illegible]

[illegible] movet [illegible] potiorem [illegible] amat

[illegible] ut [illegible], nisi

[illegible] amore [illegible] amore,

[illegible]

[illegible] movendi [illegible]

[illegible]

[illegible] definiunt

[illegible] sanitas [illegible] amandi, nisi

aliud [illegible] requiritur [illegible]

[illegible]

[illegible] ad [illegible] relatarile: [illegible]

[illegible] in hoc [illegible]

[illegible] veniendo [illegible] gaudio dicto.

[illegible]

nil aliud [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] proximus [illegible]

[illegible] omnes [illegible] etc.

[illegible]

in intermedijs; hec illius verba et quicunq iam

[illegible]

[illegible] Volunt. [illegible] 3. [illegible]

[illegible] esse [illegible] ita moueat [illegible] Volunt. [illegible] P. Puente [illegible] P. Alarcon tract. de Volunt. Diu. [illegible] finitas creat. [illegible] sine creata [illegible] amoris huius mouere. [illegible]

[illegible] dicti D. in hunc [illegible]

[illegible]
Dei moveat [illegible] amore [illegible]
[illegible] tendentis in illam [illegible]
[illegible]
amat [illegible] moveri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dormimus [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible] creaturae et [illegible] aliquid
[illegible]
[illegible] anti[illegible]
[illegible] creatum.
[illegible]
in [illegible] nequivit [illegible] in Deo reperiri [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
actu visto [illegible]
[illegible]

[illegible] huius [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] effectus [illegible] moralis, [illegible] misericordiae aut iustitiae [illegible] sit effectus [illegible] misericordiae aut iustitiae [illegible]

[illegible] moralis [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et i fines [illegible] exercitationis quas diximus.
[illegible]
[illegible]
[illegible] alius [illegible] moveat [illegible]
[illegible] creato [illegible]
Creato [illegible]
[illegible]
[illegible] neque [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] amat [illegible]
[illegible]
[illegible] amatus in [illegible]
[illegible]

[illegible] utile at utile n' posse [illegible]
[illegible] motivum [illegible]
[illegible] movere [illegible] sui. [illegible] utile [illegible] neque mo-
vere voluntatem [illegible] sui [illegible] illius, [illegible] utile
[illegible] neque [illegible] utile [illegible]
implicatio [illegible] amet [illegible] sui et id [illegible]
[illegible] ad aliud [illegible] implicatio [illegible]
[illegible] amet [illegible] alius et id amet [illegible] sub ea
[illegible] aliud: [illegible] amicus ut
utile, [illegible] ad [illegible] utile
e. id autem [illegible] aliud [illegible] amat [illegible]

[illegible] ... amore aliquis [illegible]

[illegible] moveat ... amore [illegible]

[illegible] voluntas [illegible]

[illegible] amor [illegible]

[illegible] amore [illegible] voluntas [illegible] amor [illegible]

[illegible] omittimus [illegible]

[illegible] amare [illegible]

[illegible] omittimus [illegible]

[illegible] amare [illegible] amat [illegible]

[illegible] moveat [illegible]

[illegible] amor [illegible] amore [illegible]

[illegible] voluntas [illegible]

[illegible] amor [illegible]

[illegible] amare [illegible] sui [illegible]

[illegible] amorem [illegible] sui [illegible]

[illegible] amari [illegible] non tamen [illegible] sua bonitate [illegible]
[illegible] movet voluntatem sua bonitate ad
amorem et [illegible] amari [illegible] sui [illegible] at [illegible] illum amat
ut utile [illegible] amat [illegible] movet voluntatem
sua bonitate ad amorem ipsius: et certe mirabile est
quando quoque res movet ad amorem sui [illegible]
[illegible] et [illegible] movent ac trahunt voluntatem
ad amorem [illegible] solus finis est, qui sua bo
nitate movet voluntatem ad ea quae media, quae ad aliquid exe
cutionem requiruntur ut aliquanto latius [illegible] dictum est
[illegible] sit de his [illegible] utriusque id [illegible]
intendimus: [illegible] adversariorum doctrina locum habere posset
in iis rebus, quae posita sunt inter media [illegible] ut [illegible] dicat
esse obiectum formale [illegible] adhuc tamen non esse obiectum formale [illegible]
id, quod [illegible] amatur propter se [illegible] non refertur ad aliud
tanquam ad ultimum finem [illegible] obiecta moralia [illegible]
[illegible] ut obiectum [illegible] beneficentiae, iustitiae, aut aliarum
[illegible] virtutum amantur propter se [illegible] ipsa ut [illegible]
[illegible] et alioqui obiecta haec nequeunt ad
aliquid aliud referri ut [illegible] actus
[illegible] qui [illegible] obiectis eliciunt [illegible] ad aliud obiectum
[illegible] referri ut ad obedientiam ad Dei gloriam [illegible] bene pla
citum [illegible] autem ipsum talium actuum ad nil aliud referri
potest [illegible] adverti ut [illegible] explicant, alii creaturam
esse obiectum formale [illegible] volitionis divinae, nequeunt
[illegible] de obiectis omnibus id exemplare [illegible]
[illegible] corum, quae in [illegible] adducta [illegible]
[illegible] 5.

[illegible] vult [illegible] beatitudo [illegible]
[illegible] amore huius [illegible] amore sui [illegible]
vult [illegible] beatitudo [illegible] beatitudo
sit vult [illegible] sint merita [illegible]
[illegible] gloria vult
[illegible] dimus itaque esse [illegible]
[illegible] actis [illegible] actis [illegible]
[illegible] obiecti [illegible] mouere [illegible] facultas [illegible]
qui [illegible] aliud obiectum [illegible]
[illegible] obiecto [illegible] tali motiuo [illegible]
[illegible] mouere [illegible] tali [illegible]
[illegible] cognoscere [illegible]
[illegible] illo motiuo [illegible] mouere [illegible] motiuo
[illegible] obiectum [illegible] mouet [illegible] aliud [illegible]
[illegible] esse [illegible] infallibilis veritatis in deo, ne vel
[illegible] humanus ad assensum [illegible]
[illegible] ipsa [illegible]
[illegible] motiuum [illegible] in se [illegible] in [illegible]
[illegible] infallibilis veritatis in deo [illegible] inde
[illegible] veritas [illegible] hoc [illegible]
motiuo [illegible] assensus
[illegible] vel in obiecto voluntatis [illegible]
[illegible] voluntatis mouetur [illegible] amore sui ad
[illegible] obiecti [illegible]
[illegible]
[illegible] sui [illegible] sub[illegible]

amari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amantur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ipse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] amare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] monstrare.

Quibus animadversis [illegible] [illegible] esse
[illegible] creaturas amari [illegible] ipsas [illegible] sub [illegible]
[illegible] diligantur [illegible] concomitante [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amore [illegible] ipsas amari [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] amore [illegible]
nimis [illegible] [illegible] [illegible] notabilis
[illegible] in subsistentia [illegible] supponi [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] creaturas amari [illegible] esse [illegible]
[illegible] ipsas [illegible] sub amari [illegible] Dei. [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] dependentiae [illegible] amo amor
creatura [illegible] [illegible] [illegible] creat [illegible]
[illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] imago [illegible]
[illegible] [illegible] Deus [illegible] creatura sub rationibus
[illegible] [illegible] [illegible] amat Deus [illegible] sub rationibus
[illegible] et [illegible] amat [illegible] illas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

amari independenter a quauis alio [illegible]

[illegible] ipsum amet.

[illegible] creato [illegible]

[illegible] creat[illegible] bonitate sufficienti

que possint amari [illegible] a Deo quam alterius in Deo ipsum re[illegible]

ferat [illegible] Solutio [illegible] refutatur [illegible] in q. 4. [illegible]

refutatur [illegible] creat[illegible] [illegible] amet [illegible]

[illegible] mouet [illegible] voluntatem

[illegible] mouet amet [illegible] ipsum [illegible]

[illegible] alio amet [illegible] ipsum [illegible]

[illegible]

a Deo aut dic[illegible] [illegible] amo[illegible] [illegible]

[illegible] amor.

[illegible] Spirit[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ipso [illegible] creat[illegible] [illegible] sufficiens [illegible]

[illegible] aliq[illegible] moueat [illegible]

[illegible] in illa [illegible]

[illegible] in Deo [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

C. 7.

[illegible] in [illegible]

[illegible] in [illegible] continu[illegible]

[illegible] nulla creat[illegible] [illegible]

[illegible] sufficiens [illegible] possit mouere [illegible] Deu[illegible]

creat[illegible] beat[illegible] [illegible] sufficiens [illegible] amor[illegible]

[illegible] Diu[illegible] [illegible] moueat [illegible] ad amorem illius

[illegible] creat[illegible] ita ut [illegible] creat[illegible] ipsa

[illegible] [illegible] ita

moueri suo dulcore [illegible] ut n̄ moueri nisi [illegible] per
sanitatē amaret ut in aliis in superioribus exposuimus

Et solut̄ sane quo 1° aspectu illius mo-
menti videbatur, ex his refutamus. Sciendum ē bonitatem creaturae
n̄ posse dici ex se insufficientem ut sola moueat voluntatem
diuinam ad amorem talis creaturae, quatenus secum afferat di-
ficultatem [illegible] nequeat mouere efficaciter ad amorem dei nisi [illegible]
intueniat aliud aliud mouens efficacius ad eam difficultatem superan-
dam [illegible] impositione dulcis [illegible] quae [illegible] neque hoc
dulcore nois voluntatem mouere, quatenus ex illius sumptione
timetur aliquis humorum commotio, aut quid simile, quod voluntatem
ab amore arcet; at si nulla sit expositionis sumptae timor
at vel aliquid ut delectabilis repraesentet, neque [illegible]
dici ex sola nequeat voluntatem mouere: asserimus ergo n̄ posse
dici respectu dei, quod bonitas creata nequeat mouere
voluntatem illius quatenus talis bonitas secum aliquid afferret
quod ex sua diff^e deum ab amore creaturae depellat. ut ē
euidens.

Sine ergo collige bonitatem creatam quae sub ex bonitate
diuina [illegible] ipso amori n̄ posse dici insufficientem
ex se ut sola moueat voluntatem diuinam nisi quatenus sit
imperfectio physica seu moralis in actu amoris seu in deo
ipso quod sit ut in aliqua creatura tanquam in motibus [illegible]
atqui nulla sit imperfectio physica seu moralis esse in actu
amoris aut in desiderio quo amor diuinitus [illegible]

ratio in bonis creatis [illegible] diximus [illegible] Dei [illegible]
[illegible] [illegible] in statu [illegible], [illegible] adversarij
[illegible] admittunt [illegible] bene [illegible] aut [illegible]
[illegible] nullus [illegible] imperfectio [illegible] quo
ad [illegible] esse independenter [illegible] creat[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible] imperfectio moralis [illegible]
[illegible].

[illegible] nulla imperfectio moralis fundatur in
actibus amoris [illegible] aut in Deum ipsum [illegible] eo, [illegible]
[illegible] in bonis creatis [illegible] [illegible] falsum
[illegible] [illegible] [illegible] actus moralis [illegible] debet
tendere in Deum [illegible] in finem ultimum . [illegible] actus mo
ralis [illegible] indifferens [illegible]
tendentiam in [illegible] sicut [illegible] indifferens
[illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquam [illegible] debitam [illegible]
[illegible] sit imperfectus et in [illegible] illi
[illegible] convenit aut [illegible] intell[illegible]
[illegible] in [illegible] actus [illegible] misericordie, non [illegible] imperfectus
et in [illegible] actus moralis [illegible] illi non convenit tendere in
Deum [illegible] finem [illegible] convenit [illegible] actus
moralis [illegible] qui [illegible] Deum tendunt [illegible]
[illegible], [illegible] actus moralis [illegible] debet tendere in
Deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
moralis [illegible] tendentia in Deum.

[illegible]randas aliquas alias rationes inveniendas

rr. probat quas possumus in [illegible] ipsi [illegible]
est, quod licet admittamus quilibet creaturam intuitu futurum tamen
perfecta in genere moris si non referat suos actus morales
in Deum saltem per alios actus imperantes in Deo tamen nullo
modo est imperfectio, quod non omnes suos actus in se ipsum referat
ratio est talis et fore evidens, quia eius sanctitas et perfectio mo
ralis sue in genere moris sumatur per conformitatem ad [illegible]
regulas sanctitatis et perfectionis et haec ipsa regula sit Deus
ipse per se et per suum bene placitum, est [illegible] et moralis
imperfecta hoc ipso quod non conformet illi regulae perfectionis atqui
si non referat creatura omnes suos actus morales in Deum dicendos eos
eo quod Dei gloriae deserviant aut quia sit contra Dei beneplacitum
non conformantur illi regulae perfectionis quae eo modo operans dicitur et [illegible]
est creatura imperfecta moraliter.

At Deus maxime, verusque omnium supremus dominus,
quia sit ut dixi ipsa regula sanctitatis et perfectionis nulla ratione est moralis
imperfectus si taliter agens ut efficiat opus quod ipsi placet illud
efficere: Deus autem efficiens opus quod ipsi placet non est, quod per actus
amoris quo vult opus ad extra [illegible] aliquid aliud
beneplacitum [illegible] ut certum est, [illegible] placeat Deo opus
efficere, quod ex se honestum et dignum Deo est tale opus efficere
[illegible] ex oppositione [illegible] dicamus aliquid esse ex se in
[illegible] aliquo motivo placere, et ignoremus [illegible]
motivum [illegible] quod Deo placet sanctissimum est nos id efficere
quod Deo placet, imo [illegible] sanctissimum esse illud opus efficere [illegible]

sibi veniens placare Deo ex motivo miseri[cordi]ae creato ut sciremus placere Deo ex amore sui iusti, ad tale signum honoris exigeretur et ista evidenter hic est, quia si Deus prohiberet pro aliquo tempore ut de novo alia prohibere deberet, quod creatura aliqua suos actus in Deum referat non tamen esse in praecepto morali non referre actus in Deum, esse grave peccatum non referre suos actus realiter, quia Deus attendenda est praeceptio moralis [illegible] intuitus [illegible].

Item intentus est punctis ultimis

[illegible]

[illegible] in duobus punctis iam diximus in his quo[d] ... intentus nostra alia sit in hunc modum probant, si bonitas creata deberet amari a Deo sub ex bonitate divina, et amat creaturam induxit eius qualitate amoris quam confert in creaturas ipsas ... bonitates amant per diversas qualitates amoris ... qualitatibus interior actus [illegible] ... pro adversariis dicitur quod bonitas creata non debet amari sub ea bonitate divina ... quod dictat ... actus [illegible] non posse ... in bonitatem creatam ipsam ... in bonitate Dei ... ipsa Deus quod superius diximus ... qualitates amoris ... in creaturas ipsas quam amor [illegible] cogitemus ... [illegible]

imo v. explicari nequit quo bonitas creata subordinet bonitati divinae quod illa propter ipsam amat ita ut amor iste nequeat desiderari ut intendens in creatam propter ipsam quin simul desiderio tendere in bonitatem divinam quod certe a deo intentum dicitur ut P. Hurtado qui sane res accuratissime et exquisite versat inexplicabile prorsus fateatur et ipse ex hominibus quisquam ex quo inscientia quaenam ergo et actus divinus debeat tendere in bonitatem creatam et increatam sed adhuc tamen id haberi debet per diversas formalitates ita ut desiderari possit in adeo ut tendens in bonitatem creatam quin desideret in bonitatem divinam tendere.

Omnibus his istud posse deductum admittat ut re- vera ab adversis admittit fit alterum e duobus nimirum nullam esse imperfectionem moralem in actu voluntatis divinae, quod non tendat in Deum aut aliquam volitionem divinam esse moraliter imperfectam. Prima, quod illa volitio divina ut mere sit ad volitionem creatam propter ipsam, non fert ad bonitatem divinam ut est evidens, tamen ea formalitas non mere sumitur in bonitatem creatam et supponimus, ergo ea est imperfecta moraliter aut nulla imperfectio moralis est in volitione divina quod ita tirat in bonitatem creatam propter ipsam ut non ferat in Deum. Secunda probatur: quia si sit imperfectio moralis in actu voluntatis divinae tendere in objectum creatum quin tendat in objectum divinum necessario est desiderare imperfectum moraliter quaevis formalitas volitionis divinae quae videtur ita tendere in objectum creatum ut non tendat in objectum divinum. Ergo etc.

Aiat P. Hurtado nunc argumento formalitatem illam quae sit volitio creaturae propter ipsam, petere ex natura sua esse aliam formalitatem quae est volitio eiusdem creaturae propter Deum; sive quod inde

q̄d dicit est habitud. [illegible] ad [illegible] actus intrinsici et [illegible]
[illegible] qui debeat tenere in creat. [illegible] et in eand.
[illegible] dei est [illegible] actum istum non esse [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] essent [illegible] [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] [illegible], quas [illegible] multiplicat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sine et [illegible]
[illegible] et inter theologos certum est [illegible] liberi [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] actus
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ad hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] quin in [illegible] ad aliud [illegible] debeat [illegible] certe [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] in re creata [illegible] quin [illegible] in eand. [illegible] creata
[illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] erat [illegible]
[illegible] [illegible] actus in [illegible] creat.
[illegible] dei, [illegible] [illegible] duas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] negant [illegible] in medio [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] finis [illegible] actus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iste [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
creat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
omnis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ex perfectione, n. actus quo deus amat creat. qua
de ipso e perfec actus, integer et adeq. independens . quo volitio qua
Deus diligit creat. [illegible] n. si volit. hic mutuo int se segen
rant, bonitas diva. si obiect. adeq. , obiect. adeq. [illegible]
eq. ex bonit. creat. quam ex bonit. diva ex quavis petat ab alia
quo ad illum actum, oui ex utraq. volit. diva [illegible]
bonitas creat. sit obiect. [illegible] n. satis e quod petat a bonit.
diva ad motum voluntatis Dei, requ. quod bonitas diva n. petat
recipere a bonit. creata ut ... diximus in [illegible] huius et presentis
disp., ex quo actus quo deus diligit creat. [illegible] de ipsa sit
adeq. nullus fundatus ut dicat actus alius quo deus diligit
creat. [illegible] ipsa n. esse ex actus integer et adeq. [illegible]
[illegible] dependens ab alio actu dicto.

... [illegible] et demum [illegible] volit. qua deus
diligit creat. [illegible] ipsa licet ex se [illegible] quandam
integer actum ex volit. alia qua deus diligit creat. quae
de ipsa quod uti dixi gratis et falso dr. adhuc ea volitio
creat. [illegible] ipsa e imperfecta moralit. [illegible] adversary docet.
[illegible] ea volitio [illegible] ex volit. alia quae [illegible]
adhuc tn. n. [illegible] fundat in Deo quod sit parcialis [illegible]
[illegible] actus [illegible] in creat. [illegible] in illa [illegible]
[illegible] illi ea perfectio quae debet [illegible] adversarios [illegible]
[illegible] actus mora[illegible] et [illegible] e ea volitio imperfecta mo
ra[illegible]. [illegible] si actus integer quos adversarij [illegible]
[illegible] in Deo [illegible] motivum esset
actus moralit. imperfectus ut [illegible] docent. [illegible]

[illegible] *moraliū* [illegible] *aliquæ*

[illegible] *qua sit* [illegible] *sibi* [illegible] *aliquā*

[illegible]

[illegible] *affectio moralis.*

XXVIII [illegible]

[illegible]

et si amarint [illegible] *amarit.* [illegible]

[illegible] *mouere debuissent* [illegible]

[illegible]

virtutibus moralibus [illegible]

[illegible]

[illegible] *in Deū* [illegible]

[illegible]

quam una ab alia dependeat et 2o admitto quod nec virtua-
liter in Deu [illegible] amor creat[urae] propter ipsam
non si debere tolli [illegible] bonitas Dei [illegible]
[illegible] certe non sufficit quod in eam bonitatem etiam virtualiter
tenderit.

Ad 3m. [illegible] arguit [illegible] debere tolli [illegible] in
creat[urae] ex [illegible] creato tendat, quod tendat in eand[em] creat[uram] ex mo-
tivo [illegible] admittendo idem, nec tamen id esse [illegible] imperfectus [illegible]
quod non debere tolli in [illegible] quod tendat in Deum et [illegible] carencia huius
tendentiae non imperfectio, sicut imperfectio [illegible] non est quod deficiat illi
[illegible], nec [illegible] falsum est [illegible] visus debet detrahere animali
ut [illegible] diebus; [illegible] inde ergo at carens visu [illegible] imper-
fectum [illegible] esse animalis [illegible] deesse illi [illegible] ei debitum [illegible] dicat
ut nos in nostra dialla Granatensi [illegible] tract. 4. diximus
non debere [illegible] detrahere animali [illegible] illorum aliquis; certe
id quod ex talia adduit falsum est [illegible] dicitur at istud non esse [illegible]
imperfectum [illegible], sed [illegible] comparative ad alia [illegible]
minus perfectus [illegible].

[illegible] arguit [illegible] ambi[illegible] in [illegible]
[illegible] arguit [illegible] esse [illegible] creat[illegible] amor
a Deo [illegible] ipsam quam [illegible] amor [illegible] se ipsum id tamen
[illegible] bonitas creat[illegible] ex se ad [illegible]
ab eo quod bonitas [illegible] ad amorem [illegible] Deum movet, [illegible]
falsum est [illegible] quod [illegible] de [illegible]
suspendere ab actu [illegible] in creat[uram] sub ea ratione attenta
[illegible] objectum [illegible]
[illegible] objectum [illegible] quatenus est aliquid [illegible]

[illegible] ... nisi Deus subsequenter
a [illegible] quas in creatura [illegible] [illegible].
[illegible] quaerimus [illegible] in casu creaturae [illegible]
[illegible] ac bonitas ac [illegible] complacet.

[illegible] [illegible]. Et [illegible]
[illegible] qui amat [illegible] quod sit filius [illegible] et [illegible]
amat [illegible] se amari, in [illegible]
[illegible] Deus amat [illegible] ac si [illegible] non esset
filius [illegible], nec [illegible] hunc amaret [illegible] quod amat Deus [illegible]
[illegible] amaret. [illegible]
hi amores se habent [illegible] permittunt quod [illegible] in [illegible]
amore [illegible], quod amat creaturas
[illegible] Sancti. Et in [illegible] discrimine quod amores illi quibus
Deus diligit [illegible] liberi [illegible] quia Deus
sit [illegible] filius [illegible] amabilis. At
in Deo amores illi quibus diligit [illegible] Sancti [illegible]
[illegible] non [illegible] se ab illis amoribus suspendere.

Ex [illegible] dictis [illegible]
[illegible] posse [illegible] se suspendere a [illegible] amoris nullus
[illegible] ut dicatur Deus [illegible] se suspendere ab amore
quo diligit creaturas [illegible] se suspendat ab amore quo
[illegible] diligit [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] se suspenderet ab amore quo diligit [illegible]
[illegible] libere se suspendere ab amore alio quo
[illegible] ipso [illegible] amoris [illegible] dicti

... talit se hnt. ut quivis eorum expisse ē possit esse sine alio, adeo ut ideo sltm ē ingsi separati hos amores quos quisq. dixerit nasci deo n̄ ex conex͡e qua int se int͡e & directe dnedan͡t sed ex conex͡e qua uni 3° conectunt.

Ad 3 argum. est multa miscere que si uideri falsa in phia que tn̄ omittimus, nec in illorum refutatione diu trahamur. Dicimus ergo calorem n̄ posse sine luce uideri n̄ q͡d defectu uisus sed defectu ipsius coloris qui neq. alit͡ qm sit ex luce species ad visum mittere q͡d si species ipsas solus emi- teret certe ipse solus sine luce uideretur. ex ergo creat͡e ratis p. eius sancte habeat esse sufficientes bonitates que possint ipsius amari sit ex mouere uolunt͡s diua ad amorem sui. maneat ergo creat͡e talit esse obiectum frale uolunt͡s diuae. n̄ deberet ut negat esse ... nisi n̄ negemus posse aliqd stingere q͡d alio creatu sit sltm obiectum frale ... uol. diuae. ex frali aliqua roi conuenienti ... n̄ habebit ex deuota creat͡e nec ex hoc deuota n̄ repugnat esse obiectum frale ... q͡d insinuentiam intendimus. =

An vol. diua possit ferre deus ꝑ obto materiali.

Disp. 2.

Omnis communis sa docent uol. diuā n̄ posse hire pro- mere (mali hoc aliqua tn̄ ... a sp̄alia ... ...

[illegible] incepte [illegible] . [illegible] multa [illegible] affectiva [illegible]
[illegible] hoc [illegible] existimamus auvare [illegible]
[illegible] hic importare [illegible] visus
[illegible] permittere [illegible] singulas
[illegible] ex suo [illegible]
[illegible] existimamus nullus illorum aliqui [illegible]
[illegible] mali ita ut [illegible] nobis [illegible] aliq[illegible]
creatis [illegible] alii iudicavunt [illegible]
[illegible] negativas [illegible] dissolvere

An voluntas diva sit int[e] libera

Disp. 9.

Disp[utatio]nis [illegible] & r[ati]o disp[utatio]nis exponit[ur].

Cap. 1.

[illegible] ut [illegible] nullus [illegible] [illegible] libertate diva [illegible] assecuti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libe[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

s[ed] vertemur nunc ad [illegible] diuina sit im[mediat]e libera ad operand[um] in
[illegible] an sit [illegible] libera ad amandum. [illegible] autem difficultati[bus]
[illegible] diversas ex ipsa eorum resolutione euidenter ostendemus. n[on]
[illegible] in 1a rogemus nunc [illegible] diuina sit im[mediat]e libera ad
operand[um] inquirimus an independenter adeo [illegible] deus sit liber
ad exercendum [illegible] quod dicat creaturas diligere. sit v[illegible] liber ut
easdem producat. itaque et negavit deum esse abs[olute] liberum ut creat[uras]
[illegible] amet imo [illegible] decreto dei nullo [illegible] amare
creaturas [illegible] adhuc dici posset quod sit liber prius producat.
in 2a [illegible] difficultate inverso modo procedimus [illegible]
[illegible] diuina ad amandum creaturas rogemus ac si libera n[on] esset
ad easdem producendas imo [illegible] esse impotens illas producere ut
[illegible] in seq[uenti] disp[utatione] exponemus in qua ad [illegible] sufficit
deum esse abs[olute] et simpl[iciter] liberum.

Deuenimus in hoc [illegible] difficultatem
[illegible] diuinae subsumptam [illegible] quae ex attenta [illegible]
[illegible] in duas [illegible] acies diuisos esse [illegible]
[illegible] facultatis [illegible] libertatis diuinae imposuisse [illegible]
[illegible] liberum dei [illegible]
[illegible] docent [illegible] quis
eam [illegible]
ut [illegible] ut dixi [illegible]
[illegible] in duas [illegible] acies diuisi [illegible] aliis [illegible]
[illegible] qui [illegible] dicunt actum liberum dei esse [illegible]
[illegible] intrinseca [illegible] extrinseca [illegible] ad extra,
talis libertatis diuinae [illegible] ut sit eam [illegible] exponant

... et utriusque sicut et ... satis est. At insufficienter explicant

qui res omnes creatas existentes, ... aliquam ... in

...amore quo ... non amare ... reipsa non ... quales

... in hoc ... deficiunt ... qui dicunt actum

liberum dei esse adeo intrinsecum Deo, ... liberta... divinae ex-

plicant ut ... modum exponant et utrumque sufficient.

... , ... in Deo libertatem ad agendum ad extra ...

... ... amorem liberum ...

eidem Deo ... deficiunt.

Rursus ex ... aliquid ... negat ...

... est, aut si ... non sit ... ad potiss...

... argutiis ... at ...

... nulla ... intentum ... Ego nos hec

... , si forte ... non ... , opere ... dixime

... ... veritati ...

... in ... dicam ...

... liberos ... ad extra, ... inde est ...

... ad extra ...

... intelligimus eam habere actum aliquem liberum qui ...

... intrinsecum Deo ... aliquid libertatis, adhuc in-

telligimus ... ad extra ... ex-

esse libertatem ... ad extra.

... ut ... animadvertere

... liberas ...

... ut ... exerceant libertatem ... actum

... amare ... actus aliarum facultatum

ut cum motus localis immediate exerceat libertatem immediate et quasi indirecte explica. Praeterea in absolute et simpliciter itaque actus volitionis quoad motum localem, quemadmodum in sua libertate circa utrumque eorum operationis exercet, nam cum actus volendi exercet libertatem immediate et directe, quatenus ex immediata determinatione sui illos immediate producit, adeoque ideo se determinando, illos immediate causat; cum motus vero localis exercet libertatem non nisi mediate et quasi indirecte, nam eatenus angelus dicitur liber se movere quatenus elicit actum volitionis quo vult se movere et quia actus iste determinat potentiam motivam ad productionem motus, adeoque ideo producto actu volitionis in priori prioritate naturae quam productio motus localis.

Quod si angelus taliter quia sua propria entitate motum localem produceret, ut illum produceret ea immediate determinatione qua producit actum amoris adeoque adeo taliter motum localem produceret ut se se determinat ad productionem actus volendi quin prioritate aliqua se determinat ad actum illum volendi quo vellet talem actum amoris elicere ita se determinaret ad motum localem quin prioritate aliqua se se determinasset ad actum volitionis quo vellet se movere, certe tunc actus exerceret erga motum localem libertatem tam immediate et directe, ac de facto exercet erga actum volendi. Notamus ergo cum res magis, tunc voluntas divina sit ad productionem creaturae hac ratione perfectione exaltata quod est esse immediate liberam circa productionem creaturae.

Utrum Deus necessario sit liber ad opera ad extra. Disp. 1a. sect. 2.

Primus in hac materia sub hoc titulo ... qui intricata fuerit ... in ... actu libero ... qui continent actum liberum amoris Dei ... loquuntur ... illa sentiant, sufficiens ... et ... actum liberum amoris Dei esse Deo ab aeterno intrinsecum ... adversa aliis ... ut negare videantur illum Deum esse simpliciter liberum ad opera ad extra, docentque proinde actum Dei liberum ab aeterno ... quatenus ... quaedam ... actu intrinseco operari ... quo Deo ab aeterno intrinseco ... eius activa ... creaturas omnibus ... decrevit, itaque quoad hoc de Deo ea ... sentiunt quae de creaturis liberis ... certo sciunt, Multi autem qui ita sentire videntur in seq. ... referemus ... dixi ... hos ... dicta sentire videri ... id explicant, neque ex illorum ... certo deducitur; legant ... dicta ... et timeo certe ne multi ex eis ... in seq. ... referemus in ... explicaverint.

Ex his ... eo tendat ... actus liberi Dei ... ipse actus ... opera ad extra explicent ... sua ... eam ... in ... sententia ... deserviant, si ...

y ani facta noua — facta quia in medio 2. diss. y 3a q. deinde sequente = 3a ita in el quadranagesima

uiuo robur veant in illa disp. exposuerimus, quod ipse deus non esse immediate liberum ad operandum. pro 1o. quod si ipse dicatur deus potest se retrahere ad productionem creaturarum quando priorit.e aliqua sede trant ad actum volit.s quo voluit tales creaturas producere non esset uerum in sensu causali. quod deus fecisse omnia quae voluit ut dicitur Psalmo 113. et 134: omnia quaecumque voluit fecit in celo et in terra etc. Si n. deus non fuisset retrahere ad productionem creaturarum post volitum quo voluit illas producere non posset dici deus fecisse quae voluit, sed diceretur esse deus voluisse quae fecit, in illo priori modo loquendi. significat itaque deus fecisse quae fecit quod voluit facere, ergo deus priori aliqua vult operari ante quam ad extra operetur, et consequenter deus non est immediate liber ad operandum.

Confirmatur nam facta sunt testimonia scripturae in quibus dicitur deus dixisse aut mandasse quod aliquid fieret, statim et inde factum esse, ut Gen. 1. dixit deus fiat lux et facta est lux etc. et Psalm. 148 ipse dixit et facta sunt ipse mandavit et creata sunt. in quibus testimoniis significat ex illis deus producere creaturas dicendo et imperando quod fiant, hoc autem imperium nequit non esse liberum, sive sit actus intellectus sive sit ipsa efficax volitio, ut fert melior sententia, ergo deus exercet suam libertatem circa actus internos intellectus et volitionis prius quam ad extra operetur et tunc actus illos internos ad operandum volitio retrahit. significat iterum ex testimoniis in quibus dicitur quod quaecumque volitas dicitur in spiritu est et in quibus dicitur quod voluntati dei nullus resistere potest et in quibus dicitur quod omnia fiant sicut a Deo decreta sunt, et alia quae loco in seq. disp. late referimus. Et

Sed

Sed [illegible] operatur nulla [illegible] ad [illegible]
[illegible] ce [illegible] dicit in libro [illegible] et sicut [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] amandi [illegible]
[illegible] indifferentibus dixit [illegible] producere [illegible]

Dico [illegible] ad [illegible] ex [illegible]; et [illegible]
Deus bene operari ad extra ex aliquo motivo; cum non modus
imperfectus operandi quod Deus non operet ex aliquo motivo
sua maiestate digno, et neque ex aliquo motivo operari,
nisi creatus [illegible] quam ad extra operet velit ex aliquo mo
tivo operari. Ergo simpliciter Deus ad extra operari libere quia
motivat aliqua [illegible] aliquis [illegible] velit ad extra
operari. nec dicere [illegible] sicut aliqui volunt non requiri
[illegible] ut Deus libere operet; [illegible] dixi non esse modus in
perfectus operandi libere quod Deus non operet ad extra ex aliquo
motivo ex quo velit operari, aut dicendum requiri [illegible]
dictus [illegible] ut Deus libere et absque imperfectione
operet, [illegible] dici neque non esse modus imperfectus operandi libere
operari ex nullo motivo. Ergo etc.

[illegible] 10. [illegible] arguitur: Deus produxit libere
mundum, ergo Deus amat mundum, seu amat producere mundum
[illegible] arguitur [illegible] formalis [illegible] apostrophi ergo ad producendum
libere mundum [illegible] volitio producendi mundum. [illegible]
[illegible] Deus [illegible] ad productionem liberam mundi non requirat [illegible]
volitio producendi mundum [illegible] requirat [illegible]
[illegible] concomitant ex productione mundi, fieri potest
[illegible] productio libera mundi quin detur actualis volitio

qua

quia Deus volit producere mundum adeoque adiectioni prioris
ad adiectionem illius argutus sit verum et totum falsum, cum haec
verba implicite sit in argumento dicta sit plane volitio producendi
mundum requirens quod se ad productionem liberam mundi, si argumento
praefata dicta sit; porro autem illud dictum ... ex se
ratio certum non est argumentatio ab esse ad esse et aptitudinem ex
defectu operationis liberae. non prius liberum quod operatur id
quod cognoscit et eligit, et bene valet hoc prius nunquam Deus
operatur libere mundum, quod cognoscit mundum vult quod
illum operari.

Secundo est, quod si Deus non se determinasset ad
operandum ad extra per actum volitionis quo velit determinate operari
necessario, non determinat ab aeterno ad productionem creaturae sed tunc
temporis determinaret quando actus producit creaturam: neque autem
hoc dico et neque illud prius. mas constat si Deus determinare
se ad operandum sit ipsum actu operari quin intervenit actus
aliquis volitionis qui sit prioritate aliqua ante actualem
productionem, certe hic se determinat Deus quando actu operatur ut
evidens est; hoc autem falsum esse patet, quod si Deus non se
determinasset ab aeterno ad productionem creaturae per volitionem producendi illam
[illegible] tunc quod actu operatur posset ab aeterno Deus cognoscere
illud ut futurum intuitive quod nihil posset esse medium intuitive dicendo
[illegible] quod Deus cognosceret operationem ut futuram nisi quod in Deo
sit per volitionem producendi creaturam indifferens ad productionem creaturae

vel materias produceret: quia ablata volitione illa, sive decreto
producendi creaturas, non cognosceret Deus eas ut futuras con-
trarie

Secundo respondeo, quod si Deus non decerneret adiuvare ad
operandum actus volitionis quo velit operari creatura aut
illa entitas non diceretur eligere proprie media ad finem, et diceretur
proprie esse vel remedium [illegible] utile seu conveniens sit ad finem
intentum: quia ablata tali volitione Dei aufertur quod eligat proprie
media. [illegible] medium [illegible] indifferens ad varios fines
non dicet deservire [illegible] sui fini, quam alijs diverso ad
adeo esse quasi fortuito [illegible] Dei evenient quod sane dicitur [illegible],
quod autem fortuito res evenirent [illegible] si auferatur volitio
qua velit libertate illas producere [illegible], quod id dicitur evenire
fortuito alicuius agentis cum [illegible] quod evenit praeter
voluntatem illius, cum [illegible] res evenirent praeter voluntatem liberam Dei
qua velit res evenire ut eveniunt. Si huius modi vo-
luntas libera sat sit plane [illegible] casu et fortuito [illegible]
Dei cuncta venirent.

Tertio respondeo, quod si potentia activa Dei se determinet
ad [illegible] adiuvandum ad opera cum potestate non se determinandi
ad [illegible] adeo determinet a se ipsa [illegible] prioritate aliqua Deus
se determinet ad actum volitionis [illegible] prior [illegible]
potentia activa Dei, ut talis, esset [illegible], esset
[illegible] libera. [illegible] actus ad opera
et Dei esse [illegible] liberum? [illegible] respondeo quod [illegible]
quod potest dici se creaturae [illegible] quod agentia libera potest

[illegible] ad [illegible] quia [illegible] aliqua
[illegible] actus voluntatis quo [illegible] se movere. [illegible] autem
nullus [illegible] dixit medium posse ex ipsis [illegible]
[illegible] etc. [illegible] exemplari neque [illegible]
[illegible] Deus liberè [illegible] ad agendum nisi volendo [illegible]
adeo non alio quam volendo producere. [illegible] alias [illegible]
[illegible] nequeunt ad [illegible] diriguntur, [illegible] ad alia [illegible]
[illegible] ubi ex professo expenderimus eas.

Voluntatem Divinam esse immediate liberam ad operandum ad extra. c. 3.

Qui primus [illegible] satis ingeniose eas [illegible] quod [illegible]
[illegible] esse immediate liberam ad operandum ad extra, ita ut necesse non sit,
ut Deus sit ad extra operetur libere, quod intelligat Deus intra
se aliquem actum voluntatis prioritate aliqua ante ad ipsum
operari, ut est Aureolus in 1 dist. 47 art. 1. [illegible]
praemissis, [illegible] alias Aureolus quoad [illegible]
[illegible] qui opinantur actum liberum Dei esse [illegible] in-
trinsecum [illegible] voluntatis divinae, [illegible] extrinsecum [illegible]
[illegible], qui [illegible] [illegible] ad [illegible] hac [illegible]
[illegible] exponunt [illegible] in 1 p. P. Arrubal, disp. 54.
c. 3 [illegible] non [illegible] bene exponat. Insuper P.
Suarez disp. [illegible] c. 11 [illegible] c. 12. P. Alarcon disp.
150. c. 10. P. Granado tract. 3. disp. 5 sect. 3. P. Be-
[illegible] tit. 7 disp. 3. [illegible] 6. P. Meratius [illegible]
[illegible]

[illegible] 1. Disp. 3 [illegible] sectio [illegible] multi ex antiquioribus [illegible] in ipso loqui [illegible] amoris liberi Dei ut [illegible] referri [illegible] admittunt actus amoris liberi esse [illegible] Dei ut [illegible] notavimus.

Praeterea [illegible] in nobis [illegible] videtur [illegible] in superioribus [illegible] statuta in [illegible] in memoria [illegible] in [illegible] actualis [illegible] actualis amoris [illegible] amore quo Deus se amat esse ex sua propria ratione amorem [illegible]. Deinde animadvertendum est, nam [illegible] esse unica perfectio indivisibilis et mente quae [illegible] ipsa [illegible] sit perfectibilis [illegible] perfectio [illegible] amor. [illegible] illa perfectissima perfectio quae est [illegible] ad extra, et est [illegible] amor [illegible] virtus, ita ipsa perfectio quae est actualis cognitio, amor [illegible] virtus [illegible] ad extra [illegible] ut amor et ut virtus [illegible] ad diversa [illegible] includat [illegible] in se ipsa [illegible] dicemus.

[illegible] illa ipsa perfectio est necessario cognitio actualis [illegible] cognoscibilis [illegible] necessario amor [illegible] perfectio [illegible] perfectio illa est amor quo Deus amat suam infinitam [illegible]

Scibitura actuale esse q. i. d. illis amat ipsum quod sit ipse dignissimus quorumque glor. laude, honore et cultu quae illi exhibeat quaecunque possint. Si dicitis repugnant illo gratio deficere illi perfect. quae in natura divina origo, et sua propria rationali illos des hit, tali quod ex illa perfect. posit non esse actualis ex se et actualis amor possibilium ut debiant possibilia si ex sua sue non repugnant, quod deorum quod possibilint ex sua, l. non sint repug.

4 Secundo dicitur impossibile esse quod Deus sit perfectus productionis ad extra quin amet actu possibilia ut possibilia ex sua probatur quia impossibile est Deum esse perfecte sui propter productiones ad extra quin malis sit ex sua ut possibile sue non repugnans, si impossibile est aliquid esse ex sua possibile et non amari actualiter a Deo ea ratione qua possibile quia neque Deus se suspendere ab omni actu circa id quod menti sui cognitione proponitur. Ergo impossibile est Deum esse perfecte productionis ad extra quin actu amet possibilia ut talia et consequenter impossibile est Deum esse perfecte productivum ad extra quin in eo detur primus actualis amor possibilium quia possibilia sunt.

Dices 2o quod amor iste videtur in Deo attendendum pro praesenti instituto ad illum est si taliter hanc diff. discutimus ac si huiusmodi amor non daretur in Deo, et ratio est quia ex parte nostra quod dicimus tale ex se esse ut idem ipse perfectionis omnis nulla prius creata esset ex sua possibilis. Est eadem difficultas de ratione amoris divini quo Deus possibilia diliget quae est de ratione amoris quo Deus diligentis quam difficultatem ad sequentem diff. remittimus, itaque pro praesenti

q. sim^a attendimus ... effectibus quos natio nerit ... venit ex ... illis, sim^a addimus qualitates creatas mere extrinsecas quin transe q. intrinsecus ... [illegible] ... politer natia ..., et libertatem Dei in ratione ... ad operandum inquiramus.

... [illegible] ... potentis asserimus voluntatem divinam posse detrahere se liberè ad productionem creaturae ... nullis et directum sane divinae quin intelligat detrahere se ad aliquem amorem carum rerum quas producit imo non posse detrahere se libere ad productionem creaturae quin intelligat detrahere se ad aliquem amorem erga creaturam atque adeo asserimus voluntatem divinam exerceri se intrinsecè liberè ad operandum ad extra ut in cap. 1. exposuimus latius et in sequentia dicemus sane assertum explicat Aureolus ubi supra exemplo ignis cui effectum nec mentis tribuamus, quod ea detractio qua se detrahit ad productionem illius ignis sit cum potestate ad se co... ... ad talem productionem ... hac certe fictione ignis aperte libere quin amaret id quod produceret ... exemplum ... in sensu quo nos existimamus cum sententia statuta probamus.

Sa in presenti c. statuta verbis suadet. C. 4.

Si sim^a intendamus, ut in ... sim^a intendimus, ... bene quod voluntas divina sit intrinsecè libera ad operandum quin ... mus eam esse intrinsecè liberam ad amandum ... sane ...

sint efficaces ex se, ut iam insequenti statuta in hoc et

sequentibus suadere studemus. Et q[uo]d 1. q[uo]d vol[unt]as divina

sit ex se in[fini]te libera ad operandum [illegible] perfectio sine ulla [illegible]

imperfectione in sua libertate et sine ulla [illegible] implicantia

[illegible] vol[unt]as divina sub illa perfectione qua formaliter vol[unt]as divina est

in[fini]te libera ad operandum, ex sit formaliter activa, potentia [illegible] hac

in [illegible] ex ante, in omni perfectio soliti tribuenda deo

[illegible] aut simpliciter [illegible] quatenus docet nulla ratio repugnans

in eo esse, [illegible] vol[unt]as divina sit in[fini]te libera ad operandum ex quidem

[illegible] in sua libertatis [illegible] nulla involvat imperfectio

[illegible] Deo [illegible] creat[uris] [illegible] amore [illegible]

debent.

[illegible] repugnet ex sua libertatis [illegible] divina [illegible]

Dei esse in[fini]te libera ad operandum [illegible] in 1. non repugnat ex eo q[uo]d

Deus non operatur ad extra ex motivo aliquo sua maiestate

digno, [illegible] operari ex motivo suae bonitatis [illegible]

ipsius ut in [illegible] demonstravimus. Rursus non repugnat

ex eo q[uo]d Deus non operari ex perfectissima arte. [illegible] operando

ut inferius ostendemus, imo [illegible] 12 [illegible]

sumus q[uo]d deus ex perfectissima arte operando [illegible] non esse agens

omnino liberum [illegible] libertas nullatenus ad operationem practicam requirit

ut iam pridem in nostra [illegible] docuimus

et iterum [illegible] inferius in hoc tract. dicemus. [illegible] denique

non repugnat ex aliquo ex iis [illegible] quae in 2o [illegible] tacta [illegible]

[illegible] ostendemus [illegible]

Atque ex [illegible] antea facta efficacius in

nunc

dicere mox instauratur. Sed ipso quod ex nullo capite repugnet illius
divina sine termino illa, non est fallit voluntas divina esse indifferens
liberaque ad opposita ad extra, tribuendo illi quod sit haec libera
ex nullo capite repugnat ut supra diximus. Sed tribuendo illi esse
divinam quod sit indifferens et libera ad opposita. Illa autem libertas imperfecta
nam sequitur quod sit imperfectio ex se etc. Esse divinum esse indifferens liberum ad aliquem
actum cum quo non stabat esse non liberum, ex non dependentia libertatis dicat
ex se imperfectionem circa res cum conveniat ut evidens, dicit etiam magis
perfectionem quod habeat res, cum libertas convenire dicit sit imperfectio libera. Quando
ipsa semper sit libera ad actum necessario, sic haec imperfecta libertas ex nullo
capite repugnet. Confirmatur, quia si dicamus aliquod agens esse liberum necessario
contingenter ad aliquem actum etc., non tribuimus illi perfectionem libertatis
ad talem ad actum, sed tribuimus quod petit a libero actu, vel libero
ratione cuius dicat ut unusquisque liber circa illum actum etc., circa quem dicitur
liber contingenter mediate. Ad hoc ad quod conferimus tali agenti
perfectionem libertatis circa dictum actum etc. et tribuimus imperfectionem
dependentiae ab alio. Quare si tribuamus libertati sic imperfecta tri-
buimus quod sit perfectioni maior libertas circa dictum actum etc. Esse
hanc rem neque dubitare. Ex inde ex existo sed statuto
probari etc. ratione solo, quod arguta in contrarium data sufficiunt
et solvant ut sufficient solvi possi.

Dico 2° idem intentum, quia ut aliqua debeat
libere producere nullatenus requirit quod aliquam prioritatem ante
res productum aut ante ipsius producere. Quare cum deus libere debeat
ad producendum mundum non est quod aliqua necessitate ante mundum aut
ante ipsius producere mundum. Probatur, quia voluntas creata

se debeat dno lib.e ad sui actus lib. amoris quem elicit eo̅ fine quin aliqua prioritate amet tales actus aut amet ipsas creationes, sed ipsos elicere actus, et ex dictis producit libere n̄ requiritur quod agens lib.e producens effectus amet prioritate aliqua effectus producere et coinde si vel creatura esset ex se virtus activa aliorum effectus, quin actus amoris posset effectus illos lib.e producere quin prioritate aliqua ipsos productus amet.

Dicet aliquis, id quod nemo nobis aliquid dicebat nimirum n̄ requiri ut agens lib.e producat actus amoris quod aliqua prioritate velit seu amat actus elicitos aut ipsos elicere actus requiri tamen ad reliquos effectus quorum sit productus [illegible] vero est, aiebat ille, quoniam agens libere et honeste operans debet operari ex aliquo motivo et hoc negare esset certe res pro libito confundere et pro placitis illas ut cumque componere neque autem agens operari proprie ex motivo nisi quatenus eliciat actus amoris eorum quae intus proposita aut quatenus ex amore alicuius rei debet ad productus effectus, cum ergo debeat ex fine seu motivo operari ad extra, cum operetur lib.e et honestissime, fit plane quod negat creatum producere nisi quatenus amet ipsos producere seu creatos aut amet aliquid aliud ex cuius amore ad productus debet. Verum haec solutio nimis [illegible] efficacius confirmat et eum possent ovibunt obstendi eam esse insufficientem ad argutus factus. pro effectus sanctus statuto obstendendo doctus [illegible] nil obesse.

Rō insipienti [illegible] esse contra effectus. [illegible]. c. 5.

Usq adeo ut ad me e ingenue fateor) ... opus
... diu. qui perfectius ... debere esse ex aliquo ...
motiuo ... ad huius modi motiuu requisita ... intellectu
non negare, ... tribuerit ... rei n cognoscitiue
quis n dubitat actus morales ... liberos et honestos debere esse
... recto dictamine rationis? at quis n videat n posse tale esse
actus nisi ex honesto motiuo et ut tale proposito efficeat
... creaturis posset id ut nunquam negare ... mire in illis
imperfectionis reperiuntur in Deo certe, in quo nihil n summe
perfectus reperitur ... opus ... perfectius
et ingenere morali sit debere esse ex motiuo aliquo quod
... decet ... certe proinde
... relate ad ... bonitatis
perfectionis: ... obstendere opera diuina ad extra esse
ex altissimo motiuo quod deus maxime decet, ... alioqui n
... diuina esse ... illas.

Dices ... ut Deus dicat moueri ex sua propria
bonitate ad producendum mundum, n requiri quod prioritate aliqua amet
ipsum ... ad productionem mundi ... sufficit quod amando se ut
dignus ... ex creaturis conuenire possit se debrit ad
productionem mundi; at qui Deus ... se quia ut in ma
... mundum ... ex sua bonitate
... ad productionem mundi ...
... cognitiua ... in ma ... imo ... ea moui
... Illa ... ut ... diuina dicat de

detrahi ad volit[ionem] mundi ex bonit[ate] Dei, n[on] requi[ritur] q[uo]d ips[a] mo
tivo huius bonit[atis] velit velle producere mundum s[ed] satis est q[uod] vo
litio mundi sit ex motivo bonit[atis] quatenus deus amando se
ut dignum gloria accidentalis creaturae, et cognoscendo q[uod] ex creat[ionis] productis
proveniret gloria, deus se detrahat ad volendum producere creaturas
ergo ipsa productio erit im[mediate] ex motivo bonitatis divinae, si deus
immediate se detrahat ad illam sicut se detrahat immediate per adiunctum
ad productum talis volitionis

Confirmatur quia si volitio creatae tantae perfectionis et activi
tatis esset ut posset producere motum localem immediate ex detractione actus
intentionis sicut potest producere actum electionis, certe motus localis
esset tali voluntati ea ratione liber qua liber est actus electionis
et ... quod motus localis esset ex illo motivo ex quo diceret
esse actus electionis. ergo ut productio effectus sit ex tali s[eu] tali
motivo sufficit quod voluntas se detrahat ad productum talis effectus immediate
ex amore, quo diligit illud obiectum quod esset motivum actus electionis
at qui voluntati divinae tribuimus absque imperfectione suam infinitam
perfectionem id, quod voluntati creatae conditionate posse tribuimus.
ergo producto conveniens ex volitione divina sit pro motivo illud obiectum
ex cuius amore detrahatur et certe non video quae ratione hoc possit
negari.

Confirmatur itaque explicando specialiter magis quo res accidat.
n. ... omnes dicimus et dicere debemus deum produxisse creaturas
propter seipsum, tamquam propter motivum et obiectum formale ... quatenus
ex amore sui se detrahit ad illas producendas ... aliquin
amoris ... quo deus se diligit sit illi omnino necessarius. Sicuti

mer

mim aut vre se assert^is n requir. q̃ se spāle aliq̃ ...
volitio que ad pductio mundi feratr. et aduers. sic hanc
volitio tamqm requisita adstruentis in eo consistit qd
aduersa hec sa dicit Deus detrari ex illo amore quo
fertur ad volitio aliq̃ qua vult creat. pducere et q̃
sanc volitio detrari ultimo eius pos actus ut creat.
reipsa pducat. nos vero dicimus deus posse detrare se
imte q̃ sua volit. ad ipsa pductio creat. quin naria sit
quia illa volitio spālis qua deus vult pducere mund.
sic dicat ab aduersis. vel volitio illa pducd mundi esse
ex motiuo diuin. bonit^is dicat a nobis pductio ipsa mundi
ne exerci motiuo.

Quod ulterius euidentr aduersi dicunt deus
pducere debent si illorum admittant, nempe pductio
mund. esse imte ex motiuo ditatis, nos dicunt deus se de
trar. ex amore sue bonit^is ad actus volit^is quo vult pdu
cere mundum et q̃ hanc volitio detrare se ad pductio ad
extra. ergo si pduct. mundi sequatur imte amorem diuit^is
seu sit imte ex diuinitatis amore, erit utiq. imte ex motiuo
diuitatis. et cum n detrara volit^e pduc. mundi qd dr
mediare int pductio mundi et amorem diuitatis nil omnio
mediat int hec extrema, ergo separat vnum imte ad aliud.
certe videor mihi sic euidenter monstrare.

Dices. licet utrumque explicat pductio mundi
esse ex motiuo deitatis, ad hoc intelligi necesse, qd vol^e pduct.

elic^t qm vol^{do} i implant. tri in eo q daliq^s acty 2y tri^a ppriy vol^{is} & n̄ sit actuale velle q neq^t vol^t divina operari ad extra nisi vol^{do}. Obiectio h^{ec} de flutitur q^d ad aliq diff^s perident^r frali s. dist^e pp^s actus et vol^{is} divinæ. q^m diff^s inferius a c^{ap}. 9 dissoluemus. P^{ro} p^{re}senti aut^e instituto dicimus n̄ b^{ene} actu 2y vol^{is} divinæ esse actuale velle, s^{ed} esse actuale velle aut actuale operari, et ex deitas sit indiuisib^r vol^{as} & actiua p^{ote}ntia simplex infinita in q^{uo}cunq^{ue} g^{en}ere sit duplici actu dicta et quemuis exercet actu immediatis^s ut expressi^s mu^s. Vi^{de} eo h^{ec} ipsa multa alia infrius dicturi sumus et stand^o tri^s euedit n̄ requiri ad vol^{tem} divinæ q^d operet^r volendo id ipsu^m q^d operat^r, s^{ed} requiri q^{uod} operet^r vol^{do} id q^d operat^r aut id ipsu^m q^d operat^r. hoc autem qua r^{ation}e volenti divinæ conveniat ig expressi^s mus, et altius p^{er} consequentia ex pendemus.

Duo priora arguta p^{ro}^{is} adversæ in 2° c^{ap} facta dissoluunt.

§. 6.

Et arguta p^{ro}^{is} adversæ in 2° c^{ap} facta sunt levia sint resoluuntur, ut eorum i^{llu}d^e doct^a n̄ra eff^{ic}^{aciter} roborent, eoq^{ue} n̄ ut i^g d^{ict}o notauimus certum sit esse e^o de q^{uo} 9 tatis q^d vol^{as} diu^a sit intellig^{ibi}l^a ad exteriora non sane debet

illi

ibi sub° fieri v̄ ... sit esse aut ... pro soluend
argum. qui in d̄rīx. post. epom. ... inde ... sol. corus
qui in 1° qui reculimus noua et efficas nr̄a ...
stanō ... ad arg̃ty ... ex autorit. S. Script. petit
... in essentia ut add. ... reri ... corpu
ex ... in seq. disp. expendemus.

... illud arcuti. ex aut. S. Script.
... verba illa Psm. 113 ōia quecunq. voluit fecit
... signare ... volit. Dei qua voluit ea ipsa
efficere qui ... quia v̄ accidit qd Deus Deat
cum volit. et ... Deus dictum sumus, imo v̄ ad
mittimus ea verba ... tale ... signant Deus fecisse ... Sens.
quis fecit ... voluit, est qd volitio ... talit interce
dat ... cp. diderat. nra interceden deueat ex
... oper. libere nec ... signat nec ...
... opus ... sufficiente ... curauit
... eam volit. ... concomitante ... oper.
libere utrumq. itrq. dicimus.

Nunc ad textum gen. 1. Dixit Deus fiat
lux etc. et Psm. 148 ipse dixit et facta sunt etc.
... qd. Deus ... decreuit ... decretum
... dictis ... imperij ... mandati S. Script. signat. Certe
... Deus ... decreti ... illud necess. sit ex ...
... requisit. et sufficientis ... ex illis ...

mox exponendus illud decretum Regium; 2º ea S. Scripturae testimonia
in quibus dicitur quod Dei voluntas infallibiliter adimpleatur aut dicitur nullam
creaturam posse divinae voluntati resistere aut dicuntur omnia fieri sicut
a Deo definita sunt probant certe actum divinae voluntatis quem in
sequenti disputatione exponemus, at ea testimonia non probant actum illum
dari in Deo, eo quod sit ex se requisitus ut Deus libere ad
extra operetur, et hoc est quod in praesentia discutimus.

Tandem quod multis in locis S. Scripturae et
SS. Patrum dicitur Deus hoc aut illa fecisse quia voluit admittimus
pariter illa quae sumuntur potius in sensu[+] causali ita ut significet specialem
volitionem qua Deus revera voluit ea fieri quae facta sunt, quod
sit an alio sensu accipi queat ut nostri Doctores opinantur, quod
in sequenti disputatione expendemus, at non significat illa causalis aliud quam
id quod reipsa accidit nempe quod intervenit illa volitio de
qua loquimur quae ipse sufficiens est et efficax determinare
Deum ad operandum, itaque non significat illa causalis quod metaphysice
consideratur talis volitio requiratur ut Deus ad extra libere
operetur.

[+] sensu

Et recte illa causalis usurpatur nimirum quia reipsa accidit
quod intervenit volitio qua Deus velit fieri id, quod reipsa fit, et
quia haec volitio talis sit ex se ut licet Deus posset sine illa
ad opus se determinare, ex vi tamen illius necessario determinet, itaque licet ea
volitio non requiratur per se ut Deus se determinet ad operandum ad extra, in
facto tamen necessario ... recte determinatio haec tribuitur
volitioni dictae tanquam ei quae ex vi sua est ex se determinativa ...
nimirum quod in sequenti disputatione exponemus
ve

venire.

Ad 2um resp. cui certe pro cuius intelligentia est responsio in 1o est facta de libertate dicendo esse duplicem et quemvis posse ad requisita sit ad perfectionem modi operandi dei, operari volendo ex aliquo motivo ipsius operari ... et ex duplici operandi libertate, de qua ex perfect. divin. asserimus et statis illa non requiri ... de expeditu operandi ... ad extra ... ad huius modi oper. sufficit ad deus ex amore sui derivet ad producendum creat. ut iam exposuimus. Denique ea qualis ... qua deus decernat ... producere velit ... producere ... per ... Deo aliqua perfectio illo digna ad ... perfectio ... ad deus amor, ac velit operari sit illo digna ... nario ... ad ... oper. ... non requirat ... sicut deus nequit operari ... quin sit ... non ... ad oper. ... requirat ... Romanas ... perfectio ... nario Deo ex alijs ... sicut ... requirit ... ab aeterno ... decreverit operari ... ex ... oper. ... requirat ... ex alijs ... ut ... in ... dicemus.

Ad argumentum 3um in eod. 1o cap. factum dg.

Cap. 7.

Fairus ... ad ... illa ... ex ... producere ... producit lib. mundi ... amat ... vult producere mundi ... arguendi ... amoris diui ...

adeo q aliq intrinsec Deo, et q ea ro e ... efficax q

falso supposit illa argutat, ut Dialg sue fratg ad eo cui

deni ... ex dictis ut nova ex opposit n egeat

ostendimus. n. i[illegible] n requiri actu volit is quo

Deus velit producere mundu ut mundu lib e produceat et coint

n bene valet. Deus lib e produxit mundu ergo vult producere mundu.

Propositum quem probari intend. argutationum illa esse

Dialg et falsa. ... n deffiri agens lib s ea roe, qua in illo

argumto deffiri dr. agens n. lib s sic deffit e qd ita detrat

ad operandu ut possit ex se ipso n se detrahere ergo sit ana lu

iusmoi requirat actus elicit is quo velit operari sive n

requirat ... sublite e et nos asserimus taly actu elicit is

n requiri ex parte et vi libert is diu quae qd libertas in

eo consistit respu operi is ad extra qd vol s diva ita

se applicet ad operandu ad extra ut potuerit n se applicare ac

proinde in te exercit lib s erga predictu operis.

oper.

Constat aute qd in creatis n valet argutatio

haec. homo amat lib re Deu ergo vult lib e amare Deu si

n mirum in coint deducat aliq actu quo homo sua velit

ipsi elicit. Su ipsu elicere actu amoris Dei et inde sit

Dicere ergo vult lib e amare Deu, ac si dicat elicit actu volit is

quo velit elicere actu aliq amoris Dei qd certu ... e actu illu

quo quis velit amore Dei n semp intervenire ergo si in argut

... deducat ... vol o qua ... velit elicere actu amoris

Dei ea argutatio recta n e ... inepta qd si cons illud ...

... lib s debrat is ... ad eliciendu actu amoris Dei et

inde

inde sit dicere quod vult libere amare deum, ac si diceat quod libere se determinat ad amorem Dei; recta ratio [illegible] libere recta ratio [illegible]. Deus libere producit mundum, quia libere se determinat ad productionem mundi, libere autem Deum se determinare est ita se applicare ad productionem mundi ut potuerit non se applicare.

Contra dicta nota duo est, vulto nos arguentes illa frustra suspicantur volitionis quo deus velit producere mundum non [illegible] alia volitione quo directe feratur in ipsum mundum [illegible] se [illegible] quod existo [illegible] certum [illegible] fidei, ex productione libera Dei non valere ad amorem [illegible] talis [illegible] se attentat quod sit an valeat ad volitionem productionis. [illegible] vult Deus producere libere eum creaturam peccatum quia vult peccatum [illegible] alioqui diceremus valere ad idem istud quod deus vult producere eum creaturam peccatum.

[illegible] operae [illegible] erit [illegible] illud [illegible] potest [illegible] [illegible]. [illegible] quod deus amat mundum [illegible] esse non [illegible] volitionem diuinam in productione creaturae [illegible] amoris [illegible] esse Deo [illegible] quod [illegible] arguit illa legitima sit [illegible] [illegible] ea legitima [illegible] illa propositio [illegible] inferens [illegible] legitima et [illegible] in [illegible] arguit [illegible] ambulo [illegible] ambulare legitima [illegible] deus producit mundum [illegible] amat mundum multa [illegible] in hac argutatione [illegible] quae [illegible] ridicula

mus . in . . . q. not[illegible] q. n. intrat amor mundi ex [illegible]

dicit istius ut supra diximus.

Deinde notandum est argumentum Sancti Augustini quod deus amat mundum debere accipi ut a nobis satis ... est ut est aut istud mundus est ideo sit ac si diceret mundus est liberè productus a Deo ... n. indignus ... vivo diabolo asserere argumentum illud esse diabolicum et ... Deus agit ex necessitate non esset ... mundus quia amaverit a Deo, ... si fingamus cum Durando deum non producere ... creaturas ... esse mundum quia producat a Deo quod ut ex productione mundi colligamus amorem quo deus illum amat necessarium esse affirmari ... non quomodolibet productus mundi sed productus liberè qua producat a Deo ... itaque haec de re ... neque ... dubitandum ... hac ... argumentum ... ab iis qui ex illa argumentabantur ut ... in qua versabantur. versabantur n. in ... actus amoris divini ... nunc sit esset a deo intrinsecus Deo an ... aliquid extrinsecus ...

Durandus ... probatur quo ... [illegible] dicit argumentum esse legitimum ... probatur esse satis ... in ... dari ... ex ... non valet de ... ad ... ... nisi ... in ... inveniat ... valet ... aliquam ... ut ... dicam

Calor

valor est non valet debitate [illegible] aut est [illegible]
nec valet debitate [illegible] valet [illegible] ignis
aut est [illegible] aut [illegible] ro. [illegible]
[illegible] posse [illegible] a multis casibus [illegible]
[illegible] valere [illegible] debitat [illegible]
[illegible] ut [illegible] valeat [illegible]
[illegible] eo quod debet [illegible] negativus
esse, [illegible] in [illegible] affirmat [illegible]
et [illegible] permissa [illegible] esse [illegible] aqua [illegible]
[illegible] ut [illegible] in [illegible] adesse
a Deo debet in [illegible] calor [illegible] ab
aliqua causa [illegible] adeo [illegible]
[illegible] Ecce [illegible] sit argumento illa [illegible]
qua loquimur [illegible] actus liber [illegible] esse
[illegible] intimus Deo [illegible] argumento nullus actus
amoris [illegible] in Deo.

3a et 4a ro in quo [illegible]

[illegible] C. 3.

Nec difficilius est [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] in [illegible]

vit, e nra ... quoniam ab eterno decrevit efficere id, quod

intrinsece futurum est, et infra ... dicemus, ad probat

autem quae opposita ... dicimus illum debere ad

adversis ... cum ... creaturas liberas, nam deus cognoscit

ab eterno, quod creata voluntas factura libere sit intrinsece cum

non creat, se debet intrinsece quod actu operat. ... ...

adversarii ... ipsi probant quae ... dicimus quod

deus cognoscere quod ipse facturus in tempore sit causa

quae ... se cognoscit futura, quae ...

... libere sit. quae autem ratio deus ... futura

cognoscat, non spectat ad hanc quaestionem, sed alius locus

... et ... ... esse ... relinquimus. ...

Ad 4 rationem respondeo deus ... ut nos opinamur

... eligere actus electionis esse media quae ... vult

ultimis mediis quae reipsa utilia ad consequendum finis intenti

... non quod negamus actus ... requiri ... ut deus

libere producat quae reipsa producit, negamus etiam actus

... reipsa ... ... quod, ... ex aliis principiis

ex eo quod ad libertatem esse ... ad extra ... requisitus

sit ... ... in ea 4a ratione

nam ablato actu electionis quo deus vellit poni tale

medium ad consequendum finis deus deberet eligere ... ac

... et ... ... deus in

eo casu non eligere ... ratio est quod eligere

... velle aliquod medium ea, quod ... sit ad

consequendum finis, cum ... deus in eo casu non habeat actus

volitionis

util[itat]is quo vellet: medium eo quod utile sit ad finem non eligeret [illegible] et finalis

At in casu in quo quidem mens [illegible] D.
eminenter quod ex effectu proportionis mediorum cognitione
ad finem detraxit ad [illegible] et ponderis in re medium ea ratione,
qua cognoscit utile futurum ad finem quod addit eligere e
minime non [illegible] inde se tenet Deus [illegible] usum mediorum ac
sive ipsa elicerit actum electionis qui tamen non eliceret quoad
effectus usum medii varius non est. An creat [illegible] varius e
fructus actus electionis medii [illegible] ipsarum insufficientia ut in
finem diximus. Sin [illegible] creata posset conducere sine
motu electionis potest conducere actum mere electionis imo quod per
fectior [illegible] defectu [illegible] non indigeret actu electionis
si forte actu indigeret [illegible] sufficient actum intentionis [illegible],
[illegible] conduceret, ad quod ex his ipsis constat, quod medium non
deservirit ad finem casu, et fortuito eo ponat ex [illegible]
certa proportionis et utilitationis illius ad finem.

Ad [illegible] in eo argumento [illegible] quod nullum medium
deservuit huic potius fini quam alii [illegible] si non ponat
ex actu electionis mirandum sane [illegible] a viris doctis [illegible] potui
sse. non [illegible] quod medium aliquod deserviat re ipsa huic fini
[illegible] aut illi [illegible] utrique simul, non [illegible] ex
eo quod amet [illegible] non amet ut utile, [illegible] ex eo, quod re ipsa
[illegible] finem aut [illegible] se ipsum disponat ad talem finem aut
quoquo [illegible] se ipso tali fini deserviat eum autem
non [illegible] quibus medium [illegible] non ponat in re ex [illegible] actus

mere accidentis per obstractione intentionis agentis virtutis operantis
quae se ibi debeat apponendum in re tale medium ex quo sequitur
dici deserviat quod medium tali, et tali fini quando ad dictum
actum electis intervenit.

Deinde quod in eadem 4ta ratione ut rerum eventus
futuros casu Deo si non interveniat actus voluntatis
quo Deus vellit debitate illos evenire quoniam id dicitur casu
evenire respectu agentis quod praeter illius intentionem sive
voluntatem evenit quod dicitur ergo in ea 4ta ratione dicto R. dicitur ut
evidens falsum sequitur quod praeter aliquid evenire praeter intentionem
et voluntatem alicuius agentis quin eveniat casu vel fortuitu
respectu talis agentis si non requiritur voluntatem quia cuius
vellit aliquem effectum et iste dicatur non evenire casu respectu
illius ... ipse non effectus eveniat ex quo certe quod
agens praecognovit eventurum, quia velit certo cognovit e
venturum effectum sitalia et talia media cognovit esse
non dicitur evenire casu respectu illius ... etc.

Probat tertio hoc exemplo. non vero dicitur casu
evenire respectu Dei ergo id quod Deus scit certe even
turum ex medio illud quod videt ad liberi consortium si medium
ponat dependentem ab illius libere talis ex missione
positionis non in hoc casu dicitur Deus interpretative velle
et intendere effectum si positionis illius futuritionem permissit
apponi medium subjecto effectus eventurus erat sin te
nebatur permittere sed quia Deus ponat ex ipso libere medium
ex eventu totius effectus futuri, neque iste dici fortuitus res
pectu Dei ... potius dicitur interpretative ... tale effectum si dispona
... quem dicitur ... iste se ... experientia sua et sub ... effectum
... tale effectum intendere. —

R.

Religio[illegible] in cod. 2° q.
[illegible] sancti [illegible]

Cap: 9.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

accidentis ex nobis quamvis per illud quod est ex se ipsa

ponens de se habere aut non se de[illegible] ad [illegible]

[illegible] infinita in modo inesse intellectus actus, [illegible]

modo [illegible] finitus, [illegible] creatus accidentis [illegible]

[illegible] accidere intellectus actus alicuius esse [illegible] infinita

[illegible] ad ultimum [illegible] ex debitis in explicatione [illegible]

in qua [illegible] explicuimus, quando [illegible] Deo

[illegible] in [illegible] tribuimus [illegible].

Ad [illegible] opponet [illegible] in [illegible] huius [illegible]

[illegible] actus Dei sit [illegible] talis [illegible]

operationis intellectus [illegible] modo operationis sit intellectus in

se ipsa [illegible] abstracta [illegible]

[illegible] ad [illegible] operationis ad extra esse [illegible]

[illegible] a [illegible] actus Dei

esse [illegible] intelligibilis [illegible]

Dei ad extra [illegible] sit intellectus [illegible] ipsa [illegible] non

[illegible] alios [illegible] reliqua [illegible] quae [illegible]

[illegible] auferant [illegible] meliti [illegible]

vis auferant a Deo scientia et volitio.

Levis sane [illegible] dat [illegible] rogo ad

versarios, [illegible] actus intentionis elicitus a voluntate creata [illegible] finis

[illegible] intendit sit intelligibilis in se ipso an non sit [illegible]

[illegible] si [illegible] abeundum in infinitum, ut

[illegible] constat, [illegible] autem dixerint [illegible] illum [illegible]

[illegible] esse intelligibilem in se ipso, licebit sane nobis de

[illegible] quod sit [illegible] liber [illegible] aut [illegible] talis finis.

si ... cum argum° bonum ... Ergo licet non actus
volit^is quo D^s vult operari ad extra sit intr^e libera
ex se ipso an ... [illegible] ... actus iste esse
lib^e in se ipso deducimus nos ex adversariorum argumentis
qd adhuc ablata scia divina actus ille maneat ...
prie lib.e cum autem indemnissimus sit ... [illegible]
cere ... in efficaciae argumentis illud. 2^am ...

Ex ... adversariorum argumentis operis Dei ad
extra esse intr^e lib^m, licet autem sine ... futurum
intr^e libera operis ... antecedenti scia dei et volitio
qua Deus vult operari dicendum est itaque esse qd ablata
scia volit^e qua D^s vellit operari maneat operis adequata
vel ... lib^a ... ablata scia dei nisi illius virtus
operari lib^e ad extra ... ad lib^m ... opera
tricis lib^e, neque ... obiectis, ... [illegible]
rat actus amoris. aut ... operis ipsius ... [illegible]
... constituit in esse ... [illegible]
... [illegible] ...
indiffa ... obiectis ... aut operis exercendi et libertas
... in eo qd possit sese applicare ad actum et se non
applicare. Hinc constat libertatem ... esse in illo
... [illegible] ... lib^a ... [illegible]
... in indiffa ... [illegible]
intr^e ... qd in ipsa oper ... et ... libertas

cum talis oper. sue causa n' heat in se dominiy ut sit

l. n' sit, nec, ut essent l., n' operir. itaq operis

sue causa esse istae l. cy s. cum qd qua esse fruit

lib. se exerceat im. ca. tales operes quin dictis de

tal. A. q a. a. gm aliqua prohibit exercuit.

Ad 3. Dices aliqi doct. hac l. haberi n' posse

in suff. in qua procedimus, procedimus in suff. in qua

sen. stm. sint in Deo effect. dices qd n' vaga

rent et essent dio impossib. et coint procedere videmur

in suff. qua Deus n' cognosceret possibilia ut betrate possib.

ill. ex iste ipsorum. ad in hac hyp. potest n' haberet Deus cog.

qua dirigerer sua virt. operatrice ad extra, cum cog. qua

virtus operatrix fit sufficient dirigi debet cognoscere qd

sint possib. ea entia quae ad producendum sit. Ergo doct. propt.

tradita l. haberi nequit in suff. in qua procedimus.

Ad 4. Suic obicit nos attendere Deus idea que

qua res vel. haberet intrinsece. quamvis creat. n' essent possib.

quia hoc stm. ad presentes difficultates spectat. Itaq. n'

negamus cog. possibilitatis verum possib. n. hanc cog. supponi

mus et qd l. as nos eadem sit diff. de cog. vera et possib.

que i. bewolit. lib. ad hac tn. qua sit diva semper

supponit. obiy qd cognoscere D. vel. as qu' n' sint sufficienter

ponatur obiectum mate ingd fert, aliqui discriminis sit inter

hac facult. rei cuius possit, utcumque explicari qd Deus d. cog

noscat ea que fuerint l. stm tribuamus illi eam effectus

qm ad hanc quo cum n' essent poss. illi accideremus. —

Deus.

Duplex alia obiect[io] c[ontr]a doct[rinam] in praecedentib[us] tradita dissolvunt[ur].

Cap. 10.

Ne a[liqu]id [con]tra n[ost]ra de arbitrio excogitatu sit, mitere
exhibeamur, dicta, et duplex aliud obiect[ionem] resolvamus. Obi[icitur]
. . . duo . . . [pro]ducit creat[uram] n[on] exercet bis lib[ertatem], s[ed] semel
tantum . . . n[on] exercet duplex lib[ertatem] inte[rnam] s[ed] unico tantum
m[od]o . . . exercet lib[ertatem] inte[rnam] vol[en]do [pro]ducere seu quatenus
vult mundu[m] [pro]ducere, s[ed] n[on] exercet lib[ertatem] inte[rnam] quatenus mundus
[pro]ducit . . . ipse [pro]ducit mundu[m]. R[espondetur] h[oc] . . . expressa
. . . duo exercitia inte[rna] lib[ertatis] . . . ipse [pro]ducit . . .
exercet inte[rnae] lib[ertatis] n[on] m[od]o vol[en]do [pro]ducere mundu[m], . . .
illius et libertas . . . [pro]ducit mund[um] inte[rnae] exercet . . .
quasi independens ab alia lib[ertate] . . . volit[ione] exerceat
. . . exercent bis seu duplex lib[ertatem] . . . creat[uram] [pro]ducit: q[uo]d sane
. . . Ad . . . argum[entum] . . . co[m]mittendo exercere deus bis
seu duplex lib[ertatem] inte[rnam] in [pro]ducit[ione] . . . creat[urae]. Ergo aut
. . . in . . . certe . . . libito dicet . . .
. . . inveniunt . . . esse . . . exerc[itium]
. . . exerceat lib[ertatem] inte[rnam] . . . [pro]ducit . . .
. . . infer[ius] . . . dicemus . . .
. . . illa . . . ipsa fiunt . . .
n[on] si . . . ex[erc]itat . . . [pro]ducit . . . eff[ectus].

decernit et ... numquam Deus mit immediate liber ad opera ad extra quia ... decerni illud ... ad producendum ad ... decrevit quin in sensu composito talis decreti possit non operari.

Haec doctrina ... falsissima est ... debet in summis cum proportione admitti. ... actus vivus virtutis ... justitiae aut misericordiae, ... est ex se qui sit immediate liber ... voluntatis liber illius producat quin prioritate aliqua eliciuerit aliquem alium actum ... adillum justitiae aut misericordiae ... applicet, ... actus justitiae est immediate liber casu quo voluntas aliqua prioritate eliciat actum alium quo ex motivo caritatis theologicae vellit elicere actum justitiae aut misericordiae, in quo casu dicere ... voluntas exercere bis aut duplici immediate libertate ... hanc ... exercet ... actus imperantis exercet ... liber ... imperatus sic ... in Deo ... opinamur ... decernere actum efficacem ... actum ... efficacem qui ex suo modo tenendi ... sit ... ut in seq. ... exponemus.

... illud solvamus ... modo procedimus ... exercere actum immediate ... in ipsa productione creaturae ... insufficiente qua Deus nullus ... actus voluntatis ergo ... exerceat ... possit exercere liber ... actus voluntatis ut est evidens ... exercet liber ... ad extra creaturae ... exercet liber immediate ... producens ut in superius explicatum est ... in eo argumento ... debebat ...

[margin:] ... gm

superioris Dei elicere actus vol^is quo velit cum conducere
et de hoc actu ipsius dissensus procedit. Sane et arguit
illud in esse.

4° obstat dividendo quod solus actus elicitus
est intellectui liber non 4° actus imperatus si operatio ad extra non est
actus elicitus voluntatis divinae cum non sit actus voluntatis ergo solum est
actus imperatus et consequenter non intellectui liber, sed non actus eliciti
imperfectionis: nam fale stat in rebus creatis, si operi
cuiusque alius sequitur avolunt. actus imperatus regere velit
quae feratur in tale operatum. Ergo etc. Respondeo tam facile
operi esse ad extra esse, quod actu imperante ut de facto res in
una sunt libet. ut non esse extra et ex ideo liber actus im
peratus per quem extra est et ex eadem libertate divina potuit
esse actus intellectui elicitus ut in superioribus monstravimus.

5° ex his si quis obiiciet aliquid similiter
Deus exercere intellectui sed contra quod cum ut nos ipsi docemus
et tribuimus Deo sequitur ad ipsius quod illius suis perfectis effecti
minus implet sed tam videt alius a bona ulterius
et non tribuere Deo absolute et singula libere intellectui contra
finis cum potius non hoc negamus ut minus est confessio
dicemus tamen non dicimus quod voluntas divina sit intellectui libera
adoperandum ad extra, non requiritur quod exerceat aliquem actum amoris
qui feratur contra an creatas sed illa sine ex sua perfectione
ad independentem aquonit amore contra res creatas possit se
ad hunc producere liberum decidere adire ante desinat conducere
cum creatum actus per causam et nullus alius actus voluntatis exerceat

q̃ illud quo velit esse offerre diversi id hic dere al...

Satis̃ quibus argum̃to ex nris p̃ncipiis Calvinisti R. C. II.

Fiet 1º. arguunt sic adhuc argum̃ ex nris p̃ncipiis desumptis quo pbari esse inter impossibile esse Deum operari ad extra [illegible] exhibitiis genere, ut inferentius expressimus imo 2º pbari videt Deum n̄ operari ad extra q̃ voluntas ut ẽ formalit liberi arguitur autẽ ita dicit, falso d̃r in nriis p̃ncipiis volũ divinã esse ipsam virtẽ operatricem ad extra. q̃ mst dici q̃ Deus lib. operari p voluntatem nisi quatenus eliciat lib. actum quo velit producere creaturas & ex hac volitione dirigit pria productionem ad suum experientiam. Deus autem n x.ª volitione nisi ẽ unica simplex p fectio deitatis que ẽ pria activa quatenus ẽ potentia producere p [illegible] actus effectus & ẽ volũ quatenus ẽ actualis amor deitatis, sed quatenus ẽ actualis amor deitatis n̄ ẽ pria productiva effectuum ergo quatenus ẽ volitas n̄ ẽ pria productiva ad extra & p̃inde nec formalit libera ut ẽ pria activa re eadem volitio ẽ pria formalit libera.

Confirmat argum̃ q̃ si desipiamus p fectionem illam esse actualem amorem deitatis [illegible] esse potentiam ferri p actus in res creatas deciperemus esse volũ eamque aliogin dicemus illam esse productivam ad extra q̃ voluntas divina n̄ ẽ qua talis productiva effectus ad extra. & p̃inde virtus productiva ẽ dicta adveniente. Confirmat iterum vice versa

q̃

q.º si despiciamus ... ... diximus esse indiuis. et
sic producit effectus ad extra . diximus ... ut ... utriusque
communis alioquin ... cogitemus de amore deitatis ...
... ... am... creat . quod decretus actiue proc. ad extra
... dictus a decreto ... Sine aut deducit, quod
affectio illa nequeat determinare se ... et int. ut ... actiua
... . Pro facile ... nequit intelligi quod actus ... qui non
sit formalis ... sit formalis ... , ... decretus actiue proc.
ad extra non ... formalis ... ut probatum ... neque
esse formaliter liber, ... quod erit liber virtualiter quatenus ...
ordinatur actui ... qui ... formalis ... et ex se formaliter liber.

... ... accepto satis facere possimus
et ... quod ... in hac dis... intendimus . exponamus ...
... ... actus Dei ad extra deberet esse ex sua ...
... formalis ... . ad hoc aut ... scindi
... qualibet pro ... esse ex se formaliter determinatus ad suum
effectum ... esse ex se indifferens ut ... omnibus requisitis ad
... operandi ... . pro actiua Dei ad extra
... esse ex sua ... ut sit formaliter determinata ad opus
aut talis que sit ex se indifferens ad operandum, et non operandum
adhuc ... omnibus que ad ... sufficiunt ... aut ... actiua
Dei ad extra non sit ex se formaliter determinata ad ... ut docet
fides et euidens ... ex se indifferens ad non operandum
adhuc ... omnibus que ut ... sufficientibus ... .

... quis ... actiua ex se indifferens
ad operandum et non operandum ... indifferens alterius ... modis
... quatenus sit formaliter ... quatenus sit ex se

potens se detrahere ad operandum et potens se non detrahere, adhuc quod habet omnia quae sufficiunt ut operetur et habere rationem liberae voluntatis aut angeli. Secundo modo potentia activa indifferens quatenus non sit ipsa formaliter libera, subordinatur tamen directe sive indirecte alicui potentiae quae sit formaliter libera, et potentia motiva nostra, quae non est formaliter libera subordinatur tamen ~~[illegible]~~ voluntati ad producendum motus, et apta est ex se indifferens ut producat motus sive non producat, adhuc quod habet omnia quae ex vi productionis motus requiruntur et sufficiunt. Et dixi quae ex vi productionis motus sufficiunt, quia dum non habent detractus voluntatis non habet omnia, quibus indigeat ut in suis actus procedat cum sit voluntati subordinata.

Ex dictis quod formaliter potentia activa Dei asseritur esse ex tota formaliter libera, quia potentia activa Dei potentialis est ex sua propria ratione indifferens ut operetur, sive non operetur ad extra. Sed non est habere rationem indifferentis quatenus solum debeat subordinari voluntati divinae. Ergo est indifferens quatenus ipsa sit formaliter libera seu quatenus sit se ipsa potens se detrahere ad operandum et se non detrahere independenter ab eo quod eliciat actus voluntatis sive non eliciat. Minor probatur quia si ipsa potentia activa Dei non sit ex se indifferens hoc secundo modo dicto quatenus videlicet sit ex se ipsa formaliter libera non est omnis perfectionis quae excogitari potest. Imo videretur esse imperfectior cum desit illi ea perfectio quae dicit in potestate ad se detrahendum sive non se detrahendum. Sed cum potentia Dei activa ad extra dicat non modo carere omni imperfectione quae intra suum genus excogitari possit debet esse ex se propria ratione potentiae activae formaliter libera.

[illegible]

Debat etiam ut in facto cuiusq. pot. activae, intra quam
non activa illimitatae est, ex defectu extrinseci potentiae potest
(per eius defectum) modo quodam talis esse, ex eo quod inveniunt
a creatis causis esse privat et in se ex defectu motu sue
ex defectu motu suo detrahendi detrahat ut evidens in Deo
et eius defectum motus suo potentia activa detrahit adeoque sit detrahere
se a se ipso, id est detrahere et ad operandum ex potestate addere non de-
trahendum, hoc sane detrahitur quod sui motu detrahendi movens tribuen-
dum potentia activa dicitur quoniam tribuendum est illi qua sit perfectissima
quae excogitari potest ex productione effectus principalis, et ex defectu
motu quodam illi tribuendo ex defectu detrahatur qua perfectione
detrahi possit, deorum datur adeo tribuenda est illi gratia et finalis
incertas, et nec in eo detrahatur genus ex dicto visitat.

Ex dotibus indifferentiae cum addita . . . .
. . . . . dato.

Cap. 12.

Talem esse ex dictis in eo ipsorum arcanis ibidem factis
discutere, ne autem quaestiones satisfactorias ad . . . aliqua
distrahamus, evidendum ex facto dubium sit, qua sufficit libertatis
deceptio potest excogitari. n. si aut dicere deceptum libertatis talem esse
proprium voluntatis ut nulla alia facultas excogitari possit
cui deceptus sit ille finalis conveniat. aut dicere deceptum libertatis posse
convenire finalis facultatibus aliis a voluntate. Si dicat hunc
talem esse proprium voluntatis ut nulli alii facultati conveniat

sit nunc qd argutu probant nos actiua Dei esse fralit[er]

libe[ra] probat eo ipso illa esse fralit[er] voluntas ut euidens e[st] cu[m]

[e]x illis enim rebus probauimus pot[entia]m actiua[m] dei esse fralit[er] libe[ra]

probaui utique ex deo cu[m] e[st] illa esse fralit[er] voluntas

Qd si dicat cu[m] neutro ex his attributis posse

conuenire fralit[er] aliq[uo]d actiua[m] absolute possimus sane ex

argutis in praecedentibus d[ic]tis nos fralis concludere, qd vol[unta]s

pot[enti]a actiua diuina sint duo attributa adeo distincta quo

ru[m] neuter alte[ri] includat, et quoru[m] quiuis sit ex se fralit[er]

liber qd ex ista ueritate instituto nostro nil refert, qui illud

contendimus deum posse exercere effectu[m] libertatis in ope[ra]tio

[n]ibus quamuis nulla ipsius indi[vi]dua creat imo etiam quamuis

nulla ratio dilecta erga res creatas sit aut fieri possit

c[um] quando loquuti fuimus sumus de illa effectu qua est fralis

vol[unta]s ut uis abstrahimus ab eo qd attributu[m] pot[enti]a opera

tiua ad extra, includat, vel non includat attributa fralis vo

luntatis, quamuis n[on] rei ecc[lesi]a sic quisque opinat, nostra sa[tis]

subsistit

Quamuis quoad altissimu[m] intentu[m] attinet nil re

ferat qd actiua pot[enti]a Dei ad extra distinguat ab ea absolute

diuina uti saepe concedebamus. Adhuc tamen opinio, opinor

Illustrissimus[?] duo et pot[enti]a actiua Dei ad extra distinguuntur tanqua[m]

includens ab incluso quamuis actiua pot[enti]a includit

fralit[er] voluntas sicut pot[enti]a includit fralit[er] ad vol[unta]s, ipsa diuina

n[on] includat fralit[er] pot[enti]a[m] actiua[m] ad extra quare insuper, nam

rei opinor opere ipsius erit fundatum nimis probe praesenti

instituto valere. Cur ex hanc opinionem nos argutis

ad

ad uerū diuiure. fundam̄ q̄ nimis nē ... ē, q̄ nēq̄ in
telligi q̄d pōa actiua Dei ad extra sit se ipsa potens de
terminare ad producend̄ effectū nisi intelligat q̄ sit se ipsa amor
obiecti sufficientis mouere ad talē productionem et taliter intelligat
posse se ipsa esse actualis amor obiecti mouentis, b... q̄d
pōa actiua Dei sit se ipsa actualis amor obiecti aut taliter
potens esse amor actualis ē esse formaliter uoluntas ut ex se ē
euidens et ex superioribus disputationibus constat. q̄ actiua pōa
Dei ē ex sua ... non formaliter uoluntas. Sillogismus ē rectus
et ex ... maior indiget probatione. Probatur autem. q̄
pōa actiua Dei neq̄ se de terminare ad producend̄ effectū nisi
ex aliquo motiuo Deo digno ut ... dicimus q̄ neq̄ se
determinare nisi quatenus sit se ipsa aut possit esse actualis
amor obiecti sufficientis mouere ad producend̄ effectū.

Opinio sane admittenda mihi ... esse q̄d actiua
pōa Dei ad extra sit ex suo conceptu formaliter uoluntas aut
... esse, esse probatur ex ... ordinata ... pos
... uoluntate ... actiua adstruat imperfecta
... ... ordinata ex sua ... alii
... ut in superioribus ... sit plane dicendum
q̄d actiua pōa Dei sit ex suo conceptu formaliter uoluntas q̄ si
... adstruat, adstruit eā imperfectam ... de ...
adstruend̄ ... in eo ... se ipsa ex motiuo Dei
digno ad operand̄ ... et ... nos ...
... ... in ... bene ... pōa Diuina

s. im douitte ipremiiling recaritarum Deliberato

Angi. sal roi ipse dictum esse sentimus non st in

nra verba iuramus, sd ocitis ollim oculis iq denuo

gressq ostis ulnis anglectimur qui Deo dante tractaturi

sunt de ipsa Diua. i tractamus vero a mo tertia quae

sa pssenti instituto latius ad nos expendimus.

Adarguti qui quo pbari intendi volis

diuq et pos actiuq Dni adeoplena esse dicitis sic facultatis

adequate ditas. R illud est efficaciam esse sed an ois usur

hani quatiis pbat vols diuq ut tales non includeret in suo

conceptu fralis tanq actiuq pos qd in in sequendi dicitur cum pphatum

sumus ex Deo dicimus ptestimus ad amandum independenter

ergo ab actiua ipa Dei qua contra tradamus quatus

illud ipsum arguit in 2a spat pbat pos actiuq Dei non in-

cludere vols R esse modo sic mente pos actiuq Dei non

spale respicit quas 1o roi eodem actiuq pos dicit quam Dei

pia voluntas non quam iq ex illi humus qui vlt descinditur

actiua pos dei ut diua ab aliis pois actiuis qua mente

in creatis psiderari possit scicut decipi ut pos ex se potens

actuare se ipsq ex aliquo motiuo ad effectus ere et ioui

decet decipi ut ~~[illegible]~~ voluntas

stat in depictus pos actiue, ut abstrahit ab actiua pa

Diua et ab actiua creata, pscindat prius a depictu vo

untiis, depictus tamen pos actiuae Diuae non pscindit a depictu volis

sed suo formali includit.

[illegible] Dicit cuius videri nos gratie in here,
ceptus qui aliqui ad diversas ineas spectant; spectant
aut ad diversas lineas duplex, scientiae et duplex [illegible]
[illegible] in [illegible] et eandem illos confundimus. Certe qui hac
[illegible] arguant, si animadverterint, esse dingere [illegible] duplex
[illegible] qui aliqui non se [illegible] [illegible] inter se includant
[illegible] in aliquo 3. [illegible] ita ut [illegible] non sequatur in
[illegible] [illegible] quin intelligatur includere duos illos
duplex - [illegible] in ollam [illegible] creata que ex [illegible]
dicit [illegible] esse [illegible] activus et passivus ex [illegible] duplex [illegible]
[illegible], et duplex [illegible] [illegible] sint [illegible] [illegible] ita
[illegible] duplex activus [illegible], et duplex [illegible] [illegible] sumpti
sint [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] includi-
[illegible] [illegible] ut dixi etc.

An vel[as] divina sit lib[ert]a adam[us] efficacit[er] creas

Disp. 10.

Potiss[ima] q[uaesti]o [illegible] [illegible] ex[pendi]t[ur]. S. 1.

Non satis erat libertas divina adoxendus ex positivo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libera ad am[us] eff.

crea

circa quam libertas exerceatur in ipso actu amoris sive amandi, dum est talis circa amatum ut potuerit illam non amare? et quod loquimur de amore efficaci est, de dubitari etiam possit et soleat num detur, dari ve possit in Deo actus amoris inefficacis qui sit simpliciter liber? hoc tamen dubium non est huius discutiendum venit itaque in hac disputatione solum loquimur de amore efficaci Dei, scrutamurque num dari possit in Deo actus aliquis amandi efficaciter circa quem sit simpliciter liber in ratione amoris?

Et ne aliud quam ad id quod potissimum inquirimus disputando deflectere videamur et insimul ut apertius constet quam longe alii sint ut id Deo dedant quod dedere religiose confitent sciendum est nos in hac quaestione solum inquirere de amore efficaci qui efficax sit intra genus amoris adeo efficax sit ex vi effectus quo tendat in obiectum suum amatum? et quod hoc nostrum maxime est ne aliqui doctores investigent id negemus, quod ipsi verissime docent et ne insimul ipsi aliis atque difficultatibus quibus nos proximus satisfacere intendant ut autem haec omnia rite explicemus advertere oportet amorem Dei posse dupliciter dici efficacem 1o intra genus ipsius amoris et in ratione amandi. 2o extra genus amoris solum in ratione efficiendi. et secundum hoc discrimen dividimus amorem efficacem Dei, in amorem efficacem affectivum et in amorem efficacem effectivum seu effectivum determinamus autem istud maxime esse ex subiiciendis evidentius ostendemus.

[illegible] efficax intra gus amoris [illegible] in [illegible] am

[illegible] efficax [illegible]

[illegible] tendend[illegible] in obj[illegible] [illegible]

[illegible] amoris [illegible]

[illegible] efficax [illegible] vult deambulare [illegible] efficax

[illegible] motu[illegible] [illegible]

[illegible] amoris [illegible] efficax [illegible]

[illegible] efficax [illegible] amoris [illegible]

[illegible] efficax [illegible] tendend[illegible] in [illegible]

[illegible] amans ad [illegible]

[illegible] amare [illegible]

[illegible] amor [illegible] amat [illegible]

[illegible] in [illegible] existant

[illegible] efficaces in Deo [illegible] esse efficaces

negare [illegible] infra

[illegible]

in [illegible]

His ita notatis dicendum [illegible] quod

[illegible] volunt Deum esse ab se [illegible] ad amandum

creaturas actu efficaci qui talis sit extra [illegible] amoris [illegible] effectiue

et [illegible] non [illegible] ex [illegible] in q. 4.

[illegible] exponemus. Deinde [illegible] insistent [illegible] rogamus

[illegible] voluntas diuina ita sit libera ad amandum creaturas ut possit

[illegible] actu amoris qui intra [illegible] amoris et in [illegible]

amandi [illegible] efficax, et aliorum liber, qui est efficax [illegible]

quatenus [illegible] a se ipso [illegible] ad amare [illegible] quatenus ex [illegible]

[illegible] ad desiderandum actu ad [illegible] libertate

[illegible] amata talis [illegible] inde moueat ad [illegible] Deus [illegible]

[illegible] in ipso est, [illegible] in [illegible] dictus affectus [illegible]

[illegible] dicitur de amore efficaci qui talis sit

ut tendit in creaturas [illegible] ex [illegible] Deus amare se ipsum amore

[illegible] efficaci qui talis sit intra [illegible] amoris [illegible] amandi.

[illegible] Deus talis se amet [illegible] actu [illegible]

[illegible] tendit ut [illegible] infalibiliter [illegible] ad

[illegible] creare [illegible] nullius indiget nec aliqua [illegible] alicuius [illegible]

[illegible] et emolumenti. [illegible] aliqua [illegible] ad esse

[illegible] libertate [illegible] Deus infalibiliter [illegible] se diligit

[illegible] ea creaturas [illegible] affectus ille [illegible] ex ipso [illegible]

[illegible] efficacia [illegible] Deus [illegible] esse [illegible] ut [illegible]

ad [illegible] esse [illegible] actus [illegible] efficax

intra [illegible] amoris imo [illegible] efficax intra [illegible]

negat esse [illegible] efficax ut non possit esse efficax quatenus

[illegible] in [illegible] non sit [illegible].

4.°

[illegible] dicitur de amore [illegible]

in ratione amoris efficacis [illegible] quod deus [illegible] amet [illegible] actu efficaciter [illegible]

creaturas [illegible] libere [illegible] deus [illegible] efficaciter

[illegible] nullam

[illegible] quod deus [illegible]

[illegible] Deo absolute et singulariter [illegible]

[illegible] amoris [illegible] efficax [illegible]

[illegible] Deo absolute et singulariter [illegible]

[illegible] Deo absolute et singulariter [illegible]

[illegible] Catholicae [illegible]

[illegible] efficaci [illegible]

Vtrum deus [illegible] esse libera ad amandum [illegible]
creaturas [illegible]

C. 2.

[illegible] in [illegible] theologia [illegible] occurrit [illegible]

[illegible] ad duas [illegible]

[illegible] revocare [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] negativa [illegible] affirmativa

ivare ... priore in ... et ... eorum et varietas ... exstat
proventus et postea more nostro ... ubi ... vos
... tractamus.

... non esse liberum ad amorem efficacem ... tam ... sive ... affectivae, id est, intrinsecus amoris et in ... adeo ... sit efficax ex ... nostro ... amatur ... Suivus ... authore ... in ... dist. 40. ar. 2. et dist. 46. ar. 2. et dist. 47. q. 1. ar. 2. ... et ... accedunt P. Belarminus ... 3. ... et libero arbitrio. cap. 7. a § 4. P. ... dist. 54. c. 3. P. Suarez disp. 26. a cap. 11. P. ... disp. 5. s. 3. P. ... 7. disp. 3 c. 6 P. ... ratius disp. 32. s. 3. ... forte ... de re docent P. albertinus ... P. tannerus infra refferendi si ... in ead. ... multi ex antiquis, quos P. ... refert ... obscure ... ut non ... in hac ... refferre ... sicut ... aliquos qui ... libere ... loquuntur

In eandem ... aut ... qui dicunt actum liberum ... esse relatum ... aut denominationem ... ab effectu ... extra ... si autem ... in ... dist. 45. q. 2. ar. 2. ibid ... q. 2. ar. 2. ... in ... 1. q. 15 ar. 2. ... in ... Sentent. cap. 75. § advertendum ... cap. 76. ... ... q. 15 ar. 2. ibid P. ... disp. 2. P. vasq. disp. 80. c. 2. ... dubio 2. ... ar. 3 ... Pinsantus disp. unica ... in ... q. ...

et novissime tandi P. Castellanos d. 6. s. 10 & 11 cum multis
alios ex antiquis nostra dicere loquuti.

Si ingm. Dei, quia in eo conveniunt omnes
gentes deo actus, ubi qui sit ipsa efficax inimicus qui omnis
... qui ibi sit & efficax in rei affectus ad bene gratis d.
Deus in eo conveniunt quod ipsi deus divitiant in illa dicit
eius mali differant quo ad aliena dicit in suo bonum et
ig eggono in bonum aliqui dicunt ipsius ipso Deus dicere
ipsius voluntatis effectus naturalis voluntatis Deus quam Deus amabilia
cuncta necessario diligit & dicere ex causis suae quam Deus
quidem sed independens ad extra. Illis si P. Pelarm. &
Arrubal et alios antiquis minus clare loquutis. Sane autem
id P. Arrubal sic explicat ut dicat effectus voluntatis Dei
afferre intrinsece in respectu voluntatis liberi realitatem ... afferendum
taxat exprimere et de involato qui movens bonum aliis et famil
liaris est. Modo P. Arrubal quod voluntatis ... Dei est actus
immanens et vitalis qui mutat tamen intrinsecus deo, et ex
illa affectio naturali voluntatis Dei sit intrinseca & vitalis Deo
illa ... in recto ... intrinseca in respectu voluntatis liberi
... alter ... ad ... Dei aliis effectus
... ut sic ... efficax ex suo modo tendendi affectus ad
objectum.

Deinde alii docent dari in Deo voluntatem naturalem, qua
Deus necessario diligit quod amabile est ... voluntatis expeditus in eis
ex refirmatione ... voluntatis naturae esse ipsius virtutis activae
Dei ad extra esse quasi talis ... in ratione virtutis activae. Sine
... libertas Dei in actu 2º ... in hac voluntate

ut ē virtus activa sibi ad producendum et non producendum effectus. Libertas

igitur in actu 2° consistere in actu ipso qua Deus libere producit

ad extra, quem actum dicit ē actum 2um circa quem volitio divina

exercet intrinsece suo sicut in esse virtutis activae. huiusque

sententiae quo ad rem signatam reliqui Doctores memorati supra PP

Granado et Semel. Tandem non omnes eodem explicate nec eodem modo

loquuntur, nam aliqui dicunt volitionem liberam Dei esse extra denotationem

ab actu sui habitu; alii dicunt, eam esse distinctam ex volitione

naturali intra Deum et ex actu qua Deus effectus producit ad extra;

alii dicunt, volitionem liberam esse ipsam volitionem naturalem ut tendentem

supra actus in effectu qui omnia in ipso omnino coincidunt hoc tamen duntaxar

dictat certo tempore Doctores. hoc non admittere alii intrinsece Deo

quod sit in se ipso amor liber, et efficax in ratione amoris.

3 alii dicunt dari in Deo decretum ex se

et ex suo modo tendendi etc. quod sive distinctum et quolibet re

et ad extremum radicitus ita ē decretum quo Deus efficit decernit

quod creatura fiat si non fiet quod existat, si non existat in hoc instanti

signato et sic de quavis re excogitabili eius quod extremo

contradictorio. De hoc quod decretum dicunt illud esse prius naturaliter

Deo, ut fuit ad distinctum dictum, quod obiectum idem ex in se prius

naturaliter, eam necessario omnino sit res esse, aut non esse; 3° subdunt

decretum hoc esse decretum determinate de existentia rei denotando quoties tali

existente, et esse decretum determinate de non existentia denotando carentiam existentiae.

Sic PP Granado et Semel. Unde constat quod libertate tribuatur Deo actus

voluntatis qui ex suo affectu sit efficax, non tamen, qui ratione ē actus efficax dicitur

liber, ita tales dicat quod motas dicitur ad extra ad quem coincidunt in id

ipsum quod ex Deo extrahat retulimus.

Jam vero tertius qui [illegible] [illegible] [illegible]

mos creat[uras] [illegible] in iste [illegible] qd ex [illegible] [illegible]

[illegible] aut nullu alia creat[ura] amore Deo tribuit, qm illu qui in

amore est divus narit, & indubitate [illegible] talis eg loq[uitur] ut

videat negare qd Deus proprie amet creat[uras] imo & exprimit qd

[illegible] metaphorice illas amet, q[ui] certe interditor egregie [illegible]

[illegible] effati, quam vlt [illegible] negat, Deus amare actu proprie

effati creat[uras], actu, in qm effati, qui talis sit ex suo mo[do]

[illegible] & intra [illegible] amoris, qd qd e reliquorum [illegible] [illegible]

retulimus. & omnius aliqui sibi in an[imum] induxerint [illegible]

negare qd Deus vere ac proprie amet [illegible] imo & qd [illegible]

in se ipsis agnoscat. [illegible] male cum illos bonus autor

audiat exponemus [illegible] suo loco [illegible] talis modo [illegible]

[illegible] negari n[on] possumus illos minus caute locutus fuisse.

Reliquum, quo [illegible] [illegible] in eg [illegible] qua illos

retulimus adducti sunt vnus, & idq e, illud vlt qd in [illegible]

[illegible] 1319 [illegible] alios proponentes retulimus. [illegible] in eos

[illegible] modos [illegible] sunt [illegible] qd ex diversis [illegible] Philosophiis

[illegible] vnus quisque [illegible]; aut [illegible] & alio loco tractant

[illegible] opus est ea late referre & refellere, [illegible] sufficit [illegible]

attingere ut indiciud [illegible] [illegible] nimio incumbamus [illegible]

[illegible] disceptare, [illegible] alio, cum [illegible] [illegible] defflectere

qd sane [illegible] & [illegible] in [illegible] ut Petrarcam

[illegible] [illegible] salus [illegible] qd nil aliud [illegible] libros [illegible]

[illegible] qm id ipsum qd in aliis [illegible] Philosophis reperit.

Re

140 Referunt sa in[illegible] exposita
2[illegible] mus ibid relatos explicat.

Cap. 3.

Quoniam in subseq. cap. mox alium dicendi proponemus, et quae [illegible]
sa in cap. [illegible] relata quatuor [illegible] explicat non ea hic
[illegible] refutationis [illegible] nos ipsos dicendi quos baltem
retulimus ... refutatis cap. [illegible] attingemus quia illorum plura
aliis loci diversis si aut inseq. [illegible] dicenda veniunt, cum
nostram opinionem in subseq. cap. referemus ex aliorum refutationibus discutiamus
et ut a [illegible] refutat[illegible] [illegible] illa quae nobis refellit
[illegible] de attinta [illegible] arguendi cap. eandem adhuc aeque ut inseq.
cap. proponit inferius nos cap. 12 refutabimus ubi ostendemus
bemus actus vel [illegible] non de here ea [illegible] qua in [illegible]
lata supponant...

Et [illegible] res [illegible] aliis [illegible], ut ea [illegible]
2 inseq. cap. clarius exponemus adhuc tamen male exponebantur dicti
[illegible] quos in cap. [illegible] retulimus [illegible] in [illegible] cap.
[illegible]; in [illegible] nego dici id, quod ex [illegible] ostenderamus
[illegible] [illegible] includere intrinsece solum [illegible] navis
2 intrinsece [illegible]; extrinsece [illegible] de motato et in obliquo
[illegible] quam [illegible] [illegible]. [illegible] ex alio [illegible] intrinsece
in recto ex uno extremo et ex alio extrinsece et in obliquo,
dicit [illegible] extremum illud, ex quo intrinsece [illegible] navis [illegible]
[illegible] [illegible] ex extremo alio ex quo extrinsece [illegible]

... dña atinen ... in Deo intrinice v[ari]o
n[on] dicit nariggmes a priori, ... a posteriori ex act[ion]e qua Deus
operat[ur] ad extra. ... volit[io] ... esse Dei n[on] dicit intrinice
... dña atinen ... ... dicit nario ... dicit
Deo ... intrinice ex act[ion]e ad extra: ... recte ... mag
... satis late ... alias in nris ...
et in ... nulla ... illa diximus: mor deniq[ue] certa ...
... nulla perfect[io] dña atinen ...
... dicit nario Deo ... ... nario ex ...
... ex volit[ion]e ...

Deinde ... id ... P.P. ... et multi alij
relati dicunt, ... libertas Dei in actu 1[o] ... in volit[ion]e
nariè in se, ut indifferens ... in esse virt[ua]li activiq[ue] ad operand[um] et n[on]
operand[um] ... in actu 2[o], ... esse ipsa act[io]
qua Deus operat[ur] ad extra; hoc ingm ... recte ex
... ad operand[um] ad extra, recte ... explicet
... liber ad extra qui ... ipsa actio. At n[on] recte
explicat. volitio ... explicet ut efficax ... .
... efficax dña quacunq[ue] ... efficax sit, debet
esse, ut efficax intra Deo ... intrinice et
in recto ... ipsa act[io], ... debet ... in ...
... efficax ut talis, ... nario ...
... efficax esse ... mo ...
... ... mo ... ipsa ...
... ... n[on] ignoremus ...

adversos abstrahat rōē secreditate ut in ca.e 20 diximus. -

2º moveri ille dictio qui refugit ad exitis effectivis que
sive ad disiunctus ex esse, et non esse rei, vix certe adversus ij sententiis
substineri pot. 1º quod ipsi multa argumenta efficacissima quae suadent
judicij actus disiunctivos ex quo possibili nullatenus in Deo reperiri,
go ora labitur si conducerimus, si ad effectu dicitur status moveri dicti
naria essent. 2º quod si gratis demus judicij actus in Deo dari,
nihil esse fundatum ut dicatur illius esse ex suo modo affectivo tendentis
efficacis. Dico 3º in 1º status ille ingeat nario ex reiecerato
aut excessivus nec necesse non quod ex suo modo affectivo tendit,
sit efficax, quod est singularissime obstruat necessitas ut sit disiunctus
cum alteri e duobus extremis contradictorijs ut ex se ipso e evidens.
Deinde falso dicitur deus ferri affectu efficaci ad id quod nusquam est nec
nunquam erit unicuique dicatur ferri in illud sub disiunctio, i.e quod sit
se desit, certe non explicatur cōmo dictio qua rōē deus dicatur esse velle
destruere mundus ex amor ille de quo modo loquimur alternativus,
secundum id quod dicit intrinsece in Deo non sit amor destruere mundi
sed disiunctus mundi - non mundi, atque qui deus non solum amat deus
disiunctus ex mundo et non mundo, si ita est quod disiunctus istud directe
amat, sed amat ex destruere mundus sub rōē exstantis, et destruere
velle productus et exitus mundi, hoc autem qua rōē dicatur non explicatur
modus ille dicti nec explicare pot nisi quaeramus docere amorem illum
disiuncti esse amorem destruere mundi ut destare exist[illegible]
ad [illegible] alia falsa et in via effugit tandem moveri iste dicti
[illegible] cedimus. [illegible] reprehendus est sicut contentis. mear
[illegible] in [illegible] nale [illegible] de mois [illegible] explari.

a

Sal. in c. qq. ... aut cogitat.

... Cap. 4.

... conoscit quod ... ut arbitramur ... indignitati

relata carit ... cum illa ad publicas divinas ... meditati

sumus, ad ... aut ... esse in Deo cognitio naturis qua Deus

cognoscit omnia ... ut detracta ... illa ... secundum rationem amabilitatis

quae secundum ... et attenta etiam relate ad aliud amabilia

... cognoscit naturis Deus Angelum ut absolute detracte

... cognoscit eundem Angelum ut amabilis ... ad

gloriam ... Deum ut quod amabilis secundum se et ex sua ...

... et sic de aliis rationibus amabilitatis quae in substantia

Angeli separari nequeunt. ... insuper cognoscit Deus naturis eundem

Angelum ut ... sanctus in quocunque instanti temporis detracto quod

... cognoscit Deus eundem Angelum ut amabilis

... sanctum ... eo detracto tempore quo ... sanctus

... cognoscit Deus bonum esse ... quod dignum producere Angelum

... sua gloria ... aut quod bonum ex se ... esse Angelo

et sic de aliis motivis tandem cognoscit Deus esse bonum ex multis

motivis quae Deo proponuntur ... producere Angelum etc.

Habet Dei scientiae ... naturis ...

... quo Deus ... ad ea omnia amabilia quae ... scientia ...

... affectu ... et ... amore ... Angelum ... se

attentus ... eundem ut producenti ad gloriam ... Deum, et ... eundem ut sanctum sub singulis instantibus temporis quae ...

... affectu Deus ad producendum Angelum, sive ... producere

circely in tribus instantibus divisive et affectu et de n° operatus sine

n° genere quorum nos utrumque exprimimus de dictis comparatis ut ama-

bile ex diversis rebus sub quovis instanti tamen divisive et

hac eadem proportione besitatis alia re sub quacunque ratione amabi-

litatis [illegible] amabilis esse dicatur.

Amor iste praedictus habet tres circumstantias seu

proprietates. 1° est quod sit [illegible] narius deo quo ad esse et quo

ad tendentiam in obiecta amabilia relatus. quorum obiecta [illegible] si-

nario vero carere quae comparantur. quare de re nullus omnino dubitare

potest qui huius modi actum voluntatis admittat. 2° proprietas est quod non sit

efficax ex suo modo tendendi, sed simplex affectus et amor quo deus

amat simpliciter ex proprietate tamen ad illius amabilitatis et ob hanc

proprietatem nota [illegible] ego ipse amor iste non esse conditionatus formaliter

[illegible] vel ex suo modo tendendi ferat conditionate in obiectum; fertur quod

tendit quo modo obiecto tamen si non efficaciter quales supra expressimus. 3°

proprietas ex nostris principiis praedicto actu conveniens est quod amor cuiusque

rei solis est ipsissima perfectio quae est amor actualis deitatis quae per-

fectio indivisibilis cum sit, fertur sub ratione indivisibilitatis ex se sua in obiecta

praedicta: sicut enim ille amor cuiusque rei est ipsissima perfectio quae est

formaliter virtus productiva dei ad extra.

3. cum amor iste sit ipsa virtus productiva dei ad extra

est formaliter liber in esse virtutis operativae ad extra ut in mea diff.

nos ipsi docuimus. intus talis est virtus productiva ut talis non erit

nisi foret debitate amor actualis eius rei cuius est virtus productrix.

et ratio est quia cum deus neque operari ad extra aliud quam amando ad ipsum

cooperatur non intelligitur [illegible] potens producere nisi intelligatur amare

illa re producenda aut posse [illegible] amare. Cum autem deus

neque-

nequeat esse in gen(er)e di amoris, qui in medio dicitur concessus esse
quo devenit actus amoris de quo loquimur; quoniam amor iste est in
separabilis ab amore esse sicut neque ast ess(enti)a intelligi posse ad eius
productionem ad extra nisi quatenus intelligatur actu amans detrate id cuius
est ipse productio. Ex inde et Deus esse log(ic)o est singul(ari)s productivus
rerum quas illas amat in quo illarum amoris.

4. Cum amor iste de quo loquimur sit virtus quo
dicitur quae ut esse ... se se esse ipsa detrat ad operandum est
quod amor efficax rei ut est actualis amor istius se detrans ad
illius productionem, et est amor inefficax ut est amor non se detrans ad
productionem eius, cuius est amor. Qua in re fatale, quod nos adstruimus
est actus productus non constituere in esse efficacis quod extrinsece denotatur
ab actu extrinseco nec esse diminutum ex amore ex effectu et ex actu
extrinseco quod omni actu ex operat... est constitui in esse amoris efficacis
quod detrahatur sive applicatur sive ad agendum active sumptus. Actione
autem hac applicatio sive detractio non est aliud distinctum ex mente ab
ipsa entitate amoris, sed est ipse amor ut se applicans sive detrans
ad agendum ex potentia non se applicando, dicit quod quando actus ipse
in obliquo, sic actio dicit quando ante intus ab agente et ab
producto.

... reliqua ... rite quaerat considerandum est detrati
libera cuius est ex ad operandum posse considerari active sive ex ipsius
esse, et posse considerari passive sive ex parte effectus in fine. Si pa-
ssive consideretur nihil aliud est quam actio ipsa quod omni ea operat,
sin autem consideret active sive ipsa ea ut se detrans et applicans
esse ipsa ad operandum quae applicatio active recte ab aliis appellatur

volit. virtualis. n' quod qui sit volitio superaddita entit. de q[ua]
q' ... se determinet ... ita se gerit ac si ...
volit. ... se reflectendo applicare in quo re ipsa
efficit; nos autem detractum illius actum appellamus motum virtualem
quem ... se ad ... determinat ... inde se gerit, ac si motu
aliquo D. se se ad agendum applicasset. in hanc s[ententi]am ut a nobis
in praesenti usurpata relata accipio ... Albertinus qui in nullo alio
sensu illius s[ententi]a ... ... congruent accipi ut latius
inferius dicemus.

Sa in praesenti usurpata relata virtus fundatis roborat.

cap. 5.

Relata igitur s[ententi]a ... negat, dari in Deo actum amoris qui in esse
talis sit nulla ... libere nec ... in esse efficacis intraque amoris ...
motum dici ... ... probabilis ... nos explicari ...
... illa tria fundata ... motum dici relatum ... virtus
momentis stabiliamus: tria autem ... dicta s[ententi]a ... si.
... in Deo ... et is amor, quos explicuimus in
quo ... relati ... ... ille amor sit ipsa virtus actio
Dei ad extra ... libere in esse ... in quo etiam ... ...
... aliqua diversitate ... exponant. diversitas tamen quo ad ...
instituti nihilo refert. ... est amoris illius ... determinatione
sui ad ... actum ... quin includat actum, ad quem se
detrahat esse volitis efficacis sui decreti efficaciam ... in quem afectum
tendit ... quem efficientem producit: ... hoc ... in quo motum dici
in praesenti usurpatus relatus ab aliis differt qui in ... relati si.

...

Sed quod tria in [illegible] cum [illegible] intelligimus etc.

Cum ergo sit certum tam scientia [illegible], quam [illegible] et [illegible] [illegible] scientiis [illegible] nationis quam [illegible] cognoscit mundum [illegible] et de quo [illegible] etiam [illegible] significat quale reipsa sit et Deus illud [illegible] duxit, et qua cognoscit bonum esse producere mundum quod [illegible] [illegible] actualis Dei, [illegible] ex se bonum est, ac Deo bonum dare esse mundo in eo instanti [illegible] imaginarii in quo illum produxit, et sic divinae in aliis omnibus instantibus aeternitatis. hoc [illegible] potius [illegible], quam [illegible] [illegible] certo omnibus [illegible] Deus cognoscere natio quod cognoscibile sit et sub omni ratione sub qua cognoscibile esse [illegible], cum autem obiecta praedicta sint ex se natura in esse obiecti Deus cognoscit illa natio et etc.

Quartum dari in Deo actum [illegible] amoris quo [illegible] afficiat ad mundum ea ratione possibilem qua [illegible] [illegible] praedictum est. [illegible] ergo nec Deus se suspendere [illegible] amat [illegible] [illegible] illud, nec illud odio habere [illegible] illud amat et [illegible] [illegible] [illegible] Deus est causa quod mundus sit [illegible] ea ratione qua [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Deus est causa [illegible] creaturae quod Deus amando se, amat quod sit causa quod mundus sit modo dicto [illegible], ac talis [illegible], qualis [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] amat Deus indubie mundum cum [illegible] ipso [illegible] adeo amat actu natio mundum ut [illegible] est [illegible] ad gloriam [illegible] et [illegible] se bonum, et amat [illegible] quod [illegible] sit [illegible] honestum mundum producere, et [illegible] alioquin nos ipsi [illegible] [illegible] amorem Dei esse ipsius virtus [illegible] [illegible] hanc [illegible] suo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], munt quod [illegible] [illegible] [illegible] prima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3.º Vº. Itaque longe suadet vt 1º Deus ad effectum ge-
nitus deinde vt nimirum amor illius ut se applicans ad operandum
seu ut virtualiter volitus efficiendi ad quod dico amore illius cum libertati
ne sui scilicet sumpta haec volitio efficax mundi suadetur quod
volitio illa mundi ut detracta ad productum ipsius dat mundus metha
physice necessario. Sed volitio efficax mundi, efficax inquam, effectiue
seu quae sit efficax affectiue. Ant in 1º certus est ipsis consilibus. imo
5º est id quod modus iste dicendi [illegible]. Sed insuper eidem est exem-
ut explicaris in esse 1º. quod ea volitio est efficax effectiue, quae talis
est volitio realis ut a se ipsa infert efficientiam talis rei cuius dicitur
volitio, sed volitio mundi ut detracta a se ipsa ad productum mundi
infert hanc seu ipsius efficientiam illius. Sed volitio mundi ut de
tracta ad productum ipsius est volitio effectiue efficax mundi, quod
intendit.

Haec doctrina declaratur exemplo voluntatis creatae. haec
non voluntas cum cognitione indifferente proponenti obiectum est [illegible] eliciens
eliciens seu ipsius productum actus amoris circa obiectum propositum est ex ea ipsa
indifferens ad eliciendum seu non eliciendum talem amorem, ut ea ipsa voluntas
ut a se detracta ad eliciendum actum praedictum est ea metaphysice necessario [illegible]
cens actum. quae detractio attenta [illegible] voluntatis est ipsa voluntas
se applicans ad operandum. Similiter volitio mundi 2º se sumpta est ea
[illegible] indifferens ad producendum seu non producendum mundum et ut detracta ad producendum
non est indifferens, sed metaphysice necessario inferens efficientiam mundi. in
exemplo actus voluntatis creatae solum est discrimen in eo quod voluntas creata non est
virtualis amor ipsius amoris, quem elicit, sed solum est amor radicalis.
voluntas vero Dei est actualis amor mundi, quem producit. —

[illegible]

Id si aliqs dicat detrat. voll. dive aut velle illa ipsa actu quae dnaru. ... esse peduit, dicq. id esse ... falsu, si sermo sit de detrat. actue sumpta, hu acceptaq. ipsius virtt. lib. operantis ut intrins. ... obstendimus et ... fals. ... gd illud sit gd noie detrat. actue sumpsim. signamus: admitti tn debet gnie evident monstrat eam dari et alioqui n esse ipsu actu ... cu libro operat. ut infrius demonstravimus. ... ea determinatio recte signat noie motus virtuales gnica libro dq. se detrat. ad operand. ita se fecerit ac si ... mot. sese ad agendu aplicaret.

Aliquot sacrae scripturae testimonia exponuntur quae sunt relata ab aliquibus refutat. Cap. 6.

Neutro gd mo, qui in duobus ... capibus relatus et explicatus sa. in 2o ... novis pbari potest ... admodum ta ... illa ... ille que nos aliq. ad ... illa explicavimus. ... in explatio dicta n displicent nobis ... ex quo alij ... refellunt ... ex alijs longe diversis: ... ante gm ... refellamus ... illa ab aliorum impugnationibus defendere ... multa. ... gd ut ... impugnat. discussionem obstendamus ... eae efficaciter ... dicend. in 2o cap. relatus, eas in efficaces sint d.

illis quae in duobus praesentibus expositionibus retulimus: 2° ut probabi-
litas utriusque ultimi modi dicendi dilucidius appareat. 3° ut explica-
tius ostendamus quod nobis in hac ultima explicatione non displicet. et
4 denique ut evidenter ostendamus infringi posse in re ab
aliis admittenda argumentationis illas quae volitio Dei liberae et efficacis
intra genus amoris indistinctibilitatem ad alios inferunt.

Dicimus negans dari in Deo volitionem ... quae sit efficax effectiva et intra genus amoris refutari debet
1° ipsis testimoniis Sacrae Scripturae, in quibus plane tribuitur volitio divina
tamquam causa ex qua hoc aut illud fiat Ps. 113, et Ps. 134. omnia quae-
cunque voluit fecit in caelo et in terra. ipse dixit et facta sunt
ipse mandavit, et creata sunt. ut dicitur Ps. 148. Sapientiae 11.
quo modo posset aliquis permanere, nisi tu voluisses et iterum
cap. 12 subest tibi cum volueris posse. Iudith 9° ipse
voluisti tua iudicia in tua providentia disposuisti. Ecclesiastici 39.
si enim dominus magnus voluerit spiritu intelligentiae replebit illum. Pau-
lus ad Ephes. 1° qui operatur omnia secundum consilium voluntatis suae. Unde
est consideravit secundum suum velle aut secundum suam voluntatem ut dixit idem
Apostolus 1° ad Corinthios 12. dividens singulis prout vult et ad Ro-
manos 9. cuius vult miseretur et quem vult indurat. Iacobi 4.
si dominus voluerit et vixerimus faciemus hoc aut illud etc.

Ex quibus enim testimoniis supra relatis sumitur argumentum in
hunc modum: volitio dei est causa influxiva productionis ad extra. sed ut
talis causa influxiva distinguitur adaequate ab ipsa productione cuius est causa. ergo
quia causalitas eius distinguitur adaequate a causa, cuius est causalitas. ant.
1° prob. ex testimoniis adductis in quibus creaturarum productio tribuitur voluntati divinae

tamquam

tamen eo, quod dy [illegible] n Dei n intend. hic evento gd tertiu. producta
significant volit. Dei esse eu cum influxiu. q aut. in creat.
et tangi eam esse eo influxiu. physico s. morali eo
vel roi, qua actus dicunt. in act. externas influere dicunt.
eo q vol. diva sit hoc modo dicto eu product. ad extra, neq
constitui in esse vol. efficaci. q ipsa producti. seu n eu influx.
n disqueret adeo a sua calitate.

Huic arguto vint. ill. [illegible] exclamacon
[illegible] Deus produxit mundy q. vult esse [illegible], extery,
n dari q eo influx. s q eo fral. sicut hic Deus calbus
[illegible] alludas [illegible] nulli ingint, arguty. gd ex [illegible]
[illegible] desumit ad probandy volit. eficaci Dei n constitui in esse
[illegible] q aut. qua Deus operat ad extra. Certe si [illegible] illa
[illegible] sem signaret eo [illegible] nully esset arguty ex illa petity.
at inspicabiliter, miradice, dr pdicty cauly sem signare eo frale
ex ipsis kelim. evident ostat producti. eff. Dei ad extra tribui
[illegible] Deus, eo modo quo, [illegible] in humanis hic aut illa
actio externa [illegible] operantis atribuit.

Insuper si pdita [illegible] sem signarit eo fraly
effectus qui designat signaret utiq [illegible] Deus esse, ut tale ipsa
[illegible] causitat. sui producti. eff. ad extra ad tn neq a viris doctis
Dici. Porro aut. id signaty in qo: [illegible] si [illegible] hic Deus
produxit mundy q. vult, signat eo frale [illegible] signat certe
ipsa act. sue causitat. q qua Deus mundy produxit ut i [illegible],
[illegible] actio sue causitat. mundi [illegible] ro fralis qua Deus actu mundy
[illegible]: q si causis illa q. vult, signat eo fraly qui

deus constituit actu producens. signat ultimum volitionis divinae esse ipsum causalitatem qua deus mundum produxit. at improbabiliter dicit id esse quod intrinsecum relatis signat etc.

Confirmatur quia eodem modo tribuit volitioni divinae effectus quos deus ipse produxit, ac effectus qui ab aliis causis secundis producuntur, quia non tribuit effectus volitioni divinae tanquam rei fisicae quae ipsos producunt, sed tantum esse quae in illos per influxum saltem moralem influit. Confirmatur iterum quia in aliquibus ex praedictis locis ultimo sacrae scripturae conditionali utitur Ecclesiastes: 39 Si enim dominus magnus voluerit. Iacobi 4. si dominus voluerit etc. haec autem conditionalis quae inde est, ac alia causalis quae in aliis textibus constituitur, quia conditionalis signat illos effectus produci ex volitione divina, signat quod volitionem hanc esse cum inferentem effectum, quis enim hac conditionali utitur, si deus produxit, produxit mundum sacratissimum textus.

Dominus Arriaga aliter praedictam causam exponit, inquit enim garantiam illam quae vult non debere accipi positive quatenus signat voluntatem aliquam volitionis fisicae qua deus sui productum respiciens velit producere, sed debere accipi negative quatenus ultimo signat nihil aliud quam libere deum esse causam factum producentem. Tertio quia docet quod inde est dicere deus produxit mundum quia vult, ac si diceret, deus produxit mundum quia ad illum producendum libere se determinat; fateor quod expositionem hanc esse sufficientem et nihil contra illa magni momenti esse. Verumtamen tamen explicant textum relata iuxta modum dictum in expositione quarta illum enim signari quod causae praedictae efficaciam determinandi ut tale sit causa producit ad extra et adeo intrinsece deum quae ita se habet ut expositum est.

Fol.

Testim. alia D. scrip. ... [illegible]
... [illegible] declarant.

Cap. 7.

Alia adhuc S. Script. testim. sunt efficaciora, quae sequenti cap. expos[s]uimus; illa ult[ima] ... plane ... nullu[m] ... posse resistere volunt. Dei, ut Hester 13. si decreveris salvare nos continuo liberabimur. et ... ego Domine Deus omnipotens ... tua cuncta sunt posita et non est qui ... possit resistere voluntati ... si decreveris salvare Israel. Isaiae 46. Consilium meum stabit et omnis voluntas mea fiet. Daniel 3. Deus ... Deus noster de manibus tuis ... rex liberare ... ... fecisti non adoramus. In quo testimonio ... ita Deus voluisse liberare ... de fornace Babylonis, si[c] illos liberavit, ut potuerit non velle. Item ... Isaiae ... cap. 14. Iuravit dominus exercituum ... si non ut putavi, ita erit, et quomodo mente tractavi, sic eveniet, ut conteram Assyrium in terra mea et in montibus ... eum et auferetur ab eis iugum eius, et onus illius ab humero eorum ...; hoc consilium quod cogitavi super omnem terram, et haec est manus extenta super omnes gentes. Dominus enim exercituum decrevit et quis poterit infirmare? manus eius extenta, et quis avertet eam? In quo testim. ... firme ... quae in ... nostra ... ... Sanctus Paulus ad Romanos 9. voluntati eius quis resistit?

His argumentis ... ... relatis desumit ... in ... ... testim. praefata plane significant esse in Deo ... aliquas ... decreta quae nulla ... potestas

creata resistere pot et hoc certe in Dei maxi laudem ipsius

quod pot commendatur sacra scr. et sentire experientia ..

quae ut disquirit adeo iudicat ... potest ... adeo sentit

et experientia in discernendo quod nulla vis creata

... frustratam reddat. ... sed ... quod siue

contraria illa ... esset infrustrabilis quatenus includit aut

sue efficacia vel decretum nil ... in illa commendabat

... hoc vol... creata, quod ... negat ... diuinitus

frustrari ... , ... ut diuina

efficacia ... cuius ...

... erat euidens quod intrinsecus deducit

... infallibilitas ... id ... sermo ex efficacia ac

... non inualidat ipsa ... in volunt

... infallibilitatem deducit ut ... quod ...

... diuina sacra ... commendat ... commendat

... et ... inoperando ... mouere ad

... postulata, ... de infallibilitate ... certissi

... laudans ... illi diceret

... si hoc aut illud velis ... efficias

... certe ... quouis ... nec in ...

... commendari ... dicamus

... signari ... voluntas ...

... sumpta ... et effectibus inferat inferat

infallibilitas ... potentissimo ... potentiss

... ut omnes in ipso efficiat.

... certe ... inquiri sufficient

... in ... aliquo ... nil

ibi relatis explicari, quae eludendo prius probat vel efficacia Dei habere non adeo [illegible] in [illegible] Deo [illegible], secundo quia attenta [illegible] efficax est ex [illegible] in [illegible] posse facile [illegible] gratia [illegible] [illegible], [illegible] esse quod vel efficax Dei reiiciat ut [illegible] effectus [illegible] [illegible] Dei, [illegible] [illegible] efficax sit ipsa [illegible] ut [illegible] ipsa ad [illegible] sumpta vel [illegible] duntaxat actione [illegible] in praecedentibus explatum est.

Secundo respondent aliqui [illegible] S. Scripturae [illegible] quae [illegible] efficacia [illegible] Dei [illegible] multo ante [illegible] [illegible] aut [illegible] de futuro ut in illo Isaiae 14. Iuravit Dominus exercituum etc. [illegible] efficax [illegible] antecedenter [illegible] talem effectum, hoc autem [illegible] efficax Dei talis sit qualis [illegible] sua [illegible] ratio [illegible] [illegible] efficax Dei [illegible] instanti [illegible] [illegible] sustinemus.

Respondentur reliqua testimonia sacrae Scripturae quae [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] Cap. 2.

Supposita alia Scriptura testimonia non minus efficacia [illegible]

rentibus. [illegible] efficacius [illegible], ex [illegible] in [illegible] Dei [illegible]

definire [illegible] fuit. Isaiæ 53. Dominus voluit conterere

eum in infirmitate. Daniel. 11. usque ad tempus præfinitum. [illegible]

iterum [illegible] intra tempus finito [illegible] [illegible] adversus eum [illegible]

[illegible] [illegible] et Ephes. 1. [illegible] venit dies [illegible] intra [illegible]

[illegible] præfinita. Luc. [illegible] filius hominis [illegible] quod definitum [illegible]

[illegible]. Act. 4. Convenerunt Herodes et Pilatus facere quæ ma-

nus tua et consilium tuum decreverunt fieri. Act. 2. [illegible]

[illegible] definito consilio et præscientia dei traditus per manus iniqu-

orum affigentes interemistis Ecc. Et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] quæ possemus [illegible] ex [illegible] [illegible] alterum [illegible]

gemus, in qua [illegible] definitio ab æterno facta signat. ad Roma-

nos. 8. [illegible] quos præscivit et prædestinavit Ecc. ad Ephesios.

1. nos in ipso ante mundi constitutionem ut essemus sancti. Matt.

25. venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnum

ab origine mundi. Ecc.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] in [illegible], [illegible] in [illegible]

prædefinitio illa neque esse actus amoris, quæ [illegible] reputamus

admittit, [illegible] consideratus. 1º [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] definitio. 2º quod Deus non [illegible] definire [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] convenit. [illegible]

[illegible] [illegible] neque consistere in voluntate [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] actione [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], qui [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. at qui in [illegible] relatis [illegible] [illegible] [illegible] ut

[illegible]

[illegible] nit re definitis [illegible] alii exquir [illegible] defin. du
[illegible] detract. suis [illegible] sempiter. mar in [illegible] detratio [illegible]
[illegible] actuali [illegible] suis carere quo. [illegible] diversis, ut nec
mente [illegible] dertract. aute ad caindue et roga
rari [illegible] diviña ut se detrahens [illegible] operadis n. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adhuc [illegible] est [illegible] decurn. operari intuig.

[illegible] multos [illegible] ad [illegible], [illegible] qui
[illegible] deus [illegible] definire [illegible] operat. [illegible] creat. qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] explare ut n. [illegible] aliqui
efficax ex [illegible] affectivo [illegible] tendendi quo deus definire
[illegible] [illegible] [illegible] de re indisp. [illegible] nos ex professo tractamus
[illegible] ea expositio, quae ab [illegible] [illegible] excogitet, [illegible]
[illegible] in cuius refutat. [illegible] ea [illegible] si. [illegible] ne
[illegible] [illegible] videat cogere ad [illegible] definis divina
efficaciae [illegible] ponemus [illegible] qua [illegible] nos alias exponebamus
[illegible] [illegible] sit singul. aeterna [illegible] decreti aeternit. antecedat.

[illegible] autem hoc explicamus sciendum est detract.
[illegible] ad operandum posse [illegible] ab aeterno [illegible] [illegible] quo ad
exercitium [illegible] formalit., [illegible] quoad eminenter seu eminentialit.:
[illegible] ab aeterno formalit. [illegible] quoad exercitium si deus ab aeterno
[illegible] formalit. se detraxisset ad operandum [illegible] [illegible] operas actuales
exercere [illegible] [illegible] detract. seu se [illegible] formalit. detrahendo
exercere opera. quoad eminenter [illegible] ab aeterno detractio illa,
quatenus [illegible], [illegible] in temp. danda sit formalit., et quoad exer
citium, [illegible] se [illegible] ab aeterno [illegible] diviña in se et resque

Dei quoad infallibilitatem secundum esse in tempore ac si de facto ita essent et realiter ab aeterno: sicut autem quod Deus sit ab aeterno cum infallibilitate decreta adquirit in tempore, ergo vi decreti quae futura sunt realiter et quoad exsistentiam in tempore, ipsa illa exsistunt eminentialiter ab aeterno decreti in tempore, et proinde se habent ad infallibilitandum Deum ab aeterno ac si essent vere et realiter ex decreto ab aeterno.

Ex his [illegible] respondeo ad ultimum, quod sicut decreta efficacia seu praedeterminationes divinae de effectu futuro in tempore esse solum in tempore formaliter, et quoad exsistentiam, esse tamen ab aeterno eminentialiter sive quoad vim determinandi Deum adquirendum in tempore seu quoad vim inducendi infallibilitatem ab aeterno effectus futuri, ut [illegible] verè Sacra Scriptura ita de illis decretis et praedeterminationibus loquitur ac si essent vere et formaliter ab aeterno quoad id, quod in esse [illegible] efficaciis includunt: licet non sint haec ratione ab aeterno [illegible], sed praedeterminatio efficax sit vere ac formaliter quoad [illegible] quae [illegible] effective in effectu non tamen formaliter ab aeterno quoad determinationem adquirendum; quoniam de facto haec.

[illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ut illud [illegible]? Si dicat [illegible]

[illegible] libere: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] in infinitum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Haec vero [illegible] dicta dubitari negat

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] demonstra[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] illud sit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] libere; [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] esse [illegible] nihil minus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

demonstrati[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] libere [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] huius [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] humana [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] mihi [illegible]
[illegible] mihi [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliquo modo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Dominus, [illegible]
[illegible] et
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] explicite [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] nullo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] esse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] intermedio [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible] esse [illegible]
[illegible] illa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ens [illegible] esse. Ultima illa [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] indivisibile esse.

[illegible]

[illegible] nullo alio qui requirat, quo minus [illegible]

[illegible] aliquo esse et [illegible]

[illegible]

[illegible] tanti hoc iustus, ut [illegible]

[illegible]

[illegible] Ultro insuper alia multa [illegible]

[illegible]

[illegible] struunt aliqui illud [illegible] esse pro [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in constario [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] intellig[illegible] [illegible] amare multa [illegible]
[illegible]
[illegible] amare [illegible]
[illegible]
[illegible]
in tali [illegible]
desiderata in eo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] exire [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] attendit autem in creat[illegible]

[illegible] illa [illegible]

[illegible] actiue [illegible]

[illegible] illa [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] refert.

[illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible]

... Sanctorum Thomas ... [illegible] ... Scotus ...

[illegible] ... Gregorius ... [illegible] ... et alii ex antiquis ... [illegible]

[illegible] sectio [illegible] abirini [illegible]

[illegible] metaph. [illegible] 7 [illegible] 5. [illegible]

[illegible] regie [illegible]

[illegible] nobilissimus [illegible]

[illegible] 3. [illegible] 4. [illegible]

[illegible] 19 [illegible] attributis [illegible] 3. [illegible]

[illegible] tutelare [illegible]

[illegible] ponit in metaph. [illegible]

[illegible] 20 disp. 30. sect. 9. [illegible]

[illegible] sect. [illegible] 40 [illegible]

disp. [illegible] sect 8. § 4. [illegible] disput. [illegible]

[illegible] 24. [illegible] 23. [illegible]

[illegible] 2. [illegible] 23. [illegible] 8. [illegible]

[illegible] in 10 [illegible] relam-

[illegible] existimo [illegible]

[illegible] in eo [illegible]

[illegible] mitant in Deo [illegible] qui [illegible] esse [illegible]

sit vel liber et intrinsecus Deo [illegible]

[illegible] exponunt aut exponere videntur [illegible]

[illegible] explicat ut [illegible] in Deo [illegible]

[illegible] illam ille

[illegible] in Deo [illegible]

[illegible] repugnat [illegible] esse et [illegible]

[illegible] autor [illegible] esse [illegible]

[illegible] nullum [illegible] esse [illegible]

[illegible] esse in Deo [illegible] dicit eam

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] hunc [illegible] narij.

[illegible] genitu [illegible] doctores

sine q[uo]d se opinione [illegible] male [illegible] illos alios ve-

nale nunq[uam] [illegible] et in [illegible] nos hos

... vidicen ... vidicant ... [illegible]

... [illegible] ... habitudinis quae

... et ... nec ... in ea ... qui

in ... esse beati ... aliqua ... [illegible]

... ut ... [illegible] ...

... in ... cum doctoribus

... subiiciendis.

... [illegible] ... dicitur ...

... [illegible] ... esse ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... habitudine ...

ita docent ... [illegible]

... sicut ... [illegible]

... [illegible] ...

... illuminata ... [illegible]

... si illa ... esset tanta ... [illegible] et ...

... [illegible] ... in ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible]

Clarius adhuc ... [illegible]

... [illegible] ... in Deo

... [illegible] ... nunc

... [illegible] ...

... [illegible] ... mundi ... [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Hilarii [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ergo [illegible] quilibet

[illegible] in [illegible] Et [illegible]

[illegible] significat, ut dicunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Dei amore [illegible]

digna amore [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] operibus [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] dicitur [illegible]
[illegible] intra [illegible]
[illegible]
[illegible] dico [illegible], [illegible]
[illegible] distinguendo [illegible]
[illegible]
[illegible] libertas ad [illegible]
[illegible] ad amorem [illegible]
[illegible]
ad amorem [illegible] dico [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] relatam [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
libertas [illegible] ideo [illegible]
ex libertate [illegible] amore [illegible]
esset [illegible], qua liber [illegible].

[illegible] dico [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] amare [illegible], [illegible] dicere [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible], quo
[illegible] mundi [illegible]

5

[illegible] statu [illegible] audi[illegible] in vita [illegible]

[illegible] voluntas [illegible] ut [illegible] ut [illegible] [illegible] in ea amoris [illegible] intelligit [illegible] [illegible] viris doctis [illegible] que in ipsa [illegible] illa ut [illegible] aliquis [illegible]

[illegible] in [illegible] necesse [illegible] in [illegible]

... religiis solioribus creat... distinguit realiter
volitionem necessariam deitatis non quia illa distinguunt
realiter inter se quorum unum potuit non esse alio in
existentia: sed volitio mundi ut talis potuit non
esse in deo permanente volitione deitatis, sed
volitio mundi ut talis distinguit realiter a volitione
necessaria deitatis et [illegible] volitio mundi non est ipsa
volitio necessaria ut se exercens [illegible] ipsa
erga mundum.

[illegible] falsum ... illa extrema
non distingui realiter inter se quorum unum potuit non esse
[illegible] carentia sue existentie alio permanente
in hoc casu ... duo extrema ... distinguunt
realiter illa ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] volitio mundi ut talis [illegible]
[illegible]
[illegible] suspensione ... exercendi erga mundum
[illegible] ipsa virtute que se exercere ... et
volitio potuit non esse in deo qualis ... divina
[illegible] suspendere ... volitionem
[illegible] mundum.

... volitio mundi ut talis
potuit non existere ... existentia illius potuit non ...

[illegible] a [illegible] in [illegible]
[illegible] posse [illegible]
[illegible] volitio [illegible]
[illegible] mundi [illegible] aliq. [illegible] volitionis
mundi [illegible] dari; [illegible] dari [illegible] dari
[illegible] existit [illegible] talis [illegible] volitionis mundi
[illegible] volitio mundi [illegible]
[illegible] volitio [illegible] mundi
[illegible] illius [illegible] realis [illegible]
~~[illegible]~~
[illegible]

[illegible] nominis [illegible] dari [illegible]
[illegible] volitio [illegible] mundi et talis [illegible] mundi
[illegible] volitio actualis mundi
[illegible] dari. [illegible] volit. [illegible]
[illegible] dari [illegible] volitionis [illegible] talis volitionis [illegible]
[illegible] dari [illegible] volitio [illegible] et [illegible] existit [illegible] volitionis
[illegible] dari [illegible] et [illegible] volit [illegible]
mundi [illegible] esse [illegible]
[illegible] dari [illegible] volitio [illegible] mundi [illegible] esse [illegible]
[illegible] volitionis mundi per
[illegible] volitio [illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] volitio mundi.

[illegible]
[illegible] volitio
[illegible] volunt. [illegible]

et relatio sit huiusmodi sicut non tendens affective ad mundum
posita ab volitio in deo, quamvis affectio voluntatis divinae existat
sit tendens actualiter affective in mundum [illegible]
deo nihil aliud [illegible] existentia volitionis actualis obiecti quam ipsa existentia
voluntatis divinae et sic habitudo ad obiectum [illegible] volitio actualis
mundi desinit esse in deo non quia creatura desinat existere
ea affectio quae ad mundum se habet affective, [illegible]
[illegible] perfectio haec desinit actualiter se habere
ad obiectum [illegible] ipsa existat in suo esse et entitate
[illegible] omnibus volitio mundi dicatur non existere adhuc [illegible]
existat [illegible] existere [illegible] et [illegible] existentia
[illegible] affectio quae [illegible] volitio mundi.

[illegible] sicut affectio illa voluntatis divinae
[illegible] existit [illegible] adhuc [illegible] non habet [illegible]
mundus, [illegible] actu non habet [illegible] non habet [illegible]
obiectum in existentia [illegible] non [illegible]
affectio [illegible] illa affectio voluntatis divinae existat
volitio mundi sive melius affectio [illegible] volitio existens [illegible] illa
se habet actualiter in mundum [illegible] non [illegible] volitio existens [illegible]
[illegible] existentia volitionis mundi, [illegible] non se habet actualiter in
mundum [illegible] in se [illegible] sit [illegible] non
[illegible] existere, ac [illegible] existentia illius [illegible]
[illegible] sumpta [illegible] existentia [illegible] existere [illegible] existentia
[illegible] existentia talis rei [illegible]
[illegible] explicatur [illegible] Thomistarum
[illegible] existere [illegible] substantialis
ut [illegible] attributis [illegible] exponemus. =

Argumentum aliud contra nostram doctrinam mit. cap. 23.

Opponit 2o contra nostram doctrinam Silogus hic: possitio mundi ut possitio actualis mundi est obiectum possibile reale intrinsecum deo: sed possitio mundi ut actualis possitio mundi potest non esse in deo: ergo possitio mundi potest non esse in deo et [illegible] possibile reale intrinsecum deo. [illegible] autem [illegible] [illegible] ut [illegible] in ipso [illegible] pluribus [illegible] [illegible] et altera [illegible] premissis [illegible] aliquid ad [illegible] et [illegible] [illegible] altera [illegible] possitio mundi ut talis non est obiectum possibile reale intrinsecum deo. aut tale est ut non potuerit [illegible] in deo [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] fieri [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ill.mus D. Silva [illegible]

[illegible] D. Silva

[illegible]

[illegible]

[illegible] si [illegible]

[illegible] in Deo quo

ad [illegible]

[illegible]

[illegible] velle creat [illegible]

[illegible] nullus [illegible]

[illegible] velle creat [illegible]

[illegible] in Deo [illegible]

[illegible] si Deus noluisset

creat [illegible]

nec ha extrins^e hui habit^dis eia re ipsa -ichet si deus
illic creat^s, ... concurre ... volitio actualis creatur^e addit
... voliti^s varia ... hum ... sic hanc ex
tin^s habitudinis qm de facto hat. nego seq^a quoniam
volit^s ... sua infinita ... effect^s habit ... sit falso
... nec ea extrins^e habitu^is quo
de facto ... et qd ... n^i esse eo mo ... ex
... in ... esse reali acquirat aum^s aliqd, aut
diminuit^s ... res ... deveant aliqd ... re
acquire aut amittere ... quemadmodum se habent ... quemit
... ergo ... in effectu et ... nec
exercere ... se ipsa illa actus ... in ...
sua actus ... indiget mo aliquo possibili sibi ...
addito ad exercitium actus ... pri...

Obicit 5.° ... volitio libera dei

quae talis ... aliqd intrinsecum deo, et n^i ... addit
... posset deus decernere res in tempore
quam in suo ... mutaret ... adeo necessario n^i esset
... decreta divina sunt ab eterno ... omnibus ...
... necessario ... esse ... decreta divina sint ...
eterno ... si deus res in tempore decrevisset, mutaret
quid ergo actus volitio libere addit aliquid intrinsecum
deo s.° necessario. ... in ... deus ... in tempore
incipiat decernere res ... haberet ... mutaret
... Phil^e ... hoc accidentis ... ergo id ...
ex aliis ... ex immutabilitate ... morali ... ex

[illegible] deus sit necessario volitio [illegible] ut [illegible]
[illegible] tract. [illegible]
invenimus.

Opponit 3° quod si volitio libera Dei est
in [illegible] dependentia seu habitudo actualis ad obj.
et ut talis intrinseca Deo erit [illegible] relatio actualis
ad obj., deus [illegible] diceret relat. realis actualis ad
obja creata, imo [illegible] diceret [illegible] actualis reale
ad obja contingentia ut contingentia quod hoc autem nemo
[illegible] ut [illegible] 3° in [illegible] docemus
[illegible] difficultas in hac obiectione [illegible] late discutit
[illegible] in [illegible] hujus tract. Ut aliquid de nove
[illegible] sit sufficienter [illegible] institutio [illegible] nomine
relationis realis actualis significet [illegible] quomodo
[illegible] illius [illegible] in ea
habitudo [illegible] sine [illegible] volitio libera
Dei est relat. [illegible] ut admittit
P. Mont.° et nos nunquam negavimus [illegible] nomine
relationis significet id cuius totum esse dicit ad aliud [illegible]
[illegible] certe volitio libera Dei non est relatio [illegible]
[illegible] illius non consistit in eo quod obj.
[illegible] et hoc genus relationis [illegible]
Deo [illegible] negamus.

Opponit 7. [illegible]
[illegible] Dei [illegible]
[illegible]

tandem in hac obiect. ... ni lauis in t. ... huius hat.

... et ... inquam ... ... dicat

... ... clarand. dicit ... tunc ...

... ...

... ... habitudines ... ... ad ...

creata ... ... sint realiter ... ...

bilis ... ... ipsissima ... ...

... ... actualiter ... ad ... ...

... ultimum argumentum ... ... dissoluit. ... ...

...

Opponet ... ...

quid ... ... creatis ... ...

... ... in ... ...

... ...

... uniri ... ...

... ...

... ... esse in actuali ... ...

in actuali exercitio ... ... uniend. ... ...

actiua ... ... calefacere ... ...

... ... calefacere ... ...

talis esse ... ...

in actuali exercitio ... ...

... ... calefacit, 3°. dici ... ...

... ... in ... ... aliquis ... ... diuersi

ne in actuali exercitio exprimendi obj. illud non exprimat [illegible]
[illegible] quoniam obj. [illegible] et [illegible] intuitiua
[illegible] aliquid creatum et experiencias philosophi[illegible]
[illegible] dictis [illegible] non admitti ad minus [illegible]
in ipsis [illegible] Angelico aut saltem admitti porrit aliqua
creat. spiritualis intuitiua et possitiua, cuius generis sint metaphisica
[illegible] ex possimus [illegible] aut una alia [illegible], nullus [illegible]
vero nec repertis.

Dico autem id non repugnare ex eo, quod creat.
sit limit[ata] [illegible] gratiis dicta arguere infinitate
effect[us] [illegible] illud in [illegible]
maximus circa ea ipsa [illegible], et quod in ipsa physica,
[illegible] sufficient limitari [illegible] ex eo quod non [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] intuitiua
[illegible] limitata [illegible]
[illegible] actualis [illegible] intuitiua
[illegible] intuitiua [illegible]
[illegible] infinitatis [illegible]
[illegible] creato [illegible] finitis [illegible]
[illegible] in actuali [illegible]
[illegible]

p° libere detrat &c.

Certe [illegible] stabiliri placeat cum res creatas ijs doctrinis obviari quae [illegible] asserenda in finita [illegible] Dei cogitant [illegible] in [illegible] qua non posit [illegible] suo [illegible] [illegible] causis limitet et non arceat. [illegible] ad res creatas in [illegible] traducat quae etiam in [illegible] mirabilia sunt [illegible] illud dico [illegible] ille singula [illegible] creatura quae [illegible] sit aliis [illegible] aliarum actus [illegible] ut [illegible] non dicat ex natura [illegible] tali [illegible] actuali exercitio suae virtutis, illud [illegible] ordinis [illegible] ad [illegible] [illegible]. Cuius assercionis certissime veritas [illegible] [illegible] ipsius [illegible] ut sicut tale sit [illegible] in ipso [illegible] quae sibi [illegible] constituimus [illegible] inde [illegible] suggerat [illegible] ad [illegible] [illegible].

Ad argumentum [illegible] Paulo antea [illegible] non [illegible] gratis [illegible] infinitas singulas [illegible] aliquam [illegible] ut exerceat [illegible] tale [illegible] aliquos actus [illegible] illos non exercere [illegible] [illegible] illis [illegible] faciat: [illegible] non [illegible] nimis dicere [illegible] hic possit [illegible] alio [illegible] limitari, [illegible] possit [illegible] [illegible] sit [illegible] non sit [illegible] infinita [illegible] [illegible] dicebamus [illegible] non [illegible] sit quod [illegible] illa [illegible] limitat [illegible] ab adversariis [illegible]. Et certe [illegible] argumentum illud nullius momenti sit quaerit [illegible].

illud [illegible] exer[illegible] [illegible] quae sit v[illegible] dispensatio quo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alio est limitet.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arguitur dic[illegible] i
[illegible] fectio qui dicit [illegible] actualis [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fectio [illegible] [illegible]
virtus quae i actus 1us adhuc tamen i [illegible] fectio singula in ista
illa quae formaliter [illegible] exerceat actus [illegible]
actus 1us quin ex sua vi formaliter dicat esse in exercitio
talis actus 2i [illegible] [illegible] fectio sit huius generis
[illegible] dicitur, non consistit in eo quod crescat [illegible] crescat
in sua [illegible] aliquis gradus [illegible] fect[illegible];
[illegible] mutat genus et ordinem [illegible] fect[illegible] [illegible] exercet
formaliter [illegible] illum actum [illegible] quae non dicit ex sua
vi formaliter ut omnibus evidens i [illegible] ordinis
hanc [illegible] non nisi in [illegible] fectionibus singulis [illegible]
[illegible] posse [illegible] a nobis dicta.
[illegible] 2a [illegible] non vel 3 eventus libera
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod v[illegible] dicat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exercet in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
exerceat [illegible] fectio et [illegible] actus, et [illegible] i [illegible]
arguitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

benig. lectoris nostri monitus iste

selectius dictis huius doctoris expositionis, ut aliorum aliis

propositum magis adhuc dicendum ... de obiecto creato, ad

... divina potest ... libert. ... dicimus ...

... dictis ... positis ... Nisi ...

Lacessit nos ... in dicto ... P.

Georgius Hemeling in suis disputationibus theologicis ...

qualitait ut quidam nostri doctores in nostro collegio ... anno

D. 1634 ... refutasse. Lacessit ...

hoc loco nos P. Hemeling ... in nostra

doct... huius loci ... sint ... in ipsa sententia

dicendum asserimus quod ... sint ... quod

libertas divina ... potest ... dicta ... generatio

[illegible] entis [illegible] solent. I.a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] malitiæ moralis in [illegible] et [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malitiæ
moralis [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] distincta [illegible] [illegible] [illegible] ut distincta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] singulis [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] esse eiusdem [illegible] distinximus
[illegible] quæ sint [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fieri [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] docuimus posse [illegible] velle [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] velle chimæra
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posse [illegible]
velle [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sint [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] M. [illegible] [illegible]
quidnam illa [illegible] [illegible] [illegible] et egregio M.
[illegible] alias [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquanto [illegible] nos [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] [illegible] opus esset [illegible]
[illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] possumus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
M. [illegible] nos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobis

vir doctissimus tribuat sciendum est nos in ordine tract. de scientia diuina [illegible] rogatam quoad scientiam diuinam in [illegible] reali actuali ad creat. existunt? quae in [illegible] [illegible] sumus ut [illegible] uiolenter actiuitatis dei ad extra [illegible] absque ab [illegible] omnes creat. tale [illegible] rei [illegible] ex [illegible] actiuitatis [illegible]? possit [illegible] bene [illegible] quia [illegible] repugnant [illegible] nulla [illegible] [illegible] uiderint [illegible] repugnancia ea vncia que [illegible] repugnare [illegible] posse [illegible] illa [illegible] [illegible] actiuitatis [illegible] hec est doct. [illegible] [illegible] tradidimus [illegible] [illegible] alia [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] nullatenus [illegible] [illegible] dicemus.

Hanc [illegible] doct. [illegible] [illegible] mirat. [illegible] 7. [illegible] 5 [illegible] n.º 1.º ait nos [illegible] [illegible] diuina [illegible] ad [illegible] illius verba [illegible] diuina [illegible] ad [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Post hec [illegible] ut [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia a nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ens sub ag^{ti} n^{ra} destructibus dei.

Deinde in n° 7. ita hic ex hac utrique doct^{na} manifeste infert 2^{m} alia etiam gratia huius Rⁱⁱ, ille se io id negat] Dicunt voluntas divina volit. impleo ergo se et sub. ag^{te} n^{ra} destructibus dei imo et ipsum peccatum ut peccatum est. hec vir doct^{ss} ... de duobus ex n^{ra} doct^{na} corollariis istis: Post^{ea} vero multa afert in cap. 2. et in cap. 3. quae nos inferius referemus, referens autem ipse in cap. 3. n° 5. quomodo negat S^{mi} ita hic R^{dus} ille P^{ter}, deum mentiri aut peccare, aut negare se ipsum non posse.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] notae [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] motivo [illegible]
[illegible] libri [illegible]
[illegible] motivo [illegible]
[illegible]
[illegible] motivo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

2

... [illegible] ... mundi

... [illegible] ...

... [illegible] ... mundi [illegible]

... [illegible] ... [illegible] in primo [illegible]

... [illegible] ... medium

... [illegible] mundi et [illegible] ... [illegible]

... [illegible] ... [illegible]

mini, [illegible] monstrare.

[illegible] ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... actuale

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... dicemus: [illegible]

... [illegible] ... voluntatis [illegible]

... [illegible] actuale velle aut actuale ope

rari, [illegible] individui voluntas et actum [illegible]

... [illegible] ... duplex [illegible]

... [illegible] immediatum [illegible] ...

... [illegible] ... multa alia [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

[illegible] Phas. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sufficientis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] definit [illegible]
[illegible] ea [illegible]
[illegible] in [illegible] requisitus et
[illegible] in [illegible]
presentimus.
[illegible] in [illegible]
[illegible] hec aut illa [illegible] voluit a
mitimus ultro [illegible] illa [illegible] positive in [illegible]
[illegible] et [illegible] volitione qua [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ponimus, et [illegible] illa causali [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] nunc [illegible] interveniat ea volitio,
[illegible] efficax [illegible]
[illegible] illa causali [illegible]
[illegible] requiret [illegible]
[illegible] causalis [illegible]
[illegible] interveniat volitio, qua [illegible] voluit, fieri
[illegible] et [illegible] volitio [illegible]

[illegible]

[illegible] mundus [illegible] deus

amor mundi. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est

ans illud mundus est [illegible] [illegible] mundus [illegible]

a Deo, [illegible] indignus [illegible] [illegible] diabolo [illegible], [illegible]

[illegible] illa esse diab. et legitima. [illegible] si deus [illegible]

[illegible] [illegible] quem amaret a Deo imo

[illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] Creat.

[illegible] mundus [illegible] a Deo [illegible]

mundi [illegible] amor [illegible] Deus illud amet necessario

asserere [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ex illa [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

amoris [illegible] libri; nunc [illegible] intrinsecus Deo

an [illegible] aliis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 13 [illegible] quae [illegible] intendit

[illegible] esse legitima [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] dilectioni [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] futura [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] futura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ad [illegible] finis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] requisitus [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electionis, [illegible]

[illegible] [illegible] medii [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

finis: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] finem [illegible]

[illegible].

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

eminent [illegible] [illegible] [illegible] electionis [illegible]

[illegible] ad finem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] medii [illegible] [illegible] [illegible] ad finem;

[illegible] libere eminent [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] libere [illegible] electionis,

[illegible] libere [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible] ut infra [illegible]

[illegible]

[illegible] illius [illegible]

[illegible] collegio [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] in hoc [illegible]

[illegible] illius [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De [illegible] Publick

An et quatus vol.^s Diva sit causa rerum quae fiunt?

Disp. 13.

Quid in hac disp.^e discutiendum potius sit statuit.

Cap. 1.

Quoniam S. Tho. in articulo 1.° huius quaestionis 19 inquit, ex instit.^o exerciamur, rogat. utrum voluntas Dei sit causa rerum? necessum duo sunt praesentis disputationis ex professo putare, longis alias eas praetermittere visum nobis est. Cum autem in [illegible] nostro de omnipotentia divina ex professo tractaverimus, nunc potentia activa Dei ab extra absolute [illegible], intellectu, et voluntate distinguerent; [illegible] amplexati fuerimus, quae docet, potentiam activam Dei ad extra distingui quidem distincte praecisiva ab intellectu et voluntate divina, non tamen ab ea; cogimur nonnulla hic ex ibi dictis repetere, ut praesenti difficultati satisfaciamus; et [illegible] eo loci statutam ad principia, quibus in praesenti [illegible] cimur, ipsorum declarare.

Et quidem difficultas praesentis disputationis longe alia est idea, quam in [illegible] dictis exposuimus; nam praeclara difficultas in eo difficultat [illegible], ut [illegible]

nec voluntas divina formaliter qua talis sit ipsa virtus
activa, qua Deus ad extra immediate operatur? 10 eo etiam
tendit, ut disquiramus, nec divina voluntas formaliter qua
talis sit aliquo alio causalitatis genere quam productivo
causa rerum omnium, quae re ipsa in rerum natura producuntur, sive a Deo
solo, sive interventu causarum 2arum producantur.

Nec 9o eo etiam, quae capite nostro 11,
in dubium revocare videamur, aliqua prius statuenda
duximus quae ~~[illegible]~~ auferant exsequendis aut saltem ex
nostris principiis alias sacti here debent: et in primis
statuendum est, voluntatem divinam, si sumatur pro effectu,
qua Deus ex parte sua dicitur simpliciter volitivus erga cuncta
volubilia, includere seu dicere formaliter virtutem produc
tivam Dei ad extra, ita ut dicere Deum est simpliciter
volitivum ex parte sua omnium volubilium, sit dicere illum potentem
ferri affective seu affectu volitionis in volubilia, et simul
potentem ferri effective, seu potentem eadem volubilia producere.
Pro assertione etiam qua ut Deus ex parte sua sit simpliciter voli
tivus adeo efficaci erga mundum exemplo causa (idem est de
quavis alia re possibili) ita est necessarium quod sit productivus mun
di, ut hoc praecisse, quod mente fingamus Deum non esse producti
vum mundi auferamus ab illo quod ex parte sua sit volitivus sim
pliciter erga mundum. 9o Deus dicitur simpliciter volitivus
ex parte sua erga mundum non modo pro illo effectu, quae connotat
actum adeo volitionis, 10 pro illo etiam, quae connotat ad productionem
effectivam mundi; adeoque adeo dicitur includere volitivi sim
pliciter pro virtute proxime productiva mundi.

In dubium proxime facto evidentissi
ma est causa ex antedictis; nam si virtus productiva mundi non
requiratur formaliter ut talis ad hoc, quod Deus sit ex parte sua
simpliciter volitivus erga mundum; certe licet ea virtus
Deo per fictionem deficiat, sit tamen reliqua effectus meo

de facto existentes permaneant, erit ex parte sua simpliciter volitivus erga mundum, uti de facto est, licet quidem ablata virtute productiva mundi non aufert requisitum aliud ut Deus ex parte sua sit simpliciter volitivus erga mundum: ergo si verum sit, quod ablata praecise virtute productiva mundi, auferet quod Deus sit ex parte sua simpliciter volitivus erga mundum; sed plane Deus constitui videtur simpliciter volitivus ex parte sua erga mundum, non modo per illum affectum, qui comparat ad actum volitionis, sed per illam etiam, quae ad productum mundi comparat.

porro autem auferre a Deo, quod sit ex parte sua simpliciter volitivus erga mundum hoc praecise quod mente fingamus Deum non esse productivum mundi, quod licet aliqui asserunt, facile suadetur quia hoc praecise, quod Deus non sit productivus mundi neque sit velle efficaciter producere mundum: ergo non erit ex parte sua simpliciter volitivus erga mundum ut intendimus; et evidenter quod secundum volitivum, quod Deus ex parte sua est simpliciter volitivus erga res possibiles, secundum formaliter affectum, qua Deus constituitur potens, ferri actu volitionis erga possibilia; et affectionem etiam qua constituitur potens producere eadem possibilia; sive affectiones hae sint unica etiam mente indivisibilis; sive sint duae [illegible] distinctae: qua de re paulo post nostrum [illegible] iudicium.

Locuti sumus de volitivo, quo Deus ex parte sua constituitur simpliciter volitivus erga creaturas; nam si loquamur de volitivo, quo Deus constituitur omnino simpliciter et omnino absolute volitivus, illud quidem includit praeter affectum Deo intrinsecum aliquid aliud extrinsecum; nam includit possibilitatem creaturarum: probatur: nam hoc praecise quod mundus non esset ex parte sua possibilis (ea videlicet ratione, qua in nostra [illegible] mundus, et quaevis alia res est ex parte sua possibilis) Deus non posset, exercere

actus volitionis erga mundum: quo non est simpliciter voliti[illegible] et consequenter in conceptu volitivi, quod non absolute, ac simpliciter volitivum sit, indicat aliquod extrinsecum Deo. itaque hac de re nequit me iudice non de voce disputari.

Statuendum interim est, quod cum in nostris principiis, quae decursu huius tractatus clarum ac saepe reperi[illegible], ratio divina sit unica perfectio etiam mente simplicissima, quae formaliter est ipsa habet, quod sit a se, intellectiva rerum extra Deum, productiva earundem, volitiva, et fit plane, quod voluntas divina et potentia activa Dei ad extra sint unica perfectio mente indivisibilis, quae ut comparatur ad actus vollendi, est et dicitur voluntas; et ut comparatur ad actus productivos, est et dicitur potentia activa Dei ad extra, consequenter quod voluntas divina specificative sumpta est formalissime potentia activa Dei; et vice versa potentia activa Dei specificative sumpta est formalissime voluntas divina. quod hoc est evidenter ex dictis, nam quod voluntas divina specificative sumpta sit formaliter activa potentia Dei ad extra, nihil aliud est, quam quod illa ipsa perfectio, quae est formaliter voluntas sit etiam formaliter et se ipsa virtus productiva ad extra: sed illa ipsa perfectio, quae est formaliter voluntas divina, similiter est formaliter et se ipsa virtus productiva ad extra; ut supponimus: quo ex hac supposito fit plane, quod voluntas divina specificative sumpta sit formaliter activa potentia Dei ad extra; atque adeo fit, quod hac ipsa ratione voluntas divina sit causa productrix rerum omnium quae sunt.

Cum ergo voluntas divina, ut idem est quod volitivum simpliciter ex parte Dei, dicat formaliter conceptum virtutis productivae ad extra, ut exposuimus; et insuper cum voluntas divina specificative sumpta sit potentia productiva Dei ad extra, etiam comparata ad solos actus volitionis; fit plane, solum superesse ad praesentem difficultatem instituendam scrutari, num voluntas divina formaliter et reduplicative ut talis, seu reduplicative ut comparata ad actus volitionis sit aliquam

roẽ cã rerũ, quæ fiunt: et quidẽ stulto rogamus, an
nã voluntas divina sit aliqua roẽ cã creaturarũ?
quoniã duplicitur sõt eẽ cã rerũ; productiva videlicet
aut solũ 1° motiva, s. impellens. adq' hac roẽ di
facultas proposita divertaẽ ab ea, quã in ttta de oĩ
potentia divina late discussimus; et propterea liceat ex
ibi dictis aliqua mutuare cogamur; multa tamẽ alia
in praesentiarũ dicemus. Voluntatẽ divinã eẽ cã pro
xime productricẽ rerũ, multorũ stª ẽ. cap2

Si quidẽ multi gravesq' admodũ theologi, qui opinant
voluntatẽ divinã formaliter et reduplicative ut talẽ eẽ cã
rerũ oĩũ quatenũ illaẽ, quæ proxime et immate influit
effective in effectũ eẽ, qui in rerũ naũ producunt. huius stª
st scotũ in 2ũ dist. 37 q unica parrã reõ liquetũ, baso
lũ, et tartaretũ scotũ ut sepe alias secutũ. adducit hic
cientinas, in 2ũ dist 38 q 1ª art 1° ad 2ũ verũ ibi solũ
docet, q effectũ potissimũ tribuant voluntati divinæ; quo
niã deũ ex determinatẽ suæ voluntatis illos producit
cã tamẽ stª docet marsiliũ loco proxime ex argentina re
lato q 44 articulo 1. adducit gabriel neuidẽ librũ dist.
44 q unica art 3 dubio 3° et dist 45 q unica art 2°. sed
in 2° loco nil ad rẽ praesentẽ stinet; in 2° vero nil offavet,
qm ibiẽ nõ loquit de voluntate ac de cã, debet ad

adduci d. bonav. q. 2a corpore ubi expresse docet volun
tatem divinam esse causam immediatam rerum item herrera in 2 3 di
stinct. 1a q. 24 notabili 3o. adducit henricus de lubetes q2 50.
solum docet quod intellectus concurrat ut disponens; amor vero ut afficie
bans. quod idem est ac si diceret, intendens. ex commentatoribus s.
tho. in hoc articulo 4o. eandem illam secuti sunt caietanus p. mo
lina disp 2a P. valencia punct. 1o P. vazquez disp 102 cap 3 et
4o P. vecanus cap 17 q 2a P. granado disp. 2a pegius diuvio 2o
alvernia disp 18 velantius 1a 2e tomo 1o titu 2o disp 4a lex
4a P. phonseca 5o metaph cap 25 q 8 sex 4 ferrara 2o contra gen
tes cap 2o parra ultimo et cap 10 parra ultimo et cap
26 parra 2 et ceteri iuniores nostrique temporis magistri.

In eandem illam adduci solet s. tho quoniam
in hac q. 19 25 articulo 2o in solut. 4 postquam aliam solutionem
adhibuit haec verba subdit s. dicendum quod ipsa scientia s.
voluntas divina secundum quod est principium effectivum rerum, deo
habet quam solutionem, ut quae solidior erat, et ex eius mente ulti
mo loco subduxit: nec audiendus est ferariensis, qui docet
hanc 2am solutionem suppositiciam esse, nec in vetustis exempla
ribus reperiri, sed illam dumtaxat, quam 1o loco s. tho. tribue
rat: audiendus inquam non est ferrariensis, quoniam in correctio
ribus editionibus ea 2a solutio habetur, imo vero in ultima edi
tione, quae paucis ab hinc annis romae excusa fuit.

P. 1o [illegible] haec autoritate sacrae scripturae
et sanctorum P.P., nam in sacro textu videtur expresse traditum
ps 113 terra quaecumque voluit fecit, ps 148 ipse dixit, et
facta, ipse mandavit et creata sunt. ubi nomine locutionis et
mandati significatur efficax dei voluntas, qua deus cuncta de
crevit et decernendo produxit. accedunt s. p.s iux
tinus martir in respons. ad 3am q. christianorum ad gentes
P. haec verba facere est dei voluntati et post multa
haec subdit deus rex non est, sed voluntate facit. micenus
inexameron illud nobis, inquit, positum constitutumque sit

in nā divina cū voluntate ita scurrere potestatē, ut
Dei potestati mensura sit ipsa voluntas. quapropter
simul et faciendā cognit, et nulla interposita mora
scurrit rerū effectrix oīs quā cognita fecerat, q quidē
pōa voluntatē. ambrosius ut in 18 lucę 5° Dñe si vis potes
me mundare sic loquit in voluntate domini posuit
potestatē, cui dominus respondet volo mundare. Videtis
g° q° dubitari n̄ pōt q̄ voluntas Dei potestas ē? quibus
oībus verbis utunt beda et glosa interlinealis.

nec minus diserte ieronimus ad ephe
sios in id qui opperat oīa & hęc subdit universa, quę
deus facit, voluntate facit. agustinus ut lib. medita
tionū cap 29 de deo loquens sic hēt cum velle posse ē,
qui oīa de nihilo creasti quę sola volunt. tua fecisti
[illegible] hēt alia verba lib de speculo cap 7. accedit
s leo ut sermone 2° de nativitate deus oipotens inquit,
cuius voluntas pōa ē. clemens alexandrinus orat ad
hortatoria ad gentes prope mediū. aūt deus sola volunte op
peraē et eius solū velle factū eē sequit. damascenus lib 1°
fidei cap 29 factiva, inquit, ipsius dei virtus bona ipsius voluntas
ē. bernardus sermone 6 de quadragesima voluntas domini
aut angelorū creavit facient. petrus damianus epistola 4 capo 2°
sic loquit voluntas Dei oīū rerū cā ē, ut existant. Ian
dem Alcuinus lib 2° de trinitate cap 13 nec aliud ē, inquit,
deo opperari aliud velle, sed idē ē illi velle et opperari,
qa voluntas dei effectiva ē pōa. quid clarius?

p 2° eadē sn q° angelus producit motū
localē p voluntatē, quin in illo det alia pōa prǽter intel
et voluntatē, g° similiter sentiendū ē de deo, q scilicet
pōa activa illius ad extra sit ipsa eius voluntas. coā pt a
paritate rōis: ant ? tradit a S° tho n̄ semel et a cōi theo
logorū, g° 3. p 3° q̄ voluntas divina intelligi debet infi
nite pfecta, et infinite efficax, ut re vera ē: sed nequit
talis intelligi, nī ipsa sit activa pōa dei ad extra: g°

voluntas divina ē ut talis activa poā dei: minor p̄
qª nequit voluntas divina intelligi infinite efficax in
eē voluntatis, n̄i intelligat potens efficere p̄se ipsā ea
oīa, quæ decernat, ut decernendo efficiat: et salūē nega
ri nequit, q̄ maioris efficaciæ sequat, si ipsa sit quæ
efficiat: gº &.

Verū circa prædictos doctores sciendū ē,
illos eē inter se divisos quoad aliquid; licet n̄ in eo con
niant, q̄ voluntatē divinā poāṁ activā dei adstruant,
differunt tamē in eo, q̄ aliqui ut q̄ varez dicunt, ipsā
facultatē voluntatis eē poāṁ immediate effectivā rerum.
alii v̄ ut q̄ molina docent, ipsū actū efficacē volun
tatis divinæ eē a quo effectū creati immediate profluunt,
at n̄ propterea ii ipsi doctores docent, prædictū actū eē
poāṁ activā dei; ut falso aliqui autumant; sd docent,
creaturā procedere immediate efficienter p̄ actū efficacem
divinū; nihil oīs tamē ipsā voluntē quæ ē facultas voliti
va, eē poāṁ activā dei quatenus ē principiū actus efficacis,
p̄ quē immediate influit in effectū: et modus hic dicendi
mirū in m̄ placuit in signes nostri temporis magistris
voluntē divinā n̄ eē cā proxime productivā rerū, prior
pars nostræ ??ē. cap3

S°, quæ sup difficultate proposita vera prioris mi videt, duas
p̄ les stinet; prior ē voluntatē divinā n̄ eē cā rerū, qua
tenus illa sit, quæ formalr ut voluntas ē, influat proxime

et immediate in effectus, qui in rerum natura producuntur. 2a vero pars nostrae sententiae est, voluntatem divinam esse absolute efficacem productricem omnium rerum, quae inhonestae non sunt, quatenus illa est causa 1a motiva seu impulsiva, et detrativa ad productionem rerum omnium quae inhonestae non sunt. Harum duarum partium in praesenti et duobus sequentibus capitibus priorem exponemus et comprobabimus, 2am vero in cap 6 probaturi. et quidem voluntatem divinam non esse causam immediate productricem effectuum Dei ad extra docet in 1o P. Suarez in metaph disp 30 sex 27 et ibidem rursus lib 3o de attributis cap 9. docent interim eandem sententiam qui opinantur intellectum divinum esse potentiam Dei productivam ad extra. hii sunt Bañez 1a parte q 19 articulo 4o Zumel ibidem q 23 art 4 dubio 2o et Albarez lib 2o de auxiliis disp 17 accessit pater praedictus 1a parte q 25 dubio 1o quamvis libere difficultatem hanc ipse problema indicat; tandem in n 11 solvit verius esse quod potentia Dei sit eius scientia.

3o eandem sententiam docent, qui opinantur potentiam productivam Dei ad extra esse speciale attributum ab illis divina intellectu, et voluntate distinctum. hii sunt alexander 1a parte q 21 membro 4o et 5o durandus in 1o disp 38 q 1a ricardus ibidem ar 1o q 2a aureolus distinctione 42 art 2o q 2a rubion q 1a et 3a parra quantum ad 1um. tandem eandem sententiam ample tuentur ex commentatoribus S tho 2a parte q 25 cumque disp unica, machin disp 51 sonce 1a parte vazquez disp q 8 scho lastica cap 6 et ex nostris P arrubal 1a parte disp 159 P Agidius lib 2 tractatu 2o cap ultimo P tannerus disp 2a q 11 dubio 2o, P raynaldus in sua theologia naturali distinctione 8 q 3 articulo 6 numero 373 P lorinus in Spalmum 113 vers 3 et sapientiae docet vers 18.

Quoniam priorem hanc nostrae sententiae partem olim in tractatu de omnipotentia divina tradidimus et probavimus aliquas ante probationes quibus tunc temporis usi sumus inefficaces modo videantur

il̄ qa facile poss dissolvi; aut qa nō ꝑ principia longe
diversa ducimur opere pretium erit prius earum rōnum ineffi
caciam ostendere ut mox efficacibus argtis utamur: Vo
luntas qd divina n̄ eē potentia activa Dei ad extra, probata
mus olim qa si exeo voluntas Dei esset eā immediate productrix
rerum, qa ē infinite efficax, et ad efficaciam infinitam spectet,
qd immediate producat res, quas efficaciter intendit: Pareret ta
ne, qd producat immediate res, in quas efficaciter tendit: fie
ret, qd Deus solum esset productivus illarum rerum, in quas pōt effi
caci decreto tendere: Sed vere pōt plura longe efficienter
producere, quam quae pōt efficaciter intendere: ergo aliud a volun
tate ē potentia activa Dei ad extra. minor ē certissima; nam Deus
nequit tendere decreto efficaci ad actus malos moraliter;
sed solum conditionalis; si nimirum ceq 2q se se ad illos pro
ducendos debeat. ergo E.

Haec tamen rātio inefficax revera ē; nam
argtum ex efficacia actus divini petitum, quo adversarii u
tuntur, n̄ ē argtum a priori, qd videlicet tribuat pro ca
frali activitati divinae efficaciam actuum voluntatis; sed ē
argtum quasi a posteriori desumptum videlicet exeo, qd
actus efficaces voluntatis divinae nequeant habere omnem effi
caciam posse, ni voluntas divina per illos efficienter pro
ducat ea omnia, quae Deus in rerum natura producit: imo v̄ nec
argtum illud intendit, omnes omnino actus efficaces voluntatis di
vinae debere eē productiones rerum, erga quas affectu effi
caci tendant; sed argtum adversariorum solum intendit, qd
voluntas divina debeat eē rerum productiva per suos actus,
quo sine actus efficaces, qui rerum productus proxime et
directe respiciunt n̄ erunt tam efficaces, quam eē debent,
eo qd divini sint: consequenter ad haec n̄ deducitur ex adversa
riorum doctrina, Deum eē solum productivum rerum, quas

efficaci decreto pōt intendere.

Videbamur intuꝫ hac rōe, q̄ deꝫ oppe rat adextra immāte p̄ seipsū nā: qᵒ pōa activa dei ad extra n̄ ē illiꝰ voluntas qua talis. anꝰ p̄: q̄ nā di vinꝫ tribuendꝫ ē id, q̄ intꝰ p̄fectissimū cogitare possit: q̄ p̄fectissimū cogitari ē, q̄ nā divina sit seipsa immātꝫ principiū productivū rerū; n̄ v̄ q̄ sit principiū radica le solū ac mediatū, q̄ videlicet opperet p̄ virtute ei inē nostro c̄prensā supadditā; nā opperari immāte, ē p̄ ex se quod p̄fectꝰ, quā opperari solū mdte, ut ex se certū ē; et hoc principiū ē unū e potissimis, quibꝰ in pona phyā sana q̄ p̄, deū concurrere immāte immatione supposti ad effectꝰ ds causū 2ᵃᵐ: q̄ nā divina opperat adextra immāte p̄ seipsā. quā rōē adhuc c̄frationibꝰ pre mebamꝰ.

Videbat, uti jā dixi tunc temporis efficax rāo facta; quoniā alias opinabamur, intellec tꝰ actualē, qua deꝫ se c̄prehensivē cognt distingui distincte objectiva adequata a nā divina, sēp̄ tale intꝫ, t̄ā c̄paratione ēiꝫ, quę extra deū diserent. similiter voluntꝫ divinā, qua deꝫ se p̄fectissime et ade quate amat, eē tāle illiꝫ voluntatē c̄paratē earum rerū, quę n̄ sū ipse deꝫ: at cū in presentia longe ali ter circa hęc oppinemur, sim̄ꝰ q̄ in 11ᵒ docenti, intū et voluntꝫ dei n̄ distingui distincte propissima etiā ina dequata a nā divina; sed unicā indivisibilē etiā men te p̄fectꝫ hęrē taliter ex se ipsā, quodquod deo c̄venit, et ē toti trinitati cōē; fit q̄ ea rāo nobiꝫ prorsꝰ ineffi cax sit. voluntꝫ divinā n̄ eē cā proxime productricē rerū, efficaciter p̄: cap 4.

rao qua mihi efficaciter p̃, voluntatẽ divinã n̄ eẽ cã proxime
productricẽ, seu physicã rerũ, ita sit; ut voluntas divina
sit vere infinita simpliciter. et qua pfectior meẽ volunta
tis excogitari nequeat, n̄ requirit, q̃ sit proxime productiva
rerũ ad extra: g° vere talis n̄ ẽ meẽ volũtis. - Ita hec
legitima ẽ apud me x̃ principia metaphysica; nã hoc pres
cisse q̃ ut voluntas sit meẽ talis infinita simpliciter, et
pfectissima, qua cogitari possit, n̄ sit necesse, eã eẽ produc
tivã rerũ; fit plane q̃ possit cogi infinita simpliciter
et pfectissima cogitabilis meẽ voluntis, quin cogitat pro
ductiva proxime rerũ ad extra; et cõnter fit, q̃ casu quo
ea ipsa pfectio, quæ ẽ fraliter voluntas infinita et pfec
tissima, simul sit immate rerũ productrix: sicut hoc, n̄
q̃a voluntas infinita et pfectissima meẽ voluntatis ẽ; sed
aliunde; qua propter totũ aĩs assumptũ probandũ superẽ.

Pd g°. n̄ requirat, ut aliqua pfectio in
telligat infinita et pfectissima meẽ volunt., q̃ sit producti
va rerũ, suadet q̃a hoc presciss, q̃ intelligamus pfectionem
aliquã eẽ actualẽ amorẽ, quo deus diligat, quantũ amabi
lis ẽ, intelligamus voluntatẽ infinitã et pfectissimã meẽ talis,
ut ẽ õio certũ; sicut certũ ẽ, q̃ deus amari nequeat, quantũ
amabilis ẽ, n̄ p volitionẽ infinita, et pfectissimã meẽ ta
lis: sed in hoc q̃ aliqua pfectio sit a se ipsa et amor compre
hensivus dei, n̄ afert aliquid productivi; ut etiã certũ ẽ
g° ut pfectio aliqua intelligat infinita et pfectissima n̄

sed volunt[as] seu volitionis, non requiritur, quod respiciat produc-
tiva alicuius producibilis ut intendimus.

Confirmatur et explicatur ratio proxime
facta, nam si mente concipiamus affectus positivos, qui ex
sua ratione formali sit adequatus amor actualis Dei secundum
se, aptusque ferri affective pro se ipso ad quidquid amabile, quod
quod intus provocatur, et conspirimus quidem voluntas intel-
lectus, ut perfectior in ea voluntatis excogitari nequeat quam
divina alioqui negemus, eas affectus simul esse productiva alicuius
producibilis: quod in conceptu voluntatis divinae seu voluntatis infi-
nitae et perfectissimae in ea talis non afertur conceptus sed alius, et
consequenter divina voluntas non est ut talis potentia activa Dei ad
extra. Consequentia probatur: quia licet de perfectione praedicta negemus quod simul
sit productiva alicuius rei, possumus considerare, quod in ratione affe-
ctus habeat cuncta, quae illi manent assumpto tribuimus; atque
adeo considerare possumus, quod quantum ex illa perfectione est, sit po-
tens affective ferri ad ea omnia, quae amabilia excogitentur quae-
cunque illa sint: ergo et c.

Confirmatur et ulterius explicatur illa ratio
facta: nam si fingamus, a Deo detrahi, quod sit productivus
aliis, istius deducitur pro solius intrinsecus seu vivalectio, quod
Deus nequeat proxime, here actus volitionis, quo vellet effica-
citer, aliquid ad extra producere; non vero deducitur, quod ex
se non maneat talis, qui attenta perfectione positiva volitionis ac-
tualis qua se diligit quantum amabilis est possit affective
ferri ad productus rerum ad eum modum quo, si fingamus, eu
ferri possibilis rerum ipsarum; solum deducitur ex solius intrinse-
cus, quod Deus non sit proxime potens, ferri efficaci affectu ad
earum productionem; non deducitur, quod Deus, etiam quantum est ex
vi perfectionis qua de facto se habet, nequeat ferri efficaci a-
ffectu erga illa, quae non potentia sit: et in perfectione praedicta in-

impossibile est: quod virtus productiva Dei non est de conceptu forma-
li voluntatis divinae, ut voluntas est; sed solum erit requisitum
debitum ut Deus se exerceat efficaci affectu erga productum po-
sibilium; sicut horum possibilitas extrinseca Deo non est de conceptu formali
voluntatis divinae secundum se attentae, sed est debitum requisitum, ut
voluntas divina efficaci affectu erga possibilia se exerceat.

Confirmatur quoniam quia si falsa fictione, quod Deus non sit
productivus rerum possibilium: adhuc fingamus illum decipi posse,
et meo decipi, quod sufficiet se posse producere res; adeoque adeo
earum productum ut in tempore eveniendo proponat, poterit
ferri efficaci affectu ad eiusmodi productum in tempore
efficiendum; quod adhuc ablata virtute productiva Dei effectiva,
manet voluntas illius, qualis ex se est meae voluntati; et consequen-
ter voluntas non est in ratione talis virtus productiva ad extra.
Antecedens facile est ex seipso; nam gratis dico negabitur, quia licet ablata
virtute productiva Dei ad extra, Deus non posset producere in
tempore id, quod ab aeterno ex deceptione decreverat, at nullo
fundamento dicetur, Deum nequire ab aeterno decernere pro-
ductionem rerum in tempore, si ex sua mentis deceptione fictum pro-
ductio haec ut possibilis, et ut eveniens proponeretur.

Dices, hoc praecisse quod Deus non sit producti-
vus possibilium, est imperfectio in se non solum absolute et simpliciter, eo
quod illi deest effectio productiva; sed est etiam imperfectio in esse voli-
tivi; nam hoc praecisse quod productivus non esset, nec foret ex parte sua
simpliciter volitivus erga res possibiles; cum aliqui haec volubiles
supponant: quia conceptus productivi spectat per se ad conceptum vo-
litivi perfectissimi, et cum nequeat alio modo quam ut constitutivum
formale spectare; fit plane, voluntatem divinam dicere ex suo concep-
tu voluntatis perfectissimae virtutem productivam ad extra. Verum
obiectio haec nullius momenti est; quoniam solum probat, voluntatem
divinam constitui per virtutem productivam in esse proxime poten-
tis efficaciter velle res possibiles; non vero probat, quod in suo esse primo
dubitativo per virtutem activam constituatur. et hoc est, quod nos in praesenti

sentia negamus scilicet .n. Deus est proxime volitus verum non solum quia sua effectus, sed etiam quia volitabilis verum, quin propterea possit hic sit substitutum voluntatis divinae secundum se attendae: ita Deus est proxime volitus verum quia virtute productus carum, quin propterea sceptus productivi sit substitutum voluntatis divinae secundum se attentae. assertio in n.o 3° statuta solutae artis adversae idemmo ofiat. cap 5

argumentum quae in 2° cap° pro 1ª ibidem relata producta sunt, eius quidem generis existimamus ut potius nostrae sententiae deserviant, quia illae opponere, ut ex eorum solutione constabit. et in 2° quoad s Thomam attinet, facile est mentem illius allegui ex verbis, quae in sequenti cap° referremus, nam ibi asstruit voluntatem divinam cum illam motivum seu imperantem verum omnium, quae ..-unt; ne umquam in contraria s° angelicus praeceptor extitit nam eo ipso quod tenentes illas sententias eximunt neutrum protulit; et gradus s°, quo 2um protulerit, utraque .n. illis est tanquam 1ª probabilis; quoniam aliquid sufficiens erat ad solvendum argumentum, in cuius solutione versabatur. nec illo ferramento solutio non reiicienda est; nam multa aliqui adscripta s° thomae addidere, quae in illius exemplaribus non inveniunt, sicut etiam alia multa detraxerunt; ut alii ante nos circa alias materias iam notarunt.

ad 2um quod argumentum ex authoritate sacrae Scripturae et sanctorum patrum petitum, quatenus significare

Vident, voluntz divinā eē iā rerū, vendū ē sentz

illorz eē, qd oīa, que in rerū nā producunt, tauben ex vo

lunte divina pendeant, ut nil oīo produci possit, nī ex illq

volunte. adq̄ hanc expositz hermanz eē. habet q̄ vasq

ubi supra et ipse de hostibq ung. accedit alia expositio

mihi solidior si forte diversae ad exhorta, sacraz scrip

turaz et SSPS ea frasi solū signare voluisse, qd dei potes

tas tanta sit, que ut exequat quidquid pōle ē, nī alio opq

heat, quaz velle; qua frasi nos etiā uti solemq ad signandā

maxima hoīs alicuiq potestatz, dū dicimq ipsiq velle ē ip

sū fieri rē volitā; immo vō eadē frasi nō semel utimur qd aliquil

aliq hoīs subditq executurq ē rē; ut facile ex vulgari mō

loquendi cuiq ostat.

ad 2ū argtū ex roē petitū d. duplicater,

1o quidē negq, qd angelq producat motū localē immate p vo

luntz aut volitz; sd immate p suā subsistz; aut simaut p

lunta aut volit; sd immate p suā subsistz, aut simavit p

speciale aliā facultatē motivā. R. 2. admittendo sū illā,

in angelo: at nō propterea simile id quod de deo dicendū ē;

et rāo discriminis occurrit, nā angelq nequit producere li

bere motū localē, nī illū p voluntz producat; cū autē libe

re producat motū, debet illū p voluntz producere: qd vō

angelq nō posset producere cū libertate motū localē, nī

illū p voluntz immate producat, ex eo nobis verū ē, qd nulla

alia facultas libera creaturis prẹter voluntz tribuat: coin

terg. nequit angelq, sese debere immate p poā motivā ad

productz motq; quoniā illa libera nō ē. sd nanū requiritur,

qd angelq ad productz motq sese debeat p actū volunttq quo

vellit motū producere: & nequit autē sese ad motū p volun

tz actq deliberare, nī quatenq motū ipsū p talē actū producat.

ut in ttu de incarnatione diximq: proinde go tandē ne

cessū ē, qd voluntas angeli sit eiq poā motiva: in deo vō

minime id requirit; quoniā activa poā dei ē ex suo propria

conceptu, ut quae est perfectissima, quae traditur libera, ut supra iam ex professo docuimus.

3um fundamentum illius eiusdem opinionis ex infinita efficacitate voluntatis divinę petitum, non modo facile solvitur, sed ex doctrina, quam tangit, nostrum demonstrat. quia ut voluntas divina sit infinite efficax eo efficacitatis genere, quod proprium voluntatis est, non requirit, quod ea sit principium immediate influens quoad in res productas: quod falsum est. conclusio haec patet 1o quia potissima ratio, qua adversarii movent, est, quod ut voluntas Dei intelligatur infinite efficax, necessarium sit, quod producat proxime operationes ad extra; qua propter si hoc necessarium non sit, dicendum revera non est: id autem necessarium non esse, iam probatum a nobis est. 2o quia ut nullus negare potest, productio rerum, et illarum voluntas sunt ex illo genere omnino diversa; et consequenter non debent in eandem perfectionem et conceptum confundi, nisi urgenti aliquo fundamento ad id cogamur, ut suadet firmissimum illud principium, quod sicut multiplicanda non sunt entia absque necessitate, ita illa quae necessario admittenda sunt, non debent confundi.

rursus ad infinitam efficaciam divinę voluntatis propriam non requiri quod sit immediate virtus productiva rerum, probatur: quia efficacitas propria voluntatis non est in genere efficientis, sed in genere dictantis, applicantis, excitantis, et denique moventis supposito ad id, adeo est voluntas efficax; et absque ullo fundamento oppositum dicitur: atqui voluntas divina potens est dictare, aplicare excitare, movere, et impellere virtute infinita, et ad opera infinita: ergo est efficacię infinitę. confirmatur quia sicut efficacia finis, quae moralis est per modum allicientis et attrahentis, non constituit rationem divinam immediate productricem rerum, quatenus causa rerum, atque finis sic in voluntate dicendum.

quoniam illius efficacia consistit, uti diximus, in determinando eo modo impulsus, applicationis, et excitantis ad opus: q.e.d.

Confirmatur iterum haec doctrina, quia virtus activa Dei ad extra nequit esse voluntas divina ut est facultas volitiva; nec ut est actus efficax erga obiectum: ergo nullo modo est virtus activa Dei. ans. p.: nam in 1.º nequit esse ipse actus efficax Dei; nam virtus immediate productrix rerum convenit Deo necessario: sed actus efficax convenit Deo ut talis omnino libere: ergo nequit talis actus esse ipsa virtus immediate productiva rerum. confirmatur: quia de facto est in Deo virtus productiva rerum illarum, quas numquam producet: sed non est actus efficax in Deo, quo etiam huiusmodi intendat: q.e.d.

virtus Dei nequit in adversantium doctrina quod Virtus activa Dei sit ipsa voluntas quae est facultas volitiva, et hoc argumento ipso adversariorum p.: nam si actus efficax voluntatis divinae non intelligatur productivus rerum non intelligetur infinite efficax. siquidem aliud ab ipso actu efficaci est potentia exsequens id, quod intendit: quod si adversarii negant, ex eo actum illum esse infinite efficacem, quod possit movere et applicare ipsam voluntatem, quae est potentia activa infinita, vere recidunt in rationem, qua nos proxime usi sumus ut aperte constat. his accedit, quod si negent actum ipsum efficacem esse proxime productivum rerum, nihil est quare dicat, voluntatem ut talem esse rerum productricem. voluntatem divinam esse causam 1.º motivam seu moralem productionis rerum, 2.ª pars nostrae sententiae est. cap. 6

2.ª nostrae sententiae pars in cap.º 3.º statuta erat, voluntatem di

Divina est absolute et simpliciter causa omnium, quae fiunt, et
inhonesta non sunt; quatenus scilicet Deus ante ad absolutam
futuritionem rerum omnium decernit efficaci decreto, quidquid ipse
agere facturus est, et quidquid creatura omnis facturus sit, et
inhonestum non est. Circa hanc nostram assertionem nullus dubi
tare potest, quod si Deus suo decreto decernat omnia, quae in rerum natura pro
ducuntur, et inhonesta non sunt, voluntas divina sit causa moti
va seu impulsiva vel imperans respectu productionis cuius
cumque rei; adeoque adeo sit absolute et simpliciter causa omnium, quae
fiunt et inhonesta non sunt; cum certum omnibus sit, quod causa motiva
seu imperans effectus dicatur et sit absolute et simpliciter causa
talis effectus: quoniam moraliter vere ac proprie talem effec
tum causat: proinde quod solum probandum est circa praedictam asser
tionem, quod Deus ante ad absolutam rerum futuritionem decernat
efficaciter et absolute, quidquid faciendum est, et inhones
tum non sit: inhonesta enim Deus decernere nequit, sed solum permitte
re ut in disputatione 25 dicendum est.

Hanc 2am nostrae III partis expressam sit
interpretor S. Thomas in art. 4 huius quaestionis decimae nonae; nam cum ro
get utrum voluntas Dei sit causa rerum? in corpore articuli ita
habet: Nos dicendum, quod necesse est dicere, voluntatem Dei esse causam rerum,
et Deum agere per voluntatem. Quod autem angelicus praeceptor dicat,
Voluntatem divinam non aliter quam imperative rerum causam esse, patet aper
te ex solutione ad 4um, quae ita habet: ad 4um dicendum, quod contingit
eundem effectum, etiam in nobis, scientiam esse ut dirigentem, qua
concipitur forma operis, et voluntatem ut imperantem. quia forma ut est in
intellectu tantum, non determinatur ad hoc, quod sit vel non sit in effectu nisi per
voluntatem. quod clarius: et licet S. Thomas non exprimat, voluntatem
divinam esse causam imperatricem productionis rerum quatenus ante ad
earum futuritionem absolutam illas efficaciter decernat: id certe
omnibus constat, quod nulla alia ratione voluntas sit causa imperans
operis, quam per affectum efficacem talis operis. eandem nostram

2º Docent Auctores ii qui opinant, Deum predefinire omnia
quae in rerum non producunt, qui quidem plurimi sunt ut in tra
De providentia videbimus.

Cum igitur in hoc nostro sit solum probandum est quod
Deus antece ad absolutam rerum futuritionem eas efficaciter decer
nat, quae inhonestae non sunt; hoc certe probabile si probaverimus
esse simpliciter naturam ex perfecto modo operandi Dei; eo quod sim
pliciter impossibile, res honestas aliter in rerum non produci: hoc au
tem probatur: nam ad perfectum Dei, qui est causa rerum omnium, et ad perfectum
modum, quo creaturas producere debet, naturam spectat, quod quidquid
in rerum non producit, et inhonestum non est, ex ipsius voluntate produ
catur sive quia Deus vult, illud produci: ergo Deus causa rerum omnium pro
ductum decernit, ut antece ad absolutam earum futuritionem, illas
efficaciter vellit. Probatur haec consequentia: quia nequit esse verum, quod quodcunque re
ipsa producitur, ex Dei voluntate, seu quia Deus vult, producatur, nisi qua
tenus Deus habeat voluntatem absolutam et efficacem, qua vellit rem
produci: ergo habet hujusmodi voluntatem, et causa est ex perfecto modo ope
randi Dei natura. Tota vis discursus proxime facti desumitur
ex antecedente assumpto, de quo dubitari me iudice nequit; illud
non ex ipsis terminis mihi constare videtur; nam quis dubitet, quod cum
Deus sit prima causa rerum omnium, quae ex sapientissimo intellectu, et ex
voluntate prorsus libera cum pleno et eminentissimo dominio
erga creaturas operatur, spectet ad illius perfectum, et ad perfec
tum modum operandi illius proprium, quod quaevis creatura, quae
in rerum non producitur ideo habeat esse, quia Deus voluit, quod re
ipsa haberet esse; aut saltem quia permisit; si nimirum res producta ta
lis sit existere, ut divina voluntas nequeat in illam affectu effi
caci et absoluto ferri? quis inquam hoc dubitet, et quod Deum de
deceat, creaturam aliquam reipsa produci; et non quia Deus ipse voluit,
illam habere esse? ego sane nullatenus adduci possum, ut hac de re
vel leviter dubitem.

In hac doctrina proxime dicta fundamentum
habet, quod in sacra pagina iterum ac iterum docemur, omnia ex Dei

volunt^e fieri; n^o quidem praesertim q^d communiter ex
verum ordinat^e divina voluntas intervenerit. hoc n. extra in
sentum sacri textus videtur: q^a loca sacrae scripturae intelligen
da ss^t de volunt^e antecedente qua videlicet deus efficaciter vellit
ac decernat q^d res fiat, idq ante rei absolutam rei futuri-
tio ut in sequentibus latius ostendemus: insuper praedicta sacri
textus testimonia n^o de voluntate, quae p^r accens in deo deb
intelligendass; siquidem huiusmodi voluntas nil o^o ad dei p-
fectum, ut e^o 1° ca^o verum, et ad effectum non operandi illum conduit.
sed intelligendass, quatenus praedicta dei voluntas ex perfectissimo
operandi exigat; quatenus videlicet ex perfecto suo operandi dei
exigit q^d nil o^o fiat, n^i q^d deus vult, illud fieri: sicuti nostrae
l^e [illegible] q^d nil o^o a nobis fiat, n^i q^d nos volumus, illud fieri.
[illegible] loca q^a sacrae s^{ae} scripturae, quae in univer
loquunt (ut ea omittamus quae de operationibus gr^ae loquunt)
ss in primis illud isaiae 45 iuxta lectum septuaginta interpretum
et plurimorum ex antiquis patribus ecclesiae sic n. dicit dominus
deus sanctus israel, qui fecit ventura, interrogate me de singulis
verbis illud qui fecit ventura nequit aliter exponi quam signifi
cat, deum fecisse ventura, n^o quidem quatenus illa produxerit,
ante quam sint. hoc n. affert apte implicat^m [illegible]; sed quate
nus deus decreverit illa facere: et propterea des [?] patres ecclesiae hoc
testimonio frequenter utunt, ut probent, q^d deus praedestinasse
seu praedefinivisse o^a sua opera sua, ipsisque taliter haec opera
intendisse, ut illius intentioni seu voluntati nulla hum^a vo
luntas resistere, aut impedimentum apponere possit, ide^o, ita
ut nulla prorsus ra^e fieri possit, q^d voluntas illa divina n^o
impleatur: ac proinde ea supposita res decreta pro facto re
putet. huc etiam spectat id mathei 10 n^ne duo passeres
asse veneunt, et unus ex illis n^o cadet sup terram sine patris
vestri volunt^e. quae quidem verba usque adeo pro nostra ss^t ss,
ut nequeant aliter nisi per torturam alio deflecti

sonant [illegible], quos longum e^et singulatim

referre; unum tamen aut alterum pro omnibus in medium produ cemus: Dionysius n. 9° de divinis nominibus ita habet: Deus qui esse excellit ea, quae sunt, et ante statuit, et in lucem produxit. Gregorius lib. 20 moralium cap. 2 in illud Job: Ordinatis eos, qui, post aliqua ita subdit nam cuncta Deus futura praesciens ante saecula decrevit, qualiter per saecula disponantur. quod clarius legitur S. Irenaeus lib. 2° adversus haereses cap. 2° ubi haec habet verba. Huc denique spectant loca, quibus signatur, Deum ac ipsa voluntate, de qua loquimur, decernere cuncta opera bona; nam in illa ipsa quae a nobis statuta fundantur.

Porro autem non posse verum esse, quod quidquid reipsa producitur, ex Dei voluntate producatur, nisi quatenus Deus habeat voluntatem efficacem absolutam, qua rem producendam in se ipsa decernat, si digna sit, quae adeo decernatur. Suadetur quia voluntas conditionata Dei non sufficit ad id; 1° quidem, nam si voluntas haec sufficeret, diceretur cum veritate, quod actus peccati ex Dei voluntate producatur siquidem Deus vult conditionate illum produci, quatenus videlicet Deus vult concurrere ad actum peccati, si voluntas creata ad illius productionem sese debet: quod tamen dici nequit. 2° quia non dicitur proprie loquendo, produci ex nostra voluntate seu quod volumus, id, quod solum conditionate volumus; quatenus videlicet illud vellemus, si homo alius pro sua libertate vellet illud efficere, ut est omnibus certum: quia voluntas conditionata rei non sufficit, ut talis res dicatur produci ex voluntate illius, qui talem rem conditionate vult, atque adeo natura prorsus est voluntas efficax absoluta rei, ut intendimus. ratio in praecedenti cap. facta amplius roborabitur cap. 7

ut quamvis sit efficax ratio in praecedenti cap. facta, ferme certo

ostare possit, dissentiendum in hoc cap. est, quod ad illos ad
versae partis propugnatores spectant: qua in re in nullatenus au
diendi sunt, qui negant, spectare ad Dei effectus et illius do
minium supra omnia creabilia, effectusque operandi omnium, quae eaque
necessario temporis producuntur, ex divina voluntate, seu quod Deus
vult, producantur; hoc enim solum requirunt, inquiunt, ad illarum
rerum productionem, quae a Deo solo aut a causis necessariis produ
cuntur; ad alia vero quae interventu causarum liberarum, et libere pro
duci debent, id opus non esse; sed sufficere quod producant, quoniam causae
ipsae se determinant libere; nam si res aliter eveniret, necessitas
erat quae causis auferret prorsus libertas.

Qui inquam hac ratione sentiunt, nullatenus
audiendi sunt; negant enim id, quod scilicet ex ipsis terminis aperte constare vi
detur ut in cap. praecedenti dicebamus. et constat quod si id negare
tas sit, erit certe, ne causis secundis liberis libertatis usus auferatur: qua
propter si alias constaret, libertatis usum causae secundae libere nulla ratione
detrahi, nequit id probabiliter negari: immo ut probabiliter
negetur, opus est, quod omnino certo constaret auferri usum libertatis causae secundae,
si voluntas divina, de qua modo loquimur, ad operationem causae secundae ex
effectu modo operandi Dei debeat concurrere: atqui ostendemus, ni
fallimur, aperte, praedictam Dei voluntatem efficacem nulla prorsus
ratione libertati creaturae atque morali obesse. Denique casu quo ea
voluntas Dei usum libertatis creatae everteret; et propterea
negari deberet; adhuc quaerenda esset via, ut diceret, omnia
ex Dei voluntate produci; ut ab iis, qui ex adversariis re
melius expendunt, frequenter dicitur.

Hanc ipsam doctrinam refutantes alii, qui
ut nostras rationes dissolvant, dicunt, dupliciter accidere posse,
quod creaturae, seu res non inhonestae ex Dei voluntate produ
cantur. primo quidem positive; quod accidit, quando Deus aliquo actu efficaci
suae voluntatis intendit productionem rei. secundo negative; quatenus vi
delicet Deus non impediendo productionem rei, cum impedire potuerit.

hec, inquam, doctrina ex dictis refellitur, qa revera ē eadem
da, quam in parrapho 1º referebamus; nec .n. ii magistri, quos
retulimus, negant, q. saltem negative oīa ex Dei volunte pro
ducantur; ad hunc tamen reddi modum nō cōfugiunt; quoniam
intendimus, illum insufficientem eē ad id, q. Deo debet attri
bui; ut ex sequentibus cōstabit.

Aliqui qº ad rōem in praecedenti capite fac
tam rent, cōnere quidem ad dominium Dei supra creaturas,
et ad pfectum modum opperandi illius, q. oīa oīo, quae e causis
etiam liberas producunt, nec mala moraliter si ex Dei
volunte positiva, seu qa Deus illa produci vult, re ipsa
producantur: ad hoc tamen opus nē, inquiunt, imo rē
pugnat sequis, q. Deus res producendas decernat efficaciter
et absolute in sēi; sed sufficit q. illas mcā 2ª productri
ce saltem remota decernat; q. quidem rerum accidit; nam si
cā 2ª sint oīo nārē, illarum opperatles decretum si implis cū
ut proxime potentibus opperari; .1. in medio proximo, q.
q. opperantur: aut saltem decretum si opperatles mca, per quam tale
medium proximum applicatum ē: q. si cā 2ª sint liberē, earum
opperatles liberum decretum si in auxilio seu medio cōgruo, q. Deus
tribuit ex certissima praescientia qua previdit cām 2ªm li
bere sub medio dicto opperaturam eē.

haec solutio ac difficile refutatur; nam in
1º hoc ipso q. voluntas Dei de quo mo loquimur, nulla
provisio rōe rerum cōtingentium, et earum liberarum ubi dicit, ē
quidem admittenda; qa negari nequit, q. proprius et pfectioni
mō dicatur oīa ex Dei volunte produci, si ea voluntas divi
na dret, qua res quaeque in se ipsa decernatur, quam si solum mcā
praesertim remota decerni dicatur: sicut qº admittendum ē, si
posē sit, q. oīa ex Dei volunte producantur, ita nario debebat
mitti is mō, qui maiorem pfectum in mō opperandi, maioremq
proprietatem in sacro textu, sīr q. patribus arguat; cum addtione

Deus sit Deo nos efficacissimus operando, et cum proxissime
dat, omnia produci, quae Deus vult illa produci. accedit quod tal
sit est quod operatio libera possit in medio decerni ut initiu
de providentia divina late monstramus.

refutantur deinde solutiones relatae quod
hoc ipso quod Deus possit ferri affectu efficaci et absoluto, quo
intendat rem aliquam, non potest non elicere tali actu intentionis
sed Deus potest ferri affectu tali in materialibus rem producendam:
ergo necessarium est, quod reipsa eliciat actum efficacem absolutum, quo ve
llit rem produci. cons. patet ex antis, quod ita probatur quia si posset Deus non
elicere actum, quo vellet rem produci; posset quidem sese suspen
dere ab actu volitionis, et ab actu nollitionis circa rem, et ideo
tenere potest alterum e duobus proportionate adeoque non. atqui
est constans inter theologos, et ab adversariis certissima
habita, quod Deus nequeat se suspendere ab utroque actu contradi
tionis circa res; ut videbimus in disp. 17, et 18 ubi hac
de re late tractamus, quod ostenditur, quod Deus habeat actum volitio
nis, quo vellet efficaciter, ea produci, quae reipsa produ
cuntur.

cons. hac in argumento facto, ultimo de
ducta facile constat; nam in 1 demonstrando in sequenti
ci, quin .1. levissime rerum non immutando. ... quod Deus non elli
ciat actum nollitionis seu quo vellet rem producendam non pro
duci, evidens est in casu, de quo loquimur; quoniam evidens est,
Deum non habere actum efficacem absolutum quo vellet, non produci
id, quod vere et reipsa producit. quod ex 2o antis quod assumitur,
in probatione proxime facta, constat, dari in Deo, et necessario in
tervenire decretum absolutum, de quo in praesentia ostendimus.
fateor tamen hanc nostram rationem non probari directe, quod praedicta
voluntas Dei requiratur ad operationes creaturarum ex defectu
in operando Dei. sed ex aliis principiis; adhuc tamen
rationem facta solutiones relatae, quae de facto ipso loquuntur, efficaci
ter refutantur, et nostra doctrina non leviter suadetur.

refutat^e nove alij solutionis eadẽ rãõ rursus ɔfrãõ. cap. 8

Displicent doctis nostri temporis magistris eæ solut^es, quas in præcedentib^s refutavimus; et denuo ipsi solut^e alia veniũt: veniũt .n. nõ provari ea nostra rõe, q̃ requirat^r ullo pacto voluntas efficax et absoluta dei, quæ propriæ sit cãn ad absolutam futuritiõ rei producendæ; sed solum probari, q̃ requirat^r voluntas, quæ sit ɔcomitans opperatiõ creaturæ: ɔsequẽter voluntas sufficit, (inquiunt illi) ut tota proprietate ser- monis dicere sit, opperatiõ creaturæ ideo re ipsa dari, q̃ deus vult, q̃ re ipsa det: q^o nõ ẽ adstruenda voluntas alia efficax cãn ex vi arg^ti a nõbis facti, q̃ quidem totum depromit^r exeo, q̃ verum debeat eẽ, eã ex dei volunt^e fieri ac produ- ci. cãn: p: q^a. licet ɔcursus dei cum cã 2^a nõ sit cãn ad oppe- ratiõ, sed sit solum ɔcomitans; adhuc tamen cum veritate d̃, ideo creaturam opperari, q^a deus cum illa ɔcurrit: q^o licet voluntas dei de opperat^e seu de re producenda sit solum ɔcomitans; adhuc cum veritate dicet^r, creaturam ideo opperari, q^a deus vult, illam opperari; et cõsequẽter quævis alia voluntas superflua ẽ.

ne qui hoc solut^e utunt^r, iis æquivocatio- nibus quæ in præfatis ɔ̃pĩbus sĩ, nos deludant. animadvertere opportet, aliter dici ideo creaturam opperari, q^a deus illi tri- buit ɔcursum; et aliter longe ideo deum tribuere creaturæ ɔcur- sum, q^a ea se detrat ad opperandum: .n. ĩ prior illa ɔ̃po mini- me, q^o ea cã ɔcurrit; nõ cum sit causalis nõ verificat^r, eo q̃ rõe et cõsequẽter propria ẽ; nõ cum sit causalis nõ verificat^r, eo q̃ rõe et cõ afferente, quare creatura opperet^r. sed quatenus signat dependentiam eius a ɔcursu dei; adeo q̃ adeo solum verificat^r quatenus ɔ̃propo- sitet huic creatura nõ opperaret^r, nĩ deus ɔcursum illi ad oppe-

vandum tribueret. 2° vero quod neque hoc ideo Deus tribuit creaturae concursum, quod illa ad operandum se debat: verificatur in sensu proximo cantatus; nam affert rationem etiam, quare Deus tribuit tunc et nunc creaturae concursum, non ratio haec est, quod creatura ipsa se se ad operandum habeat, ut physicis ac theologis notissimum est.

Praeterea animadvertere oportet id, quod ut arbitror, certum omnino est, nempe voluntatem efficacem, qua Deus vellit operationem creaturae in se ipsa, non posse esse concomitantem; licet tali possit esse voluntas, qua Deus vellit adiuvare causam 2am in suis operationibus. ... voluntas operationis in se necessario est antecedens aut subsequens. quia nequit Deus ferri affectu ad operationem causae 2ae in se ipsa, nisi talem operationem intendendo, aut illam approbando: at si Deus illam intendat, voluntas haec est antecedens, quoniam omnis intentio efficax operationis est prior tali operatione. Si autem Deus operationem approbet, voluntas haec approbationis est voluntas consequens, quoniam est voluntas, quae ut sit, pendet ex se et immediate ab operatione ipsa; operatio vero, quantum ex ipsa est, a tali voluntate non pendet: ergo longe est voluntas concomitans a voluntate illa, quae est voluntas adiuvandi causam 2am in operando, voluntas videlicet, qua Deus vellet efficaciter et absolute iuvare causam 2am. et quidem notavi haec, quia ex veritate resulta hec, uti proxime diximus. at pro praesenti instituto damus adversariis quod ea voluntas sit proprie concomitans.

His ita notatis refellitur solutio paulo antea relata; nam in primis non sufficit voluntas adiuvandi creaturam seu concurrendi cum illa ad suam operationem, ut operatio haec dicatur fieri ex voluntate divina, seu quod Deus vult illam fieri, et in rerum natura produci. Primo quidem, quoniam similis voluntas datur in Deo, quod ad actum peccati cum creatura concurret; quoniam etiam vult concurrere cum creatura ad actum peccati, quin propterea dicere sit, ideo actum peccati produci, quod Deus vult illum produci. accedit 2°, quod velle praescelle,

admittare prius, quod videmus illum se detrahere ad aliud opus, non sufficit, ut cum veritate dicatur, ideo tale opus a petro procedi, quia volumus prius opus producere; qualenus hac illi tribuit, quasimus causa sex ratio, quare prius praedictum opus producat. similiter non sufficit voluntas approbativa, qua videlicet aliquis approbat opus ab alio factum, ut ex se evidentissimum est: ergo requiritur voluntas intendens operatum, ut hoc dicatur fieri ex voluntate intendentis.

Sed rent adversarii, non requiri quod dicatur creaturam produci, quia deus vult illam produci, qualenus sensus tamen creaturam produci, quia deus vult illam produci, qualenus sensus tamen supponit, voluntatem divinam esse potissimam causam et motivam qualiter talis creatura producatur; sed sufficit, inquiunt, quod taliter creatura quaeque producatur a sua causa, ut nequeat repro producenti approbanti, et in illius productione complacenti, si talis sit, quam approbare possit. In hac tamen sententia nullatenus ego quiescere possum; nam arbitror spectare ad effectum dei, si alias sit potentia rebellia rerum contingentia et causare ad effectum dei, si alias sit potentia, quod voluntas divina sit effectissima causa et primaria ratio, quare creaturae quae malae moraliter non sunt, in rerum natura producantur; sic non strictiori gratitudinis nexu illae suo conditori coniunguntur quam si ex sola approbatione divina sint productae et hoc re vera signant, quae sacra scriptura et ex sanctis patribus in superioribus retulimus, quae quidem longe congruentius ac proprius in hanc doctrinam accipiunt.

Confirmatur quia si ipsi adversarii hoc admittunt, tamet si qualenus deus vult tribuere creaturae illa media, sub quibus praevisa effectum producturam; et hoc pacto, inquiunt, flectit deus hominum regumque corda, quo ipsi sapientissime placet, et de ipsis hominum voluntatibus, quod vult cum vult facit, ut loquitur Augustinus cap. 14 de correptione et gratia: ergo si alias voluntas efficax dei, de qua loquimur, non auferat illius libertatis quicquam; nec aliquid immutet ex iis, quae ex rerum natura et illarum proprietatibus requirunt, eas omne voluntas admittendae; cum ea posito proprius longe, et effectus comparatione dei dicatur eius voluntas

Cā, potissima rerũ: atqui [illegible] [illegible] voluntas nullo modo
vē libertate creaturæ [illegible]: ergo ea [illegible] [illegible] ex
[illegible] mõ [illegible] Dei, ex [illegible] dominio illius supra
creaturas, et [illegible] explicatissimo usu libertatis circa illas. ea
[illegible] nostra [illegible] in cap. 6 statuta, [illegible] efficaciter ô. caps.

Ariditer sane [illegible] semel [illegible] voluntas efficax Dei [illegible]
loquimur, nullo prorsus modo contingentiæ rerum, et earum libertati obst
[illegible] difficultates adversarii [illegible] nostram cap. 6 statutam, ove
[illegible]. [illegible] efficaciter nostram [illegible] probavimus [illegible]
[illegible] [illegible] voluntatis [illegible] libertati creatæ nullate
[illegible]: [illegible] sic demonstrat [illegible] voluntas ef
ficax Dei [illegible] loquimur et [illegible] reliquis, quæ ad
versarii admittunt [illegible]. Videlicet auxilia [illegible] me
dio ad operandum libere requisita [illegible] voluntate [illegible]
Dei [illegible] [illegible] ipsa se [illegible], [illegible] vere liber
[illegible] etiam moralis [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
ē sermo, nullo prorsus modo creata voluntas immutet, nec cir
ca illã [illegible] aliquid [illegible], retinet quidem eandem libertate
quã [illegible] efficaci decreto [illegible] haberet: atqui [illegible] [illegible]
ca voluntas creata [illegible], [illegible] decretum illud, de quo ē sermo, [illegible]
[illegible]: ergo creata voluntas hēt eandem libertatem, qua [illegible]
decreto sub aliis auxiliis haberet.

[illegible] sane [illegible], manere in volunt.
creata usũ plenũ libertatis [illegible] posita voluntate efficaci
Dei [illegible] loquimur, [illegible] voluntas [illegible] nullo prorsus modo crea
ta voluntatem immutet, nec [illegible] aliquid circa illam ex
[illegible], [illegible] [illegible] se habet [illegible], evidentissimum ē [illegible] ne
[illegible] voluntas amittere libertatis usũ, quem sub tali
[illegible] tali auxilio hēt, [illegible] aliquid speciale erga illam fiat

deo deat necessitari, nam rebus orbis erga voluntatem eorum modo sentientibus, complacentia eorum modo se se herere debet: consequenter ergo si voluntas efficax Dei nihil speciale erga creatam voluntatem exerceat, et voluntas haec creata maneat solum sub auxilio illo, quod est ex se prorsus indifferens, non potest non usum libertatis retinere. Cum inquam haec facile quilibet aspiciat; Verum adversarii dicunt; primum quidem quod licet ea volitio efficax Dei, de qua est sermo, non auferret usum libertatis creatae; adhuc tamen non esset requisita ex illo capite ad operationem creaturae; quoniam inde fieret, quod qui non operaret, non haberet omnia requisita ad operandum. Sed responsio haec nullius momenti est ut in sequenti capite breviter exponemus.

Dicunt ergo 2um, ut in sua potissima sententia consistant, esse prorsus impossibile, quod in Deo ponatur efficax volitio, de qua loquimur, quin ex vi talis volitionis ponatur in voluntate creata medium, quod infallibiliter inferat operationem, quam talis volitio decrevit; et consequenter necessarium est, inquiunt, creaturam necessitari per hoc medium, licet ex vi reliquorum non necessitaretur. Verum facile admodum ab hac solutione possunt adversarii depelli, aut praesentem controversiam destruere coguntur: nam si dixerint, esse de ratione praedictae volitionis divinae, eo quod efficax est, ponere medium in creatura, quod ex vi sua inferat infallibiliter effectum; destruunt quidem controversiam, quae nulla omnino esse potest inter homines illo modo sentientes utrobique, an voluntas asserens ex se ponere in voluntate creata medium infallibiliter inferens talem vel talem operationem destruat usum libertatis creatae: constat enim pars affirmativa: controversia autem est, an id sit de ratione volitionis efficacis divinae: atque adeo non debet ad controversiam supponi.

Quod si dicatur, ut dici revera debet, inferri ex decreto efficaci Dei positionem medii, quod ex se infallibiliter inferat operationem, ubi est medium ad utrumque; sive quia tale medium habet ex natura sua operationem inferre, sive quia id habet ex coniunctione cum aliqua circumstantia, sive denique ex aliquo alio capite quodcumque illud sit; recte quidem dicitur: at argumentum factum nulla ratione concludit; nam medium, quod alioquin est ex se contingens, redditur infallibile ex operatione conditionata, et ex scientia conditionali quam praevidebat: quapropter

[illegible] ex vi decreti [illegible] aliquid aliud [illegible] creaturae [illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] creaturam [illegible]. [illegible] [illegible] libertati creatae [illegible] decretum Dei [illegible] [illegible] libertatis creatae, ut [illegible] [illegible].

[illegible] in [illegible] et [illegible] magistro, [illegible] [illegible] decreto Dei [illegible] creaturae [illegible] illa ipsa auxilia, [illegible] [illegible] non everterent [illegible] libertatem; [illegible] ex vi [illegible] decreti [illegible] Dei [illegible], [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] creatura non [illegible]: [illegible] Dei [illegible], ut [illegible] creaturam non [illegible] libere [illegible], [illegible] libertatis [illegible] ex vi decreti efficacis Dei [illegible] creaturae, [illegible] libertatis [illegible]. [illegible] Dei [illegible], at si [illegible] creaturae non [illegible], [illegible] creaturae, et [illegible] [illegible] creata [illegible] [illegible] Dei decreverit [illegible] [illegible] decreti.

[illegible] [illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible] Dei ad [illegible] [illegible] [illegible] creatae [illegible] [illegible] infallibiliter, ex [illegible] [illegible] efficacem, [illegible] infallibiliter, [illegible] creaturae [illegible] creaturae [illegible] cum illa [illegible] creatura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] in [illegible] [illegible].

multatis, quibus multi graviores Doctores ostendunt probare efficaciam voluntatis Dei, quam in cap. 6 ad quamlibet rem creatam non inhonestam adstruximus. non modo non requiri ex parte modo operandi Dei; verum nec dari posse, si Deus pro providentia rerum [illegible] proportionatam illas moveret, quin videlicet rebus contingentiam, et causis liberis usum libertatis auferat. proinde ergo duplici argumentorum genere Doctores praedicti utuntur. nam alia argumenta sunt, quibus probare ostendunt, praedictam Dei voluntatem oberrare [illegible] causarum contrariam libertati. alia vero, quibus probari videtur, quod si ea Dei voluntas libertati usum causis contrariam non admittat, adhuc tamen necessaria non sit; ac proinde nec dari debeat. ex hoc ergo duplici argumentorum genere ea certe, quae ex causarum libertate petuntur, in sequenti disputatione late expendemus; adeoque adeo in hoc capite ea solum solvenda veniunt, quibus probari intenditur, praedictae voluntatis nullitatem intervenire.

Primum igitur argumentum est, quod si Dei voluntas seu ex libro efficax, de qua loquimur, requisita sit, ut unaquaeque res non inhonesta producatur: sequitur sane, quod quando ea voluntas non datur, non dentur omnia, quae ad rei productionem requiruntur. sed hoc est apparenter falsum: ergo etiam voluntas illa Dei requirat necessario, ut res producantur. sequela maioris patet in casu, in quo causa secunda non operatur cum aliisque dicatur potens operari; nam in casu isto non datur in Deo efficax volitio et absoluta operationis, quae re ipsa non fit. et consequenter si ea voluntas requisita sit ad operationem, sit plane quod operatio non fit non dentur omnia necessario requisita ad talem operationem. hoc autem falsum omnino est, quia ea praemissa minor syllogismi tanti

[illegible] voluntas Dei non [illegible] etiam [illegible]
[illegible] resultat. [illegible] aperte [illegible] non [illegible] medium sufficientia
[illegible] operandi [illegible] ut Creatura habere medium [illegible] aliud
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] resultat [illegible]
[illegible] [illegible] non requirat [illegible] decreto [illegible]
[illegible] Dei, [illegible] ipsa voluerit. Ut [illegible] decreto [illegible]
[illegible] medium sufficiens [illegible] operandi, [illegible] tamen in hoc
[illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible] Dei decreto [illegible]
non requirit [illegible] nullo pacto, [illegible] non [illegible] [illegible].

Nunc [illegible] aliqui [illegible] tradunt decre-
[illegible] requiri [illegible] ex [illegible] operandi [illegible]
[illegible] ex indigentia effectu. Et [illegible] nihil [illegible]
[illegible] illud [illegible] [illegible] creatura [illegible]
sufficient ut re ipsa operetur. [illegible] [illegible]
[illegible] divinum decretum requiratur, [illegible] illo sufficienti
[illegible] effectus: [illegible] semel [illegible] illud [illegible] requi-
ri et [illegible] [illegible] operetur, [illegible] decretum
illud non [illegible] [illegible] decretum [illegible] Dei [illegible]
aliquid, [illegible] operatio [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] resultat [illegible] decreto [illegible] requi-
rat [illegible] ex [illegible] Dei, nihil aliud habet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] resultatum
ut operetur: [illegible]

[illegible] certe [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] proxime exhibenda; [illegible] aliquid requirat [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible] ex [illegible] [illegible] proveniat
[illegible] immediate requirat. [illegible] sane nequit [illegible] habeat sine i-
[illegible] [illegible] operandi, immediate requirunt. [illegible] ne-
[illegible] operantes non requirit illud [illegible] et simpliciter [illegible]
[illegible] [illegible] aliter [illegible], sed alioqui
in [illegible] [illegible] 28: [illegible]

Resp. ad argtu illud, admittendo quod defi-

cient decreto efficaci Dei de quo loquimur, deficerat aliquid re-

quisitu ad operandu cae 2ae; ceteris quae sibi sunt requisitis ex parte operan-

tis, ad operandum concurrit: hinc autem non deducitur

quod Dei, et quod mate soli ad operandum concurrit: hinc autem non deducitur,

quod ca 2a non habeat omnia, quae ad operandum minime requiruntur, et quod si

esse sufficientia; nam reliqua quae dant, licet sine predicto decreto

vere sufficiunt, ut ca 2a operetur quamvis pro sua libertate nollet

illis operari: modo reipsa operaretur, si ponerentur media quae pro

ipsa si operaturus haberetur, si nimirum media haec ponerentur, quam-

vis in Deo non esset decretum illud de quo loquimur. Decimo tamen si

Deus in Deo non esset decretum illud de quo loquimur. sicut si operationi fa-

ciendae, quod Deus tribuat cae 2ae ea media, quae praevisa si operatura fa-

ctura, non habeat decretum efficax absolutum de operatione quod quidem

est tale decretum requiri solum mate, et ut Deus dirigat ac de-

terminet ad tribuendum medium cum operatione praevisum: ex eo non quod Deus

nollet operationem fieri, cogetur tribuere cae 2ae medium illud, quod prae-

visum est inefficax: hinc autem non laedit libertatem, ut in sequentibus

dicturi ostendemus.

Itaque cum necessarium sit, quod Deus tribuat cae 2ae medium

cum operatione praevisum; aut medium praevisum cum negatione operationis;

necessarium etiam est, quod habeat decretum efficax absolutum, quo vellit om-

nino in ipsa, aut quo illam efficaciter nollit. ex quo decretum de-

terminatur Deus ad tribuendum alterum ex mediis praedictis, ex decreto non

volitionis determinatur ad medium efficax, et ex decreto nollitionis ad medium

inefficax: atque hinc patet aperte, quod creatura habeat sine ullo utroque de-

creto omnia quae, ut operetur, immediate requiruntur; quod licet sine

decreto volitionis non tribuantur cae 2ae media, cum quibus operatu-

ra est, tribuuntur tamen media, quae sufficiunt et quibus creatura,

si vellet, operaretur.

Opponunt 2o adversarii, quod sufficerat decretum

conditionatum concurrendi cum ca 2a, si ipsa se determinaverit, ut talis ca

actu operetur sub mediis proportionatis ad opus, et ut Deus illam in

actu 2o adiuvet: ergo non requirit decretum illud absolutum et effi-

cax de quo loquimur, aut sane si decretum illud requiratur

erit quidē n̄ ex ꝑfectione mō opperandi Dei. Secundo cap.
et conder. l. libertati cōe effecty illiꝰ, l. gratis ꝰo adferuit.
anl p̄: q. Deꝰ sufficientissime providet cā 2ā, ut re ipsa et
cū effectu operet, si tribuat illi media quibꝰ praevidet eā sē
operaturā, et decernendo rationale, concurrere cū illa. nā
sic nos credidit opperabit re ipsa cā 2ā: qᵒ licet nīl aliud ponat
ex pᵗᵉ Dei concurrit Deꝰ ꝑfectissimo mō cū creatura.

hoc argtū nīl contra nos obtinet, qui solū
dicimus decretū efficax, de quo loquimur, requiri tantū ex
ꝑfectissimo dominio, modo operandi Dei, n̄ vᵒ ex indigentia
effecty producendi: et quamvis decretū illud n̄ requiratur ut
Deꝰ verū providentia agerit requirit tamē, ut quę producit,
creaturę ex Dei volunte producit: requirit aute Dei cū proprie
tate loquendi, et in sensu vere causali, q̄ creaturę producunt
quę Deꝰ vult, illas re ipsa producit n̄ debet decretū efficax, de quo
locuti sumꝰ. Nū voluntas divina ꝑ decretū efficax verū cū
2ī necessitatē imponat? disp 14. pᵗᵉ affirmativā varii varie lo
cuti sunt cap 1.

Cū S. th. in articulo 4 huiꝰ q. in qua versamur

Docuit, uti iam diximus, voluntatem divinam esse causam rerum omnium immobilem non tamen: et insuper in articulo 6 docerat necessum esse, quod voluntas Dei semper impleatur; rursusque in articulo 7 statuisset, voluntatem Dei esse omnino immutabilem; mox in articulo 8º rogat utrum voluntas Dei rebus volitis necessitatem imponat? et videquidem hanc difficultatem inter alias proxime dictas instituit, ut quae ex illis sua sponte nata oritur: nam vero si necessum sit, voluntatem divinam esse causam primam movens, seu imperantem rerum omnium, quatenus Deus res omnes suo decreto efficaci, et penitus absoluto, ante absolutam rerum futuritionem decernat; simulque necessum sit, decretum illud impleri, cum alioqui sit prorsus immutabile; videtur impossibile ex supposito talis decreti, quod causae secundae liberae libertatis usum retineant: cum autem certum omnibus sit, causas liberas libertatis usum in suis operationibus moralibus retinere; difficile quidem est, utrumque rite componere: et propterea iis suppositis, quae in praecedenti disputatione cum S. Thoma statuimus, necessum est, difficultatem hanc disputationem cum eodem doctore proxime instituere; scrutarique, num divina voluntas decreto illo efficaci et absoluto, quo res omnes ante ad absolutam illarum futuritionem decernit, causis liberis necessitatem imponat?

In hac difficultate, quae gravissima est, non pauci sunt, neque ignobiles theologi qui tueantur, nos docentes, quod voluntas Dei ab intrinseco efficax, et absoluta, de qua in praecedenti disputatione locuti sumus, auferat causis liberis libertatis usum, et rebus omnibus contingentiam. hanc sententiam P. Vazquez non semel, sed potissimum 1a parte disputatione 89 cap. 20. P. Lessius de gratia efficaci cap. 7º et disputatione de praedestinatione 8a P. Henrico tomo de providentia Dei disputatione 23 cap. 9 P. Alarcon 1a parte tomo 4º disputatione 1a cap. 6º. refert P. Molina in concordia q. 14 art. 13 disputatione 53 membro 3º et ipse Alarcon refert ex 1a parte q. 14 art. 13 disputatione 8a membris 3, et 4. sed re vera nihil ubi habet vir doctissimus ad rem praesentem; immo P. Mendoza refert ad Alarcon. tametsi sententia haec ex principiis P. Molinae haud difficile deducatur. alii qui referuntur nequeunt in praesentiarum expendi, nam longe plures, iuxto et fundamur; in tamen hac ipsa sententia docti et subtilis ingenii nostri temporis magistri.

præter proxime relatos referri solet P. Sua
rez lib 2 de absoluta scientia futurorum contingentium cap.
6 n° 11 et tomo 1° de gr. proenegomeno 2 cap 8 à n° 12. So
lis e acies de quo noster Suarez loquit, adeo, qui mo instro
versiam vocat. refert intus P. Gratiol 1a pte q 14 art 13 dubio
47 num 6 latissime et q 23 art 4 dubio 7 itaq pro adoq acci
piat prædefin. ante et prædefiniante. So immerito referetur,
quoniam loquit de prædefin. prædefiniante n' solum effectus ipsum,
sed etiam eius ad talem effectum, ut notat 2° loco memorato. referunt
etiam Doctores qui negarit electionem hom ad gloriam fuisse ante eo
rum prævisa merita eo qd eorum libertas deberet; et quantum ex-
sultimo merito referunt. qd principia quibus hi Doctores utunt
habent eandem vim pro prædefiniti ita; ex ipso tamen qd propositum:
qd licet neget electionem hom ad gloriam ante prævisa merita, dicit
aliis principiis et expresse c in lra qua referam statuam.

Doctores præfati, et potissimum nostri temporis ma
gistri hanc liz probant adductis aliquibus locis sacræ scriptu
ræ, scholiorum, et patrum, quæ ipsis adeo præsentem videnti. So
rum o multiplicet prorsus adducunt uno l altero excepto, quæ
ubnoxiam, quoniam in his ~~locis quæ~~ testimoniis quæ addu
ci solent solum statuit; qd usus libertatis humanæ incorpe
rationibus retineat, quam voluntas, qua Deus erga nos
deberet, ulla prorsus ne libertatis usum evertat; qd quidquid
adeo adest, qd a ista opposita negat ut posse id, in ipsa theore
tica tanquam rto certum sit rest. e imponato: imo si
libertatis usus ab adversa stª n' retinet nulla sane difficulta
s hoc loco relinquetur.

Proinde qd iis testimoniis omissis, absolutam
rotam protexam quæ provare videntur voluntas illa effica
cia Dei, de qua loquimur, quasi videlicet Deus efficaciter et ab
solute decernat quamlibet operationem n' intrinsece creaturæ, aute
ma libertatis usum eius lucem; et quamvis plura prædicti Doc
tores ad rem hanc intuitu cumulent ad pauciora tam

redigi posset in ruinam illorum, videlicet aliorum, si respectu eorum
in indifferentia manet. Et in 2º loco ipso videtur. Tradidit S.
Damascenus lib. 2º de fide cap. 3º, in haec verba: Deus omnia quidem
praescit, sed non omnia praedefinire. Praescit enim ea, quae in nostra potes-
tate et arbitrio sunt, et non ea praedefinit; neque enim virtutem admitti
vult, neque rursus virtuti vim infert. Et in dialogo contra
Manichaeos sic habet: ea Deus praescivit quae in nostro arbitrio mi-
nime consistunt; quid clarius?

Respondeo deinde, caeterum quod suppositio, quae est ante
actum libertatis creaturae, et per consequens necessario infert effectum, aufert
libertatem talis creaturae [illegible] ex suppositione illatum; ut ex doc-
trina ex se certa et apud omnes [illegible] et theologos receptissima ex S.
Anselmo lib. de concordia praescientiae et praedestinationis cap. 2º et
3º, et lib. 2º Cur Deus homo cap. 18. Sed suppositio volitionis divinae
seu decreti, de quo loquimur, est suppositio ante actum libertatis
creaturae et per consequens necessario infert operationem: ergo aufert liberta-
tem creaturae ad operationem decretam. Minor est in 2º: quod decretum
divinum, de quo loquimur, supponatur ante actum libertatis,
est ex se certum, ut quod praecipue implicat se supponitur. Rursus quod
decretum illud inferat necessario consequenter operationem creaturae, patet aper-
te; quia consequentia haec est infallibilis: Deus decrevit efficaciter et absolute
operationem creaturae pro instanti A: ergo talis operatio creaturae
dabitur in instanti A. Quis hoc negabit? Ergo praedicta Dei volitio
infert necessario consequenter operationem creaturae, cum sit efficax volitio.
Ob haec consequenter, [illegible] quod ante praedictam argumentationem
sit verum, et dein falsum sit.

Probatur 3º consequentiam intentam. Quia nequit non esse necessarium
consequens illi causae, cui ante talis consequentia est necessarium: sed voli-
tio efficax Dei de operatione causae 2ae est ante dialecticum respec-
tu talis operationis, ut proxime dicebam, et alioqui
est necessaria soli causae 2ae operaturae: ergo operatio illa, quae est
consequens praedictae volitionis est necessaria tali causae 2ae. Consequentia haec
legitima est; et praemissa minor certa; ergo certum sit [illegible]

[illegible] illa Dei non sit libera [illegible], praesertim si [illegible] sit a scientia conditionali [illegible] independens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] liberum
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ante, non [illegible] [illegible]. [illegible] vero [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] absurdum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], cui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] operatio creaturae sit [illegible] [illegible] respectu [illegible] efficacis
[illegible] Dei, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sponte: [illegible].

Suarez [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] admittet; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] efficaci [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] independenter a scien-
tia conditionali [illegible] [illegible] [illegible]; addit tamen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] independenter a scientia conditionali, non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] docet Molina in [illegible] [illegible] lib. 3° [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lib. 2° de praedestinatione cap. 23 tom. 2° in 3. p. disp.
[illegible] sect. 1ª et disp. 10 sect. 4ª et [illegible] [illegible] in libris [illegible]. [illegible]
[illegible] Arrubal [illegible] disp. 66ª [illegible] Montoya de providentia disp. [illegible]
[illegible] [illegible] Granados contr. 4ª [illegible] disp. 1ª sect. 3ª Rafael
Aversa [illegible] [illegible] 22 sect. 8ª Albiz [illegible] [illegible] de praedestinatione disp.
[illegible] sect. 10. In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magistri [illegible] temporis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] tamen [illegible] non volunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] efficacia, [illegible] [illegible] efficacia, ab extrinseco admittunt
voluntatem efficacem de operatione creaturae non [illegible] cum libertate [illegible]
[illegible] [illegible] sit independens a scientia [illegible] aut [illegible], [illegible]
dependeat. cap. 1.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex patribus Suarez, Arrubal, Montoya

[illegible] [illegible] in [illegible] Vasquez, [illegible]
[illegible] voluntas absoluta et efficax [illegible] [illegible]
ferre libertatem [illegible] [illegible] independenter a licentia [illegible]
[illegible] auferre libertatem [illegible] dependenter a sententiali
licentia [illegible] [illegible] [illegible] plane [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] longissime a veritate [illegible]
in hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] voluntas
[illegible] [illegible] [illegible], si auferat [illegible] libertatem [illegible] [illegible] si
dependenter a licentia sententiali [illegible] auferret [illegible] [illegible]
[illegible] independenter a licentia sententiali [illegible].
Sed autem hoc efficaciter probatur supponendo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] voluntas efficax absoluta, [illegible] in praesentia [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] libertatem [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible], [illegible] independenter
[illegible] a licentia sententiali [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] voluntas efficax
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auferre [illegible] libertatem [illegible], si [illegible] auferret
[illegible] hoc [illegible], [illegible] independenter a licentia sententiali [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] libertatem auferret: sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] efficaci, [illegible] [illegible] a Deo independenter a licentia sententia-
li, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] licentia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] in hoc [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas efficax Dei [illegible]
[illegible] [illegible] auferat [illegible] libertatem [illegible], [illegible] [illegible] in-
dependenter a licentia sententiali [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] infert [illegible] aliquam operationem, infert [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] dependenter a licentia sententiali: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (a [illegible] [illegible] [illegible]) voluntas efficax Dei de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inferre [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libertatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] libertatem [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] dependenter
a licentia sententiali: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] efficaciter a
[illegible] [illegible] licentia sententiali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas efficax Dei [illegible]

q. valet exis et ex sua propria na seu proprietate, infere natio operationis, promissa libertatem usum creaturis auferret, habet utique in ipsis; quamvis conditionali scientia Dei interveniat.

Confirmatur jam, si quod Deus praevidens, voluntatem creatam libere operaturam sub talibus vel talibus auxiliis ac requisitis, sufficeat, ut talis voluntas usum libertatis retineat quamvis supponebat aliud, quod secundum se attentum, infert nario operationem voluntatis creatae, utique libertatis tali voluntati auferat; fiet, quod si posita sint illa media, sub quibus voluntas creata praevidetur operatura, nequeat, etiam divinitus, necessitari ad talem operationem: atque adeo, fiet quod Deus nequeat auferre usum libertatis, etiam ab ea voluntate creata, nec per applicationem suae omnipotentiae: hoc autem, quis non videat quam sit absurdum, et indignum viro theologo? Ex quo deducitur, ita aperte quod nulla alia ratione posset Deus necessitare voluntatem creatam, quam apponendo aliquid independenter a tali voluntate, quod exis inferat nario operationem: ergo si ut usum libertatis retineat in voluntate creata sufficeat, quod media inferant exis nario operationem talis voluntatis, posita supposita scientia conditionali, qua Deus certo praevidens, voluntatem creatam libere operaturam sub requisitis quae re ipsa secum traxerint, nulla jam via erit, qua Deus possit necessitare voluntatem creatam, si voluntas hinc secundum omnia sub quibus libere operaretur seclusis illis mediis seu extrinsecis, quod denuo poni omnino.

Dixi semper in hac ratione proxime facta, quod nequeat Deus necessitare voluntatem creatam ad aliquam operationem, additione alicujus entis, quod exis nario inferat talem operationem, si alioquin voluntas creata habeat ea ipsa, cum quibus libere operaretur illo ente secluso; quoniam aliqua alia, quibus aliquando voluntas inefficacia redderetur, id non supponere; nam facile est intelligere, quod voluntas creata necessitetur ad omnem suam operationem, si sibi deficiat aliquid ex requisitis ut libere operetur, et alioqui concurrat aliquid quod nario inferens operationem: et haec ratione Deus obtinet, quod tamen non resultet, ut voluntas creata libere operetur, sicuti probatum est: ut hoc praesupposito concludere ad adversarios efficacia nostra; et rursus et illis si alio argumento genere uteremur.

[illegible] idem intentum [illegible] quia [illegible] volitio efficax
dei de opperatione [illegible] tollit libertatem usum [illegible] si ponatur in
dependenter a scientia conditionali [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] voluntas creata [illegible] possit non opperari [illegible]
volitio efficax dei ponatur independenter a scientia conditionali [illegible]
[illegible] voluntas non potest opperari [illegible] usum [illegible] non
[illegible] libertatis usum non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] dei ponatur independenter a [illegible]
[illegible] creatae, evertet usum libertatis [illegible], quamvis
alia [illegible] ponat

[illegible] idem intentum, quia [illegible] deus videt [illegible] scien
tia conditionali, [illegible] voluntatem creatam opperaturam esse cum tali auxi
lio et cum tali [illegible], volitio efficaci [illegible] opperationis voluntatis creatae;
[illegible] videt, [illegible] opperatura sit [illegible], [illegible] simul illa duo ponant, nempe
auxilium ex se indifferens ad operationem, et volitio efficax divina
[illegible] tali opperatione. [illegible] hoc [illegible], [illegible] intentum, [illegible]
[illegible] volitio efficax dei [illegible] opperatione voluntatis creatae auferat
usum libertatis voluntati creatae quamvis [illegible] ea dei volitio efficax ponat
sint autem [illegible] nempe [illegible] deus videat, voluntatem creatam oppe
raturam esse libere, [illegible] ponat auxilium ex se indifferens simul cum
volitione efficaci dei: [illegible] plane, [illegible] volitio [illegible] dei non inferat ex
se [illegible] opperationem; [illegible] ex se [illegible] quasi indifferens, ut inferat
[illegible] opperationem, aut non [illegible]. et [illegible] fit, [illegible] licet ea dei vo
litio ponatur independenter a scientia conditionali; [illegible] adhuc,
relinquere libertatem usum ~~[illegible]~~ voluntatis creatae et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deus, necessitare voluntatem creatam: [illegible]
[illegible] [illegible] dei voluntas non [illegible] ex se [illegible],
[illegible] et necessitatem voluntatis creatae; aut si hoc [illegible] ex se
inferat [illegible] necessitatem, licet independenter a scientia ~~[illegible]~~
conditionali [illegible]. voluntas efficax dei de opperatione [illegible] non [illegible]
[illegible] ex se ~~[illegible]~~ libertatem [illegible]

tiva huius difficultatis resolutio ex eo non leviter pendet, quod accurate consideremus, an voluntas efficax et absoluta Dei cooperandi auferat ex sua natura libertatem usus actus liberi; an vero talis sit Dei voluntas, ut cuiusvis decretionem, relinquat proprietatem libertatis usus quoad exercitium et certe arbitror, resolvendum esse, quod voluntas Dei de qua loquimur, non auferat ex sua natura libertatem usus quoad exercitium liberi. hanc sententiam tradidi in nostro collegio complutensi anno Domini 1632; et postea iterum in nostro collegio hispalensi in quo ad magnos habui discipulos ... qui eandem sententiam tradit in sua theologia morali distinctione 8 q. 3 art 4 n 192 postea etiam eandem sententiam vulgavit ... pro ... 1a parte q. 22 art 4 disp 4 n 43 et in numero 46 sub ... praedefiniri operationes ... circumstantia libertatis independenter a scientia conditionali: ... talis est ... defendens eandem sententiam novissime ... disp 8 sectione n 69 nec defuere ex doctis et recentibus magistris qui nostram sententiam bene a nobis acceperint.

ut hanc nostram sententiam efficaciter ordinemus, supponendum est minime praedictam voluntatem efficacem Dei non esse, in hac ... immediate ... incooperatum ...; nec ... minime illius esse ... applicari ... decreta; imo vero nec minime illius est, ... ut ponat ... illam necessitatem: ... et munere praedictae voluntatis Dei est, ... efficaciam, auferret sane ... disputationi ... libertate proposita; ... Dei voluntas, libertatis creatae ... prominentia non ... voluntatis ..., de qua loquimur ... pro praesenti instituto est

quem [illegible], [illegible] haberet, ut frustrationi [illegible] nullitatem [illegible] [illegible] : alios [illegible] tribuere placeat, gratis quoque et [illegible] difficultatis [illegible] tribuunt.

[illegible] itaque praedicti voluntatis Dei, solum [illegible] est decretum Dei, ut apponat in creatura medium, sub quo sit infallibile, connexum cum operatione decreti, [illegible] voluntas nullatenus frustrata [illegible]; [illegible] quidem si posset [illegible] libertatis [illegible] [illegible] liberum; erit quidem possibile, [illegible] Dei [illegible] [illegible] cum libertate [illegible] [illegible] apponat: [illegible] [illegible] [illegible], voluntas Dei, de qua loquimur, auferre [illegible] et efficacitate sui [illegible] [illegible] libertatis [illegible] [illegible] ex his [illegible], [illegible] si aliquid ex illis [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] voluntatis efficacis Dei [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]: [illegible] hinc [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] magister, [illegible] aliud [illegible] [illegible] [illegible] praedicta Dei voluntas frustrata non [illegible] in medio apponendo requirunt.

[illegible] apparet, [illegible] Dei voluntatem [illegible] in medio apponendo ex sua efficacitate requirat, quae sub illo [illegible] [illegible] infallibile, [illegible] decreta [illegible] ponendo; [illegible] [illegible] ex ipsa adversariorum doctrina; [illegible] ipsi adversarii docent, Deum [illegible] [illegible] decernere [illegible] [illegible] voluntatis [illegible] physicae (namque multi tum [illegible] [illegible] admittunt) quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; seu decernere [illegible] ad aliud ex his [illegible] mediis, [illegible] ad aliud ex mille aliis, si mille sint [illegible], quorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sua infallibile. [illegible] [illegible] illos [illegible] sub quovis ex [illegible] mediis [illegible] infallibile [illegible] operatio decreta [illegible]: [illegible] si simul cum his mediis [illegible] [illegible], ([illegible] [illegible] [illegible] impossibile [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible], ut relinquerent libertatem [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] infallibile cum aliis; [illegible] [illegible] decernendo [illegible] [illegible] voluntatis efficacis [illegible] ad alia media [illegible] [illegible] sua infallibilia, quae ad [illegible] infallibile et indifferens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quantum arbitror negari potest [illegible] [illegible] [illegible] difficultas circa hypothesim [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] nullus negare potest

exiit, qui scientiam conditionalem admittunt, cum quibus sicut pre
sens controversiae; nempe non fieri per voluntatem efficacem Dei, de
qua loquimur, quod Deus non cognoscat, an voluntas creata sit operatu
ra sub tali vel tali auxilio illi proportionato, proindeque licet pos
se sit, quod Deus videat, voluntatem creatam sub nullo auxilio illi propor
tionato ex se indifferenti operaturam esse quoniam absolute posse
est, quod voluntas creata sub nullo ex praedictis auxiliis se determinet:
at de facto videt Deus certissime innumera auxilia, quae creatae
voluntati usum libertatis relinquunt, et sub quibus ea voluntas
sit re ipsa operatura; quae quidem scientia ut animadvertis non au
fert per voluntatem efficacem Dei de operatione voluntatis creatae, quod
erat id, an tali voluntate Dei posita repugnet, voluntatem creatam
libere hic et nunc operari; quod modo discutimus.

Ex his ergo, quae apud me sunt omnino certa, et
ex se facile satis suadere, primo efficaciter, voluntatem efficacem Dei,
de qua loquimur non auferre debitae libertati usum quo est liber;
secundo cum in homine minus, praedicta Dei volitio solum habet ex se determinare
efficaciter Deum ad medium, sub quo sit metaphysice infallibile, da
tum iri operationis decretum: sed in illo ipso signo rationis, in quo Deus
concipitur decernens efficaciter operationem quae est ex se libera, occu
rrit illi medium, quod tali quae est libertatis usum relinquit, et sub quo
sit metaphysice infallibile, datum iri operationis decretum; ergo praedicta
Dei volitio non magis debitat Deum ad alia media physice ne
cessitantia, quam ad medium istud ex se contingens. Consequentia haec le
gitima est ex praemissis; et ipsae praemissae facile constant ex antea
notatis; maior quidem, nam, ut probavimus, praedicta Dei volitio
solum habet ex conceptu efficacis, determinare Deum ad medium, sub quo non
exponat frustrationi, seu sub quo sit metaphysice infallibiliter ponen
dum esse operationis decretum, quodcumque illud medium sit, et ex quocumque
capite infallibile.

Minor vero ipsius praefati syllogismi patet aperte;
nam per scientiam conditionalem, quam nos cum adversariis dedu
cimus, videt ubique Deus omnino certo, multa media, sub quibus
creata voluntas operatura sit, ut supponimus: imo vero

sicceo Deus id n̄ videret. eo q creata voluntas sub nullo me-
dio stringenti operatura ecet; adhuc tamen volitio efficax dei, de
qua loquimur n̄ obē exie, quominus opperatio cae 2ae liberae vide-
ret; sicut nil obē, quominus illa secluso et sub aliis mediis obs-
gentibus creatura sese libere detraheret. porro autem huiusmodi
licentia rationale cae in illo esse rōis signo, in quo decretum efficax
dei ostenderat cē; dissentendum efficiter in sequentibus; adeoque adeo ex
dictis antea dictis sibi dicit, volitio efficax dei, de qua ē sermo,
n̄ here exie, q detrahe necessitet cae 2ae libera. et quidem dixi
detrahe quae predicta dei volitio hēt exie, necessitare vage, quae-
tenus videlicet hēt, q detrāt deus, ad medium exie necessitans cae
2ae, ad opperatum decretum, si sub nullo medio exie indifferens cae 2ae
opperatura sit. Doctrina in precedenti capite statuta explicatur am-
plius et suadet. cap 4.

Sequit adversarios, ut posita volite dei, de qua loquimur, liber-
tatis usu cae 2ae libere negent, q vero sit sensi modalis posita
volitē efficaci dei de opperatē cae 2ae, necessum ē, cae 2ā oppera-
ri opperatum decretum cae, n. modalis hac negari n̄ posset, ne-
quit etiam intelligi, inquiunt illi, q cā 2a libere et indiffe-
renter opperet; nam hoc ipso q cā 2a opperet libere adhuc sup-
posita volite efficaci dei de opperatē, ē absolute pōle q illa
n̄ opperet: ex eo autem q pōle sit, cam 2am n̄ opperari adhuc suppo-
sita volitē dei, de qua ē sermo; nequit cē vera modalis proxime
supposita; ut ē dialecticis evidens; quo nequeunt cē vere hec duae
modales: posita volite efficaci dei de opperatē cae 2ae necessum
ē cam 2am opperari: posita volite efficaci dei de opperatē cae
2ae pōle ē, cam 2am n̄ opperari. nequeunt, inquam, hec duae mo-

Valet pretatę et verę quoniā sū ɔtradictorię; ut ɔstat ex eo qd prior sit in purpurea 2a vero in essentiali

urgent adhuc, premuntq adversarii roe proxime factę nā posita volite efficaci Dei deopperate voluntatis create, requirunt, nequit hac voluntas creata libere opperari: ergo & c. [illegible] posita volite efficaci Dei [illegible] voluntatis create, [illegible] hac n[on] [illegible]. [illegible], qd [illegible] n[on] opperet; frustraret [illegible] volite divina, et [illegible] voluntas [illegible] n[on] opperaret [illegible] frustrationis volitionis divinę: [illegible] impossibile est, qd posita volite efficaci Dei n[on] [illegible] creata voluntas, [illegible] impossibile est qd [illegible] Dei volite frustrari: qd si [illegible] volite efficaci Dei deoperate voluntatis create est impossibile [illegible], voluntatem creatam n[on] opperari. qui [illegible] [illegible] intelligere, qd voluntas creata libere opperatur, posset que absolute n[on] opperari, adhuc supposita volite efficaci Dei, [illegible] loquimur.

[illegible] maxima vis [illegible] [illegible] [illegible] maxima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] scribentes: [illegible] aliud est, qd ea moralis [illegible] vera sit [illegible] longe qd voluntas creata [illegible] opperetur [illegible] posita volite efficaci Dei deopperate create [illegible] in instanti A [illegible] est absolute et simpliciter, qd creatura opperetur in instanti A [illegible] falsa et [illegible] posita volite efficaci Dei deopperate creaturę in instanti A, creatura opperatur absolute et simpliciter [illegible] in instanti A [illegible] doctrinę, et [illegible] meo [illegible], qd [illegible] [illegible] [illegible] n[on] [illegible], qd [illegible] creatura quatenus est sub hoc aut sub illo medio [illegible], posset absolute n[on] [illegible] opperatę; [illegible] voluntas, ut est sub tali medio [illegible] opperatę, posset n[on] opperari et nihilominus necessarię [illegible] opperatio, quatenus [illegible] sit qd [illegible] medium, sub quo sit [illegible] [illegible] opperatę: [illegible] ea moralis [illegible] [illegible] falsia [illegible] opperat qd [illegible] create voluntatis [illegible], posset n[on] [illegible]: [illegible] hoc sit [illegible] falsum, [illegible] verum sit qd voluntas creata [illegible] sub illo medio [illegible], posset absolute n[on]

opperari: et plane q. sic moralis vide [illegible] necessitatis
[illegible] [illegible] excedit.

at ut voluntas creata hic et nunc opperetur aut non opperet libere absolute et simpliciter loquendo, non sola attendenda non media illa, quibus proxime usura e ad opperationem quae nihil omnino refert, quod possit habere alia media, quibus necessitet, qui [illegible] creat, hic et nunc nature opperari: si nimirum media illa que [illegible] hic et nunc habet non necessitent illam ad opperandum: cum quod [illegible] possit, quod posito decreto efficaci dei de opperatione voluntatis creatae in instanti [illegible], medium, quod voluntas in eo instanti habet, non sit [illegible] necessitans, sed medium ulla libertatis relinquens, tamen si medium infallibile ut medium e [illegible] etiam pot, quod posito decreto [illegible] adhuc voluntas creata opperet hic et nunc libere: cum his tamen adhuc stat quod [illegible] vera moralis via qua posito decreto efficaci dei de opperatione voluntatis creatae in instanti [illegible] necessitas e quod voluntas creata in instanti [illegible] opperetur [illegible] media [illegible] illius respicit omnium opperationem decretum cum decreto dei [illegible], quae quidem [illegible] natura e: [illegible] illam non [illegible] in particulari explico.

ut nunc doctrinam explicemus [illegible] [illegible] deliberamus, animadvertendum, quod licet medium, quo creata voluntas opperatura e, sit ex se indifferens ad opperationem et non opperationem; ut ex [illegible] cum scientia conditionali, qua praevidet [illegible] opperationem [illegible] denominationem extrinsecam infallibilis et tale [illegible], ac si ex sua ratione [illegible] [illegible] omnino infallibili, quid non dubitet, se [illegible] infallibile [illegible] opperationem re ipsa, si ponant [illegible] opperatura illo media seu auxilia, quibus re ipsa opperatura e. [illegible] infallibile, [illegible] e [illegible] opperationem, non infallibilitate [illegible] ipsa [illegible] medii seu auxilii fundet; sed infallibilitate, quae [illegible] in [illegible] involvente opperationem: cum quod deus certissime [illegible] voluntatem creatam opperaturam esse si illi tale [illegible] tale medium ad opperationem [illegible]. [illegible] plane, quod medium [illegible] [illegible] infallibilis ex supposito opperationis sub illo futurae: et [illegible] [illegible] ex supposito quod voluntas creata sit cum illo medio opperatura, necessitas e metaphysica illam infallibiliter opperari: nam ex supposito [illegible] necessitas e metaphysica ea [illegible]:

Ex his usq. dictis facile e. ad argtu. nostro contrar. propositu. in tra. responsione respondetur. nam quidq. sit medium praetatum, de eo dub. , ? d., nonne pote ei, q. illius opperatio voluntatis creatae haec ipsa q. voluntas hic libere opperaturus sit, secundum pote ei ut voluntas creata sube. illu medio secundu se consid erato, n. tamen ei pote, ut voluntas creata sube. prae dicto medio cu scientia conditionali sicuti iq. explicatu e. , ut hoc sufficit ut modalis illa, de qua e. sermo, sit vera quoniq. q. supposita volite efficaci dei de opperatione voluntatis creatae necessaria e. qd. opperatio ponat. , serae, qualinq. cu veritate d. , q. posita illa volite dei necessaria e. , poni mediq. , q. ut tale haec et mea aferat infalibilitate metaphysica opperati decretu siue haec opperati aferat antes ad usu libertatis creaturae, siue ex supposite opperationis conditionate futurae sub tali medio, siue ex quovis alio cap. : cu qo. mediq. , q. q. scientia conditionali propo nit, aferat opperatq. decretu infallibilitate metaphysica ex suppositae q. voluntas creata sit sub tali medio opperatura; dat utiq. quidquid exigi pot ad veritate illius modalis praefatae; si ced alioquin libertate usu creata voluntas retineat.

Addo, quo praedictu argtu. premebat, ren dy e. , q. si semel admittat. creatura n. opperari in instanti A, in quo praevisa e. opperatura; ponunt simul duo extra. contradictoria, nempe, opperatio, et n. opperatio: ponit quidq. n. opperatio; quoniq. id argtu. ipsu supponit: ponit praeterea opperatio; nam ex supposite q. creata voluntas opperatura sit in illo instanti A sub praedicto medio, n. pot n. ponere opperati; et consequenter mediq. illud, q. eaq. suppositq. involvit, n. pot n. afferre infallibilitate metaphysica opperati: cu qo. mediq. , de quo loquimur, includat eaq. suppositq. ; sit apperte q. volunt. divina sit sub illo medio infrustrabilis; cu impote sit, q. careat opperatione. Ex quo facile e. intelligere, q. tam impote sit, voluntatem creata n. opperari ex supposite opperationis, cu qua praevisa e. ; quam voluntatem divinam frustrari. Solute argtoru, quae in casu facta sunt, denuo nostra doctrina demonstrat. ca.

cum controversia sit de conciliando usu libertatis creatae cum volunt. efficaci et absoluta Dei, qua Deus independenter a scientia conditionali operationis talis creaturae decernat; ex eo certe demonstrat, cum illa simul recte posse componi, quod demonstremus, argumenta autem adversae in cap. 1 formata nihil omnino concludere; quod autem in hoc et sequentibus capitibus conficiemus, ut doctrina a cap. 2° statuta tandem efficaciter probetur: et quidem, licet innumera videantur argumenta, quibus adversarii utuntur, omnia tamen, ut arbitror, in iis continentur, quae in cap. 1° et in praecedenti proposuimus. insuper multae etiam ss. Patrum, quae ut adversarii referunt, in argumentis exhiberi solent; sed tamen opus non est inmediate referre, ne cogamur cum adversariis ipsis eadem refellere; sed satis erit unicam aptissimam exhibeamus.

Et in 1° ad authoritatem S. Damasc. et similium testimonia doctorum, loqui de praedefinitione quae praedefiniat operationem creaturae in praecognitione talis operationis; adeo adeo, ut ex contextu liquet loquitur Damascenus de praescientia, quae sit praedeterminatio creaturae: ea autem voluntas Dei, quae est praedeterminatio creaturae, vere necessitat hominem, quia impossibile est praedeterminare creaturam, nisi apponendo in illa aliquid, quo non possibiliter deficiat ab effectu: atqui hoc est, illius libertatem auferre; et propterea praedeterminare creaturam est necessitare illam: hoc non interest inter praescientiam operationis et praedeterminationem creaturae ad operationem, quod scilicet praedeterminatio non solum respicit ipsam operationem, sed etiam respicit influxum, id est creaturae praedeterminationem ad operationem, ut in opere nostro de auxiliis latius explicamus.

Ad rationes vero 1am et 2am adversariorum eodem pacto respondetur, quoniam eadem omnino difficultas locum habet in aliquorum bonorum contingentia et prophetia, in utraque continet: respondetur ergo quod est quidem necessarium absolute et simpliciter contingit illud, cui ante immutabiliter talis contingit; ... absolute et simpliciter necessarium; at fieri potest, quod contingit sit ...

libite liberum illud est, cui actus mutus talis coentis absolute narius: huiusmodi necessarium est, quod nequeat non dari saltem semel posito anti etiam mutato: et quamvis in aliquibus materiis accidat, quod illud quod coens sit absolute narius, cui actus mutus est absolute narius; ut mille obviis exemplis demonstrare possemus; non tamen semper id accidit; quoniam unus coens debet inferri diversimode aliquo anti, ac coens aliud: et quidquid sit hac de re in aliis materiis in nostra tamen recte stabit, quod decretum efficax dei de operatione voluntatis creatae sit absolute narium tali voluntati, cum alioquin nario inferat operationem decretam. et nihil quod relinquat libertatis usum voluntati dictae circa operationem decretam, cum illum inferat solum mute, et non omnino directe; sed operationem inferat, quatenus applicat eam immatum operationis. et propterea potest ex hoc quod libertatis usum voluntati relinquere.

Verum instat aliquis: hoc ipso quod volitio efficax dei sit actus mutus respectu operationis quae datur, et eam operationem nario per consequentiam dialecticam inferat, debet esse actus immatus respectu alicuius coentis, quod sit actus immatus respectu operationis praedictae, quo illud quod erit simpliciter narium coens illud, quod est immatus actus ad operationem, cui fuerit naria simpliciter volitio efficax dei. patet haec consequentia; et consequenter efficaciter constat, quod actus immatus operationis erit simpliciter narius quod datur: atqui hinc redit iterum argumentum factum; nam illud quod est simpliciter narium coens, cui narius est actus immatus talis coentis: sed actus immatus operationis quae datur, talem operationem nario per consequentiam dialecticam inferens, est narius quod datur; ut proxime in hac instantia probatum est: quod coens immatum talis actus, nempe operatio ipsa quae datur est tali quod simpliciter naria. at proinde nihil omnino refert, quod volitio efficax dei sit actus mutus vel immatus ad enervandam vim argumenti facti; siquidem tandem tandem reludit intentum.

Instantiam autem, quod nos hac instantia premat, utpote sit clarissima nostrae doctrinae explicatio. Respondeo quod resolutio huiusmodi distinguendo praemissas maiorem et minorem syllogismi subsequentis doctrinam quam exhibuimus: itaque sicut verum est, quod eo pacto coente narium quod, quo immatus actus est tali quod narius, inferendo nario coens; non tamen coens aliter narium quod, quam causae, quo ex anti da

scitur inferri necessario evidentia: quod nihil omnino refert. Quia neque aliqua potentia independenter a nobis libertatem, sicut provide nobis simpliciter necessaria; si non inferat operationem existere necessario; cum quod fieri possit, quod volitio efficax Dei de mea operatione, aut immediate seu cum immediate concurrant ad talem operationem, sicut hanc inferat necessario necessitate non absoluta, sed ex suppositione; licet plane quod concursus illarum, seu operatio sufficienter illius sit necessaria necessitate ex suppositione; excepto conditione suppositione, quam scientia conditionalis involvit: nec volitio efficax Dei de operatione praedicta, aliud quam immediate operationem existere infert, quam illa causa, quae necessario afferat operationem, sive necessitate absoluta et antecedente, sive necessitate consequentis et ex suppositione, sive ex quovis alio capite: ut in praecedentibus iterum ac 3° notavimus.

Instabit rursus aliquis, tunc impedit libertatem usque contra 2am, quod hoc nequit, coniungere negationem operationis cum iis actibus, quae ex parte principii antecedunt. Sed causa 1a nequit, coniungere negationem operationis cum volitione efficaci Dei de tali operatione; quod si libertatem usque contra 2am impedire praeferre quod potius praedictae volitionis efficacis Dei, causa haec legitimae; et praemissae videntur extra proximas certae; nam in 1a praemissa maior certa est; nam libertas dicit indifferentiam, ut hoc coniungat operationem, aut negationem operationis cum iis, quae ex parte actus 1 afferunt: sequitur exemplo, quod causa nequeat, coniungere negationem operationis cum aliquibus ex parte actus 1, non posse non operari, quod est contra libertatem: minor rursus certa etiam est; nam in illis nequeunt stare simul inter volitio efficax Dei de operatione contra 2am, et negatio talis operationis: cuius eadem volitio se habet ex parte principii ad operationem contra 2am: cum sit causa talis operationis; ut in praecedentibus diximus statuimus: quod implicite dicitur, quod aliqua causa coniungat illa duo simul in re: et consequenter hoc praesupposito quod volitio efficax Dei praedefinit, impedit libertatem usque contra 2am.

Ad hoc instantiam, licet, verum est praemissam maiorem, argumento facto de iis, quae antecedunt ex parte actus 1 operationem, et ad illam proxime et immediate concurrunt; non vero de iis, quae solum concurrunt mediate, et quasi informative seu applicative dumtaxat, ac idcirco videndo cum proximam et immediatam operationem; nam fieri potest quod volitionem nequeat coniungere negationem operationis cum illis [illegible], quod applicatio immediata operationem [illegible]

libere opperet, siquidem eadem ipsa applicata, immediate ad opperationem, concurrens libertati usque permouet: ergo a pari, quod eadem immediate applicata relinquat libertatem usum voluntati creatae, adhuc posita volunte efficaci Dei, de qua loquimur, recte etiam fieri potest, quod ipse volunte supposita libertatis usum voluntas creata retineat. Nova adversariorum instantia contra doctrinam in praecedentibus traditam dissoluitur. cap. 6.

agnoscunt non pauci adversariorum, solui primis argumentis omnia quae in praecedentibus relatas, et novum aliud opponunt, quo eiusdem [illegible] probari, et nostram solutionem efficaciter [illegible], arbitrantur: opponunt quod quotiescumque ad scientiam conditionalem recurramus; cum tamen sermo sit de volunte Dei, quae sit omnino independens a scientia conditionali: cum ergo de volunte huiusmodi loquamur, quorsum ad scientiam conditionalem confugimus? Ad [illegible] solutionem animadvertisse; [illegible] quod, non recurrere ad scientiam conditionalem, qua Deus dirigat ad actum electionis medii, quod [illegible] decretum [illegible], non [illegible] recurrere ad scientiam conditionalem, qua Deus dirigat ad decretum efficax opperationis [illegible]; atque adeo asserimus, huiusmodi decretum efficax Dei non [illegible] debuisse [illegible] libertatis usum [illegible]: sicut non [illegible] Dei de [illegible] non [illegible], quoniam in Deo [illegible] scientia conditionalis, qua [illegible] tur medium [illegible] [illegible], sub quo voluntas creata opperatura sit; etiam [illegible] quoniam cum libertate creata [illegible]. [illegible] tia conditionali interueniente, [illegible], [illegible] quidem quod libertatis usum [illegible] non [illegible] quod volutio seu decretum efficax Dei non sit [illegible] [illegible]: ex quibus tandem concludit [illegible], et efficaciam [illegible] [illegible], [illegible] seu necessitatem [illegible], ut [illegible] medium [illegible] [illegible] ad opperationem [illegible]; [illegible] ad medium quod [illegible] opperationem [illegible].

Verum in hanc solutionem accerrime adversarii in

l'Ascrime mij insurgant: hoc ipso q. volunt. divina n. dirigatur
p. scientiam conditionatam ad actum ellectionis, nequit ea elligere me-
dium, q. p. talem scientiam proponat; nam si medium p. talem scientiam
conditionatam propositum elligeret, et n. casu dirigeret utique p. talem
scientiam. adeoq. adeo hoc ipso q. n. elligat medium ex directione scientiae
conditionalis, nequit elligere medium existe[n]s contingens, id medium q.
p. scientiam simplicis intelligentiae proponitur: hoc autem medium e
e[st] 2a nostram doctrinam physice necessitans; ex n. terminatum aliq.
n. [illegible] liber inferens opperatum. et n. necessitans physice, quoniam
[illegible] infallibilitatem ex parte obli acceptam, ducimus esse metaphysicam.
inquis hoc ipso q. Deus n. dirigat p. scientiam con-
ditionatam ad actum efficacem, quo voluntati creatae opperatur mi[n]-
[illegible], ut in nostra sente supponimus; nequit dirigi p. scientiam aliam
ad actum ellectionis, sed p. illam ipsam, p. quam ad actum intentionis di-
rigitur, quae, ut diximus, e[st] scientia simplicis intelligentiae: ergo volu[n]-
tas divina nequit assumere medium, q. p. scientiam conditionalem pro-
ponatur, sed aliud diversum, q. sit p. scientia[m] simplicis intelligentiae
propositum et consequenter sit physice necessitans, ut q. existe erat in
[illegible] sit infallibile. ergo conc[ed]o pt ex dictis in paragrapho praeceden-
ti; actus autem p. exercitio actus intentionis, et actus ellectionis medii
sint in deo unus et idem, sub indivisibilis, et indivisibiliter tendens
in finem et in medium ad finem: ergo si Deus dirigitur ad actum ellectionis
et ad actum intentionis p. solam scientiam simplicis intelligentiae; aut
dirigitur p. scientiam conditionalem ad actum intentionis, ~~hoc~~ q. tamen dici
nequit, si actus intentionis sit a scientia conditionali independens.
solum indiget probatione in praecedenti quaestiuncula q. in deo
actus ellectionis nulla prorsus re distinguatur ab actu ellectionis, et
quidem hoc late probant adversarii multi, quae vere bene propri-
enti instituto referemus; donec simus in parte sequenti, et de ac-
tibus voluntatis divinae, deq. illorum distinctione tractemus. contra praete-
rea adversarii, q. licet actus ellectionis posset distingui cum fun-
damento in re ab intentionis actu etiam in deo adhuc ta-
men [illegible] e[st] q. in illo ipso rationis signo in quo Deus deter-
minat efficaciter finem [illegible] mona, qui talis creat[ur]e [illegible]

et quatenus est intermedium) debet etiam eligere medium ad istum finem: quod si ad actum intentionis non dirigatur Deus per scientiam conditionalem, nec dirigitur per illam ad actum electionis. probatur sequela: quia nam si Deus dirigeretur per scientiam conditionalem ad actum electionis, ea scientia esset in aliquo signo rationis ante quam daretur electio: sed aut scientia haec est prior per aliquod signum rationis quam intentio, et electio, aut electio est in signo posteriori rationis, ad illud, in quo Deus est intentio. ante quod probatur esse [illegible]; quod Deus non absque levitate se suspenderet ad electionem mediorum, si cum aptissima media ad operationem decretam proponerentur, non elicuit actum electionis, quod elicuit actum intentionis finis; quod est.

tangit instantia haec multa, quae lucidius etiam Doctores apud plerosque vigeant, ea tamen, ubi iam prius opinor, et docui, non tam subtili et [illegible] consideratione, quam hereditaria fide invaluerunt, in praesentiarum autem locus non est, ea apte discutere, discutimus tamen in parte sequenti. quod multis omissis, quibus argumentum factum facile potest dissolvi, dicitur posse quidem actum intentionis divinae de operatione quod est libera determinatum esse ab actu electionis absque ulla prorsus imperfectione divina; et potissimum, hoc verum est in actu intentionis, de quo in praesentia loquimur. ratio est, quod cum in illo signo rationis, in quo per scientiam simplicis intelligentiae proponuntur Deo varia media, quae infallibiliter inferant existentiam operationis, videatque pariter Deus posse esse, dari aliud medium, quod cum libertatis usum relinquat, et adhuc infallibiliter inquirat effectum, potest decernere operationem, nil decernendo in particulari de medio, et postea eligere medium, quod per scientiam conditionalem proponatur.

Sed ad determinandum, [illegible] est, quod si cum adversariis admittamus ordinem illum successionis signorum, seu instantium rationis, dicendum est, scientiam conditionalem esse in [illegible] aliquo signo rationis, quam decretum efficax Dei, de quo loquimur. probatur: quia scientia simplicis intelligentiae est prior alii dicendo per aliquod signum rationis ut ipsi adversarii docent, sed scientia conditionalis est simul cum scientia simplicis intelligentiae in illo signo rationis, in quo incipit [illegible] 2a scientia: quod scientia conditionalis est prior

q. actio[n] harum rōis, qua decretū efficax dei de opperatē eoꝝ; et
consequenter decretū illud ferri debent indivisibiliter in ipsā operationē
decretā et in medium, q. p scientia conditionale proponit. celeberrimè patent
in arguatione facta prater minorē, in qua dicemus scientiam conditionalem
esse simul cum scientia simplicis intelligentiae; q licet hic in nostro
tract. de scientia dei probemus, hic breviter pro praesenti instituto pro-
bari debet.

P. q scientia conditionalis est simul cum scientia sim-
plicis intelligentiae; q. si dicatur harum si vocarē pro tali vocatione, res
ponderet esse vera, n pendet abeo, q in ipsa sit posita vocatio, sed
positis prius, sit posse q sub tali vocate opperaret; nam licet in ipsa n esse
hic extra possibile, adhuc praedicta propositio posset esse vera: ergo posset dari
scientia conditionali in eo praedicta veritatis, quamvis n daret scientia
simplicis intelligentiae de possibilitate illorum extremorum: rursus q eadem extrema
sint in possibili, n pendet abeo, q prius rerum sit n rerum vocationi dictae:
ergo obiecta harum scientiarum ita se habent inter se separata, ut neutrum
pendeat ab alio, et consequenter neutra scientia potest esse prior aut posterior
quam alia, sed simul negative. confirmatur quia in illo signo rōis, in quo
scientia simplicis intelligentiae ipsum respicit, hoc est si vocarē pro tali
vocatione rem esse vera vel falsa: ergo &c.

Dicet aliquis, quaerō intelligere, q ea indivisibilis
volitio efficax dei ferat indivisibiliter in opperatē et in medium
p scientiam conditionalem propositum, et q n pendeat a scientia conditionali
etiam quatenus fertur ad opperatē? dico q in hoc modo theologicandi n est di
cendum q ille n actus seu illa n volitio efficax dei n pendeat a scien
tia conditionali. sed dicendum est, q deus decernat efficaciter opperationē inde
pendenter a scientia conditionali, quatenus taliter opperationē decernat,
ut p alium n actum similem decerneret casu quo nullum medium efficax
p scientiam conditionalem proponeret. aliud argumentum pro adversariorum sententia
...

n debet novum aliud argumentum quo nos soli adversarios iuberemus ad

... volitio efficax et absoluta Dei opponitur cum 2a libera libertati, utique tali quae deberet, sive ea volitio sit independenter a scientia conditionali, sive dependenter ab hac, probatur ante, autem in hunc modum fit: eo ipso quod voluntas Dei ferat efficaciter et absolute in operationem causae 2ae, fertur etiam efficaciter et absolute in exhibitionem concursus divini, quo causa 2a indiget ut decretam operationem producat, quod si voluntas divina ferat in operationem causae 2ae ante ad decretum talis causae absolute futuram, fert etiam in exhibitionem concursus divini ante decretum causae 2ae absolute futurum, atqui ex eo quod praedicta Dei voluntas feratur modo dicto in exhibitionem concursus divini ad operationem causae 2ae necessitat habere quod illum concursum tribuit: ergo volitio efficax Dei de qua loquimur, necessitat causam 2am ad operationem decretam, sive ea volitio independenter a scientia conditionali, sive dependenter ab hac probatur.

Duo probanda sunt in praecedenti discursu; 1um quidem quod volitio efficax et absoluta Dei de tribuendo concursu causae 2ae ad aliquam operationem illius, necessitet talem [illegible] ea volitio sit ante ad decretum causae 2ae absolute futurum; hoc autem facile probatur, quia [illegible] praedictae volitionis tribuit Deus causae 2ae concursum independenter ab eo quod ea se debeat: quod vere necessitat talem causam, et haec omnia, quae necessitate [illegible] non afferre libertati utique causae 2ae, tribuendo huic concursum, ante ad illius decretum, cum quo talem concursum debeat causa 2a necessitate metaphysica ad operandum hic et nunc.

Praeterea probandum in praecedenti discursu quod volitio efficax Dei de qua est sermo, ferat efficaciter et absolute in exhibitionem concursus divini eo ipso quod ferat modo dicto in operationem causae 2ae: probatur, quia impossibile omnino est, poni operationem causae 2ae, nisi quatenus Deus simultaneo cum illa eandem operationem producat: ergo nequit Deus decernere efficaciter et absolute operationem, quin decernat id, quod necessario comitatur talem operationem: ergo, ideo quin decernat modo dicto exhibitionem sui concursus divini. Haec omnia facile constat ex antea [illegible] certum est [illegible] debere Deum concurrere immediate supposito cum causa 2a ad operandum.

Confirmatur 1o quia nequit intelligi Deum decernere quod creatura producat operationem, quin decernat id quod in tali productione includitur: sed in productione operationis creatae includitur concursus divinus, quod intelligere non est, Deum decernere quod causa 2a producat operationem, quin simul decernat exhibere suum concursum. Confirmatur iterum quia efficere operationem est tri-

sibiri cum, et deus producere simul tale opperatum; ergo deus decerne-
re, quod causa 2a eliciat opperatum, est decernere, quod causa 2a et simul ipse deus
producant indivisibiliter operatum; et e contra eo ipso quod deus decernat crea-
turam elicere opperatum, decernit producere simul cum creatura op-
peratum; itaque quod est decernere, exhibere concursum creaturae ad opperatum,
ut ex se certo constat.

Secundo dico [illegible] in nullum modum esse relatam, ab illa, quia sunt
Volitio efficax et absoluta Dei de opperatione causae 2ae est formaliter vo-
litio exhibendi concursum causae 2ae ad opperatum decretum; atque adeo indere,
praemota volitio et determinate volitio efficax Dei de applicanda sua
omnipotentia, ut argumentum factum intendit: idtamen in 2o est contra ipsos adversa-
rios, nam illi dicunt, deum non potius determinari vi volitionis efficacis
de opperatione causae 2ae ad applicandam immediate suam omnipotentiam, quam ad tri-
buendam praemotionem physicam, aut ad apponendum medium aliud ex
se infallibile: at vi rationis factae patet certe, si aliquid ratum est, debe-
re applicari immediate omnipotentiam divinam; quoniam haec non aliter applicatur,
quam per decretum efficax, quo deus decernat tribuere suum concursum causae
2ae: ergo si decretum efficax dei de opperatione causae 2ae ferat immediate
et formaliter in exhibitionem concursus divini vere applicat immediate potentiam
activam dei per ipsum decretum: quod uti dixi adversarii ipsi negant:
at male, quantum oppinor, si suam [illegible] probabiliter retinere debeant.

Infra ... ad argumentum factum negari penitus de-
bet eius antecedens assumptum, quod scilicet volitio efficax et absoluta dei
de opperatione causae 2ae sit formalis et immediata volitio efficax absoluta tri-
buendi concursum tali causae 2ae ad opperatum decretum: ad probationem autem
huius antecedentis admisso antecedente reddendum est negando consequentiam; quia licet connectantur
necessario interse opperatio causae 2ae, et exhibitio concursus divini; mutuo
quod interse dependeant; indubitate tamen, et pendent diversimode; nam
exhibitio concursus divini pendet per se loquendo dependentia a prio-
ri, a determinatione causae 2ae, sive determinatio haec sit necessaria et ex natura ipsius causae;
sive sit omnino libera; nam per se loquendo ideo deus exhibet suum concursum
causae 2ae, quia haec determinat, seu determinata est: determinatio vero causae 2ae pendet ab exhibi-
tione concursus divini dependentia aposteriori, qualenus determinatio haec
exercetur dependenter ab exhibitione concursus divini: unde cum, quo
volitio efficax dei decernens efficaciter, actum, seu opperatum causae 2ae, non
decernat immediate formaliter exhibitionem concursus, quae quidem est posterior
determinatione causae 2ae: itaque ea volitio Dei de qua loquimur, decernit
[illegible] virtualiter exhibitionem concursus divini, qualenus vi praemotus

potentiis creati dei, ad hunc volitum aliquid, qua vellit exhi
bere concursum causae 2ae; cum quidem volitio supponit debitum causae 2ae ab
ipsa exigitum; et hoc dixerim, ne nisi in obiectiva voce, an iusti
ciat volitio rationalis exhibendi concursum causae 2i.

Ad 2um confirmatum dico recta simpliciter maiori dis
tincta minorem, productio causae 2ae includit exhibitum concursum divini 2us
quod dicit influere in effectum, ita quidem est; ceterum non includit pro ut
quando exhibitum concursum divini secundum quod dicit debitum causae adpro
ductum. itaque productio causae 2ae si adequate sumatur dicit duo pro se
loquendo, quorum unum est prius alio; dicit nempe 1um, quod causae debitum seu
debitata sit ad cooperandum, sive debitum naturae, sive libere; et di
cit ordinem quod influat in effectum; et influxus hic seu exercitium
supponit a priori debitum causae: quod exhibitio concursus divini includit
quidem in ipso influxu actuali causae 2ae in effectum; non tamen includit
in ipsa debitate activa causae; sed potius hanc debitatem a priori suppo
nunt: proindeque decerni potest operatio causae immediate et formaliter
decernendo debitum illius, ut debitatio haec sumitur expresse causae; quin
tamen ipsa volitio decernendi debitum decernat formaliter exhibitio
concursus divini.

Per hanc doctrinam proxime traditam vendum
est ad 2um confirmatum negatur antecedens; quod licet causa 2a influere in
effectum, sit fratissime causa 2a, et deus simul in effectum influere; at
causa 2a producere effectum, pro se loquendo non est fratissime solum influe
re, deusque simul illo concurrere, sed dicit etiam debitum causae 2ae sive
liberam, sive naturam; et haec debitatio pro se loquendo prior est ipso actua
li influxu, et exhibitione concursus divini; quod ideo concursus divinus
causae 2ae exhibetur, quia haec debitat cooperandum, quacumque ratione eadem de
bitatio sciatur, uti dictum est: proinde quod negandum est causa illius confra
tionis; quod deum decernere, quod causa 2a producat operationem, est decerne
re, quod cooperandum debitet; ad hanc autem debitatem est quod concurs
exhibitio concursus, et propterea debitum divinum, de quo loquimur,
non fert naturam in hanc exhibitionem concursus, aliter quam virtuali
ter, uti iam explicatum est. doctrina solutionis in praecedenti capite
tradita explicatur, et probatur cap. 8

plura diximus in praecedenti cap., quae opportet, pro praesenti insti-
tuto breviter explicemus, et probemus, ut nostra doctrina amplius
roboretur et solutiones alias, quae excogitantur, breviter refellamus: et
in 1° falsum esse, voluntatem efficacem et absolutam Dei, de qua
loquimur, ferri immediate et formaliter in exhibitionem concursus divini
ad opperationem quoad decretam. Probatur: quia determinatio quoad 2um, sive libera sit, sive
necessaria, est diversum obiectum ab exhibitione concursus divini; ut certissime
patet in productione peccati; nam determinatio quoad 2um ad peccatum non amatur a
Deo, sed potius odio habetur; exhibitio autem concursus divini ad actum pec-
cati supposita determinatione quoad 2um amatur a Deo, ut quae honestissima est: rur-
sus determinatio quoad 2um ad opperandum est per se loquendo prior exhibitione concur-
sus divini, ut iterum ac saepe diximus, et mox probabimus: ergo vo-
litio divina decernens efficaciter tamen determinationem quoad 2um ad opperationem
honestam non debet necessario ex sua ratione, decernere simul immediate et for-
maliter exhibitionem concursus divini; sed solum virtualiter modo supra ex-
plicato: atqui volitio efficax Dei, de qua in praesentia loquimur
est volitio decernens determinationem quoad 2um ad opperationem decretam: ergo falsum est,
gratis dictum, quod ea volitio ferat immediate et formaliter in exhibitionem
concursus divini ad opperationem decretam.

Tria insuper diximus in solutione in praecedenti cap.
tradita 1um quidem in responsione argumenti, nimirum exhibitionem concursus
divini, atque adeo voluntatem exhibendi concursum divinum per se loquendo pen-
dere a priori a determinatione quoad 2am ad opperandum: hoc autem probatur quia licet causa 2a
opperetur necessario hic et nunc, id est quod illa est existens causa necessaria cum omnibus re-
quisitis: id est per qualitatem aliquam separatam ab ipso Deo necessitatur;
at hinc tamen non est causalis haec: ideo Deus concurrit cum causa, seu tri-
buit concursum causae 2ae, quia est determinata ad opperandum: quia exhibitio concursus di-
vini supponit semper determinationem quoad 2um, quamvis ipsa exhibitio non est id, per quod
causa 2a immediate necessitetur: atqui per se loquendo non tribuitur a Deo
concursus, ut per illum exhibitum causa 2a necessitetur, ut est per se certum.

[illegible] bonum [illegible] bonum sit rei, cui [illegible]
[illegible] amat.

[illegible]

[illegible] amare bona [illegible]

[illegible]

[illegible] amare [illegible] quantum amari, [illegible] capax [illegible] amaret,
quantum amare et amari [illegible] vellet [illegible]
[illegible] amaret, [illegible] ex amore [illegible] vellet [illegible]
[illegible] cognit [illegible]
beat, [illegible] alterum vellet: [illegible] amat se [illegible] amare [illegible],
[illegible] amabile [illegible] et vellet [illegible]
[illegible] cognit: [illegible] vellet [illegible] cognit, [illegible]
amare [illegible] amabile et amari [illegible] amaret [illegible]
[illegible] amaret et ex [illegible] vellet [illegible]
cognit. Doctrina cap. praecedentis [illegible] cap. 8.

quiamq; ratio in procedendi erat loco ultimo tuto efficacissima multis atque
[illegible] omni inde venit, aliquanto altius illa expendere, opere pretium [illegible]
[illegible] nec [illegible], nam si deus non [illegible], bonum illud detrahe, quod sibi
optimum positive esse cognitum, non se amaret quantum ipse amabilis est: si deus
[illegible] se amat quantum ipse amabilis est, ac taliter [illegible] excogitari ac tantam
[illegible], quod in maiori dilectioni ardore amet: quod [illegible] vult sibi quod
[illegible] sibi optimum esse cognitat. maior [illegible] [illegible] sola probatus exi
[illegible] nam deus sese magis amaret si ex vi suiq amoris detraheret
[illegible] optimum, quam si non detraheret ad [illegible] optimi dilectionem; nam [illegible]
[illegible] amor ille, qui amorem optimi [illegible] extraheret quam amor [illegible], qui
[illegible] amorem optimi non extraxisset quod hoc [illegible], quod deus non sibi vellet id
quod sibi optimum esse [illegible] non se amaret quantum ipse amabilis est et quantum
intelligi potest quod se amet.

[illegible] duobus [illegible] [illegible]; [illegible] quidem alii, qui opi-
nant deum [illegible] necessitari ad amorem optimi, [illegible] aliquid optimum
[illegible]. et [illegible], deum amare se magis extensive amando optimum
quam si illud non amaret: at intensive amare se aequaliter [illegible] optimum amet,
[illegible] non amet: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod deus non indigeat [illegible]
[illegible] creato, et in [illegible] est [illegible] [illegible]. et propterea nil [illegible] ad amorem
[illegible] [illegible], quod optimum creatum [illegible] optimo [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] a nostratibus doctoribus sustinetur. alii [illegible] qui opi-
nant deum [illegible] necessitate morali [illegible] ad optimum. et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. et quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
quam [illegible]: ex [illegible] quod maxime [illegible] deus non indigeat aliqua re creata ad
[illegible], ad suam felicitatem, voluptatem, beatitudinem et [illegible] gloriam [illegible]
[illegible] [illegible] creatum [illegible] [illegible] deus, ut inferius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

refellit quod ea solutio, [illegible] [illegible] doctrina [illegible] [illegible]
[illegible] deus taliter [illegible] a quavis [illegible] [illegible], ut nil [illegible]
[illegible] [illegible] deus [illegible] simpliciter [illegible] quam [illegible], nam

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relate [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] moraly, quae [illegible] [illegible] metaphysica, ut

[illegible] [illegible] [illegible] infallibilitas [illegible] metaphysicam [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physice [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] metaphysica [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] adversarii ipsi ultro [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qualy

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] evident [illegible] plane infallibilitas metaph.

a libertate [illegible] [illegible] [illegible] libertate

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] infallibilitas moralis, quae [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infalli

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] metaphysica [illegible] [illegible]

[illegible] metaphysica [illegible] [illegible] nostra [illegible] infallibilitas Dei

[illegible] [illegible] optimus [illegible] metaphysicam [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] infallibilitas [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] metaphysica [illegible]

[illegible] [illegible] infallibilitas metaphysica [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] infallibilitas, ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] metaphysica [illegible] [illegible] [illegible] infallibilitas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] metaphysica [illegible] metaphysi

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] metaphysicae [illegible]

[illegible] divina ~~[illegible]~~ n̄ [illegible] regula [illegible] volit⁹ optimi: et infallibili[illegible] voluntat[illegible] divinæ [illegible] volit⁹ optimi ē [illegible] metaphysica [illegible] [illegible] ex [illegible]: [illegible] maior p̄missa ex [illegible] evident[illegible] [illegible] p̄missa minor probat⁹ requirit[illegible]

[illegible] Maior p̄missa [illegible] metaph[illegible] imp[illegible] ē voluntat[illegible] divinæ n̄ [illegible] regula [illegible] volit⁹ optimi; [illegible] metaph[illegible] impl[illegible] [illegible] volit⁹ [illegible] involvit extra [illegible]: [illegible] voluntas divina n̄ velle [illegible] optimi, involvit extra [illegible]: [illegible] voluntat[illegible] divinæ n̄ velle [illegible] optimi [illegible] ē metaph[illegible] impl[illegible]. [illegible] evidente ex [illegible]; et maior p̄missa ex [illegible]: [illegible] metaph[illegible] [illegible] involvat extra [illegible], [illegible]: [illegible] nil aliud excogitari pot[illegible] impo[illegible] [illegible] ex [illegible]: [illegible] extra [illegible] involvant [illegible] voluntas divina n̄ volit regula optimi, ut in p̄missa minori nostri Syllogismi [illegible] facile [illegible]: [illegible] voluntas divina n̄ [illegible] regula optimi [illegible] moraliter [illegible] optimi; [illegible] voluntas divina [illegible] moraliter [illegible] volit⁹ optimi, et [illegible] regula n̄ velle [illegible] involvunt extra [illegible]; et evidenter ex [illegible] voluntas divi[illegible] [illegible] moraliter [illegible] optimi ē metaph[illegible] imp[illegible], [illegible] volit⁹ optimi.

[illegible] et [illegible] proxime [illegible] copulativa, voluntas divina ē moraliter infallibilitata [illegible] volit⁹ optimi et regula [illegible] optimi [illegible] proxime [illegible] extra [illegible]; [illegible] copulativa [illegible] metaph[illegible] impossi[illegible] ex [illegible] copulativa [illegible] ē metaph[illegible] impl[illegible]. [illegible] evidente ex [illegible] copulativa [illegible] extra [illegible] voluntas divina ē moraliter infallibilitata [illegible] volit⁹ optimi [illegible] moraliter infallibilita [illegible] volit⁹ optimi: [illegible] voluntas divinam [illegible] n̄ velle optimi [illegible]: [illegible] voluntas divina n̄ ē infallibilitata [illegible] volit⁹ optimi. [illegible] voluntas divina [illegible] optimi n̄ ē infallibilitata [illegible] volit⁹ optimi, [illegible] voluntas divina [illegible] copulativa, [illegible] extra [illegible]; et evidenter [illegible] metaph[illegible] impl[illegible] [illegible] copulativa [illegible] extra [illegible].

[illegible] divinæ [illegible] optimi; [illegible] physice optimi[illegible]. et [illegible]

[illegible]

[illegible] physica est ad ponendum [illegible] [illegible]
[illegible] amoris: [illegible]
est [illegible] simpliciter [illegible] nulla [illegible]
[illegible] diversari ad amorem [illegible]
[illegible] nulla [illegible]
[illegible] metaphysica.
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] aut mente [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] multi [illegible] emolumenti [illegible] [illegible] emolumenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sup[er] o[mn]ia [illegible] ut nil [illegible] [illegible] [illegible] cedat; aut aliquid commodi tanto numini afferat, possit certe in numerum [illegible] et [illegible] testimoniis probari, que [illegible] [illegible] et ea [illegible] tradunt: Sed adeo [illegible] obvia, ut nec deceat, multa referre: unu[m] [illegible] alteru[m] ex [illegible] pagina proferam, que [illegible] notissima sunt [illegible] [illegible] prudentiam torqueri [illegible] [illegible] quid prode[st] [illegible], si iustus fueris? aut quid ei [illegible] si fuerit [illegible] [illegible]? Et iterum [illegible] si iuste egeris quid donabis ei? aut quid de manu tua accipiet? quasi diceret [illegible] [illegible] adeo deus ille maxime sibi q[uo]d [illegible] sufficiens [illegible] [illegible] sup[er] o[mn]em creaturam [illegible], ut nec honor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bene [illegible] religiose colunt, aliquid ei utilitatis aut emolumenti afferat [illegible] [illegible] [illegible] ac si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] creaturis [illegible] est simpliciter [illegible] [illegible] creaturis [illegible] ex [illegible] simpliciter [illegible] creaturis [illegible] felix [illegible] existentibus [illegible] ut [illegible] respectu [illegible] melliori est.

[illegible] aliquis [illegible] simpliciter [illegible] creaturis, quam [illegible] magis [illegible] relinquat: [illegible] melius [illegible] simpliciter melius [illegible] explicare, et [illegible] exemplo in humanis [illegible] rex [illegible] remittere delicta aut debita [illegible] debita remitteret [illegible] aut debiti [illegible] exigeret: [illegible] simpliciter melius [illegible] remissione [illegible] simpliciter melius [illegible] quod melius [illegible] mundum quam non producere.

[illegible] explicandis [illegible] remissione [illegible] remittere [illegible]

[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]: n̄ magis [illegible] decerat, [illegible] et de [illegible] remittere, quā n̄ remittere. [illegible] hac [illegible] [illegible] n̄ magis [illegible] [illegible] [illegible] efficere quā n̄ efficere.

[illegible] et explicat [illegible] amplius; [illegible] licet ex productione creatura [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] excellentiæ [illegible] [illegible] [illegible]: n̄ tamē ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n̄ [illegible] talē [illegible]. Similiter licet ex remissione [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] aut misericordia; n̄ tamē [illegible] [illegible] [illegible] misericordiæ [illegible], [illegible] [illegible] misericordiæ [illegible]; [illegible] mundū produceret, sive n̄ produceret, sive peccata remitteret sive n̄ remitteret, [illegible] a quavis creat. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] quamvis [illegible] angeli peccatores [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], aut [illegible] [illegible] [illegible]: n̄ simpliciter loquendo n̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producere, quā n̄ producere. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanctitati, et [illegible]. n̄ ē ipsa ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] altissimo [illegible] authore [illegible] [illegible] venerari, et [illegible]: licet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a Deo maximo sint, [illegible]: [illegible] ē [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n̄ [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producere creat., peccata remittere, [illegible] [illegible], [illegible] extra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis laudabilis [illegible] creat. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] magis, [illegible] magis Deus [illegible] quod optimum, respectu Dei. [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] utilitati [illegible] emolumenti [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] simpliciter [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] emolumentum [illegible], aut utilitate ex rebus creatis [illegible]; [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus magis decet, creat. producere, quā n̄ producere, [illegible] sit optimum respectu Dei. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] magis decet, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] talis rei, quæ ipsum magis decere [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible], [illegible] laudabilius apud [illegible], quā [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] et [illegible] extrinseca n̄ [illegible] Deo [illegible] utilitatis et emolumenti. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] simpliciter optimum respectu Dei.

[illegible] denique [illegible] extrinsecum positivum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit optimum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producere mundum, quā n̄ producere; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producere in tempore sequenti, aut in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundi [illegible] respectu Dei. [illegible] argumenta [illegible] [illegible] aliquanto latius [illegible]. Voluntatis divinæ ad [illegible] creat.

[illegible] necessitate [illegible]

[illegible]

[illegible] fundamento [illegible] divina voluntas [illegible] repraesentari [illegible]
[illegible] voluntate divina
[illegible] nulla necessitate [illegible] creari [illegible]
[illegible] voluntate divina [illegible] creatis nulla necessitate [illegible]
[illegible]
[illegible] voluntate divina [illegible] creatis nulla necessitate
[illegible] voluntate divina nulla necessitate [illegible]
[illegible] necessitati [illegible]
[illegible] amore [illegible]
[illegible] necessitati [illegible] exemplo [illegible] amore [illegible]
[illegible] liberatis [illegible]
[illegible] aut liberato [illegible] quamvis [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] a [illegible] necessitari [illegible]
[illegible] amore [illegible] aliquid creati.

[illegible] tamen [illegible] plenissima [illegible]
[illegible] libertate [illegible] placet [illegible]
[illegible] aliquanto [illegible] inter alia [illegible]
[illegible] divina [illegible]
[illegible] supponer[illegible]
[illegible] ab aeterno [illegible] ad extra producere;
[illegible] in tempore producta [illegible]
[illegible] productionis [illegible]
[illegible] antequam [illegible]
erat ad extra productus.

2° supponendum est ita Deus produxisse mundum [illegible]
[illegible] ut nulla necessitate
[illegible] produxerit [illegible]

[illegible] magna cum [illegible] ac promisse [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] cap. facta aliq. experient. cap. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ad ultima [illegible]

[illegible]

[illegible] instantia [illegible] necessitate [illegible]

[illegible] instantia [illegible] instanti [illegible]

[illegible] sit talis [illegible] necessitatis.

Hec [illegible] argumenti [illegible] agens caret necessitate morali, [illegible] ad aliud instans [illegible] agens [illegible] necessitatis agendi ad operandum [illegible] ad aliud instans [illegible] operari debet [illegible] operari debet [illegible] necessitatis [illegible] necessitatis [illegible] ad opus, et [illegible] necessitatis ad operandum [illegible].

[illegible] et [illegible] necessitate physica [illegible] necessitatem [illegible] necessitate physica [illegible] necessitate morali [illegible] necessitatis [illegible] necessitatis [illegible] agens [illegible]

[illegible]

[illegible] quorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hunc mundum [illegible].

[illegible] mundum [illegible] [illegible] producere hunc mundum, quam illum [illegible] producere alium [illegible] speciei [illegible] producere alium speciei [illegible] [illegible] [illegible] hunc mundum [illegible] [illegible] et nunc [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] producere mundum [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible] [illegible] voluntati [illegible] [illegible] quod debeat producere mundum in aliquo [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] necessitate morali [illegible] producere [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] taxat, [illegible] [illegible] productus mundi, [illegible]

[illegible] productus mundi [illegible]

[illegible] in aliquo aeternitatis instanti. et [illegible]

[illegible] productus mundi [illegible] aeternitate, sive aeternitas tota collective [illegible] sive vaga secundum singulas [illegible].

[illegible] aeternitas [illegible] [illegible] probatum, et [illegible]

[illegible] in propria realitate [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Deus [illegible]

[illegible] animadvertendum [illegible]

[illegible] ut [illegible]

[illegible] aliquo [illegible] toto in hoc tempore, quo [illegible] Deo [illegible] necessitat [illegible] ac [illegible] necessitet [illegible]

[illegible]

[illegible] in hoc casu [illegible] realitat [illegible]

[illegible]

[illegible] solvunt. cap 26 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] *probat*.

[illegible] *summe liberali* [illegible] *liberalitas* [illegible] *procedere aliqua* [illegible] *propositione* [illegible] *liberalitatis* [illegible] *aliquid* [illegible] *liberalitati* [illegible] *nec* [illegible] *liberalitas* [illegible] *liberalitate* [illegible] *extra liberalitatem* [illegible] *nulla* [illegible] *respiceret* [illegible]

[illegible]

[illegible] alterius [illegible]
[illegible] nostri [illegible]

[illegible] Prima [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] Deus [illegible]
[illegible]
[illegible] necessitate metaphysica [illegible]
[illegible] necessitate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] proxime [illegible]
[illegible]
nullius momenti [illegible].

[illegible] sit optimus respectu Dei, [illegible] necessitate [illegible] optimum fuerit: [illegible] nil creatum
[illegible] necessitate [illegible] nil creatum Dei illi necessitate [illegible]
sit optimus respectu Dei [illegible] nil creatum [illegible] metaphysica necessitate ferat. et hinc [illegible]
[illegible] optimum [illegible] metaphysica [illegible]
[illegible] videlicet, non posse nos agere Deo ex veritate gratias, eo quod [illegible]
[illegible] debemus quidem Deo immortales [illegible]
[illegible] inter optima numerarunt: [illegible] respectu Dei nulla [illegible] optima [illegible]
[illegible] cuncta produxit et [illegible] bonitate in nostram utilitatem et salutem [illegible]
[illegible] misericorditer [illegible] fundamentum [illegible] indigent [illegible]
[illegible] aperte [illegible].

[illegible] nostri temporis [illegible]
[illegible] metaphysica necessitate [illegible]
[illegible] optimum [illegible] optimus sit [illegible]
necessitate metaphysica [illegible] optimus sit [illegible]
[illegible] mente [illegible] respectu Dei optimus sit. [illegible]
[illegible] necessitate [illegible]
[illegible] necessitate [illegible] aliquid necessitet [illegible]
[illegible] aliquid creatum [illegible] optimum respectu Dei [illegible] aliquid creatum [illegible]
optimus respectu Dei [illegible]
[illegible] metaphysica [illegible] optimum [illegible]
[illegible] necessitate [illegible] optimum [illegible] aut aliquid creatum [illegible] optimum respectu Dei

[illegible]
[illegible] necessitate [illegible] necessitate
[illegible]
[illegible] proxime [illegible]

[illegible]

[illegible] creaturarum, [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] moraliter [illegible]

[illegible] infallibilitate [illegible] physica, nec morali [illegible] optimi [illegible]

[illegible] infallibilitate metaphysica [illegible]

[illegible] infallibilitate [illegible]

[illegible]

[illegible] optimi [illegible]

[illegible] optimi [illegible]

[illegible] infallibilitas [illegible]

[illegible] tempore [illegible]

q° et cetera.

[illegible] proxime [illegible] existentia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab eterno [illegible]
[illegible]
[illegible] De minori premalia [illegible]
[illegible] ab eterno [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab eterno et [illegible]
[illegible]
[illegible] ab eterno et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab eterno [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] infallibilitate [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] tempore [illegible]
[illegible] ad volitionem [illegible] pro hoc [illegible] tempore [illegible]
infallibiliter ad volitionem [illegible] pro aliquo tempore [illegible]
quod [illegible]
[illegible] ultima [illegible]

quoniam non unius aut alterius [illegible]

[illegible] in genere libertatis [illegible]
[illegible] simpliciter, nullis [illegible]
[illegible]

[illegible] producere, [illegible] benefacere; [illegible]
[illegible] maxima [illegible] Deus [illegible] Dominus, ut Dominus [illegible]
[illegible] excogitari nequeat; [illegible] ipse sibi, [illegible] regularitatibus,
excogitari nequit, [illegible] aliqua actio [illegible] [illegible]
[illegible] sint [illegible] indifferentes respectu [illegible]
[illegible] et quae bona; [illegible] sint [illegible] et intrinsece [illegible]
[illegible] Dei [illegible]; quoniam Deus pro sua [illegible] nequit [illegible] aliqua
[illegible] voluntas divina nulla [illegible] ad omnia
propositionis. cap. 20.

[illegible] et aliud [illegible] proportionis [illegible]
[illegible] pot; [illegible] divina voluntas [illegible]
[illegible]
[illegible] proportione, [illegible]
[illegible]
[illegible] maioribus [illegible] minoribus [illegible]
[illegible]
[illegible] minoribus aut longioribus, [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] Notandum hic tamen occurrit, ad dubitatem videli[cet] [illegible] proxime explicatam, quae videlicet sit maxima proport[io] [illegible] [illegible] alii [illegible]

[illegible] optimum proport[ionem], optimum [illegible] politice mod[o] optimi proport[ionis]. [illegible]

[illegible] Efficiendum [illegible] optimum proport[ionem] [illegible] ad efficiendum [illegible] necessitate moraliter ad efficiendum optimum [illegible] optimitati [illegible]

Deinde animadvertendum [illegible] propositum procedere,

[illegible]

[illegible] efficaciter [illegible] optime [illegible] promovet.

24. [illegible] necessitatem moralem, [illegible] infallibilitate, quam [illegible] explicamus; quoniam sicuti nos [illegible] arbitrantur, [illegible] necessitatem metaphysicam, [illegible] infallibilitate [illegible] quibus nos [illegible] reprobavimus: [illegible] morali necessitate [illegible] cant [illegible] [illegible], [illegible] hac [illegible] explicari potest: quamvis ante quidem praecedunt, [illegible] necessitatem [illegible] morale [illegible] aliquid [illegible] explicandum [illegible] proxime ex iis magistri [illegible].

[illegible]

[illegible] mutterius [illegible]

[illegible] libertas [illegible]

[illegible] infallibilitate Dei [illegible] refutabamus.

[illegible] nil [illegible] utilitatis aut emolumenti [illegible]

[illegible] necessitas [illegible]

[illegible] æternitatis [illegible] respicit [illegible]

[illegible] prudentiæ [illegible] certus [illegible] intra tale [illegible]

[illegible] tempus [illegible] mundum producet: [illegible]

[illegible] necessitas [illegible] respicit [illegible]

[illegible] Dei [illegible] prudentiæ [illegible] certus [illegible]

[illegible] mundum intra hoc tempus [illegible]

[illegible] probavimus; aut [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] veri [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] morale, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] certo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mereri moris dicat.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] effectum, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Certo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et fore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] certo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] certissime [illegible] [illegible] certissima [illegible]
[illegible] [illegible] efficere [illegible] [illegible] effectione morale [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] medii [illegible] [illegible] [illegible]

propter hoc [illegible] oportet, medium [illegible]
aliquas [illegible] proportionatas [illegible] scilicet [illegible]
[illegible] requirunt, ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] proprietates [illegible]
[illegible] medio [illegible]
[illegible] medio [illegible]
[illegible] intensat illuminare [illegible]
[illegible]
[illegible] aliis in rebus inchoat [illegible]

[illegible]
[illegible] optimi medii [illegible]
[illegible] proportionata [illegible]
[illegible] medio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] proportionata [illegible] medio [illegible]
[illegible]
[illegible] propter [illegible]
[illegible] potest [illegible] ex iis [illegible] voluerit.

[illegible] in [illegible] extremo [illegible]
[illegible] Verulamii [illegible]
[illegible]
[illegible] medio [illegible] optimum [illegible]
[illegible]
[illegible] requisita [illegible]
[illegible] specificationum [illegible]
[illegible] medio [illegible]
[illegible] medium [illegible] sufficient [illegible]

[illegible] medium [illegible] proportionatum [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] erit [illegible] quae fuerit superexcellentia Dei ad optimum [illegible]
[illegible] Doctrina; quoniam Doctores nobis adversi, [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] optimum [illegible]
[illegible] q. 47 art 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] optimum [illegible]
[illegible] universi [illegible] optimum [illegible]
[illegible] Doctor dicit optimi agentis est producere totum suum effectum optimum [illegible]
[illegible] optimo agenti [illegible]
et [illegible] optimos.
[illegible] accedit testimonium aliud [illegible]
q. 47 art 3 [illegible]
[illegible] sic [illegible] non tamen [illegible]
[illegible] plures mundos [illegible]
[illegible]
[illegible] tanquam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multiplicare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bonat; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] propter [illegible] vult, et amat, [illegible] [illegible] [illegible] augmentabilis
et multiplicabilis [illegible] [illegible] [illegible] similitudine; vult [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vult et amat. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad producendum creaturam [illegible] amore [illegible]
[illegible] bonitati [illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] abeo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hec, aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] existimo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] an creaturarum productio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cap
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex amore [illegible] bonitatis [illegible],
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amor Dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exantea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessitate
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] divina voluntas [illegible]
[illegible] bonitati, et [illegible] [illegible] ex necessitate posset alicui [illegible] [illegible]
[illegible] ex necessitate [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] vellet, [illegible] [illegible] bonitate, ut [illegible]
([illegible] cap 79 ut [illegible] [illegible] notavit) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] verba [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] apparet,
[illegible] [illegible] [illegible] ex necessitate [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]
bonitatis [illegible], [illegible] [illegible] ex necessitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] omni[illegible] intrinsecam bonitatem [illegible] ut [illegible]
quam [illegible] nec[essari]o ei [illegible] accrescat, nulla m[ihi] [illegible] necessitas [illegible]
[illegible], ex hoc [illegible] [illegible] [illegible]. Certe [illegible] S. Tho. [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] rei creatae [illegible] ut
nostra [illegible] n[on] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] ut nil [illegible]
utilitatis aut [illegible] accrescat [illegible] S. Tho. [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ei [illegible] accrescat [illegible]
[illegible] S. Tho. [illegible] n[on] [illegible]?

[illegible] [illegible] verbo Ferrariensis [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] huius [illegible] S. Tho. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ea [illegible]
[illegible] quia no[n] in hac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] ab[solute] [illegible] bene [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bene [illegible] [illegible]
S. Tho. [illegible] [illegible] bonitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] interpretatio Ferrariensis. S. Tho. [illegible] [illegible]
[illegible] ex eo [illegible] creatura [illegible] ex quo [illegible] utilitatis aut [illegible]
menti [illegible] accrescat.

[illegible] testimonia [illegible] in contrarium adducta [illegible] [illegible]
ut mirandum sit, [illegible] [illegible] S. Tho. ex [illegible] [illegible] [illegible]
potuerunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] [illegible], [illegible] necessitatem [illegible]
ad producendum mundum [illegible] [illegible] adversarii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] [illegible]: porro aut[em] [illegible] testimonio n[on] [illegible] [illegible]
necessitati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] libere [illegible] libertate morali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] agenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] cum [illegible] deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. ut [illegible] praesentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] erat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] certe [illegible] necessitate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] necessitatem [illegible] [illegible] [illegible] brevi
[illegible] declarat. cap. 24.

plures [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] necessitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam in
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fundamento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] collegio romano in [illegible] [illegible] purpuratorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cardinalis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] brevitati [illegible]
[illegible].

[illegible] testimonia pro necessitate dei [illegible] [illegible]
[illegible] illud augustini, tomo [illegible] lib. de quantitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], summi dei [illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
ut [illegible] melius [illegible] [illegible] [illegible]. et lib. 3 de libero arbitrio cap. 5 quidquid,
[illegible], [illegible] [illegible] melius occurrit, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. et tomo 6 lib. [illegible] contra adversarium legis et prophetarum
[illegible] cap. 14 [illegible], [illegible] adeo [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] melius [illegible]
[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; aut [illegible] [illegible], et [illegible]
facere [illegible]; aut [illegible] [illegible], [illegible] minime [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testimoniis ex bonitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], qualiter optime [illegible]

[illegible] [illegible] poste [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] docuit [illegible] clemens alexandrinus lib. [illegible] Stromatum [illegible] [illegible] erat [illegible] unusquisque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] melius [illegible] [illegible] [illegible] lib. [illegible] thesauri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] melius desperari [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] existimari [illegible] erat melius [illegible] [illegible] [illegible] ecce [illegible] proprius [illegible] [illegible] operari [illegible] [illegible] [illegible] multo [illegible] [illegible] [illegible] existimari debeat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] chatechetica [illegible] cap. [illegible] [illegible] [illegible] opera verbi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] dei, libere eligentis [illegible] bonum [illegible] et sapienti [illegible] [illegible] et [illegible] prestantioris [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut tale, ut melius [illegible] aliquid excogitare queamus. Chrisostomus [illegible] ad [illegible] [illegible] homilia 30 [illegible] [illegible] pauli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] francofordiense [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credamus [illegible] [illegible] [illegible] que melioratis [illegible] [illegible].

[illegible] explicabimus.

[illegible] optimum [illegible], [illegible] secundum [illegible] ipsa [illegible], [illegible] [illegible] infinitate [illegible] [illegible] [illegible] medio [illegible] illo meliori bonitate [illegible] [illegible] medium [illegible] illo.

[illegible] aptitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probabile [illegible] explicando [illegible] optimum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] explicare [illegible] [illegible] medio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rei [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible] ad [illegible] [illegible] requirit, aliud [illegible] ad rei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sufficientis ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] requirunt, [illegible] nil ultra requisita: [illegible] prius medium [illegible] efficaciæ, quæ ad [illegible] rei [illegible] requirit, [illegible] optimum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficaciæ [illegible] medium [illegible]: at medium [illegible] optimum bonitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medium [illegible] rei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quæ [illegible] medium [illegible] ultra requisita ad rei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sufficienter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nil [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] loqui [illegible], [illegible] [illegible] secundum [illegible], [illegible] secundum [illegible] et plenissimum dominium ac potestate [illegible] circa [illegible] creata; et aliud longe loqui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], nempe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], aut [illegible] [illegible] operet; aut loqui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: et certum [illegible], aliter [illegible] [illegible] [illegible] adequate secundum se [illegible]; et aliter longe, [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] finis quos intendat, aut ut operans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amplissimo [illegible] [illegible] [illegible] propriè.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adequate secundum se [illegible] [illegible] [illegible]

q[uod] pone circa id[em] ob[iectu]m creatu[m] [illegible] actu [illegible], [illegible]
[illegible] decernat [illegible] tali [illegible] decernat,
[illegible] producere; [illegible] supponimus, [illegible]
[illegible] decretis circa [illegible] debeat, [illegible] decernat, [illegible]
[illegible] producere; aut quo [illegible] efficaciter [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dicebant; [illegible] tam[en] n[on] nulla, [illegible] reddunt,
ut in sequentib[us] [illegible]

et quidem [illegible]
[illegible] creatu[m] [illegible] locum [illegible]
nostra [illegible], quia [illegible] amore sui [illegible]
[illegible] doctrina [illegible]
[illegible] ab amore sui [illegible]
[illegible]
et quamvis [illegible] tanquam [illegible], [illegible]
actuali amore sui [illegible] se suspendere, [illegible] Doctores, qui negant, a
[illegible] actuali [illegible] et [illegible] nullo firmo
fundamento [illegible], ut supra probavimus: [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] suspendere [illegible]
[illegible]
[illegible] illi [illegible], et [illegible]
[illegible]
[illegible] optima [illegible]
[illegible]
[illegible] necessitate
ex amore [illegible] amore: et hoc certe fun
damento [illegible] adversariis [illegible]
[illegible] potuit efficaciter probare [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] necessitari [illegible]
[illegible]
[illegible] crescere est [illegible]

obiecti creati, et propterea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] creatas, inter ipsos [illegible], qui
[illegible] [illegible], ut effectiva tendentia
[illegible] [illegible] libertate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in aliis, quae non admittit [illegible]
[illegible] effectivae tendentiae actualis [illegible]
[illegible] liber, [illegible] liber Dei nihil aliud [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] amor efficax [illegible]
[illegible] [illegible], ut tendentia effectiva [illegible]
[illegible] efficax [illegible] mundi [illegible] amor [illegible]
[illegible] ut non tendentia effectiva [illegible] productus mundi [illegible]
[illegible] extra tendere [illegible] tendere effective [illegible]
[illegible] extra [illegible] [illegible]
[illegible] quoniam [illegible] productus mundi [illegible] amare
mundum [illegible] et [illegible] ordinare, seu nullus effective tendere [illegible]
cernere [illegible] productus mundi, [illegible], amare [illegible] productus [illegible], et
non producere mundum.

at nulla [illegible] [illegible], [illegible] efficax Dei [illegible]
[illegible] tendentia [illegible] [illegible]
[illegible] tendentia [illegible] efficaciter [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mundus, et [illegible]
[illegible] [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] efficaciter mundum non producere, seu [illegible]
[illegible] mundum producere [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Deo [illegible] posit, ut [illegible] [illegible];

[illegible] propria [illegible] circa suspensionem voluntatis divinae ab utroque actu formali contradictionis; [illegible] [illegible] repugnat se suspendere a duobus actibus contradictoriis, quorum alter sit actus formalis [illegible]: alius vero sit solum interpretativus, nullus est, aut [illegible] [illegible]. [illegible] hoc [illegible] Deus non eliciat actum talem, quo velit producere mundum, aut possit talem actum elicere, [illegible] interpretativus [illegible], seu actum interpretativum non producendi mundum. [illegible] praedictum actum producendi mundum libere non eliciat, perinde se habet quoad productionem mundi, ac si [illegible] et talem actum elicuerit, quo statueret non producere mundum: [illegible] non [illegible] medium, [illegible] inter [illegible] [illegible] [illegible] volitionis producendi mundum, aut non elicere talem volitionem, [illegible] [illegible] non [illegible] se suspendere a volitione formali producendi mundum, et a volitione virtuali non producendi illum: [illegible] [illegible] hic solum restat difficultas circa suspensionem Dei a volitione formali producendi mundum, et a volitione formali non producendi illum, num videlicet Deus ita se habere possit, ut nec velit formaliter mundum producere, nec velit formaliter illum non producere, [illegible] ab utroque actu formali contradictionis circa idem objectum se suspendere. Affirmativa [illegible] sua difficultate praedicta [illegible] fundamentis proponitur cap. 2.

Ex doctoribus, qui difficultatem propositam [illegible] attigerunt, aut [illegible] [illegible] tractarunt, nullus est, qui non [illegible] negantem, posse Deum ab utroque actu formali contradictionis circa idem objectum se suspendere; [illegible] [illegible] aliqui disputantes pro affirmativa aliquot argumenta [illegible]: [illegible] [illegible] autem argumenta [illegible] et alia referenda [illegible] quorum [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] illa, quae alii [illegible], in praesenti capite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capite [illegible]

[illegible] : [illegible] proxime [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquando [illegible] suspendere, pro
[illegible] [illegible] [illegible] habent, [illegible] libertate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ; [illegible] inter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procedit.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Creaturis [illegible] [illegible] suspendere, multis probari posse videtur. [illegible]
[illegible] [illegible] futurum modo [illegible] numquam extituris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficaciter decernat, [illegible] numquam illa
sint : [illegible] [illegible] [illegible] erga res numquam futuras, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ; et consequenter poterit Deus pro sua libertate [illegible]
[illegible] [illegible] suspendere. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible]
decernat producere mundum, [illegible] mundus [illegible] erit, quamvis [illegible] decernat [illegible]
[illegible] numquam sit : [illegible] mundus numquam [illegible] [illegible], [illegible] Deus [illegible]
[illegible] pro aliquo tempore [illegible] [illegible] ; quamvis [illegible] decernat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] posset [illegible] decernere [illegible] mundum [illegible]
[illegible] [illegible] decernere [illegible] mundi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] numquam extiterit : [illegible] [illegible] decreto [illegible]
[illegible] ut proxime [illegible] : [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adeo potest [illegible] creare numquam futura [illegible]
suspendere.

[illegible] [illegible] decretum illud [illegible]
[illegible] [illegible] futuris dari debere [illegible], [illegible] quibus [illegible] ut
[illegible] numquam sint futura. [illegible] ut ea [illegible] futura [illegible] sit
[illegible] voluntaria ; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fundamentum, [illegible] [illegible] ut [illegible], [illegible]
[illegible] voluntarie ; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] voluntarie : [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluntarie : [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rationes ; [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] voluntaria [illegible]

[illegible] negationem existentiae. [illegible]
actu aliquo [illegible] intelligit [illegible]
liberum Dei [illegible] negatio seu carentia cuiusvis rei [illegible]
[illegible] divina [illegible]
[illegible] Dei.

Haec doctrina [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] in genere libertatis reperiat [illegible]
[illegible] libertatis [illegible] contradictionis: [illegible] libertas haec [illegible]
Deo [illegible] quoad hos actus: [illegible] libertas haec [illegible] in eo [illegible]
elicere actus illos [illegible] Deus omittere actum [illegible]
producere: et contra [illegible]
[illegible] se suspendere. [illegible]
negative circa omissionem actus [illegible]
[illegible] Deus potest [illegible] mere negative erga [illegible]
[illegible] circa omissionem actus [illegible]
[illegible] ex aliqua [illegible] propria [illegible]
[illegible] libertatis [illegible] libertatis [illegible]
[illegible] divinae [illegible] libertatis [illegible]
[illegible] debent Deo [illegible]

[illegible] actus [illegible]
non producendi mundum nequit [illegible]
[illegible] in Deo [illegible]
Deo actu voluntatis [illegible] bonitate divina [illegible]
Certum [illegible] nequit Deus moveri ad [illegible]
ex sua bonitate. [illegible] bonitas divina movere nequit voluntatem divinam
[illegible]
[illegible] mundi [illegible] ad bonitatem [illegible]
[illegible] nequit Deus moveri ex [illegible]
[illegible] mundi: [illegible]
[illegible] nequit Deus moveri ex [illegible]
[illegible] mundum: [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] inferius: [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex actu [illegible] [illegible] [illegible] honestum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] honesta: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] negativa debet [illegible] [illegible] honeste [illegible] omittere [illegible] [illegible]
Debet et ex actu positivo [illegible] [illegible] [illegible] motivo honesto [illegible]
maior premissa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libera [illegible] [illegible] honeste
[illegible] [illegible] propter [illegible] [illegible] virtutis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] motivo honesto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] honesta [illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] honesti [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] honestissimus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actio [illegible] creata honestissima [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regula honestatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ignoret: [illegible] [illegible] omnino [illegible]
[illegible] [illegible] honeste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] directissime et positive voluntaria: adeoque actus
[illegible] [illegible] [illegible] directissime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
omissio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omissio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] directissime et positiva voluntaria [illegible]
[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et positive voluntaria [illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] actus volitionis [illegible] tamen [illegible] [illegible] fundamento [illegible]
[illegible] [illegible] omissio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntaria:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libera
[illegible] [illegible] [illegible] actio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible]
[illegible] positive libera ex positiva [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omissio actus.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et contra [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible]

[illegible]: [illegible] ad [illegible] rei [illegible]. [illegible] Deus [illegible] productionem

quantum est ex [illegible] destructionis [illegible] Deus [illegible], [illegible]

[illegible] per meram [illegible] actus [illegible], [illegible] conservare [illegible],

[illegible] omittat [illegible] mundi [illegible] per meram [illegible]

[illegible] mundi productionem velle [illegible].

[illegible] [illegible] praecedentibus [illegible] in [illegible]

[illegible] [illegible] in praesentia [illegible]: [illegible] Deus [illegible]

pendere ab [illegible] extra [illegible] destructionem

semel productae [illegible] per meram [illegible] conservare;

[illegible] habet [illegible] ex [illegible] destructionis

rei productae actus aliquis positivus [illegible] Deus [illegible]

[illegible] unde [illegible] actus [illegible] rei [illegible]

[illegible] requiritur [illegible] rei productae [illegible]

[illegible] [illegible] requiritur [illegible]

Dei [illegible] positivo [illegible] negativus [illegible]

[illegible] propter [illegible] actus [illegible]

[illegible] requiri, certe non est [illegible] rei [illegible] producta, [illegible]

[illegible] Omni [illegible] destructionis [illegible]

[illegible] argumenta [illegible] et [illegible] sequenti [illegible]

[illegible] in praecedenti [illegible] exponentur [illegible]

[illegible] [illegible] in praecedenti [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] circa [illegible] probabilitate

oppositae [illegible] [illegible] in hac

[illegible] Deus [illegible] independere ab [illegible] circa [illegible]

[illegible] decernere [illegible] [illegible]

[illegible] ab æterno n decreverat. [illegible]

[illegible] potest Deus [illegible] in tempore [illegible] potest decernere in tempore id, q ab æterno n decreverat.

porro aute absurdu e, q deus possit elicere [illegible] ab æterno n [illegible] decernere in tempore id, q ab æterno n decreverat [illegible]

[illegible] Deus in tempore decernere id, qd ab æterno n decreverat [illegible]

[illegible]

[illegible] producere, aut [illegible] ab aeterno [illegible] producere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] libera [illegible] [illegible] [illegible] immutabilitati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ab aeterno [illegible] [illegible] ab aeterno [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] metaphysica reali ad alteram volitionem [illegible]

[illegible]

Hec doctrina [illegible] efficaciter, quod voluntas divina de[illegible]

[illegible]

[illegible] ratio ultima pro con[illegible] in cap. 3 relata expirant. cap.

ratio alia est [illegible] aliqui existimant [illegible]

[illegible] producat ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundum pro
[illegible] [illegible] [illegible] producat mundum ex [illegible] motivo [illegible]
[illegible] [illegible] producat mundum propter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] producere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mundum [illegible] ut [illegible] [illegible]
quo [illegible] [illegible] mundum producere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex motivo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] producat mundum ex [illegible] motivo
[illegible] [illegible] bonitate, hoc motivum pot est [illegible] mundum producendi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mundum debet Deus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] propter [illegible] [illegible] certum: [illegible] motivum [illegible]
mundo, debet [illegible] Deo, [illegible] [illegible] voluntatis, [illegible] [illegible] mundi
Ad motivum illud tamquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible]
te mundum producat. [illegible] [illegible] [illegible] voluntatis, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gloriam [illegible] [illegible]
[illegible] motivum [illegible] [illegible] mundum producere [illegible] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] mundum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullum motivum pot esse [illegible] propter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libertate [illegible] [illegible] [illegible] fieri [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] quamcumque [illegible]

[illegible]

[illegible]

illucet ab æterno actus voluntatis, quæ in tempore illucturus est creat[illegible], [illegible] certo principio, [illegible] circa res [illegible], ut paulo post [illegible].

[illegible] circa [illegible] admittamus in [illegible] activa divina [illegible]

finaliter libera, ut supra in disp. [illegible] docuimus, non requirere actus [illegible] voluntatis divinae ut medium diceat esse finaliter propter [illegible] nam media [illegible] finaliter propter finem quatenus ipsa amor finis finaliter [illegible] [illegible] [illegible] ad apponendum medium, quod cognitum est requisitum ad finem; [illegible] illud ponat, quamvis propter actum [illegible] [illegible] elliceret [illegible] [illegible] voluntatis, quo vellet medium utile ad finem intentum; [illegible] apponat aliquid [illegible] [illegible] voluntatis, solusque se determinando immediate ad ponendum medium requisitum: atque Deus potest, quantum ex vi sua virtutis activae [illegible] determinare immediate ad operandum, quin interveniat actus aliquis voluntatis circa medium [illegible] operationem, ut [illegible] [illegible]; potest quoque operari proprie propter finem, quin elliceret actum voluntatis, quo vellet operari; et hoc quidem in Deo, quidquid sit de libertate creaturarum, de quibus aliter longe ac de Deo maximo sentire est.

[illegible] age, et demus eos [illegible] [illegible], [illegible] illud argumentum procedit, [illegible] [illegible] [illegible], etiam si de Deo loquamur; et [illegible] [illegible] illud ipsum probare, quod Deus non potest suspendere [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; sit; quod circa illas quas [illegible] omittendi [illegible], nequeat Deus suspendere; nullatenus argumentum illud [illegible]; nam facile [illegible] ponderare est de illud, ut [illegible] circa omissiones [illegible] rerum, quae non [illegible] [illegible] respectu Dei; [illegible] in argumento desumptum ex eo, quod medium debet [illegible] ferri finaliter ad finem, nullum est circa omissiones rerum [illegible] creandarum, quo [illegible] omissiones [illegible], seu omissio [illegible] [illegible] [illegible] non potest referri ad aliquid aliud tanquam ad finem; nam in [illegible] nequit omissio rerum [illegible] referri ad aliquid [illegible]; [illegible] nihil creatum [illegible], [illegible] ad extra producat, ut [illegible] quoniam est evidentissimum. rursus nequit ea omissio referri ad Deum; quoniam omissio rerum [illegible] non [illegible] ad gloriam [illegible] Dei, ut [illegible] est certum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficacis, quin ex rebus creatis [illegible] emolumenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quin [illegible] quae [illegible] habeat [illegible] [illegible] recipere; atque [illegible] nihil creatum [illegible] [illegible] [illegible] debeat [illegible] [illegible], [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], nihil aliud [illegible], ut [illegible]

quae [illegible] ab illarum product. [illegible]
[illegible] D. [illegible]
[illegible] propositi [illegible] primum [illegible] referri [illegible]
a Deo [illegible] medium [illegible] ac [illegible]
[illegible] praesupponit [illegible] ante intentionem
[illegible] cum [illegible] cuius [illegible] rei [illegible] quae [illegible] praesupponat [illegible]
[illegible] intentiones [illegible] rei carentiae
[illegible] potest, [illegible] ipsa [illegible] certe
[illegible] rei creatae [illegible] ipso Deo; et propterea [illegible]
[illegible] actu [illegible] carentiae [illegible]
[illegible] carentia [illegible] doctrina [illegible]
explicemus [illegible] in [illegible] explicata est. Circa difficultatem
in hac [illegible] propositam [illegible] statuit. cap. 6.

[illegible] ut natura [illegible] libertate, [illegible]
[illegible] entium [illegible] rerum creatarum [illegible], circa quae [illegible]
creari posse [illegible]; aliam [illegible] effectus [illegible] moralis [illegible] morali-
ter, ut [illegible] humani: [illegible] effectus [illegible]
[illegible] qui excitantur
[illegible] producere debent, [illegible] liberi causa [illegible] effectus [illegible]
qui ex [illegible] tanquam [illegible] occurrunt, ut [illegible]
[illegible] et inspirationes [illegible] libertatis [illegible] aut [illegible]
[illegible] omittere; [illegible] effectus [illegible] a Deo, aut
[illegible] licet [illegible] producte [illegible]
[illegible] cum [illegible] tales effectus

produceret. Sed ita notatur [illegible] est, intelligendo, quod Deus suspendat ab utroque actu absoluto contradictionis circa effectus, qui est malum morale, si aliquo producendi [illegible] [illegible] [illegible], quia Deus non potest velle efficaciter effectus mali moraliter, [illegible] [illegible] mali seu [illegible] entitate illorum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod Deus [illegible] [illegible] etiam entitates mali effectus mali moraliter, [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficaciter [illegible] ad decerneret actus mali moraliter [illegible] [illegible] entitate illius, [illegible] velle malum culpae; et consequenter Deus optimus [illegible] cum [illegible] impossibile est, Deus velle malum culpae et peccaret, impossibile est, illum decernere malae entitatem peccati.

Rursus nequit Deus decernere seu efficaciter velle omissionem actus mali moraliter, qui [illegible] [illegible], licet talis omissio sit [illegible] honesta; nam si Deus hanc omissionem decerneret, foret [illegible] actus [illegible] oppositi; et consequenter [illegible] talis [illegible] [illegible] [illegible] oppositi; et [illegible] Deus [illegible] actus mali moraliter, ut nunc supponimus; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decreverit nec decernere potuerit omissionem [illegible] talis actus, quod [illegible] quis vellet Deum decernere omissionem peccati pro illo tempore, pro quo peccatum [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et 4°; [illegible] [illegible] [illegible], Deus [illegible] admittat, Deus [illegible] se suspenderet ab utroque actu absoluto contradictionis circa peccata omittenda pro illo videlicet tempore, pro quo [illegible].

Assertio 2a. [illegible] [illegible] quae docet, decretum absolutum et efficax Dei cooperandi seu efficiendi [illegible] auferre huic [illegible] libertatem cooperandi, seu ad effectum a Deo efficaciter decretum, [illegible] quantum [illegible], Deum se suspendere ab utroque actu absoluto [illegible] circa effectus liberos [illegible] pro tempore, pro [illegible] [illegible] [illegible] liberi [illegible] retineant. [illegible] assertio [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] supponimus; supponimus [illegible], [illegible] intellectuales [illegible] habere libertatem [illegible] operationes, ut in doctrina catholica certissimum est; [illegible] [illegible] peccata [illegible] virtutes [illegible] [illegible] peccati [illegible], libertas [illegible] [illegible] requirat. [illegible] supponimus, quod si Deus actus aliquos [illegible] [illegible]

[illegible] liberi efficaciter decernat, [illegible] ipso talis [illegible] libertatis ad operat. decretum, ut docet [illegible] in [illegible] impositis [illegible]. atque ex his [illegible] suppositis [illegible], Deus decernat [illegible], necessitat [illegible] ad [illegible] eliciendum; [illegible] Deus negative [illegible] decernat, fit [illegible] pro [illegible] actus [illegible]: ut [illegible] libertatis usus circa elicitionem et non elicitionem [illegible] retineat, [illegible] Deus neutrum extremum [illegible] pro illo tempore decernat, proque [illegible] libertatis usus retinere [illegible]; et [illegible] Deus ab utroque illo actu [illegible] pro tempore [illegible] sese [illegible] suspendit.

Circa [illegible] assertiones proxime statutas [illegible] [illegible], quod [illegible], Deum se suspendere ab utroque actu [illegible] circa effectus malos moraliter pro illo tempore, [illegible] illicit et [illegible]; et similiter Deum [illegible] ab utroque actu [illegible] circa effectus [illegible] pro [illegible] tempore [illegible] eam ipsa libertatis usus [illegible] retineat; non intendimus quod Deus pro illo tempore nullum [illegible] voluntatis actum circa hos effectus habeat. [illegible]: [illegible] nullus Dei [illegible] actus efficax voluntatis, qui circa [illegible] aut circa omissionem [illegible] actum respiciat tempora illa, [illegible]; [illegible] debeat dari ab aeterno actus [illegible], quo vellet efficaciter omissionem peccati pro illo tempore, pro quo peccatum [illegible] et similiter [illegible] debeat [illegible] actus, quo vellet actum liberum [illegible] non produci pro illo tempore, pro quo [illegible] [illegible] ex [illegible] et [illegible] ex [illegible] ubi [illegible] ex professo [illegible].

[illegible] nostra primaria [illegible] [illegible] suspensionem [illegible] non suspensionem ab utroque actu [illegible] circa effectus [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] libera [illegible]. [illegible] non ut nos alios [illegible], decretum efficax et absolutum [illegible] Deus [illegible] liberas [illegible] decernat, [illegible] non aufert illi usum libertatis [illegible] decretas [illegible] expectat [illegible] [illegible] Dei [illegible] dependentiam, [illegible] Dei [illegible]

creat: ut ad resp. 23 late supra probavimus: q. inveret pro
cedendo sint ex tota Decreto Dei tanquam ex particularis, sive
ex Decreto libero eius 2. eodem non sentiendo c. de deo eiusd.
suspentione, id n. suspentione ab utroque actu [illegible] circa illum
et consider si requirat [illegible]. Se suspendere ab utroque actu, de [illegible]
mur, circa eo, quo ipsi [illegible] producturus sit; necnon etiam se suspen
dere circa illa, quae ex Decreto libero eius 2. procederent.

Assertio 4. verissima est ideas sit docens esse
impossibile Deo, quod ab utroque actu absoluto [illegible] circa objectum creatum
n. inhonestum se suspendat; adeo adeo necessum est Deo, quod elliciat aliquem
n. actum volitionis quo formaliter et expresse decernat n. producere
mundum, usque ad tale Decretum tempus, quo ipse pro sua libertate [illegible]
[illegible] et quo formaliter decernat mundum producere in illo Decreto
tempore, in quo mundum producturus est. Duas sunt in assertione partes
[illegible] explicandae, n. 1a quae est, necessum est Deo, quod decernat formaliter
ab aeterno, n. producere mundum pro toto illo tempore, pro quo illum pro
ducturus non est: circa quam notamus, stulto Oxilla, [illegible] decerne
re formaliter n. productionem mundi; nam quod satis virtualiter debeat illam de
cernere, ex 2a parte eiusdem assertionis plane constat. si enim hoc ipso, quod
debeat, decernere formaliter ab aeterno productionem mundi in illo decreto
tempore, in quo illum producturus est, et propterea eam productionem re ipsa
decernat; decernit quidem virtualiter n. producere mundum in to
to tempore ante: q. cum necessum Deo sit, quod ab aeterno productionem mundi
formaliter decernat, et re ipsa eam decreverit, ut in 2a parte nostrae assertio
nis dicemus; fit plane, quod saltem virtualiter decernat Deus, n. produce
re mundum in toto tempore ante: quapropter idem restat [illegible]
[illegible] circa decretum, quo deus ea, n. productionem formaliter ab aeterno de
cernat.

2a pars eiusdem sit est necessum est Deo, quod ab aeterno
decernat formaliter, producere mundum in illo Decreto tempore seu instan
ti, in quo illum producturus sit; statuit sit impossibile Deo, quod si mundum re
ipsa producturus sit, n. elliciat ab aeterno actum, quo vellet illum producere:

[illegible] illud notandum occurrit, nos in hac duplici 2a assertione statuto nil curare. Sit ne Deo actus voluntatis mente nostra distinctus, actus illi, quibus Deus decernat productionem mundi in tali tempore, et non productionem pro tempore antecedenti; an potius unico indivisibili actu Deus utrumque decernat: vel, utrumque pro priori instituto hac vice decernimus; quoniam solum intendimus, disquirere, num Deus illud utrumque debeat arbitrio decernere, sive unico actu, sive duplici distincto decernat: tametsi nobis videat, id verius, actus non nostras [illegible]: quoniam obtat ipsa, in ratione adaequate operantis, [illegible] in [illegible] dependent.

[illegible], sic statuta nullo existente fundamento, quae in praecedentibus capitibus statuebamus, nobis tenendi; quo nec nullus illorum nobis est efficax: n. [illegible] [illegible], nullumque [illegible] ideo, quod libertatis contradictionis [illegible] [illegible]: certe nihil est, quo partem contrariam efficaciter probet; nam dicere erit, Deus potest omittere actus quo decernat, non producere talis [illegible] talis [illegible], ut videlicet sua libertate utatur. Itaque [illegible] 2a statuta nobis [illegible] veritatem; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] falsis probis nobis apparet, id Deus se suspenderat ab actu, quo [illegible], non producere mundum pro illo determinato tempore, pro quo illum producturus non est; hac [illegible] non [illegible] [illegible] nec quod imperfectionis secum afferat; quamvis si [illegible] metaphysica principia [illegible] [illegible] [illegible], facile nobis erit, [illegible] ipsius [illegible] tueri. [illegible] ratio pro [illegible] in praecedenti cap. [illegible] [illegible] expendit. cap. 7.

Opus sane est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Experientiam: quoniam rei productionem habet extra suas [illegible] rationem [illegible] esse debuerit [illegible] necessarium sit [illegible] deus [illegible] manere ab aeternitate irresolutum et indeterminatum ad producendum et ad non producendum [illegible] rei aut debere elicere actum positivum quo determinate rei productionem aut determinate non productionem decernat: [illegible] irresolutus [illegible] quam intellectuale [illegible] sit irresolutum et indeterminatum ad operandum [illegible] non operandum: unde [illegible] et [illegible] deus [illegible] ab aeternitate [illegible] quoniam [illegible] imperfectio deo repugnat, et tum alioqui ubique non sit irresolutus et indeterminatus [illegible] ad operandum et ad non operandum, [illegible] necessario elicuit ab aeterno actum [illegible] quo determinate rei productionem aut determinate non productionem decernat; [illegible] necessarium est, quod deus alterum [illegible] decretorum ab aeterno elicuerit.

[illegible] rei [illegible] necessarium est, quod deus maneat in aeternitate [illegible] irresoluto et [illegible] indeterminato ut operetur, et ad non operandum, [illegible] non eliceat ab aeterno actum, aut determinate rei productionem, aut determinate non productionem decernat. [illegible] extra [illegible] quam intellectuale [illegible] sit irresolutum et indeterminatum ad operandum et ad non operandum; [illegible] certo [illegible] determinatum in alterum extremum cognoscere debeat. [illegible] deus non se determinat ad operandum, aut ad non operandum, est irresolutus et indeterminatus ad hoc utrumque extremum: [illegible] mere se suspenderet ab utroque actu [illegible] extra contradictionis, non determinat ad operandum, aut ad non operandum: [illegible] mere se suspendit ab utroque actu [illegible] extra contradictionis, manet deus irresolutus et indeterminatus ad operandum et ad non operandum. [illegible] evidente: quoniam deus est [illegible] indeterminatus ad operandum et ad non operandum; et converso deus non se determinat ad alterum extremum, manet indeterminatus ad utrumque, necessarium est.

[illegible] maneat [illegible] indeterminatus deus, [illegible] se suspendat ab utroque actu [illegible] extra contradictionis, [illegible] erat [illegible] [illegible] non se determinare ad alterum extremum [illegible] suspendere est: [illegible] deus [illegible] suspendat [illegible] producendi rem, et [illegible] non producendi illam, non se determinat potius ad hoc extremum quam ad illud, et converso est indeterminatus et irresolutus

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cooperationem, [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] illud extra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positivum [illegible] [illegible]
[illegible] negativum. [illegible] [illegible] [illegible] agens [illegible] [illegible]
operandum, [illegible] [illegible] [illegible] operationem; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] agens [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] positivum intelligimus,
illud [illegible] negativum [illegible]; [illegible] [illegible] falsum; [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intellectus agens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] intelligit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

porro autem suspensione[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] certo
[illegible] [illegible], et quid [illegible] [illegible], [illegible] agens [illegible] manent
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible]; et ut [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] certissimo [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]; et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] circa [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] agente creato

na l. [illegible] absoluta ceterum quaedam remaneret non esse [illegible] ut [illegible] emitteret actum ipsum emittat; nulla est enim in eo imperfectio; et [illegible] agens creatum intellectuale et [illegible] [illegible], [illegible] et ex plena potestate suspendat actum illum emittere, neque [illegible] determinare possit. [illegible] quae [illegible] mihi mente habuit, et quae non [illegible] [illegible] aliter [illegible] tota [illegible] apprehensione [illegible] [illegible] niam.

50. Dicet aliquis non manere Deum indeterminatum ad operandum, et non operandum, eo quod se suspendat ab utroque actu, de quo in praesentia loquimur; sed determinari absolute et simpliciter ad non producendum rei, eo quod productionem ipsam non determinat. [illegible] solutionem [illegible] [illegible] [illegible] viro docto; [illegible] solutio ista intendat, Deum determinari negative ad non productionem rei per hoc, quod ad productionem non se determinet; [illegible] [illegible] [illegible] nihilo deservient; quoniam determinatio negativa ad extra [illegible] negativum e[illegible] contradictorium, [illegible] determinatio sit [illegible] determinationis ad extra [illegible], non [illegible] [illegible], quod agens maneat simpliciter indeterminatum ad operandum, et ad non operandum pro tempore immediate sequenti ad illud instans, pro quo [illegible] [illegible] non determinatum ad operandum; [illegible] licet pro instanti illo nequeat agens [illegible] se ad operandum determinare, eo quod nequit [illegible] simul duo [illegible]; [illegible] tamen se determinare ad operandum immediate post illud instans; ut [illegible] in omissione determinationis ad operandum. [illegible] evidens in [illegible]: [illegible] indeterminationis [illegible] Deo nos attribuimus.

[illegible] nulla solutio [illegible], Deum determinari [illegible] non operandum hoc ipso, quod non se determinet ad operandum; [illegible] [illegible] argumentum non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae est controversia; aut ea solutio refutata [illegible] argumentis quo probavimus, Deum manere irresolutum et indeterminatum ad operandum et ad non operandum, si ab utroque actu circa [illegible] [illegible] se suspendat. [illegible] [illegible] Deum determinari ad operandum hoc ipso, quod non se determinet ad operandum, [illegible] [illegible], Deum elicere actum volitionis, quo operari decernat, hoc ipso quod non eliciat actum volitionis quo decernat operari; et hoc certe est, de quo controvertimus, [illegible] [illegible] Deus debeat elicere decretum non operandi hoc ipso quod decretum operandi non eliciat; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] controvertimus.

Sed si sensus sit Deus detrahi ad non operandum hoc ipso quod non se detur ad cooperandum quatenus ex ipsis non detrahens ad operandum, et ex immutabilitate divina sub supponentis et a Deo decreti cognitis detrahi Deus ad cooperandum in aeternum in ea omissione. Si ergo hoc intendat, dicendum Deus detrahi ad non operandum hoc ipso, quod non se detrahit ad operandum. Contra si dico ipsum quod forte immutabilitas divina non obest, quominus Deus eliciat in tempore actum volitionis quem ab aeterno non elicuit, qua de re in sequenti disputatione fusius agemus. [illegible] falsus est ea doctrina intelligendo quod possit Deus se suspendere ab utroque actu volitionis et decreti. Contra est ratio repugnat ex nostra ex ipsa indecentia seu imperfectione, quae resultaret in Deum si irresolutus et indeterminatus diu esse, hac certe irresolutione seu indeterminatione detracta nil subsistit ratio cuius ea actus suspensio impossibilis Deo sit ut hactenus ex praecedentia expendimus = argumenta pro contraria sententia in quaestione proposita dissolvuntur. c. 2.

Cum omnis sententia quae nobis videatur tamen nullo urgenti fundamento contraria metaphysice suaderi possit, debemus ex argumenta illa dissolvere quae pro contraria opinione in quaestione adduximus, et ad 1um fundamentum est, illud recte probari quod decretum Dei de non producenda re, quae ex productione non est non requirit, ut carentia talis rei sive non productio, et ex productione illo tempore quo res ipsa futura non sit. Deinde admittimus non esse urgens fundamentum, ut volitio Dei non productionis rei esse probet quod omissio seu non productio rei debeat esse positiva et fractio voluntarie volita. Tale non hoc negari potest, quoniam effectio divina sufficient intelligibilis debet esse, si Deus intelligatur totus velle facere non productionem rei, quae productio non est, omnis non intelligitur [illegible] non productionis producta; quae [illegible] ratione [illegible] in Deo decreti efficax quo Deus facit decernat ab aeterno non producere rem quam productura non est, in eo solum consistit quod indicamus

imperfectum afferre quod Deus sit absque ulla determinatione et quod res quas ab aeterno cognoscat
quod ex sua aeternitate cognoscit, et futurus aut non futurus est ut in ipso
praecedenti explicuimus.

Ex supra dictis colliges qua ratione Deus sit perfectus et requiratur ad
effectus duo quod omissio sive non productio Dei quod non solum dicatur debeat esse
positive et formalis voluntaria sive volita hoc non est, si omissio sit
requiritur a posteriori sive indirecte id est requiritur quatenus requisitum est ut
excludat extremum aliud quod ex se dicit imperfectum, extremum autem imperfectum
involvens est ipsa suspensio, ut quae est irresolutio et indeterminatio uti iam
explicuimus, et quia indeterminatio haec aut fieri negat aliter quam per actum
quo Deus vellit producere res aut quo velit eas non producere requiritur
sane alter ex his actibus quod est requiri indirecte quantum attinet ad rationem
voluntarii qui in omissione Dei consideratur: contra quod ex suppositione quod Deus
non eliciat actum quo velit mundum aliquando producere debeat elicere actum
quo vellit illum numquam producere, adeoque his ipsis manet solutum illud
argumentum sub quod satisfit instantiae quae contra solutum ibidem factam
afformabatur. Ad 2um confirmationem illius eiusdem argumenti Respondeo debere negari in Deo
quamlibet perfectionem, sive quamlibet rationem, quae ut talis est aliquid imperfectionis
involvit ut est evidentissimum quia in Deo nihil imperfectionis reperiri potest,
sit plane hoc formaliter aliquam rationem aliquid imperfectionis involvat negatur
in Deo reperiri libertatem contradictionis afferret in suo conceptu formali a-
liquid imperfectionis quia afferret suspensionem agentis liberi quod ut liberum est eo
genere libertatis, et quia suspensio haec dicat imperfectum, ut quae est irresolutio
et indeterminationis ad opus et ad non opus, ut in ipso praecedenti diximus, neque
Deo convenire. Ex his ipsis facile satisfit confirmationi eiusdem illius
argumenti quia ex ipso praecedenti constat ideo creaturam posse se suspendere ab
utroque actu formali contradictionis eiusdem obiecti, quia ut est creatura est capax imperfectionis
imo vero ex imperfectione conditionis convenit creaturae quod se aliquando suspendat,
ut in praecedenti ostendebamus.

Ad 2um argumentum in eodem 2o ex parte factum Respondeo, volitum

illa

illud quod Deus ex[illegible] decernat, mundum nondum producere potest esse ex [illegible]
[illegible] quae Deus sibi complacuit in eo quod ipse sit sibi [illegible]
eius quin creaturis ulla ratione opus habeat: Secundo autem dicimus respectu omissionis;
[illegible] in eo quod omissio duplex sit, pura omissio et quae sit ex aliquo
motivo, et si quis omittat aliquid ex vero motivo, vel detrahat ex hoc motivo
ad praedictum omissionum et convenienter intelligitur non mere omittere sed se potius ad
omissum detrahere: quisquis autem sese detrahere ad omissionem dicitur velle
tale omissum, sive se potius detrahit et convenienter non mere omittit, et mere
omittere est non se ditare ad productionem. ex quo et ad instantiam [illegible] dicitur solutus
illi ipsi argumento subiectum [illegible], non obstat [illegible] ditionibus in pura
omissione et aliquibus potentiis volitionis.

Duo adsunt dissolvenda circa duas posteriores assertiones
quas nunc explicamus, [illegible] consulto nos non dixisse esse ex se
impossibile quod Deus ab utroque actu [illegible] dictis [illegible] de suspensione
esse [illegible] ex se necessarium, sed quod Deus alterum e duobus actibus dictis [illegible]
obiectum eliciat, sed dixisse illud prius esse Deo impossibile, et hoc posterius
itidem esse Deo necessarium. dicimus autem id esse Deo impossibile, et hoc necessarium
nos significare intendimus, impossibilitate et necessitate praedictas convenire
Deo duntaxat ex ipsa perfectione divini esse, ex eo enim quod Deus sit
ita perfectus, ut perfectior excogitari nequeat, habeat etiam ut se habere
ita perfecto modo ut perfectius se gerere nequeat [illegible] alicui eorum
actuum suspensio non nihil imperfectionis afferat, [illegible] est quod impossibilis perfectissimo
Deo, at non ex ratione rerum, quae producendae aut non producendae sunt, [illegible] ut res
non producantur a Deo, non requiritur quod Deus potius velit illas
non producere, sed sufficit quod non velit illas producere, nec [illegible]
libere ad illarum productionem decret, et hoc ipso et [illegible] quod
nec velit producere nec [illegible] velit [illegible] decret nunquam
res producendae, si quidem ut reipsa producantur necessarium est quod

deus velit ess. illos producere, aut quod inde pendeat ab huiusmodi actu se ille ad effectus detrahet, ut ex nra gra de libertate contis active se detrahere pot.

Unde nota id, quod colligitur ex dictis satis aperte colligitur neque Deus non posse se suspendere ab actu, quo complacuit in operibus debitis quae digne sit, neque Deus optimus complacuit et sibi Deus non posse se suspendere ab actu quo displicuit in operibus quae sit in honesta moralit. ratio huius assertionis est quae in superioribus assignavimus quod sicut nobis apparet inferius modus se gerendi dei quod se suspendat ab omni actu circa obiecta quae intrinsece Deus conuenant atque accordius haerent eliciere actus proportionatos obiectis intrinsece oppositis et accidit specialis ratio actu complacentiae nam si Deus semel se suspenderet ab actu complacentiae quo in hoc iusto v.g. complaceat (idem esto de quibus alia re amoris diui digna) nunquam posset in ea eadem re complacere hoc autem mihi est absurdum et opposito omnino certum, quod negat Deus ab actu complacentiae circa obiecta honesta se suspendere. porro autem Deus non posse complacere in hoc iusto si semel a complacentia pro instanti se suspendat probatur nam in hoc casu deberet Deus vi iuris libertatis sibi nouo in hoc iusto complaceret cum antea ab hac complacentia se cohibuisset nam absque noua ratione mutaret decretum suae voluntatis ut hinc quaerimus in § 3. huius tractatus et non nulla in dictis disputationibus.

Ex his apre dictis ulterius colligitur, quod Deus necessitetur physice et de facto ad actum complacentiae in re, quae hac complacentia digna sit ex suppositione quod talis res detur, siue positiua sit

siue illam negatiuam pro huius illati: q in 1° neq. deus displicere in iis, quae [illegible] ponunt ut bona absq. ulla prorsus malitia morali [illegible] nulla [illegible] nec deus diuina quae necessitate [illegible] potest displicere bonis [illegible] talis aut in illo displicere: rursus neq. deus [illegible] suspendere utrumq. actu [illegible] ut hactenus [illegible] ne cessitat [illegible] deus [illegible] actus [illegible] in honestas [illegible] quia actus [illegible] posi [illegible]: [illegible] fit quod deus [illegible] placeat in omis. peccati, quia omissio peccati [illegible] honesta: [illegible] placeat deus in omis. [illegible] indifferentis quia omissio [illegible] quia deus [illegible] placeat in omis. melioris boni [illegible] tandem deus [illegible] peccato siue illud sit omis., siue mere omis., siue graue sit siue [illegible].

An et qualis diuina voluntas immutabilis sit? Disp. 49

Triplex immutabilitatis genus [illegible] diuinus declarat. C. 1.

Grauis [illegible] huius disp.nis difficultas [illegible] aestimari [illegible] diuina [illegible] sint, alia [illegible] occurrunt, quae [illegible] mouent ut [illegible] siue [illegible] deo conueniant

sit divina repugnent 1us genus est mutationis physicae, 2us mutationis moralis

3us denique mutationis mere rationis. mutatio physica est qua deus

in sensu esse reali se haberet intrinsece aliter ac se antea habebat

quatenus vel deus aliquid denuo sibi intrinsece reciperet, vel quatenus

ex intrinsecis quae habebat aliquid denuo amitteret qua ratione mutatur

physice aqua dum calorem, quem antea non habebat, denuo suscipit

intrinsece et mutatur homo amittendo actum visionis motum vel localem

quem antea habebat. mutatio moralis mutatio decreti sive

affectus voluntatis erga obiectum illud erga quod deus antea decre-

visset, aut cui esset affectus, ut cum quis decreverat

tale vel tale iter aggredi, aut talem vel talem dignitatem sibi comparare

et postea hoc decretum deserit decernendo obiectum aliquod cum

antea decreto incompossibile aut mere omittendo velle illud quod

+ habebat ubi notandum est ad mutationem hanc moralem non requiri quod dictum

+ prius

ex vitio labilitatis, quod tum solum mutatio decreti est ex plicitate quod sive

nova urgenti ratione quis decernit aliter ac prius decreverat, quam

si denuo nova urgens ratio interveniat quae obiectum aliter decernendum

esse suadeat, quod dona, quo antiquum decretum mutat non arguit

instantiam et labilitatem sed deffectum intus faciat ut certum est eum

antea ignoraverit rem illam propter quam satius est mutasse

decretum. Itaque mutatio moralis est mutatio prioris decreti

in aliud cum 1o incompossibile sive id ex vitio labilitatis, sive

ex deffectu intus sive ex alio capite absque deffectu eveniat.

Mutatio mere rationis est, qua divina voluntas,

non fieret affecta aliquo ad obiectum illud ad quod antea non

fiebat affecta aut quod desinerit fieri affecti ve

in rs ad qm antea affectiue ferebat quin affectiue hec tendentia valit non tendencijs operando qm opponit tendencia actualis Dei ad obtm meis suspensioni actuali tendencia ut si deus incipit in tempore, velle effectiue productionem mundi cum antea nihil de productione aut non productione decrevisset aut si deus in tempore omitteret ferri affectiue in rs, quod in qq peteris ostendit ut infirius latius explicauimus et quod mutationem hanc appelamus mutationem mere rationis quod dum ut illa consentit instituto considerauimus, fit absque ulla mutatione physica Dei imo et etiam absque mutatione alicuius decreti quod deus antea haberet ut mox demonstrauimus siue id possibile sit, siue impossibile Deo quod de re mox futura est controversia.

Ex dictis plane constat mutabilitas, quae in Deo considerare solet consequenter posuimus esse triplex alia nempe est mutabilitas physica, alia moralis et alia mere rationis: cum enim mutationes genera tria sint, ut latius explicauimus triplex erit mutabilitas, quia mutabilitas non est aliud quam aptitudo seu potentia ad mutationem et cum quilibet actus distinctus ab alio actu singulis diuersus dicat diuersam potentiam seu diuersam aptitudinem ad actum diuersum supponat fit plane quod quae tria mutationes genera diuersa consideramus, tres etiam diuersas mutabilitates considerare mus. Sic immutabilitas triplex est, alia quidem immutabilitas physica alia moralis, et alia mere rationis. fit quod ex dictis triplicem esse immutabilitatem, considerare possumus tres impotentias, quarum quaelibet sit impotentia ad specialis actus mutationis ex mutationibus explicatis, nam immutabilitas physica est impotentia ad physicam mutationem immutabilitas moralis est impotentia ad moralem mutationem et denique immutabilitas mere rationis est impotentia ad mutationem mere rationis explicatam: quae dicit

nie ffalsis intuit[illegible] e[st] Lecciori ... possit [illegible] ...

Quod quatrib. illa mutationis genera paulo ante explicata sint inter se singula diversa, patet, quia ex quibusvis membris illius divisionis potest considerari invenire aliam substantiam quam Deo, quin alia duo membra invenire dicantur: quod si genera mutationis singula diversa ex suis conceptibus, quod quod sint an ex aliis prius metaphysicis se invicem ... aut illorum aliqua amittant. Antequam quod in [illegible] considerare possumus mutationem physicam sine aliis duabus dictis, quod possumus considerare saltem quod [illegible] quod aliqua substantia intellectualis sit mutabilis mutatione physica, quin sit capax mutari mutatione morali aut mutatione mere rationis: hoc constat, si consideremus quod aliqua substantia intellectualis intelligat et amet quemcumque actum realiter ab ipsa distinctum et quod aliquem [illegible] talis sit ut actum quem semel habuerit nequeat in aeternum [illegible] quere in hoc [illegible] casu et evidens est quod substantia illa subeat mutationem physicam quando actum intellectus aut actum voluntatis eliciat, cum tamen sit moraliter immutabilis hoc ipso quod nequeat mutare decretum semel habitum [illegible] sit quod etiam immutabilis [illegible] immutabilitate mere rationis [illegible] hoc ipso quod denuo tendat cognitione aut amore in aliquod objectum, [illegible] nobis actum intellectus aut voluntatis ut supponimus communiter quod [illegible] ea substantia mutetur mutabilitate [illegible] rationis, non tamen rationis mere, cum etiam physice mutetur.

Deinde mutatio moralis dari potest sine mutatione physica et sine mutatione mere rationis: patet hoc si consideremus substantiam intellectualem quae sit immutabilis physice, sicuti de facto est Deus, sit tamen moraliter mutabilis eo quod ex aliquo defectu intellectus aut ex vitio levitatis aut ex alio capite mutare possit decretum quod semel habuit, ut paulo post latius exponemus, et insuper sit immutabilis immutabilitate mere rationis, nempe talis sit ut nequeat desistere ab actione voluntatis etc. ex ultima [illegible] dictis ut in praesenti disputatione de Deo docuimus

ceterum notandum est quod ut predicta substantia sit immutabilis immutabilitate mere rationis
non satis est, quod nequeat ab alteruter actu voluntatis et potentia se dictamine suspendere
sed necesse requiritur quod nequeat eorum actum simul clarorum omittere, ut est
ex dictis in hac disputatione plane constabit.

Denique mutatio mere rationis potest esse sine physica
mutatione et sine morali et res videt in substantia intellectuali quod esset im-
mutabilis physice et immutabilis moraliter posset tamen omittere actum voluntatis
quem antea habebat postquam impletus esset ut si videremus Deum velle
ab æterno producere et conservare talem et talem rem per tale determinatum tempus
et illum actum omittere postquam res ea est destructa; quod quidem fieri absque
mutatione morali inferius ostendemus, eo casu istum latius explicatum
reperiemus. Ex his ergo constat tres mutationis rationes explicatas esse
expositis propriis rationibus diversas, quod quidem sit an fieri possit
seorsum possit quod divise reperiantur [illegible] alia prius expositas
dicendum est.

Diximus mutationem moralem posse sine mutatione physica
reperiri quia id in nostris principiis certum est. At oportet quod id
sententia instituto crebrius probemus. Primo autem nam si sic concessum
Deum ex sua libertate mutari decretum quo mundum producere de-
crevit in decretum aliud quo mundum non producere divina decrevisset
certe mutaretur moraliter ut est certum non mutatio moralis sive
ex vitio sive sine vitio aliove defectu contingat in eo consistit
quod supremum intellectum mutet decretum quod antea habebat sed Deus
in casu proposito dicto non mutaretur physice. Ergo mutatio moralis se-
parabilis est a mutatione physica quamvis illa sine hac

vny decry in aliud obj n' recipit nouu effectu ipsi intrins
q mutatio illa consistit in eo, q illius voll. se suspendat
ab eo, q actualiter tendat affective in productionem mundi, denuo
tendat actualiter q licet ipsa in non productionem mundi ut patet eo [illegible]
amotis [illegible] explanando actu libero voll. divinae qui [illegible] liber sit
in esse voluntatis seu affective tendentiae =

Vol. divinae esse immutabilem physice & moraliter.

Vol. divinae esse ... immutabilem physice seu mutatione physica
adeo certum est ex se et ex nostris principiis ut latius probatum n' requirat
... certum est, q nulla mutatio physica [illegible] [illegible]
nat ut [illegible] in effectus involuit. ... est certum ex nostris principiis
actus liberos vol. divinae & quoniam ut divina voluntas physice & realiter
mutaret aut saltem more nostro concipiendi ... erat, q amaret ac
tualiter obiectum q aliquem effectum ei realiter superaddita aut sup
addita saltem more nostro concipiendi ad quem divina voluntas n' amat
actualiter obiecta q aliquem effectum q illi ... et realiter aut more
nostro concipiendi superaddat q amat actualiter obiectum creatum quatenus
formaliter q se ipsa affective tendit in illud quin ... mente
cogitare possimus aliquid superaddi perfectioni illi q est ipse
actualis amor ... q hic actualis amor creaturae
velle dicatur q divina vol. immutabilis n' nostro physice &

realiter siue etiam more nostro concipiendi est immutabilis mutatione physica.

Dico secundo facta hac voluntas diuina esse physice immutabilis. Si aliquid fingeremus, Tamquam illicitum Deus posse singulariter mutari physice quatenus posset decernere in se [illegible] miraculum quo [illegible] in actuali hypostatica copulatione aut quatenus posset, recipere substantiae aliquid acquisitum creatum quam [illegible] illius recepisset, licet non hoc fingamus [illegible] complebile supponere vellemus adhuc diuina voluntas esset physice in mutabilis, [illegible] licet eam mutabilitatem fingamus. adhuc diuina Dei voluntas non amare obiecta creata [illegible] aliquid ei superadditum etiam more nostro concipiendi per amari condita obiecta realiter [illegible] ipsa, ergo ea mutabilitas antea [illegible] non pendeat ab eo quod diuina voluntas amet obiecta creata [illegible] aliquid ei realiter aut more nostro concipiendi superadditum, nec quod voluntas diuina sit qualis a nos non pendit ex eo, quod substantia diuina sit ipsa incapax recipiendi ea creata, siue vnionis hypostaticae [illegible] licet Deus esset absurde mutabilis physice adhuc illius voluntas esset realiter qualitatis physice immutabilis [illegible] dixi quod voluntas diuina esset realiter qualitatis physice immutabilis [illegible] ipsa [illegible] mutaretur siue Deus in suo esse mutationem subiret [illegible] non [illegible] voluntas diuina sit realiter ipsa esse diuina certe [illegible] quod esse Dei mutaretur Dei voluntas realiter [illegible] mutationem subiret

Dico tertio voluntas diuina esse immutabilis moraliter hanc assertionem [illegible] [illegible] Scripturae et SS. Patrum quos in [illegible] referimus [illegible] ratione, nam mutatio moralis est vti diximus, mutatio decreti [illegible] habitus neque [illegible] sine imperfectione [illegible] aut sine vitio leuitatis [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] imperfectionis [illegible] ingerere physico.

qm ingere moris [illegible] repugnat q repugnat Deo propris mutat moralis
ps mut. moralis v. sit. maior pt. q. sugt. Deus mutare decretum simul
habitum nisi quatenus denuo cognosceat rem aliquam quam illum antea
latuerit hoc cuius mutius sit mutatio decreti qm illorum servare
aut quatenus eius Deus oia antea decretum cognosceret quae cognos
libera tn decretum pristinum mutet: Si 1° modo res accidat
plane ostat dari in effectu in intellectu Dei cum n. cognoverit unico
intuitu [illegible] cognoscibile erat: sim autem 2° modo res habeat, dico
hic verti libertatis vitium qui nimis vitium istud in eo consistit qd quis absque
vlla urgenti rôe mutet decretum qd in affectu libertate prius
habuerat q si Deus mutet decretum qd rebus oibus qs hinsice
affectis prius habuerat dico sit [illegible] libertatis vitium et incitudinis.

Dicet aliquis, quamvis Deus mutet decretum, qd de rebus
oibus rite [illegible] habuit n. dico hic libertatis vitium nam
ut ea decreti mutatio sit Deo honesta satis est [illegible] libertate
Dicere et quod Deo placet, antiquum decretum mutare: qr. n. in creatis
mutatio decreti prius habiti sit ex libertatis vitio, q ex defectu
intus n. quenat [illegible] sumit [illegible] ex eo qd creat voluntas n. sit regula
honestatis at eius vol. Dicere et illius bene placitum sit tn regula
honestatis, fit qd mutatio decreti prius habiti sit Deo honesta
hoc ipsum, qd ex illius vol. qr q sua liberte ac bene placito decretum
antiquum mutat ea mutatio fiat et [illegible] nos ipsi n. semel
hac eadem dicta utimur diximus in disputati omis [illegible] dicut is
mundi futurum honestum Deo hoc ipso qd ex illius libertate
fiat; et alia in n. huiusmodi [illegible] si a creat is fierent
eorum ipsis placeat, ea facere, n. si fiali et potius honesta,
similiter a Deo fiant, eorum ipsi placeat, ea facere, si hoc

ipso honestiss^mo Jg si Deus decrete antiquu mutet q^o ipsi placet illud decretu mutare, certe mutat^o hec privati decreti erit compto honesti Dio et conve^l absq ulla debilitatis vitio, ac tandem erit Diogselis.

Le dott^a hec quae sedens obiectio ultit^e vrill^o sit ec^m oper^es, qt si ipse indifferentes ec^m quas tantopat nos eadem dott^a in inferioribus ussi sumus: at ec^o oper^s illas ex se n^s si indifferentes Jo^s tebrate prave moralit^e neq^e ea dott^a Lonj int^r Chatolicos here

Porro autem dicere insufficiens, quod suppositum sit virtualiter in potentia reali ad aliquem actum sibi illi intrinsecum. Probatur 1° quia eo ipso quod suppositum sit realiter in potentia ad habendum intrinsece actum, cum potentia talis possit mutari, et realiter si talem actum recipiat habet, siquidem mutari nihil aliud est, quam habere se intrinsece aliter ac se antea habebat: et si suppositum denuo habeat actum sibi ipsi intrinsecum, ad quem habebat realem potentiam, se habet intrinsece aliter ac se antea habebat, ergo eo ipso mutatur, et cum mutari dicat imperfectionem sit plane quod esse virtualiter et realiter aliquod suppositum in potentia ad habendum actum sibi talis potentia realiter et intrinsece dicat nario imperfectionem.

Probatur idem 2° quia saltem conferret suppositum sibi illum actum ad quem sit realiter in potentia, et impossibile est Deum de novo conferre sibi aliquem actum ipsi intrinsecum, ergo impossibile est, quod Deus non eliciat ab aeterno actum voluntatis quem interius habiturus sit. maior patet, cum actus intrinsecus dicto sicut et quidquid supposito nario denuo dicere perfectum simpliciter et omnino habet Deus [illegible] aliqua perfectionem quam actus [illegible] habet

q[uonia]m n[on] heret si tali actu careret. Ergo effectus deus ipse habitud[o]
talis actus est cum q[uo] res denuo efficit aliquis actus nil aliud
est q[uonia]m denuo habere actum qui quatenus talis est effectus aliquem effectum
dicat ergo etc.

Pr[obatur] 2. eadem s[ententi]a q[uia] si deus eliceret in tempore actum
volitionis quem ab aeterno non eliciuit esset inconstans et vitij inconstantiae
c[on]heret; sed impossibile est deum inconstantiae vitium aut aliquid aliud c[on]here
ut est evidentissimum; ergo impossibile est deum non decreuisse ab aeterno sue
non eliciuisse ab aeterno actum volitionis quem in tempore habere dicatur. maior
facile suadet q[uia] vitium inconstantiae in eo consistit quod quis in
tempore mutet libere statum quem antea habebat: atqui necesse est, quod
deus mutet statum, quem antea ab aeterno habebat si in tempore eliciat
actum volitionis quem ab aeterno non eliciuit siquidem prius erat in statu
non volentis rem illam et q[uonia]m actum volitionis in tempore eliciuisset postea
esset in statu volentis eam rem ergo deus libere per [illegible]
actum istum volitionis eliceret esset inconstans ut qui libere statum
antiquum mutaret.

Pr[obatur] 3. eadem s[ententi]a q[uia] nulla res honesta deo digna
est [illegible] q[uonia]m deus non decernat ab aeterno sue non eliciat ab aeterno
actum volitionis quem in tempore eliciturus est [illegible] certo cognoscat
quod in tempore volitionis actum eliciturus sit atqui necesse est, quod deus
[illegible] ex aliqua re honesta ipso digna aut quod ex huius modi re
ab oper[atione] sese suspendat ergo necesse est quod deus decernat ab aeterno
[illegible] quod in tempore decreturus est. [illegible] maior [illegible] illa actus volitionis
nequit deservire ad [illegible], [illegible] ad aliquid creatum et potius induceret in
[illegible] in deum [illegible] induceret irresolutum [illegible] ergo [illegible] dilatio illa

q aliqua ratio deo digna honestum.

Ad 3um deus negat omittere actus volitionis, quos semel
ab aeterno elicuit, sed ex ipsis ipsis, quae hactenus adducta sunt, constat necess-
esse quod deus eliciat ab aeterno actus volitionis quos in tempore eliciat: probatur
itaque 1°, quia si deus actum semel elicitum omitteret, mutaret decisionem
suis relinqueret actum sibi intrinsecum quem antea habebat. 2° amitteret
perfectionem illam quam actus volitionis ex suo conceptu dicit ac proinde deus
maneret minus perfectus quam antea erat. 3 esset deus in aeternum subiectus
vitiis inconstantiae subiceret quod sua libertate non conservaret in statu
quo antea habebat. 4 nulla ratio honesta digna deo est
quare ipse omittat actus volitionis semel habitus. 5 denique auditoris
actus divinae voluntatis est sua aeternitas: ad quam debet esse aeternus et ut
cum sit perfectissima, perfectissima est actus divinae voluntatis aeternus
a parte ante et a parte post, et si hoc negetur nullum sane fundamentum suppetit
ut dicatur actus voluntatis divinae debere esse ab aeterno.

Ad ...

quae ipsa facultas supposita Volitiva ut ex meis principiis de actu libero Volit. divi[nae] sequitur; ni amittit Deus aliquam perfectionem sibi intrinsecam ex hoc quod abiecta Volitionis habitus desurgendat. Ad 3. 3 ro. constabit in ex[illegible], ubi proponimus comparandi ro., quod doceat voluntatem divinam posse absque ulla imperfectione mutari mutat[ione] mere habitudinis, ibi n. ostendemus nullam involui imperfectionem in eo, quod Deus desinat decernere prius habitum postquam reiiceta decretus perfectissime id quod ex[illegible] decreuerat.

4 ro. inito meliori fundamentibus, quomodo tale ostendimus post ro. subiciens post quam Deus desinat decernere quod habebat: imo vero possibile ei [illegible] in venire, postquam Deus perseverari deceat in decreto, quod habuit adhuc postquam decernere istud perfectissime simpliciter et ut intelligibilius dicemus. Denique ro. subiungit id quod controvertimus inter dubia quod in presenti disquirimus, i.e., nunc actus liber Dei sit naturaliter aeternus tam ante quam post? Et sub his inmutabilitatis divinae personae et [illegible], quae nos in praesenti disquirebamus, ex eo petita, quod imperfectio dicat in Deo, esse Deum

et indubitata ad opera et ad non opera liberi, nec esse

quod deus ab aeterno decernat id quod intrinsece defecturum est et nulla

efficax ratio est quae suadeat deus non posse se suspendere a decreto habito

postquam illud perfectissime impletum sit

Ad testimonia S. Scripturae et Patrum fateor dico quod si dicat

id, quod revera dictis omnibus est si duntaxat ad humanum verborum sensum

attendamus, quod revera dictum est in iis locis adductis nil aliud significari

quam quod deus sit in suo esse et in suis decretis prorsus immutabilis

quatenus impossibile est quod deus non exequatur perfectissime id quod revera decrevit

aut fieri possit si recipia accidat quod postquam decretum divinum

perfectissime impletum est deus se ab illo suspendat nihilo spectabat

ad testimonia illa quae adducuntur et ad alia multa quae adduci possent sicut

nihilo id spectat ad certitudinem et immutabilitatem promissionum divinarum ut

in sequentibus demonstrat ostendemus.

Fateor tandem aliqua testimonia ex supradictis ipsa

significare quod deus ab aeterno decernat quod intrinsece facturum est: si id

nos libenter admittimus tamen non propter rationes quas alii utuntur: quod vero

in aliquibus testimoniis ex adductis dicitur nulla dilatione sive eodem modo manere,

sermo est de immutabilitate quoad ipsum decretum quatenus ultra

certitudinem, quod resistit eo ipso modo quod deus illam decernat prius quam

omnia defectura, quam promissiones divinae deficiant: quod haec

quae in eorum locorum expositionibus diximus tam sint certa, ut existimem, nullum

mediocriter doctum posse de iis dubitare adeo ut ex nullo ex his rationem

dicent pro voluntate divina ita esse in suis decretis immutabilem ut nequeat mutationem ex mutationibus mutari.

Rox Divinit[atis] immutat[ione] ... ratio
...[illegible] volunt[at]is divinae comm[un]i.

Cap. 5.

... [illegible] quae viderimus, rex ... [illegible] ... nihilo
efficaciter esse, ut mutabilitatis mercenationis divinae voluntati negemus; indubitat[e]
... ad nostrarum lectorum utilitatem quod in medio ea argumenta ... [illegible]
mutabilitatis satis probabiliter 1° saltem aspecta suadere videntur. Argumenta autem
eo tendunt ut ... fieri ... quod deus desinat internos decretum efficax,
quod ab aeterno ... illud effectus impletus sit: et arguunt
huiusmodi quod deus desinat decretum, postquam illud effectus impletum
non affert mutationem physicam aut moralem dei, et ... ad nil ultra
... talis decreti requirit... [illegible] ... quod deus ... in
... in decreto ... elicito ... mihi legitima ...
ut necesse erit, quod deus in decretis elicitis ... opus erat quod
physice aut moraliter mutaretur. Si decretum elicitum omnino ...
... in decreto esset ad aliquid ... : ... [illegible]
hoc decretum ad nihil ... sit, nec deus physice aut moraliter decreti
omissione mutatur ... quod deus in decretis elicitis in ...
... non nulla decreta internos mittere.

... [illegible]

... [illegible] ... deus non mutatur physice aut moraliter ...
decreti ... [illegible]
deus non mutatur ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

qd [illegible] Deus [illegible] decretum ejus elicitum [illegible] qd aliquem effectum amittat; [illegible]
[illegible], quae est [illegible] facultas dativa, [illegible] ab eo, qui actualiter [illegible] affectum
in [illegible] [illegible] debebat, [illegible] Deus omittat actum [illegible] [illegible], [illegible]
debat, non mutatur physice; at [illegible] ut Deus mutaretur physice omissio actus
[illegible] habitus [illegible] erat, qd amittat effectum aliquem sibi intrinsecum [illegible] aut nullum
effectum sibi intrinsecum amittat [illegible] actus volitionis prius eliciti omittit [illegible]
[illegible] mutatur physice ut in [illegible].

[illegible] non mutatur Deus moraliter ex eo, qd omittat decretum [illegible]
istud effectus [illegible] [illegible] qd [illegible] intuale [illegible] moraliter [illegible]
decretum [illegible] qd mittit decretum [illegible] ad [illegible] ipso decretum, quatenus [illegible]
decernat [illegible] ejus decreverat aut quatenus omittat [illegible] id, qd decreverat
[illegible] mutari moraliter qd mittit decretum [illegible] [illegible] duntaxat istius [illegible]
illud effectus [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] creatae desinat [illegible]
decretum qd [illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible] dicatur mutari moraliter.
[illegible] [illegible] qd Deus desinat [illegible] [illegible], [illegible] illud effectus
[illegible] Deus mutari moraliter; et [illegible] non mutabilis Deus moraliter, [illegible]
[illegible] res in [illegible] destructa est Deus desinat decretum illud quo [illegible]
[illegible] tali [illegible] conservare decreverat.

[illegible] [illegible] assumptio erat, qd decretum Dei ad [illegible]
[illegible] sit aut [illegible] [illegible] illud effectus [illegible] et hic [illegible]
illud non [illegible] aut [illegible], ut res [illegible] [illegible] [illegible] ad hoc [illegible] fuit
[illegible] res [illegible] erat; ut est evidens. [illegible] illius decreti non [illegible]
[illegible], ut [illegible] destruatur, [illegible] non destruunt [illegible] quo Deus
[illegible] destruunt ipsa [illegible]
illas producere et conservare decrevit [illegible] illas destruere decernat: hoc autem decretum
aut destruunt [illegible] decretum quo Deus illas destruere decernat: hoc autem decretum
[illegible] alio, quo Deus decrevit, res in tali instanti producere et [illegible]
tali tempus finitum conservare. [illegible] nihil excogitari potest ad qd decretum
illud [illegible] decretum [illegible] [illegible] [illegible] desinere possit ad id [illegible]
tanquam ad objectum [illegible] et [illegible] aliud finale [illegible] id productum et conservatum [illegible]
tempus finitum illius rei, [illegible] decrevit, ad nihil aliud deservire potest [illegible]
[illegible] argumento [illegible] satis [illegible] necessarium esse qd Deus finale
[illegible] quo [illegible] destructum illius rei [illegible]. [illegible] potest

Nisil Dut

Nil debt.

... inqua fit latis hac tollit ... autem ... quo naturis ... actu
... deus ... destruct... n. decrety quo illius ...
et servat... tempus finity decreverat ut in aequito facto ...
maneat n. dicto decrety aliud dicty quo decernit ... in aeternum
a tali tempore destruere ... quod decretum dictum est ut ... dicimus ... alio
decreto quo ... et servat... in aeternitate deus decreverat
et ... deus ... dependentiae ... sa ... quadriremis
et ... decrety illud ... destruct... decernit ... altero de
quo loquimur concelat ... diversy est ... sit de alto
... diverso ... hujus decreti de destruct... ...
... dependent... et servat... in eo ... quae
deus decernat talis ... decernat
... in aeternum servare ... non decernit destruct...
... tali ... tempore ... directionis ... in ...
... in quo ... producat
quae ... facilia sunt intellec
... et ... eorum expositionis
... dictis ... non ... sit ... ut destruat
decretum ... illud ... necessitate ad
... omnis ... decreto habito ...
illud ... illud ... sit
... omnis ... defendunt
aut ... decrety illud esset ... necessario ...
... nullus ... omnis decreti
habitus in ... decretum ...
... sit etiam ... servant ...
in decreto habito ... aliud necessario esse ...

negat deus in eo decreto [illegible] illud effectum [illegible]
[illegible] verit [illegible] res ut moneat iste [illegible]
[illegible] cogit deus ad omnes [illegible] habiti [illegible] in illo
[illegible] posit sicut neque deus alij efficere quod nil [illegible]
[illegible]

Sub dist. de mutat. mere [illegible] rationis
volunt. divine [illegible] indittij sint.

Dificile sane nobis est iuditium ultimum sub ea dist. ferre
[illegible] in presenti disp. [illegible] agitamus sub illa [illegible] dist. [illegible] opposite
quam tenuimus nunc dico [illegible] sit mutari [illegible]
[illegible] quatenus posit, [illegible] omittere [illegible] aliqua
[illegible] illud effectum [illegible] sit. [illegible]
nobis [illegible] hac dist. iuditij ultimum ferre [illegible] maxima
[illegible] negativa [illegible] nos retinet, [illegible] alia
[illegible] vis in [illegible] affirmativa nos [illegible] trahebat [illegible]
[illegible] sit ut [illegible] haberi veritas [illegible]
[illegible] probabilitatis [illegible]
negativa [illegible] in medio [illegible] illum [illegible]
[illegible] lectoribus [illegible] aliis [illegible] impositum
[illegible] eorum auctorit. [illegible] possint alij [illegible] placeat [illegible]
[illegible]

Dico [illegible] esse simple [illegible] deus [illegible] a decreto
[illegible] habito [illegible] illud effectum [illegible] sit [illegible] adeo
[illegible] volitio [illegible] hoc ipso quod [illegible] sit [illegible] necessario eterna
[illegible] ante [illegible] post [illegible]

docet deus non posse cessare a decreto semel habito et proinde infinity
sit non l. et nec potest esse alia, quam [illegible] repugnantia Deo qualis
mutatio status [illegible] sicut in quo prius constituerit. non vero
lt. perseverantia in decreto habito [illegible] proinde perfectio infinita
[illegible], non requirat, ut res decreta in futurum eveniat uti deus illa decreverit
requirit tamen ut deus perfectio sit in illo ipso statu in quo semel
se constituit, quod negari non posse videtur, quancumque in statu 2°
maior perfectio et excellentia in Deo mere acquireret quam mutatio quae
cumque rei haec mutatio videretur perfectio cum.

Accidit quod lt. perfectio infinita Dei non mutetur in suo
esse perfecto quod attendat aut attendentia in obiecto cesset ad diversum modo
se habeat; sicque actus non tendit per decretum efficax in id in quod prius
per decretum efficax tendebat: hoc autem uti dixi, nullius mutationis
in Deo arguat, neque maioris perfectionis quod nec mutatio haec in Deum obiecti
vel in mortalem cadere posit et hoc satis est, ut id Deo recedamus
lt. alias nullam efficaciam rei demonstret. [illegible]
[illegible] qui docet, deus non posse cognoscere futura [illegible]
[illegible] in decreto [illegible] decrevit
[illegible] ut deus cognoscat [illegible]
[illegible] in illo decreto [illegible]
[illegible] deus non cognosceret [illegible] sicut [illegible] cognoscit
[illegible] futura [illegible] ita non cognoscat
[illegible] sicut
[illegible] decreto deus ut in illo futura cognosceret ita decretum
[illegible] ut in illo [illegible] quod deus nullam acquirit
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ri utimur i dicto ea illa [illegible]

Dicendum 1.

[illegible]

Hic audit quod licet dicenti deus posse creare adeo potentem illud perfectius infinitis sit non esse bonitatis autem fundandi, et quod ex opposito, ea sane [illegible] dicendi opinio eorum qui dicunt actus liberi dei ad extra esse voluntatem nativam quae in deo intrinseca et ex ipso operi ad extra, sive opus hoc sit tamen ipsa actio, qua res creata producitur sive sit res ipsa producta producendo sive denique sit utrumque [illegible] nihilominus [illegible] inde [illegible] aut [illegible] improbabilis [illegible] in explicatione actus liberi dei procedunt aut [illegible] decretorum liberorum dei, ut decretum liberum [illegible] deus [illegible] singulis ville [illegible], incipere [illegible] desinere [illegible] [illegible] et [illegible]

rei qd esse volitum a Deo &c.

Porro autem neque parte ad Dei in ierg [illegible] gra [illegible] dicto actus liberi volunt[a]s Dei explicatio: [illegible] inde evidenter qm actus liberi efficax Dei constituit in esse tali [illegible] volitu [illegible] durante actu de [illegible] impleri non vero actus liberi efficax Dei ut [illegible] actus liberi efficax antequam [illegible] [illegible] impleri [illegible] actus liberi efficax [illegible] tali [illegible] adepta desinit esse [illegible] [illegible], nec impleri, durante [illegible] omnia [illegible] illius [illegible] [illegible] actus liberi efficacis [illegible] sit ipsa [illegible] adepta ut ea [illegible] fit [illegible] [illegible], fit plane, [illegible] negat dari actus liberi efficax Dei nisi [illegible] operi [illegible] volit[a] intrinseca Dei, [illegible] actus liberi efficax [illegible] talis [illegible] fuerint [illegible] intrinseca durante [illegible] adeptae [illegible] tunc talis actus desinit [illegible] dicta [illegible] adeptae [illegible] illa [illegible] in tempore [illegible] adeptae [illegible] intrinseca [illegible] communicatio illa desinit esse intrinseca [illegible] actus intrinsece [illegible] [illegible] actus liberi efficax Dei incipit [illegible] talis intrinsece, [illegible] intrinsece desinit, [illegible] in [illegible] [illegible], [illegible] dicimus [illegible] intrinsece: [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ipsa [illegible] facta [illegible] [illegible]. Obiiciet denique nobis aliquis [illegible] [illegible]

mis prijs destruxisset in hunc mod. Si deus posset cessare intern
ab actu volit.is quem ab aeterno habuit, posset quod operari libere
ad extra, quia actu aliquo volit.is careret, quod tamen falsum est.
nihilominus [illegible] nos ipsi iudicamus [illegible] dicimus quod deus
posset carere actu volit.is quem semel habuit [illegible] ut deus
libere operetur ad extra, non requirit actus volitionis [illegible]
operari [illegible] ex virtute activa dei ad extra sit [illegible] libere, quia
virtus activa [illegible] posset [illegible] inde se detrahere ad opus, sive se
retrahere intuendo [illegible] absque volit.e, quo deus [illegible] erat [illegible]
[illegible] sit plane, quod si deus posset suspendere in tempore ab
actu quem ab aeterno habuit, posset suspendere ab illo
actu volit.is quo mundum creare decrevit quem ab aeterno
creavisse libera cessat; et posset manere in creat.
mundi ex detractione quae ex ipsa virtute activa [illegible] fiat [illegible]

R. [illegible] facta est ex nobis prijs [illegible]
probare quod, quod ut deus operetur libere ad extra, non requirat
[illegible] actus volit.is, qui circa opus [illegible], aliquid ve [illegible]
rat, ut [illegible] indiff. [illegible] late [illegible], nec nos actus volunt.is
quo deus velit [illegible] efficere ad quod re ipsa efficit ponimus
ut deus libere ad extra operetur, sed ut operetur [illegible] effective
modo quo deus se habere et operari debet: [illegible]
[illegible] quo deus se habere et operari debet, dicit quod deus
[illegible] ab aeterno actum quo velit ea omnia quae in tempore fac
[illegible] ut in [illegible] dicimus, ubi [illegible]
[illegible] melior apparebat [illegible]. Rursus deus
deus liber [illegible] actus volit.is [illegible] operatur ad extra, sive

ut ea particularis sive ut universalis duntaxat operetur, pro qua omnia
quae re ipsa fiunt et in honesta non sunt debeant fieri quae volunt
divinae ut in disp. 13 late quaesivimus. hoc accidit non reddit impeccabile
bile argumento facto eam liquet, quo modo ut possibilis proponimus
quae negari potest, propter actus dei ut tale esse finaliter liberum
et haec tandem sufficiant pro 1a parte huius tract. quam in ex-
positione vol. divinae de eius actibus habemus absolvimus = parte 2a
de actibus vol.is divinae et de eorum proprietatibus agemus. =

finis 1ae p.tis huius tract.

et Deitatis incomitabilis recipiamus, deuemus recipere perfectionem potius dico indiuisibilem quod sit a se operans ... actualis, et actualis Volitio sui Cognoscitiva tum et Volitiua rerum omnium quae non sint formaliter ipsa nec de ipsius conceptu formali id quod lato loco dicto probauimus.

Rursus ex dictis n. supradictis eam perfectionem quam diximus esse actualem amorem Deitatis et facultatem sue potentie volitive respectu eorum, que nec sunt formaliter deitas nec de conceptu formali Deitatis, non esse potentiam physicam etiam more nostro concepti nec esse potentiam virtualem respectu volitionis actualis, sed esse similiter potentiam metaphysicam; potentia autem metaphysica respectu volitionis actualis in eo consistit ut colorem latius docuimus quod sit perfectio potentia positiva quod non dicat ex sua ratione formali actuale exercitium amandi, licet exercitium amandi dicat formaliter perfectionem se ipsam, quocirca ad actum ... se reduxit adeo actuale exercitium amandi siue amare actualiter non conuenit voluntati diuine per aliquid ei superadditum etiam more nostro concipiendi, sed actualiter amare est in Deo ipsissima perfectio formalis facultatis volitiue, que formaliter per se ipsam se exercet actualiter tendendo affectiue in id, quod amare dicitur.

Ex his omnibus quae locis memoratis late comprobata habemus mox in dictis 10 docuimus, videlicet diuinam esse quod formaliter liberam ad amandum et non amandum obiecta quae quia creata quae amore Diuino digna sint, et catenus esse formaliter liberam quatenus ipsa pro sua eminentia et infinitate perfectionis in esse Volitiui potest se exercere tendendo formaliter per se ipsam affectiue in res creatas aut non se hac ratione exercere.

Conent adhuc loco dicto dominus, actum liberum illit[ius] diui non addere
et more nro recipi confectus aliquem ad eam confectum qui ipsa facultas
domina ut talis est, formaliter dicit, sed actum liberum voluntatis esse eam ipsam
confectum quod est formaliter ipsa facultas volitiua ut formaliter complexe ipsam
affectiue tendit in obiectum ex potestate non affectiue tendendi.

Ex hoc [illegible] ex locis memoratis liceat nimis complexato
complexata tradimus verum quod nos est actum voluntatis diui sine
voluntatis actualis non esse [illegible] et rigorosi actum, et more nro
recipiendi assumpta proprie roe actus facultatis vitalis, sed illum esse
actuali proprium exercitium facultatis volitiue ipsius formaliter complexe ipsa se
exercet, sed ad actuale exercitium amandi se reducit. [illegible], et actus fa-
cultatis vitalis, qui proprie actus est debet esse aliquid a sua facultate
sue proprie dictum [illegible] aliqua roe productum vel conveniens quod ut
mente recipiamus quod in voluntate diuina dicitur actus amoris sine ro-
litatis qui saltem more nro recipi sit proprie actus [illegible] et consimiliter iuxta actus
facultatis vitalis. Deremus recipere aliquid ab ipsa voluntate diuina quo quo pacto
dictum abeat aliqua roe productum vel conveniens quod deus amare sine
velle actualiter dicatur, sed [illegible] nra proprie paulo antea luminatum complexe
frata non recipimus aliquid ab ipsa voluntate dictum ab eadem aliqua roe productum
vel conveniens quod deus amare dicatur quod obiectum creatum amandi, sed
recipimus ipsam facultatem volitiuam ut se exercentem formaliter complexe ipsam, tendendo
nimirum formaliter complexe ipsa affectiue in obiectum. [illegible] non recipimus in voluntate
diuina aliquid, quod sit et more nro recipi proprie actus amoris [illegible]
iuxta actus facultatis vitalis vel debet appellare nos nomine actus
voluntatis exercitium ipsum actuale facultatis volitiue diuine, quod hac roe [illegible]
quod complicamus, et quo quo iuxta amandi actualiter complexe inde exer-
citium illud ac sit [illegible] proprius actus voluntatis esse.

Circa hanc de re [illegible] dictam negat [illegible] nra proprie

tata dimittere adhuc de actibus vol.is divinae in particulari loquemur
agi de V° vere ... actus more nostro concipiendi ab ipsa vol.e
disti[n]ct[us] in omnibus ad ... cuiusque volit.is in ord.e ad obiectum attinet
nil oo refert q volitio sit actus a vol.e distinctus aut sit ipsa vo
litiva facultas ... ferens se ... Sive n. volitio
efficax mundi ... concipiatur a nobis tanquam affectio ne[c] L. vol.i
divinae ... addita, sive concipiatur esse ipsa facultas volitiva ut fertur
q seipsam affectiva tendens in obiectum V.o volitio illa concipit et actualis
tendentia affectiva ... aliqua motiva ... obiectum V.e ac ... tendit
... is formalis cuiusque volit.is sumenda sit ex motivo sive ex ra
tionali, qua tendit in obiectum, aut ex ipso modo tendendi sit plane, q
... cuiusque volit.is divinae explicari possit independenter
ab eo, q volitio ipsa hoc aut illo pacto ... esse declaravit
... ad explicandum in ... varios actus
qui in vol.e divina ... possunt accedamus =

Nunc amor aliquis ... Dei erga seipsum in vol.e divina reperiatur.

Disp. 20

Controversia sa. ex fundatis rationibus productis ... C. 1

Omnis difficultas in hac disp.e posita gravis admodum multis Doctoribus videatur, certe id non tam ex rei difficultate ... quam ex eo q arbitratus sit ... ab antiquis temporibus theologis ... in ... tanto pondere ... ut ... potius ... ... tradiderint. ... inde q ...

illa confusius quam alioqui quos esse iudicamus in potentiarum distinctione
... partis. De voce haec ut inferius notauimus tantum;
in his dicibus hic: ut eam summatim ... exponere necesse videatur:
ut quod in quo potentia dicta potentia sita sit, ex placemus scire;
oportet, ex actibus, qui in voluntate quatuor reperiri aut considerari possunt tres potissimum solent dici quorum alius est amoris simplicis
qui sit a gaudio et a desiderio distinctus, alius vero desiderij, et
alius denique gaudij.

Hi actus distincti sunt dicta, sumuntur ex triplici diversa
ratione sub qua obiectum amandum proponi potest, nam primo proponi potest
res ipsa se abstrahendo ab eo, quod sit praesens siue possessa, et ab eo
quod sit absens siue non possessa in affectu prosecutionis
qui in rem hac ratione propositam fertur dicitur amor strictus siue
simplicis. Secundo potest eadem res proponi ut se habet ut absentia siue
non possessione illius, actus prosecutionis qui ad illam ea ratione
propositam fertur dicitur actus desiderij siue intentionis. Denique
potest res eadem proponi ut se habet ut praesentia siue possessio ipsius; actus
prosecutionis qui ad illam hac ratione propositam fertur dicitur
gaudium siue delectatio atque adeo sicut res illa consideratur, ... ita actus ipsi dicti ... distincti. Rogamus
... nunc in voluntate diuina actus aliquis prosecutionis reperiatur, qui
vere proprie sit simplex amor a desiderio et a gaudio distinctus,
quo Deus se ipsum amare dicatur?

In hac difficultate 1o sit ... dari ... in voluntate
diuina ... actus prosecutionis, gaudium et amorem dicitur ... qui ...

ac proprie sit specialis amor a gaudio [illegible] (qui a dictis divino
prius [illegible] nullus sit [illegible] ut ipse [illegible] dixit [illegible]) hic
sententia communis, et opinionis est, quam theologi cum ab
antiquis scriptoribus tanquam certam tradiderint [illegible]
opere de amore Dei erga seipsum ita loquuntur ut [illegible] dictus amor
specialis in Deo [illegible] describunt specialiter [illegible]
Valentia, Vasquez, Albertus et alii commentatoribus S. Thomae ad q. 20 [illegible]
art. 1. sed certe non ita ipsi loquuntur, ut non [illegible]
exposuerint, imo [illegible] Grana, qui lib. [illegible] de voluntate
Divina tract. 6 disp. [illegible] amorem Dei erga se ipsum admittat
et in disp. 3 gaudii et delectationes [illegible] tribuat, [illegible] nec
verbis [illegible] quo [illegible] dictis [illegible] videat [illegible]
modo [illegible] hanc [illegible] insinuet [illegible] amorem
Dei erga se ipsum admittunt [illegible] negari [illegible], aut an actus
ipse amor sit specialis ac a gaudio distinguatur certe Doctores antiqui
aut Relati non explicant, et id sane est quod in praesentia disputamus.

Qui ex theologis [illegible] hac de re loquuntur et praesenti
[illegible] subscribunt, [illegible] Suarez lib. 3 de attributis [illegible]
cap. 6. P. Montes lib. de vol. Dei disp. 62 sect. 1. P. Al[illegible]
com tract. de vol. Dei disp. 7 cap. 1. [illegible] Sanctus Tho-
mas qui hanc [illegible] satis diserte tradit in hac 1a p. q. 20
[illegible] illius sincere interpretari velimus [illegible] ipse
loquatur de amore Dei erga se ipsum [illegible] de amore in omnibus
quasi nil [illegible] an sit amor erga Deum ipsum [illegible]
creaturis [illegible] gaudii [illegible] amor [illegible]
gaudium, [illegible] gaudet [illegible] alia multa [illegible] plane
significant S. Thomam admisisse in Deo amorem [illegible] erga se ipsum

praejudicio dignitatis et ppter M. Albertus qui ... historia
... fatetur ingenue, D. Thomas non posse aliter sentire ...
... non dedit D. ... quare ... S. Thomas ... quod
... multorum ... antiquorum ... quos ... M. ... sua traditione
... quod ... ipsius ... falsum videri possit.

Dico ergo primo quod amor strictus ut distinguitur a desiderio et gaudio, etiam in ... affectiva unio seu nexus amantis
cum re amata, gaudium vero ex suo conceptu formali non dicit hanc affectivam
unionem ... illa supponit ... Deus ... sibi ipsi
affectu ... stricte ... et ... Deus vel ... a
... amat se ipsum amore stricto, praejudicio dignitatis. ... quod ...
... amore stricto ut distinctus est a gaudio
... et ad desiderio amare est velle bonum alicui: ... Deus vel ...
... vult sibi ipsi sua bona seu vel ... vult ...
sit ... Deus vel ... se amat amore stricto
a gaudio ... ut ... gaudium non dicit ex suo
... velle bonum alicui, ... gaudere
formali conceptu gaudii ... velle bonum ... et ... dicit gaudere
... delectari ... bono habito seu possesso ... Deus ...
amare se ipsum ... conceptus formalis gaudii ut amore est velle
sibi bonum:

Dico secundo eadem ... quod amor strictus nullo modo
dicit imperfectum, ... Deo ... Deus sit ... Deo
amor strictus erga se ipsum ... amor ... Dei ... ama-
bilitati proportionatissimus sit. ... quod Deus est ... in-
finite amabilis et ut talis Deus se ipsum sibi proponit ... debet
amare se ipsum infinite ... amore, ... amor iste nullam
imperfectionem involvat ut nullam involvere potest ... Deus stricto
amore amet ... ipse amabilis est. ...

subiran[illegible] pot [illegible] se [illegible] sea abstrac[illegible] ab spirit[illegible] [illegible]
[illegible] pot amari a se ipso amore strict[illegible] [illegible] na
[illegible] dixeunt [illegible] [illegible] abs[illegible] [illegible] [illegible] pot
[illegible] sue abstra[illegible] a [illegible] [illegible] 3 cad[illegible] [illegible]

[illegible] 3 cad[illegible] [illegible] [illegible] deus gaudet de se
ipso [illegible] deus [illegible] amat se ipsum. [illegible] apposteriori
[illegible] in Deo amor strictus [illegible] qualis erga se ipsum qui sit
a gaudio distinctus [illegible] hec [illegible] [illegible] in Deo nullus alius amor
erga se ipsum [illegible] [illegible] [illegible] gaudium [illegible] [illegible] [illegible]
gaudi[illegible] [illegible] certe cum illa [illegible] n[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
identitas [illegible] in [illegible] deduceret [illegible] ipsum [illegible] [illegible] assumebat
[illegible] illa legitima sit [illegible] [illegible] in Deo [illegible] amor strictus
qui sit a gaudio distinctus [illegible] hac causali: ideo deus
gaudet de se ipso [illegible] se ipsum [illegible] amat. hec [illegible] causalis [illegible]
[illegible] [illegible] in Deo [illegible] amor strictus qui sit a
gaudio distinctus. [illegible] hec [illegible] causalis illa neque esse [illegible]
[illegible] [illegible] gaudi[illegible] [illegible] a gaudio distinct[illegible] [illegible] causalis illa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gaudendi, [illegible] [illegible] illatiua gaudi[illegible], ut [illegible]
in [illegible] causali; si [illegible] reliquas [illegible] volitiuas [illegible] [illegible]
nequit ea causalis esse [illegible] nisi det in Deo [illegible] amor, qui
sit illatiuus gaudi[illegible] [illegible] causalis illa [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] in Deo [illegible] amor strictus qui [illegible] sit illatiuus gaudi[illegible]
sit a gaudio distinctus.

[illegible] 4 cad[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eternus et filius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] amore qui [illegible] [illegible] amor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gaudi[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gaudi[illegible] [illegible] [illegible] gaude[illegible] [illegible] [illegible] in
Deo [illegible] amor strictus qui sit a gaudio distinctus. [illegible]

et si in Deo nullus alius amor det[ur] quam ille qui gaudium ex sua
[illegible] gaudi[um] afferit certe Deus posset ipsum [illegible] gaudium
[illegible] filij gaudere [illegible] illorum amare gaudere
pro [illegible] eadem [illegible] et beati non amarent Deum amore stricto
qui sit distinctus ab eo gaudio quo gaudent in eo, quod Deus sit
qualis re vera est; id autem falsum omnino esse, [illegible] iudi-
cabit quod vere id [illegible], [illegible] et si quod Deus dare eo[gnos]-
nitus [illegible] [illegible] ut [illegible] fortasse obstit quo
minus amari possit amore stricto qui sit a gaudio distinctus
cum Deus [illegible] beatis et [illegible] ab ipso Deo, non possent
beati amare Deum alio amore, quam ipso gaudio quo ga-
udent in eo quod Deus sit qualis re vera est [illegible]

Non dari in Deo amorem strictum erga se ipsum distinctum a gaudio gratis

Opinant. C. 2

Non desunt graues doctores qui [illegible] dicta opposita [illegible] nega-
tiua [illegible] docuerunt, non dari in Deo amorem strictum erga se ipsum qui di[stinctus]
sit amor distinctus a gaudio, quo Deus de suo esse [illegible] gaudet. hanc
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Albertus [illegible] in suo
[illegible] tract. de voluntate Dei disp. 4 [illegible] mor[illegible] P. Henri-
[illegible] [illegible] [illegible] in tract. de vol. diuina disp. 13. [illegible]
[illegible] in [illegible] Aurelius in 1. dist. 1. q. 2. art. 1. [illegible] dist.
46. q. 1. art. 1. q. [illegible] [illegible] de Deo ibi tn [illegible] [illegible]
quod amorem [illegible] [illegible] [illegible] et gaudium [illegible] amorem

aliqui admitant qui vel appretiative sit amor a gaudio vel omnino a desiderio distinguatur, nostra opinio nostra certa est non dari in Deo amorem qui sit a gaudio distinctus. Denique dicitur [illegible] Albis, fuisse multos graves doctores tam in sua academia Complutensi, quam Salmanticensi et Valli soleti qui eandem sententiam publice docuerunt.

Sed explicemus oportet in quo potissimum haec sententia [illegible] relata consistat ne illam cum sententia alia in capite 4 proponenda confundere videamur: consistit igitur in eo, quod doceat, nullum aliquem amorem in deo erga se ipsum reperiri praeter illum qui gaudium est ex sua speciali ratione gaudii, et ut est ab amore stricto dictus, afferat causam non quam Dei sit virtualiter actus complacentiae quatenus gaudium est adeo adeo ut sua specialis ratione gaudii quae ab amore stricto vel a desiderio secernit est vel appretiative amor vel illius de quo gaudium esse Deus [illegible] quo vel appretiative se ipsum amat et illum ipsum actum quo de se ipso vel gaudet atque hinc apte constat quam male P. Maricorn [illegible] tribuat quod in sententia in proprio testimonia [illegible] amore divina se ipsum dignificant [illegible] non in proprietate sed in sensu proprio ac rigoroso sententiae relatae [illegible] accipit adeo adeo accipit illa quatenus [illegible] amorem divinum erga se ipsum [illegible] an autem amor iste sit a gaudio distinctus discernat difficultatem et hanc modo dilucidemus est illa tamen [illegible] negativum relate [illegible] secuntur.

Praecipuum fundamentum huius sententiae est, quod in primis est, quod bonitas [illegible] divina proponat voluntati divinae abstractione [illegible] sive potentia ipsius [illegible] impossibile est quod voluntas divina [illegible] in deitate [illegible], quam [illegible] actum gaudii: haec enim videtur certa [illegible]

impossibile est, quod voluntas divina feratur tali et tali determinato actu
prosecutionis in obiectum, nisi obiectum istud sub ea ratione proponatur, sub
qua actus prosecutionis ille, qui significatur, in illud tendere
debet. Contra secundo arguitur, quod si impossibile sit bonitati deitatis
proponi ipsi sub alia ratione, quam sub illa, quae est propria gaudii,
sive sub qua solus actus gaudii suum obiectum prosequitur, impossibile
sane est, quod voluntas divina in bonitatem deitatis alio actu prose-
cutionis quam actu gaudii feratur, et consequenter non fuit actu amoris
stricte, quod hoc argumento ostendit itaque illud antecedens assumptum
probari debet.

Illud tamen antecedens non mirum impossibile esse, quod deitas
proponatur voluntati divinae ex se abstrahendo a sui existentia, aequalitate
et possibili, quam efficacissime quod non dicitur non sententia convenit quod
actu sit qualis re vera est [illegible] hoc habet ex sua ratione formali et quidditative
iuxta, ita quod negari minime recipi deitas, quin recipiatur ut formalis
dicens ex sua propria quidditate existentiam et actualitatem; sed impossibile est, deitatem
proponi voluntati divinae abstrahendo a sui existentia et actualitate, atque adeo
impossibile est, quod proponatur voluntati divinae, quin ut actu posita pro-
ponatur. Antecedens huius enthymematis suadetur non modo ipsis argumentis, quae pro-
[illegible] quaelibet formaliter est a sua existentia et actualitate praescindi [illegible]
formaliter est deitas; quod deitas ex sua formali ratione formali et quidditativa
recepta dicit, quod sit actu existens a se, ita ut hoc praecise [illegible]
piatur perfectio quae sit omnino a se ipsa non recipiatur deitas, quinimmo
[illegible] recipiatur perfectio positiva, quae sit [illegible] omnia, quae deitas ex se
ipsa est; sed [illegible] formali et iuxta quidditativo perfectionis deitatis est existentia
et actualitas, et consequenter impossibile est deitatem proponi voluntati divinae
qualis illa est, quin sub ratione existentiae et actualitatis proponatur.

Ex hoc ipso, quod impossibile est, dari in intellectu divino cognitionem quae directe et immediate in deitatem tendat, et non eam ut actu existentem re-praesentet, est impossibile, dari in voluntate divina aliquem alium actum quam gaudii erga deitatem. Consequentia probatur quia ut mente concipimus dari in voluntate divina actum amoris, qui sit a gaudio distinctus, necesse est quod mente concipiamus, dari in intellectu divino actum cognitionis erga deitatem, qui non repraesentet eam sub ratione actualiter existentis et actualiter habentis quidquid ad suum esse spectare potest: sed impossibile est, quod considerare cum fundamento, quod dictus actus cognitionis in Deo est impossibile, destruere cum fundamento amorem in voluntate divina erga deitatem, qui non sit gaudium ipsum, quo Deus de seipso gaudet; probatur haec, quia omnis actus voluntatis divinae circa deitatem directe tendens, fertur ad illam sub ratione actualiter existentis et habentis quidquid habere debet, quia nullus actus cognitionis considerari posset in divino intellectu, qui non repraesentet deitatem sub ratione actualiter existentis et habentis quidquid ad suum perfectum habere debet, sed ipsa cognitio [illegible] vocat [illegible] quae spectat ipsius ut re ipsa [illegible].

Quod si aliquis Pater Alarcon dixerit, quod licet sit impossibile, dari actum aliquem cognitionis in intellectu divino qui in deitatem directe et immediate feratur et illam repraesentet ut actualiter existentem et habentem quidquid perfectionis habere debet, adhuc tamen id se habeat concomitanter et quasi, sicut quod verbum divinum exercitatum cognitione [illegible] et ideo non obstante [illegible] in voluntate divina dari verum amorem [illegible], qui sit a gaudio distinctus. Sed si argumento facto hac ratione [illegible], solutio impossibilis est quia argumentum factum non intendit esse impossibile, quod actus divinus non repraesentet deitatem ut actualiter existentem, [illegible]

intendit quod quivis actus intus divi directe et in se dicit repraesentans
habeat esse suum vel speciali talis actus quicumque ille sit, quod
dicitatis sub ratione existentis et huius actus quod hunc debet re
praesentare, nisi dictus esse suum vel speciali habet, quod actualiter existat
et actualiter esse in se ipsa habeat quod quod ad suum effectum hunc debet.

Per denique non actus vel qui esse se insufficiens
instituit, neque voluntati divinae convenire, sed actus, quo deus
se amet, qui [illegible] sit amor strictus [illegible] esse se insufficiens
neque vel divinae convenire, [illegible] non actus, qui esse se
[illegible] via alii actus quo deus in eadem linea ultimo
efficiat [illegible] effectus quiescat in re insufficiens; sed
actus amoris stricti quo deus se amet, non talis est ut [illegible]
actus amoris [illegible] deus ultimo in esse amantis se ipsum efficiat [illegible]. non
actus ille est via ad actum alium gaudii quo deus in esse
amantis sui ultimo [illegible] effectus quiescit [illegible]
amore ille strictus ordinat esse se ad gaudium de eadem re, [illegible]
[illegible] esse amor et intus amans ipsum quiescit gaudio ipso [illegible]
[illegible] effectus habeat [illegible] de amata [illegible] gaudeat
[illegible] amoris stricti non [illegible] vel divina [illegible] ut
[illegible] insufficiens involvit.

Ad resolutionem difficultatis propositae aliquot fundata praemittuntur. c. 3.

Ut ex utraque parte ex habitus relatis, quod veritas etiam quod nos in rem colligere possimus visum nobis fuit aliquod fundamentum prius in hoc esse [illegible] ut sic nobis omnino est in sensu quod statuamus quod [illegible] actus amoris stricti, desiderii, et gaudii non distinguuntur inter se per [illegible] formaliter obiectum diversum, sed per formalem modum tendendi in obiectum, quia actus quisque ex sua propria ratione sibi vindicat adeo adeo ut actus praedicti eandem prorsus individuam obiecti rationem attingant, distinguunt ex modis [illegible] tendendi [illegible] rem, quia quisque formaliter non tendit in obiectum quo tendendi modo actus alius non tendit. et quod actus vitales sese inter se non distinguuntur non per obiecta diversa, sed solum per diversos modos tendendi in idem obiectum adeo certum [illegible] ut illud probatione necessarium non sit, quia [illegible] probandum non sit, actus praedictos [illegible] per diversos modos tendendi inter se distingui.

Pro hoc assertum non actus amoris stricti, actus desiderii, et actus gaudii habent idem prorsus obiectum et sub eadem ratione tactum [illegible] actus isti non modo inter se distinguuntur, et talis [illegible] actus desiderii et actus gaudii requirunt in eodem ipso et idem obiectum sub [illegible] patet plane, quia solum ex suis formalibus tendendi modis inter se distinguuntur. [illegible] in deo [illegible] obiectum, quod quis desiderat [illegible] sub [illegible] ratione sub qua illud desiderat, non gaudet si illud possideat nec non [illegible] aliud, aut sub alia ratione attingit id de quo quis gaudet ac [illegible] id prius desiderabat ergo actus desiderii et actus gaudii habent idem omnino obiectum et sub eadem ratione tactum. nec audiendi si qui more vulgi dicere velint, desiderium fieri in obiectum sub ratione absentis. si vellint significare quod absentia obiecti amandi aut desiderii, quod hoc dicatur [illegible] absentia obiecti odio

beat. terminus n. e qd actus desiderii proponat obiectum cum circumst. absentiae

quo ad aut. qd obiectum ut absens proponit in sit qd actionat ipsa amica

qd volitio diversimode tendat in obiectum absens ac in illud

tenderit sicut praesens proponeret.

Idem de actu amoris, nam de quo qui aliquid desiderat

dicitur ut absens apparet aut de aliquo gaudet sicut ut praesens proponit

amat id ipsum qd desiderat aut de quo gaudet et illud amat sub ea

ipsa ratione sub qua illud desiderat aut sub qua in illo gaudet. Dicitur hoc

ideo quia id ipsissimum quod quis desiderat et sub ea ipsissima ratione sub

qua illud desiderat est ut tale aliquod bonum detractum, qd potest principiatum

proponi ut est tale bonum detractum abstractis differentiis hac ratione potest a

mari amore stricto et in formali amor strictus quia potest haberi

idem primum obiectum qd gaudium et desiderium habent atque ab eo dissecet

actus qui suis specificis modis tendendi. Dicitur ideo quia qui aliquid

desiderat, ideo illud desiderat quia illud amat. Et similiter qui in re

aliqua gaudet ideo in illa gaudet quia illud amat, nam amor

fert in id ipsissimum ad qd desiderium, gaudium feruntur. Dicitur 3.

nam id ipsissimum in quo eis gaudere et sub ea ipsius ratione, qua

illo gaudet, potest aliquis desiderare et aliquis potest amare, sed tres

isti actus distinguuntur. Alio quo modo tendendi in obiectum et non quo distinct. aliqua

ratione obiectiva ut intendimus.

Unde notandum est actum vel non constitui et inadequate in

esse amoris stricti per hoc, qd dicat nexus identitatis cum gaudio,

aut per hoc qd ratione talis gaudii non sibi involvat, sed constitui adequate

in esse amoris stricti per hoc, quod habeat omnia ista positiva, quae

amor strictus in esse talis constituit, sive sibi afferat qd dicatur

positiva gaudii sive illa non afferat. Ratio est evidens, nam hoc ipso

qd actus habeat [illegible] posita positiva qs actus vol. in esse amoris
constituunt, n. potest n. constitui in esse amoris [illegible] sub. asperat
ista continua gaud. erit tamen amor strictus, tristi n. mere amor
i amor et gaudium pot. hoc accidit in substo. qd sit act. tale
q. hoc fecisse erit hoc, sive sub asperat significabile sive n.
asperat sive sub asperat simmuile, erit qd hoc triti n. mere
qd sub equus; et id est equalis alia res, ipa in corpus conducere
vellimus: itaq. qd si dicat necesse alias n. i. qd necesse [illegible] habere
quirat, ut res sit talis aut talis, n. ille nec illa quirent ipsa, qd
[illegible] ista continua rei talia sint, ut [illegible] asperant necesse alias
rei qd sequent, id qd in actu gaud. attingit; q. continua gaud.
talia s. ut seorsum asperant necesse sidunt in desiderio et sic de aliis.

[illegible] aliquos suppositus qui inter se separati
talis scilicet ut acquiri possint adeo distinti possint qd aliasq. aliquid
indivisibl. constituere: corpus aptissima in supposito calefactivum et in
supposito infrativum supposito vi sunt talis esse inter se separati, ut acquirii
posint adeo distincti, q. dari pot. subiecto n. infrativum subiecti qd sit
productivum caloris ut i. dens s. sol si ipsa forma et materia n. sonat; et
dari pot. subiecto qd sit infrativa materia quin sit productiva caloris ut
i. forma aque, adhuc tn. pot dari subiecto qd in suo speciali supposito
ultimo constituat indivisibile infirmatibus materia et productivus caloris
id qd accidit in forma substantialis ignis, q. forma haec dicit ipso suo speciali
ultimo sit supposito indivisibiliter infrativus materia et productivus caloris
itaque n. sint due formalitates [illegible] distincte, qq forma ignis in
suo ultimo speciali supposito constituat s. sit unica indivisibilis [illegible]
fectio in [illegible] qd indivisibilis respiciat materia et calorem, illa
qd tanquam subiectus infrationis calore tanquam tn. productivus.
Ex dictis colligitur 4 aliud notabile, [illegible] nimirum
[illegible] aut talis posse, mente nostra considerari qd [illegible] aliquis

actus sti qui talis sit amor strictus obti ut in sua roe frali
amoris nullatenus involvat roem fralis gaudii ergo dici actus
alius qui talis sit gaudium de obto ut in sua roe frali
gaudii nullatenus involvat roem fralis proprie amoris stricti
et si denique dici actus volis qui talis sit amor strictus
obti, ut in sua roe frali amoris involvat roem fralis gaudii
et e contra talis sit gaudium de obto ut in sua roe frali
gaudii involvat etiam roem fralis amoris stricti ergo si dicatur impossibile
esse actum aliquem voluntatis talis esse amorem strictum, ut sub involvat roem
fralis proprie gaudii, certe id dicendum erit ex aliis principiis, quam ex eo quod
ad roem amoris stricti nullo requiratur illum actum, qui amor strictus
esse dicat, dicat negationem identitatis cum gaudio sub conditionis potius
amoris stricti in esse talis sicut ex aliis principiis, quam ex eo quod negatio
identitatis cum eo quo necessaria sit ad rationem huius distinctionis, sit
nec possibile aliqua substantia, quae habeat conditionem potentiam hominis, sed
involvat conditionem ultimam eius in esse talis? quis hoc dubitet? =

Amorem strictum dei erga se ipsum in volte diuina reperiri duplici via monstratur. C. 4.

Talis quod ex se ipso esse affirmans dari in vol. diuina
amorem specialem seu strictum quo deus se ipsum vult, ac proprie amet
utique hactenus existimatum sit eum ab antiquioribus temporibus
tanquam omni vere theologorum ore decantatum: ubi adeo non ipso
et spiritus, se credit ut non nisi evidenti argumento, ab illa recedere

lat, quis non dubitet? quod deus sapientissimus qui infinito amore

cum sit dignissimus est vero stricto amore se se ipsum infinite

amet, si ad hoc nisi evidenti aliquo argumento non cogatur? ego certe

fateor ingenue, licet esse mihi indubitatum quod deus vero appropriato

sive stricto amore se ipsum prosequatur: quamvis ratione hoc explicari

ut sa[tis], quod id negat quum illud evidenter probet nihilominus mihi

gravi [illegible] digna, et [illegible] iudicio quod nec doctores illi, qui

in 2o c[illegible] negent [illegible] id quod nos in 1o modo hanc

[illegible] subiicimus, ita [illegible] intra

[illegible], quae amorem strictum dei erga se ipsum exponimus

ut Lectores nostri quae verosimiliora iudicaverint amplectantur

et antiquiorem [illegible] certe retineant.

Duobus modis possumus in re hac procedere

1o [illegible] quod doceat actus amoris stricti, et gaudii distingui inter se

[illegible] hoc quod habeant diversas rationes obiectivas, quatenus ille amor

strictus feratur directe in rem amatam, et de attinente gaudium

[illegible] rei possessione sive presencia feratur et [illegible] hanc [illegible]

nandi [illegible] dicas [illegible] hic versamus dari in voluntate

divina unicum duntaxat actum erga deum qui sit indivisibiliter amor

strictus ipsius dei et gaudium de se ipso [illegible] huius [illegible]

e bonitas dei [illegible] voluntati divinae rationem obiectivam [illegible] amoris

stricti, quum indivisibiliter exponat rationem obiectivam [illegible]

gaudii et vice versa [illegible] bonitas dei [illegible] voluntati

divinae rationem obiectivam [illegible] gaudii quum indivisibiliter exponat

rationem obiectivam [illegible] amoris stricti, [illegible] voluntas

divina in dei bonitatem [illegible] actu, qui [illegible] indivisibiliter amor

strictus et gaudium de bonitate divina, sive gaudium et amor strictus

bonitatis divinae. [illegible] intimematis [illegible] [illegible]

a sa 2a 2o q. delecta util, ea n. argumenta esse, ergo in q. obent
bonitas dei ... ppon. vol. divis, ... la bonitas, quin ut
actualiter et indefectibili ex ipsa opositione ppnat. ergo adeo
neq. ... ppon. ... quin indivisib. ut actu posse ... pponat
rursus bonitas dei neq. ppon. ut actu ... primis
divisib. ... et gaudii ... dent, pponat ... actualiter
sui ... quae ad ipsos spectant ut sint deitatis ... ditatis
... v. hinc deducat actus vol. divis ... dei bonitate ...
dent ... esse indivisib. amor strictus et gaudii de Deo ipso;
... n. actus ille debet esse ... et adeo ... obto. ... posito
... illud pponit quin vol. suo actu ille
... disquat, disquire ... posit. in obto id, qd. ... ipsum
... n. disquit ut e certum ex bona ... bonitas dei
pponat vol. divis indivisib. ... amoris strict. et
... gaudii ut ... quo prediximus dictum e,
fit plane ... actus vol. divis ... in bonitate dei indivisib. ...
illos utrasq. obtus dicto, et ... qd sit indivisib. amor
strictus et gaudii de bonit. divina.

Hac via ... dicta ... posita ...
... sialiqui opinaret, amor strictus obti et
gaudii de eod. ... inter ... motivas
in tali obto attingat, ... hac ... amor stric
tus dei erga ipsum ... suadet
... quae ... dicere autem qd actus ... non sit
amor strictus obti nisi ... de eod. obto ...
quae falsum ... e et vix ... dicet ... ...
demonstravimus; atq. adeo si semel admittat ut nario
admittat ... actus illos vol. divis quos erga deitatem nario

advert. esse distat attingere illa ex se quod ideo debet attingere
illa ex rat. propria amoris stricti, cum dictum est, illa retinet esse
amor strictus Dei erga se et non minus amor strictus quam gaudium etiam indivisibile.

Secundo, opinamur amorem strictum objecti et gaudium de
eodem objecto non distingui inter se quia homo quando intelligit objectum diversas rationes
motivas attingat in illud et diversos modos tendendi ut in quaestione anti
docuimus non possumus dici in qua versamur ea ratione qua illam
quam Paulo antea ex aliena sententia dicebamus. Imo obest
illi opinioni supra dictae quod negat in illa ex plura quia ratio
amor strictus Dei erga se ipsum sit ea gaudium quo de se ipso
gaudet quin eodem modo dictum sit gaudium esse ex amore stricto
aliquando autem id dicendum est quantum sciri potuerit ut probat 3a sa
ad 3. relato illo argumento quod comparat delectationem
gaudio ad amorem ex causae finis quod argumentum non lebet
suadent amorem strictum Dei erga se ipsum.

6 301

Ve cc^a amorem strictum Dei erga seipsum quem in sequentibus admisimus aliqd est mi(?)sive v(?)deamur, duplex dubium qd suo amore stricto mouere pot verbi(?) expediendum duxi; 1^m est qd dubium e nunc amor strictus quo deus sese amare d(icitu)r sit ab actu cplacentiae distinctus? et ro dubitandi e, qd ex cplacentia qua in aliquo subjo cplacemus oritur amor scilicet qd ex cplac^a in tali s(eu) tali subjo solet oriri qd illi hec aut illa bona vellimus: velle autem bonum alicui subjo e tale subjm amari amore stricto ergo cplac^a qua qs in aliquo subjo placet actus e distinctus ab amore stricto quo tale subjm se ipsum qsequat(ur) ac de amor strictus quo deus se ipsum amare d(icitu)r, e actus distinctus ab alio quo in se ipso cplacet qd tn satis difficile alioqui actus.

Dicit(ur) e actus amoris stricti quo quis d(icitu)r amare subjm aliqd ex se atentum id e quale tale subjm ex sua propria qditate e n(on) esse actum distinctum ab actu cplacentiae quo in tali subjo qditatiue atento cplacet itaqe cplac^a rei qditatiue atenta nullo mo distinguit(ur) ut opinor ab amore talis rei qditatiue atente sed dis qui(?)at ab amore quo ei dicit(ur) rei aliqd bonum ab ea distinctum velimus n. v(?) cplac^a rei n(on) e aliud, qm afectus quo volumus eam talem esse qditatiue qualis mente nobis qditatiue atenta apparet sed afectus quo volumus rei ea ipsa bona qs si ipsa res amata e amor strictus talis rei ergo cplac^a in re qditatiue atenta e amor strictus eiusdem si qualit(er) idem: ex hoc autem amore solent oriri et alius amor distinctus quo eidem rei bonum aliqd ab illa distinctum velimus et amor iste n(on) e nec d(icitu)r cplac^a rei. ergo hec amor strictus, quo deus seipsum qditatiue atentum amat non distinguit(ur) ab actu

cplac. quo in se ipso cplacet. ad hic ipsis ro duuit paulo antea
opposita solutum mont.

q divig e, nunc amor strictus Dei ingat se
ipsis sit abse et singh amicitia trig diuarg personary?
Diuris qd longe ass melioris qm ut viros graues in aere certa
ne captaui deuiret et inuarias sas distrahere si n. aliqui
ey mo Mont. dirisi ei dvd diua qui opinant pdictg amorg
esse abse et singh fralz amicicig diuary personary int se

Tertio si ita potis dicas amor Dei erga iustos esse vere actualis amor amicitiae, certe tamen communem est inter theologos iustos esse vere ac proprie amicos Dei, deumque proinde esse vere ac proprie iustorum amicum, ut existiment magnae temeritatis esse id negare, imo P. Mont. disp. 52 sect. 6 existimat non posse id sine errore negari, quod idem sentit P. Meratius disp. 12 de gratia sect. 2. Fundatur huius sententiae quod frequenter admodum in sacro textu iusti appellantur amici Dei Iudith cap. 8. Psalm. 138. Sapient. 7. Isaiae 41 Lucae 12. Ioannis 15. et denique Iacobi 2. Fundatur Concilium Tridentinum sess. 6 cap. 6 statuit quod iustificatione fieri hominem de inimico amicum, quae verba neque per metaphoram explicari, neque per metaphoram exposuerunt verba quae idem Concilium eodem loco dicit fieri hominem de iniusto iustum. Fundatur quod sancti patres frequenter admodum iustos Dei amicos appellant, neque hoc ulla ratione videtur temere negari.

Ex quibus ratio, nam inter iustum et Deum datur mutuus amor benevolentiae, nam iustus vere amat Deum vero amore benevolentiae et Deus vicissim amat iustum amore benevolentiae, ergo datur inter iustum et Deum vera et propria amicitia. Consequentia haec patet ex ante

dictis nempe amicitia fratrum consistit in mutuo et vero proco amore venerabilem quodvis quo se sese reciproce amant neque quo ad iustitiam sit ita nempe deus amat amore proprio venerabilis qui nimirum sit affectus ad deum propter ipsius summam bonitatem proprie dei consideratam sic deus amat iustum amore venerabilem qui nimirum sit affectus ad iustum propter ipsius summam bonitatem iusti in esse talis consideratam. Scio multos theologos esse qui contendunt non posse deum amari creaturas propter ipsas quos late refutavimus et in disputatione illorum fundamenta dissolvimus aut aliqua solvenda ad legem huius tractatus remisimus. =

De desiderio et spe Dei erga creaturas C. 2.

Cum loquimur de actu desiderii quodvis ex bonis ipsi intrinsecis aliquid sibi desideret nempe deus non possideat. Ab intrinseco convenire dicat, nullo enim his bonis Deus sibi desiderari potest nisi desiderium affectus rei quae cognoscit ut non possessam: et propter hanc ipsorum actus spei Deo erga sua bona intrinseca repugnat imo et si non aliquo modo subiiciendi propter quos Deo repugnat actus spei quo bonum ipsi extrinsecum, aut intrinsecum sperare licet: et inde sic loquemur de desiderio et spe Dei erga creaturas nunc vult habet in Deo actus desiderii quo sibi aut alicui creaturae bonum aliquid vere ac proprie desideret? et sic an habet actus spei quo aliquid vere ac proprie speret? quam in re

[illegible] de voce quidem opinionum diversitatem [illegible] has opiniones quas

[illegible] exponimus.

1.º Quod aliqui ut P. Vasq. docent absolute dicendum esse

in Deo vere et proprie actum desiderii quo Deus suis creaturis multa desiderat [illegible] ut Deus hominibus desiderat sanctitatem et gloriam aliaque

huiusmodi bona quidem ex ipso, ut diserte docent aliqui [illegible] relinquit

quas ipse P. Vasq. accurate refert. Alii vero ut P. Mol. absolute

negant desiderium Deo, ad [illegible] variis argumentis utuntur quae

[illegible] non separamus cum illa disputatione non [illegible]. Denique alii ut

P. Hurtado media [illegible] sequuti docent Deum non posse habere verum desiderium

[illegible] illa, quae solus ipse tamquam causa particularis facturus est, ut creatio in-

missionis cogitationis [illegible] aliaque huiusmodi [illegible] quae a causis

[illegible] libere faciendis non posse quod Deus habere verum et proprium actum desiderii

[illegible] huius [illegible] quod [illegible] prioris [illegible] Deus habet plenitudinem potestatis

[illegible] inde [illegible] Deus [illegible] in illius potestate non

esset.

[illegible] qui has opiniones [illegible] de re, quae de

voce ut opinor [illegible] concedunt [illegible] ad id quod nomine desiderii significat

[illegible] statuit, ut [illegible] nos [illegible] explicemus necessarium est quod [illegible] ad

actum desiderii requisitas [illegible] et [illegible] animadverte [illegible]

[illegible] ad [illegible] opposita non esse vere et proprie desiderium [illegible]

[illegible] amoris qui [illegible] appellatur [illegible] affectus ille, quo Deus

ad sanctitatem et beatitudinem hominum [illegible] opposita [illegible] non est actus desiderii sed

amoris et complacentiae affectiva, ut non affectus quo [illegible] sibi opposita

[illegible] proprie affectus desiderii necesse est [illegible] proponatur de [illegible]

ut absens [illegible] possessio.

[illegible] non desiderare [illegible] aliquam proponat ut

absens, ut affectus, quo [illegible] in illa [illegible] proprie desiderium.

ipsi boni opponat ut alterius boni delectabile quale e(st) spectaculum publicum
s. bonum aliud honestum ut auditio sacri quod tamen bonum sit absens in
illius hominis potestate, certe affectus voluntatis quo intellectum bonum afficit
n(on) est nec esse potest affectus desiderij sed tantum amor s. boni simpliciter
amati: hinc ex ista requiri ad actum desiderij quod bonum ut absens appositum
n(on) sit in illius potestate qui ad illud afficit, ex eo enim quod bonum ut absens
appositum n(on) sit certo in illius persone potestate cui opponit, talis persona
tendit in illud eo speciali tendendi modo qui proprius e(st) desiderij et [illegible]
[illegible] iste tendendi nequit tamen diste explicari ipsa tamen exper. docemur
nos speciali cum certo modo per delibatum in obiecta tendere quo modo non
tendimus per obiectum ad quod afficimur prout est in nostra potestate.

Hec doctrina facile intelligitur ex alia quam indiximus frequenti quod
statuimus nempe amorem gaudium et desiderium distingui inter se dumtaxat
per diuersos modos tendendi in obiectum hij n(on) diuersi modi tendendi habe
niant ex eo quod obiectum diuersimode opponat non solum ex parte sua sed comparat
subiecti hec s(upp)osui sicut opponi debeat ex eo n(on) quod obiectum opponat solum
ipse atingi aut ut opponat ut absens opponat tamen ut certo exis
tens in potestate s(upp)ositi cui opponit sit, per voluntatem tendat in illud
eo tendendi modo, qui proprius e(st) actus amoris et sic opponat ut
certo existens in amantis potestate per inde circumstantia absentie
[illegible], ex eo vero quod obiectum opponat ut absens quin sub
opponat ut certo existens in potestate amantis tendit per voluntatem
diuersimode ut experientia testatur, et vero tendit cum quadam anxietate pro
hac circumstantia absentie et aliis [illegible], hunc per dumtaxat
affectum afferimus esse proprie desiderij.

Sed itaque notatis dicitur e(st), esse impossibile dari in deo
actum aliquem voluntatis qui sit proprie actus desiderij. Quod facile ex dictis
quod nihil potest opponi deo ut absens quod n(on) sit opponat ut certo
existens in illius potestate, quia nihil est erga quod deus ferri possit
desiderio sed [illegible] quod cum dumtaxat providentia

q. 23 moderet qui inde se gerat cum multas operationes actu in illius
potestate haec operationes non essent, adhuc tamen quia libere proposuit ad leges
et illis dei communiter quidem et de facto observat id est sufficit ut eis dicant
non esse in illius potestate. Quia vero Sancti Patres ecclesiae desiderium
Deo maxime tribuunt non loquunt de desiderio proprie sumpto seu
de affectu voluntatis quo erga homines salutem optimus Deus afficitur nec
ad illorum institutum subtilis haec scholastica consideratio spectabat an ultimus affectus ille sit proprie et formaliter desiderium an vero
simplex amoris.

De spe certum aliquando Theologi, illam in Deo reperiri
non posse, tamen si non vitia eadem quae rationes omnes item nec opus
est singulas omnes discutere sed potius sub(?) sufficit ratio
quia de obiecto spei, quod proprie spes sit, est obiectum absens cum circumstantia
arbitrarii proposita (sive ad dubium haec dictat in eo quod obiectum de
ueat ab alia persona tribui, sive in eo quod media ad illud dependere
difficulter aspirant) sed Deo nihil est arduum cum omnia facillimo negotio agere
possit. Quidam dari neget in Deo actum spei. Scio non defuisse, qui
licet admittant requiri ad rigorosissimum actum spei quod tendat in
obiectum cum circumstantia arbitrarii proposita, adhuc tamen velint esse
proprie actum spei actus alios desiderii qui in sua obiecta sine
circumstantia arbitrarii propositi ferrant, et hac via convenit ex
ponere dari posse in Deo verum actum spei sicut verum actum de
siderii alias admittunt. Sed certe audiendi non sunt, quia dignum est viro
gravi per ad subtilias haec spectat ut actum spei Deo tribuat
quasi aliquid maius perfectionis Deo tribuat =

De fuga et odio quatenus in Deo reperiri possint

C. 3

Sicut persecutio rei qua affectus non distinguitur ab amore
quo illum amari dicimus, ita fuga non distinguitur ab odio propter quod odisse
dicamus nec non fugam ut ad affectus refert aliquid aliud est quam displi
centia seu odium de obiecto, quamvis aliqui velint qui fugam desiderio
opponunt: odium autem duplex accipi potest primo quatenus moralis et attributo
accipitur et habet signat actum quo iniuste et inordinate
volumus alicui malum; et de odio habet sumpto in praesencia
non agimus quoniam certissimum est odium habet praedicta acceptum in Deum
nequaquam cadere posse. Secundo accipitur odium metaphysice et habet est
affectus, quo ex displicentia rei volumus illi malum ut malum talis rei
est: itaque sicut ad rei amorem non sufficit quod vellimus illi bonum nisi
tale bonum velimus quatenus bonum rei est ita ad odium non sufficit quod
rei malum aliquod velimus, sed requiritur, quod malum illud velimus
quatenus malum est rei quam odisse dicimus.

Rursus odium metaphysice acceptum duplex est aliud quod
abominationis et aliud inimicitiae: odium abominationis est quo prosequi
mur res quae non sunt substantiae intellectuales quaeque existentes ut odium aegri
tudinis paupertatis aliarumque huiusmodi rerum ad hoc genus odii
spectat odium quo bruta animalia prosequimur nam sicut amor
brutorum non est amor benevolentiae sed amicitiae ita nec illorum odium odium est ini
micitiae sed solum abominationis seu aversionis. Odium vero inimicitiae est
quo ex displicentia in aliqua persona volumus illi malum ut malum illius
est ut cum ex displicentia in Titio volumus illi necem aut aliquod
aliud malum illius est itaque duae rationes ad odium inimicitiae re
quiruntur prima est, quod velimus personae malum ex displicentia in ipsa
persona nam si illi malum velimus non quia ex ipsius displicentia sed quia

n' alit potuimus fieri quo iure tenemur, certe n' dicimur illum od-
isse proprie et formaliter. 2a conditio est quod vellimus malum ut malum est
personae in qua displicemus, nam si malum velimus illi ceterum n' quod
malum illius est sed quia bonum tali personae est, n' odio habemus illum sed
potius amamus. ubi notandum est quod ex displicentia requiritur oriri actus
quo velimus personae bonum ut bonum est personae in qua displicemus.

Ex dictis colligo n' esse proprie actum illum quo quis vult
alicui hoi necem, in tali hoi sit ut suo muneri quod cumque istud sit
satisfaciat nec ut sit ac proprie odium, si ex displicentia in tali persona vellit
illi malum, ut malum illius est sed quod sit an in hoc casu peccet et n' peccet
quod nra n' interest) sed tn notandum est n' requiri ut actus quo volumus alicui
malum sit proprie odium quod oriatur ex displic. in ipso quatenus ho est, nam sufficit
quod oriatur ex displic. in illo, cui malum volumus quatenus malefactor est, aut
sub quavis alia rone, sub qua illi displiceat, hoc n' ipso quod ex displic.
in alio malum illi velimus ut malum illius est, illum odisse dicimur et haec
q. 1, quod coil ostensum doctores admittunt omnes n' deesse qui n' nos ab
his immutasse, libere ostendat.

n' ex displic.

Iam ergo n' desunt graves DD qui Deo propriis odium
pri lumen negent. Richard. in 1o dist. 46. q. 1 ar. 2. et in 3o
dist. 42. ar. 3 et dist. 46. q. 1. ar. 1. Henricus in summa ar. 43
q. 3. Durandus in 4. dist. 17. q. 7 S. Thomas 1. 2. q. 93 quem
eo loci Ferrara sequitur et Capreolus in 1o dist. 45. ar. 1. Valarius
1a. 2. q. 20. ar. 2. [illegible] in 1o [illegible]
[illegible] aut odio habuit. super quae verba doctor magnus ait
odisse Deus [illegible] dicitur, ut flere et dolere et irasci, ut quod
audimus odium eius in malos ea quod Deus intelligimus odisse, fugiamus

audit Ambrosius lib. de Noe et arca, Deus inquit, nalit non movetur aut ira aut odio aut passione ulla. S. denique Damascenus lib. 1. fidei cap. 14 inter illa quae de Deo metaphorice tantum dicuntur ut manus et pedes, memorat etiam odium adversus malignitatem et inimicitiam. Ratio huius esse potest quod odium in affectu videatur involvere ac proinde excludendum a Deo esse.

Dico 1. dari in Deo vere ac formaliter odium abominationis. Quod sancti haec reliquorum omnium odiorum quot opus non est in specie referre. Itaque quod dicitur de odio, tunc etiam quod Patres Mont. mox referendos illos auctorem esse ciusdem et tandem fuit S. Thomas in hac 1. parte q. 20 ar. 2. ubi expresse et absque ulla limitatione odium Deo tradit ratio assertionis est quod Deus vere ac positive displicet in peccato et quantum ex ipso est vult peccatum destruere, imo vere saepe ex displicentia in peccato Deus illud odio destruit ergo vere ac proprie habet odium peccati, patet consequentia quod Deus habeat odium abominationis erga peccatum non est aliud quam quod in illo positive displiceat et ex hac displicentia velit illud non esse ergo cum Deus in peccato displiceat et ex hac displicentia velit illud non esse, habet quod odio peccatum inde ergo opus non est multa testimonia S. Scripturae adducere in quibus expressissime dicitur Deus odio habere peccatum et frequentissime patres et fateor apud Patres Mont. videri possunt. Et quod testimonia haec non debent metaphorice sed proprietate explicari cum proprietate exponi possint. Nec Patres in 3. rijs adducti odium Deo negant ea ratione qua nos illud cum omnia sancta credimus sed negant odium cum commotione et passione dicitur ut in nobis esse solet.

Dico 2. dari in Deo vere ac formaliter odium inimicitiae erga

peccatoris ut talis. huius sententiae sunt quot DD. recentiores peccatis admittunt
ino ex ipso P. Mont.ª sect. 3 disp. memorata. adi multis opp. ostendit
ex certe S. Scriptura tum de odio Dei erga peccatores, tum de odio erga
peccata. Disertissime loquitur Psalmo 5. odisti omnes qui operantur iniquitatem.
Psalm. 30. odisti observantes vanitates supervacue. Sapientiae 14.
odio sunt deo impius et impietas eius. tandem Ecclesiastici docent
ut alia multa quae P. Mont.ª refert omittamus. altissimus odio habet
peccatores. ratio etiam a priori statuta efficax est, quia deus vult peccatori
penam ex displicentia invitto, ut peccatori est, sed hoc odio peccati propria
est ratio. quia hoc ipsum non velle penam alicui, ut pena illi est
quod velle malum illi ut malum illius est. ergo cum deus velit penam
peccatori adeo adeo velit illi malum penae et ex displicentia in peccatore
habet quod expressime peccatorem odio. Deinde cum in S. Scriptura de Deo dicitur
eorum odisse, quod effecit sensus est quod deus optimus non habeat odio
hos tales ea ratione, qua sunt factura Dei; quod autem illum habeat odio
quatenus sunt peccati potius S. Scriptura dixerit docet.

Multa movent nr. et Mont.ª tum ex P. Aubrit, tum etiam
ex ratione quae probat, odium inimicitiae non posse cadere in Deum, et ubique ad
adeo vero doctissimus ostendit ut velit quod deus non decernat damnatorum
penam, ut malum illorum est, sed ut bonum. Sapientissimum certe sunt hoc omnia et
vitare de aliquo posse sufficient intelligi qua ratione deus damnatorum
penam in eorum utilitatem vertat. sed hoc difficile est intellectu quod non deus poenas
in hac vita peccatoribus tribuat non ut malum eorum sed ut bonum ad
ipsorum correptionem dedicatorum haud difficile est intelligere (tunc non ea ratione
sunt tribuendi cum ipse deus impiorum peccatorum correptionem probat)
at quod penam eternam tribuat deus damnatis dicitur quam incomprehensibile

[illegible] in vita nec video quod D. Albert[illegible] cogere potuisset ut id [illegible]
contenderet, cum dignissimum deo sit, quod sontes digno supplicio afficiat

Timorem tristitiam et iram in deum repe-
rire C. 4.

Cosima dicit quod non reperitur in deo proprie timor nec
tristitia, nec ira, et carere quod [illegible] tanquam [illegible] docent
[illegible] ad timorem attinet [illegible] suadet, quod obiectum timoris
est malum futurum, cui non potest [illegible] resisti, aut quod difficulter
vitatur [illegible] nullum malum quod deus negat summa facilitate vitare
[illegible] nihil est quod [illegible] deum possit esse timoris obiectum. et [illegible] neque
deus aliquem timorem [illegible] et quod [illegible] plane suadet non posse
deum timore mali quod [illegible] ipsius mali sit aut mali suorum
amicorum: accedit [illegible] quod nihil est malum [illegible] deum, et [illegible]
[illegible] aliquid sit malum [illegible] non timet deus malum illud quia
non apprehendit illud ut proprium quod necessarium erat ut aliquem malum timeret

De tristitia [illegible] eadem [illegible] quae [illegible] suadet
[illegible] tristitia [illegible] est de malo, quod qui tristatur [illegible], invite patitur
aut quod tanquam proprium apprehendit ut [illegible] quis tristatur de malo
[illegible] amicus patitur tristatur quod de malo isto quod illud tanquam
proprium apprehendit [illegible] deus nihil [illegible] mali potest pati quod
[illegible] nullo indiget bono [illegible] nec aliquod creatum potest esse
[illegible] illius [illegible] bonum ita nullo potest affici malo. [illegible]
mala quae [illegible] patiuntur, non apprehendit deus ut propria ipsius
[illegible] nullo [illegible] potest deus tristari de illis. accedit [illegible]
[illegible] posse deum affici malo aliquo extrinseco, adhuc non posset

contristari ro c. q. nig ad tristitia n. sufficit qd qs malu faciat

s. qd ita illud faciat ut negat a se depellere aut saltem dif-

ferelat adqui deus faime posset malu. qduis, quodicunt a se

depellere ergo tristari n. poser, lt malo aliquo extrinseco afficerel

Dicet tn aliqs peccatu e iniuria Dei ergo inde

e malu respu Dei. nisi malu extrinsecu ergo ē oportet sufficiens ut

Deus e trigter. huic arguto P. Mont in disp 54. sect 4.

n. 9 ergo hec verba que descripsimus ret. Ad 1m peccatu log.

peccatu & iniuria Dei n. ē malu Deo grauis tius honoris

extrinsecu violet, sicut n. deus n. indiget extrinseco honore sic

etiam nullu ei, malu infert honoris detract. s. in iuria, nam

si spiens fueris tibi met ipsi eris s. autem illusor solus por-

tabis malu. Prov. 9. & Iob 35, si peccaueris qd ei nocebis?

& si multiplicata fuerint iniquitates tuae qd facies contra eum. Ad

2o & sit 2a ro si 11 dato ergo impolle qd deus egeret extrinseco

culto honore & gloria ea propter malu extrinsecu illius foret

peccatu & iniuria nit ominus hoc malu nunqm pateret deus

qa nullu peccatu pot omitti nisi Deo permittente, nullu qt

permittit nisi propter maiorem honorem & gloriam sua ut probatum e

in disp 23. sect 2. & 3. hactenus vir doctissimus huius

prouincie cois M.

Gauisi qd sumus qd in hec verba P. Mont

prolis inciderimus, ut ea que nos aliquando in nro tract. de incar

disp 27 cap 22 P. ro. appetitori ad quas duo Aelios ergo, cmen

dationes & falsitatis ea promisimus ty absq his verbis do

cuimus tam egregiis Patronis here ratio docet. n. in 1a solut.

nullum malum inferri propter Deo sed illius honor et iniuria detrahitur quod dicitur intelligi solum debet quoad effectum fatiuum inferri Deo malum, non vero peccator infert malum Deo quoad affectum cum vere efficiat id, quo malum Deo vere intulisset nisi alius Deus major, talis enim est ex se ut nil creatum possit esse bonum aut malum respectu illius. docet insuper in 2a solutione Deum non Deum fati malum illud, quod re ipsa creaturam per fomentum suis iniuris inherent, quoniam peccatum neque aecreat committi nisi Deus illud permittat, permittit autem Deus non ex necessitate, aut ex conditione ex proprio libere et quoniam in illius pleraque ea permissio refundit peccatum proponit circumstantias. nos confessius disserimus cum aliis etiam in nostro tractatu expendimus.

Fandus sequitur

qq[uonia]m nulla est q[uae] subtili [et] intelli hypotesi [i]n[ter]venit. loquimur aut[em] de vo-
licione [con]dicionata ut ab abs[olut]a distinguit[ur] et co[n]ven[it] ita debet p[ri]or illa
[ex]plari, ut v[oliti]o [con]dicionata sit ex p[ar]te subi[ecti], q[uia] alioqui v[oliti]o ac q[ui]ri[tur] in subiecto
det, et certe nullus dubitabit aliu[d] longe [esse] dic[tu]m di[vi]ns [ex]positioni[bu]s [con]di[tion]e
volitio [con]dicionata ex p[ar]te subi[ecti] talit[er] [ex]plicit[ur] ut q[uae] sit ac[tu]a [et] [for]malit[er]
in subiecto, sit v[oliti]o [con]dicionata res[pec]t[u] illius hae[c] [est] n[ost]ra [pro]p[osi]t[io]ne est.

Quod volitio conditionata ex parte subiecti illa est quae cum virtualiter aut proprie formaliter sit in subiecto illud tamen non determinat actu ad operandum aliquid erga rem amatam nisi sub tali vel tali conditione actu existenti. Secundo in 1o loco haec expositio id est probare prius oportet volitionis hanc praedictam esse virtualiter aut proprie conditionatam ex parte subiecti ut mox illam explicabimus et ratione cernimus. Quando autem res illa volitio est proprie conditionata ex parte subiecti quae virtualiter aut proprie existit formaliter in subiecto, pendet tamen aliqua conditione, ut tale subiectum actu determinet ad operandum aliquid erga rem volitam quia si aliqua volitio sit quae virtualiter detur formaliter in subiecto et pendeat ab aliqua conditione ut subiectum actu determinet ad operandum aliquid erga rem volitam, erit quod volitio quae respectu subiecti sit proprie conditionata constat ex antecedenti quia alioquin certum apud me est, res cum illa volitio quae talis sit ut posita in subiecto vi sua et independenter a qualibet conditione determinet illud ad operandum aliquid erga rem volitam independenter sine qua sit simpliciter absoluta illa certe volitio erit conditionata ut absoluta praecise dicta dispergit quae adhuc posita in subiecto talis est ut negat determinare subiectum ad operandum aliquid erga rem volitam nisi dependenter a tali vel tali conditione actu existenti.

Communis ad rectitudinem explicationis traditae necessarium non sit esse quod volitum quae cum actu existat formaliter in subiecto pendeat tamen ab aliqua conditione sine qua posit existere ut subiectum actu determinet ad operandum aliquid erga rem volitam; quia res omnes ad suos quidditativos respectus talis vel talis nec talis vel talis proprietatis non pendent ab eo quod sint vel non sint possibiles ut est in metaphysica certum adducitur tamen aliquis explicatis suadere possumus dari re ipsa volitiones multas quae proprie sint conditionatae ex parte subiecti modo praecise a nobis dicto: exemplum autem sit in volitione qua quis vult merces in tempestate servare eam non volitio talis est quae ex parte sufficiat determinare subiectum ad operandum quae necessaria ad mercium servationem, cetera sub conditione quod illius vita ex mercium servatione non periclitetur. Quia dicitur volitum hanc

sepius in nabigantibus reperitur et huiusmodi vel multa alia
alia exempla decursu disputationis subdicemus et rei explicate veritatibus omnibus
probauimus ex hijs ipsis plane colligitur volitiones posse esse duplices absque
1º quod sibi ex parte subiecti 2º ex parte obiecti et ex parte subiecti, volitio est absoluta
sibi ex parte obiecti quod fertur in illud absolute seu abstrahit ab omni conditione
ita quod in esse affectivae tendentiae ad obiectum a nulla prorsus conditione dependeat, ut volitio illa seruandi merces quam conditionatam ex parte subiecti esse
paulo antea dicebamus ea quod volitio est absoluta in esse affectivae
tendentiae seu adgerentiae ad seruationem mercium et independenter a conditione
actu non existenti adhaeret affectiue mercium seruationi, volitio vero
absoluta ex parte obiecti et ex parte subiecti illa est, quae in esse affectivae tendentiae
ad obiectum, quam in esse ditrahentis subiectum ad opus aliquod erga res volitas
a nulla prorsus conditione aqua separari possit, dependet; talis est
volitio qua Deus mundum efficere decreuit aut volitio quae in
multorum sanctorum gloriam praedestinatis ante ad eorum merita decreuit vel
huiusmodi volitiones quod talis sint ex se ut implicet sit eas in Deo
dari quin creiant effectus et tales sint volitiones illae de quibus nos in disputationibus
13. 14. et 15. locuti sumus.

Aliqui volitiones virtualiter conditionatas agnoscunt Doctores
valentinijs illae ut P. Alarcon et ea est, quae absoluta amat
obiectum erga se propositum et in esse complacentiae est vere absoluta quod per verbum
praesentis indicatiui Volo explicatur, est tamen virtualiter conditionata quia
virtute continet volitionem aliquam absolutam quae daretur in subiecto si talis vel talis
conditio poneretur. v.g. volitio seruandi merces, quam habet qui obiectandum
periculum mortis eas in mare proiicit est volitio absoluta in esse complacentiae; quia
fertur ad mercium seruationem erga se propositam vel saltem inefficax, virtualiter
tamen efficax, quia continet volitionem aliquam efficacem qua ille ipse homo vellet efficaciter merces
seruare, si aponeretur conditio non periclitandi aliqui aut est illa ipsa volitio
volitio efficax poneret si praedicta conditio adesset illa alia volitio

singulas ē virtualiter conditionata quia vult continere volitiones quibus talis conditione
adest.

Oportet explicemus in quo dent hæ duæ sententiæ de fratre a nostra
quam Paulo contradicimus ut evidentius appareat doctrinas P. Vaz.
ad utrumque recurrens esse aut nil virtualiter continere. Differt q̄ docet P. Vaz a
nra in eo, q̄ ille arbitret, volitionem illam, qua trepidus mercis servatur, hic
qui merces in mare projicit n̄ esse expresse sufficientem declarare subter
ad apponenda media q̄ necessaria sint ut merces servet si ex mercium re
tentione periculum mortis n̄ interveniat et illius efficacia in eo consistere
q̄ contineat volitionem aliquam qua mercator velit efficaciter merces servare: nos verò
q̄ dicimus volitionem illam esse expresse sufficientem ut homo cum effectu merces servet si
ex illarum servatione naufragium n̄ timeat suadet hoc ex ipsa doctrina P. Vaz
n̄ si volitio illa, de qua modo loquimur extrahit vi sua volitionem aliquam
quam P. Vaz efficacem esse dicit, si n̄ extrahit vi sua volitionem hanc: si
hoc ex dicto sit plane q̄ volitio illa de qua loquimur nec sit q̄s
virtualiter efficax nec sit virtualiter conditionata, q̄s n̄ continet virtualiter
aliquam q̄ poneret si periculum mortis abesset et continere virtualiter
hanc volitionem ē extrahere vi sua illam [illegible] inde si volitio illa
de qua loquimur n̄ extrahat vi sua aliquam n̄ continet illam virtualiter

Quod si dicat licet in modo dilemate opposito nimirum
volitionem illam projicientis merces in mare qua illas servare expresse
vult extrahere vi sua volitionem aliquam prorsus absque efficacem, certe
eodem modo dicere erit q̄ illa volitio extrahat vi sua volitionem aliquam apponendi
media requisita ut merces extra periculum mortis servent, quin necesse
sit q̄ ea volitio extrahat aliquam directe q̄s directe et expresse tendat
in illud idem objectum in quod ipsa, de qua modo loquimur tendit. fateor
tamen aliquid contingere, q̄ volitio alicuius obiecti quam nos conditionatam
expresse subter dicimus, extrahat volitionem aliquam circa idem objectum ceterum ex
[illegible] hanc vim ex aliis principiis, quæ ex illis expressis P. Vaz movet

ut insuper clarius dicemus in expla huius rei adducamus & huic ipse doct. magis adhuc huic acceptu tribuamus =

Dari in vol.e divina actus conditionatos ex 4 obti graves DD. opinant.

C. 2.

Lic. quod graves admodum DD.es qui in vol.e diva actus conditionatos ex obti non modo concedant sed tanquam oio certum fere supponant huius sententiae si in 1.is multi thomistae qui scientiam conditionatam stringentius cum media appellatur Deo negant ut Alvarez & cum illo alij DD. qui quod tribuunt Deo quod oia quae excogitari possunt, sub oibus conditionibus & ordinationibus possibilibus in altera parte 2a dict.is conditionate decreverit. ad hanc sententiam inducti sunt quia existimant ex uno capite negari non posse ac statuant quod deus certo multa sciat hipotesis nullum conditionum enunciatum habere scientiam conditionatam possideat ex alio vero capite nullam conditionatam scientiam admittunt in qua conditio nulla necessaria vere enunciata habeat, adeoque debent ut hoc deo opponant, praedictos actus conditionatos admittunt aut velit deus in illis ea obta cognoscat quae non nisi conditionate cognosci possunt.

Hanc ipsam sententiam de actu conditionato ex obti minus late traditam graves alij DD.es secuti sunt P.r Mont.s de voluntate divina disp. 22. sect. 4. P.r Gr. tract. 4 disp. 2. P.r Fanorum 1.a disp. 2, q. 1. dubio 3. Insert P.r Mont.o multos alios hac ipsa sententia ex antiquis quam ex DD.bus nostri saeculi et Altiss. Albertum Alex. Dionysium Bonaventuram Ricardum Gabrielem Argentinam Cap. Soto Durandum Caper. Dicastillo Cordubam Bellarminum Medinam et alios. Et licet non absque fundamento DD.es hi impugnant illorum tamen pluribus non in argumento quod non loquant de vol.te quae sit dilecta

[illegible] illius obtᵘ qd inᵗᵉ adinsit q. suo obti qd inᵗᵉ duntaxat sue
virtualit tangit ut late qr sequimur in nro tract. de auxilijs diuis.
Verde. Pᵗ. suarez opus. de libert. Dei dispᵒ 1. sect. 7. limitatius
admittlouitus i dos sa relatas amplixat ai. n. deus licet aliquos volitᵘ
conditionati ct ea obta ctg. conditio n. i. por ab ipso sollo Deo d.
aca 2ᵗ. et subdit necesse esse ut deus habeat decretum conditionaty cc
alind obti qd oditio ponat aca 2. sine peccato. et hominis ipso sq
sequ. Pᵗ. herice tract. 2. dispᵒ 7. 7. Cumque alij doct. all. nri
temporis. Sane cū. Pᵗ. suarez stm attendimus ut admittit decius cond.
tionati in Deo cum obti quam discutiamus nunc obsit huius modi
decreto, qd oditio pont. sit aca 2ᵗ. ut peccato, qua in re, nil cor
retineri arbitror.

Hec sa prᵃ 1ᵒ qs s. scriptᵉ testimᵗ inqs deus promittit
oibus hoibus tam electis, qm reprobis bona spualia, imo
diuinitus ipsi legis precepta ser
uauerint ecclesiast. 15. si volueris mandata seruare, serbabunt
te. Math. 19. si vis ad vitam ingredi serua mandata.
Esaiæ 1. Si volueritis, et audieritis me bona terræ comedetis.
Joannis 8. Siqs seruauerit sermonem meum mortem n. uidebit in eternu
et alia d. in numera. Sabi obia et qr Pᵗ. Valent. in eius collegit
quaus intellimᵗ his alijs q in numeris. qd pacte deus cū hoibus
aut eis pro d. iniunxit sicuti vlt decreti efficiendi pmisa sub
conditione sub qua ponuntur fals suadet n. deus pmisse hec essent
illusoria et fictitia ut paulo post in sᵃ pbat huius sq exppon
demus.

Dr 2ᵒ cadem sᵃ aut. S. Ptres quorum multi volunt conditio
nata dei ci aliqua obta et esse ea cū nostra salute disertiss. signat.
multos refert Pᵗ. Mont. nos 1ᵒ vnū s. altiorem duntaxat
referimus. illos dt qui proprius adm plenius louiti si S. Ambros.

ad Thimoteum 2. si Deus inquit, qui omnes vult omnes homines salvos
vult fieri cur non implet eius voluntas? In hac loquutione sensus est
iudicio latet, vult n. Deus, omnes salvos fieri, sed si ad accedant ad eum
n... vult, ut volentes salvent, et vult illos salvari
si et ipsi velint. et Hieronimus itidem qui dixit adversus louinianum
qui vult omnes homines salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire. subdit
ipse explicat ea si ipsi tamen vocati Deo credentire voluerint. et hoc
solemus Math. ad illa verba fiat voluntas tua. sic loquitur interea
multi qui dicant voluntati Dei illi sit, quae est ex misericordia, ut
non vellit ex non velit, pravos liberos salvare; si vellint, tamen ipsi contra
dicunt operibus huic voluntati: et testimonio etiam diserte voluntate conditionem
Dei significant, ut ... non exigant.

Probatio eiusdem ...

Veriss.ª mihi sensus fuit sa, pro affectu conditionato ex fine obti
volunt. dixi negat: quam sa tradunt in 1is PP. Mol.o et vas. ille
q. 1 arte q 14 ar. 13 disputationibus 15. 17. et 18. quod velit Dr. Mont.o
qui contraria opinione PP. Molina in meritis refert vas. 1a parte disp.
67. cap. 4. et disp. 88 cap. 4. et 1. 2ae disp. 42. cap. 3. eidem se
subscribunt Mendoza in Abulensis libro 1. q. 5. Scholastica 2.
5. et addit dictum conditionatum ex fine obti sine ullo fundato adstruendum Dr. Alarcon tract. de volunt. Dei disp. 1. cap. 6 late ad

moy rz versat ex illis t^{is} nri tr^{ijs} multi ... in aliis
... ez subscribunt.

Dene ... D^{us} Vaz ... in 1° argumto petito
ex sa actus liberi diui in bune moy actus liber Dei non ē aliud qm
ipsa volitio naria Dei ... extrinseco notato ad extra. seu nil aliud
... relatio rōis extrinseca denotatio sumpta ab oper. ad
extra ... impssle ē dari in vol. diua ... qui ... v.
... in illa det, sit nihilominus ... obsti. ... hac
... in oper. Dei ad extra ... in denotato extrinseco actus liberi
diui non dat medium int. hoc ... ē denotari ab ... aut abse non denotari
sicut non dat medium int. hoc ... denotatus existit aut ... non existat ...
dari affectus liberus vol. diu. ē dari abse denotatus aut esse abse ...
turus ... affectus vol. abse non dari ex non dari abse, nec datus ...
notatus ... intelligi nequit, ... in Deo dit affectus liber vol. qui ... sit
... diua, ... nihilominus dicat ... obsti. ...
intelligi ... affectus ... qui ... dicat ... re ...
dari sub tali ... tali ... eo ... sub tali ... tali ... dari
... extrinsecus, ... actus liber Dei ultimo ... ,
ex quo denotatio extrinseca relatio de rōis ... queius
... rōi.

Dene rōnis nri ... in efficax esse, multis aliqui ...
dunt, int. quos ... D^{us} Alarcon ... ab ... efficax
... ez ... doct. ... incedit, ... doct. ... rōis ...
int. ... erat ... extrinseca ... de affectu ... eo
... sed ... int. illos qui actus liberus Dei ...
... Deo ... ponunt ... intelligi nequit ... actus
liber Dei dicat in esse talis oper. ad extra ...

dicat talis oper[atio] ex supposito actus liberi divini, ergo det[ur] actualis

affectus liber in Deo ad obiectum quem actualiter det[ur] connotatus illud

quod in esse actus liberi nacio dicit, et longe minus quem connotatus

istud sit absolute futurum, implicatio terminorum est, quod det[ur] in vol[untate]

divina actualis affectus liber et quod sit conditionatus ex parte obiecti. pro

secunda quia ut actus sit actualis, et alioqui conditionatus dicatur, necessarius

erat, quod connotatus existeret de esse simpliciter futurum, quia absolute

existeret aut quia esset absolute futurum

Video multis [illegible] hoc argumento nostri [illegible] occurri [illegible]

certe nunquam [illegible] [illegible] quod ostendat affectum vol[untatis] divinae qui [illegible]

actualiter existat in Deo sit nihilominus formaliter conditionatus ex parte obiecti

[illegible] [illegible] dicatur: [illegible] [illegible] ex [illegible], quod ostendit affectum

vol[untatis] virtualiter conditionatum [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

talis est affectus quo Deus [illegible] vult, [illegible] [illegible] [illegible] medio

sufficiencia ad liberum [illegible], [illegible] affectus iste [illegible] volitio conditionata

[illegible] [illegible] [illegible] si vult ipsam [illegible] [illegible] debet [illegible]

autem volitio conditionata [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] illos vult qui de actu libero Dei aliter ac nos opinantur [illegible] [illegible] in

efficax, [illegible] in nostris [illegible] nec locus [illegible] [illegible] hic [illegible]: [illegible] nos [illegible]

nemini actum liberum Dei [illegible] [illegible] in tendencia intrinseca Deo

quem potuit non esse in illo ea ratione qua [illegible] indiss[illegible] so. satis [illegible]

explicabimus nullum sane [illegible] argumentum ex connotatis [illegible], [illegible]

discursu fundato [illegible] statutum stabilire debemus. [illegible] autem fundato

alio quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiectum vol[untatis] [illegible], itaque impossibile

sit

sit voluntas ferri in obiectum affectu prosecutionis nisi sub ratione boni ut ex philosophia
evidentissimum est. Igitur ferri nequit quod voluntas feratur actualiter suo affectu in aliquod
obiectum nisi obiectum istud proponatur ut bonum. Limitatur ea ratio qua voluntati
proponitur, convincens est ex antecedenti quod aliquis ex philosophia constat atque
dixi quod sicut visus ferri nequit actualiter in obiectum, quin obiectum
habeat aliquem colorem, cum color sit obiectum visus, ita voluntas cum habeat
bonitatem pro obiecto, nequit actualiter ferri in obiectum nisi ut bonum de
bonitate proponatur.

Sin autem tertium quod voluntas nullum prorsus prosecutionis
actum eliciat aut quod eliciat actum qui sit simpliciter absque respectu obiecti id est
quo absolute ad obiectum adhaereat quod obiectum proponitur, sicut est affectus de
[illegible] in [illegible] gloriae propter hominum merita. n. [illegible] obiectum istud quod
[illegible] hominibus gloriam ex eorum meritis attinet [illegible] proponitur
ut bonum. Si non proponitur ut bonum; si proponatur ut bonum voluntas adhaeret
illi absque affectu sive amat illud [illegible] attinet sicut amat
alia quaelibet obiecta honesta [illegible] proposito: Sin autem obiectum illud
non proponatur ut bonum voluntas quod nullo prorsus affectu in illud tendit
ut patet ex paulo antea dictis, igitur cogitari nequit quod detur in
voluntate affectus qui non feratur absolute in obiectum, quicumque istud
sit. Hoc constituto patet, quod si aliquis affectus in voluntate divina daretur, qui
ex suo modo tendendi in obiectum intentum non sit absque [illegible]
[illegible] obiecti, maxime affectus qui ad gloriam [illegible] ex me-
ritis fertur, igitur cum affectus iste sit ex suo modo tendendi simpliciter
absque ut probatum est, fit plane nullum affectum in voluntate divina [illegible]
[illegible] qui sit [illegible] [illegible] obiecti quod intendit attingit

Ro in presente est facta altius expendit.

C. 4.

Omnis rom in presenti est form[illegible] ad cuiusque, que
sunt presenti in eo facta et velocem, debiumus nihilominus
eas proponere ut ois eius rois facta [illegible] diversos eorum diver
sos [illegible] mod[illegible] posita [illegible] incipiat ad hoc autem disponere
oportet posse duplex accidere quod vel diu [illegible] obeyt [illegible]
quo dictos [illegible] prodit [illegible] vel os actu [illegible] rationatu in illud
tendat exempli causa [illegible] exhibitio glorie hoibus ex eorum meritis?
dico non exhibitio glorie proponi potest dupliciter primo [illegible]
absque que illa ut [illegible] honesto et convenientius respondeat [illegible]
exhibere glorie hoibus propter eorum merita sit ex se [illegible] honesto et
sit magis conveniens quam glorie sine meritis exhibere potest hac
ro vel proponi [illegible] eorum [illegible] absque [illegible] sit [illegible] categorica
absque huius enunciationis exhibere glorie hoibus propter eorum
merita in esse [illegible] honesto et attentis attendendis convenientissimum
Secundo proponi potest vel diu illa ipsa exhibi
tio glorie [illegible] rationalis [illegible] que reat enunciat
[illegible] exhibitio glorie hoibus sit propter eorum merita, erit esse
[illegible] honesto et attentis attendendis erit [illegible] convenientius. [illegible]
exhibitio glorie propter eorum merita sit ipse honesta potest [illegible]
[illegible] [illegible] actus rationatus enunciari sicut [illegible]
[illegible] [illegible] huiusmodi actus rationabiliter enunciari
[illegible] cum attentis [illegible] que attendi debent sit magis con
veniens exhibere glorie hoibus propter eorum merita quam nulla

habita meritoru[m] re[spectu] glo[riae] [illegible] exercere, p[ro]ut ut[rum]q[ue] veritas
[illegible] conditionate representari modo supra dicto enunciari [illegible]
[illegible] [illegible] delineamus, ita adeo certa [illegible]
[illegible] et absq[ue] adeo [illegible] ut nullus [illegible] [illegible]
possit: [illegible] exercitio glo[riae] [illegible] horu[m] meritoru[m] [illegible]
[illegible] ex duobus modis supra dictis vol[untas] divina representari
[illegible] ut nullus aliud [illegible] [illegible] [illegible] possit
[illegible] dubitet.

Dico [illegible] [illegible] simplex esse in vol[untate] divina [illegible]
[illegible] affectum qui sit [illegible] radicatus ex [illegible] [illegible]
[illegible] et claritatis [illegible] sermo erit in exercitio glo[riae] [illegible] horu[m]
meritoru[m] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] exercitio glo[riae] [illegible] horu[m] meritoru[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conditionalis
[illegible] dicta: [illegible] [illegible] affectus vol[untatis], qui dicatur
[illegible] [illegible] [illegible] conditionalis [illegible] [illegible]
[illegible] affectum [illegible] [illegible] exercitione glo[riae] [illegible] [illegible] affectus
qui in vol[untate] divina [illegible] [illegible] absolutus [illegible] et simplex
[illegible] affectus conditionalis [illegible] in vol[untate] divina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] exercitio glorie [illegible] horu[m] merito[rum]
tanquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[rae]dicto exercitione
glo[riae] [illegible] [illegible] vol[untas] divina [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] exercitio glo[riae] ut [illegible]
bona et convenientia [illegible] [illegible] [illegible] p[rae]dicto exercitio
[illegible] [illegible] [illegible] in vol[untate] [illegible]

impossibilis obiecta honesta 2º se attenta. Confirmatur quia neque voluntas

ferri affectu conditionato ad obiectum nisi quatenus obiectum ipsum conditionate

proponatur; sed si proponatur obiectum sub actum absque conditione ipsius, neque

voluntas ferri actu conditionato in illud absolute propositum.

Probatur deinde quia si cognitio sub qua cognoscitur gloria

propter hominum merita proponatur conditionata propter obiectum, negat voluntas

[illegible] actum aliquem consequenter [illegible] quia erat 2º [illegible] misericordiae

[illegible] antea [illegible] autem non voluntas neque ferri actualiter

[illegible] actualis affectus ad obiectum [illegible] non invenit actualiter rationem boni

sub qua in illud tendat, cum negat voluntas ferri in obiectum nisi

sub ratione boni. Si obiectum proponatur [illegible] conditionalis

propter obiectum voluntas non invenit in illo rationem boni sub qua in obiectum

tendat. Ergo neque ferri actualiter [illegible] actualis affectus in obiectum conditi-

onate [illegible] [illegible] obiectum [illegible] conditionale proponit vel

proponit, ut [illegible] sub conditione haberet, [illegible] proponit

ut quod haberet [illegible] et conveniens si sub tali vel tali conditione

esset, sub qua ratione 2ª non [illegible] [illegible] proponit; si obiectum

haberet conditionata proponatur, non invenit in illo voluntas rationem boni

et convenientis sub qua in illud actualiter tendat [illegible] affectus ad

[illegible] [illegible] quod voluntas tenderet affective in obiectum, si [illegible]

sub tali vel tali conditione esset.

Confirmatur quia si intus voluntas proponeret aliquid obiectum [illegible]

conditionale [illegible] conditionate [illegible] [illegible] obiecto repraesentando [illegible]

quod tale vel tale obiectum esset in se bonum, si esset [illegible] voluntas

quod non posset ferri affectu actuali in huiusmodi obiectum: [illegible]

[illegible] gloriae conditionate ut convenientes [illegible] repraesentare illa ut

convenientia [illegible] merita [illegible] repraesentare illa [illegible]

conditionale ~~vel~~ bonitas de ea. Ergo neque voluntas ferri in illud affectu
actuali quicunque iste sit. maior probatur quia ut voluntas ferri possit ac
tualiter per affectum ad aliquod obiectum non sufficit, quod obiectum illud esset bonum
sub tali et tali circunstancia quae re ipsa non adest. Ergo si obiectum
ita proponatur ut quod esset bonum si talis et talis circunstancia
adesset et non est, neque voluntas ferri actualiter per affectum illud. Porro
autem obiectum proponitur ut quod esset bonum, si talis et talis circunstantia adesset quando
proponitur, ut quod esset conveniens si talis et talis circunstantia adesset, et indiget
probatione [illegible] frequentissime obiectum esse conveniens et esse bonum et nullus
non sit [illegible] propterea alterius quod quando obiectum ita proponitur ut ipse modus
illud proponendi abstrahat ab eo quod sit re vera bonum vel non sit, quia
et non sit ab eo, potest neque moveri voluntas ad affectum actualem sui:
Et hoc ipso quod obiectum proponatur sub esse conditionali, ita proponitur, ut
ipse modus illud proponendi abstrahat ab eo, quod sit vel non sit re vera
bonum, quod sit vel non sit absolute possibile. Ergo hoc ipso quod sub conditionali
esse proponatur obiectum neque illud movere voluntatem, ut in illud feratur per
actualem affectum. minor quae sola indiget probatione suadetur quia enun
ciatio conditionalis non pendet ex eo quod extrema divisibilia sint vel non sint
vel sint actu coniuncta imo vero nec pendet ex eo, quod extrema divisibilia
sint vel non sint possibilia ut evidens in metaphysica et in hac conditio
nali, si cernit se fieri esse honestum esset amabile honeste: extre
ma non solum impossibilia et impossibile quod inter se iungantur. Ergo hoc ipso quod
obiectum proponatur sub esse conditionali, abstrahit ipse modus quo proponitur ab eo quod
sit vel non sit re vera bonum sit vel non sit absolute possibile et consequenter per hanc
propositionem neque moveri voluntas ut in illud per actualem affectum feratur.

De affectu efficaci et inefficaci in omnibus

C. 5.

[illegible] adeo q[uod] in duobus [illegible] [pr]ecedentibus dicta sunt ui
decuat id argutia cuius [illegible] q[uod] actus conditionatus ex [illegible] obt. dicus [illegible]
tribuit [illegible] [illegible] q[uod] eorum solutio ex expositione actus
efficacis et inefficacis maxime [illegible] dependet ut ex [illegible] [illegible]
prius de actibus his agendum putaui [illegible] et [illegible] ex [illegible], q[uod]
de actu conditionato in [illegible] 1o et in duobus [pr]ecedentibus dicta sunt haud
difficile est, actus efficacis et inefficacis exponere: et [illegible] actus efficax
in omnibus est qui habet effectum [illegible] qui re ipsa [illegible] [illegible] [illegible] minus
efficax esse [illegible] ut actus quo deus decreuit mundum [illegible] est actus
efficax q[uod] re ipsa [illegible] [illegible] decreuit.

Non esset abs re, hoc ipso loco explicare quaenam
[illegible] actus vol[untat]is [illegible] volitus coal[illegible], q[uod] [illegible] in seq[uenti] disp[utatione] late
id explandum est in [illegible] [illegible] [illegible] monemus efficaciam actus
vol[untat]is consistere [illegible] in ipso mo[do] tendendi actus ad obiectum ex eo
n[on] q[uod] actus stricte ad modum siue vehementer ad obiectum adhaereat
[illegible] seu [illegible] ipsum in quo [illegible] ad operandum aliq[uid] [illegible] id ad [illegible]
ipsi affectus adhaesiue [illegible] [illegible] [illegible] efficacia actus [illegible] talis
tendencia stricta siue vehemens in obiectum [illegible], [illegible] actus velit ex
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsius rei [illegible] minus efficax esse [illegible] ut latius
in seq[uenti] disp[utatione] exponemus.

Affectus [illegible] voluntatis duplex [illegible] inefficax, [illegible]
[illegible] prius abs[illegible] [illegible] actus efficax abs[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] volitum ut inde [illegible] [illegible] [illegible] hoc ipso [illegible]
[illegible] [illegible] illud infallibiliter [illegible] [illegible] volitum sine illa [illegible]

intentum producendo sive a ponendo media ad illius; itaque efficacia huius modi est
volitio efficax qua deus decrevit mundum producere quia talis est
ut hoc ipso quod in deo detur, debet illum infallibiliter ad producendum mundum
talis etiam est volitio absoluta qua deus decrevit efficaciter actum amoris
creaturae alicuius, nam hoc ipso quod talis actus in deo detur, debeat illum
independenter a quavis conditione vel a ponendo media quae creatura actum
bonum eliciat. Sic tamen non quod si non fuerit obesse quominus affectus
volitionis sit absolute efficax quod deus ad illum tendens spectent conditionem
aliquam dummodo talis ille sit ut hoc ipso quod in deo detur, deus debeat
infallibiliter ad positionem rei volitae.

Affectus efficax conditionatus est alius deus qui
nam sub conditione vult aliquid adeo qui est conditionatus quoad obiectum,
tamen stricto modo adherendo in quo efficacia consistit. Ubi nam
huiusmodi actus involvat non tendit neque efficaciter conditionatum esse
hac ipsa dicta opponi. Actus quod conditionatus efficax est, qui sub
certa ac debita aliqua conditione a qua separari ipse potest debe
trat infallibiliter subito ad positionem rei volitae, cum vult producere aut a ponendo
vel quaerendo media que adeo consequuntur efficacia sint. Talis
est actus quo deus vult omnes homines iustificare et salutem aeternam, est quidem volitio
conditionata efficax quoniam illa tamen debeat deus ut conferat iustitiam sanctificantem
aut gloriam, sub conditione quod homo se se disposuerit et alioqui volitio
illa separabilis ipsa est ab huius modi conditione, ut dari possit, non
requirendo quin hic aut ille homo se se ad iustitiam et ad gloriam disponat.

Porro autem necessum est huiusmodi volitionem separari ipsa
posita sub qua subito effectus debeat, nam si a praedicta conditione

inseparabilis sit ab actu volitio efficax simpliciter absolute cum natura volitionis perfectissime semper adsit.

Ex solicitudine efficacis affectus quod hoc quod infallibiliter debeat subjectum adstringere erga rem volitam, non autem quod hoc quod ipsa volitum efficiat, quamvis aliqui sint, qui alio vocant, affectus efficax efficere id, ad quod efficax fertur, certe opinio haec falsa prorsus est rebus habitis. et casu quo vera esset, adhuc tamen efficacia actus non deceret per illud exponi, et ita quod quia satis dicitur est nunc actus efficax ad rem volitam effective concurrat certum primo, quod actus efficax moveat, debeat vel quasi adigat subjectum ad operandum erga rem volitam. 2º casu quo actus efficax ad rem volitam effective concurrat, non ideo efficax est quia effective concurrit sed e contra ideo effective concurrit, quia ex se efficax est consequenter quod aliud prius quod effectivus concursus actus efficacia explicari debet: sed nihil aliud est quod quod explicare prius quam hoc quod debeat subjectum adstringere erga rem volitam ergo per hanc debet actus efficacia explicanda est: 3. denique rerum definitiones dari debent per id quod ab omnibus admissum est: sed omnes admittunt, actum efficacem vol detrahere subjectum ad operandum erga rem volitam ergo dicti actus efficacia per hanc detractionem definienda est.

Ex his constat, actum inefficacem esse, qui ex se non debeat infallibiliter subjectum adstringere aliquo erga rem volitam talis est simplex illa complacentia qua erga bonum afficimur hoc ipso, quod mente proponatur vel ubi infert actum inefficacem esse duplicem, alium quidem est absolute inefficacem et alium ex suppositione conditionate, actus absolute inefficax est, qui talis est ut nullo modo sub nulla conditione debeat cogere subjectum ad operandum aliquid erga rem volitam et talis est simplex illa complacentia, qua erga virtutem et honestatem simpliciter propositam

statu existimari, et plerumque inspirationes divinae quae cum sint efficaces
[illegible] ad bonum adeo Deus inspirare dicitur tales, tamen plerumque si [illegible] sub
nulla conditione detrahit ipse subtractus infallibiliter ad operandum actus vero
conditionate inefficax est ille ipse, qui est conditionate efficax, cum non actus
iste solum habeat detrahere subtractus sub tali certa conditione a qua se
separari potest fit quod sit inefficax sub aliis conditionibus [illegible]
sub carentia illius conditionis sub qua subtractus detrahit.

Sane [illegible] divisus actus.

et in actus inefficax conditionate aliis tribus exemplare [illegible] actus
[illegible] positive inefficax et [illegible] actus negative inefficax actus positive
inefficax [illegible] est ille ipse, qui dicitur absolute inefficax [illegible] talis est
natura sua, ut non habeat vim movendi et detrahendi infallibiliter subtractus
ad operandum, sub quavis conditione in tali subiecto detur adeo adeo talis est
[illegible] omni efficacia intrinseca illi repugnet actus vero negative inefficax
est [illegible] ille ipse, qui dicitur inefficax conditionate [illegible] actus
iste taliter est inefficax ut vi sua detrahit subtractus, si ponatur conditio
a qua ad detrahendum dependet: cum [illegible] non dicat ipse, habere hanc conditionem,
non dicitur ex se detrahere efficaciam et [illegible] potius est inefficax negative
[illegible] conditionate et id in causa est, quod [illegible] dicitur inefficax illum
appellant.

Notant [illegible] posse actus [illegible] esse efficaces
extrinsece seu [illegible] denotatione extrinseca ab effectu [illegible] aliquando sit ipse
ab intrinseco inefficax [illegible] exemplum [illegible] conditionata
quidam vult bonum operationis hominis si homo ipse se ad operandum detrahit, haec
[illegible] volitio potest esse efficax extrinsece, et haec non efficax erit si
homo se se ad operandum detrahit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exemplum

stultus n' admittimus, expresse in diuina inspiratione, qm Deus ad bene operandum immittit aliquis addicimus. Igitur inspiratio n' tenetur e ab intrinseco inefficax. Vnde aliqn sit efficax ab intrinseco n' defendimus, n stm e inefficax quia effici... velunt il ad bonum illud hominis ad quod Deus inspirare dr, haec tn inspiratio ipse reddit efficax extrinsece ex hoc quod voluntas creata libere operatur id ad quod Deus inspiratus immisit. de hoc autem genere efficaciae nil curandum e, cum addi ad indifferentia [illegible] nihil [illegible] refert.

Doctrina praecedentis cap. [illegible] angelis illustrat.

Cap. 6.

Exposuimus in cap. 1. volitis qm nos conditionata[illegible] de sublimi [illegible] et in cap. [illegible] volitis efficacis conditionate declarauimus et ex dictis in illos qm [illegible] ceterum volitis [illegible] conditionatis [illegible] subsequens quatenus e [illegible] efficax conditionate [illegible] conditionatis [illegible] sub tali [illegible] conditione ad operandum aliquid ergo detrahere subiectum [illegible] et talis dicimus esse volitis seruandi mortes qm nauis volitis [illegible] adhuc [illegible] mortis in mare [illegible] ea volitio conditionata [illegible] ut in cap. 1. diximus et e efficax conditionate [illegible] sufficit detrahere subiectum ad seruandas mortes et ad opponendam [illegible] extra mortis periculum ad [illegible] sufficiant.

[illegible] doctrina haec ad grauissimas difficultates in Theologia [illegible] absque [illegible] ut vix [illegible] alia reperiatur [illegible] de angelis [illegible] aliquantum [illegible] de [illegible] mutandum e [illegible] in exemplum [illegible] volitio seruandi mortes [illegible] sufficiat ad mortis [illegible] diximus tali [illegible] ut ipsa [illegible] seruandas extra periculum mortis [illegible] aliquam [illegible] efficaciam

efficaci faciendi merces in mare proiciat, et ro dubito quod duas volitiones de obiectis oppositis, negant sibi opponi nisi quatenus illarum altera sit mere inefficax. Volitio mere servandi merces, et volitio illas in mare proiciendi sunt de obiectis oppositis et negant sibi opponi nisi quatenus illarum altera sit mere simplex et inefficax et convenit negant esse talis ut quae omnis illa sit propriis et efficax solo diversa ratione.

Accedit ro alia

merita ad glor[iam] et quamvis in hoc casu licet deus non esset sufficienter paratus ad
collat[ionem] glor[iae] quam promissionem faciebat posset tamen se sufficienter parare ad predictam
glor[iae] collat[ionem] tamen non haberet in promissione illusorium seu simulatum
at cum promissio facta sit postquam deus certo previdit hos certos
ac decretos hoies non habituros merita ad glor[iam] et postquam certo etiam
cognovit, se non esse ad collat[ionem] glor[iae] sufficienter paratum nec in potestate sua posse
sese parare illusoria esset et simulata, si ipse promissione ipsa
sese obstrinxit quasi sit ad conferendum glor[iam] sufficienter paratus, cum tamen paratus
non sit nec sese undequaque parare possit.

Constat satis urgens quod si deus revelaret hominibus se non esse ex parte
sua sufficienter paratum nec impossibile esse quod ex parte sua sufficienter ad collat[ionem] glor[iae]
se disponat licet hoies in quo decidant ut absque decedere possit.
omnes glor[iae] illius certe promissio haec ad hoies movere
posset frustra illi, tamen facti indicarent quod si fieret promissio
hominibus a deo celando quod ipse taliter ex parte sua se habeat ut licet hoies
pole in decidant adhuc deus non conferret glor[iam] illis, sit
sane ea promissio illusoria et simulata: at si deus quando promissionem facit, sit
ex parte sua sufficienter et undequaque paratus, conferre hominibus glor[iam] quod
ille sese rite disponant promissio certe fit in veritate et hoies sibi
imputent quod deus previdebat ipsos non habituros merita ad glor[iam]. Si deus
ideo id previdet quod hoies isti ex sua mala libertate merita ad glor[iam] ha-
bituri non sint, scientia futuritionis futuritionis nullo
refert ad promissionem dei et recte componuntur haec duo quod deus
sit ex parte undequaque paratus glor[iam] hoibus conferre tali se
tendat. Cum certo sciat hoies ex sua libertate non appetituros
conditionem meriti sub qua deus illis glor[iam] promissam effecit

N. desunt qui hoc tribus sufficienter

conditionata esse obiectum ut deus conferat hominibus gloriam hoc ipso quod illi non decedant

nisi voluntate conditionata, inquit, transit in absolutam hoc ipso quod conditio re

[illegible] ponatur et alias volitio absoluta sufficit, ut deus gloriam hominibus

cum effectu conferat hoc, inquit, si dico placet a nullis theologis. Sicut

quasi fieri possit quod res mutent suas naturas retinentes quod [illegible], quare vo

di et aliorum in rerum natura [illegible] quod sane efficiat ut actus vol[untati]s

qui existit conditionatus transiret in absolutum: quis hoc non videat?

Ergo quod actus conditionatus transeat posita conditione in absolutum [illegible]

talis actus conditionatus abiiciat et loco illius alius absolutus adveniat

accedit his quod [illegible] et ea mutatio fieri [illegible] adhuc tamen omnino repugnat

quod in deo fiat in tempore. Ergo solutio futilis est.

Aliud est in inveniens ex volitione conditionata esse obiectum [illegible]

hominum salutis deduxit, quod verbis hic attingemus in inveniens autem est, quod si volitio

divina de hominum salute sit conditionata esse obiectum, deus non conferat media [illegible]

sufficientia ad salutis [illegible] ex voluntate ipsius salutis aeternae sed aliunde

[illegible] volitio conditionata gloriae velit gloriam dependenter ab existentia me

[illegible], non operat aliquid deus ingenii [illegible] nisi [illegible]

[illegible] merita ut existentia [illegible] futura. Ergo [illegible] illius volitionis conditio

natae [illegible] deus conferre hic et nunc sua [illegible] media sufficientia

nec [illegible] efficacia ad gloriam. [illegible] conditionatae voluntatis,

[illegible] deus sit qui [illegible] auxilia sufficientia ad

gratiam [illegible] deus [illegible] non posset decernere conditionate gloriam hominibus

merito [illegible]

[illegible] fingamus hos habere auxilia aliunde [illegible] a deo [illegible]

hos [illegible] auxilia aliunde haberent posset deus [illegible] illis suam

gloriam si merita haberent quae [illegible] auxilia aliunde habita habere possent

[illegible] aliunde movit deus ad conferenda [illegible] auxilia [illegible] volitione

salutis aeternae [illegible] salutis [illegible] conditionate decernat [illegible] commu

[illegible] magis [illegible] attingens, [illegible] in [illegible]

ex iis quae pugnamus in decernentis maxime est, et praedicti DD. tamquam certum uti
quod supponunt deus omnibus hominibus auxilia sufficientia ad salutis consequendae
ex volitione qua ex parte sua vult quod homines se rite disponant vult autem
deus homines se rite disponere ex volitione dandi illis gloriam haec autem in
convenientia et alia quae in praesenciarum omittimus in nostra doctrina prius
vitari evidentissime est ut ex dictis constat, et in sequentibus ex iterum exponetur =
solutione argumentorum quae in ea 2. facta sunt tota nostra doctrina corroboratur. c.10

Non minus efficax praecedentibus nostrae doctrinae probatio
sumitur ex solutione ipsa argumentorum quae ex affectu conditionato ex parte obiecti in 1°. ex-
facta sunt; ex eo enim nullum aliud fundatum sit ut affectus conditionatus ex parte
obiecti in voluntate divina constituat, quam fundata in 1° ex facta; certe si
ea nullius esse momenti monstrabimus praedictum conditionatum affectum
a voluntate divina removendum esse efficaciter suademus: ea quae fundata
nullius esse momenti ex ipsorum facili solutione haud difficulter monstrari
et ad haec ex auctoritate S. Scripturae desumpta Ad mirandum esse quod
viri alias docti ea testimonia adducant ut volitio conditionata ex parte
obiecti in voluntate divina constituatur cum talia re vera sint, ut vix volitionem aliquam
intentionem tendentem ad obiecta, quae contra adversarios signant ipsa suadeant.
quod si volitionem aliquam suadeant suadent pro volitione simplici absque
ex parte obiecti et conditionata efficacem, qualem nos in superioribus illam
exposuimus ut in solutione primi argumenti alio in loco latius obtinu-
eramus.

Ad 2um argumentum [illegible]

ex parte [illegible] ... voluntatis divinae. Del [illegible],

adhuc tamen non loquimur de voluntate conditionata, vel talis sit ex parte obiecti

vel quia talis sit ex parte obiecti, aut ex parte subiecti; loquimur enim de voluntate qua

Deus vult hominibus gloriam dependenter ab eorum meritis, quia si eam

mittat [illegible] ... [illegible] non [illegible] ... attenderent; [illegible]

illud prius duntaxat ad eorum [illegible] spectabit [illegible] sive voluntas

sit conditionata ex parte obiecti, sive etiam ex parte subiecti, ut ex motivis ex

parte utriusque [illegible] non minus [illegible] explicatur: imo

[illegible] eorum [illegible] neque sufficiunt opponi [illegible] Dei [illegible] de nostra salute

aliud, quam nos ita [illegible] explicando, [illegible] dictis, quam

[illegible] dissolvere conantur [illegible] Deus neque voluntatem, qua

velit absque conditione obiecti gloriam omnibus [illegible] vel [illegible]

ut in gentibus [illegible].

[illegible] argumentum quod sit [illegible] salutis [illegible] ex [illegible]

quod nos in gentilibus diximus, [illegible] in [illegible] sufficiunt [illegible]

[illegible] qui negant [illegible] in Deo [illegible] actualem [illegible] velit [illegible] quo Deus

[illegible] salutis omnium ex ipso [illegible] velit [illegible]

Deus [illegible] neque [illegible] gloriam hominibus [illegible]

[illegible] deinde [illegible] Deus

[illegible] impugnamus [illegible] qui docent [illegible] dictis [illegible]

[illegible] salute esse conditionatam ex parte obiecti [illegible]

nos [illegible] quam [illegible] alios antea dictos [illegible]

[illegible] demonstrat [illegible] conditionatus ex parte

obiecti [illegible] sufficit ut Deus ex [illegible] tribuat hominibus gloriam

[illegible] ex parte [illegible] conditionatus

[illegible] quo ad [illegible] gloriam [illegible] in Deo [illegible]

ordinem [illegible] pro [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] simulatur in [illegible] [illegible] demonstrari
[illegible].

[illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible] idoneus [illegible]
[illegible] politus [illegible] dies [illegible] [illegible]
meritum [illegible] gloriae [illegible] gradus [illegible]
[illegible] nunc, nullatus in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicat [illegible] sine momento [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] conferre [illegible] gloriae sub merito [illegible]
[illegible] [illegible] videat [illegible] merito
[illegible] gloriae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] merito [illegible]
politio [illegible] [illegible] hinc
[illegible] superandis [illegible] in qua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
adstrare [illegible] negare, ut [illegible] negant [illegible].
[illegible] [illegible] dicto [illegible]
[illegible] ambitu [illegible] ut
[illegible] demonstrari [illegible].

[illegible] aliquis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] meritorum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] g^nia^ 3 q ipsius virtutis activae int^e^ se
detrahi pot forte, tamen, ad solut^m^ hanc aliquis recurrat; confiteor
q si ad hanc libert^m^ virt^is^ activae divinae decurrat, eque facile sit
difficult^m^ a nobis propositam dissoluere sive Deo actus vol^is^ erga omnes hominum
salutem admittamus, sive eos omnino actus illi denegemus, nam ad hanc
confirmand^m^ nos nullus actus vol^is^ divinae per se requirit, ut Deus
ad extra cum libertate operetur: at neque ad eam libert^m^ difficultas proposita
solut^a^ confugi; q^nia^ actus divinae volunt^is^ adhuc ex alijs principijs requisitus
est ut in ipsa disp. 9. in qua libert^m^ virt^is^ activae divinae tractavimus
non semel notabamus, et late postea in disp. 13 probatum reliquimus.

4 argutus tangit difficult^m^ fere candem cum precedenti, et cum non sit
satis q volitis conditionatis ex parte obiecti ut in sequentibus demonstravimus, quapropter
ponenda ratio est volitio qua Deus velit concurrere cum ipsis causis secundis
post earum determinatione ad operand^m^ quae volitio sit simplex absque ex parte
obiecti. Similiter ponenda est volitio qua Deus velit stare promissis conferendo
gloriam hominibus habentibus meritum ad gloriam quae volitio sit simplex absque
ex parte obiecti; et hae volitiones sunt conditionatae ex parte subiecti, sunt enim
eius est sufficientes conditionatae quatenus tales ex seipsis sunt ut cum esse
qua Deus praevideat determinationem earum ad operand^m^ ut praevideat merita
[illegible] [illegible] determinant infallib^r^ Deum, ut cum causis [illegible] [illegible]
concurrat et ut hominibus in gratia decedentibus gloriam cum effectu conferat, sed eius
non nec earum habent auxilium sufficiens ad operand^m^ ut late in tract
de auxilijs ostendo nec promissio divina aut sit pro [illegible], et
simulata quod velit dicat.

5° arguitur ex scientia conditionali desumpto gravius ad
[illegible] difficult^m^ supponit, supponit enim quod in mente creato [illegible] divino det

1° ac prie [illegible] que sit fralit' iudicionatus, ea ros, qua [illegible] vocales
[illegible] iudicionata exprimi solet ita qd sicut in [illegible] voca fralit
iudicionata copula [illegible] e particula [illegible] ita in [illegible] mentali
sive in [illegible] mentis qd fralit' iudicionata dr, copula [illegible] dr
aliqd aliud ab eo, qd [illegible] verbu substantivu [illegible] explicetur, et
copula [illegible] [illegible] quimus
quod [illegible] [illegible] sit [illegible] intu, nec
[illegible] existimat et [illegible] inde nos
[illegible] distinximus [illegible] rndes
[illegible] instituto [illegible] in intu [illegible] [illegible]
[illegible] nil omnino [illegible] vocitas actuales
[illegible] fralit' [illegible] iudicionata in esse afectus [illegible] obti. ro
[illegible] intus invenit in obto inquo iudicionatur
veritas [illegible] illatas, aut [illegible] existere [illegible] tentat
[illegible] [illegible] iudicio [illegible] inuenit in
illo [illegible] sub qua actualiter tendere posit ut inuenerit
[illegible] nullus [illegible] elicere actus [illegible]
aliquis eliciat [illegible] sane [illegible] actus singlr absque [illegible] obti
[illegible] obtu istud [illegible] absque [illegible] =

De actib. intencionis electionis et executionis volunt. divinæ

Disp. 23.

Qui sint actus intent.is et electionis volunt.is divinæ

C. 1.

Multa possent sub disp.e comprehendi si oia quæ de actibus intencionis et executionis vol.tis divinæ expartim per varias mat.as trad.i solent, ea nos in unu colligeremus, quod autem hoc pene infinitum esset, ad senti institutum ... alienum ea duntaxat sub hac disp.e complectimur quæ ad praedictos actus in ... explandos et ... dist.e et ordine in ... sufficiant ... magis specialia ... ad sua propria loca reiectis ... actus igitur intencionis, seu intentio in ... est amor s. volitio finis ut volitio qua nobis s. alijs sanitatem desideramus. ... intentio diuina in ... est volitio qua deus vult aliquid tanquam finem, ut volitio, qua sibi vult gloriam ... ei ... creat.is ...

An amor quo deus ... moralis sive ... talis

Pti 2° Se amat cyquo amore multa seppe eficere solet ut amor quo deus benefacere amat

ex ipsa bonitate que in benefaciendo reponit et cyquo amore

sepe multa efecit aut saltem eficere pot an, inquam, amor iste

sit et ap̄rie intentio induerit aliqui dubitarent quoniam

arbitrant, honestate illa qua deus in benefaciendo amari dr, et

ex cuius amore non nulla eficit, non esse p̄rie finem et aliqui sint

p̄rie motibus et intentione p̄rie loquendo esse solitus finis qui

p̄rie finis sit. certe non est; cur hac in re subtilitates querant

ex earum materie incapax sit nec video quare actus ille, quo

deus benefacere vult se atamque amet non sit dicendus intentio sic quod

cum motibus dici solet, quod ipse benefacere intendamus quamque

nullo alio motibo quam ex ipsa benefaciendi honestate bonum aliquod

alijs elargimur quod si adhuc alicui placeat actum illum intentionem

non appellare dicendum est cum illis non est.

Notari hic tamen debet actus amoris quo alicui sive

iam existenti bonum aliquod intendimus non esse intentione respectu finis cui sive

respectu supposi, cui bonum velle dicimur, sed solum esse intentionem respectu finis quod

sive respectu illius boni, quod supposito amamus. ... est ... solum ...

... est abs... seu non rationes, quoniam intendere nihil aliud est, quam in aliquid

tendere, tendimus aut ... in quo non sumus et ... intendimus

id quod non sumus ... suppositi cui bonum amamus, non est absens

... existat ... absens bonum ipsum quod ... supposito ... amamus

... plane ... amor respectu supposito et sit intentio

respectu boni amati ... omnino ... dr ... intentio

... ad bonum et ad suppositum cui tale bonum amat ... dr

... non esse intentione respectu suppositi, ad ...

... suppositi existentis ... suppositum ... non ... existat, ... respectu

360 ... longemur erit intentio eius respectu tali: sicut ut si quis desideret filii constitutionem indiis et propter hanc actus n. iste desiderium non tam intentio est intentionis nisi quam propter eius respectu filii, quem non videt habet, et nunc accepit.

Electio in omnibus est volitio medii ut medii, seu volitio rei ut utilis seu deservientis ad aliud quod tamquam finis intendit: talis est volitio medicamenti in ordine ad sanitatem: et electio (sive nihil aliud est quam volitio rei utilis ad aliquem finem) in Deo intentus ut utilis ad aliquem finem talis est volitio qua Deus vult conferre homines auxilia sufficientia ad iustificationem quia vult illa ut utilia et deservientia ad eorum iustificationem et quod necessario est volitio, quod est electio finis in suis obiectis sub ratione utilis ad aliquid aliud, qui tamquam finis intendat, quia non sufficit ut volitio sit proprie electio, quod feratur ad illud, quod ex se utile sit ad aliquem finem, quem alioqui operans intendat; adeo adeo quod volitio non feratur ad illud ex se utile ad finem sub hac ratione utilis sed sub alia diversa non erit proprie electio.

Doctrina supra tradita exponit aptissimo exemplo in Deo in permissione peccati, non illa permissio peccati medium est ipse deserviens ut ponat actus contritionis quem saepe alias Deus intendit, et adeo permissio peccati singularis naria est: at Deus optimus numquam vult permissionem peccati sub ratione utilis ad actum poenitentiae quem alias intendit sed vult permissionem peccati ex munere eius alti(ssimi) sive quae iuvenis ... ut exequatur munus eius altissimi tribuendo hominibus et nunc auxilia ... non peccatoris: et inde quod volitio haec permissionis peccati non est proprie electio quia non fertur ad suum

obtu subordinatis a [illegible] quod alius duas tamen fines intendit. et huius rei multa in rebus creatis exempla suppeterent.

Quod alterum sanctus Thomas ex finibus alium esse finem ultimum operantis et aliud non ultimum, hunc intermedium, quoniam aliquis finis est, inquit, qui talis est finis operantis ut eum in aliud referat: et alius finis, qui talis est finis operantis ex parte eius rei ut ipse in aliquid aliud referat adeo ut adeo respectu eius obiecti est tamquam medium et respectu alius est finis: hoc ingenium est aliquorum sanctus Thomas convenit cum illis docent ex actibus intentionis alium esse intentionem primam operantis et aliud esse intentionem non primam intentio primi est, inquit, volitio ultimi quod est ultimus finis, qui a nullo alio refertur, intentio vero non prima est volitio finis intermedii quicumque iste sit. recte quidem praedicti doctores sunt sanctus Thomas respective ultimo et non ultimo divisionem harum intentionum in scholas induxerunt quod non nos divisionem [illegible] finis respective ultimi et intentionis non ultimi non admittimus nec divisionem harum intentionum admittere possumus, ita hinc electionibus dari, certum omnibus est sicut [illegible] omnibus constat, dari media, quae sint intermedia, non semper dari alius ordo mediorum convenit tamen ordo electionum, ut inferius dicemus.

Familiare admodum non nullis est intentionem inefficacem admittere, quam dicunt, esse volitionem singularis et inefficacem finis, cum volitio inefficax admittatur quod tendat in illud id obtu inquit alioqui operans tamquam in finem efficaciter existimant non nullis [illegible] illa inefficax esse intentionem. animadvertere debemus non esse [illegible] et nostram diversionem existit adhuc [illegible] nulla volitione inefficacem esse intentionem [illegible] in efficacis non sit agens movere ad [illegible] et convenit volitio inefficax neque esse intentio non intentio [illegible] est quod ex illius vult agens in aliquid aliud operari

caritat. C° q. volitio inefficax e ex se indifferens ut illa sub ratione sit finis aut medij, imo est indifferens ut erga obiectum exerceat agens ss. et efficacis intentionis seu volitio inefficax n. potius dicenda intentio quam electio = quaerendo in voluntate diuina actus exequutivus seu executio reperiatur. e.c.

... difficultas q. a multis in hac. P. suarez et inter ... exitio sine ... actus exequutivus ab actibus intentionis et electionis distinctus in scholas aduxit docens dari in voluntate diuina actum volitionis quin potius dicendo sit actus distinctus ab actu intentionis finis et ab actu electionis medij, quos in Deo adstruamus et qui dici deceat actus exequutivus seu executio, quoniam ad rei executionem deus suam ipse applicat: sed autem quod deus suam ad executionem rei volitae applicet est i volitio qua deus directe vult suam potentiam actiuam applicare ad efficiendum id quod actibus electionis et intentionis voluerat ut si deus voluerat conferre auxilia sufficientia ad actum caritatis elicit volitionem aliam qua directe vult suam potentiam actiuam ad exhibendum auxilium applicare adque hinc fit actum istum esse distinctum ab aliis electionis et intentionis quibus deus auxilia et actum caritatis voluerat.

Hec doctrina clare explicatur exponendo duplicem ordinem actuum volitionis quos P. suarez n. semel considerare solet, alium quem vocat intentionis, et alium, qui executionis appellatur: ordo intentionis incipit a volitione finis et procedit ad electionem medij, illius medij quod est ultimum seu ...; ordo executionis incipit et procedit in versum: incipit

n. attrit. exeq. media. qd 1° ois. pondi est quod precedit ulterius executionis
exeqd. fine ipsum ultimu. exemplu huius doct. multis ex materiis
patit. et ex aginatis in praedestinat. hoium ad gloriam in qua praedestinat.
utriusque ille ordo clare discernit, ordo. n. intentionis incipit a volit.
qua Deus vult gloriam eius se desideratum et ut est bonum bonum hoi
bus et Deo dignum: mox sequitur volitio alia qua Deus vult me
dium illud quod est ipsius exhibitione gloriae quale est meritum gratiae. 3°
sequitur volitio alia qua Deus vult conferre hoi auxilia effi
cacia ut habeat meritum ad gloriam (licet eadem possit plurium esse gau
dium volitum et non mediorum interuenientium desiderari possit) ordo
vero executionis incipit a volitione qua Deus vult aplicare suam potentiam
actiuam ad exhibitionem auxiliorum efficacium ad meritum gloriae: mox
sequitur volitio alia qua Deus vult aplicare suam potentiam actiuam
ut per diuersas substantias seu eius voluntate creatas ad exhibitionem
meriti gratiae durerat. 3° deniquę sequitur volitio alia qua
Deus vult aplicare suam potentiam actiuam, ut conferat re ipsa hoi
bus gloriam.

Quoniam hac doctrina Doctores illius probant 1° quod
actus illi utriusque ordinis sint inter se distincti et hoium illi qua
dent: actus illi habent diuersa motiua et sic si actus abs. dis
tincti. Itaque et volitio gloriae quae est ordinis intentionis amat gloriam
ex motivo liberalitatis alio vel simili quod non sit ipsum meritum.
volitio vero meritorum et gratiae amat meritum et gratiam propter proportionem
quam ad gloriam consequendam habent. et demum volitio auxiliorum efficacium
ad meritum amat auxilia haec propter proportionem quam ad eliciendum
actus meritorios habent. At volitio ordinis executionis quae est volitio exequens
auxilium efficax amat aplicationem potentiae actiuae quae Deus vult exhibere auxilium
efficax. Unde volitione amat gratiam et merita quae oriuntur nascendo ex
auxilio efficaci et Deus fauet illud positum alleu detractione eius et +

+ 3° deniquę volitio quae
amat aplicationem ad
exhibitionem gloriae quae
exhibitio haec oritur
ex meritis gratiae et
merita haec prouis.
etc. = 9

[illegible] dictis [illegible] mutua [illegible] absque
dicto [illegible] remedium [illegible] secundum morale assignat alia re-
mutua [illegible] Porro autem [illegible]
[illegible] in [illegible] videtur, [illegible] in [illegible]
esse actus [illegible] intent[illegible] [illegible] in Deo actus [illegible]
[illegible] volit finem [illegible] et media ad tale finem [illegible]
[illegible] intention[illegible]
[illegible] dicunt. [illegible] ordinem execut[illegible]
[illegible] actus [illegible] activa Dei [illegible] ad
[illegible] qui re ipsa [illegible] Dei [illegible] fiunt [illegible]
[illegible] in [illegible] actus [illegible] intent[illegible] [illegible]
applicare [illegible] actus Dei ad [illegible]
[illegible] qui applicant [illegible] actus [illegible] huius
[illegible] actus [illegible] intent[illegible]
[illegible] dicunt [illegible] ut paulo
ante [illegible] actus [illegible] activa [illegible] Dei
ad [illegible] efficiat [illegible] sufficiunt [illegible]
actus [illegible] activa [illegible] ad [illegible] efficiat [illegible] actus
[illegible] qui in ordine intentionis [illegible]
illi [illegible] quos [illegible] assignavimus.
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] actus illos [illegible] quos [illegible]
[illegible] esse in [illegible]
[illegible] actus illi in operationibus Dei ad extra [illegible]
[illegible] re ipsa [illegible] fiunt [illegible] faciendo [illegible]
[illegible] Dei plures actus [illegible] illis [illegible] sufficiunt ut [illegible] obstendere

intendimus variis in locis sicut illorum modo sit. Deinde ex isto
ordine exequtionis non requiritur sapientia et intelligentia in ipsis affectibus [illegible]
et in operationibus ad extra [illegible] actiue dicit quatenus hec exeq.
id quod ordo [illegible] decernit incipiendo ab illo medio quod est proximum fini et
[illegible] recte dicitur solet ordo exequtionis se habere inverso modo ab intentionis
ordine nam quod est prius in intentione, est posterius in exequtione.

Mediante ordine exeq. in ipsis affectibus [illegible] vel
[illegible] quasi nulla alia via nobis sit, qua actus exeq. [illegible]
[illegible] intentionis [illegible] dicimus in [illegible] [illegible]
actus exeq. [illegible] aliis actibus qui ordinis intentionis
[illegible] actus ordinis esse ordinis intentionis et exeq.
[illegible] ordinis intentionis quatenus affectiue fuit ad obiectum et ordinis exeq.
quatenus [illegible] ipso tendit modo in obiectum [illegible] adexequendum
[illegible] id [illegible] affectiue tendit. [illegible] actus [illegible] quo [illegible] vult [illegible]
[illegible] auxilia sufficientia ad actum [illegible]
intentionis et ordinis exeq., intentionis vult quatenus affectiue [illegible] ad
[illegible] quod est auxilium sufficiens [illegible] ordinis exeq. [illegible]
quatenus actu [illegible] ut effectiue [illegible] in nos auxilia
[illegible] aliquando affectiue fuit et sic in quamuis alia modo
[illegible] talem [illegible] ordinis intentionis et ordinis exeq. in
[illegible] modo [illegible] ut [illegible] in sequentibus declaramus.

Sacramenti [illegible] [illegible]

cum maius ex singularibus maius rows exstini distrumant

qq dictz actiu exeq. a actibus intent. reficiremus ad hoc

in n. dct ro efficax qua ij dicto actiu dictz in omnibus

refutemus ea aut illuius modi actus efficax voli Dius

deuet esse re efficax quatus ipse effectiue producat

parat. cuius efficax esse dr aut quatus debet infalli Deus

ad illud efficiendus quamuis rone actus efficacia explicet, neq dignu

actus exeq. a actibus intent. et alioz qq actus exeq. n actibus dictus

et aliis qui ord. intent. esse dicunt. modi ipsa quaz sola probatz

requirere posset tale suadet ex si dicat efficacia actus volit Diuinae

consistere in eo, quod actus ipse producat ex, parat. cuius d. efficax

sit at euidens, ipsius em, qui ex volitz specie quod si illius efficacia

consistat in eo, quod se ipsis debet infallit Deus ad volitas

exequat fit plane quod ad huiusmodi determinz nullus alius actus

requiratur qq cum

Pr. 2o eadz ma sa statuitur ex actus volit Dei

Diuini efficax in ord. ad mouend. et determinand potz actiuas ad opera

qq sua ipsa modo tendendi in obiectum n. vero efficax in ord. ad

praedictas determinationes potz actiuas ex eo, quod adm in ipsis applicatz

potz sue in ipsis operz actualz tanquam in obiectum terminat. qq

nullus actus necessarius e qui ad applicatz actiuas potz sue ad

ipsis operari praedict. terminat et actiua potz se si operet

praedicto ex volitz aut posset multis probari que tn verbis

duntaxat attingemus. pr qq 1o ex actus ord. intent. si

il ea ponit efficaces quum terminat ad applicatz actiua potz

sue ad ipsis operari tanquam ad obiectum ut s. ipsi aduersarij

fatentur; et fateri necessario deuent, sicque actus ord. intent.

elem. ferant in obtu vij se videratur. aut vij opponi ipm
vny hit ad aliud ad qd deservit. Et efficacia thory actus
consistit in eo, qd tam stricte seu tam vegementer in sua obte
ferantur, ut suo ipso modo tendendi in obtu seu deferat in
falibiliter ut actu operet seu exequat id qd ad vtrumque nec
volitus nary sit. Sed eadem pt opponte oportet, efficacia
actus voli debeat consistere in altero ex iis duobus que diximus
in eo vlt qd ad applicatum potentia tanquam ad obtum ferat, aut in
eo qd ex suo modo tendendi stricto et vegementi seu deferat
dicitur adoperandum: et in illo priori consistere negat. fit plane
qd efficacia actus in ipso illius tendendi modo sita sit.

Quae itaque illud idque amplius fiere evidenti ex vollas
ferri potest in applicatum potentia actiue tanquam in obtum eg actu inefficaci
et quibus solum sit simpliciter quaedam complacentia, et eg actu simplici
efficaci qz efficacia actus voli neque consistere in eo qd actus ferat
ad applicatum actiue potentia tanquam ad obtum. Et ante huius
sententiae dubitari neque concessum omnibus est, nullum esse
obtum, in quo neque vollas ferri actu efficaci aut actu in efficaci.
Secundo quia si efficacia actus voli consistat in eo, qd actus
ferat ad applicatum potentia tanquam in obtum certe hoc posse, qui actus
aliquis ad huiusmodi applicatum tanquam in obtum ferat erit qd simpliciter
efficax est, qd hoc falsum omnino sit, fit plane efficacia actus in
ipso modo tendendi consistere qd idque cernitur in aliis obtis ab
applicatione potentiae actiue et in illa ferri vollas potest tam actu simplici
efficaci quam actu inefficaci propius ut dictum efficacis

v inefficacit. sumit ex diversis modis quo actus in id obiec-
tendat.

Pr. 3. illud idem arg. quod activa potentia agentis potest
applicari ad operandum ex vi affectus quo tali agens in aliquod obiectum
fertur quin aliud cogitet vel applicat potentiam ad operandum nec de affectu
quo in tale vel tale obiectum fertur ergo potentia activa agentis
volitiva non trahat ad operandum vi affectus voluntatis quo ad ipsam a-
plicatus vel ad ipsum operari tanquam ad obiectum fertur. Probatur
haec ratio ex ante quam voluntas neque velle operari nisi sic proprie intus
proponatur ea ratio sub qua voluntas eam velle dicat quaeque sic intus operari
non proponat, neque voluntas fieri in actu in illo. arg. ergo suadet experientia
ista qua saepe videmus id ex vehementi affectu quo in aliquod obiectum
feramur detrahimur ad aliquod operandum motus vel visus quin animo
madvertamus nos operari ergo signum est quod voluntas non volueret directe
talis operandum sed quod agens detractus fuerit ad operandum ex ipso affectu
ad obiectum, quo amat ferat urgentissime, et bruta movent ad multas
operationes appetitu alius obiecti ab iis operationibus distincti ex quo bruta
cognoscere nequeant tale operari nec illud directe appetere ergo
appetitus unius obiecti detrahat brutum ad talem vel talem operandum et idem
ergo in voluntate dicendum est.

Pr. 4. quod voluntas divina trahat ad actum electionis vi
actus intentionis quo fertur efficaciter ad finem, quamvis in actu isto intentionis
non velit formaliter suum detractus ad actum electionis ergo potentia activa divina
trahat ad suum operandum vi actus intentionis et electionis, quamvis nullus ex
his feratur formaliter ad ipsam quae detractus potest. sic ratio, quod potentia activa
Dei est idem ac potentia volitiva ergo sicut haec potest detrahi ad actum

electivi vi alius actus dicti, poterit detrahi de eiusdem actus ac propri
re volitus. nec dicere quod prop. actus Dei detrahi non posse per
actus ordis intentis, quia distinguit passive ab volunt divina: non, inquam,
non satisfacit; primo quod in re nullus est gravius dictis actualis
inter propr. actus et volitus Dei reperit. 2o quia nec quae inter
distinguunt hic prop. tamquam formalitates ex parte ipsarum dictae. et quia
sit de sic sicut ipsi adversi dicunt, prop. actus Dei detrahi
quam actus ~~intentis~~ executivus ita detrahi per actus intentis dicere erit. tamen
id intentus per exeo quod propria actiua Dei sit formalit libera, eorum
quae sicut Deus se detrahit per volunt. ad actus electivis ex supposito actus
intentivis ita se detrahit quam ipsius prop. actus ex suppositio actus
intentivis, et electivis.

Ca Doctoris in sequentibus status nulla explicationis ea tradunt.

C. 4.

Ut ad ea quae in sequentibus statuta sunt maior lux
ponitur res in omnibus agitata fuit asseramus non nulla in
hoc esse subiicienda. Dupliciter et in primis sobiicienda solutionis aliquid
quo pars adversa nostris illius actus executivus qui ab actibus intentivis
distincti sint adstruebant ad quod erit non prop. actus divinus detrahi
et applicari ad operandum per ipsos actus quos Deus vult finis et media
et proportionata ad finis sicut iam exposuimus et secundo Deus
detrahi ad operandum per nos actus, quatenus ex illorum suppositione non potest non se
detrahere ad operandum, eo ipso quod in re id quod esse vult sicut volendo detrahi
ad actus electivis circa medius quam actus intentivis, quo fuit esse ad finem

mediis ex supp.e qd voluntati fine & quality sit medij nariy n' pot
n' se determinare ad volitio medii ita pro actiua di determinari ad productio
medij quatus ex supp.e elect.is efficacis n' pot n' determinare ad productionem medij
volitio: qua in re id ipsum nobis dicendum qd aduersi ex actu ex qij
dixerint.

Hic tn notari debet, qd si pro actiue diuin n' dedat
formalis libertas ut a nobis illi tradit, difficilimum esse recte explicare
qua ratione deus sese ad operandum ad extra determinet; quum volit. actuali
tribuat qd sit ipsa productio actiua, & licet difficile n' sit actionem
volit. diuin tribuere qd sint productio actiue rerum, adhuc tn ad hanc
doctrinae difficultatem plena recursum n' e necessarius sit ut dicat id qd communiter
dici solet, nimirum pro actiua determinari qd simpatia a diuina volit.
n' ingenio satisfit hac solut. ut multis ostendi posset petitis ex
dein notione simpliciter usum haec dicere n' vacat liti insufficienter
tractare, & negari nequit, res facilime ex poni, si actiue pro dei
formalis libertas, uti par est, tribuat.

Deinde explandum est qua ratione in nra doctrina recte
explicet, qd ordo exequtionis se habeat in inuerso modo ac intentionis ordo debet
& qd res facile nimis exponit res actus illi ita se habent, ut si a
tendant quatenus affectiue feruntur in obiectum, illi qui feruntur ad finem,
intelligant prior actualio qui ad medium ex eo fini fert &

Rogari potest qua ratione actus intent.is distinguatur ab actu exeq.is eiusdem rei per modum tantum statutum et dicendum videbitur in dilectis obiecto, et istius exeq. est in actus vol.is dis qui dist.e includentis ab incluso, quatenus actus exeq.is rei includit actum intent.is eiusdem. Sed actus vero intent.is non includit actum exeq.is ratio est quia intentio et exeq.o sunt unus et idem affectus voluntatis qui ut comparatur ad obiectum est intentio, et ut comparatur ad detractum suppositi, est exeq.o sed in supposito intent.is non includit supposito exeq.is [illegible] Sed contra est affectus ille potest intelligi ut actu tendens in obiectum, quin intelligatur ut actu detrahens Deum ad operandum sed supposito intent.is non includit supposito exeq.is at affectus ille supp. intelligi ut actu detrahens Deum ad operandum quin intelligatur ut actu tendens affective in obiectum, est detrahat Deum tendendo effi. in obiectum sed actus exeq.is includit actum intent.is ideo in hoc argumento deducte facile satis et doctrina tradita ratione sed respondendum ad diversos terminos, quoniam in sequentibus [illegible] attingemus et [illegible] dis. aliquanto expansius explicabimus.

An et quatenus actus intent.is et elect.is in re distincte distinguantur

C. 5

Ad Cl. distinctionem intent.is et elect.is dim. gravior difficultas inter DD.es est, quoniam maturiis exigere videtur. Et omissis [illegible] [illegible] distinctionem horum actuum sed utraque [illegible] dictionis discutient. Alm [illegible] Academicos in univ[illegible]

an et quatenus actus electionis et intentionis in voluntate divina distinguantur?
et quidem certo dicitur taliter aliquos DD. opinari, ut doceant
Deum unico indivisibili actu finem et media decernere unico
nempe actu indivisibili etiam mente non quod unico actu realiter
indivisibili Deus cuncta decernat certum apud Catholicos omnes
est: sed quod actus nec mente quidem actus intentionis ab actu electionis
distinguatur ita suadent non quod Deo comparatur finis sui ipsius,
proponuntur etiam omnia et singula media, quae ad illum deservire
possunt quod simul et eodem actu fertur ad Deum ad finem sui ipsius et
ad media quod eligere dicatur. Sed haec contra non si Deus
eliciat actum volitionis erga finem se suspendit saltem in instanti
rationis ab actu volitionis circa media et suspensio haec negari esse
absque imperfectione ut rite consideranti patebit quod Deus
unico actu simul fertur ad finem et ad media, et cum actus
intentionis ab electionis actu non distinguitur

Ad 5319 ...

posse finem tripliciter se habere erga media quae ad illum deservire possunt
1o quatenus taliter pendeat a certo quodam determinato ac singulari me-
dio ut impossibile sit quod Deus finem illum assequatur quin certum illud
ac determinatum et singulare medium assumat ut in satisfactione
quae docet actus vitales non produci quam actu ab ipsis distinctos et taliter
praeter ipsos in hac non satis impossibile est, quod Deus assequatur actum
Caritatis quem intendat nisi interveniente illorum priorum quae
alterutrum ille realiter producit. alio modo potest finis se habere erga
media quatenus ultra possibile sit, quod Deus illum sine ullo prorsus
medio assequatur. 3. denique quatenus finis pendeat a certo

ab aliquo medio itaque negat Deus sine medio aliquo illud assequi sint tamen multa media, saltem in dicta opinione providentiae bene ad finito deserviat: qua ratione communiter res accidere solet

Deinde notandum est extraneum de distinctione rerum, quam in nostra metaphysica tradidimus, distinctionem illam rationis quae fit per comparationem eiusdem perfectionis in ordine ad diversos terminos sive extrema bene varie dari, quod aliqua perfectio in se prorsus indivisibilis cognosci potest in ordine ad unum terminum quin in ordine ad aliud cognoscatur: quod quidem est certum apud omnes illos, qui hoc genus distinctionis admittunt, neque in dispute probatur. Sed denique notari debet, nullum aliud genus distinctionis in actibus voluntatis divinae reperiri quam quod per comparationem eiusdem indivisibilis perfectionis in ordine ad diversos terminos... praesupponimus non volitio divina est omnino indivisibilis ex parte mente, ut adinque in Summa tractatus satis probatur est quamquam illa ipsissima perfectio quae est volitio Dei, est volitio actualis cuiuscumque obiecti quod Deus amare dicatur. Et sic tamen potest considerari distinctio in actibus voluntatis divinae quatenus illa perfectio quae est actualis volitio possit considerari ut actualis volitio talis seu talis determinati obiecti, quin ut actualis volitio alius obiecti consideretur.

His ita notatis dico 1° quod obiectum actus intentionis tale est, ut impossibile sit quod Deus illud assequatur aliter, quam per tale determinatum ac singulare medium actus intentionis et actus electionis nullo prius parte dispari sed unus et idem actus indivisibilis ex parte mente fertur indivisibiliter ad finem et ad medium. Haec assertio patet non intelligi necesse quod Deus velit ob rem quin velit id, a quo talis res metaphysica necessitate per aliquo prius dependet: sed quia finis intentus talis est ut impossibile sit quod Deus illum assequatur absque tali certo determinato ac singulari medio illius assecutio pendet metaphysica

necessit. a tali certo et determinato ac singulari medio ut est videre
ergo intelligi nequit quod deus velit efficaciter consequutionem illius finis quin
velit determinate medium illud per quod consequendus est et consequenter
intentio huiusmodi finis includit electionem medii. et 2o etiam impossibile
est intelligere, quod deus vellit aliquod obiectum sub ratione utilis ad aliud
quin intelligat velle illud aliud obiectum ad quod illud utille est
ergo electio medii includit intentionem finis in casu in quo procedimus
et consequenter unus et idem actus erit indivisibilis ad finem et
ad medium. Dicendum est 2o quod finis intentus talis est ut deus posset
illum consequi sine illo medio aut per media diversa actus intentionis
et actus electionis distinguntur distinctione includentis ab incluso, quatenus
intentio non includit electionem electio vero intentionem includit. Prima assertio
hic quia possumus intelligere quod deus vellit efficaciter finem, de quo
modo loquimur quin intelligamus quod velit illud determinatum
ac singulare medium quod de ipso assumit ut est videre in supra
in quo procedimus ergo actus intentionis praedicti finis non includit
electionem medii et 2a vero electio medii includit necessario intentionem
finis quoniam intelligi nequit quod deus velit tale singulare
medium ut proportionatum tali determinato fini quin intelligatur quod
deus vellit efficaciter ipsum finem. ergo electio hic actus electionis includit
intentionem. Vis argumentorum quae in hac et in praesenti assertione
ultimare [illegible] videbitur in sequenti disputatione ubi de distinctione actuum
voluntatis divinae in omnibus agemus.

Ex dictis facile est ad argumenta primo advertendum [illegible]
[illegible] quod deus non determinat finem
[illegible] in quo instanti rationis antequam [illegible] in quo medium
determinet: at consequenter non prius actus intentionis et electionis

n. digni redist.is prec quo digni docuimus, an aut illa signa rois ex fundato ex obti viderint levius q qm aliqui arbitrant: ego qq ex isto, nullu aliud fundatu adeo signorum subordinationis inter actus intentionis et electionis dari qm qd illa immediate res explicent: imo ad fatu e ex in aliis etc maxis absq subordinatione illa signorum explicare; etc qd media adsint interveniencia in ordine moralia vel qd physica sint, si tn abstractio fiat, qm a deo pro [illegible] n vacat hac in re detineri, z varias mas resolutiones, neq hic modo in minimis tractari adeo ad ordinem in essencia dei actus intentionis, ex [illegible] intentionis sit n debere esse priores actu electionis qd aliqd signu l. instans [illegible] videri =

Ex hactenus dictis n nulla ad tractatum de predestinatione deducunt.

C. 6.

[illegible] in dis. [illegible] et in hac ipsa [illegible] docuimus a nihilo [illegible] videntur [illegible] in nro tract. de predest. [illegible] electis hoc ad glor. [illegible] ante corum [illegible] merita l. his [illegible] docebamus ibi n. [illegible] deus predestinare hoc ante ad corum [illegible] merita [illegible] efficaci, quando [illegible] sese [illegible] glor. hoibus [illegible] diximus deinde n dari in Deo [illegible] efficac absq dandi glor. hoibus ante corum [illegible] merita [illegible] huiusmodi [illegible] dari erga hoc [illegible] deus merita [illegible]: ex his [illegible], difficile [illegible] que in [illegible] et in hac ipso [illegible] ex his [illegible] posse in nro doct.

dei destinat. hom. ex ipso argumto quo in pcati dist. actus
conditionatus comp. obti vel dur. negabamus et actus alius
comp. obti tanquam nariis astruximus et argumtum illud a nobis
soluendum est aut ea quae intrant dei destinat. docuimus
intrinsecari deberemus.

Secundo autem argumta etiam de pscientia facta
posse eodem modo 2a neq. dicitur suis hom. pdestinat. vocari fale
[illegible] in hoc modo; n. 1o deus n. hbt volit. efficacem, qua
velit se se liberaliter gloriam erga hom. reprobos constituere
nec hbt volit. efficacem qua vellit illis conferre gloriam ex
meritis, ex quo nec liberaliter, nec largiter gloriae futurus sit
ergo n. hbt comp. sua dia.

communi ergo ethose et prosimulatis glos illis [illegible]
mittit sigis ig impole. quod deus heat volit. illas quae alioquin nariae
sit ut deus gloriam conferat si comp. hom. merita ad gloriam interveniat
ergo aut volit. ille reipsa dari in deo [illegible], et tamen
hom. et reprob. gloriam requirunt; aut argumtum illud nisi ex dua
comp. desumptum a nobis est solvendum.

Astruximus quod in tract. de pdestinat. actus illos
[illegible] dive quo pdestinatus hom. ad gloriam ante pvisa merita ex
posuimus et illos esse efficaces appellavimus quod ad pdictam
dispositionem in quo versabamur n. opus erat actus efficaces
et conditionatos aliter explicare quam eorum explicant ex. n. [illegible]
discutiremus qua ratione pdestinatio hom. ad gloriam fuerit ante
pvisa eorum merita certe ad hoc discutiendum actus
efficaces et actus conditionatos divos ea ratione accepimus qua com
[illegible] ne ad alias instituta loca diversa disputatione deflueri
attenderemus: nunc autem quod neq. actus discutimus illos ea ratione

explicamus quae ex omnibus veritatibus in Theologia occurrentibus
recte consonant, et similiter actus conditionati ex praevisione obiecti negamus
et efficaciam actus voluntatis divinae dupliciter exponimus, ut omnia, quae in
Theologia retinenda sunt recte ubi par est retineant; quare
si eandem usurpatas actus efficacis et actus conditionati quam antea
nunc etiam retineremus iis omnino et eodem modo sicut nos de praedes-
tinatione doceremus, mutamus tamen aliquid quoniam actus ipsos longe
aliter explicamus.

Ideo oportet quod praedicta in hac et sequenti
disputatione actus praedestinationis explicemus. Ad hoc autem dicimus dari in
Deo volitionem absque praevisione obiecti qua Deus absolute amat constituere
se benefactorem glorificum hominibus attendendo obiectum istud ex se quoniam
naturae rationis attingitur honestissimum est et in quo Dei beneficentia
maxime elucet: haec volitio est efficax conditionata. Sicut quod ista est
conditionata ex praevisione salutis quoniam taliter fertur ad obiectum amatum ut sub
certa quadam conditione debeat infallibiliter Deus advolitionem aliquam
qua velit ponere omnia quae efficaciter deserviant ut revera
Deus constituatur benefactor gloriosus hominibus sub conditione illa, quae
nullus finis occurrat Deo magis aestimatus a quo ipsius ratione
eius impediat velle ponere eorum quae efficaciter deserviunt ut
ipse benefactor gloriosus erga homines constituatur.

Ex hac volitione supra dicta, detrahat Deus ad
volitionem omnia quae vult permittere gloriosa hominibus qui merita sua
habuerint quoniam nulla alia ratione fieri potest quod Deus sit benefactor
gloriosus hominibus nisi quatenus sua libertate vellit gloriosis filiis
sub ea conditione permittere. Exponit duo collatio Deo ex
meritis [illegible] fibilitatis considerando hominis ex meritis suis

ad glor.

& hanc glor. collatā sub hac rōe ꝑposita amat ꝯditis, quæ ē absoluta ex ꝑfec. obtī & ꝯdicionata ex ꝑfec. subtī sui ꝑvid. ē ꝯditionate efficax ut in ꝑuenti disp. diximus. ē autē ꝯditionate efficax q° taliter fert ad obtū amatū ut sub certa quadā ꝯditione ꝯtat infallib. seu ꝯditis aliq, qua vellit ponere oīa q. ex ꝑf. deserviant ut ꝯsequat reipsa glor. sub ꝯditione obt, qua nullus finis maius estimat' a deo, ei ouriat rōe cuius impediat velle oibus hoibus ea oīa quæ ad glor. spiritus ex ꝑf. deserviant.

Cōtī autē finis ocurrit deo, rōe cuius ꝯvenienciā ē q. n ꝯsequat oibus hoibus glor., nec se debitorē glor. ex ꝑ oes ꝯstituat, s. erga aliquos dispēsat, ꝑꝑt actū illi, q. eius extero amat ꝯstituere se debitorē glor. hoibus & alio amat, ꝯferre hoibus glor. ex meritis n debeant deus ut vellit ꝯferre auxilia efficacia oibus hoibus ad meritū glor. Cōtī nūc vollit ingredi ē uti diximus finis ille, ad cuius ꝯsecutū necessariū ē q. n oes hoes glor. reipsa ꝯsequant. ex autē fini huic n repugnet q. aliqui hoēs glor. assequant ille vellit dicti ꝯtinant infallib. deus ut vellit ꝯferre auxilia efficacia ad meritū glor. aliqs hoibus aliqs insigni nempe & fine illū, quē deus pluris estimat & ꝑ sua altissima sapientia sua certissimo cognoscit quis hoy n. ꝯvenientior sit attentis oibus q. attendi debent.

Ex dictis plane colligit ꝑdestinatū hoy ad glor. nec obtē & singlr antecedē ꝑuisa merita, ē ingrē ante ꝑuisa hoy merita, n solū ex vī voltis, quæ addeuit

p gloriae im^te grat. et eius ex vi volit. aliis quae adipisq
exiuntur gloriae ex meritis grat. ro huius assert^is est quia eius
volit^as si ante praevisa horum merita et alioqui illarum in
detrahat deus, velle auxilia efficacia ad meritum gloriae
iis hominibus qui reipsa conferunt: et sic volitas illae non sint
ex se ipsis omnino absolutae quatenus a nulla prorsus conditione
ad deum detrahendum dependeant
quia ante horum praevisionem ponit conditio sub qua volitas illae detrahant in
felicitatem deus ut volit ponere omnia quae efficaciter reservant atque alioqui horum
gloriam consequantur =

De Dist

Longe quidem ac late admodum hac disputatio se effunderet si omnia, quae
de dist^e ratione in universum ac distinctione actuum volitionis divinae rite perspicienda
essent, in hoc loco nos ex professo traderemus quia nimirum cum eadem de re in nostra
metaphysica et mox in nostro tract. de trinitate tum variis disputationibus egimus nil
aliud nobis in distinctione ascendum supponit quam ea quae in locis re
latis late tradidimus summatim hoc loco repetamus ut distinctionem actuum
volitionis divinae et nostra prius scientia in ipso explicemus et quod egimus
solum de dist^e ratione quae nimirum hac sola in actibus volitionis divinae reperitur quod
[illegible] ut ii qui alias distinctionem modum admittere solent, in actibus
tamen divinis illum non admittant nec de distinctione reali quae neque catholica
doctrina

... casu ... actus volitionis ... dicturi ...
... est ex nostra doctrina ... memoratis late tradita, distinctionem rationis
esse duplicem aliam ... ex natura rei et aliam non ... Distinctio
... non tamen ... quatenus obiectum ipsum quod cognoscitur ... ma-
terialiter indivisibile ... omnino in duas ... mente ...
quarum altera attingat ... actum, alia non ... non attingat
... [illegible] ... distinctio mihi demonstrata ...
Distinctio ... ex natura rei quatenus intendens cognoscere
... aliquem respectum ... conveniente ... cognoscere ...
... obiectum esse dictum ... cognos-
cat ... eandem cognoscere intendit ... alium respectum conveniente
... obiectum esse res ipsa quae cognosci ... extrinsece
in duas ... res declarat, at distinctio ...
... non quatenus ... attingat ... hoc in se ipso, attin-
gat ... ita sit ... at non sit ... hoc ...
distinctio realis ... et ... distinguunt ... extrema
... quatenus mens, dum intendit cognoscere hoc ...
... obiectum esse ... dicit ... esse
... sensationis dum intendit cognoscere eandem hoc ...
... mens ... aliud obiectum esse, quod ex sua ratione
... dicit ... intellectus ... obiectiva esse mente
... sint dicta sicut duo ... rationis distinguunt ...
... quae in illis obiectis esse cognoscuntur dicantur ...
... Ex his ... distinctio rationis non ...
... illa qua eadem ... affectio ... adhoc, modo
... aliud ... comparat, dum autem eadem affectio modo ...

ad hoc mo inord ad illud extremum reaois quatuor
mins dy tals. tals effectus ... cognitiones receptiones invenientis, fiat
ib obtivy esse, qm alias fiat ... rs eand r. ibid receptiones
cognoscere intendit appli ... in visu albedinis, duatus repre
sentationis obli ... receptus infatiue disquant dist ... precisiue
eq intus cognoscit visu albedinis ut repraesentatiue ipsius, naturo
fiat ... obtivy esse ... talit repraesentatiue albedinis ut sit infatiuy
... dyneus cognoscit eand visu ut infatius ... fiat ...
esse obtivy ... talit infatiuy ... ut ... repraesentat albe
dine et hac proportione in aliis rebus ... diversit.

Ct ... dist. precisiue sciendum insuper, illud esse
duplicem alia dist. aliq ... dist. extremorum quorum neutrum aliud
includit ut dist. animalis et intellectus alia dist. includentis ab
incluso hui extremorum quorum alterum includit aliud et tu includit
in isto talis dist. hoibus abaiali ut ... includit in hac, ho
... includit in aiali, ... ea dist. precisiue ... fit quatuor
... fiat duo esse obtiua quorum neutrum dicit ex sua roe formali
aliud ... aliud esse obtivy ex sua roe formali dicit ut in exemplo aialis
et intellectus quod antea produximus. dist. autem precisiue includentis
ab incluso fit quatuor mins fiat duo esse obtiua quorum alterum
dicit ex sua roe formali ... aliud ... dicit et aliud ... istud
ro obtivy esse ... mins fiat ... cognoscit dicit ex sua
roe formali ... sensationis quia aliquid ... dicit ut obtivy esse
... mins fiat ... cognoscit dicit ex sua roe formali prius sen
sationis et prius intellectus ... dicit ex sua roe formali ... dicit
... cognoscit ... et aliquid aliud, nempe prius intellect.

+ cognoscere intendit

Sic ita vivebit notatis dictis est primus dist. actus
vol.is divini illud esse dist.is non quiri, adeo adeo dist. que int.
actus vol.is divini reperit esse distis rois que et cons. eius d.
affect. inord. ad diversos tros seu ad diversa extrema
desumit. ro huius assert.is est, quod volitio lib.ra divina est
fralissime illa ipsa affectio, qua Deus seipsum amat ut se
exercens fralit. et se ipsum erga obiectum creatum, quod amare
dicat. Itaque quoties mens recipit volitis libus Dei recipit
unum et eandem affectus inord. ad diversa obiecta, ut con
quod si recipiat volitio, que talit. tendat in aliquod obiectum
ut ea ipsa non sit que ad quodvis aliud possit seipsam
tendere non recipit volitio divina, sed volitio alia propria
ere, aut volitio impotis. Itaque quod mens rite recipit volis
divinis format obiectum quod ea esse cuius ro fralis sit, posse
tendere se ipsum in quodvis amabile et actualiter tendat
in tale seu tale obiectum signatum et sic formet ipso oio ob
iectivum esse.

Nos quod in meis scriptis ita hic ultimo scripsi dice
bamus si ut scholasticus rigorosus attendat ac si res
siderit primo modum, quo mens de genere solet de alias disti
a volitis liberis Dei descendentes disquirit, existimo
distis actus vol. divini esse precissimum. Ro est quod mens
cogitat suis actibus volunt. divini et distis alias ab ea
quam in presentia disquirimus non reflectit sed singulos actus
considerando quod illa ipsa affectio que ad tale obiectum sig
natum affective fert, sit ex se apta ferri affective sup
seipsam in quodvis aliud, sed de mens actus volit. libere
erga tale obiectum ergo hos format quando affectiones tendent
habituales in hoc quin aliquod aliud circa hanc tendens considerent

Itim

ttr gd mens decipit volitis equi formant gndo affectivz tendunt
in eqm quin aliq aliud ostendent. Equa egi coi hoc cognos
cendi more mens tot obliva esse dicos formant quot si actus
vol is diu qui cogitant, ex dict e gcorg obtorg que mens
coi more concipiend formant actus ipsi gscitiq diequi di
cunt. At sic hoc casu n sui pun appric et ui dissi dent
quatus actus vol is diu s inppric nimis et gntg addiss
aut ad rei alius explicatis sufficiat.

Qdo autz dit o actus vol is diu ex fundato
int veniat et cuius generis sit, gd int venire dicat ex obtis
ipsis attendendg i., thge. n. int venit dict o adequata actus
sive seissimo sive n gu dica dicat gdo obta erga que
voluntas tendere d ita se hent ut neutrg gendeat ab alio
talg si actus quo Deus vult conversiong Pri, et alius con
siong Pauli. Si n. actus is dicti dict e adequata g m illo
ng obto ita se hent ut neutrg gendeat ab altero. Itemque
V actus disjunc dict e includentis ab incluso gdo obta erga
que tendere dicunt ita se hent ut altero nario gendeat ab
alio, istud fo ab illo n dependeat cuius rei exmpty oppositg
ig i inactibus intent is et ellect is diu. Denique tunc actus
n si ~~hen~~ simplr dicti gdo obta inque tendere dicunt ita se
hent ut sint sub ra, quatus gruis ab alio dependeat, que
rs iusgf in univers expeculius explicari, ac proinde hoc dicta
satis de dict e actus vol is diu, et cum hac toto nri trat. dicat.

Finis.

2.e Pt. Sum. Tract. Vol. is divini.

Pars. 3.

De virtutibq. q3 in vit. rlia requiriunt aut ab illa reiiciendæ sunt.